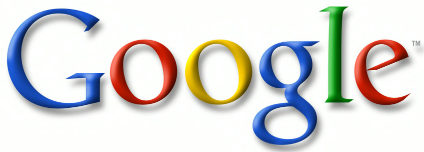
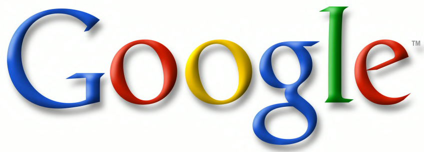

Google

TIDSSKRIFT

FOR

LANDBRUGETS PLANTEAVL.

HOVEDORGAN

FOR

STATENS FORSØG OG UNDERSØGELSER

VEDRØRENDE

MARKENS AVLSPLANTER.

REDIGERET

AF

E. ROSTRUP.

OTTENDE BIND.

KJØBENHAVN.

TH. LINDS BOGHANDEL.

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER).

1902.

INDHOLD.

Side

Aarsberetning fra „Dansk Frøkontrol" for 1899—1900. Af O. Rostrup . . . 1

Meddelelser om de af det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maltbyg- og Hvedeudvalg udførte Dyrkningsforsøg med Byg i Sommeren 1900 samt Oversigt over 18. Udstilling af de ved Forsøgene indvundne Bygprøver. Ved Chr. Sonne 47

Plan for Statens Forsøg i Plantekultur for Finansaaret 1901—1902. . 61

Oversigt over Landbrugsplanternes Sygdomme i 1900. Af E. Rostrup 109

Diskussion i Anledning af ovenfor refererede Foredrag 129

Beretning om Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer i 1900. Ved L. Helweg 137

Beretning om Dyrkningsforsøg med Kartofler, udførte paa Statens Forsøgsstationer 1881—98. Ved A. J. Hansen (med Supplementstabeller). 167

Beretning angaaende de ambulante Rodfrugtforsøg samt Rodfrugtforsøgene i Almindelighed for Aaret 1900. Ved L. Helweg . . . 190

Beretning fra Forsøgsstationen ved V. Hassing for Aaret 1900. Ved A. J. Hansen 194

Beretning fra Forsøgsstationen ved Askov for Aaret 1900. Ved Fr. Hansen 196

Beretning fra Forsøgsstationen ved Tystofte for Aaret 1900. Ved N. P. Nielsen 200

Beretning fra Forsøgsstationen ved Lyngby for Aaret 1900. Af K. Hansen 206

Regler for Frøundersøgelser gældende for „Dansk Frøkontrol" 223

Supplementshefte: „Uddrag af fremmed Litteratur vedrørende Landbrugets Jorddyrkning og Plantekultur for Aar 1900 ved T. Westermann". S. 1—147.

Aarsberetning

fra „Dansk Frøkontrol“ for 1899—1900
af O. Rostrup.

I. Antallet af undersøgte Prøver og disses Fordeling.

I Aaret fra 1. Juli 1899 til 30. Juni 1900 har „Dansk Frøkontrol“ ialt undersøgt 1759 Prøver.

Af disse er:

Indsendte af Frøhandlere....	864	Prøver
— - Frøavlere......	105	—
— - Jordbrugere....	563	—
Egne Undersøgelser.........	227	—

De fra Frøhandlere indsendte Prøver hidrørte fra følgende Steder:

	Byer	Indsendere	Antal Prøver
København	1	23	517
Øvrige Sjælland ..	2	2	13
Lolland-Falster...	1	1	4
Fyn og Langeland	5	8	46
Jylland	11	17	220
Tyskland	7	12	33
Norge	1	1	1
Skotland.........	1	1	28
Holland..........	1	1	2
	30	66	864

De 563 Efterundersøgelser (fra Landmænd indsendte Prøver) var fordelte paa følgende Maade:

	Indsendere	Antal Prøver
Sjælland	52	108
Lolland-Falster	16	31
Fyn	10	19
Jylland	113	399
Tyskland	2	6

Af de 1532 indsendte Prøver har Frøkontrollen modtaget:

i August	Maaned	30	Prøver
- September	—	45	—
- Oktober	—	59	—
- November	—	162	—
- December	—	149	—
- Januar	—	176	—
- Februar	—	135	—
- Marts	—	366	—
- April	—	242	—
- Maj	—	127	—
- Juni	—	41	—

Samtlige 1759 Prøver kan klassificeres paa følgende Maade:

Kornsorter.

1	Prøve	Rug, Secale cereale.
1	—	Hvede, Triticum vulgare.
2	—	Alm. Havre, Avena sativa.
4	Prøver.	

Foderurter af Græsfamilien.

70	Prøver	Eng-Svingel, Festuca pratensis.
1	—	Strand-Svingel, Festuca littorea.
10	—	Stivbl. Svingel, Festuca duriuscula.
1	—	Faare-Svingel, Festuca ovina.
32	—	Ager-Hejre, Bromus arvensis.
2	—	Blød Hejre, Bromus mollis.
25	—	Alm. Rapgræs, Poa trivialis.
7	—	Eng-Rapgræs, Poa pratensis.
2	—	Lund-Rapgræs, Poa nemoralis.

1	Prøve	Stortoppet Rapgræs, Poa fertilis.
174	—	Hundegræs, Dactylis glomerata.
97	—	Draphavre, Avena elatior.
7	—	Fløjlsgræs, Holcus lanatus.
6	—	Fioringræs, Agrostis alba.
125	—	Timothé, Phleum pratense.
19	—	Eng-Rævehale, Alopecurus pratensis.
141	—	Alm. Rajgræs, Lolium perenne.
94	—	Ital. Rajgræs, Lolium italicum.
3	—	Kamgræs, Cynosurus cristatus.
817	Prøver.	

Foderurter af Ærteblomstfamilien.

331	Prøver	Rødkløver, Trifolium pratense.
89	—	Alsikekløver, Trifolium hybridum.
112	—	Hvidkløver, Trifolium repens.
71	—	Humle-Sneglebælg, Medicago lupulina.
10	—	Foder-Lucerne, Medicago sativa.
1	—	Sand-Lucerne, Medicago media.
7	—	Rundbælg, Anthyllis vulneraria.
2	—	Foder-Vikke, Vicia sativa.
3	—	Smalbladet Kællingetand, Lotus tenuifolius.
1	—	Esparsette, Onobrychis sativa.
1	—	Serradel, Ornithopus sativus.
628	Prøver.	

Foderurter af andre Familier.

87	Prøver	Foder-Bede, Beta vulgaris campestris.
1	—	Høj Spergel, Spergula maxima.
1	—	Middelhøj Spergel, Spergula sativa.
18	—	Rutabaga, Brassica Napus rapifera.
6	—	Turnips, Brassica campestris rapifera.
22	—	Gulerod, Daucus Carota.
135	Prøver.	

Frøblandinger.

20 Prøver.

Fabriksplanter, Haveplanter o. a.

1	Prøve	Kanariegræs, Phalaris canariensis.
9	—	Sukker-Bede, Beta vulgaris saccharifera.
1	—	Læge-Salvie, Salvia officinalis.
1	—	Timian, Thymus vulgaris.
1	—	Hør, Linum usitatissimum.
1	—	Persille, Petroselinum sativum.
1	—	Selleri, Apium graveolens.
1	—	Pastinak, Pastinaca sativa.
1	—	Grønkaal, Brassica oleracea acephala.
4	—	Hvidkaal, Brassica oleracea capitata alba.
3	—	Blomkaal, Brassica oleracea botrytis.
4	—	Havekaal, Brassica oleracea.
1	—	Gul Sennep, Sinapis alba.
1	—	Radise, Raphanus sativus.
2	—	Gul Lupin, Lupinus luteus.
1	—	Ærter, Pisum sativum.
60	—	„Blomsterfrø“.
93	Prøver.	

Træfrø.

1	Prøve	Rødgran, Picea excelsa.
1	—	Hvidgran, Picea alba.
1	—	Sitkagran, Picea sitchensis.
1	—	Skovfyr, Pinus silvestris.
1	—	Bjærgfyr, Pinus montana.
1	—	Østrigsk Fyr, Pinus Laricio.
6	Prøver.	

Vildtvoxende Planter.

56 Prøver.

Af Aarets 1759 Prøver var de 1135 „fuldstændige Analyser“; 128 var Renhedsanalyser (for en stor Del i Forbindelse med Kornvægtbestemmelse) og 460 Spiringsanalyser; af 7 Prøver ønskedes kun Kornvægten, for 9 Opgivelse af eventuelt Indhold af Kløversilke, for 10 Prøver Rødkløver og 6 Prøver Timothé Bestemmelse af Avlsstedet,

og endelig ønskedes der for 3 Prøver Alm. Rapgræs Oplysning om eventuel Indblanding af Eng-Rapgræs og for én Prøve Turnips Bestemmelse af Ægtheden.

II. Gennemsnitstallene for de i 1899—1900 og 1890—1900 undersøgte Frøprøver.

Disse findes for de vigtigste af de Landbrugsplanters Frø, af hvilke vi har haft Prøver til Undersøgelse, paa hosstaaende 2 Tabeller. Ved Udregningen er der udelukkende medtaget fuldstændige Analyser, der i Regelen gælder det rensede Frø, saaledes som Frøhandlerne leverer det til deres Kunder. Med Hensyn til Forstaaelsen af Rubriken „Spireevnen af det rene Frø" maa jeg gøre opmærksom paa, at paa de Steder, hvor der her findes 2 Tal, betyder det første Procentmængden af de ved Spiringsforsøgene virkelig spirede Frø, det andet Mængden af „haarde" eller ved Forsøgets Afslutning endnu friske og levende Frø. Da der sædvanlig i Efteraarsmaanederne findes en Del flere haarde Korn i Bælgplanternes Frø end om Foraaret i Saatiden, er det anførte Procenttal for disse Gennemsnitstallet af de i Foraarsmaanederne undersøgte Prøver alene. I Aar er Forskellen dog kun meget lille: højst 0·8 pCt. — for Alsikekløver og H.-Sneglebælg.

Sammenligner man Renheds- og Spiringstallene for 1899—1900 med foregaaende Aars, vil man finde følgende Fremgang (de positive Tal) og Tilbagegang (de negative Tal):

	Renhed	Spireevne
Rødkløver	— 0·2	+ 0·1
Hvidkløver	— 0·6	— 2·2
Alsikekløver	— 0·5	— 1·0
H.-Sneglebælg	— 0·4	+ 0·3
Lucerne	— 1·2	— 0·1
Rundbælg	+ 1·0	+ 2·9
Turnips	— 2·5	+ 0·5
Rutabaga	— 0·6	+ 3·1
Gulerod	— 0·6	+ 21·0
Foderbede	+ 0·2	+ 15·9
Sukkerbede	+ 0·5	+ 7·9
Eng-Svingel	— 1·1	— 5·8

Gennemsnitstal for 1890—1900.

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægtbestemmelser: Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Vægtbestemmelser: Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter	Vægtbestemmelser: Friskvægt af 1000 Korn. Gram	Renhedsbestemmelser: Fremmed Frø	Renhedsbestemmelser: Affald	Renhedsbestemmelser: Rent Frø	Spiringsbestemmelser: Spireevnen af det rene Frø	Spiringsbestemmelser: Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (Trifolium pratense)	2081	225·4	81·1	1·73	0·5	2·6	96·9	88·9 + 9·4	86·1
Hvidkløver (do. repens) .	702	228·5	82·3	0·625	2·1	1·8	96·1	80·7 + 15·6	77·6
Alsikekløver (do. hybridum)	608	228·9	82·4	0·661	2·2	1·1	96·7	88·9 + 8·9	86·0
Blodkløver (do. incarnatum)	7	228·8	82·4	3·43	0·7	0·7	98·6	97·0	95·6
Humle-Sneglebælg (Medicago lupulina)	423	231·5	83·3	1·58	0·3	1·3	98·4	87·9 + 6·9	86·5
Lucerne (Medicago sativa) . .	49	222·1	80·0	2·09	0·3	2·0	97·7	90·7 + 7·2	88·6
Rundbælg (Anthyllis vulneraria)	64	222·3	80·0	2·51	2·6	3·7	93·7	88·7 + 9·3	83·1
Alm. Kællinget. (Lot. corniculat.)	9	229·9	82·8	1·08	0·8	0·8	98·4	84·1 + 11·2	82·8
Esparsette (Onobrychis sativa)	1	90·0	32·4	19·6	0·9	1·1	98·0	76·0 + 6·0	74·5
Serradel (Ornithopus sativus) .	7	126·8	45·6	3·17	1·1	2·1	96·8	76·1 + 2·1	73·7
Gul Lupin (Lupinus luteus) . .	8	218·0	78·5	124·8	0·2	0·7	99·1	88·5 + 4·0	87·7
Foder-Vikke (Vicia sativa) . .	1	—	—	28·8	0·5	0·5	99·0	64·0 + 7·0	63·4
Gul Ært (Pisum sativum) . .	1	205·0	73·8	157·0	0·0	1·7	98·3	94·0	92·4
Hør (Linum usitatissimum) . .	3	167·6	60·3	4·33	0·7	0·6	98·7	92·0	90·8
Høj Spergel (Spergula maxima)	5	163·0	58·7	1·45	0·2	1·3	98·5	84·4	83·1
Middelh. Spergel (Spergula sativa)	4	169·5	61·0	0·770	0·7	1·8	97·5	84.0	81·9
Turnips (Brassica campest. rapif.)	67	184·1	66·3	2·01	0·1	3·0	96·9	96·2	93·2
Rutabaga (Brassica Napus rapif.)	33	177·9	64·0	3·00	0·0	1·7	98·3	95·1	93·5
Raps (Brassica Napus oleifera)	1	—	—	5·07	0·0	1·9	98·1	88·0	86·3
Gul Sennep (Sinapis alba) . .	4	195·3	70·3	5·69	0·2	0·8	99·0	90·7	89·8
Kommen (Carum Carvi). . . .	2	130·0	46·8	2·05	0·0	0·3	99·7	94·5	94·2
Gulerod (Daucus Carota) . . .	79	101·3	36·5	1·24	0·2	8·1	91·7	74·9	68·7
Sølv-Boghvede (Fagopyrum esculentum argenteum) . .	1	187·0	67·3	20·8	1·5	0·5	98·0	99·0	97·0

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægt-bestemmelser: Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter	Friskvægt af 1000 Korn. Gram	Renhedsbe-stemmelser: Fremmed Frø	Affald	Rent Frø	Spirings-bestemm.: Spireevnen af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Foder-Bede (Beta vulg. campestris).	182	69·9	25·1	20·4	0 1	1·9	98·0	83·5	81·8
Sukker-Bede (do. do. saccharifera)	44	69·4	25·0	20·7	0·0	1·6	98·4	78·0	76·8
Eng-Svingel (Festuca pratensis). . .	431	92·9	33·4	1·84	2·1	1·9	96·0	92·0	88·3
Strand-do. (do. littorea) . . .	7	58·5	21·1	1·97	2·4	11·9	85·7	86·0	73·7
Forskbl. do. (do. heterophylla) .	1	58·0	20·9	0·933	7·0	7·0	86·0	95·0	81·7
Stivbl. Svingel (do. duriuscula) . .	89	64·2	23·1	0·775	0·6	15·4	84·0	82·4	69·2
Rød do. (do. rubra).	1	53·0	19·1	0·797	7·0	19·1	73 9	48·0	35·5
Ager-Hejre (Bromus arvensis) . . .	273	49·3	17·7	1·86	2·1	2·8	95·1	91·3	86·8
Blød do. (do. mollis)	24	66·5	23·9	3·91	5·7	2·1	92·2	87·4	80·6
Alm. Rapgræs (Poa trivialis)	98	93·9	33·8	0·192	1·1	6·0	92·9	88·1	81·8
Eng- do. (do. pratensis)	56	95·9	34·5	0·241	0·7	7·1	92·2	73·2	67·5
Lund- do. (do. nemoralis). . . .	3	68·0	24·5	0·222	5·1	12·3	82·6	62·7	51·8
Hundegræs (Dactylis glomerata). . .	1159	61·8	22·2	0·958	1·9	11·5	86·6	89·2	77·2
Draphavre (Avena elatior)	709	47·0	16·9	3·44	3·3	9·1	87·6	83·2	72·9
Fløjlsgræs (Holcus lanatus)	77	23·9	8·6	0·432	1.6	21·2	77·2	85·0	65·6
Rørgræs (Digraphis arundinacea) . .	1	98·0	35·3	0·873	0·7	13·3	86·0	87·0	74·8
Vell. Gulax (Anthoxanthum odoratum)	1	36·8	13·2	0·395	0·0	9·0	91·0	63·0	57·3
Fioringræs (Agrostis alba)	39	139·3	50·1	0·136	1·5	2·9	95·6	93·5	89·4
Timothé (Phleum pratense)	664	165·8	59·7	0·419	0·9	0·8	98·3	93·9	92·3
Eng-Ræveh. (Alopecurus pratensis) .	142	41·9	15·1	0·860	1·5	15·4	83·1	75·8	63·0
Alm. Rajgræs (Lolium perenne). . .	868	93·5	33·7	2·03	2·6	1·3	96·1	89·6	86·1
Ital. do. (do. italicum) . .	589	79·0	28·4	2·03	1·1	1·9	97·0	85·3	82·7
Kamgræs (Cynosurus cristatus) . . .	4	121·6	43·8	0·479	2·9	2·4	94·7	65·2	61·7
Toradet nikk. Byg (Hordeum distichum nutans)	1	188·0	67·7	32·4	0·1	0·2	99·7	97·0	97·0

Gennemsnitstal for 1899—1900.

Frøsort	Antal udsøgte Prøver	Vægtbestemmelser			Renhedsbestemmelser				Spiringsbestemmelser	
		Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter	Friskvægt af 1000 Korn. Gram	Fremm. Kulturfrø	Ukrudtsfrø	Affald	Rent Frø	Spireevnen af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (Trifolium pratense)	228	224·1	80·7	1·73	0·2	0·6	2·1	97·1	89·2 + 8·8	86·6
Hvidkløver (do. repens) .	76	227·8	82·0	0·628	1·2	0·9	1·6	96·3	81·6 + 11·8	78·6
Alsikekløver (do. hybridum)	66	229·0	82·4	0·668	2·0	0·4	1·0	96·6	93·5 + 4·2	90·3
Humle-Sneglebælg (Medicago lupulina)	54	230·0	82·8	1·59	0·1	0·4	1·1	98·4	89·8 + 3·4	88·4
Lucerne (Medicago sativa) . .	6	227·5	81·9	2·11	0·1	0·1	2.7	97·1	89·6 + 8·5	87·0
Rundbælg (Anthyllis vulneria)	4	222·1	80·0	2·47	1·4	0·6	4·0	94·0	91·7 + 6·2	86·2
Turnips(Brassica campest.rapif.)	2	183·1	65·9	1·85	0·0	0·1	4·1	95·8	96·2	92·2
Rutabaga (do. Napus do.)	2	179·0	64·4	2·85	0·0	0·0	1·7	98·3	95·8	94·2
Gulerod (Daucus Carota) . . .	3	117·6	42·3	1·17	0·0	0·1	6·1	93·8	77·1	72·3
Foder-Bede (Beta vulg. campest.)	18	68·7	24·7	18·5	0·1	0·0	2·0	97·9	84·3	82·5
Sukker-Bede (B. vulg. saccharif.)	5	74·1	26·7	20·4	0·1	0·0	1·2	98·7	83 2	82·1
Eng-Svingel (Festuca pratensis)	53	96·8	34·8	1·81	1·6	0·1	1·8	96·5	86·5	83·5
Stivbladet do. (do. duriuscula)	6	61·3	22·1	0·806	0·6	0·3	14·5	84·6	83·7	70·8
Ager-Hejre (Bromus arvensis).	24	53·0	19·1	1·98	2·1	0·4	2·1	95·4	89·1	85·0
Blød do. (do. mollis). .	1	59·6	21·5	4·24	5·0	0·2	3·3	91·5	83·8	76·7
Alm. Rapgræs (Poa trivialis) .	10	92·8	33·4	0·185	0·2	0·2	4·0	95·6	92·3	88·2
Eng.- do. (do. pratensis) .	5	92·4	33·3	0·228	0·2	0·3	9·2	90·3	77·0	69·5
Hundegræs (Dactylis glomerata)	134	60·7	21·9	0·887	1·4	0·2	11·9	86·5	92·5	80·0
Draphavre (Avena elatior) . .	77	44·9	16·2	3·31	2·3	0·2	7·5	90·0	81·7	73·5
Fløjlsgræs (Holcus lanatus). .	4	23·6	8·5	0·433	0·4	0·3	16·9	82·4	88·3	72·8
Fioringræs (Agrostis alba) . .	3	145·1	52·2	0·099	2·3	1·0	3·3	93·4	93·0	86·9
Timothé (Phleum pratense) . .	86	168·0	60·5	0·422	0·4	0·4	0·8	98·4	94·2	92·7
E.-Rævehale (Alopec. pratens.)	13	40·6	14·6	0·879	1·3	0·9	16·3	81·5	88·1	71·8
Alm. Rajgræs (Lolium perenne)	112	93·5	33·7	2·02	2·5	0·1	1·0	96·4	90 3	84·4
Italiensk do. (do. italicum)	78	77·7	28·0	2·01	1·3	0·2	1·7	96·8	82 6	80·0

Stivbl. Svingel	— 1·7	— 0·7
Ager-Hejre	+ 1·2	+ 0·2
Blød Hejre	— 1·1	— 10·4
Alm. Rapgræs	+ 2·5	+ 12·5
Eng-Rapgræs	— 1·5	+ 2·8
Hundegræs	+ 0·3	+ 0·5
Draphavre	+ 0·2	— 2·5
Fløjlsgræs	— 2·5	+ 2·3
Fioringræs	- 2·0	+ 0·1
Timothé...........	— 0·3	+ 0·9
Eng-Rævehale	0	+ 5·6
Alm. Rajgræs......	— 0·4	+ 0·9
Ital. Rajgræs	— 0·7	— 5 9

For Renhedens Vedkommende er altsaa Differenserne som sædvanlig kun smaa, og det er de mindre benyttede Frøsorter, der viser de største Forskelligheder. Derimod er der for en Del Sorters Vedkommende ret store Afvigelser mellem de 2 sidste Aars gennemsnitlige Spireevne, og disse repræsenteres hyppigst af en Fremgang; saaledes er 4 Arter gaaet 2—5 pCt., 2 Arter 5—10 pCt. og 3 Arter over 10 pCt. frem, medens én tilsvarende Tilbagegang kun viser sig for henholdsvis 2, 2 og 1 Arter. Ialt er 17 Arter gaaet frem og 8 tilbage m. H. t. Spireevne.

III. Oversigt over „Dansk Frøkontrols" Regnskab fra 1. April 1899 til 31. Marts 1900.

Indtægt.

404 fuldstændige Analyser à 7 Kr.	2828.00	Kr.
19 — — - 5 -	95.00	-
334 — — - 4.50-	1503.00	-
9 — — - 3 -	27.00	-
84 Renhedsanalyser à 3 Kr.	252.00	-
96 Spiringsanalyser à 5 Kr.	480.00	-
59 — - 4 -	236.00	-
5 Kløversilkebestemmelser à 3 Kr.	15.00	-
33 Kornvægtbestemmelser - 1·50 Kr.	49.50	-
11 Ægthedsbestemmelser à 1 Kr.	11.00	-
Andre Undersøgelser	86.00	-
Transport......	5582·50	Kr

Transport......	5582·50 Kr.
Restancer fra 1898—99	1488.00 -
Tilskud fra Statskassen	5871.34 -
Ialt......	12941·84 Kr.

Udgift.

Lønning til Personalet	10406·40 Kr.
Husleje af Arbejdslokalerne	900·00 -
Brændsel og Rengøring	596·81 -
Inventar og øvrige Rekvisitter	288·25 -
Forskellige Udgifter	627·25 -
Frøkontrolkommissionen	123·13 -
Ialt......	12941·84 Kr.

IV. Efterundersøgelser af Prøver med opgivne Garantital.

I hosstaaende Tabel er anført alle de fra Landmænd indsendte Prøver, for hvilke vi kender Garantitallene for Renheden og Spireevnen. Som det ses, er den sædvanlig gældende Latitude af 2 pCt. for Renhed overskredet for 10 Prøvers Vedkommende (= 5·4 pCt., kun halvt saa hyppigt som de 2 foregaaende Aar), og Latituden for Spireevnen, der er 3 pCt., naar Garantitallet er over 95 pCt., 4 pCt., naar det er fra 90—95 pCt. (begge inkl.), og 5 pCt., naar det er under 90 pCt., i 17 (= 9·2 pCt.) Tilfælde (de med fede Typer trykte Tal). Herved maa dog erindres om, at en større Renhed end absolut garanteret*) erstatter en tilsvarende ringere Spireevne. Medens Overskridelserne, hvad Renheden angaar, i de fleste Tilfælde er temmelig lille og kun 4 Gange naar over 5 pCt (nemlig 66·6 pCt. for en Eng-Svingel-, 11·4 for en Rundbælg-, 11·2 for en Blød Hejre- og 6·9 for en Hundegræsprøve), er der m. H. t. Spireevnen en større Del af Prøverne, der gaar temmelig langt ned under Garantitallene, saasom en Prøve Blød Hejre med 43·5 pCt., en Draphavre med 25·3 pCt., en Sneglebælg med 21 pCt., en Timothé med 16·5 pCt., en Alm. Rajgræs med 15·7 pCt. o. s. v. Alt i alt er der for de 62·5 pCt. af Prøvernes Vedkommende leveret Frø med lavere Renhed end garanteret og for 66·7 pCt. en lavere Spireevne end garanteret.

*) d. v. s. den garanterede med Fradrag af Spillerummet.

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Rødkløver	98	96·8	99	94·0+ 5·2	— 1·2	+ 0·2	—
do.	97·6	96·5	99	91·0+ 7·3	— 1·1	— 0·7	—
do.	97	96·4	99	92·5+ 7·0	— 0·6	+ 0·5	80
do.	98	96·3	99	70·2+24·7	— 1·7	— 4·1	60½
do.	97·5	96·3	98	92·0+ 5·8	— 1·2	— 0·2	—
do.	97·5	96·1	98	92·2+ 5·3	— 1·4	— 0·5	65
do.	97	96·8	99	93·3+ 5·3	— 0·2	— 0·4	72
do.	97·5	96·1	99	92·5+ 3·8	— 1·4	— 2·7	—
do.	97·5	96·8	98	81·7+16·0	— 0·7	— 0·3	80
do.	97·5	96·4	98	89·7+ 7·3	— 1·1	— 1·0	—
do.	97	96·6	99	93·8+ 4·8	— 0·4	— 0·4	70
do.	97·5	96·6	99	90·2+ 7·0	— 0·9	— 1·8	80
do.	98	96·1	100	89·5+10·0	— 1·9	— 0·5	66
do.	98	97·7	100	87·5+10·2	— 0·3	— 2·3	67
do.	98	97·1	98	89·8+ 8·5	— 0·9	+ 0·3	47
do.	98	98·5	98	93·5+ 6·0	+ 0·5	+ 1·5	47
do.	97	97·9	99	92·0+ 5·2	+ 0·9	— 1·8	66
do.	97	98·1	99	90·8+ 7·0	+ 1·1	— 1·2	66
do.	98	96·9	99	88·3+11·0	— 1·1	+ 0·3	70
do.	98	97·1	99	89·0+10·7	— 0·9	+ 0·7	70
do.	97	95·6	98	92·5+ 4·8	— 1·4	— 0·7	70
do.	98	96·6	99	89·3+ 9·7	— 1·4	0	70
do.	97·5	96·2	98	83·2+14·7	— 1·3	— 0·1	80
do.	97·5	97·4	99	85·2+12·8	— 0·1	— 1·0	—
do.	97·5	97·1	99	94·0+ 3·8	— 0·4	— 1·2	73
do.	97	96·5	99	93·0+ 6·2	— 0·5	+ 0·2	72
do.	97	96·0	99	94·8+ 4·2	— 1·0	0	80
do.	98	98·1	98	96·5+ 2·5	+ 0·1	+ 1·0	72
do.	98	97·5	98	96·3+ 3·2	— 0·5	+ 1·5	72
do.	97·5	97·2	98	83·5+14·2	— 0·3	— 0·3	—
do.	98	97·6	99	91·3+ 6·2	— 0·4	— 1·5	70
do.	96	96·7	99	87·5+ 9·7	+ 0·7	— 1·8	—
do.	98	97·7	99	87·8+11·3	— 0·3	+ 0·1	81
do.	97	96·6	99	94·3+ 4·5	— 0·4	— 0·2	—
do.	97·5	96·4	98	92·5+ 4·7	— 1·1	— 0·8	—
do.	97·5	96·0	98	91·2+ 5·3	— 1·5	— 1·5	—
do.	97·5	97·3	98	85·0+13·5	— 0·2	+ 0·5	—
do.	97·5	96·8	99	83·5+10·0	— 0·7	— 5·5	76
do.	97	96·7	99	89·5+ 7·5	— 0·3	— 2·0	71

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Rødkløver	97	96·8	99	87·5+ 9·0	— 0·2	— 2·5	71
Hvidkløver	97	95·5	98	82·2+11·0	— 1·5	— 4·8	—
do.	98	98·1	98	89·7+ 7·0	+ 0·1	— 1·3	—
do.	98	98·3	98	85·3+11·7	+ 0·3	— 1·0	—
do.	98	96·9	98	87·5+ 9·3	— 1·1	— 1·2	69
do.	98	97·8	98	90·2+ 6·2	— 0·2	— 1·6	69
do.	97	97·5	99	93·7+ 5·2	+ 0·5	— 0·1	—
do.	98	97·3	98	84·0+10·5	— 0·7	— 3·5	73
do.	98	96·8	98	82·7+13·0	— 1·2	— 2·3	73
do.	98	97·0	97	71·5+17·0	— 1·0	— 8·5	55
do.	98	97·6	97	75·5+17·2	— 0·4	— 4·3	55
do.	98	97·7	98	87·0+10·2	— 0·3	— 0·8	73
do.	98·2	96·2	97	88·2+ 6·2	— 2·0	— 2·6	54
do.	96	96·5	90	74·0+10·6	+ 0·5	— 5·4	—
do.	97	96·2	99	74·0+16·8	— 0.8	— 8·2	60
do.	98	97·0	98	85·3+10·0	— 1·0	— 2·7	—
Alsikekløver	98·4	98·3	99	91·7+ 3·7	— 0·1	— 3·6	—
do.	98	97·2	99	93·3+ 5·2	— 0·8	— 0·5	—
do.	98	98·0	99	94·3+ 4·2	0	— 0·5	85
do.	98	98·3	99	95·0+ 2·3	+ 0·3	— 1·7	—
do.	98	97·7	99	93·0+ 5·2	— 0·3	— 0·8	—
do.	98	97·9	99	93·3+ 3·7	— 0·1	— 2·0	90
do.	98	97·2	99	92·8+ 4·7	— 0·8	— 1·5	71
do.	98	96·9	99	93·8+ 4·7	— 1·1	— 0·5	71
do.	98	97·5	99	90·3+ 6·3	— 0·5	— 2·4	—
do.	98	97·7	99	93·8+ 4·5	— 0·3	— 0·7	90
do.	98	98·2	99	94·0+ 3·8	+ 0·2	— 1·2	75
do.	100	95·8	98	96·5+ 2·0	— 4·2	+ 0·5	58
do.	95	94·5	98	94·5+ 1·3	— 0·5	— 2·2	72
do.	95	93·6	98	91·7+ 1·8	— 1·4	— 4·5	72
do.	98	97·8	99	90·0+ 8·0	— 0·2	— 1·0	—
do.	98	97·4	99	95·8+ 3·2	— 0·6	0	70
do.	98	98·6	98	96·2+ 2·7	+ 0·6	+ 0·9	—
do.	98	96·0	99	94·8+ 3·3	— 2·0	— 0·9	—
do.	98	96·9	99	93·3+ 4·8	— 1·1	— 0·9	—
H.-Sneglebælg.	97·2	97·7	95	92·2+ 2·5	+ 0·5	— 0·3	—
do.	99	98·7	97	88·8+ 8·3	— 0·3	+ 0·1	28
do.	99	98·9	97	89·0+ 5·3	— 0·1	— 2·7	26
do.	98	98·7	96	93·0+ 2·3	+ 0·7	— 0·7	21

Frøsort	Renhed garanteret	Renhed fundet	Spireevne garanteret	Spireevne fundet	Mere end garanteret Renhed	Mere end garanteret Spireevne	Pris, Øre pr. Pd.
H.-Sneglebælg	99	98·9	97	91·2+ 4·2	— 0·1	— 1·6	28
do.	99	99·3	97	88·5+ 5·8	+ 0·3	— 2·7	—
do.	98·5	98·8	94	87·8+ 1·5	+ 0·3	— 4·7	—
do.	97	98·9	99	74·5+ 3·5	+ 1·9	—21·0	27
Lucerne	97	97·7	95	91·2+ 7·5	+ 0·7	+ 3·7	—
Rundbælg	95	83·6	99	78·5+15·5	—11·4	— 5·0	88
Engsvingel	98·9	98·6	93·5	92·7	— 0·3	— 0·8	—
do.	97	98·2	95	93·0	+ 1·2	— 2·0	54
do.	97	98·3	95	94·0	+ 1·3	— 1·0	45
do.	97	98·0	97	93·2	+ 1·0	— 3·8	54
do.	97	98·5	97	94·3	+ 1·5	— 2·7	45
do.	97	97·9	97	93·7	+ 0·9	— 3·3	54
do.	97	98·9	97	93·7	+ 1·9	— 3·3	45
do.	97	98·3	97	93·2	+ 1·3	— 3·8	54
do.	97	98·0	95	92·5	+ 1·0	— 2·5	54
do.	98	97·2	95	97·8	— 0·8	+ 2·8	45
do.	97	98·3	95	92·7	+ 1·3	— 2·3	64
do.	98	97·8	86	89·8	— 0·2	+ 3·8	48
do.	99	98·9	95	94·7	— 0·1	— 0·3	—
do.	98	98·2	90	91·5	+ 0·2	+ 1·5	44
do.	98	31·4	86	82·0	—66·6	— 4·0	—
do.	97	98·0	95	92·3	+ 1·0	— 2·7	—
Ager-Hejre	97	97·5	97	97·3	+ 0·5	+ 0·3	50
do.	97	97·6	97	98·7	+ 0·6	+ 1·7	50
do.	97	97·5	97	97·7	+ 0·5	+ 0·7	54
do.	97	97·2	97	98·3	+ 0·2	+ 1·3	50
do.	96	98·0	96	97·2	+ 2·0	+ 1·2	50
do.	97	98·5	94	94·7	+ 1·5	+ 0·7	55
Blød Hejre	90	78·8	90	46·5	—11·2	—43·5	16
Hundegræs	90	87·6	92	88·3	— 2·4	— 3·7	—
do.	90	83·1	91	90·5	— 6·9	— 0·5	—
do.	91	89·5	94	97·2	— 1·5	+ 3·2	50
do.	91	89·6	93	96·7	— 1·4	+ 3·7	75
do.	91	89·5	93	95·8	— 1·5	+ 2·8	—
do.	92	94·0	93	91·8	+ 2·0	— 1·2	—
do.	91	89·5	93	94·5	— 1·5	+ 1·5	—
do.	91	89·8	93	97·0	— 1·2	+ 4·0	—
do.	91	89·0	93	94·8	— 2·0	+ 1·8	—
do.	91	90·1	93	93·2	— 0·9	+ 0·2	75

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Hundegræs	87	87·0	90	92·8	0	+ 2·8	57
do.	90	88·9	95	95·8	— 1·1	+ 0·8	54
do.	90	92·5	95	97·5	+ 2·5	+ 2·5	54
do.	91	91·3	94	96·5	+ 0·3	+ 2·5	74
do.	91	89·5	93	97·5	— 1·5	+ 4·5	—
do.	77	80 5	98	96·8	+ 3·5	— 1·2	54
do.	77	80·8	98	98·5	+ 3·8	+ 0·5	54
do.	89·3	90·9	92	95·0	+ 1·6	+ 3·0	55
do.	90	91·3	94	94·0	+ 1·3	0	—
Draphavre	92	93·0	85	81·0	+ 1·0	— 4·0	—
do.	90	91·1	85	81·3	+ 1·1	— 3·7	62
do.	90	91·3	85	78·5	+ 1·3	— 6·5	60
do.	90	88·8	85	81·5	— 1·2	— 3·5	60
do.	92	91·0	80	77·8	— 1·0	— 2·2	42
do.	92	91·8	80	83·5	— 0·2	+ 3·5	42
do.	90	90·6	85	74·0	+ 0·6	—**11·0**	60
do.	90	89·2	85	79·2	— 0·8	— 5·8	60
do.	92	92·5	84	58·7	+ 0·5	—**25·3**	45
do.	92	89·1	84	67·7	— **2·9**	—**16·3**	—
do.	90	90·9	82	77·7	+ 0·9	— 4·3	—
do.	90	89·7	85	87·0	— 0·3	+ 2·0	—
Fløjlsgræs	82	82·6	92	87·8	+ 0·6	— 4·2	32
Timothé	97·7	97·7	98	95·8	0	— 2·2	—
do.	99·5	98·8	94	93·3	— 0·7	— 0·7	—
do.	99.5	99·2	94	93·3	— 0·3	— 0·7	40
do.	99·5	99·1	94	94·3	— 0·4	+ 0·3	—
do.	99·5	99·5	94	77·5	0	—**16·5**	37
do.	99	99·0	96	93·5	0	— 2·5	32
do.	99	98·2	96	96·7	— 0·8	+ 0·7	32
do.	99·5	99·1	94	93·7	— 0·4	— 0·3	37
do.	99·5	99·2	94	91·7	— 0·3	— 2·3	35
do.	98·6	99·1	99	95·2	+ 0·5	— 3·8	20
do.	97·3	97·2	96	97·2	— 0·1	+ 1·2	—
do.	99	99·0	95	96·2	0	+ 1·2	30
do.	99·5	98·2	94	92·2	— 1·3	— 1·8	—
do.	99	98·6	95	93·2	— 0·4	— 1·8	—
Alm. Rajgræs	99	97·4	95	91·8	— 1·6	— 3·2	—
do.	98	98·0	94	93·3	0	— 0·7	—
do.	98	97·7	97	94·0	— 0·3	— 3·0	—

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Alm. Rajgræs	98	98·4	94	94·0	+ 0·4	0	—
do.	98	98·4	94	95·0	+ 0·4	+ 1·0	21
do.	97·5	97·1	99	96·2	— 0·4	— 2·8	—
do.	98	96·8	93	91·5	— 1·2	— 1·5	16
do.	99	98·4	96	95·0	— 0·6	— 1·0	15
do.	99	98·5	96	96·5	— 0·5	+ 0·5	15
do.	98	97·8	94	95·5	— 0·2	+ 1·5	19
do.	98	98·1	94	95·7	+ 0·1	+ 1·7	—
do.	98	95·1	90	83·2	— 2·9	— 6·8	20
do.	98	95·4	94	83·5	— 2·6	—10·5	20
do.	98	94·6	94	78·3	— 3·4	—15·7	20
do.	98	96·6	96	93·7	— 1·4	— 2·3	15
do.	98	97·8	95	93·3	— 0·2	— 1·7	—
do.	98	97·8	94	96·7	— 0·2	+ 2·7	—
do.	98	98·0	94	96·3	0	+ 2·3	—
Ital. Rajgræs	98·9	97·6	90	90·8	— 1·3	+ 0·8	—
do.	98	98·4	86	82·2	+ 0·4	— 3·8	28
do.	99	98·6	85	83·2	— 0·4	— 1·8	23
do.	98	98·9	85	83·0	+ 0·9	— 2·0	23
do.	99	98·3	85	83·0	— 0·7	— 2·0	28
do.	98	97·7	88	83·7	— 0·3	— 4·3	20
do.	98·3	98·7	90	82·5	+ 0·4	— 7·5	20
do.	97	97·2	82	84·3	+ 0·2	+ 2·3	—
do.	99	97·5	85	80·5	— 1·5	— 4·5	21
do.	98	98·9	86	89·5	+ 0·9	+ 3·5	23

V. Frøets Herkomst.

Af de hyppigst anvendte Frøsorter er Avlsstedet blevet os meddelt af Indsenderne for ialt 363 Prøvers Vedkommende, som omstaaende Oversigt viser. Da det har sin store Interesse for Frøkontrollen at kende Avlsstedet for saa mange Prøver som muligt, vilde det være ønskeligt, om Frøhandlerne i noget højere Grad meddelte, hvad de maatte vide om Frøprøvernes Herkomst.

Frøsort	Danmark	Sverige	Finland	Tyskland	Storbrittannien	Frankrig	Østrig-Ungarn	Rusland	Amerika	Australien
Rødkløver	"	"	"	39	1	"	7	42	9	"
Hvidkløver	"	"	"	23	"	"	"	"	"	"
Alsikekløver	"	"	"	5	"	"	"	"	13	"
Humle-Sneglebælg	"	"	"	13	"	2	"	"	"	"
Lucerne	"	"	"	"	"	2	1	"	"	"
Rundbælg	"	"	"	1	"	1	"	"	"	"
Alm. Rajgræs	2	"	"	"	15	"	"	"	"	"
Ital. Rajgræs	1	"	"	"	12	"	"	"	"	"
Timothé	1	3	"	30	"	"	"	"	10	"
Eng-Rævehale	"	"	4	"	"	"	"	"	"	"
Draphavre	"	"	"	"	"	15	"	"	"	"
Fioringræs	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"
Fløjlsgræs	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"
Alm. Rapgræs	9	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Eng-Rapgræs	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"
Eng-Svingel	5	"	"	"	"	"	"	"	7	"
Stivbl. Svingel	"	"	"	3	"	"	"	"	"	"
Ager-Hejre	11	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Blød Hejre	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Hundegræs	5	"	"	4	"	"	"	"	8	30
Foderbede	14	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Gulerod	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Rutabaga	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Turnips	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"

VI. Differenserne mellem de 2 korresponderende Renhedsbestemmelser.

Af enhver Frøprøve, hvis Renhed skal bestemmes, udfører vi 2 Analyser med ligestore Vægtmængder. Af disse udregnes derpaa Gennemsnitstallene, undtagen i de Tilfælde, hvor Forskellen mellem de 2 fundne Renhedsprocent-Tal overskrider 2·0, da vi i saa Fald udfører en ny Analyse; denne sidste falder som Regel mellem de 2 første.

Af omstaaende Tabel ses det, at Forskellen i 53·9 pCt. af alle Tilfælde har været under $1/2$ pCt. og kun i 4·3 har over-

Frøsort	Antal Prøver	Differensens Størrelse	Antal Prøver, i hvilke Differensen er						
			0—0·5	0·5—1	1—1·5	1·5—2	2—2·5	2·5—3	over 3
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver.......	274	0·55	164	70	29	9	2	„	„
Hvidkløver	82	0·52	52	18	10	2	„	„	„
Alsikekløver	76	0·51	47	20	8	„	1	„	„
Sneglebælg......	57	0·41	43	11	3	„	„	„	„
Lucerne.........	8	0·66	4	2	2	„	„	„	„
Rundbælg.......	4	0·70	2	1	„	1	„	„	„
Alm. Rajgræs ...	121	0·74	54	38	17	11	„	„	1
Ital. Rajgræs....	78	0·59	43	20	12	3	„	„	„
Timothé	98	0·36	74	18	4	2	„	„	„
Eng-Rævehale...	15	1·31	4	4	2	2	1	1	1
Fioringræs	3	0·47	2	1	„	„	„	„	„
Draphavre	83	1·09	31	16	18	9	2	2	5
Fløjlsgræs	4	0·75	1	2	1	„	„	„	„
Ager-Hejre......	28	0·56	17	6	3	2	„	„	„
Eng-Svingel.....	60	0·57	37	14	4	4	„	„	1
Stivbl. Svingel ..	7	1·41	1	1	2	1	2	„	„
Alm. Rapgræs...	18	0·94	8	5	4	„	„	„	1
Eng-Rapgræs ...	5	0·52	3	2	„	„	„	„	„
Hundegræs......	163	1·20	47	34	28	22	20	6	6
Foderbede	18	0·54	12	3	2	1	„	„	„
Gulerod.........	3	0·50	2	1	„	„	„	„	„
Turnips.........	3	0·73	2	„	„	1	„	„	„
Rutabaga	2	0·30	2	„	„	„	„	„	„
Ialt	1210	—	652	287	149	70	28	9	15

skredet 2 pCt.; disse sidste falder som sædvanlig især paa Hundegræs og Draphavre.

At Differenserne mellem de 2 Parallelanalyser tiltager med Indholdet af fremmede Bestanddele i Prøverne, siger sig selv; et smukt Exempel herpaa afgiver Rødkløverprøverne, hvor Afvigelserne for Prøver med

99—100 pCt. Renhed var 0·10 pCt.
98— 99 - — - 0·38 -
97— 98 - — - 0·46 -
96— 97 - — - 0·66 -

95—96 pCt.	Renhed	var	0·58	pCt.
94—95	-	—	-	0·74	-
under 94	-	—	-	0·92	-

VII. Frøblandinger.

Løbe-Nr.	Sneglebælg	Rundbælg	Alm. Rajgræs	Eng-Svingel	Ager-Hejre	Blød Hejre	Hundegræs	Stivbl. Svingel	Sum
1	13·8	83·6	—	—	—	—	—	—	97·4
2	—	—	77·8	12·8	—	—	—	—	90·6
3	—	—	65·3	31·4	—	—	—	—	96·7
4	—	—	64·2	30·4	—	—	—	—	94·6
5	—	—	24·5	72·6	—	—	—	—	97·1
6	—	—	57·5	32·8	—	3·5	—	—	93·8
7	—	—	20·4	70·1	—	6·2	—	—	96·7
8	—	—	23·9	—	67·1	—	—	—	91·0
9	—	—	22·1	—	67·5	—	—	—	89·6
10	—	—	19·8	—	—	5·5	57·9	—	83·2
11	—	—	30·8	—	—	3·4	—	51·7	85·9
12	—	—	24·1	—	—	—	68·8	—	92·9
13	—	—	18·2	—	—	—	65·5	—	83·7
14	—	—	14·4	—	—	—	81·4	—	95·8
15	—	—	13·3	—	—	—	81·7	—	95·0
16	—	—	13·2	—	—	—	74·1	—	87·3
17	—	—	10·4	—	—	—	74·9	—	85·3
18	—	—	8·2	—	—	—	78·8	—	87·0

Over de 18 af de 20 Frøblandinger, som Frøkontrollen i 1899—1900 har haft til Undersøgelse, giver hosstaaende Tabel en Oversigt. Der er i alle disse én enkelt Art, der er den overvejende, medens den anden eller de andre kun er til Stede som tilfældig Indblanding, og de var ogsaa i de fleste Tilfælde indsendte til Frøkontrollen under den Frøsorts Navn, som udgjorde Hovedmængden. De 2 resterende Blandinger bestod af et stort Antal Arter: den ene er nærmere omtalt nedenunder i Stykke XV, den anden var sammensat paa følgende Maade:

21·7	pCt.	Rødkløver	med	96 + 4*)	pCt.	Spireevne
7·1	-	Hvidkløver	-	65 + 7*)	-	—
2·5	-	Alsikekløver	-	87 + 2*)	-	—
6·1	-	Sneglebælg	-	40 + 4*)	-	—
11·6	-	Alm. Rajgræs	-	79	-	—
3·7	-	Ital. do.	-	58	-	—
10·3	-	Timothé	-	94	-	—
8·6	-	Draphavre	-	62	-	—
11·8	-	Eng-Svingel	-	16	-	—
2·6	-	Blød Hejre	-	36	-	—
4·9	-	Hundegræs	-	95	-	—
2·8	-	Fløjlsgræs	-	26	-	—

Det ses, at Spireevnen som sædvanlig ved den Slags Produkter lod meget tilbage at ønske.

VIII. Det ondartede Ukrudtsfrø.

Om Hyppigheden og Mængden af det i Frøprøverne forefundne „ondartede Ukrudt“ skal meddeles følgende Oversigt:

1) Lugtløs Kamille *(Matricaria inodora)* er fundet i

2	af	274	Prøver	Rødkløver	med	50	Frø	pr.	Kilo	(25—75)
3	-	82	-	Hvidkløver	-	71	-	-	-	
1	-	121	-	Alm. Rajgræs	-	33	-	-	-	
37	-	98	-	Timothé	-	545	-	-	-	(50—1750)
1	-	15	-	Eng-Rævehale	-	50	-	-	-	
6	-	28	-	Ager-Hejre	-	145	-	-	-	(50—417)
3	-	60	-	Eng-Svingel	-	67	-	-	-	(25—125)
2	-	163	-	Hundegræs	-	50	-	-	-	

2) Gul Oxeøje eller Onde Urter *(Chrysanthemum segetum)* er fundet i én Prøve Alm. Rajgræs (25 Korn pr. Kilo), i én Prøve Ital. Rajgræs (25 pr. Kilo), i én Prøve Timothé (50 pr. Kilo) og i en Frøblanding (100 pr. Kilo).

3) Ager-Svinemælk *(Sonchus arvensis)*. Af denne Ukrudtsplante er der fundet 50 Korn pr. Kilo i én Prøve Timothé, 100 i en anden.

*) haarde Korn.

4) Ager-Tidsel *(Cirsium arvense)* er fundet i

21	af	274	Prøver	Rødkløver	med	38	Korn pr. Kilo	(25—83)
10	-	76	-	Alsikekløver	-	85	- - -	(71—143)
8	-	98	-	Timothé	-	56	- - -	(50—100)
1	-	28	-	Ager-Hejre	-	56	- - -	

5) Kornblomst *(Centaurea Cyanus)* er fundet i

1	af	57	Prøver	H.-Sneglebælg	med	25	Korn pr. Kilo	
3	-	83	-	Draphavre	-	50	- - -	(25—100)
3	-	28	-	Ager-Hejre	-	67	- - -	(50—100)
1	-	60	-	Eng-Svingel	-	25	- - -	
3	-	163	-	Hundegræs	-	50	- - -	

6) Skjaller *(Rhinanthus crista galli)* er fundet i

1	af	57	Prøver	H.-Sneglebælg	med	25	Korn pr. Kilo	
4	-	121	-	Alm. Rajgræs	-	42	- - -	(25—83)
10	-	83	-	Draphavre	-	42	- - -	(25—100)
2	-	4	-	Fløjlsgræs	-	161	- - -	(71—250)
1	-	28	-	Ager-Hejre	-	50	- - -	
2	-	18	-	Alm. Rapgræs	-	50	- - -	
1	-	19	-	Frøblandinger	-	33	- - -	

7) Kløversilke *(Cuscuta Trifolii)* er fundet i

13	af	274	Prøver	Rødkløver	med	711	Korn pr. Kilo	(10—3500)
3	-	83	-	Hvidkløver	-	214	- - -	(71—500)
1	-	76	-	Alsikekløver	-	125	- - -	
11	-	98	-	Thimothé	-	59	- - -	(50—100)

8) Klinte *(Agrostemma Githago)* er fundet i 2 Prøver Draphavre med 25 Korn pr. Kilo og i 2 Prøver Hundegræs med 50 Korn pr. Kilo i hver.

9) Vandgrenet Ranunkel *(Ranunculus repens)* er fundet i

3	af	274	Prøver	Rødkløver	med	53	Korn pr. Kilo	(25—67)
10	-	57	-	Sneglebælg	-	85	- - -	(25—575)
93	-	121	-	Alm. Rajgræs	-	267	- - -	(25—3733)
64	-	78	-	Ital. Rajgræs	-	177	- - -	(25—1350)
1	-	98	-	Timothé	-	50	- - -	
8	-	15	-	Eng-Rævehale	-	100	- - -	(50—200)

10	af	83	Prøver	Draphavre	med	43	Korn	pr.	Kilo	(25—100)
4	-	4	-	Fløjlsgræs	-	438	-	-	-	(100—750)
4	-	28	-	Ager-Hejre	-	263	-	-	-	(150—500)
8	-	60	-	Eng-Svingel	-	326	-	-	-	(25—2000).
5	-	18	-	Alm. Rapgræs	-	210	-	-	-	(50—400)
14	-	163	-	Hundegræs	-	217	-	-	-	(50—850)
4	-	19	-	Frøblandinger	-	732	-	-	-	(150—1930)

10) Ager-Sennep *(Sinapis arvensis)* er fundet i

99	af	274	Prøver	Rødkløver	med	51	Korn	pr.	Kilo	(25—275)
17	-	82	-	Hvidkløver	-	448	-	-	-	(71—2000)
3	-	76	-	Alsikekløver	-	71	-	-	-	
32	-	57	-	Sneglebælg	-	59	-	-	-	(25—250)
1	-	4	-	Rundbælg	-	25	-	-	-	
6	-	121	-	Alm. Rajgræs	-	67	-	-	-	(25—200)
2	-	78	-	Ital. Rajgræs	-	38	-	-	-	(25—50)
15	-	98	-	Timothé	-	66	-	-	-	(50—150)
4	-	83	-	Draphavre	-	31	-	-	-	(25—50)
16	-	28	-	Ager-Hejre	-	329	-	-	-	(50—1150)
18	-	60	-	Eng-Svingel	-	135	-	-	-	(25—1025)
4	-	18	-	Alm. Rapgræs	-	2063	-	-	-	(50—6600)
7	-	163	-	Hundegræs	-	59	-	-	-	(50—100)
1	-	19	-	Frøblandinger	-	33	-	-	-	

11) Ager-Kaal *(Brassica campestris)* er fundet i

9	af	274	Prøver	Rødkløver	med	42	Korn	pr.	Kilo	(25—100)
1	-	4	-	Rundbælg	-	25	-	-	-	
2	-	121	-	Alm. Rajgræs	-	42	-	-	-	(33—50)
2	-	78	-	Ital. Rajgræs	-	25	-	-	-	
1	-	98	-	Timothé	-	100	-	-	-	
1	-	83	-	Draphavre	-	75	-	-	-	
1	-	28	-	Ager-Hejre	-	50	-	-	-	
2	-	60	-	Eng-Svingel	-	50	-	-	-	(25—75)
1	-	18	-	Foderbede	-	20	-	-	-	

12) Alm. Hejre *(Bromus secalinus)* er fundet i

1	af	274	Prøver	Rødkløver	med	25	Korn	pr.	Kilo
1	-	121	-	Alm. Rajgræs	-	167	-	-	-
1	-	83	-	Draphavre	-	25	-	-	-

2	af 28	Prøver	Ager-Hejre	med	75	Korn pr. Kilo	(50—100)
21	- 60	-	Eng-Svingel	-	57	- - -	(25—150)
24	- 163	-	Hundegræs	-	136	- - -	(50—667)

13) Sklerotier. Den hyppigst forefundne Art af Sklerotier er Meldrøjersvampens *(Claviceps purpurea)*; disse er fundne i

12	af 274	Prøver	Rødkløver	med	37	Stk. pr. Kilo	(25—83)
1	- 76	-	Alsikekløver	-	71	- - -	
10	- 121	-	Alm. Rajgræs	-	62	- - -	(25—325)
3	- 78	-	Ital. Rajgræs	-	39	- - -	(33—50)
39	- 98	-	Timothé	-	277	- - -	(50—2850)
1	- 15	-	Eng Rævehale	-	50	- - -	
3	- 3	-	Fioringræs	-	40750	- - -	(6000—65200)
18	- 83	-	Draphavre	-	34	- - -	(25—75)
2	- 4	-	Fløjsgræs	-	363	- - -	(100—625)
3	- 28	-	Ager-Hejre	-	65	- - -	(50—83)
1	- 60	-	Eng-Svingel	-	25	- - -	
1	- 18	-	Alm. Rapgræs	-	500	- - -	
3	- 5	-	Eng-Rapgræs	-	183	- - -	(100—250)
3	- 163	-	Hundegræs	-	67	- - -	(50—100)

Endvigere har vi i 7 Prøver Rødkløver, 1 Prøve Hvidkløver og 2 Prøver Rundbælg enkeltvis fundet nogle andre Sklerotier, der vistnok i de fleste Tilfælde henhørte til Kløverens Traadkølle *(Typhula Trifolii)*.

14) **Brandkorn.** Af saadanne har vi i 1899—1900 fundet følgende Arter:

Draphavre-Brand *(Ustilago perennans)* i 22 Draphavreprøver med 25—100, i Gennemsnit 40 Korn pr. Kilo, Hejre-Brand *(Ustilago bromivora)* i samtlige 28 Prøver af Ager-Hejre med 50—38500, i Gennemsnit 4680 Korn pr. Kilo samt Fløjlsgræs-Brand *(Tilletia Holci)* i én af Fløjlsgræsprøverne samt i tilfældig indblandede Korn af Fløjlsgræs i en Del Prøver af Hundegræs, Alm. og Ital. Rajgræs.

IX. Dyr, fundne i Frøprøverne.

1) Rævehale-Myggen *(Oligotrophus Alopecuri)*. I samtlige i 1899—1900 undersøgte Prøver Eng-Rævehale har vi fundet

Larver af dette for Frøavlen af Rævehale saa ødelæggende Insekt. Antallet af angrebne Korn har varieret mellem 37000 og 198700 pr. Kilo og har gennemsnitlig været 78800. Dette vil m. a. O. sige, at 6 pCt. af Avlen er bleven ødelagt.

2) „Aal" *(Tylenchus sp.)* i Græsfrø. Den i Frøkontrollens Aarsberetning for 1896—97 udførlig omtalte Dværgrundorm i Fløjlsgræskorn har vi i Aar fundet i 4 Prøver Fløjlsgræs med 500, 1000, 2000 og 72000 angrebne Korn pr. Kilo, samt i de i australsk Hundegræs saa hyppig indblandede Korn af Fløjlsgræs i 20 Prøver med 300—1500, i Gennemsnit 700 Korn pr. Kilo.

Ifjor meddelte jeg, at vi ogsaa havde fundet lignende Orme i Hundegræs. Saadanne har vi i Aar truffet i 16 Prøver med 500—1000, i Gennemsnit 730 „Ormekorn" pr. Kilo. Endvidere har vi i en Prøve Stivbladet Svingel fundet enkelte Korn, der var opfyldt af utallige Orme af samme eller en lignende Art.

3) Snudebillelarver *(Bruchus sp.)* i Rødkløverfrø. Af saadanne har vi i 1899—1900 fundet fra 75 til 3250, i Gennemsnit 770 pr. Kilo i 79 Prøver, d. v. s. i c. 29 pCt. af de undersøgte Rødkløverprøver.

X Første Tillæg til: Oversigt over, hvad der i Dansk Frøkontrol er fundet af Frø af ikke dyrkede Arter i Frøprøver af Kulturplanter.

Til den i Frøkontrollens sidste Aarsberetning meddelte Oversigt over, hvad vi indtil da havde bemærket af Ukrudtsfrø i de her undersøgte Prøver, kan der nu føjes følgende Arter, som vi har fundet eller af tidligere Fund har faaet bestemt i det forløbne Aar:

Græsfamilien *(Graminaceæ).*

Italiensk Hirse *(Setaria italica).* Fundet flere Gange i amerikansk Eng-Svingel.

Halvgræsfamilien *(Cyperaceæ).*

Loppe-Star *(Carex pulicaris).* En enkelt Gang i italiensk Rajgræs.

Knippeaxet Star *(Carex Pseudocyperus).* Fundet i Fløjlsgræs.

Nellikefamilien *(Caryophyllaceæ).*

Femhannet Spergel *(Spergula vernalis).* Fundet i Gulax.

Korsblomstrede *(Cruciferæ).*

Løgkarse *(Alliaria officinalis).* I Draphavre.

Katostfamilien *(Malvaceæ).*

Sida spinosa. Denne Art, som vi jævnlig finder i amerikansk Rødkløver, er identisk med den i sidste Aarsberetning efter Dr. Burchard til Lindefamilien henførte men den Gang ikke nærmere bestemte Plante.

Rosenfamilien *(Rosaceæ).*

Rose *(Rosa sp.)* Et enkelt Frø af en eller anden Art Rose er fundet i en Prøve Eng-Svingel.

Liden Løvefod *(Alchemilla arvensis)* er fundet et Par Gange i Ital. Rajgræs og Hvidkløver.

Cæsalpiniaceæ.

Cassia marilandica. Flere Gange i amerikansk Eng-Svingel.

Natlysfamilien *(Oenotheraceæ).*

Oenothera muricata. I amerikansk Timothé.

Hindebægerfamilien *(Plumbaginaceæ).*

Engelskgræs *(Armeria vulgaris).* I Stivbl. Svingel.

Maskeblomstrede *(Scrophulariaceæ).*

Trefliget Ærenpris *(Veronica tripylla).* En enkelt Gang i Hundegræs.

Alm. Kohvede *(Melampyrum pratense).* Fundet én Gang i en Rødkløverprøve.

Læbeblomstrede *(Labiatæ).*

Vild Timian *(Thymus Serpyllum).* Fundet i Draphavre.

Kransbørste *(Clinopodium vulgare).* I Rødkløver.

Teucrium Botrys. Et Par Gange i Rødkløver.

Kransbladede *(Rubiaceæ).*

Gul Snerre *(Galium verum)* er fundet i Timothé.

Baldrianfamilien *(Valerianaceæ).*

Valerianella coronata i Hundegræs.

Klokkefamilien *(Campanulaceæ).*

Specularia perfoliata er ikke sjælden i amerikansk Frø, især Timothé.

Kurvblomstrede *(Compositæ).*

Stor Burre *(Lappa major).* En enkelt Gang i Rødkløver.

Tornstænglet Tidsel *(Carduus acanthoides).* Findes af og til i Kløverarterne og Timothé.

Crupina vulgaris. Fundet en enkelt Gang i fransk Draphavre.

XI. De bedste Prøver i 1899—1900.

For at give en Forestilling om, hvad der kan præsteres af rent og spiredygtigt Frø, meddeles hosstaaende Oversigt over de højeste Tal, vi i 1899—1900 har fundet for Renhed og Spireevne af de hyppigst undersøgte Frøsorter:

	Renhed	Spireevne
Rødkløver	99·3	97·2
Hvidkløver	98·8	96·5
Alsikekløver	99·4	97·3
Sneglebælg	99·6	97·0
Lucerne	98·1	91·7
Rundbælg	97·1	93·7
Alm. Rajgræs	98·6	98·0
Ital. Rajgræs	99·5	98·2
Timothé	99·8	99·3
Eng-Rævehale	92·8	92·5
Fioringræs	97·4	96·2
Draphavre	97·4	91·7
Fløjlsgræs	85·1	91·0
Ager-Hejre	98·8	99·0
Eng-Svingel	99·1	97·8
Stivbl. Svingel	91·7	93·0
Alm. Rapgræs	97·9	97·2

	Renhed	Spireevne
Eng-Rapgræs	97·5	84·8
Hundegræs	95·4	98·5
Foderbede	99·4	94·5
Gulerod	95·9	82·8
Turnips	97·6	98·7
Rutabaga	98·3	97·7

For flere af de Frøsorter, hvor de i denne Liste anførte bedst spirende Prøver stod højt over Gennemsnitstallet for vedkommende Art, har det vist sig, at disse særlig gode Prøver var af dansk Avl; dette gælder saaledes Prøven af Ital. Rajgræs med en Spireevne af 98·2 pCt., der er den eneste som dansk opgivne Prøve, vi har haft til Undersøgelse i Aar (Gennemsnittet af alle Prøver var 82·6 pCt); endvidere en Del af de bedste Hundegræsprøver, hvis gennemsnitlige Spireevne var 97·5 pCt., medens samtlige Prøvers Spireevne kun var 92·5 pCt., o. a., en Omstændighed, der nok kunde opmuntre den hjemlige Frøavl.

XII. Frøets Vandindhold.

Mængden af det af de undersøgte Prøver ved Tørring ved 100° i 4 Timer afgivne Vand har i Gennemsnit, Maximum og Minimum været følgende:

	Gennemsnit	lavest	højest
Rødkløver	7·9	6·0	10·5
Hvidkløver..........	8·2	6·6	10·2
Alsikekløver	7·8	6·4	9·0
H.-Sneglebælg	8·7	7·4	11·7
Lucerne	7·5	6·9	7·8
Rundbælg..........	7·2	7·1	7·5
Turnips	5·1	4·7	5·6
Rutabaga	5·0	4·9	5·0
Gulerod	7·1	7·0	7·3
Foderbede	9·0	7·6	12·0
Eng-Svingel........	8·7	7·2	10·6
Stivbl. Svingel	8·7	7·7	10·8
Ager-Hejre.........	9·2	8·5	11·8
Blød Hejre.........	9·1	8·9	9·3

	Gennemsnit	lavest	højest
Alm. Rapgræs	8·9	7·7	11·2
Eng-Rapgræs.......	7·9	7·2	10·4
Hundegræs.........	8·0	6·1	10·8
Draphavre	7·9	6·5	11·1
Fløjlsgræs..........	6·1	5·7	6·4
Fioringræs	8·0	7·7	8·3
Timothé	9·1	7·6	11·5
Eng-Rævehale......	8·4	6·6	10·3
Alm. Rajgræs	9·6	6·9	12·0
Ital. Rajgræs	9·5	7·8	12·9

Sammenligner man disse Tal med foregaaende Aars, vil man finde, at Frøet i Aar i det hele taget har været mere tørt, idet det gennemsnitlige Vandindhold har været mindre for 20 Arter, ens for 1 og kun højere for 3.

XIII. Spiringsforsøg med Frø af vildtvoxende Planter.

I Frøkontrollens Aarsberetning for 1898—99 (S. 46—57)*) offentliggjorde jeg en Række Spiringsforsøg med Frø af danske vildtvoxende Planter. I omstaaende Tabel har jeg paa lignende Maade samlet de siden da afsluttede Forsøg af samme Art. Forholdene ved Fremgangsmaaden og Behandlingen har stadig været den samme, hvorfor jeg kan indskrænke mig til desangaaende at henvise til nævnte Afhandling. Jeg opstillede der 14 Klasser, i hvilke Størstedelen af de dengang undersøgte Arter kunde indordnes; en Del af de her omtalte 30 Arter kan henføres til en eller anden af disse, men der er ogsaa en Del, der danner Typer for andre Maader for Spiringens Forløb. De i Aar anførte Arter kan grupperes saaledes:

1) Alle Frø spirer strax eller kort efter Indhøstningen: Plantago lanceolata, Lactuca muralis, Taraxacum Dens leonis og Tussilago Farfara.

2) Spiringen begynder strax eller kort efter Indhøstningen, men strækker sig mere eller mindre jævnt uden kendelige Afbrydelser over en kortere eller længere Række Maaneder: Silene maritima, Linaria

*) Tidsskr. f. Landbr. Planteavl, 6. Bd. S. 158 o. flg.

	Frøet indsamlet	Frøet lagt til Spiring	August	September	Oktober	November	December
1. Hunde-Kvik (Agropyrum caninum)	$^{4}/_{8}$ 99	$^{2}/_{9}$ 99		1	1	5	—
2. Hare-Star (Carex leporina)...............	$^{30}/_{7}$ 98	$^{5}/_{9}$ 98		—	—	—	—
3. Blaagrøn Star (Carex glauca)	$^{14}/_{8}$ 96	$^{27}/_{8}$ 96	—	—	—	—	—
4. Bleg Star (Carex pallescens)..............	$^{1}/_{8}$ 98	$^{6}/_{9}$ 98		—	—	—	—
5. Skov-Star (Carex silvatica)...............	$^{30}/_{7}$ 98	$^{5}/_{9}$ 98		—	—	—	—
6. Stivhaaret Hønsetarm (Cerastium strigosum)	$^{12}/_{6}$ 98	$^{2}/_{7}$ 98		64	1	—	—
7. Strand-Limurt (Silene maritima)..........	$^{2}/_{7}$ 99	$^{15}/_{9}$ 99		48	2	11	—
8. Bidende Ranunkel (Ranunculus acer).....	$^{28}/_{7}$ 98	$^{5}/_{9}$ 98		—	—	—	2
9. Engblomme (Trollius europæus)..........	$^{17}/_{7}$ 97	$^{16}/_{8}$ 97	—	—	—	—	—
10. Gærde-Valmue (Papaver dubium).........	$^{28}/_{8}$ 97	$^{1}/_{9}$ 97		—	1	—	—
11. Flipkrave (Teesdalia nudicaulis)..........	$^{5}/_{7}$ 97	$^{16}/_{8}$ 97	4	4	1	—	—
12. Mælkurt (Polygala vulgare)..............	$^{16}/_{7}$ 97	„	4	10	—	—	3
13. Knoldet Mjødurt (Spiræa filipendula).....	$^{25}/_{8}$ 98	$^{6}/_{9}$ 98		34	3	—	—
14. Vand-Gifttyde (Cicuta virosa)	$^{28}/_{9}$ 98	$^{8}/_{10}$ 98			—	—	—
15. Hulkravet Kodriver (Primula officinalis) .	$^{18}/_{8}$ 96	$^{7}/_{9}$ 96		—	—	—	—
16. Bittersød Natskade (Solanum Dulcamara).	$^{1}/_{10}$ 99	$^{7}/_{10}$ 99			—	3	—
17. Læge-Ærenpris (Veronica officinalis).....	$^{8}/_{8}$ 99	$^{2}/_{9}$ 99		16	1	—	—
18. Liden Torskemund (Linaria minor)	$^{30}/_{7}$ 98	$^{5}/_{9}$ 98		2	1	12	54
19. Skjaller (Rhinanthus crista galli).........	$^{21}/_{7}$ 98	$^{2}/_{9}$ 98		—	—	—	—
20. Lancetbladet Vejbred (Plantago lanceolata)	$^{26}/_{8}$ 99	$^{8}/_{9}$ 99		96	3	—	—
21. Tandfri Vaarsalat (Valerianella olitoria)..	$^{12}/_{6}$ 98	$^{2}/_{9}$ 99		55	6	5	—
22. Alm. Skabiose (Scabiosa arvensis)	$^{9}/_{8}$ 99	$^{2}/_{9}$ 99		49	6	—	—
23. Skov-Salat (Lactuca muralis)	$^{4}/_{8}$ 99	„		96	—	—	—
24. Tornet Salat (Lactuca Scariola)	$^{22}/_{8}$ 99	$^{18}/_{9}$ 99		92	—	4	1
25. Løvetand (Taraxacum Dens leonis)		$^{31}/_{5}$ 00					
26. Stor Knopurt (Centaurea Scabiosa)........	$^{28}/_{7}$ 96	$^{24}/_{8}$ 96	14	50	—	—	—
27. Ager-Tidsel (Cirsium arvense)	$^{26}/_{8}$ 98	$^{7}/_{9}$ 98		—	—	—	2
28. Følfod (Tussilago Farfara)		$^{30}/_{5}$ 00					
29. Hvid Oxeøje (Chrysanthem. Leucanthemum)	$^{8}/_{8}$ 99	$^{2}/_{9}$ 99		7	1	23	—
30. Vand-Brandbæger (Senecio aquaticus)....	$^{1}/_{8}$ 98	$^{5}/_{9}$ 98		13	1	14	1

Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Semtember	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts—Maj	Spireevne
—	32	46	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90
—	—	94	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
—	—	31	34	7	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	86
1	66	25	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
1	78	15	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
—	—	1	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86
9	26	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
55	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96
—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	16	9	2	—	—	—	—	—	—	1	—	5	13	23	73
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	11	45	6	—	3	—	—	69
—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	88	7	1	—	—	—	—	65
23	31	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	86
—	29	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67
—	—	45	39	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
13	62	14	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
—	8	87	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
—	55	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
12	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96
—	21	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	22	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
—	—	—	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79
3	6	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
					100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
4	73	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
					75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
—	5	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
1	24	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56

minor, Lactuca Scariola, Chrysanthemum Leucanthemum og Senecio aquaticus.

3) Størstedelen spirer strax, Resten Foraarsspiring i følgende Aar: Scabiosa arvensis og Centaurea Scabiosa.

4) Størstedelen spirer strax, Resten paafølgende Sommer: Cerastium strigosum og Valerianella olitoria.

5) Omtrent Halvdelen spirer strax, Resten paafølgende Foraar: Spiræa filipendula.

6) En mindre Del spirer strax, Størstedelen først følgende Foraar: Agropyrum caninum, Solanum Dulcamara og Veronica officinalis.

7) En mindre Del spirer strax, Hovedmængden 1. Foraar og Resten 2. og 3. Foraar: Polygala vulgare.

8) Spiring i 3 paa hinanden følgende Efteraar, Størstedelen spirer i tredie Efteraar: Papaver dubium og Teesdalia nudicaulis.

9) Alle Frø spirer første Foraar: Carex leporina, Carex pallescens, Ranunculus acer, Primula officinalis og Cirsium arvense.

10) Spiring i 1. og 2. Foraar, Størstedelen spirer 1. Foraar: Carex silvatica og Cicuta virosa.

11) Spiring i 3 paa hinanden følgende Foraar, Størstedelen spirer 1. Foraar: Carex glauca.

12) Spiring i 1. og 2. Foraar, Størstedelen spirer andet Foraar: Rhinanthus crista galli.

13) Spiring i 3 paa hinanden følgende Foraar, Størstedelen spirer 3. Foraar: Trollius europæus.

Den sidste Rubrik, der angiver Spireevnen, viser, at denne i det hele taget har været god: mellem 90 og 100 pCt. har den været for 16 Arter, mellem 80 og 90 for 7, mellem 70 og 80 for 3, mellem 60 og 70 for 3 og mellem 50 og 60 for 1 Arts Vedkommende.

XIV. Hvilken Indflydelse har Tidspunktet for Spiringsforsøgets Indledning paa Spiringens Forløb og Spireevnens Størrelse?

Medens alle de ved Frøkontrollens Undersøgelser sædvanlig forekommende Arter — heldigvis — begynder at spire faa Dage, efter at Spiringsforsøgene paabegyndes og — bortset fra Kløversorternes haarde Korn — „spirer ud“ i Løbet af kort

Tid, uanset paa hvilket Tidspunkt af Aaret, man foretager saadanne Spiringsundersøgelser, er Tilfældet et andet med andre Plantearter. Dette har jeg i de sidste Aar undersøgt ved Forsøg med Top-Star *(Carex paniculata)*, der ved tidligere her i Frøkontrollen foretagne Undersøgelser (se Aarsberetningen for 1899—1900, S. 48—49) havde vist sig at høre til de Arter, der, selv om de lægges til Spiring straks efter Indhøstningen om Sommeren, først spirer følgende Foraar. En Oversigt over Forsøgene giver omstaaende Tabel. Det ses, at der er lagt en Prøve til Spiring den første i hver Maaned i Løbet af et helt Aar; første Gang var det kort efter Indhøstningen af Frøet. De 2 første Prøver forholdt sig omtrent ens: spirede ud paa normal Maade første Foraar. Af de næste 4 spirede endnu Størstedelen første Foraar, men en jævnt stigende Mængde laa dog over til andet Foraar. Af Prøverne fra Marts, April, Maj og Juni spirede derimod kun faa pCt. første Aar, medens Resten først spirede i Foraaret 1899, og endelig spirede af de Prøver, der lagdes til Spiring i Juli og August 1898 slet intet i dette Aar, men først i Foraaret 1899. Af alle Prøverne laa kun et eneste Frø over til Foraaret 1900.

Naar man kaster et Blik paa Tabellens sidste Kolonne — den samlede Spireevne — ser man, at denne er størst for den først til Spiring lagte Prøve og mindst for den sidste, men en regelmæssig Aftagen finder mærkelig nok ikke Sted. Om dette er en Tilfældighed, eller om der er en bestemt Grund til den Omstændighed, at de Prøver, der blev lagt til Spiring i December, Januar og Februar spirede daarligere end Prøverne fra Marts og April, kan man vel næppe med Sikkerhed konstatere af de foreliggende Forsøg (der blev kun lagt 100 Frø til Spiring hver Gang), men Forskellen mellem Tallene er dog saa stor, at det sidste forekommer mig at være det sandsynligste; muligvis kunde Grunden da være den pludselige Overgang fra det daglig opvarmede Værelse, hvor Prøverne henlaa, inden de lagdes til Spiring, til den lave Temperatur, som Spireapparatet var udsat for i Vintermaanederne, da dette nemlig stod paa en Veranda, hvor Temperaturen ikke var meget højere end i det fri.

Af de 2 sidste Tal i sidste Kolonne ser man, at der i Juni og navnlig i Juli har fundet en overordentlig stor Dødelighed Sted blandt de Frø, der henlaa tørt.

Spiringsforsøg med Top-Star.

Lagt til Spiring	September 1897	Oktober —	November —	December —	Januar 1898	Februar —	Marts —	April —	Maj —	Juni —	Juli —	August —	September —	Oktober —	November —	December —	Januar 1899	Februar —	Marts —	April —	Maj —	Juni —	Juli —	August —	September —	Oktober —	November —	December —	Januar 1900	Februar —	Marts —	Spireevne
1. Sept. 1897	—	—	—	—	—	—	29	34	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
1. Oktbr. —		—	—	—	—	—	29	27	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59
1. Novbr. —			—	—	—	—	6	38	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61
1. Decbr. —				—	—	—	1	41	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
1. Jan. 1898					—	—	—	33	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
1. Febr. —						—	—	19	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
1. Marts —							—	—	7	11	—	—	—	—	—	—	—	—	31	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61
1. April —								—	4	7	—	—	—	—	—	—	—	—	35	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	55
1. Maj —									—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	46	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
1. Juni —										1	—	—	—	—	—	—	—	—	29	22	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53
1. Juli —											—	—	—	—	—	—	—	—	32	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
1. August —												—	—	—	—	—	—	—	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26

XV. Hvorledes spirer Frø, der har passeret gennem en Ko?

At Frø af forskellige Planter kan passere uskadte gennem Dyr er oftere konstateret. Et Bidrag til Kendskabet til dette ikke ganske uvigtige Spørgsmaal har Frøkontrollen i det forløbne Aar faaet Lejlighed til at kunne give, idet vi fra Handelsgartner J. J. Hansen i Faaborg har modtaget nogle Prøver af Kogødning, der indeholdt en stor Mængde Frø af forskellige Arter. Hr. Hansen havde en Onsdag Eftermiddag fodret Koen med frisk afskaarne Planter af følgende Arter: Sort Natskygge *(Solanum nigrum)*, Fuglegræs-Fladstjærne *(Stellaria media)*, Ru Svinemælk *(Sonchus asper)*, Alm. Brandbæger *(Senecio vulgaris)*, Hyrdetaske *(Thlaspi bursa pastoris)*, Brænde-Nælde *(Urtica urens)*, Svine-Mælde *(Atriplex patula)*, Vej-Pileurt *(Polygonum aviculare)*, Ager-Sennep *(Sinapis arvensis)* og Aften-Pragtstjærne *(Melandrium vespertinum)*, og dernæst opsamlet Prøver af Gødningen hver af de følgende 5 Dage. Ved Undersøgelser her i Frøkontrollen fandt vi ogsaa tildels meget store Mængder af Frø af de 8 førstnævnte Arter, medens vi ikke fandt Spor af Ager-Sennep og Pragtstjærne, hvad enten Grunden er den, at disse Planter ikke har baaret tilstrækkelig modent Frø, eller dette er blevet destrueret ved Fordøjelsesprocessen. Men foruden disse 8 Arter fandt vi ogsaa større eller mindre Mængder af 26 andre Arter, der enten har været tilfældig indblandede mellem de friske grønne Udkrudtsplanter eller — og det gælder vel i hvert Fald for Størstedelens Vedkommende — har været i det Hø, som Koen ellers blev fodret med. I hosstaaende Tabel har jeg angivet, hvor store Prøverne fra de forskellige Dage var og hvor mange Frø der blev fundet af de forskellige Arter; endvidere det samlede Antal fundne Frø og det Antal af disse, der spirede, hvor samtlige fundne Frø lagdes til Spiring, samt den heraf udregnede Spireevne, hvor der var fundet mindst 20 Frø; at anføre Spireevnen i pCt. for alle Arterne — f. Ex. som 0 eller 100, naar der kun var fundet 1 Frø af en Art — vilde jo sikkert være misvisende i de fleste Tilfælde og let forlede til at drage forhastede Slutninger. Som man ser, har de forskellige Arter vist en meget forskellig Modstandskraft overfor Fordøjelsesprocessen. Naar man ser bort fra de Arter, der har været repræsenterede med mindre end 20 Frø,

Frøsort	Torsdag i 20 Gr.	Fredag i 22 Gr.	Lørdag i 70 Gr.	Søndag i 60 Gr.	Mandag i 45 Gr.	Antal Frø ialt	Heraf spirede	Spireevne pCt.
Sort Natskygge (Solanum nigrum)	305	232	2246	565	7	3355	—	52
Hvidmel. Gaasefod (Chenopodium album)	126	115	710	300	19	1270	—	51**)
Fuglegræs-Fladstjærne (Stellaria media)	19	7	48*)	74*)	229*)	377	—	49
Ru Svinemælk (Sonchus asper)	67	44	67	26	5	209	—	27
Alm. Brandbæger (Senecio vulgaris) ...	13	28	112	33	5	191	—	5
Hyrdetaske (Thlaspi bursa pastoris)....	25	13	112	15	1	166	—	24
Brænde-Nælde (Urtica urens)..........	4	18	69	39	34	164	—	11
Glat Vejbred (Plantago major).........	„	„	115	10	„	125	—	87
Svine-Mælde (Atriplex patula)	27	67	22	„	3	119	—	8**)
Flerfarvet Ærenpris (Veronica agrestis)	9	1	20	6	8	44	11	25
Spergel (Spergula arvensis)	„	11	24	9	„	44	4	9
Stedmoderblomst (Viola tricolor)...... .	„	2	17	13	„	32	0	0
Vej-Pileurt (Polygonum aviculare)	7	10	9	5	„	31	11	35**)
Fliget Tvetand (Lamium incisum)	4	3	10	7	„	24	0	0
Byg (Hordeum vulgare)	„	22	„	„	„	22	0	0
Persille (Petroselinum sativum)........	3	8	10	„	„	21	18	86
Gaffelgr. Vortemælk (Euphorbia Peplus).	1	4	10	3	„	18	0	—
Ferskenblad. Pileurt (Polyg. Percicaria)	6	4	6	1	„	17	2**)	—
Fioringræs (Agrostis alba)............	1	„	8	„	„	9	1	—
Rapgræs (Poa sp.).......	2	„	2	1	3	8	4	—
Snerle-Pileurt (Polygonum Convolvulus)	„	2	3	„	„	5	2	—
Havre (Avena sativa).................	„	3	„	„	„	3	1	—
Alm. Svinemælk (Sonchus oleraceus)...	2	„	„	„	„	2	0	—
Alm. Rajgræs (Lolium perenne)	„	„	2	„	„	2	0	—
Timothé (Phleum pratense)............	„	„	2	„	„	2	2	—
Gaasemad (Arabis Thaliana)..........	„	„	2	„	„	2	2	—
Forglemmigej (Myosotis sp.)	„	„	1	1	„	2	1	—
Læge-Ærenpris (Veronica officinalis) ..	„	„	1	„	„	1	0	—
Hundegræs (Dactylis glomerata)	„	„	1	„	„	1	0	—
Udsp. Dværgbunke (Airopsis caryophyllea)	„	„	1	„	„	1	0	—
Kølle-Valmue (Papaver Argemone)	„	„	1	„	„	1	0	—
Æselsfoder (Onopordon Acanthium)....	1	„	„	„	„	1	0	—
Arve (Anagallis arvensis).............	1	„	„	„	„	1	0	—
Alm. Kongepen (Hypochoeris radicata).	1	„	„	„	„	1	0	—

*) Med Fuglegræs-Fladstjærne blev Koen ogsaa fodret om Lørdagen.

**) Desuden fandtes ved Forsøgets Afslutning en Del Frø, der tilsyneladende var friske og levende.

har Glat Vejbred og Persille taget mindst — og saa godt som ingen — Skade; omtrent Halvdelen var i Live af Sort Natskygge, Hvidmelet Gaasefod og Fuglegræs-Fladstjærne, en Trediedel af Vej-Pileurt, en Fjerdedel af Ru Svinemælk, Hyrdetaske og Flerfarvet Ærenpris, o. s. v., medens Gennemsnitresultatet af alle Forsøgene var det, at der spirede 534 af de 1502 Frø, der lagdes til Spiring, d. v. s. 35.6 pCt. eller godt og vel Trediedelen, et Resultat, der maa mane Landmændene til at være forsigtige med at benytte Foder, der indeholder Ukrudtsfrø, der er modne eller nærmer sig Modenheden.

For at undersøge, om Opholdets Varighed i Koens Fordøjelseskanal stod i Forhold til Spireevnens Størrelse, underkastedes for en enkelt Arts Vedkommende de forskellige Dages Prøver Undersøgelse hver for sig. Hertil valgtes Sort Natskygges, der var den talrigst repræsenterede Art, med det Resultat, at der af Prøven fra Torsdagen spirede 48 pCt, fra Fredagen 53 pCt., fra Lørdagen 55 pCt., fra Søndagen 52 pCt. og fra Mandagen 5 af de forefundne 7 Frø: om Frøene bruger 1 eller 5 Dage til at passere gennem Koen er altsaa fuldstændig ligegyldigt m. H. til Spørgsmaalet om Spireevnens Bevarelse.

Hvis man af Tallene paa Tabellen udregner, hvor store Mængder af de forskellige Arter der findes i en vis Vægtmængde af Gødningsprøverne de forskellige Dage, vil man finde ret ejendommelige Forhold. Som Exempel kan jeg gøre opmærksom paa, at medens der de første Dage og især om Lørdagen fandtes umaadelige Mængder af Frø af Sort Natskygge i Gødningen, var der kun nogle ganske enkelte tilbage om Mandagen, hvorimod der af Brænde-Nælde omtrent fandtes lige mange hele Tiden. Om dette er Tilfældigheder, eller om der kan tænkes en Grund hertil, maa jeg overlade til Dyrefysiologer at dømme om.

XVI. Spireevnens Bevarelse hos Frø, nedgravet i Jorden.

Som bekendt kan adskillige Plantearters Frø taale et langvarigt Ophold i Jorden uden at tabe deres Spireevne. Dette er Grunden til det oftere iagttagne Fænomen, at der paa Marker, der længe havde ligget hen, efter Bearbejdelse er

mylret Ukrudtplanter frem, som man ikke i mange Aar havde set paa disse Marker. For at undersøge et Par Arter i denne Henseende og for at sammenligne Spireevnens Varighed hos Frø, opbevarede paa sædvanlig Maade i Frøkontrollen med Frøs, der henligger i Jorden, nedgravedes d. 21. September 1899 i Frøkontrollens Forsøgsmark i 1 Fods Dybde en Del Smaaportioner af store egale Prøver af Frø af Ager-Sennep *(Sinapis arvensis)* og Lancetbladet Vejbred *(Plantago lanceolata).* Den 6. April 1900 optoges de første af disse Smaaprøver og udsaaedes strax samme Dag i den ene Side af en stor flad Urtepotte, medens tilsvarende Prøver af Frø, der havde været opbevarede i Papirsposer i Frøkontrollens Arbejdslokaler, for at de ydre Betingelser kunde blive nøjagtig de samme, udsaaedes i den anden halve Side af Urtepotten.

Skønt Forsøget blev brat afsluttet, idet Urtepotten forulykkede d. 12. Juli, viser det dog saa interessante og ejendommelige Forskelligheder dels mellem de 2 forskelligt opbevarede Prøver af samme Art indbyrdes dels mellem de 2 forskellige Arter, at jeg ikke vil undlade at meddele Resultatet. Dette tog sig saaledes ud:

	Lancetbl. Vejbred.		Ager-Sennep.	
	Opbevaret i Frøkontrollen.	Nedgravet i Jorden.	Opbevaret i Frøkontrollen.	Nedgravet i Jorden.
D. 10. April	6 pCt.	4 pCt.	26 pCt.	28 pCt.
- 12. —	55 —	8 —	5 —	23 —
- 15. —	32 —	10 —	1 —	6 —
- 20. —	3 —	11 —	1 —	4 —
- 15. Maj	0 —	2 —	2 —	7 —
- 30. —	0 —	0 —	16 —	6 —
- 5. Juni	1 —	0 —	27 —	3 —
- 16. —	1 —	0 —	4 —	0 —
- 12. Juli	0 —	0 —	0 —	0 —
Ialt:	98 pCt.	35 pCt.	82 pCt.	77 pCt.

Det ses heraf, at de to Frøsorter forholder sig meget forskelligt, idet 1) Ager-Sennepens Spireevne er omtrent den samme for begge Prøver, medens den i Jorden opbevarede Vejbred-Prøves Spireevne er aftaget meget stærkt, og 2) de

2 Frøsorters Spiringshastighed forholder sig omvendt, idet denne for Ager-Sennepens Vedkommende er størst for Prøven fra Jorden, for Vejbred-Prøvens størst for den Prøve, der havde været opbevaret i Stuen. Naar den lille Forskel mellem Spireevnen hos de 2 Ager-Sennepprøver betragtes som en Tilfældighed — hvad den jo meget godt kan være — maa altsaa Opholdet i Jorden siges at gavne denne Art, medens det har skadet Vejbreden i høj Grad.

Hvorledes det videre vil gaa, haves der Materiale saavel i Jorden som i Frøkontrollen til endnu at kontrollere i 24 Aar.

XVII. Havvandets Indflydelse paa Frøs Spireevne.

For at undersøge dette Forhold indsamledes i Botanisk Have i Sommeren 1897 Frøprøver af c. et halvt Hundrede Arter, af hvilke den halve Portion af hver Art tilstilledes Frøkontrollen og den anden Halvdel af stud. mag. Morten Pedersen medtoges paa en Grønlandsexpedition, paa hvilken de fra d. 28. September s. A. efter at være indsyede i Gazeposer daglig skylledes mindst én Gang i salt Vand indtil Hjemkomsten d. 2. November, hvorefter ogsaa disse tilstilledes Frøkontrollen til sammenlignende Spiringsforsøg. Resultaterne af disse ses paa Tabellen paa næste Side.

Som det heraf fremgaar, har Behandlingen med Saltvand virket meget forskelligt paa de forskellige Arter, saaledes at de efter denne Indvirkning kan deles i følgende 7 Grupper:

1) Arter, paa hvis Spireevne Behandlingen har virket gavnligt: Cakile maritima, Atriplex littoralis og Armeria maritima.

2) Arter, paa hvis Spireevne Behandlingen har været uden eller saa godt som uden Indflydelse Melilotus albus, Lathyrus maritimus, Lappa tomentosa, Ambrosia maritima og Xanthium Strumarium.

3) Arter, hvis Spireevne kun er reduceret med indtil $^1/_2$: Carex dioica, Festuca littorea, Rumex domesticus, Scleranthus perennis, Linum usitatissimum og Centaurea cyanus.

4) Arter, hvis Spireevne er reduceret til omtrent det halve: Panicum miliaceum, Beta maritima, Sinapis juncea, Crambe maritima, Raphanus sativus, Ricinus communis, Hippophaë rhamnoides, Medicago lupulina og Carum Carvi.

Navn	Spireevnen af det	
	upræparerede Frø	præparerede Frø
Sodfarvet Siv (Juncus alpinus)	79	3
Tvebo Star (Carex dioica)	94	76
Strand-Svingel (Festuca littorea)	94	84
Draphavre (Avena elatior)	86	0
Alm. Hirse (Panicum miliaceum)	89	53
Elymus giganteus	92	0
Hamp (Cannabis sativa)	92	0
By-Skræppe (Rumex domesticus)	99	75
Klinte (Agrostemma Githago)	93	0
Fleraarig Knavel (Scleranthus perennis)	92	61
Strand-Bede (Beta maritima)	68	33
Hvidmelet Gaasefod (Chenopodium album)	81	15
Strand-Mælde (Atriplex littoralis)	60	90
Læge-Kokleare (Cochlearia officinalis)	98	5
Hyrdetaske (Thlaspi bursa pastoris)	77	24
Sinapis juncea	98	42
Strandkaal (Crambe maritima)	45	24
Alm. Ræddike (Raphanus sativus)	100	50
Strandræddike (Cakile maritima)	57	100
Stemoderblomst (Viola tricolor)	87	0
Stokrose (Althæa rosea)	68	9
Kristpalme (Ricinus communis)	87	50
Blodrød Storkenæb (Granium sanguineum)	91	27
Alm. Hør (Linum usitatissimum)	85	72
Krisstorn (Ilex europæus)	6	0
Hav-Tidse (Hippophaë rhamnoides)	91	49
Knoldet Mjødurt (Spiræa filipendula)	79	5
Axelbær-Røn (Sorbus Aria)	46	0
Humle-Sneglebælg (Medicago lupulina)	68 + 9 haarde	24 + 18 haarde
Hvid Stenkløver (Melilotus albus)	91 + 7 haarde	92 + 5 haarde
Strand-Fladbælg (Lathyrus maritimus)	92 + 4 haarde	88 + 6 haarde
Eryngium alpinum	67	0
Kommen (Carum Carvi)	93	56
Nordisk Kvan (Angelica Archangelica)	86	1
Strand-Samel (Samolus Valerandi)	91	0
Engelskgræs (Armeria maritima)	13	36
Hundetunge (Cynoglossum officinale)	62	23
Glat Vejbred (Plantago major)	100	9
Polei-Mynte (Mentha Pulegium)	84	2
Trenervet Snerre (Galium boréale)	51	1
Lonicera alpigena	41	0
Kruset Tidsel (Carduus crispus)	92	1
Kornblomst (Centaurea Cyanus)	87	62
Filtet Burre (Lappa tomentosa)	96	95
Vellugtende Kamille (Matricaria Chamomilla)	87	0
Bidens pilosa	98	0
Ambrosia maritima	94	87
Braadfrø (Xanthium Strumarium)	89	92

5) Arter, der har lidt meget stærkt: Chenopodium album, Thlaspi bursa pastoris, Geranium sanguineum og Cynoglossum officinale.

6) Arter, der næsten helt dræbtes: Juncus alpinus, Cochlearia officinalis, Althæa rosea, Spiræa filipendula, Angelica Archangelica, Plantago major, Mentha Pulegium, Galium boreale og Carduus crispus.

7) Arter, der blev fuldstændig dræbte: Avena elatior, Elymus giganteus, Cannabis sativa, Agrostemma Githago, Viola tricolor, Ilex europæus, Sorbus Aria, Eryngium alpinum, Samolus Valerandi, Lonicera alpigena, Matricaria Chamomilla og Bidens pilosa.

Som man kunde vente, er de Arter, som Behandlingen med Saltvand har gavnet, udprægede Strandplanter.

I de Tilfælde, hvor Spiringshastighederne for de 2 Prøver af samme Art afviger betydeligt fra hinanden, er det i Regelen de i Saltvand dyppede Frø, der har spiret hurtigst. Exempler herpaa er følgende:

	upræpareret		præpareret	
Carex dioica.........	18 Døgn:	42 pCt.	17 Døgn:	53 pCt.
Cakile maritina......	4 —	0 —	4 —	50 —
Lathyrus maritimus ..	49 —	10 —	47 —	24 —
Hippophaë rhamnoides	4 —	0 —	4 —	11 —
Cynoglossum officinale	17 —	8 —	12 —	18 —
Lappa tomentosa....	4 —	26 —	1 —	78 —
Ambrosia maritima...	5 —	5 —	3 —	86 —

Med et Par Arter gaar det dog omvendt, nemlig:

	upræpareret		præpareret	
Raphanus sativus ...	3 Døgn:	100 pCt.	5 Døgn:	9 pCt.
Melilotus albus	4 —	65 —	4 —	17 —

Som en Ejendommelighed skal jeg endnu nævne følgende:

En af de undersøgte Arter — Atriplex littoralis — har ligesom flere andre Mælde-Arter 2 Slags Frø: Hovedmængden er sorte og et mindre Antal er brune og noget større end de sorte. Af den naturlige Blanding, i hvilken de indhøstedes, spirede den upræparerede Prøve med 60 pCt., den præparerede

med 90 pCt., men toges hver Slags Frø for sig, var Forholdene meget forskellige, nemlig saaledes:

	upræpareret	præpareret
sorte Frø	22 pCt.	92 pCt.
brune -	100 —	74 —

Naar jeg ovenfor har henført Atriplex littoralis til første Gruppe, der har Gavn af Behandlingen, gælder dette altsaa kun dens sorte Frø; dens brune Frø maa henføres til 3. Gruppe.

XVIII. Spiringsforsøg med Frø af forskellige Prydplanter.

I det forløbne Aar modtog vi fra en Gartner i Jylland et halvt Hundrede Arter af Frø af Prydplanter, som han selv havde avlet, til Undersøgelse af Spireevnen. Da Frøkontrollen ikke havde nogen Erfaring angaaende de Temperaturforhold, som er de gunstigste for disse Frøsorters Spiring, undersøgte vi dem dels ved den Temperatur, som altid benyttes til de sædvanlig forekommende Frøsorter, nemlig 16—30° C. — de paa Tabellen med a mærkede Forøg —, dels paa en Veranda, hvor Temperaturen kun var nogle faa Grader højere end i det fri (b). Af Tabellen vil man se, at de undersøgte Arter m. H. t. Spireevne og Spiringshastighed kan klassificeres paa følgende Maade, hvor jeg for Simpelheds Skyld benytter Udtrykkene „i Varmen“ og „i Kulden“:

1) Spiringen omtrent ens: Chrysanthemum coronarium, Clarkia elegans og Clarkia pulchella.

2) Spireevnen omtrent ens, men Spiringshastigheden betydelig større i Varmen: Acroclinium roseum, Brachycome iberidifolia, Calendula officinalis, Calliopsis sp., Centaurea Cyanus, Erysimum Perowskianum, Helianthus cucumerifolius, Iberis hybrida, Malope grandiflora, Papaver pæoniflorum, P. Rhoeas, P. somniferum, Phlox Drummondi, Rhodanthe Manglesii, Viola tricolor og Whittavia grandiflora.

3) Saavel Spireevnen som Spiringshastigheden — tildels endog meget — større i Varmen; Chrysanthemum carinatum, Convolvolus tricolor, Lathyrus odoratus, Lupinus alboviolaceus, L. quadricolor, Nemesia compacta, Petunia hybrida, Phacelia campanularia, Reseda odorata og Salpiglossis variabilis.

Navn		Spiringsforsøget indledet	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Spireevne	„Haarde Korn“
Acroclinium roseum fl. alb. pl.	a	30. Nov.	57	20	1	—	—	—	—	78	—
do.	b	—	34	30	2	1	—	—	—	67	1
Acroclinium roseum fl. pl.	a	—	71	16	2	—	—	—	—	89	—
do.	b	—	47	19	3	2	11	—	—	82	4
Alyssum Benthami procumbens	a	—	7	—	—	—	1	—	—	8	—
do.	b	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—
Brachycome iberidifolia	a	—	64	—	—	—	—	—	—	64	—
do.	b	—	30	26	1	1	—	—	—	58	—
Calendula officinalis fl. pl.	a	4. Dec.	82	2	4	1	—	—	—	89	—
do.	b	—	8	8	2	23	33	1	—	75	13
Caliopsis sp.	a	30. Nov.	92	5	1	—	—	—	—	98	—
do.	b	—	—	—	8	84	3	—	—	95	—
Centaurea Cyanus	a	5. Dec.	77	—	—	—	—	—	—	77	—
do.	b	—	70	2	—	—	2	—	—	74	—
Chrysanthemum carinatum	a	4. Dec.	67	2	—	—	—	—	—	69	—
do.	b	—	25	7	3	—	—	—	—	35	—
Chrysanthemum coronarium	a	5. Dec.	59	2	2	—	—	—	—	63	1
do.	b	—	54	5	1	—	—	—	—	60	1
Clarkia elegans („Queen Salmon“)	a	—	85	—	—	—	—	—	—	85	—
do.	b	—	83	5	—	—	—	—	—	88	—
Clarkia pulchella integripetala	a	—	73	1	—	—	—	—	—	74	—
do.	b	—	82	2	—	—	—	—	—	84	—
Convolvulus tricolor azureus	a	—	48	—	—	—	—	—	—	48	—
do.	b	—	20	10	2	—	—	—	—	32	—
Delphinium elatior fl. pl.	a	—	1	—	—	—	1	—	—	2	56
do.	b	—	—	43	4	—	—	—	—	47	22
Delphinium hyacinthiflorum fl. pl.	a	—	1	3	—	—	—	—	2	6	30
do.	b	—	—	41	4	2	1	—	—	48	14
Erysimum Perowskianum	a	—	55	1	—	—	—	—	—	56	—
do.	b	—	18	32	2	—	1	1	—	54	—
Eschscholtzia californica carminea	a	—	2	—	—	—	—	—	—	2	18
do.	b	—	—	7	9	1	—	—	—	17	6
Helianthus cucumerifolius	a	—	30	3	—	—	—	1	—	34	4
do.	b	—	—	30	12	—	—	—	—	42	—
Iberis hybrida nana purpurea	a	6. Dec.	92	—	—	—	—	—	—	92	—
do.	b	—	—	86	—	—	—	—	—	86	—
Lathyrus odoratus („Cupido“)	a	—	64	—	—	—	—	—	—	64	—
do.	b	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—
Lathyrus odoratus („Emily Eckford“)	a	—	64	—	—	—	—	—	—	64	—
do.	b	—	8	18	—	—	—	—	—	26	—

Navn		Spiringsforsøget indledet	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Spireevne	„Haarde Korn“
Lathyr. odorat. („nyeste amerikanske“)	a	6. Dec.	75	5	—	5	5	—	—	90	—
do.	b	—	40	20	—	—	—	—	—	60	10
Lathyrus odoratus („Queen of Isles“)	a	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—
do.	b	—	88	—	—	—	—	—	—	88	—
Leptosipthon hybridus	a	—	2	2	—	—	—	—	—	4	—
do.	b	—	60	16	2	—	1	—	—	79	—
Linaria reticulata aurea purpurea ...	a	—	7	2	—	—	—	—	—	9	—
do.	b	—	—	19	7	—	—	1	2	29	—
Lupinus alboviolaceus nanus	a	—	83	5	—	1	1	—	—	90	2
do.	b	—	54	15	1	1	1	2	1	75	6
Lupinus quadricolor fl. pl............	a	—	56	4	—	4	—	2	2	68	10
do.	b	—	14	22	2	2	4	2	4	50	18
Malope grandiflora alba	a	—	81	—	—	—	—	—	—	81	—
do.	b	—	75	2	—	—	—	—	—	77	—
Malope grandiflora purpurea.........	a	—	95	—	2	—	—	—	—	97	1
do.	b	—	80	7	—	—	—	—	—	87	2
Matthiola bicornis	a	—	26	—	1	—	—	—	—	27	—
do.	b	—	—	40	10	—	—	—	—	50	—
Nemesia compacta alba	a	7. Dec.	42	1	—	—	—	—	—	43	—
do.	b	—	—	1	7	—	—	—	—	8	—
Nemophila insignis	a	—	—	—	—	1	—	—	1	2	56
do.	b	—	77	4	—	—	—	—	—	81	10
Nemophila sp.........	a	8. Dec.	6	1	—	1	1	3	3	15	46
do.	b	—	74	3	—	—	—	—	—	77	13
Papaver pæoniflorum	a	—	88	—	—	—	—	—	—	88	—
do.	b	—	57	36	1	—	—	—	—	94	—
Papaver Rhoeas („Shirley“)	a	—	41	13	4	—	—	—	—	58	—
do.	b	—	1	52	2	—	—	—	—	55	—
Papaver somniferum („Dannebrog“)..	a	—	85	2	1	—	—	—	—	88	—
do. ..	b	—	14	82	1	—	—	—	—	97	—
Petunia hybrida („Comtes of Ellesmere“)	a	—	66	5	1	—	—	—	—	72	—
do.	b	—	—	—	10	41	8	—	1	60	—
Petunia hybrida nana compacta	a	—	80	1	—	—	—	—	—	81	—
do.	b	—	—	—	9	40	16	3	2	70	—
Phacelia campanularia	a	—	39	26	13	3	1	3	—	85	8
do.	b	—	—	25	6	4	2	1	—	38	42
Phlox Drummondi nan. compact.	a	11. Dec.	29	31	7	—	—	—	—	67	—
do.	b	—	—	33	6	3	3	10	2	57	3
Reseda odorata grandiflora	a	8. Dec.	65	—	1	—	—	—	—	66	—
do.	b	—	—	9	2	1	1	1	—	14	23

Navn		Spiringsforsøget indledet	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Spireevne	„Haarde Korn"
Reseda odorata grandifl. eximia	a	8. Dec.	51	—	1	—	—	—	—	52	—
do.	b	—	—	8	2	2	1	1	1	15	17
Reseda odorata grandifl. pumila	a	—	30	1	1	—	—	—	—	32	—
do.	b	—	—	4	3	—	—	—	—	7	—
Rodanthe Manglesii	a	9. Dec.	25	1	—	—	—	—	—	26	—
do.	b	—	—	23	—	—	—	—	—	23	—
Salpiglossis variabilis grandiflora	a	—	29	11	3	—	—	—	—	43	—
do.	b	—	—	1	5	8	17	5	—	36	—
Salpiglossis variabilis nana	a	—	38	7	—	—	—	—	—	45	—
do.	b	—	—	6	1	10	8	3	—	28	—
Senecio elegans alb. pl.	a	—	51	3	—	—	—	—	—	54	—
do.	b	—	—	18	3	1	1	—	—	23	—
Senecio elegans rubr. pl.	a	11. Dec.	48	1	1	—	—	—	—	50	—
do.	b	—	—	43	17	2	—	—	—	62	—
Tropæolum Lobbianum	a	—	95	—	—	—	—	—	—	95	—
do. majus	a	—	65	5	10	—	—	—	—	80	10
do. do. nanus	a	—	80	5	—	—	—	—	—	85	—
do. do. do. coccin	a	—	90	5	—	—	—	—	—	95	—
do. do. do. („King of Tom Thumb")	a	—	95	—	—	—	—	—	—	95	—
Viola tricolor maxima	a	—	95	—	—	—	—	—	—	95	—
do.	b	—	—	71	3	4	4	4	—	86	7
Whittavia grandiflora	a	—	75	3	—	1	—	—	—	79	—
do.	b	—	12	57	—	2	—	—	—	71	—

4) Saavel Spireevnen som Spiringshastigheden meget større i Kulden: Delphinium elatior, D. hyacinthiflorum, Leptosipthon hybridus og Nemophila insignis.

5) Spireevnen betydelig større, men Spiringshastigheden mindre i Kulden: Linaria reticulata og Matthiola bicornis.

Hvis vi altsaa kun havde undersøgt disse Prøver paa vore alm. benyttede Spireapparater, vilde vi have faaet rent gale Resultater for de 6 sidstnævnte Arter.

I Klassifikationen er ikke medtaget Alyssum Benthami og Eschscholtzia californica p. G. af deres meget lave Spireevne, samt Senecio elegans p. G. af det meget besynderlige Forhold,

at den ene af de 2 Prøver af denne Art — med hvide Blomster — spirede meget bedre i Varmen, medens den anden — med røde Blomster — spirede betydelig bedre i Kulden end i Varmen; at dette skulde være en for de 2 Former fast Ejendommelighed er dog næppe tænkeligt. Iøvrigt viser de forskellige Former af Lathyrus odoratus ogsaa ret mærkelige Forskelligheder f. Ex. de 2 førstnævnte, der begge spirede med 64 pCt. i Varmen, men som gav henholdsvis 0 og 26 pCt. i Kulden.

XIX. Spiringsforsøg med haarde Korn.

I Aarene 1885—90 indsamledes de ved Spiringsforsøgenes Afslutning efter 12 Døgns Forløb tilbageværende haarde Korn af de forskellige Kløverarter, hvorefter de tørredes og hengemtes i Papirsposer. I Efteraaret 1891 undersøgtes de første Gang, hvoraf Resultatet er meddelt i Frøkontrollens Aarsberetning for 1891—92; dernæst underkastedes de resterende Prøver atter i Aar en Undersøgelse, ved hvilken Spireevnen nu viste sig at være følgende (det første Tal angiver spirede, det andet haarde Korn):

Frøsort	Avl 1885	Avl 1886	Avl 1887	Avl 1888	Avl 1889
Rødkløver........	2+25	2+42	3+24	3+48	2+31
Hvidkløver.......	5+37	5+37	7+44	5+42	7+30
Alsikekløver......	3+35	7+27	3+31	4+30	3+10

Ved Sammenligning med de tidligere Forsøg ses det heraf, at Spiringen nu foregaar betydelig langsommere, idet det er en langt mindre Procentmængde af de endnu levende Frø, der er i Stand til at spire i den Tid, som regnes for passende til Spiringsforsøg med Kløverarterne.

XX. Sammenligning mellem forskellig farvede Kløverfrø af samme Prøve.

I September 1893 udpilledes ensartet farvede Portioner af samme Aar avlede Prøver af de 3 alm. Kløverarter. Disse

undersøgtes strax med det Resultat, at de lyse Korn hos Alsikekløveren spirede noget hurtigere end de mørke, medens der ikke var nogen kendelig Forskel for de 2 andre Arter. I 1896 undersøgtes de 6 Prøver for anden Gang, og det viste sig nu, at de violette Korn af Rødkløver og de lysegule af Hvidkløver spirede en Del bedre end henholdsvis de gule og de rødbrune, medens for Alsikekløverens Vedkommende de mørke nu spirede en Del bedre end de lyse. Atter iaar har vi undersøgt de nu 6 Aar gamle Prøver og fundet følgende Tal:

	Spirede Frø	Haarde Frø	Tilsammen
gule Frø af Rødkløver	4	3.5	7.5
violette - - —	4	4	8
gule - - Hvidkløver	31.5	14.5	46
brune - - —	15.5	9	24.5
lyse - - Alsikekløver	10	20	30
mørke - - —	10.5	29.5	40

De 2 Prøver er nu atter blevne ens for Rødkløverens Vedkommende, hvorimod Forskellen mellem de 2 Hvidkløverprøver er bleven endnu en Del større, idet de $^3/_4$ nu er døde af de brune men kun Halvdelen af de gule. Endelig er Forskellen mellem de 2 Alsikekløverprøver formindsket en Del.

Meddelelser om de af det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maltbyg- og Hvedeudvalg udførte Dyrkningsforsøg med Byg i Sommeren 1900 samt Oversigt over 18. Udstilling af de ved Forsøgene indvundne Bygprøver.

Ved **Chr. Sonne,** Forsøgsleder.

I Sommeren 1900 har Maltbygudvalgets Bygdyrkningsforsøg ligesom i Aaret forud været begrænsede til de sædvanlige Forsøg paa Udvalgets 5 faste Forsøgsstationer. De i tidligere Aar indtil 1898 etablerede Bygdyrkningsforsøg i et større Antal mindre Jordbrug er nemlig ejheller genoptagne i Sommeren 1900, idet Udvalget har anset det for mere formaalstjenligt, ogsaa for dette Aars Vedkommende, ad den paagældende Vej at virke for Udbredelsen af god Saahvede. Og i Henhold hertil er samtlige de Midler, som Udvalget har kunnet disponere over til Fordeling af Sædekorn med dertil knyttede sammenlignende Dyrkningsforsøg, atter i afvigte Aar bleven anvendte til en Fordeling af Saahvede.

Formen for Bygforsøgenes Installation paa de 5 faste Forsøgsstationer har i 1900 i alt væsentligt været den sædvanlige. Paa hver Station var saaledes Forsøgsarealet, som Aaret forud havde baaret Hvede, ca. 2 Tdr. L. stort, og i dette udsaaedes 37 forskellige Prøver 2radet og 4 Prøver 6radet Byg.

De 2radede Bygprøver vare følgende:

1. Prenticebyg,	Skånska Frøkontoret		6. Chevalierbyg,	Svalöf
2. —	Markfrøkontoret		7. —	Skånska Frøkontoret
3. —	Svalöf		8. —	Golden Jarman's
4. Prinsessebyg,	—		9. Hallettsbyg	
5. Prenticebyg,	Lyngby		10. Kinverbyg	

11. Steensgaardsbyg
12. Lyngebækgaardsbyg
13. Lerchenborgbyg, Elsass
14. Gml. Lerchenborgbyg
15. Holstensk Byg
16. Wrinch's premier Byg
17. Webb's golden grain
18. — — melon
19. — new universal
20 Heine's Challenge
21. — Gold foil
22. Golden drops
23. Montanabyg
24. Glorup Byg
25. Juvelbyg
26. Golden melon
27. Webb's burton malting
28. Bestehorn's Kejserbyg
29. Webb's beardless
30. Goldthorpebyg
31. Garton's Standwell
32. Svanhalsbyg, Svalöf
33. Erh.Frederiksen'sKrysningsbygA.
34 — — — B.
35. Imperialbyg, Norsk
36. — Erh. Frederiksen's
37. — Svalöf's

Medens Saasæden af Nr. 24, 31, 33 og 34 var leveret af henholdsvis Forp. Abel, Glorup, et engelsk Sædekornsfirma og Redaktør Erh. Frederiksen, var Saasæden af de øvrige 33 Sorter saavel som af det nedenfor nævnte 6rad. Byg produceret under ensartede Dyrkningsvilkaar af Lærer Rasm. Larsen, Vejenbrød pr. Hørsholm.

Ogsaa i 1900 foranledigede det forholdsvis sene Foraar en noget senere Besaaning af Forsøgsarealerne end oprindelig planlagt. Medens denne nemlig som sædvanlig var planlagt at skulle foregaa i 2. Uge af April paa samtlige 5 Forsøgsstationer, tillod Vejrforholdene først dens Udførelse i Dagene 17.—20. April.

Som sædvanlig radsaaedes de enkelte Bygprøver paa hver Station i 4 Parallelparceller à $^1/_{100}$ Td. L. — 28 Alens Længde og 5 Alens Bredde. Rækkeafstanden var ca. 6" og Saamængden var for Prøverne Nr. 33 og 34 200 Pd. pr. Td. L. — for samtlige øvrige Prøver 175 Pd.

De 6rad. Bygprøver vare følgende:

1. 6rad. Byg, Erh. Frederiksen
2. — Tystofte
3. — Svalöf
4. — Kæmpebyg

Det 6rad. Byg radsaaedes ligeledes med en Saamængde af 175 Pd. pr. Td. L. og i Forsøgsparceller à $^1/_{100}$ Td. L. Da Erfaringen har godtgjort, at Jorden bør foraarspløjes til 6rad. Byg,

og da Pløjning af de paagældende smaa Forsøgsarealer vanskelig kan praktiseres af Hensyn til, at disse grænse umiddelbart til de Arealer, der er forbeholdte Forsøgene med 2rad. Byg, er Jorden bleven underkastet en Foraarsgravning. Til det 6rad. Byg gaves et Tilskud af 50 Pd. Fosforsyre, 50 Pd. Kali og 50 Pd. Kvælstof pr. Td. L., henholdsvis som 18 pCt. Superfosfat, 37 pCt. svovlsur Kali og Chilisalpeter. De to Trediedele af Chilisalpeteret gaves som Overgødning, udsaaet 2 Gange med 14 Dages Mellemrum. Iøvrigt udsaaedes det 6rad. Byg til 3 forskellige Saatider med 14 Dages Mellemrum, og saaledes at den første Udsæd foretoges samtidig med Udsæden af det 2rad. Byg. Da denne Del af Bygforsøget var anlagt som Dobbeltforsøg, forefandtes paa hver af de 5 Forsøgsstationer 24 Enkeltparceller med 6rad. Byg mod 148 Enkeltparceller med 2rad. Byg, eller ialt paa de 5 Stationer 860 Enkeltparceller.

Paa et Par af Forsøgsstationerne har 2. og 3. Udsæd af det 6rad. Byg været Genstand for forstyrrende Indflydelse, navnlig foranlediget ved Fugleangreb. Forsøgsresultaterne er herved blevne til den Grad forrykkede, at det ikke er fundet betimeligt at fremlægge nogen detailleret Oversigt over disse for Offentligheden. Kun skal anføres, at som sædvanlig hævder den tidlige Udsæd af det 6rad. Byg sin ubetingede Overlegenhed overfor den senere Saaning, baade hvad angaar kvantitativt Udbytte, fyldig Kærneudvikling og hollandsk Vægt samt Kvalitet.

En kvalitativ Bedømmelse af det fra Aarets Bygforsøg indvundne Materiale er som sædvanlig bleven foretaget og har omfattet en Gennemsnitsprøve fra hver Forsøgsstations analoge Parallelparcellers Afgrøde, eller 49 Prøver fra hver af de 5 Stationer. Den nævnte Bedømmelse er velvillig foretaget af D'hrr. Overdirektør S. A. v. d. Aa-Kühle, Grosserer S. Plum samt Lektor W. Johannsen.

Ved Bedømmelsen er som sædvanlig benyttet følgende Pointssystem:

Klasse	1.	Extrafint	Maltbyg,	Minimum	20	Points
—	2.	Fint	—	—	16	—
—	3.	Smukt	—	—	12	—
—	4.	Godt	—	—	10	—

Forsøg paa de 5 faste Forsøgsstationer med 2radet Byg
af April 1900 paa 4 Parceller à 1/100 Td. Ld. Saamængden

Løbe-Nr.	Bygsort	Gnmsnit. af de 5 Forsøgsst.'s Afgr.						
		Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet				
				Points				
		Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.
1	Prenticebyg, Skånska Frøkontoret	2612	3258	4·6	3·6	3·8	12·0	108·7
2	— Markfrøkontoret	2654	3468	4·6	3·6	3·6	11·8	108·7
3	— Svalöf	2529	3499	4·6	3·6	3·4	11·6	108·9
4	Prinsessebyg, Svalöf	2561	3273	4·6	3·6	4·2	12·4	109·2
5	Prenticebyg, Lyngby	2667	3365	4·6	3·6	4·0	12·2	108·7
6	Chevalierbyg, Svalöf	2402	3118	4·4	4·6	4·8	13·8	110·6
7	— Skånska Frøkontoret	2400	3118	4·6	4·2	4·2	13·0	109.7
8	— Golden, Jarman's	2423	3265	4·4	4.6	4·8	13·8	109·1
9	Hallettsbyg	2492	3249	4·4	4·2	4·4	13·0	109·7
10	Kinverbyg	2523	3299	4·4	4·2	4·4	13·0	110·7
11	Steensgaardsbyg	2441	3092	5·0	4·8	4·6	14·4	110·3
12	Lyngebækgaardsbyg	2455	3172	5·0	4·6	4·4	14·0	110·5
13	Lerchenborgbyg, Elsass	2468	3207	4·4	4·0	4·6	13·0	110·5
14	— gml.	2368	2965	4·4	4·2	4·6	13·2	109·6
15	Holstensk Byg	2375	2950	4·6	4·2	4·6	13·4	110·7
16	Wrinch premier Byg	2312	3033	4·8	4·8	4·8	14·4	109·7
17	Webbs golden grain	2365	2957	4·4	4·8	4·8	14·0	110·8
18	— — melon	2296	2914	4·6	4·4	4·8	13 8	110·7
19	— new universal	2276	3011	4·4	4·4	4·4	13·2	111·0
20	Heines Challenge	2335	2878	4·8	4·4	4·8	14·0	110·3
21	— gold foil	2409	2963	4·6	4·4	4·2	13·2	111·1
22	Golden drops	2335	2972	4·4	4·6	4·6	13·6	110·4
23	Montanabyg	2297	2934	4·8	5·0	5·2	15·0	109·5
24	Glorup Byg	2460	3096	4·4	3·8	3·4	11·6	111·7
25	Juvelbyg	2294	2845	4·6	4·8	4·8	14·2	106·3
26	Golden melon	2125	2854	4·2	5·4	4·8	14·4	105·1
27	Webb's burton malting	2197	2793	5·2	5·0	4·8	15·0	107·1
28	Bestehorns Kejserbyg	2233	2817	4·8	4·6	4·6	14·0	106·8
29	Webbs beardless	2213	2784	4·8	4·8	5·0	14·6	106·7
30	Goldthorpe Byg	2194	2848	5·2	5·6	5·2	16·0	108·5
31	Gartons Standwell	2094	2701	4·8	4·8	4·6	14·2	107·9
32	Svanhalsbyg, Svalöf	2041	2454	4 6	4·6	4·6	13 8	106·9
33	Erh. Frederiksens Krysningsbyg A	2273	2980	4·6	4·6	4·6	13·8	106·8
34	— — B	2274	2862	4 0	4·0	4·0	12·0	106·6
35	Imperial, norsk	1993	2402	4·4	4·6	4·4	13·4	104·2
36	— Erh. Frederiksen	1937	2414	4·4	4·8	4 6	13·8	104·4
37	— Svalöf	1964	2500	4·2	4·8	4·8	13·8	104·4

ver Bygprøve er paa hver Forsøgsstation radsaaet i 3dje Uge
175 Pd. — for Nr. 33 og 34 dog 200 Pd. — pr. Td. Ld.

Brattingsborg, Samsø							Wedellsborg, Fyen							Løbe-Nr.
Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					
		Points							Points					
Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	
3365	3935	5	3	3	11	111·5	2213	2488	5	5	5	15	108	1
3333	4368	5	3	3	11	111·1	2306	2781	5	5	5	15	107·3	2
3228	4298	5	3	3	11	110·8	2188	3150	5	5	5	15	109	3
3078	3705	5	3	4	12	112	2369	2931	5	5	6	16	109·5	4
3283	3768	5	3	4	12	112·1	2338	2713	5	5	6	16	108	5
2908	3668	4	5	4	13	112·8	2275	2525	5	5	5	15	111·5	6
3060	3790	4	4	3	11	112·9	2238	2512	6	5	5	16	109	7
3190	3880	4	4	3	11	113	2369	2925	5	6	6	17	108·5	8
3085	3890	4	4	4	12	112·9	2394	2806	5	5	5	15	112	9
3143	4033	4	4	3	11	113·4	2463	2738	5	5	6	16	114·5	10
3233	3868	4	4	3	11	114·1	2031	2444	7	7	6	20	110·5	11
3233	4018	4	4	3	11	113·6	2000	2175	7	7	6	20	111	12
3203	4198	4	3	3	10	113·9	1931	2319	5	5	6	16	111	13
2985	3690	4	4	4	12	113·5	1944	2081	5	5	6	16	111·5	14
3163	3688	4	3	3	10	114·6	1844	2056	5	5	6	16	111·5	15
3190	3635	4	4	3	11	114·1	1663	2338	7	7	6	20	109	16
3205	3545	4	5	4	13	113·8	1725	2319	5	6	6	17	112·5	17
2968	3708	4	4	4	12	115	1738	2500	6	6	5	17	110·5	18
3078	3923	4	3	3	10	114·5	2013	2588	5	6	6	17	111	19
3148	3578	5	4	4	13	113·9	1875	2343	6	6	6	18	110·5	20
3010	3390	4	4	3	11	115·1	2031	2494	6	6	6	18	111	21
3030	3620	4	4	3	11	113·8	1894	2319	5	6	6	17	108·5	22
3008	3818	5	5	4	14	113·1	1844	2231	6	6	6	18	109	23
3160	3740	4	3	2	9	116·3	1944	2506	5	5	5	15	107·5	24
2873	3303	4	4	4	12	110·8	1869	2306	5	6	6	17	107·5	25
2788	3463	5	5	5	15	110·4	1775	2150	4	6	5	15	103·5	26
2930	3295	5	4	4	13	112·5	1931	2044	7	7	6	20	106·5	27
3093	3483	5	5	4	14	111·8	1931	2100	6	5	5	16	107	28
2935	3415	5	4	4	13	110·3	1669	2119	6	6	6	18	107	29
2793	3040	6	6	6	18	110·6	1925	2550	7	6	6	19	109	30
2465	3213	5	5	5	15	113	2031	2294	5	6	5	16	107	31
2545	2505	5	4	4	13	109·8	1775	2375	5	6	5	16	108	32
2910	3515	5	4	4	13	110·3	2225	2325	5	6	5	16	106	33
2853	3098	4	4	3	11	110·1	2050	2600	5	5	5	15	106·5	34
2525	2600	5	4	4	13	108	1831	2019	5	6	5	16	104	35
2523	2778	5	4	4	13	109·1	1750	1975	5	6	5	16	106·5	36
2468	2808	5	4	4	13	107·4	1838	2263	5	6	5	16	107	37

Forsøg paa de 5 faste Forsøgsstationer med 2radet Byg.
af April 1899 paa 4 Parceller à $^1/_{100}$ Td. Ld. Saamængden

Løbe-Nr.	Bygsort	Gjorsløv, Sjælland						
		Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet				
				Points				
		Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.
1	Prenticebyg, Skånska Frøkontoret	2350	3563	3	2	2	7	106
2	— Markfrøkontoret	2363	3788	3	2	2	7	106·5
3	— Svalöf	2338	3800	3	2	2	7	105
4	Prinsessebyg, Svalöf	2400	3500	3	2	2	7	106
5	Prenticebyg, Lyngby	2488	3738	3	2	2	7	106·5
6	Chevalierbyg, Svalöf	2175	3187	3	3	4	10	108·5
7	— Skånska Frøkontoret	2150	3300	3	3	3	9	106
8	— Golden, Jarman's	2138	3362	3	4	4	11	107·5
9	Hallettsbyg	2369	3344	3	3	3	9	106
10	Kinverbyg	2268	3406	3	3	3	9	108
11	Steensgaardsbyg	2300	3213	3	3	3	9	107
12	Lyngebækgaardsbyg	2275	3225	3	3	3	9	108
13	Lerchenborgbyg, Elsass	2219	3181	3	3	3	9	107
14	— gml.	2238	3088	3	3	3	9	107·5
15	Holstensk Byg	2144	3219	3	4	4	11	108
16	Wrinch premier Byg	2150	3112	3	3	4	10	107·5
17	Webbs golden grain	2156	3006	3	3	3	9	108
18	— — melon	2131	2644	3	3	4	10	107
19	— new universal	2162	2788	3	4	4	11	109·5
20	Heines Challenge	2062	2738	3	3	3	9	108
21	— gold foil	2294	3019	3	3	3	9	108·5
22	Golden drops	2206	2994	3	4	4	11	108
23	Montanabyg	2181	2994	3	4	4	11	108·5
24	Glorup Byg	2269	3093	3	3	2	8	111
25	Juvelbyg	1969	2806	3	4	4	11	100
26	Golden melon	1637	2875	3	5	4	12	100
27	Webb's burton malting	1850	3075	3	4	4	11	103·5
28	Bestehorns Kejserbyg	1812	3138	3	4	4	11	103
29	Webbs beardless	2088	3037	3	4	4	11	101
30	Goldthorpe Byg	1862	3200	3	5	4	12	105
31	Gartons Standwell	1825	2887	3	4	4	11	102·5
32	Svanhalsbyg, Svalöf	1738	2562	3	4	4	11	103
33	Erh. Frederiksens Krysningsbyg A	1950	3250	3	4	4	11	103
34	— — B	2037	3188	2	3	2	7	101
35	Imperial, norsk	1537	2488	2	4	4	10	98
36	— Erh. Frederiksen	1462	2500	2	4	4	10	97
37	— Svalöf	1431	2531	2	4	4	10	95

Hver Bygprøve er paa hver Forsøgsstation radsaaet i 3dje Uge
er 175 Pd. — for Nr. 33 og 34 dog 200 Pd. — pr. Td. Ld.

Kristiansminde, Jylland							Knuthenborg Avlsgaard, Lolland							Løbe-Nr.
Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					
		Points							Points					
Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	
2174	2296	5	3	3	11	109	2958	4008	5	5	6	16	109	1
2116	2279	5	3	3	11	108·5	3152	4123	5	5	5	15	110	2
2008	2207	5	3	3	11	109·5	2885	4042	5	5	4	14	110	3
1961	2113	5	3	4	12	108·5	2998	4115	5	5	5	15	110	4
2183	2240	5	3	4	12	109	3043	4365	5	5	4	14	108	5
1970	2153	5	5	5	15	111	2683	4055	5	5	6	16	109	6
1900	1925	5	4	5	14	111·5	2650	4065	5	5	5	15	109	7
1706	1981	5	4	5	14	108·5	2713	4178	5	5	6	16	108	8
1899	2001	6	4	4	13	111·5	2713	4205	5	5	6	16	106	9
1984	2178	5	4	5	14	109·5	2755	4140	5	5	5	15	108	10
1837	1848	6	4	5	15	111	2805	4085	5	6	6	17	109	11
1831	2259	5	4	5	14	112	2935	4183	6	5	5	16	108	12
2058	2160	5	4	5	14	110·5	2930	4175	5	5	6	16	110	13
1895	1915	5	4	4	13	110·5	2780	4050	5	5	6	16	105	14
1903	1805	5	4	5	14	110·5	2820	3980	6	5	5	16	109	15
1821	2274	5	4	5	14	110	2735	3805	5	6	6	17	108	16
2001	2091	5	4	5	14	110·5	2738	3823	5	6	6	17	109	17
1819	1866	5	4	5	14	111	2823	3850	5	5	6	16	110	18
1611	1896	5	4	3	12	111	2518	3860	5	5	6	16	109	19
1820	1845	5	4	5	14	109	2770	3885	5	5	6	16	110	20
1988	2045	5	4	4	13	111	2720	3868	5	5	5	15	110	21
1729	1989	5	4	5	14	110·5	2818	3938	5	5	5	15	111	22
1845	1798	5	5	6	16	109	2608	3828	5	5	6	16	108	23
2084	2026	5	3	3	11	110·5	2845	4115	5	5	5	15	113	24
1804	1814	5	4	5	14	105	2955	3998	6	6	5	17	108	25
1659	1996	5	5	5	15	104·5	2768	3785	4	6	5	15	107	26
1644	1941	5	5	5	15	106	2630	3610	6	5	5	16	107	27
1668	1805	5	4	4	13	106	2660	3558	5	5	6	16	106	28
1705	1693	5	5	5	15	108	2670	3658	5	5	6	16	107	29
1754	2049	5	5	4	14	108	2635	3403	5	6	6	17	110	30
1658	1820	5	4	4	13	107	2493	3293	6	5	5	16	110	31
1591	1686	5	4	4	13	105·5	2555	3143	5	5	6	16	108	32
1596	2059	5	4	4	13	106	2683	3750	5	5	6	16	106	33
1724	1934	4	3	4	11	106·5	2708	3488	5	5	6	16	109	34
1603	1838	5	4	4	13	105	2470	3065	5	5	5	15	106	35
1461	1623	5	5	4	14	104·5	2488	3195	5	5	6	16	105	36
1535	1553	5	5	5	15	106·5	2550	3345	4	5	6	15	106	37

Klasse	5.	Maltbyg	Minimum	8	Points
—	6.	Alm. Handelsvare	—	5	—
—	7.	Simplere —	—	3	—

I de omstaaende Tabeller er for det 2rad. Bygs Vedkommende gengivet Tallene for Udbytte og Kvalitet af de enkelte Bygprøver paa hver Station, ligesom Gennemsnitstallene findes angivne i Tabellens forreste Talkolonner.

Som Bidrag til Belysning af Aargangens Væxtbetingelser hidsættes hosstaaende Oversigt over Regnmængden i Byggets Væxtperiode paa de enkelte Forsøgsstationer i afvigte Sommer.

Det vil af denne Oversigt fremgaa, at Nedbøren i Byggets Væxtperiode har været forholdsvis rigelig paa samtlige Forsøgsstationer, naar der alene ses hen til Tallet for den samlede Regnmængde. Paa den anden Side viser Oversigten, at i den første Del af Byggets Udviklingsperiode — fra Midten af April til Midten af Juni — var Regnmængden overmaade sparsom. Den samlede Regnmængde for disse 2 Maaneder var nemlig — jvfr. Oversigten — for de enkelte Stationer følgende:

Knuthenborg Avlsgaard		26·0	mm.
Gjorsløv	—	27·5	—
Wedellsborg	—	29·6	—
Kristiansminde	—	38·2	—
Brattingsborg	—	42·2	—

Hertil kommer yderligere, at denne sparsomme Nedbør gennemgaaende faldt som smaa kun lidet blødende Byger. Det er derfor utvivlsomt, at det usædvanlig ringe Foldudbytte, som flere af Stationernes Forsøgsmark iaar opviser, staar i Forbindelse med Savn af fornøden Fugtighed i Væxtperioden indtil henimod Midsommertid. Naar Forsøgsmarken paa Knuthenborg Avlsgaard har givet et ret godt Foldudbytte, tiltrods for at dennes samlede Regnmængde i den nævnte tørre Periode var lavere end de andre Stationers, skyldes dette bl. a. den Om-

Nedbørsforholdene i Sommeren 1900 paa Wedellsborg, Brattingsborg, Kristiansminde, Gjörsløv og Knuthenborg Avlsgaard.

	Regnmængde maalt paa				
	Wedells-borg	Brattings-borg	Kristians-minde	Gjorsløv	Knuthen-borg Avls-gaard
	mm.	mm.	mm.	mm.	mm.
Ugen 1. April til 8. April	19·0	6·0	4·0	0·7	2·6
— 9. — 15. —	29·6	40·4	38·8	26·6	21·8
— 16. — 22. —	4·4	4·0	5·6	1·6	2·9
— 23. — 29. —	5·5	8·3	3·8	0·8	—
— 30. — 6. Maj	—	5·8	1·6	5·9	1·5
— 7. Maj til 13. —	—	—	2·9	0·5	—
— 14. — 20. —	4·1	3·3	—	2·9	—
— 21. — 27. —	6·7	4·6	9·0	5·5	17·5
— 28. — 3. Juni	3·6	3·7	9·5	3·8	2·6
— 4. Juni til 10. —	5·3	6·1	5·8	6·3	0·6
— 11. — 17. —	—	6·4	—	0·2	0·9
— 18. — 24. —	43·8	39·0	47·5	19·8	15·6
— 25. — 1. Juli	20·0	8·0	5·2	8·9	29·5
2. Juli til 8. —	36·0	10·0	8·2	24·7	45·2
— 9. — 15. —	12·0	8·0	3·7	9·6	3·2
— 16. — 22. —	4·1	1·6	—	15·1	23·8
— 23. — 29. —	10·5	20·0	18·5	1·7	10·1
— 30. — 5. Aug.	47·9	60·9	72·3	46·0	63·5
Ialt fra 16. April til 30. Juli 1900	179·2	151·8	144·3	123·1	176·4
I samme Periode 1899	76·5	87·0	95·6	91·7	80·5
— — 1898	203·0	188·0	263·0	279·7	266·1
— — 1897	146·1	159·4	167·9	166·1	213·3
— — 1896	128·4	100·1	112·7	—	98·6

stændighed, at der henimod Slutningen af Maj paa denne Station faldt en ret godt blødende Regn.

Hvad angaar Udbytte og Kvalitet af de forskellige Bygsorter, viser iøvrigt det paagældende Skemas Tal i alt væsentligt samme Forhold, som de tilsvarende Tal fra de forudgaaende

Gennemsnitstal for Bygavlen paa de 5 Forsøgsgaarde i 1898—1900.

Gruppe af	Antal Sorter og Stammer i de enkelte Grupper	1900			1899			1898		
		Kornudbytte pr. Td. L. Pd.		Kvalitet	Kornudbytte pr. Td. L. Pd.		Kvalitet	Kornudbytte pr. Td. L. Pd.		Kvalitet
		Absolut	Forholds-tal	Ialt Points	Absolut	Forholds-tal	Ialt Points	Absolut	Forholds-tal	Ialt Points
Prenticebyg	4	2589	100	11·95	3231	100	17·65	2711	100	14·65
Chevalierbyg	17	2394	92·5	13·68	3081	95·4	19·04	2616	96·5	16·48
Goldthorpebyg	6	2209	85·3	14·70	2801	87·0	19·17	2454	90·5	17·13
Krysningsbyg	2	2274	87·8	12·90	2300	71·2	17·50	2400	88·5	15·30
Imperialbyg	3	1965	75 9	13·67	2059	63·7	18·53	2067	76·2	17·20

Aar. Dette godtgøres af hosstaaende Sammenstilling, omhandlende de Bygsorter, som har været medtagne i de sidste 3 Aars Forsøg, og som her er samlede i 5 Hovedgrupper. For hver af disse Aargange er det gennemsnitlige Kornudbytte for Prenticegruppen tillige angivet ved Tallet 100, og det tilsvarende Tal for de øvrige Grupper anført i Forhold dertil.

Det bør i denne Forbindelse erindres, at medens 1898 var et meget vaadt Aar, var 1899 i udpræget Grad det modsatte, samt at Aargangen 1900 var karakteriseret ved en tør Forsommer og en meget fugtig Periode efter Midsommer. Tiltrods for disse 3 Aarganges meget forskellige Karakter vil det ses, at der fra Aar til Aar er god indbyrdes Overensstemmelse mellem Tallene for Udbytte og Kvalitet af de 3 første Hovedgrupper, dog saaledes at Prenticebyg nærmest i stigende Grad synes at hævde en kvantitativ Overlegenhed i Sammenligning med saavel Chevalierbyg- som Goldthorpebygtypen, medens denne sidste fra Aar til Aar bevarer en kvalitativ Overlegenhed. Endvidere viser Oversigten, at Krysningsbygget i Lighed med Imperialbygget i den tørre Sommer 1899 staar med et meget lavt Forholdstal for Kornudbyttet, medens det i 1900 i saa Henseende naar ovenfor Goldthorpebygget. Imperialbygget derimod staar i alle 3 Aargange med meget lave Udbyttetal og tør i det hele taget ikke tillægges en Dyrkningsværdi, der berettiger til dets Dyrkning paa vore almindelige gode Bygjorder, medens det formentlig fortjener Paaagtning som Dyrkningsobjekt paa stærkt humusrige og kvælstofholdige Jorder med fremtrædende Lejesædstilbøjelighed. Oversigtens Tal for Kvaliteten illustrerer bl. a. den Kendsgerning, at vor Maltbygavl i 1899 stod meget højt og i sidst afvigte Aar meget lavt i kvalitativ Henseende.

Blandt samtlige sammenlignede Bygstammer staar det af Statskonsulent K. Hansen ved Udvalg fremstillede „Lyngby Prenticebyg“ højest med i Gennemsnit 2667 Pd. Korn pr. Td. Ld. Og denne Stamme saavel som dens nære Slægtning — Prinsessebyg, Svalöf — udviser, hvad Kvalitet angaar en lille Overlegenhed overfor de 3 almindelige Prenticestammer, selv om Kvaliteten, navnlig i et tarveligt Bygaar som det sidst afvigte, i højere Grad end ønskeligt røber deres Extraktion. Kunde det imidlertid lykkes under Bibeholdelse af disse forædlede Prenticestammers nuværende gode Egenskaber at bi-

bringe disse et lidt stivere Straa, vilde de i end højere Grad eje Betingelser for at erobre et stort Dyrkningsomraade.

Som en Bygstamme, der i 1900 for første Gang var medtaget i Forsøgene, bør nævnes „Glorup Byg“ — en meget storkornet Bygstamme, som imidlertid synes at præstere en tarvelig Maltvare. Skøndt dens Kornudbytte — jvfr. Skemaet — nærmer sig Prenticebyggets, har den dog i saa Henseende ikke indfriet de Forventninger, som det gode Udseende af dens Afgrøde i Forsøgsmarkerne vakte. Imidlertid er det selvfølgelig for tidligt efter det enkelte Aars Forsøg at fælde en afgørende Dom om Dyrkningsværdien af denne Bygstamme, som mulig kan faa nogen Betydning navnlig for saadanne Egne, hvor Bygdyrkningen fortrinsvis stiler mod lønnende Produktion af Foderbyg.

Ogsaa „Svalöfs Svanhalsbyg“ kan nævnes som en storkornet Stamme, der tillige er karakteriseret ved at være meget tidlig moden samt stivstraaet. Som Skemaets Tal vise, staar denne Stamme imidlertid forholdsvis lavt i Henseende til Foldydelse, medens den formentlig vilde vise sig vel egnet til Dyrkning paa meget humusrige Jorder.

Det er i tidligere Aarsberetninger fremhævet, ligesom der ogsaa i det foregaaende er henpeget paa, at Aargangens Karakter ikke i væsentlig Grad forrykker den Rangforordning, der i Henseende til Bygsorternes Dyrkningsværdi er fremgaaet som Resultatet af Udvalgets Dyrkningsforsøg gennem en længere Aarrække med sammenlignende Dyrkning af et større Antal Bygsorter. Og dette Forhold er karakteriseret som en heldig Kendsgerning. Thi derved, at de Bygsorter, som i et normalt Aar staa højst i Dyrkningsværdi, ogsaa i baade vaade og tørre Aar bevare deres fremskudte Plads blandt de sammenlignede Sorter, aabnes der jo Praksis Adgang til med ønskelig Sikkerhed at vælge sit Udsædsmateriale.

Omstaaende Oversigt gengiver det 5aarige gennemsnitlige Kornudbytte og det kvalitative Pointstal af 17 Bygsorter, dyrkede i Udvalgets Forsøgsmarker i de sidst forløbne 5 Aar. Hvert af de nedenanførte Tal repræsenterer Gennemsnittet af 100 Parcellers Afgrøde.

		Pd. Korn pr. Td. Land	Kvalitet Points
1.	Prenticebyg, Markfrøkontoret . . .	2955	14·4
2.	Lerchenborgbyg, Elsas	2795	15·2
3.	Lyngebækgaardsbyg	2784	15·0
4.	Lerchenborgbyg, gml.	2777	15·3
5.	Kinverbyg	2752	15·6
6.	Wrinch's premier Byg	2739	15·9
7.	Steensgaardsbyg	2735	15·9
8.	Holstensk Byg	2724	15·2
9.	Chevalier Svalöf	2705	15·8
10.	Golden drops	2705	15·9
11.	Halletts Byg	2671	15·6
12.	Juvelbyg	2598	15·7
13.	Goldthorpebyg	2517	17·9
14.	Bestehorns Keiserbyg	2509	15·6
15.	Erh. Frederiksens Krysningsbyg .	2452	15·0
16.	Golden melon	2403	15·7
17.	Imperialbyg, dansk	2072	16·1

De i denne Oversigt under Løbenumrene 2—11 anførte 10 Bygstammer kunne alle henføres til Chevaliertypen og har saavel i kvantitativ som i kvalitativ Henseende ydet tilnærmelsesvis det samme Udbytte, idet Ydergrænserne er repræsenterede ved Lerchenborgbyg med 2795 Pd. og Halletsbyg med 2671 Pd. Korn pr. Td. L., medens Ydergrænserne for Pointstallene er 15·0 og 15·9. Gennemsnitstallet for disse 10 Chevalierbygstammer bliver 2739 Pd. Korn pr. Td. L. med 15·5 som Pointstallet for Kvaliteten.

De forskellige Bygtyper indenfor sidstanførte Oversigt fremtræde følgelig med hosstaaende Tal for Udbytte og Kvalitet:

	Pd. Korn pr. Td. Land	Kvalitet Points
Prenticebyg	2955	14·4
Chevalierbyg (10 Stammer)	2739	15·5
Goldthorpebyg	2517	17·9
Krysningsbyg	2452	15·0
Imperialbyg	2072	16·1

I god Harmoni med tidligere fremlagte Forsøgsresultater fremgaar af disse Gennemsnitstal, at Prenticebyg har ydet rigelig 1 Fold mere end Chevalierbygget og rigelig 2 Fold mere end Goldhorpebygget, medens Kvalitetstallene for disse Typers Vedkommende som sædvanlig forholde sig omvendt til disses kvantitative Ydeevne.

Plan for Statens Forsøg i Plantekultur

for Finansaaret 1901—1902.

Forsøgene er Markforsøg, hvortil der er knyttet saadanne videnskabelige Undersøgelser, som kan tjene til Klargørelse af og Støtte for enkelte Forhold under Arbejdet i Marken, f. Ex. kemiske og botaniske Analyser, Undersøgelser af Sygdomsforhold o. lign.

Formaalet med Forsøgene er at undersøge og give Svar paa saadanne Spørgsmaal, som fremstille sig for den praktiske Landmand ved hans daglige Arbejde med Planteavlen, og som i Hovedsagen gaar i Retning af, hvordan der kan opnaas størst mulig Udbytte af Jorden, som han arbejder med.

Forsøgsopgaverne samler sig derfor mest om følgende Spørgsmaal: 1) Paavisning af hvilke Former af Kulturplanterne, der under de forskellige Forhold kunne dyrkes med størst Fordel. 2) Hvorledes disse Kulturplanters Ydeevne ved hensigtsmæssig Behandling, rigelig Ernæring og god Pleje kunne hæves endnu højere, herunder Arbejder der vedrører Jordens Grundforbedring og Vedligeholdelse som Kulturjord (Mose- og Engkultur), samt Valg af Driftssystemer (Sædskifteforsøg).

Forsøgene er en umiddelbar Fortsættelse af de af afdøde Statskonsulent P. Nielsen ved privat Initiativ paabegyndte, senere ved det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Støtte fortsatte Forsøg paa Ørslev Skolelod, hvilke Forsøg i 1885 overtoges af Staten, og senere efterhaanden udvidedes med P. Nielsen som Overleder. Efter P. Nielsens Død er selve Ad-

ministrationen af Forsøgsvirksomheden overdraget til Statens Planteavlsudvalg, der vælges henholdsvis af det kgl. danske Landhusholdningsselskab, den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og de samvirkende danske Landboforeninger, og bestaar af D'Hrr. Kammerherre K. Sehested, Professor T. Westermann og Godsejer M. Ahlmann. Udvalgets Kontor er i København, Ved Stranden 14. Dets Sekretær er Landbrugskandidat K. Dorph-Petersen.

Forsøgene udføres dels paa 4 faste Forsøgsstationer og dels som bevægelige Forsøg paa flere Gaarde. De faste Stationer ere Lyngby, Tystofte, Askov og V. Hassing, hvoraf Tystofte ejes og de tre andre er lejede for et vist Aaremaal af Staten. Hver enkelt Forsøgsstation ledes af en Bestyrer, der er ansvarlig for Stationens Drift og Budgettets Forvaltning, ligesom de bevægelige Rodfrugtforsøg ledes af en særlig Bestyrer. Til de to af de faste Stationer, Lyngby og Askov, er der knyttet Konsulentvirksomhed, idet Bestyrerne ved disse tillige er Statskonsulenter i Planteavl, henholdsvis for Øerne og for Jylland. Men iøvrigt udøver alle Forsøgsbestyrere konsultatorisk Virksomhed, hver i sin Kres. Endvidere medvirke Bestyrerne ved Landboforeningernes lokale Markforsøg m. m.

Forsøgsstationerne bestyres henholdsvis af Statskonsulent K. Hansen, Lyngby, Statskonsulent Fr. Hansen, Askov, Forsøgsbestyrer A. J. Hansen, V. Hassing, og konst. Forsøgsbestyrer N. P. Nielsen, Tystofte. De ambulante Rodfrugtsforsøg ledes af Redaktør L. Helweg, København.

Forsøgsarbejdet falder i følgende 3 Hovedafsnit:

I.

Forsøg, der udføres ved alle Forsøgsstationer.

Herunder falder saadanne Opgaver, som maa antages at have almindelig Interesse for Landmændene hele Landet over, men hvor man paa Forhaand maa formode, at Besvarelsen af de stillede Spørgsmaal vil blive afhængig af Jordbunden og de klimatiske Forhold i de forskellige Landsdele.

II.

Forsøg, der kun udføres ved enkelte Stationer.

Herunder henføres Forsøg, der vel maa antages at have almen Interesse, men hvor man paa Forhaand tør gaa ud fra, at Spørgsmaalenes Besvarelse ikke vil være afhængig af Jordbund eller klimatiske Forhold; endvidere og fortrinsvis saadanne Forsøg, der kan antages at have særlig Interesse for den Egn eller Landsdel, hvori Forsøgsstationen ligger, f. Ex. særlige Sandjords- og Moseforsøg i de Egne af Landet, hvor der henligger store Arealer af nævnte Slags Jorder, samt endelig forberedende Forsøg og andre Arbejder, som der ikke findes Anledning til at iværksætte ved alle Stationer.

III.

Ambulante (bevægelige) Rodfrugtforsøg, der udføres udenfor Stationerne.

Herunder henlægges saadanne Forsøg, der enten nødvendiggør en Udførelse i større Omfang, end der kan skaffes Plads til paa de faste Stationer, eller hvor det gennem Forsøgene stillede Spørgsmaal gør en Anbringelse paa ambulante Stationer ønskelig, eller Forsøg, som have til Formaal at virke vækkende og belærende særlig overfor den paagældende Egns Landbrugere. — Disse Forsøg anstilles paa Roemarker hos Landmænd i forskellige Egne af Landet efter en af vedkommende Forsøgsbestyrer udarbejdet og af Planteavlsudvalget approberet Plan, som derefter under dennes særlige Ledelse udføres paa Forsøgsværternes Roemarker. Forsøgene ere kun bundne til samme Gaard i et bestemt Aaremaal, hvorefter de fortsættes paa andre Gaarde efter samme eller en ny Forsøgsplan.

I.

Forsøg, der udføres ved alle Stationer.

A. Arts-, Varietets- og Stammeforsøg.

Disse gaa ud paa gennem Dyrkningsforsøg at sammenligne forskellige Kulturformer, særlig med Hensyn til deres Brugs-

værdi under de forskellige Jordbunds- og klimatiske Forhold, der findes ved de forskellige Stationer.

a. Kornarterne.

Forsøgene hermed udføres paa Parceller af $^1/_{200}$ Td. Lands Størrelse (undtagelsesvis $^1/_{100}$ eller $^1/_{800}$ Td. Land); hver Prøve udsaas paa saavidt mulig 4 Fællesparceller. Hver Forsøgsrække indenfor denne Afdeling tænkes som Regel at skulle strække sig over et Tidsrum af 5 Aar.

Forsøgene omfatte Sammenligning mellem:

1. Rug og Hvede. Hertil er valgt Squarehead-Hvede og Bretagnerug og Formaalet er, at sammenligne disses Ydeevne. Forsøget er paabegyndt paa Tystofte og Askov 1899, paa Lyngby og V. Hassing 1900 og ventes opgjort 1904 eller 1905.

2. Rugsorter. Af disse dyrkes: Russisk Kæmperug, Nordtysk Champagner-Rug, original Pirna-Rug, Walkenhäuser-Rug, Petkuser- og Heinrichs Rug, og til Sammenligning med de tidligere Forsøgsrækker samt for stadig at fortsætte Forsøgene med de hidtil mest dyrkede Sorter tillige Bretagne-, Provsti- og Campine-Rug. Forsøgene paabegyndtes Efteraaret 1899.

3. Bygsorter. Den i 1899 paabegyndte nye Forsøgsrække med forskellige Bygsorter fortsættes og omfatter følgende Kulturformer: a) 2radet Byg: Prentice-Byg, almindelig og Lyngby, Chevalier-Byg (fra Sorteringsforsøgene), gammel dansk Byg (fra Ørslev), Gold thorpe-Byg og Erh. Frederiksens Krydsningsbyg; b) 6radet Byg: gammel dansk (fra Sorteringsforsøgene), Nordslesvigsk (fra Snogebæk), Ørslev Stamme og norsk Byg (fra Haug). Forsøgene afsluttes 1903.

4. Havresorter. Den i 1898 paabegyndte nye Forsøgsrække med Havre fortsættes uforandret med følgende Sorter: „Dansk Havre“ (Grenaa og Øhavre), Provsti-, Beseler- (Erh. Frederiksen), Heines-, Ligowo-, Gul flandersk, Gul kanadisk, Duppauer- og Graa (Broget) Havre.

For saa vidt der haves Plads, medtages nogle nyere Sorter til foreløbig Iagttagelse, nemlig af Byg, Golden Melon Yorkshire og af Havre 2 Prøver af White Banner Oat fra Nordamerika samt fra Mr. Garton, Warrington, Sorterne Abundance, Tartar Queen og Waverley.

Ved samtlige under *a.* nævnte Forsøg bestemmes: 1) Vægt af samlet Afgrøde, 2) Vægt af Kærne, 3) Vægt af Halm, 4) Vægt

pr. Tønde a) af Udsæden, b) af Afgrøden, samt gøres Bemærkninger om Spiringen, Tilbøjeligheden til at gaa i Leje, eventuelle Sygdomsangreb o. l.

b. Rodfrugter.

Dyrkningsforsøgene hermed udføres paa mindst 5 Fællesparceller à $^1/_{500}$ Td. Ld.

Forsøgene omfatte Sammenligning mellem:

1. Rodfrugtarter. Det i 1900 paabegyndte Forsøg for at undersøge Forholdet mellem de forskellige Rodfrugtarters Ydeevne fortsættes og omfatter: 1 Runkelroeprøve (Barres), 1 Kaalroe (Bangholm), 1 Turnips (Yellow Tankard), 1 Gulerod (Champion) samt 1 Kartoffelprøve (Richters Imperator). De Rodfrugtstammer, der hertil vælges, skal, saavidt mulig, tillige findes i de nedenfor omtalte Stammeforsøg.

Forsøgene ventes opgjorte 1904.

2. Rodfrugtstammer. Formaalet er ved Sammenligning mellem indenlandske Rodfrugtstammer at fremdrage de værdifuldeste af disse. Adgang til at deltage i Forsøgene har enhver dansk Frøavler, efter de herom nærmere fastsatte Regler.

Da der ikke med de til Raadighed værende Midler vil kunne skaffes Plads paa en Gang til et større Antal Stammer af alle de Rodfrugtformer, der har Betydning for vort Landbrug, dyrkes disse skiftevis saaledes, at der i to paa hinanden følgende Aar hovedsagelig dyrkes Stammer af Barres Runkelroe samt Kaalroe og Gulerødder, de to næst følgende Aar Elvetham og Eckendorfer Runkelroe samt Turnips. For yderligere at skaffe Plads, fordeles Forsøgene saaledes mellem Stationerne, at der ved Tystofte dyrkes Runkelroer, Gulerødder og Kaalroer, ved Lyngby Runkelroer og Kaalroer, paa Askov Lermark kun Runkelroer, paa Askov Sandmark Turnips og Gulerødder, ved V. Hassing Kaalroer, Turnips og Gulerødder.

Ved Stammeforsøgene bestemmes 1) Afgrødens Størrelse af a) Roen, b) Toppen, c) Tørstof i Roen, 2) pCt. Tørstof af Roens Vægt, 3) Vægtforholdet mellem Top og Roe, 4) Antal Planter pr. Td. Land, 5) pCt. Stokroer, 6) pCt. grenede Roer, 7) pCt. Halsroer, 8) Roernes Ensartethed. Desuden gøres der Optegnelser om Spiringen og om eventuelle Sygdomsangreb. Hvert Aars For-

søg udgør en afsluttet Række for sig. Forsøgene paabegyndtes i 1900, og den første Beretning vil blive offentliggjort i Sommeren 1901.

Runkelroer. Heraf er for 1901 anmeldt 41 Stammer af Barres, 1 Stamme af Ørslev Flaske og 1 Stamme af Fodersukkerroe. For saa vidt Pladsen tillader det medtages nogle Prøver af Handelsfrø.

Kaalroer. Heraf er i Aar paa Grund af mislykket Frøhøst kun anmeldt 2 Stammer af Bangholm; til Sammenligning medtages nogle Handelsprøver.

Gulerødder. Heraf er anmeldt 5 Stammer af Champion og 3 af Stensballe; til Sammenligning medtages ligeledes nogle Handelsprøver.

c. *Kartofler.*

Formaalet med dette Forsøg er at sammenligne de vigtigste ældre og nyere Kartoffelsorter med særlig Hensyn til deres Værdi for Landbruget. Der bestemmes herved 1) Udsædsmængde pr. Td. Ld., 2) Afgrøde pr. Td. Ld. af a) friske Knolde, b) syge Knolde, c) Tørstof, d) Stivelse, 3) pCt. Tørstof, 4) pCt. Stivelse, 5) pCt. syge Knolde, 6) Knoldstørrelsen a) i Udsæden, b) i Afgrøden, 7) Tidlighed. Endvidere optegnes Spiringsforholdene, Sygdomsangrebets Begyndelse m. m. Parcellernes Størrelse er i Reglen $^1/_{500}$ eller $^1/_{1000}$ Td. Land. Hver Prøve lægges saa vidt mulig paa 4 Fællesparceller. Den nuværende Forsøgsrække paabegyndtes 1898, afsluttes 1903, og omfatter følgende Sorter: 1) Athene 2) Simson, 3) Fyrst v. Lippe, 4) Rigskansler, 5) Frigga, 6) Phøbus, 7) Blaa Kæmpe, 8) Prof. Maercker, 9) Seed, 10) Queen of the Walley, 11) Champion, 12) Richters Imperator, 13) Dr. v. Eckenbrecker, 14) Juwel, 15) Edelstein, 16) Gul skotsk, 17) Prof. Kühn, 18) Cherusker, 19) Queen of the South, 20) Jydsk Hedekartoffel, 21) Wonder of the World, 22) Vestjydsk Foderkartoffel, 23) Tidlig Rosen, 24) Gul svensk Bordkartoffel, 25) Beauty of Hebron, 26) Hammersmith, 27) Gul Æggeblomme, 28) Magnum Bonum, 29) Taczala, 30) Geheimerath Thiel, 31) Gloria, 32) Prof. Dr. Orth, 33) Globus, 34) Juli, 35) Korczak, 36) Mt. Blanc, 37) Fortuna, 38) Max Eyth, 39) Kiepert Marienfelde, 40) Ruprecht Ransern. — For saa vidt Pladsen tillader det, medtages endvidere følgende Sorter: Bodø, Sulima, Stella, Lech, Boncza, Szaraczek, Zawisza, Leliva, Topas og Agnelli. —

Til Belysning af Spørgsmaalet om Kartoffelsorternes ofte antagne Tilbøjelighed til at gaa tilbage i Værdi ved i længere Tid at dyrkes paa samme Sted, indforskrives de 2 almindeligst dyrkede Sorter Richters Imperator og Suttons Magnum Bonum fra de respektive Opdrættere, og sammenlignes med de hidtil dyrkede Prøver.

B. Saatids- og Saamængdeforsøg.

Formaalet hermed er at finde det fordelagtigste Tidspunkt for Saaningen i de forskellige Landsdele og paa de forskellige Jordbundsarter, som de faste Stationer repræsentere, samt hvilken Udsædsmængde der ved forskellig Saatid helst skal anvendes. De to Forsøgsrækker ere kombinerede med hinanden og omfatte forskellige Sorter af Rug og Havre. Parcellernes Størrelse er $^1/_{200}$ Td. Ld., og der benyttes som Regel 2 Fællesparceller. Der foretages de samme Bestemmelser, som nævnt under Varietetsforsøg med Kornarterne.

a. *Rug.* Forsøgene hermed paabegyndtes i 1896 og den nuværende Forsøgsrække afsluttes med Høsten 1901. En ny Række omfattende Bretagne- og Provsti-Rug paabegyndes i Efteraaret 1901.

1. Saatidsforsøg. De nævnte Sorter udsaas den 1., 10., 20. og 30. September, 10., 20. og 30. Oktober; paa de jyske Stationer tillige den 20. August.

2. Saamængdeforsøg. Til de ovenanførte Saatider udsaas de samme Sorter med følgende Saamængder: 150 og 200 Pd. pr. Td. Ld. Paa V. Hassing tillige 230 Pd. pr. Td. Ld.

b. *Havre.* De i 1896 paabegyndte Saatids- og Saamængdeforsøg betragtes afsluttede med Aar 1900. En ny Forsøgsrække med „Dansk Havre“ paabegyndes i Foraaret 1901. Ved Askov og V. Hassing benyttes tillige Graa (Broget) Havre.

1. Saatidsforsøg. De paagældende Sorter udsaas den 5., 15. og 25. April samt 5. og 15. Maj.

2, Saamængdeforsøg. Ved hver af de anførte Saatider udsaas af „Dansk Havre“ 140, 175, 210 og 245 Pd. pr. Td. Land, af Graa Havre 120, 150, 180 og 210 Pd. pr. Td. Ld.

C. Forsøg med Blandsæd.

Dette Forsøg, der paabegyndtes i 1899, afsluttes 1903 og tilsigter at tilvejebringe Oplysning om, i hvilke Blandingsforhold forskellige Korn- og Bælgsædarter skulle saas for at give de største Afgrøder i moden Tilstand. Forsøget anlægges paa Parceller à $^1/_{200}$ Td. Ld., og hver Prøve udsaas saa vidt muligt paa 4 Fællesparceller. Der tages Bestemmelse af 1) Afgrøde pr. Td. Ld. a) ialt, b) Kærne, c) Halm, 2) pCt. Kærne af hele Afgrøden, 3) pCt. Kærne af a) Havre, b) Byg, c) Ærter, d) Fodervikker, e) Hestebønner, 4) Modningstid, samt optages Bemærkninger om almindelige Forhold. Forsøget omfatter 2 Rækker, der, hvor Forholdene gør det ønskeligt, kan indlægges hver i sit Skifte, nemlig:

a. *Blandinger af Byg og Havre.* Følgende Blandinger udsaas, og til Sammenligning udsaas Byg og Havre i Renudsæd:

1.	175	Pd.	Havre og	25	Pd.	Byg,	ialt	200	Pd.	pr.	Td. Ld.
2.	150		—	50		—		200	—		—
3.	125		—	75		—		200	—		—
4.	100		—	100		—		200	—		—
5.	75		—	125		—		200	—		—
6.	200		—	„		—		200	—		—
7.	„		—	200		—		200	—		—

b. Til Sammenligning med Renudsæd af de enkelte Arter saas følgende Blandinger, angivet i Pd. pr. Td. Ld.

	Dansk Havre	Toradet Byg	Tidl. Snedinge Ært	Middeltidl. Glænøært	Foder-Vikker	Hestebønner	Ialt Pd. pr. T. L.
1.	100	50	75	„	25	„	250
2.	100	50	„	75	25	„	250
3.	75	30	125	„	30	„	260
4.	75	30	„	125	30	„	260
5.	150	50	35	„	15	„	250
6.	150	50	„	35	15	„	250
7.	„	„	275	„	„	„	275
8.	„	„	„	300	„	„	300

	Dansk Havre	Toradet Byg	Tidl. Snedinge Ært	Middeltidl. Glænøært	Foder-Vikker	Hestebønner	Ialt Pd. pr. T. L.
9.	200	"	"	"	"	"	200
10.	"	200	"	"	"	"	200
11.	150	50	"	"	"	"	200
12.	"	"	"	25	"	275	300
13.	"	"	"	50	"	250	300
14.	"	"	"	75	"	225	300
15.	"	"	"	"	"	300	300

D. Forsøg med fleraarige Foderplanter.

Disse Forsøg har til Formaal at undersøge Ydeevnen af de mange forskellige Foderplanter, der dyrkes i vore Kløver- og Græsmarker, saasom Rødkløver, Alsike, Hvidkløver, Sneglebælg, Rundbælg, Kællingetand, Lucerne samt de mest benyttede Græsarter. Undersøgelsen gaar navnlig ud paa at bestemme Værdien af de enkelte Former af nævnte Arter, dels udsaaet i ren Bestand, dels i Blandinger, samt at paavise Betydningen af Frøets Avlssted, særlig for Rødkløverens Vedkommende. Frøet udsaas paa almindelig Maade med Dækfrugt i et i Overensstemmelse med almindelig god Praxis ordnet Sædskifte. Der bestemmes 1) Afgrødens Størrelse pr. Td. Ld. a) i grøn (som Regel), b) i tørret Tilstand, 2) Tidlighed, samt gøres Optegnelser om fremtrædende Ukrudtsplanter, der indføres med Frøet, om Sygdomsangreb o. l. Parcellernes Størrelse varierer efter Omstændighederne fra $^1/_{1000}$ til $^1/_{400}$ Td. Der benyttes fra 2 til 4 Fællesparceller. Forsøgene med Græsmarksplanterne paabegyndtes som bekendt af afdøde Statskonsulent P. Nielsen allerede i Halvfjerdserne og have været opgjorte og delvis publicerede med nogle Aars Mellemrum, senest i 1892. En ny Opgørelse for Rødkløver foretages i indeværende Aar. Da der stadig kommer nye Produktioner, der særlig for den vigtigste af dem alle, Rødkløveren, frembyder store praktiske Forskelligheder, maa disse Forsøg formentlig fortsættes indtil videre.

a. *Rødkløver*. Heraf udsaas ca. 60 forskellige Prøver, hidrørende fra de Lande og Egne, der fortrinsvis forsyne vort Landbrug med Markfrø, idet der tilstræbes omtrent følgende

Antal Prøver: 10 mellemevropæiske, 10 sildige nordevropæiske, 10 russiske, 15 amerikanske og 10 fra forskellige, navnlig sydligere Lande. Ved Fremskaffelsen af Frøet lægges der særlig Vægt paa, at de enkelte Prøver hver for sig repræsentere større Partier af det til Landmændene solgte Frø samtidig med, at man saa vidt muligt har Sikkerhed for Frøets Avlssted. Varigheden af Kløvermarken er som Regel 2 Aar.

b. *Andre Bælgplanter.* Af Alsike, Hvidkløver, Sneglebælg, Rundbælg, Kællingetand og Lucerne indlægges et mindre Antal Prøver, tilvejebragt med samme Hensyn som nævnt for Rødkløveren, til Sammenligning dels med denne, dels med hverandre indbyrdes.

c. *Græsarter.* Dels til Sammenligning mellem de forskellige Arter, dels for at fastslaa Avlsstedsforskelligheder anstilles Forsøg med Rajgræsarterne, Hundegræs, Draphavre, Agerhejre, Timothe og enkelte andre. Forsøgene m. H. t. Avlsstedsforskelligheder udføres kun i det Omfang Pladsen tillader.

d. *Blandinger.* Forsøgene med forskellige Frøblandinger gaa ud paa at undersøge de forskellige Blandingers og de deri indgaaende enkelte Arters Ydeevne i de Aar, Marken ligger ud. Forsøgene med Blandinger henligge ved Askov og V. Hassing i 3 Aar, ved Tystofte og Lyngby i 2 Aar. Aar 1900 paabegyndtes en ny Række ved samtlige Stationer efter følgende Plan:

Løbe-Nr.	Gul Rundbælg	Humle-Sneglebælg	Foder-Lucerne	Smalbl. Kællingetand	Hvidkløver	Alsike	Sildig Rødkløver	Tidlig Rødkløver	Hundegræs	Draphavre	Timothe	Engsvingel	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Agerhejre	Stivbl. Svingel	Fløjlsgræs
	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd
1	—	—	—	—	—	—	—	8	12	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	8	—	30	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	16	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	16	—	—	—	—
6	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	16	—	—	—
7	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	4	—	—	—	10	—	—
7 b	—	—	—	—	½	3	—	8	6	—	3	1½	3	2	—	—	—
8	—	—	—	—	½	3	—	8	4	4	3	1½	3	2	—	—	—
9	—	—	—	—	½	3	—	8	2	8	3	1½	3	2	—	—	—
10	—	—	—	—	½	3	—	8	—	12	3	1½	3	2	—	—	—
11	—	—	—	—	½	3	—	8	2	4	4½	1½	3	2	—	—	—
12	—	—	—	—	½	3	—	8	—	4	6	1½	3	2	—	—	—
13	—	—	—	—	½	3	—	8	2	4	3	1½	5	2	—	—	—
14	—	—	—	—	½	3	—	8	—	4	3	1½	7	2	—	—	—
15	—	—	—	—	½	3	2	6	4	4	3	1½	3	2	—	—	—
16	—	—	—	—	—	—	—	12	4	4	3	1½	3	2	—	—	—
17	—	—	—	—	—	—	6	6	4	4	3	1½	3	2	—	—	—
18	—	—	—	6	—	—	—	6	2	8	3	1½	3	2	—	—	—
19	—	—	6	—	—	—	—	6	2	8	3	1½	3	2	—	—	—
20	—	—	12	—	—	—	—	—	2	8	3	1½	3	2	—	—	—
21	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	10	—	—
22	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—
23	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—
26	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—	—
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—
32	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Paa Sandmarkerne ved Askov og V. Hassing endvidere:

Løbe-Nr.	Gul Rundbælg	Humle-Sneglebælg	Foder-Lucerne	Smalbl. Kællingetand	Hvidkløver	Alsike	Sildig Rødkløver	Tidlig Rødkløver	Hundegræs	Draphavre	Timothe	Engsvingel	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Agerhejre	Stivbl. Svingel	Fløjlsgræs
	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd
35	12	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—
36	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—
37	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—
38	8	2	—	—	—	—	—	3	2	5	—	—	3	—	1	5	3
39	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—

Ved Lyngby findes endvidere:

Løbe-Nr.	Gul Rundbælg	Humle-Sneglebælg	Foder-Lucerne	Smalbl. Kællingetand	Hvidkløver	Alsike	Sildig Rødkløver	Tidlig Rødkløver	Hundegræs	Draphavre	Timothe	Engsvingel	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Agerhejre	Stivbl. Svingel	Fløjlsgræs
40	—	—	—	9	—	—	—	6	2	8	3	1½	3	2	—	—	—
41	—	—	—	—	—	—	6	6	4	4	3	1½	2	—	4	—	—
42	—	—	—	—	—	3	7	7	3	4	—	—	2	—	4	—	—
43	—	—	—	—	—	3	—	8	6	—	3	1½	3	2	—	—	—
44	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—
45	—	—	—	—	—	—	—	14	3	4	—	—	2	—	4	—	—
46	—	—	—	—	—	3	—	14	3	4	—	—	2	—	4	—	—
47	—	—	—	—	—	—	—	17	3	4	—	—	2	3	—	—	—
48	—	—	—	—	—	—	—	17	3	4	—	—	2	—	4	—	—

Forsøgene tænkes opgjorte efter 8 à 10 Aars Forløb, 1908 eller 1910. Ved Høsten bestemmes 1) Afgrødens Vægt pr. Td. Ld. a) i grøn (som Regel), b) i tør Tilstand, 2) Tørvægt i % af hver især af Blandingens Bestanddele.

E. Forsøg med etaarige Staldfoderplanter.

Paa Grund af den stærkt stigende Betydning af gode Blandinger til Staldfoder paabegyndtes i 1899 Forsøg hermed for at udfinde de for forskellige Jordbundsforhold og forskellig Saatid hensigtsmæssigste Blandinger. Forsøget tænkes fortsat i 5 Aar og omfatter Bestemmelse af 1) Afgrødens Vægt pr. Td. Land a) i grøn, b) i tør Tilstand, 2) Tørvægt i pCt. af hver især af Blandingens Bestanddele paa det Tidspunkt, den er tjenlig til Opfodring. Der benyttes 2 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. I Forsøgene benyttes Havre, Byg, Ærter, Vikker og Hestebønner, for de tre første Arters Vedkommende i forskel-

lige Sorter. Der saas til 3 forskellige Tider med 3 Ugers Mellemrum. Hver Gang saas nedennævnte Blandinger, Udsædsmængden angivet i Pd. pr. Td. Ld.

	Ærter	Vikker	Hestebønn.	Havre	Byg	Ialt Pd. pr. Td. Ld.
1.	60 tidlige	40	—	100 middeltidl.	50 toradet	250
2.	60 middeltidl.	40	—	100 middeltidl.	50 toradet	250
3.	60 sildige	40	—	100 middeltidl.	50 toradet	250
4.	75 tidlige	25	—	100 tidlig	50 sexradet	250
5.	65 middeltidl.	35	—	100 middeltidl.	50 toradet	250
6.	50 sildige	50	75	100 sildig	—	275
7.	300 tidlige	—	—	—	—	300
8.	300 middeltidl.	—	—	—	—	300
9.	300 sildige	—	—	—	—	300
10.	—	—	300	—	—	300
11.	—	250	—	—	—	250

Afgrøderne hugges paa det Tidspunkt, der for hver især skønnes at være mest tjenlig til Staldfoder, som Regel kort efter Havrens Skridning.

F. Forsøg med Udtynding af Rodfrugter til forskellig Tid.

Formaalet er at belyse Spørgsmaalet om, hvilken Betydning det har, at Udtyndingen af Rodfrugterne finder Sted i rette Tid.

Forsøget paabegyndes 1901 med Runkelroer og Turnips. Udtyndingen finder Sted til 3 forskellige Tider. Der besaas saa stort et Areal, at der kan høstes 5 Parceller à $^1/_{500}$ Td. Ld. af hver Udtynding. Mellem de forskelligt udtyndede Parceller indlægges 2 Isolationsrækker. Udsædsmængden er for Runkelroer 20 ℔, for Turnips 5 ℔ pr. Td. Ld. Udtyndingen fore-

tages første Gang saa tidligt, som det lader sig gøre (strax efter at Planterne har skiftet Blade), anden Gang, naar Planterne er middeltjenlige dertil, og sidste Gang, naar de er stærkt tjenlige til Udtynding. Roerne udhakkes i Blokke, og først nogle Dage senere udtyndes de til én enkelt Plante. Ved Høsten bestemmes Vægtudbyttet pr. Td. Ld. baade af Roen og Toppen. Tørstofindholdet bestemmes.

Endelig paabegyndes der i Aar Forsøg med forskellig Præparation af Vintersæd og Vaarsæd.

II.

Forsøg, der ikke udføres ved alle Stationer.

1. Stationen ved Askov.

Da de for denne Station særlige Forsøg for største Delen er bestemte af de tre forskellige Jordarter, som findes hersteds, anføres Forsøgene i Overensstemmelse hermed paa hver Mark for sig.

A. Lermarken.

a. *Sædskifteforsøg*, der gaa ud paa en Sammenligning mellem et almindelig Kobbelbrug med 1) Renbrak, 2) Rug, 3) Byg, 4) Rodfrugter, 5) Havre, 6) Kløver og Græs, 7) do., 8) do., og et Vexelbrug med 1) Vikkehavre, 2) Rug, 3) Roer, 4) Byg, 5) Kløver og Græs, 6) Havre, 7) Græs og Sneglebælg samt Rundbælg og 8) Rug. Kløver- og Græsblandingen i Vekselbruget 5) se nedenfor. Frøblandingen i 7) er: 6 Pd. Sneglebælg, 6 Pd. Rundbælg, 1 Pd. Kællingetand, 6 Pd. Alm. Rajgræs, 6 Pd. Agerhejre, ialt 25 Pd. pr. Td. Ld.

Gødningsmængden er i begge Sædskifter lige stor i Omdriften, og Fordelingen er som følger:

I Kobbelbruget 32000 Pd. Staldgødning til Rug, 40000 Pd. til Rodfrngter og 24000 til Havre, alt pr. Td. Ld.

I Vexelbruget 24000 Pd. Staldgødning til Rug, 40000 Pd. til Rodfrugter, 16000 Pd. til Havre og 16000 Pd. til Rug efter Halvbrak, alt pr. Td. Ld.

Hvert Skifte i Kobbelbruget er 1/4 Td. Ld. og i Vexelbruget 1/8 Td. Ld., indlagt mellem hverandre for at forebygge Fejl ved Uensartethed i Jordbunden. Forsøget, der paabegyndtes 1885, er foreløbig opgjort 1894 og ventes atter opgjort 1903, da de to første Rotationer til den Tid er gennemløbne.

b. *Forfrugtforsøg* med forskellige Rodfrugtarter og Bælgsæd forud for Toradet Byg har siden 1885 været gennemført i Vexeldriften, idet Arealet i Roemarken har været tilsaaet som følger: 1/6 Bælgsæd, 1/6 Runkelroer, 1/6 Gulerødder, 1/6 Kaalroer, 1/6 Turnips og 1/6 Kartofler. I Udlægsmarken, som er fulgt efter, er hver af de nævnte Parceller tilsaaet med 1 Stykke Rødkløver og 3 Stykker med forskellige Blandinger af Rødkløver og Græsser, alle udsaaede med Havre som Dækfrugt.

Formaalet med disse Forsøg er at paavise en mulig forskellig Indflydelse af de nævnte Arter af Rodfrugt- og Bælgplanter som Forfrugt for Kløveren, saavel i ren Bestand som i Blanding. Forfrugtens Indflydelse paa Bygget bestemmes dog ogsaa, ligesom ogsaa Eftervirkningen af ren Kløver og Blanding forfølges i Havreafgrøden. Parcellernes Størrelse er for Rodfrugters og Bælgsæds Vedkommende 12/800 Td. Ld. og for Kløver og Græsblandinger 3/800 Td. Ld. uden Gentagelser.

Grundet paa, at Gulerødderne de senere Aar har lidt meget ved Angreb af Gulerodsfluens Larve, afsluttedes ovennævnte Forsøgsrække med 1899, men fortsættes fremdeles med den Ændring, at der indsættes en Afgrøde af Blandsæd: 100 Pd. Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 75 Pd. marmorerede Glænøærter, 25 Pd. Vikker pr. Td. Ld. til Modenhed i Stedet for Gulerødder, jævnsides med at ren Bælgsæd udgaar og Udsæden af Rødkløver i ren Bestand udvides til 6/800 og Blandinger indskrænkes til 1 à 6/800 Td. Ld. for atter at overskæres af Hensyn til Roetoppens delvise Forbliven. Frøblandingens Sammensætning er: 10 Pd. tidl. Rødkløver, 6 Pd. Alm. Rajgræs, 6 Pd. Ital. do., 4 Pd. Draphavre pr. Td. Ld.

Ved Høsten af Rodfrugterne bestemmes Vægtudbyttet saa vel som Tørstofmængden pr. Td. Ld. Toppen vejes ligeledes og bortføres fra den ene (nordre) Halvdel af Arealet, men nedpløjes paa den anden (søndre) Halvdel. Ved Byg-, Havre- og Blandsædshøsten bestemmes Udbyttet af Halm og Kærne pr. Td. Ld. samt Kærnens Vægt pr. Td. og pr. 1000 Korn, og for Blandsædens Vedkommende tillige det procentiske Forhold mellem de forskellige Arter af Kærne. Ved Høsten af Kløver og Græsblanding bestemmes Høvægt pr. Td. Ld. saa vel som det procentiske Forhold mellem Kløver og Græs i Blandingen.

Forsøget fortsættes til 2den Rotation er udløben, 1903.

c. *Afstandsforsøg og Saabundsforsøg med Runkelroer.*

De siden 1893 gennemførte Afstandsforsøg med 11 Former af Runkelroer, 5 af Gulerødder, 4 af Turnips og 1 af Kaalroe, udsaaet saavel paa flad Jord som paa Kamme, afsluttedes med Forsøget 1899, og en ny Forsøgsrække paabegyndtes 1900 med de 3 Runkelroeformer: Elvetham, Barres og Eckendorfer, i Overensstemmelse med den under Tystofte anførte Plan med en Rækkeafstand af 21 Tommer og Afstanden mellem Planterne henhv. 8, 12 og 16 Tommer, udsaaet saa vel paa flad Jord som paa Kamme. Parcellernes Størrelse $^{8}/_{1000}$ Td. Ld. med 2 Fællesparceller.

Forsøgene tænkes fortsatte i 5 Aar.

d. *Gødningsforsøg.*

Disse danne delvis en Fortsættelse af de af afdøde Statskonsulent P. Nielsen planlagte og ved Tystofte og Askov 1893 paabegyndte Forsøg. Forsøgene omfatte dels Anvendelsen af fast Staldgødning alene og dels Staldgødning sammen med henholdsvis Ajle og Kunstgødning og Kunstgødning alene. For alle Forsøgene gælder den Regel, at de er indlagte som fast Led i en 5 Marks Drift med 1) Rug, 2) Rodfrugter, 3) Havre, 4) Kløver og Græs og 5) $^{1}/_{2}$ Kløver og Græs og $^{1}/_{2}$ Vikkehavre; de enkelte Parceller vil saaledes altid ligge paa samme Plads og tildeles samme Kvantum Gødning, hvorved den direkte Virkning saa vel som Eftervirkningen af Gødningen kan forfølges.

Forsøgene falde i følgende Afsnit:

1. Forsøg med Staldgødning og Kunstgødning.

Disse Forsøg paabegyndtes 1893 paa Forsøgsstationerne ved Tystofte og Askov, men paa Grund af Konsulent P. Nielsens Sygdom og Død maatte Forsøgene paa Tystofte indstilles 1896. Formaalet for Forsøgene er at bestemme Værdien af den paa Forsøgsstationen producerede Staldgødning, dels i Forhold til ugødede Stykker og dels i Forhold til Anvendelsen af alsidig Kunstgødning med samme Indhold af Kvælstof, Fosforsyre og Kali, som den anvendte Staldgødning. Jævnsides hermed forsøges i hvilken Grad Staldgødningens Værdi øges ved Tilskud af ensidige Kunstgødninger, ligesom der i samme Afdeling til

3 enkelte Parceller gødes udelukkende med Kvælstof, Fosforsyre eller Kali til hver af disse.

Staldgødningen fordeles med 20000 Pd. til Rug og 30000 Pd. til Rodfrugter, hvilket svarer til 10000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar. Den tilsvarende Mængde Kunstgødning, 280 Pd. Chilisalpeter, 150 Pd. 20 % Superfosfat og 300 Pd. Kainit gives aarlig til hver Afgrøde. Hvor Kunstgødningen gives som Tilskud til Staldgødningen, gives den halve Mængde af de ovennævnte Gødninger. Parcellernes Størrelse er $^1/_{80}$ eller $^1/_{50}$ Td. Ld. med 3 à 4 Fællesparceller. Ved Høsten bestemmes Vægtudbyttet af Halm og Kærne samt Kærnens Vægt pr. Td. og Gramvægt pr. 1000 Korn, ligeledes Vægt og Tørstof pr. Td. Ld. af Rodfrugterne og Kartoflerne. Endelig bestemmes Høvægten og den procentiske Sammensætning af Kløver og Græsarter fra de enkelte Parceller.

Forsøgene er foreløbig opgjorte 1898, men agtes fortsatte til 1904.

2. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde og med delvis Tilskud af alsidig Kunstgødning.

Forsøgene hermed har til Hensigt at paavise Staldgødningens forholdsvise Værdi ved Anvendelsen af ulige Mængder heraf, samt Markens Ydelser ved en delvis Erstatning af Værdistofferne i Staldgødningen med tilsvarende Mængder letopløselige Stoffer i Kunstgødning. Af Staldgødningen anvendes følgende 3 Mængder: 5000, 10000 og 15000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar, fordelt med $^2/_5$ til Rug og $^3/_5$ til Rodfrugter. Til en Del af de med 5000 og 10000 Pd. gødede Stykker gives Tilskud af 140 Pd. Chilisalpeter, 75 Pd. 20 % Superfosfat og 150 Pd. Kainit, svarende til 5000 Pd. Staldgødning. Alt sammenlignet med ugødede Stykker. Parcellernes Størrelse er $^1/_{80}$ eller $^1/_{50}$ Td. Ld. med 3 à 4 Fællesparceller. Forsøgene paabegyndtes 1896 og ventes foreløbig opgjorte 1901.

3. Staldgødning i forskellig Mængde udført Foraar og Efteraar samt med og uden Tilskud af Ajle.

Formaalet for disse Forsøg er at paavise de ulige Mængder Staldgødnings Værdi til Rodfrugter og Vaarsæd, eftersom de

udføres om Efteraaret eller Foraaret, og eftersom der tilskydes Ajle til Roer og Græs om Foraaret eller ej. Staldgødningsmængderne, der anvendes, er de samme som ovennævnte 5000, 10000 og 15000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar, fordelt med $^{2}/_{5}$ til Rug, $^{2}/_{5}$ til Rodfrugter og $^{1}/_{5}$ til Havre. Ajlen gives med 20000 Pd. til Roer og 10000 Pd. til Græs. Forsøgsparcellernes Størrelse er $^{1}/_{100}$, $^{1}/_{80}$ eller $^{1}/_{50}$ Td. med 4 à 5 Gentagelser. — Denne Forsøgsgruppe er hidtil kun indlagt paa 3 Skifter i ovennævnte 5 Marks Drift. Forsøget er paabegyndt 1898 og ventes foreløbig opgjort 1902. Undersøgelsen af Afgrøderne ved Høsten foretages i samme Omfang som nævnt under Punkt 1.

e. *Forevisnings- og Iagttagelsesprøver.*

Til dette Brug er henlagt ca. $^{1}/_{4}$ Td. Ld., inddelt i en regelmæssig 8 Marks Drift, hvori udsaas et større Antal Prøver Vintersæd, Vaarsæd, Rodfrugter, Bælgsæd, Kløver og andre Bælgplanter, Græsarter og andre Foderplanter samt Handelsplanter af større eller mindre Varighed og af mere eller mindre kendte Former. Høsten af disse Prøver vejes og undersøges kun undtagelsesvis.

Desuden haves et mindre Stykke Ru Kulsukker, hvoraf Udbyttet bestemmes.

B. Sandmarken.

a. *Gødningsforsøg* er her indlagte som faste Led af to 4 Marks Drifter:

a. 1) Bælgsæd el. Kløver og Græs, 2) Rug, 3) Rodfrugter, 4) Havre.

b. 1) Vikkehavre el. Kløver og Græs, 2) Rug, 3) Rodfrugter 4) Havre.

I Roemarkerne er overalt indlagt Runkelroer, Gulerødder, Kaalroer og Kartofler, saaledes at disse Arter dyrkes alle paa hver enkelt Parcel. Parcellernes Størrrelse er overalt $^{1}/_{100}$ Td. Ld.

Undersøgelsen af Afgrøderne finder Sted samme Udstrækning som nævnt under Lermarken (Side 17, Punkt d. 1).

1. Forsøg med Staldgødning og Kunstgødning.

Disse Forsøg paabegyndtes 1893 efter samme Plan og med samme Formaal som i Lermarken (se Side 16 Punkt d 1), dog saaledes at Forsøgene er indlagte i ovennævnte 4 Marks Drift *a*. Staldgødningen gives med 10000 Pd. til Rug, 20000 Pd. til Rodfrugter og 10000 Pd. til Havre, medens Kunstgødningen fordeles med 280 Pd. Chilisalpeter, 150 Pd. 20 % Superfosfat og 300 Pd. Kainit pr. Td. Ld. til hver Afgrøde. Fællesparcellernes Antal er 2—3, dog i enkelte Tilfælde kun 1. Forsøgene ere opgjorte til 1898, men fortsættes foreløbig til 1903, da 2 Rotationer til den Tid er gennemløbne.

2. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde og med delvis Tilskud af alsidig Kunstgødning og

3. Staldgødning udført til forskellig Tid, Foraar og Efteraar.

Forsøgene er paabegyndte 1897, indlagte i ovennævnte 4 Marks Drift *b* og kombinerede saaledes, at begge Forsøgsrækker er fælles om en Del Parceller. Opgaven er i Overensstemmelse med de for Lermarken nævnte Forsøg (se Side 17 Punkt d. 2). Staldgødningsmængderne er ligesom for disse henholdsvis og 15000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar og fordeles med 5000, 10000 10000, 20000 og 30000 Pd. til Vikkehavre og til Rodfrugter. Overalt, hvor der gødes med 5000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. pr. Aar, gives der aarlig et Tilskud af 140 Pd. Chilisalpeter, 75 Pd. 20 % Superfosfat og 150 Pd. Kainit, svarende til 5000 Pd. Staldgødning. (At der ikke haves Parceller med denne Staldgødningsmængde uden Tilskud af Kunstgødning, skyldes alene Pladsmangel.)

Af Parcellerne, som gødes med 10000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. pr. Aar, haves dobbelt Antal og paa Halvdelen af disse tilføres Gødningen om Efteraaret, paa den anden Halvdel om Foraaret. Fællesparcellernes Antal er 4. Forsøgene opgøres foreløbig 1902 efter første Rotations Udløb.

4. Staldgødning udført et forskelligt Antal Gange i Rotationen.

Forsøgene hermed paabegyndtes 1897 under meget ind-

skrænkede Forhold og er indlagte i ovennævnte 4 Marks Drift *b*. Formaalet med disse er at paavise Staldgødningens Værdi ved at udføres med kortere eller længere Tids Mellemrum i Rotationen. Staldgødningen gives om Foraaret og fordeles saaledes, at to Fællesparceller gives 10000 Pd. pr. Td. Ld. hvert Aar, andre to Parceller gives 20000 Pd, pr. Td. Ld. hvert andet Aar til Vikkehavre og Rodfrugter. Til Sammenligning haves ugødede Parceller. — Et foreløbigt Opgør vil finde Sted 1902.

b. *Brak- og Grøngødningsforsøg paa Sandmarken.*

Hovedopgaven ved disse Forsøg er at belyse mager Sandjords Ydeevne ved forskellig Brakbehandling og forskellig Gødskning, særlig Grøngødskning, saaledes, at der derigennem kunde ydes et Bidrag til en bedre og mere lønnende Brug af de magre Sandjorder i Jylland.

Iøvrigt deler Forsøgsopgaverne sig i følgende Afsnit:

1. Sammenligning mellem benyttet Brak (Vikkehavre) og Renbrak, begge med Staldgødning, og jævnsides dermed ugødet Drift med Vikkehavre.
2. Sammenligning mellem ovennævnte og Brak med Grøngødskning, dels med Lupiner og dels med Sennep og Boghvede, begge i Forbindelse med Staldgødning.
3. Sammenligning mellem Sennep og Boghvede som Grøngødning i Brakken i Lighed med ovennævnte, men her med en indskudt Serradelafgrøde i 3die Aar i Rotationen.
4. Sammenligning mellem Lupiner som Grøngødning sammen med Staldgødning og Lupiner sammen med Thomasslagge og Kainit.
5. Sammenligning mellem Lupiner som Grøngødning hvert andet Aar, dels med Thomasslagge og Kainit og dels ugødet.

Forsøgene paabegyndtes 1888 og falder i 3 Tidsrum saaledes, at Arealet de første 5 Aar, 1888—92, har været benyttet paa følgende Maade:

	Markernes Nr. i Sædskiftet.			
Forsøgsrække:	I.	II.	III.	IV.
1.	Vikkehavre, høstet til Hø.	Rug.	Boghvede.	Havre
2.	do. do.	—	—	—

Forsøgsrække:	Markernes Nr. i Sædskiftet. I.	II.	III.	IV.
3.	Renbrak.	Rug	Boghvede.	Havre.
4.	Sennep&Boghvede, nedpløjet.	—	—	—
5.	do. do.	—	Serradela.	—
6.	Lupiner, nedpløjet.	—	Boghvede.	—
7.	do. do.	—	—	—
8.	do. do.	—	Lupiner, nedpløjet.	Rug.
9.	do. do.	—	—	—

Forsøgsr.	Anvendt Gødning pr. Td. Ld. i hele Rotationen.
1.	Ugødet.
2.	40000 Pd. Staldgødn. delt lige til Rug og Havre.
3.	— — — — —
4.	— — — — —
5.	— — — — —
6.	— — — — —
7.	1280 Pd. Kainit & 640 Pd. 20 % Thomasslagge delt lige til Rug og Havre.
8.	480 Pd. Kainit & 320 Pd. 20 % Thomasslagge delt lige til begge Rugafgrøder.
9.	Ugødet.

I andet Tidsrum, 1893—98, er ovennævnte Drift fortsat med den Ændring, at der overalt er indlagt Kartofler i Stedet for Boghvede. Denne Ændring blev foretagen, fordi Boghveden viste sig i denne Forbindelse at give saa ringe en Afgrøde, at der ikke kunde være Tale om at opnaa et tilfredsstillende Udbytte af den.

Resultaterne for de to nævnte Tidsrum ere opgjorte 1899, og en ny Periode paabegyndt, hvorved der samtidig er foretaget den Ændring, at Havreafgrøden er ombyttet med en Blandsædsafgrøde med følgende Sammensætning af Udsæden (pr. Td. Ld.): 100 Pd. Havre, 50 Td. Toradet Byg, 75 Pd. middeltidlige Ærter og 25 Pd. Vikker. Sædfølgen er altsaa herefter for de 7 første Forsøgsrækker: I. Brak (forsk. afbenyttet). II. Rug. III. Kartofler (Serradela i 5. Forsøgsrække). IV. Blandsæd til Modning. I 8. og 9. Forsøgsrække er Sædfølgen som hidtil skiftevis Lupiner og Rug. Foruden den anførte Ændring i Sædfølgen er tillige foretaget følgende Ændringer i Gødningsmængderne saaledes, at der nu gives 780 Pd. 20 % Thomasslagge, 1400 Pd. 12 % Kainit pr. Td. Ld., delt lige til Rug og Havre, svarende til Indholdet af disse

Stoffer i Staldgødningen, der som hidtil gives med 40000 Pd. pr. Td. Ld., delt lige til Rug og Blandsæd.

Sædskiftet blev ved Forsøgenes Begyndelse indskrænket til den noget usædvanlige 4- og 2-Marks Drift uden Græsleje. Dette skete dels af Hensyn til indskrænket Plads og dels for at faa Spørgsmaalene besvaret saa hurtigt som muligt, og senere har en Udvidelse ikke kunnet lade sig gøre. Det benyttede Sædskifte maa derfor ikke betragtes som noget Mønster for Grøngødningsdrift.

Der findes, som det fremgaar af ovenstaaende tabellariske Oversigt over Driften, 9 Forsøgsrækker, hvoraf de 7 gaar over alle 4 Skifter, 8de og 9de Række derimod kun over hver 2 Skifter, henholdsvis I & IV og II & III. Hver Forsøgsparcel er $^{1}/_{160}$ Td. Ld. og gentages 2 Gange.

For de forskellige Afgrøder foretages følgende Vægtbestemmelser og Undersøgelser: 1) Grønafgrøden: a) Grønvægt b) Høvægt, c) pCt. Hø, d) botanisk Analyse af Blandingsafgrøden for at bestemme hver enkelt indsaaet Arts Kontingent til den hele Afgrøde. 2) Kornafgrøden: a) samlet Vægt af Halm og Kærne, b) Vægt af Kærne, c) Vægt af Halm, d) pCt. Kærne, e) Kærnens Vægt pr. Td. og pr. 1000 Korn, f) botanisk Analyse af Kærneafgrøden af Blandingsafgrøderne med samme Formaal som nævnt for Grønafgrøderne. 3) Kartoffelafgrøden: a) Samlet Vægt af Knolde, b) Vægt af syge Knolde, c) Vægten af de enkelte, baade lagte og høstede Knolde, d) Tørstof og Stivelseindhold, e) Udbytte af Tørstof og Stivelse pr. Td. Ld. — Af Kartofler benyttes 2 Sorter, Richters Imperator og Æggeblomme for at undersøge, om der hos disse to i Henseende til Ydeevne stærkt forskellige Sorter skulde vise sig et forskelligt Forhold overfor større eller mindre Næringsindhold i Jordbunden og mulig i saa høj Grad, at dette Forhold vilde være af kendelig Betydning for Udnyttelsen af den store Mængde Kvælstofgødning, som maa antages efterhaanden at samles paa de lupingødede Parceller.

c. *Forsøg med 1-aarige Foderplanter.*

Disse Forsøg paabegyndtes 1888 og er indlagte i en 4-aarig Rotation: 1) Foderplanter (Gul Sennep, Spergel, Blodkløver, Serradela, Vikkehavre og Boghvede), 2) Havre, 3) Foder-

planter (Blodkløver og Serradela), 4) Rug. Formaalet har været at belyse følgende:

1. Ydeevnen af ovennævnte 1-aarige Foderplanter i Forhold til hinanden og Indflydelsen af Saatiden herpaa, idet de have været saaet til 2 forskellige Tider med ca. 1 Maaneds Mellemrum. Dog har der ikke været saaet Boghvede ved første Saatid af Hensyn til Nattefrosten.

2. De ovennævnte Foderplanters Virkning som Forfrugt for Havre, idet der i det følgende Aar udsaaedes samme Havresort paa alle Parceller.

3. Muligheden for hyppig Brug af Blodkløver og Serradela, navnlig om det af Hensyn til Sygdomsangreb lader sig gøre at dyrke dem med saa korte Mellemrum, jævnsides med yderligere at paavise deres Værdi som Forfrugt.

4. Hvorvidt det lader sig gøre at frembringe nogenlunde frodige Afgrøder paa tør, mager Sandjord ved en ringe Anvendelse af Staldgødning og en udstrakt Anvendelse af Bælgplanter, idet der kun anvendtes ialt 15000 Pd. Staldgødning sammen med et Tilskud af 400 Pd. Kainit og 800 Pd. 20 % Thomasslagge pr. Td. Ld. i Rotationen.

Parcellernes Størrelse er $^1/_{400}$ Td. Ld.

Ordningen af Parcellerne fremgaar af hosstaaende skematiske Oversigt.

Markens Nr.	I. Foderplanter.			II. Havre.		III. Foderplanter.				IV. Rug.	
	a.		b.	a.	b.		a.		b.	a.	b.
Sildig saaede:											
1.	Sennep.	8.	Boghvede.	-	-	1.	Blodkløver.	8.	Serradela.	-	-
2.	Spergel.	9.	Vikkehavre.	-	-	2.	—	9.	—	-	-
3.	Serradela.	10.	Blodkløver.	-	-	3.	—	10.	—	-	-
4.	Blodkløver.	11.	Serradela.	-	-	4.	—	11.	—	-	-
Tidlig saaede:											
5.	Blodkløver.	12.	Serradela.	-	-	5.	Serradela.	12.	Blodkløver	-	-
6.	Spergel.	13.	Vikkehavre.	-	-	6.	—	13.	—	-	-
7.	Sennep.	14.	Boghvede.	-	-	7.	—	14.	—	-	-

Den hidtidige Forsøgsrække er afsluttet med 1899 men fortsættes med følgende Ændringer:

1. I Stedet for Havre indlægges Kartofler (Richters Imperator).

2. Saatiderne for Foderplanterne forandres saaledes, at der kun saas een Gang (Midten af April) og der isaas 25 Pd. Serradela pr. Td. Ld. i Sennep, Spergel, Boghvede og Vikkehavre til Eftergrøde, og Parcellerne Nr. 4 og 11 tilsaas med 12 Pd. Rødkløver, 6 Pd. Ital. Rajgræs og 6 Pd. Alm. Rajgræs pr. Td. Ld. ved Udlæg i Rugen. Hver anden Rotation anvendes 6 Pd. Sneglebælg og 6 Pd. Gul Rundbælg i Stedet for Rødkløver.

3. Staldgødningen (15000 Pd. pr. Td. Ld.), som hidtil er givet til Foderplanterne, gives herefter til Kartofler, og Tilskudet af Kunstgødning forandres til 1200 Pd. Kainit (12 %) og 400 Pd. 20 % Thomasslagge pr. Td. Ld. i Rotationen og fordeles ligeligt til begge Foderafgrøder.

Sædskiftet vil herefter i skematisk Oversigt se saaledes ud:

Markens Nr. I.		II.	III.		IV.
Foderplanter.		Kartofler.	Foderplanter.		Rug.
a.	b.	a b.	a.	b.	a. b.
1. Sennep.	8. Boghvede.	- -	1. Blodkløver.	8. Serradela.	- -
2. Spergel.	9. Vikkehavre.	- -	2. —	9. —	- -
3. Serradela.	10. Blodkløver.	- -	3. —	10. —	- -
4. Kløver & Græs.	11. Kløver & Græs.	- -	4. —	11. —	- - Udlæg.
5. Blodkløver.	12. Serradela.	- -	5. Serradela.	12. Blodkløver.	- -
6. Spergel.	13. Vikkehavre.	- -	6. —	13. —	- -
7. Sennep.	14. Boghvede.	- -	7. —	14. —	- -

d. *Frøavl af Lupiner saaet til forskellig Tid.*

Forsøgene hermed paabegyndtes 1894 efter Opfordring af Professor T. Westermann. Formaalet er at undersøge:

1. Hvorvidt der med Fordel kan drives Frøavl af Lupiner paa Jyllands magre Jorder, saa at man her hjemme kunde producere Udsæden til denne fortrinlige Grøngødningsplante til en billigere Pris end den hidtil gængse Handelspris.

2. Den mest passende Saatid med Hensyn baade til Af-

grødens Væxt og Modningens rettidige Indtræden. For at belyse dette udsaas der en Prøve hver Uge fra Slutningen af Marts eller Begyndelsen af April til Slutningen af Maj. Der udsaas jævnsides Prøver baade af Gul og Blaa Lupin for at belyse Forholdet mellem Frøudbyttet af de to Arter. Frøet udsaas med 1 Fods Afstand mellem Rækkerne og med en Udsædsmængde af 200 Pd. pr. Td. Ld. Bælgene afplukkes efterhaanden, som de modnes (2—4 Gange for hver Prøve).

3. Udsæden er altid Frø af de først modne Bælge, og Hensigten hermed er om muligt at danne en tidligere moden Stamme.

Parcellernes Størrelse er $^1/_{500}$ Td. Ld. Forsøget fortsættes uforandret i indeværende Aar.

e. *Forsøg med forskellige Udsædsmængder af Lupiner.*

Disse Forsøg paabegyndtes 1895 og har hidtil været kombinerede med Forsøg med Lupiner fra forskellige Avlssteder, men disse sidste afsluttedes 1899 jævnsides med, at Udsædsmængderne ændredes noget.

Formaalet med Saamængdeforsøgene er at undersøge, hvorvidt de overordentlig hyppige, mislykkede Lupinmarker muligvis skyldes Anvendelsen af en for ringe Udsædsmængde. Udsædsmængderne ere 80, 140 og 200 Pd. pr. Td. Ld.

Lupinerne bredsaas paa Parceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Saafremt Pladsen tillader det, indlægges der tillige radsaaede Parceller til Sammenligning.

Ved Høsten bestemmes Grønvægt og pCt. Tørvægt.

f. *Forsøg med forskellig Kunstgødning til Lucerne.*

Efter mange forskellige Forsøg med Lucerne, hvor denne i de fleste Tilfælde kun har vist en ringe Ydeevne og Holdbarhed, er der i 1899 anlagt et mindre Stykke til Forsøg med forskellig Kunstgødning til Lucerne.

Formaalet hermed er at undersøge, om det ved Tilskud af forskellige Mineralgødninger kan lykkes bedre den hidtil at sikre en Lucerneafgrøde paa mager Sandjord. Tilskudene om-

fatter Fosforsyre og Kaligødning samt Kalk, kombinerede paa forskellig Maade. Parcellerne er $^{1}/_{450}$ Td. Ld.

g. *Forsøg med Lucerne fra forskellige Avlssteder* blev paabegyndt i 1897 med Prøver fra 6 forskellige Avlssteder. Forsøget fortsættes og omfatter i indeværende Aar 17 Prøver.

Formaalet er at belyse Ydeevnen og Holdbarheden af Lucerne fra de forskellige Avlssteder. Parcellernes Størrelse er $^{1}/_{1000}$ Td. Ld. Forsøget agtes fortsat saa længe, Lucernen giver nogen Afgrøde af Betydning.

h. *Forevisnings- og Iagttagelsesprøver.* Heraf dyrkes i ren Bestand de fleste Kulturgræsser, forskellige mindre kendte Bælgplanter, saasom Stregbælg, Skovfladbælg, Esparsette, samt forskellige Boghvedearter, Ru Kulsukker m. m. — alt indlagt paa Jordstykker, som ere fraskaarne ved Forsøgsmarkens Inddeling.

C. Mosen.

Arealet er udpræget Højmose, bevoxet med Lyng indtil 1896, da det inddroges under Forsøgsstationen. I de forløbne Aar er kun udført Grundforbedringer, Bearbejdningsarbejder samt lidt Forkultur paa Arealet. Forsøgene paabegyndtes i 1900 i Overensstemmelse med den til Planteavlsudvalget indgivne detaillerede Plan og falder i følgende Hovedafdelinger:

1. Forsøg med varig Græskultur paa afgravet Mose.

Arealet er 1897 og 1898 udgrøftet, planeret og paaført 5 Kubikfavne Lermergel og 42 Kubikfavne (2 Tommer) lerblandet Sand pr. Td. Ld. Endvidere er tilført 700 Pd. Kainit, 350 Pd. Thomasslagge og 1000 Pd. luftlæsket Kalk pr. Td. Ld., og det hele er 1899 tilsaaet med følgende Græsblanding: 4 Pd. sildig Rødkløver, 3 Pd. Alsikekløver, $1^{1}/_{2}$ Pd. Hvidkløver, 1 Pd. Sneglebælg, 4 Pd. Timothé, 3 Pd. Alm. Rajgræs, 1 Pd. Ital. Rajgræs, 3 Pd. Hundegræs, 5 Pd. Engsvingel, 3 Pd. Draphavre, 2 Pd. Fløjlsgræs, 4 Pd. Eng-Rævehale, 2 Pd. Alm. Rapgræs og 1 Pd. Eng-Rapgræs (dette er udeladt i Ager 4 fra Nord i A) ialt $37^{1}/_{2}$ Pd. med en Dækfrugt af 50 Pd. Havre pr. Td. Ld. Paa Grund af Tørken i Sommeren 1899 blev

Plantebestanden noget tynd, hvorfor en Eftersaaning muligvis bliver nødvendig i indeværende Foraar.

Udbyttet af Afgrøden bestemmes dels ved Udhugning af Parceller paa $^1/_{100}$ Td. Ld. flere Steder paa Arealet og dels ved Antal Græsningsdage af voxne Kreaturer. (Dette sidste gælder navnlig Eftergrøden). En Undersøgelse af Plantebestanden foretages til Bestemmelse af det procentiske Forhold mellem de isaaede Plantearter.

Forsøget agtes fortsat i et længere Aaremaal, og Arealet gives aarlig 400 Pd. Kainit og 200 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld.

2. Forsøg med varig Græskultur paa ikke afgravet Mosebund med forskellige Kulturer.

Arealet er udgrøftet og 1898 tilkultiveret som følger:

a.	1.	Uden Jordbel. med	5 Kubikf. Lermergel	pr. T. L.	1 Parcel à 3600 Kv. Fod.		
	2.	— — —	5000 Pd. kuls. Kalk	—	1	—	— —
	3.	— — —	10 Kubikf. Lermergel	—	1	—	— —
b.	1.	Med 1 Tom. Jordbel.	5 — —	—	2 Fællesparceller à 3600 Kv. Fod & 2800 Kv. Fod.		
	2.	— — —	5000 Pd. kuls. Kalk	—	2	—	— —
	3.	— — —	10 Kubikf. Lermergel	—	2	—	— —
c.	1.	Med 2 Tom. Jordbel.	5 — —	—	2	—	— —
	2.	— — —	5000 Pd. kuls. Kalk	—	2	—	— —
	3.	— — —	10 Kubikf. Lermergel	—	2	—	— —

Hele Arealet er desuden tildelt 1000 Pd. luftlæsket Kalk, 700 Pd. Kainit og 350 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld. som Grundgødskning og 1899 tilsaaet med samme Kløver- og Græsblanding som nævnt under Punkt 1, dog med Undtagelse af Fløjlsgræsset, som her er udeladt i den ene (vestre) Halvdel. Det hele Areal gaves 80 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld. som Overgødskning.

Formaalet med Forsøget er at paavise de ovennævnte Kulturmetoders Indflydelse og Værdi for Kløver- og Græskulturer. Undersøgelsen af Afgrøden og Plantebestanden foretages som nævnt under Punkt 1. Samtlige Parceller tilføres 600 Pd. Kainit og 250 Pd. 15 % Thomasslagge pr. Td. Ld. aarlig som Overgødning. Forsøget fortsættes i et længere Aaremaal, men der tænkes foretaget en periodisk Opgørelse hver 5. Aar.

3. Agerkultur med Korn, Rodfrugter og fleraarigt Græsleje.

Arealet er udgrøftet i Agre paa 36 Fods Bredde og med 3 Fod dybe Afledningsgrøfter. Følgende Sædskifte er paatænkt: 1) Rug, 2) Bælgsæd (Hestebønner og Ærter), 3) Rodfrugter, 4) Vaarsæd, 5—8) Kløver og Græs. Til hvert Skifte hører 3 Agre à 6800 Kv. Fod. Hver enkelt Ager er inddelt i 4 Stykker à 1700 Kv. Fod (fra Vest betegnet 1, 2, 3 og 4) med følgende Jordbelægning og Gødskning:

Ager a. 1. og 2. uden Jordbel., gødet med Staldgødn. og Kunstgødn. (ialt 78 Pd. Kali, 30 Pd. Fosforsyre, 22 Pd. Kvælst.).
Ager a. 3. uden Jordbel., gødet med 1 Kunstgødn. (ialt 78 Pd. Kali, 30 Pd. Fosforsyre, 22 Pd. Kvælst.).
Ager a. 4. uden Jordbel., gødet med 1½ Kunstgødn. (ialt 117 Pd. Kali, 45 Pd. Fosforsyre, 22 Pd. Kvælst.).
Ager b. 1. med 2 Tom. Jordbel. strax (1898) gødet med Stald- og Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager b. 2. med 2 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) gødet med Stald- og Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager b. 3. med 2 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) gødet med 1 Kunstgødn. som a. 3.
Ager b. 4. med 2 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) gødet med 1½ Kunstgødn. som a. 4.
Ager c. 1. med 4 Tom. Jordbel. strax (1898) med Staldgødn. og Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager c. 2. med 4 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) med Staldgødn. og Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager c. 3. med 4 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) med 1 Kunstgødn. som a. 3.
Ager c. 4. med 4 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) med 1½ Kunstgødn. som a. 4.

Af Staldgødning anvendes 5000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar og fordeles med 10000 Pd. til Rug, 20000 Pd. til Rodfrugter og 10000 Pd. til 2det eller 3dje Aars Græs. Kunstgødningen, der gives som Tilskud til Staldgødningen, er 100 Pd. 15 pCt. Thomasslagge (eller tilsvarende Superfosfat) plus 500 Pd. Kainit pr. Td. Ld. pr. Aar og gives til hver Afgrøde. Paa Parcellerne 3 og 4, hvor der gødes med Kunstgødning alene,

bruges til Parcel 3 følgende Blanding: 650 Pd. Kainit, 200 Pd. Thomasslagge og 150 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld., som udsaas hvert Aar, dog saaledes, at Chilisalpeteret ikke gives til Bælgplanterne, men derimod i dobbelt Portion til Rodfrugterne. Til Parcel 4 bruges paa samme Maade $1^1/_2$ Gang nævnte Mængde Kali og Fosforsyre men kun samme Mængde Kvælstof. Arealet er i Lighed med de foran nævnte Forsøgsstykker tilført 1000 Pd. luftlæsket Kalk, 700 Pd. Kainit og 350 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld. som Grundgødning.

Der udsaas indtil videre kun 1 Varietet af hver Korn- og Rodfrugtart og kun en Kløver- og Græsblanding.

Formaalet for Forsøget er at undersøge Betingelserne for Agerbrugsdrift under de givne Forhold for derigennem at finde Vejledning for en mulig fremtidig Agerkultur paa Højmosebund. Undersøgelsen af Afgrøden gaar ud paa at bestemme det kvantitative og kvalitative Udbytte af Korn- saa vel som Roe- og Græsmarkerne i Lighed med som nævnt under Varietets- og Gødningsforsøgene paa den almindelige Agermark.

Af Hensyn til at faa Sædfølgen passende paabegyndt sker Tilsaaningen paa følgende Maade:

1900.	1901.	1902.
1. Rug.	1. Bælgsæd.	1. Roer.
2. Rug.	2. Roer.	2. Havre med Udlæg.
3. Bælgs. el. Vikkeh.	3. Havre m. Udlæg.	3. Kløver og Græs.
4. Havre m. Udlæg.	4. Kløver og Græs.	4. Kløver og Græs.
5. Havre m. Udlæg.	5. Kløver og Græs.	5. Kløver og Græs.
6. Havre m. Udlæg.	6. Kløver og Græs.	6. Kløver og Græs.
7. Havre m. Udlæg.	7. Snegleb. o. Græs.	7. Rug.
8. Vikkehavre.	8. Rug.	8. Bælgsæd.

Aar 1900 gaves 5000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. til samtlige Parceller i a, b og c 1. og 2.

Skifte 4. og 5. er udlagt med følgende Blanding: 4 Pd. sildig Rødkløver, 2 Pd. Alsike, 1 Pd. Smalbl. Kællingetand, $^1/_2$ Pd. Hvidkløver, 4 Pd. Timothe, 3 Pd. Alm. Rajgræs, 4 Pd. Agerhejre, 3 Pd. Fløjlsgræs, 2 Pd. Eng-Rævehale, 1 Pd. Ital. Rajgræs, 2 Pd. Hundegræs, 5 Pd. Engsvingel, 1 Pd. Alm. Rapgræs, ialt $32^1/_2$ Pd. pr. Td. Ld.

Skifte 6. udlagt med samme Blanding med Undtagelse af Eng-Rævehale og Alm. Rapgræs.

Skifte 7. udlagt med 12 Pd. Sneglebælg, 1 Pd. Kællingetand, 2 Pd. Timothe, 6 Pd. Agerhejre, 6 Pd. Alm. Rajgræs, 4 Pd. Fløjlsgræs, ialt 31 Pd. pr. Td. Ld.

4. Agerkultur med forskellig Afvanding.

Formaalet hermed er at undersøge Betydningen af en større eller mindre Sænkning af Grundvandstanden i Forbindelse med nedennævnte Kulturbehandling for Brugen af Højmose til Agerkultur. Arealet ($1^{94}/_{140}$ Td. Ld.) er i det forløbne Aar grøftet færdigt, hvorefter det er inddelt i 15 Agre, hvoraf 8 paa 18 Fods, 5 paa 36 Fods og 2 paa 72 Fods Bredde med Grøfter paa henholdsvis 2, 3 og 4 Fods Dybde. Grøftebredden foroven henholdsvis $1^1/_2$, $2^1/_2$ og 4 Fod med 1 Fods Bundbredde. Samtlige Agre ere fordelte mellem hverandre saaledes, at der overalt haves 2 Paralleler. Agrene med Løbenummer fra Nord. Hver Parallelgruppe er i 1900 tildelt ulige Mængder af Mergel eller Kalk som følger:

a. Agrene Nr. 9, 11, 12 og 13, hvori alle Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 5 Kubikfavne Lermergel pr. Td. Ld.

b. Agrene Nr. 1, 5, 6, 7 og 8, hvori alle Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 10 Kubikfavne Lermergel pr. Td. Ld.

a. Agrene Nr. 10, 14 og 15, hvori de to mindste Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 5000 Pd. kulsur Kalk pr. Td. Ld.

b. Agrene Nr. 2, 3 og 4, hvori de to mindste Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 10000 Pd. kulsur Kalk pr. Td. Ld.

Ovennævnte Mængder af Kalk og Mergel er udførte i Eftersommeren 1900, efter at Arealet var bearbejdet i 5 à 6 Tommers Dybde. I Januar 1901 udsaaedes 700 Pd. Kainit og 350 Pd. 15 % Thomasslagge pr. Td. Land. Foraar 1901 tilsaas Arealet med en Blanding af 100 Pd. Havre, 50 Pd. 2r. Byg, 50 Pd. middeltidlige Ærter og 50 Pd. Vikker pr. Td. Ld., der saa vidt gørligt høstes modent.

Hele det til Forsøgsstationen hørende Moseareal udgør $10^6/_7$ Td. Ld., til Sandjordsforsøgene haves ca. 10 Td. Ld., hvoraf $5^3/_4$ Td. Ld. i fast Lejemaal, Resten i Aarsleje, til Lermarksforsøgene haves ca. 30 Tdr. Ld., hvoraf dog kun ca. 15 Tdr. Ld. benyttes til Forsøgsparceller, men indlagt flere Steder i det nævnte Areal.

2. Stationen ved Lyngby.

a. *Arbejder vedrørende Forædling, Rendyrkning o. l.* Da Stationen ved Lyngby er en Fortsættelse af den af Foreningen til Kulturplanternes Forbedring (F. t. K. F.) i sin Tid der oprettede Forsøgsstation, er det naturligt, at de af nævnte Forening paabegyndte specielle Arbejder fortrinsvis fortsættes her. Der er saa meget mere Grund til, at Forsøgsstationerne optager Arbejdet med Forædling og Rendyrkning, som der her i Landet — naar Rodfrugterne undtages — kun arbejdes ganske sporadisk paa disse Opgaver, der dog i Henhold til de foreliggende Erfaringer i mange Tilfælde stille saa gode Resultater i Udsigt, at de ikke vedblivende bør ligge Brak. Iøvrigt medgaar Stationens Midler i ganske overvejende Grad til Udførelsen af de for alle Stationer fælles Opgaver, saa at det ovennævnte Arbejde, i alt Fald foreløbig, kun kan foregaa i ringe Udstrækning.

De ved Stationerne ved Lyngby og Tystofte paabegyndte Forædlingsarbejder o. l. foregaar efter nærmere Forhandling mellem de respektive Bestyrere.

1. Rug. Det af F. t. K. F. i 1887 paabegyndte Arbejde med Forædling ved Udvalg af Provsti-, Bestehorns- og Schlanstedter-Rug fortsættes med Provsti-Rugen, medens de to sidstnævnte Sorter udgaar. I 1892 inddroges Bretagne-Rug i dette Arbejde; denne beholdes. Ved Udvalget tages Hovedhensynet til Axets Regelmæssighed samt Antal axbærende Straa pr. Plante, saaledes at ingen Plante med mindre end 2 eller mere end 3 middellange og ens udviklede Straa benyttes; af disse benyttes kun middellange, middeltætte, regelmæssigt firradede Ax uden Spring. Af hvert Ax bortklippes den øverste og nederste Tredjedel, saa at kun Kærner af den mellemste Tredjedel benyttes til Udsæd. Kornet radsaas med 6″ Række-

afstand og med 1″ mellem Kornene i Rækken. I 1890 paabegyndtes Udvalg af forskellige Typer af Rug indenfor samme Sort (se „Landbrugets Kulturplanter“ 10 Bd. S. 193 o. flg.), særlig for at indvinde Erfaring om, hvorvidt man trods Krydsningen er i Stand til at udvikle konstante Forskelligheder hos Rugen. Dette Arbejde har gaaet ud paa at tilvejebringe følgende Typer: en meget vægtfyldig og en lidet vægtfyldig; en langkornet og en kortkornet; en lyskornet og en mørkkornet; en langaxet og en kortaxet. Der er naaet betydelige Udslag ved hvert Aar at udvælge det mest udprægede til Udsæd indenfor hver Type. Udvalgsarbejdet indstilledes 1900 og de nævnte 8 Prøver udsaas herefter hvert Aar Side om Side med det Formaal at faa Antydninger af, hvorlænge de tilvejebragte Ændringer formaa at holde sig. Den lyskornede Type, der synes at frembyde en særlig smuk Kvalitet, arbejdes der dog videre med.

2. Havre. Samtidig med at F. t. K. F. paabegyndte det ovennævnte Arbejde med Rug, paabegyndte den et lignende Arbejde med Grenaa-, Ø-, Beseler- og Provsti-Havre. Dette har stadig været fortsat, og i de senere Aar har de herved tilvejebragte Stammer været inddragne i Varietetsforsøgene her paa Stedet, hvorved det har vist sig, at de er de almindelige Sorter af samme Navne overlegne baade i Henseende til Ydeevne og Kornstørrelse. De staa imidlertid hinanden saa nær, at der næppe er Grund til at bevare dem alle, hvorfor Beseler-, Provsti- og Øhavre gaar ud, og kun Grenaa-Havren bevares. Med denne fortsættes Forædlingsarbejdet saaledes, at der til Formering kun benyttes Planter med 3 lige kraftigt udviklede Straa og med en veludviklet, regelmæssig Top med stor Tilbøjelighed til at give trekornede Smaaax og ringe Tilbøjelighed til at give stakkede Korn. Til Udsæd benyttes udelukkende stakløse Yderkorn af trekornede Smaaax. Der paabegyndes Udvalg af Broget (Graa) Havre saaledes, at der søges tilvejebragt en rustfri, tidlig moden, stivstraaet Stamme. Ved Siden heraf udvælges forskellige Korntyper til foreløbig Orientering.

Til Dyrkning som Staldfoder søges tilvejebragt 3 Former af Havre, nemlig en tidlig, en middeltidlig og en sildig, med særlig rig Blad- og Straaudvikling. Der udsaas i dette Øje-

med til foreløbig Orientering et større Antal Havresorter paa Smaabede; der forefindes paa Stedet ca. 150 forskellige Havreformer; blandt disse udvælges de Sorter, der synes at egne sig bedst som Grundlag for de attraaede nye Kulturformer.

3. Byg. I 1893 paabegyndtes Rendyrkning af Prenticebyg. Af Hovedtypen heri forelaa der i 1898 et saa stort Kvantum, at det kunde gaa i Handelen. I det følgende Aar paabegyndtes Dannelsen af en Familie-Stamme heraf. Foruden denne er der i Aarenes Løb isoleret ca. 30 forskellige Typer af det oprindelige Prenticebyg; adskillige af disse synes at være i Besiddelse af saa stor en Ydeevne, at de fortjene Opmærksomhed og ere inddragne i Bygforsøgene her ved Stationen. Af enkelte paabegyndes Dannelsen af Familie-Stammer.

Et meget stort Antal Kulturformer af Byg, ca. 500, dyrkes paa mindre Bede. Dette Materiale er tilvejebragt dels ved Indsamling paa Rejser og ved Tilsendelse fra forskellige Steder; navnlig er der modtaget et stort Antal Prøver fra Dr. Atterberg i Kalmar, Prof., Dr. Kørnicke i Bonn, Dr. Rimpau i Schlanstedt, Statskonsulent P. Nielsen i Tystofte o. fl., dels er de fremkomne paa Stedet ved frivillig Krydsning. Hensigten med denne Samling er dels at tilvejebringe Materiale til en Beskrivelse af Byggets Kulturformer, dels at isolere og formere saadanne Former, som ved den foreløbige Iagttagelse skønnes at være af Værdi for Praxis.

I 1897 paabegyndtes Forsøg paa at tilvejebringe nye Former af Vinterbyg (se Aarsberetningen for 1898); Arbejdet hermed fortsættes og gaar indtil videre ud paa at tilvejebringe Former, der er vinterfaste samt at formere de bedste blandt disse saa vidt, at de kunne inddrages i Forsøgene. I Efteraaret 1900 paabegyndtes Forsøg med 9 forskellige Prøver, udsaaede paa 3 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Forsaavidt disse overvintre, fortsættes Forsøgene hermed.

4. Hvede. For om mulig at finde Hvedesorter, der kunne være af særlig Værdi til Staldfoder, udsaas et større Antal Vinter- og Vaarhvedesorter paa Smaabede, idet efterhaanden de Sorter udskydes, der skønnes at være uden Værdi i nævnte Øjemed.

5. Bælgsæd. De i 1898 ved Stationerne i Almindelighed afsluttede Forsøg med Ærter fortsættes indtil videre ved

Lyngby med ca. 25 Sorter, der udsaas paa Parceller à 100 □ Alen med 3 Fællesparceller. Efterhaanden ombyttes de Sorter, der længst har været i Forsøgene med andre Sorter, der endnu ere uprøvede, men som skønnes at fortjene Opmærksomhed. Saadanne Sorter, der endnu ikke er nærmere prøvede, forefindes her i et Antal af ca. 100, der er tilvejebragte paa lignende Maade, som de ovenomtalte Kulturformer af Byg, idet der dog for Ærternes Vedkommende er lagt Vægt paa at samle saadanne Kulturformer, som fra ældre Tid har været dyrkede her i Landet.

Af Vikker forefindes her en Samling paa henved 400 forskellige Former, der er adskilte dels efter Frøets Form, Farve og Størrelse, dels efter Formforhold og Farve hos Stængler, Blade, Blomster og Bælge. De er for en væsentlig Del fremkomne ved Isolation af enkelte Individer, for en stor Del hidhørende fra den almindelige Fodervikke. Af dette store Antal udskydes herefter aarlig efter Skøn ca. 100, indtil Tallet er reduceret til nogle faa af de værdifuldeste, hvilke da formeres og inddrages i Forsøgene. Der tages væsentlig Hensyn til deres Ydeevne som Staldfoder.

Af Vicia Faba („Hestebønner", Valske Bønner, Windsorbønner o. a.) haves ca. 40 Kulturformer. Disse dyrkes foreløbig til Observation, men adskillige af dem synes at fortjene at blive Genstand for Dyrkningsforsøg, saasnart det fornødne Kvantum foreligger, hvilket iøvrigt allerede er Tilfældet for nogle Sorters Vedkommende.

Af Havebønner findes her et stort Antal Former; de fleste af disse maa dog anses for at være værdiløse til Markbrug og opgives derfor efterhaanden. Enkelte Sorter synes at egne sig til Dyrkning i Marken, og af en enkelt søges tilvejebragt en Form, der taaler tidlig Saaning.

En Del Former af etaarige Lathyrus-Arter dyrkes indtil videre til Observation.

Der er i de senere Aar arbejdet paa at tilvejebringe brugelige Vinterformer af Vikker, Ærter og Lathyrus. Dette Arbejde fortsættes, for de to sidste Arters Vedkommende dog kun i meget ringe Udstrækning. Af Vintervikke (hovedsagelig Former af Vicia sativa) haves nogle Former under Formering, saaede i Blanding med Rug. Formeringen fortsættes,

saalænge Pladsen tillader det. Formaalet med Tiltrækningen af Vintervikker er at tilvejebringe Materiale til tidligt Staldfoder.

6. Kartofler. De af Forsøgene udgaaede Kartoffelsorter bevares ved at dyrkes paa Smaabede. Desuden findes ved Stationen en Samling af Kartoffelsorter, der dyrkes til Observation. Der optages efterhaanden Beskrivelser af disse samt foretages Stivelsebestemmelse. De Sorter, der ved denne Orienteringsdyrkning skønnes at have størst Værdi for Landbruget, formeres saa vidt, at de efterhaanden kunne inddrages i Forsøgene.

7. Græsmarksplanter og andre Foderplanter. Som første Skridt til at tilvejebringe mere varige Former af Rødkløver udsaaedes i 1892 forskellige Kløverfrøprøver med det Formaal at faa udpeget de varigste Individer. I 1899 var der kun en halv Snes tilbage af de oprindelige ca. 10000 Planter. Af disse indhøstedes der Frø saaledes, at hver Plantes Frø holdtes for sig. Dette udsaas i Foraaret 1901 for i Aarenes Løb at faa de varigste Individer heraf udpegede, og saaledes fortsættes i saa mange Generationer, som der skønnes at være Anledning dertil. Ved Slutningen af hver Generation optages botanisk Beskrivelse af de Individer, der høstes Frø af.

I 1895 paabegyndtes Forsøg paa at tilvejebringe en kraftig Form af Blodkløver paa Grundlag af et enkelt særlig kraftigt Individ. Dette Arbejde fortsættes ved Udsæd af det efter overvintrede Planter avlede Frø, der udsaas paa almindelig Vis i Dækfrugt. Adskilligt tyder paa, at en vinterfast Blodkløver vilde være af Værdi dels for lette Sandjorder, dels til Eftersaaning i Kløvermarker.

I de senere Aar har Kællingetand begyndt at vinde nogen Udbredelse, hvad den under visse Forhold synes at fortjene. Denne indeholder imidlertid flere, navnlig to, temmelig forskellige Former. Rendyrkning af disse paabegyndes og fortsættes, indtil der foreligger tilstrækkeligt Materiale til, at de kunne inddrages i Forsøgene.

Af Ru Kulsukker forefindes her en Del meget forskellige Former. Da denne Art i de senere Aar har vakt nogen Opmærksomhed og fra nogle Sider anbefales stærkt, navnlig for de smaa Landbrug, er det af Interesse at faa konstateret

Forskellen i Ydeevne hos de nævnte Former, hvorfor disse dyrkes til Sammenligning.

Af Boghvede dyrkes nogle nylig indførte Former til Sammenligning med Almindelig og Sølv-Boghvede med Hensyn til Grønfoderudbyttet.

b. *Andre Arbejder.*

Forsøg til Bekæmpelse af Sygdom hos Bygget. For at erholde Bidrag til Klaring af Spørgsmaalet om Midler mod den særlig i Kjøbenhavns Amt siden 1895 optrædende Sygdom i Bygget („Sortprik"), der adskillige Aar har forvoldt overordentlig store Tab, har der i Aarene 1896, 98, 99 og 1900 under Ledelse fra Forsøgsstationen ved Lyngby været udført Dyrkningsforsøg, hvortil Kjøbenhavns Amt Landboforening har faaet bevilget de fornødne Midler — i Regelen 600 Kr. — fra Ministeriet. Da Bevillingen hertil ventelig for det kommende Finansaar vil blive givet direkte til Forsøgsstationen i Stedet for til Landboforeningen, indgaar dette Arbejde altsaa som et Led i Forsøgsstationens Virksomhed. Forsøgene tænkes fortsat efter den i Sommeren 1900 fulgte Plan, der udarbejdedes efter Samraad med Dr. E. Rostrup af Dr. F. Kølpin Ravn i Forening med Stationens Bestyrer og omfatter følgende Led:

1.	Saaning af 6rd. Byg	ca.	den	20. April
2.	— —	—	-	3. Maj
3.	— —	—	-	16. Maj.

Ved hver Saatid anvendes følgende Gødningsblandinger:

a.	Fosforsyre	+	Kali	+	n	Salpeterkvælstof	
b.	do.	+	do.	+	2n	do.	
c.	do.	+	do.	+	3n	do.	
d.	do.	+	do.	+	n	Latrinkvælstof	
e.	do.	+	do.	+	2n	do.	
f.	do.	+	do.	+	3n	do.	
g.	do.	+	do.	+	n	do.	+ n Salpeterkvælstof
h.	do.	+	do.	+	n	do.	+ n do. + Varmvandsbehandling af Sædekornet
i.	do.	+	do.				
k.	ugødet.						

Parcellerne gives en Størrelse af $^1/_{100}$ Td. Ld., hvoraf Halvdelen ved Høsten frahugges som Isolationsbælte. Der benyttes 4 Fællesparceller. Til Forsøget vil der saaledes medgaa ca. $1^1/_4$ Td. Ld., der lejes fra en Nabogaard, da der ikke haves Plads paa Forsøgsmarken, der desuden herved vilde blive gjort uskikket til fremtidige Forsøg. Der foretages følgende Bestemmelser og Undersøgelser: Vægt af samlet Afgrøde, af Kærne og af Halm, endvidere Rumvægt og Kornstørrelse; Tiden for Spiring, Buskning, Strækning, Skridning og Modning optegnes. Middel-, Minimums- og Maximumstemperatur samt gennemsnitlig Nedbør i hver især af disse Perioder bestemmes. Eventuelle Sygdomsangreb følges, og efter Indhøstningen foretages mykologisk Undersøgelse af Straaprøver; disse Undersøgelser ledes af Dr. Ravn. Forsøget maa ventelig endnu strække sig over 3 à 4 Aar. Det bemærkes, at Forsøget foruden at give Bidrag til Belysning af Sygdomsspørgsmaalet tillige kan forudsættes at have Værdi som Saatidsforsøg, hvad der er særdeles god Brug for paa denne Egn, hvor der dyrkes store Arealer med 6rd. Byg, ligesom det ogsaa kan ventes at give Bidrag til Belysning af det for denne Egn meget vigtige Spørgsmaal om Latringødningens Værdi.

2. Forsøg med forskellig Sommerbehandling af Roemarken. Efterhaanden som Roearealet udvides og Arbejdskraften fordyres, bliver det af større og større økonomisk Betydning at bringe alle de Midler i Anvendelse, der kan bidrage til at sikre et godt og lønnende Udbytte af Kornmarken. Til disse Midler hører en hensigtsmæssig Sommerpleje af Roerne. Man har imidlertid for lidt sikkert Kendskab til, hvilken Behandling af Foderroerne der giver det bedste Resultat, og sikkert Kendskab hertil vil ventelig kunne fremmes gennem sammenlignende Forsøg. Saadanne Forsøg paabegyndes foreløbig ved Lyngby efter følgende Plan:

1. Roemarken renholdes ved en overfladelig Hakning, nærmest svarende til Skufning.
2. Roemarken renholdes i Forsommeren ved almindelig overfladelig Hakning, senere ved Bearbejdning 1 Gang til 3 Tom. Dybde.

3. Behandling som under Nr. 2 men med 2 Gange Bearbejdning til 3 Tom. Dybde med ca. 3 Ugers Mellemrum.
4. Renholdelse i Forsommeren ved almindelig Hakning, derefter Bearbejdning 1 Gang til 3 Tom. Dybde og ca. 3 Uger senere til 6 Tom. Dybde.
5. Behandling som nævnt under Nr. 2, men Bearbejdningen udføres 1 Gang til 6 Tom. i Stedet for 3 Tom. Dybde.
6. Behandling som under Nr. 4 men de to Bearbejdninger udføres til 6 Tom. Dybde.

Hver Parcel bestaar af 5 Rækker à ca. 40 Alen; ved Optagningen bortkastes de to Yderrækker som Isolation, og kun 3 Rækker vejes; Størrelsen af det til Vejning bestemte Areal bliver ca. $^1/_{100}$ Td. Ld.; der benyttes 3 Fællesparceller. Foreløbig tænkes Forsøget udstrakt over 5 Aar. Som Afgrøde benyttes Runkelroer (Barres). Ved Optagningen bestemmes Vægt af Roen og Toppen, der tages Tørstofbestemmelse samt gøres iøvrigt saadanne Optegnelser, som Forsøget maatte give Anledning til.

3. Forsøg med forskellig Sommerbehandling af Kartoffelmarken. Næppe nogen anden Markafgrøde forsømmes saa meget med Hensyn til nødvendig Sommerpleje som Kartoflerne; og naar disse i Reglen kun giver Afgrøder paa 30—60 Tdr. pr. Td. Ld., har sandsynligvis den mangelfulde Sommerpleje sin Andel i dette tarvelige Resultat. For at erholde Bidrag til Belysning dels af Hypningens Nytte og dels af, hvorvidt en Behandling af Kartoffelmarken svarende til den der bør tildeles Roemarken, er at foretrække for Hypningen, paabegyndes et Forsøg efter følgende Plan:

1. Almindelig god Hypning 1 Gang. } efter almindelig
2. Hypning 2 Gange. } Hakning.
3. Renholdelse ved en overfladelig Hakning.
4. Renholdelse i Forsommeren ved overfladelig Hakning, senere ved Løsning til 3 Tom. Dybde 1 Gang.
5. Som Nr. 4 men Løsning af Jorden til 3 Tom. Dybde 2 Gange.
6. Som Nr. 5, men sidste Gang Løsning til 6 Tom. Dybde.
7. Som Nr. 4 men Løsning 1 Gang til 6 Tom. Dybde.
8. Som Nr. 6 men Løsning begge Gange til 6 Tom. Dybde.

Forsøget udføres med Richters Imperator paa Parceller, der omfatte 5 Rækker à 14 Alen, hvoraf de to Yderrækker tjene som Isolation mod Naboparcellerne. 3 Fællesparceller. Forsøget tænkes foreløbig udstrakt over 5 Aar. Der foretages Bestemmelse af Afgrødens Størrelse, Procentmængden af syge Knolde, Vægt pr. Knold samt Procentindhold af Tørstof.

4. Forsøg med Anvendelse af Jærn- og Kobbervitriol til Ødelæggelse af Ukrudt. Det tilsigtes herved at undersøge, hvilken praktisk Værdi navnlig Overbrusning med en Jærnvitriol-Opløsning som Middel til at ødelægge Agerkaal o. lgn. har. Forsøgene udføres paa en Gaards Marker, og Afgrøden af de overbrusede Parceller høstes, vejes og tærskes til Sammenligning med tilsvarende ikke overbrusede Parceller. Ved Stationen suppleres dette Arbejde med Forsøg over forskellige andre Ukrudtsplanters samt forskellige Kulturplanters Modstandsevne mod Jærn- og Kobbervitriol.

3. Stationen ved Tystofte.

a. *Varietetsforsøg med Hvede.*

Det ældre Hvedeforsøg, som paabegyndtes ved Tystofte 1886, betragtes som afsluttet med Høsten 1900 og en ny Række paabegyndtes samme Efteraar. Formaalet med dette er navnlig at sammenligne Dyrkningsværdien af forskellige Squarehead-Stammer, dels indbyrdes, dels med nyere Hvedesorter. Rækken er begyndt med 6 Stammer af almindelig Squarehead, Stakket Squarehead, Urtoba, Storkornet stakket Hvede, Riwetts Bearded og Standup, ialt 11 Former, hver med 6 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Forsøget anlægges paa fuldgødet Helbraksjord (25 Læs Staldgødning à 1600 Pd. pr. Td. Ld.) og ventes opgjort 1904 eller 1905.

b. *Arbejder vedrørende Forædling, Rendyrkning o. l.*

De ved Stationerne ved Lyngby og Tystofte paabegyndte Forædlingsarbejder o. l. foregaar efter nærmere Forhandling mellem de respektive Bestyrere.

1. Havre- og Bygfamilier. Sorteringsforsøget med 2rd. Byg, 6rd. Byg og almindelig Havre afsluttedes 1900 og

paa dettes Plads indlægges i 1901 Forsøg med nogle ved de sidste 3 Aars Forædlingsarbejder paa Forsøgsstationen ved Tystofte opelskede Familier (Pedigree-Stammer) af 2rd. Byg, 6rd. Byg og Havre.

Forsøget foretages i Henhold til det gunstige Resultat, som disse Familier ved den foreløbige Prøvelse og Undersøgelse allerede har givet, og Formaalet dermed er ved Sammenligning af disses Værd, dels indbyrdes, dels med deres Ophavsmateriale og med enkelte af de fra tidligere Forsøg kendte foldrigeste Stammer, at komme til sikker Erkendelse af saavel Værdien af den paa Grundlag af forudgaaende foreløbig Prøvelse afgivne Dom, og dermed af Udvalgsmaadens Brugbarhed, som ogsaa at udpege de af Familierne, der hurtigst og rigeligst lønner et fortsat Forædlingsarbejde, eller maaske allerede har en saa fremragende Ydeevne, at en Formering i større Stil til Saasæd ikke bør opsættes.

2rd. Byg. 1898 foretoges et stort Axudvalg af en paa Forsøgsstationen i flere Aar til Salgssaasæd dyrket yderig Prenticestamme. De 63 vægtigste og smukkeste Ax fratoges og Kærnerne af disse udsaaedes 1899 fra hvert Ax for sig i Bede med 2 Fællesparceller. Restudvalget af Ax tærskedes i Blanding, udsaaedes paa Forsøgsparceller i Bygforsøget til Sammenligning med andre Prenticestammer og gav saavel 1899 som 1900 størst Udbytte af alle i Forsøget værende Bygsorter. Afgrøden efter de af de 63 Ax fremgaaede Familier vejedes og de 14 efter denne Vejning yderigeste Familier udsaaedes igen i 1900, dels i smaa Forsøgsbede til Vægtbestemmelser, dels i flere lange Rækker andensteds til Formering. Efter Resultaterne fra Forsøgsbedene med 4 Fællesparceller vælges 6 à 7 Familier til Forsøget 1901, og sammen hermed prøves 1) den oprindelige Prenticestamme, 2) det af førnævnte Udvalgsrest fremgaaede Stambyg, 3) Lyngby Prentice, 4) gl. stedlig Prentice Stamme og endvidere 5 à 7 Familier af anden Slags 2rd. Byg, nemlig 2 à 3 med Sorteringsbyg som Oprindelse og 3 à 4, der stammer fra Bastarder af 2rd. Byg og 6rd. Byg, samt af 2rd. nikkende Byg og Imperialbyg.

6rd. Byg. Ca. 10 Familier 6rd. Byg, hvoraf 5 à 6 have sin Oprindelse fra6rd. Byg, Ørslev Stamme, og 3 à 4 fra Sorteringsforsøgenes store Korn, dyrkes forsøgsvis i det mindre til Sammenligning med de oprindelig Stammer.

Havre. Ca. 10 Familier, hvoraf 6 à 7 har sin Oprindelse fra Forsøgsstationens Beseler Havre, 2 fra hvid tartarisk Sværdhavre og 1 à 2 fra Ligowo Havre, dyrkes til Sammenligning med 1) den oprindelige Beseler Havre paa Stationen, 2) Forsøgsstationens Stamsæd, heraf 3) den oprindelige hvide tartariske Sværdhavrestamme og 4) Stamsæden heraf samt 5) Dansk Havre fra Hessel, ialt 15 à 16 Havreprøver.

2. Forsøg med Frø af ca. 100 Moderroer af Tystofte Barres og Eckendorferstamme, i det væsentlige efter samme Plan som den ny S. 48 under III, 2 anvendte Avlsmetode. Frøet er høstet særskilt af hver Moderroe for sig, og Forsøget anstilles i Henhold til det gunstige Resultat som opnaaedes afvigte Sommer ved et foreløbigt Forsøg med Frø, der var høstet af hver Roe for sig paa ialt 123 Moderroer og udsaaedes ublandet paa 4 à 5 Fællesparceller.

Formaalet med Forsøget er at fremskaffe et større brugbart Avlsmateriale for den hurtigst og højest mulige Forbedring af de paagældende Roestammer.

Arbejdet med Forædling foretages for de i ovennævnte Forsøg 1 og 2 inddragne Familier i Tilslutning til Resultaterne herfra, men omfatter iøvrigt flere gennem tidligere Forsøg udpegede foldrige Stammer af Kornsorter, Kløver og Rodfrugter, der for Størstedelen har været dyrket ved Forsøgsstationen i et større Aaremaal.

c. *Afstands- og Saabundsforsøg med Runkelroer.*

De hidtidige Afstandsforsøg med alle Arter af Rodfrugter betragtes afsluttet med Forsøget 1899, og en ny Række, som omfatter de 3 Runkelroevarieteter Barres, Elvetham og Eckendorfer paabegyndtes 1900 og ventes afsluttet 1904.

Formaalet med Forsøget er at undersøge disse Runkelroevarieteters kvantitative og kvalitative Ydevne, naar de dyrkes med mindre og større Vokserum, dels paa Kamme, dels paa flad Jord, men med en konstant Rækkeafstand af 21 Tommer. Afstandene i Rækken ere 8, 12 og 16 Tommer, Parcellerne $^1/_{500}$ Td. Ld. og Fællesparcellernes Antal 4 à 5 eftersom Pladsen tillader det.

d. *Forsøg med Lucerne og Esparsette.*

Dette Forsøg, som er anlagt 1898 paa en Mark udenfor den almindelige Drift, har som Formaal at give Bidrag til Oplysning om Ydeevnen og Varigheden af Foder-Lucerne fra forskellige Avlssteder, samt af Sandlucerne og Esparsette. Der findes 2 Fællesparceller à $^1/_{360}$ Td. Ld. paa et Areal af ca. $^1/_{10}$ Td. Ld.

Forsøget tænkes fortsat saalænge den paagældende Parcel yder et ordentligt Udbytte, hvorefter den besaas med Græs.

e. *Forsøg med Høbjærgningsmetoder.*

Forsøget, der kun maa betragtes som foreløbigt eller indledende, gaar ud paa at prøve en i vore Nabolande benyttet Høbjærgningsmaade (Vejring paa Stativ) i Sammenligning med den her i Landet gængse Maade (Vejring af Grønafgrøden udbredt paa Jorden og med efterfulgt Stakning) og at paapege Fortrin og Mangler ved disse to Metoder, anvendte under vore Forhold.

Som Grønmateriale benyttes grøn Vikkehavre, udsaaet og høstet til forskellige Tider paa en Mark, der ellers ikke benyttes til Forsøg.

Til hver Vejringsprøve anvendes som Udgangspunkt lige store Vægtmængder nylig slaaet Vikkehavre der udtages saadan, at hver Grønprøve har oprindelig samme Kvalitet og Saftindhold.

Efter endt Vejring bestemmes Høvægten og — sammenholdt med den oprindelige Grønvægt — tillige Høprocenten; Høets Kvalitet bedømmes efter Udseende og Lugt, samt ved et Skøn over, hvorvidt Kreaturerne foretrækker den ene Prøve frem for den anden. Forsøget ledsages af Analyse.

f. *Forsøg med Kulsukker.*

Efteraar 1898 tilplantedes et lille Jordstykke ($^1/_{50}$ Td. Ld.) med Læge-Kulsukker og flere Former af Ru Kulsukker. Der gaves en konstant Rækkeafstand af 24 Tommer og Planteafstanden i Rækken gjordes henholdsvis 12, 18 og 24 Tommer.

Forsøget gaar ud paa at bestemme det kvantitative Udbytte, som opnaas ved forskellige Kulturformer og Afstande.

Af Forsøgsstationens 54 Td. Ld., som er inddelte i 5 Sædskifter (A, B, C, D og E med ialt 40 Marker), samt et perennerende Græsareal og nogle Smaastykker (Fraskæringer fra ovennævnte Marker) beslaglægger Forsøgene i Aar 21 større Marker og de nævnte Smaastykker, ialt et Areal (Gange og ubenyttede Partier inkl.) af ca. 18. Td. Ld.

4. Stationen ved Vester Hassing.

A. Lermarken.

a. *Varietetsforsøg med Hvede.*

Til Sammenligning med Bretagne Rug dyrkes 6 Hvedevarieteter, nemlig Squarehead, Urtoba, Kolbehvede, Gammel brun dansk, Bestehorns Dividende og Lys østprøjsisk. I indeværende Aar er tillige medtaget Stand-up-Hvede. Forsøget, som paabegyndtes i 1895, udføres med 4 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld.

B. Sandmarken.

a. *Varieteter af forskellige Grøngødningsplanter og disses Eftervirkning i Sædskiftet.*

Formaalet er at undersøge forskellige Grøngødnings- og Staldfoderplanters Ydeevne og deres Indflydelse paa de efterfølgende Afgrøder i Sammenligning med Helbrak, ved Anvendelse af forskellige Gødningsarter.

Forsøget udføres i følgende Sædskifte:

I. Grøngødningsplanter, Staldfoderplanter og Helbrak.
II. Rug (Bretagne Rug).
III. Kartofler (Richters Imperator).
IV. Havre (Broget Havre).

Som Grøngødningsplanter benyttes Gul Lupin og Boghvede, som Staldfoderplanter Boghvede og Vikkehavre.

Sædskiftet kommer herefter til at omfatte følgende Forsøgsrækker:

	I.	II.	III.	IV.
1.	Helbrak.	Rug.	Kartofler.	Havre.
2.	Lupiner (nedpløjet).	do.	do.	do.
3.	Lupiner (bortført).	do.	do.	do.
4.	Boghvede (nedpløjet).	do.	do.	do.
5.	Boghvede (bortført).	do.	do.	do.
6.	Vikkehavre (bortført).	do.	do.	do.

Alle 6 Forsøgsrækker tilføres Gødning efter følgende Plan:

α.	Ugødet.					
β.	20000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. til Rug og Havre.					
γ.	300 Pd. Kainit,		180 Pd. Thomassl.	og	200 Pd. Chilisalpeter aarlig pr. Td. Ld.	
δ.	300 -	do.	180 -	do.	— — —	
ε.			180 -	do.	— — —	

Parcellernes Størrelse er $^1/_{100}$ Td. Ld. og saavidt Pladsen tillader benyttes 2 Fællesparceller. Forsøget er paabegyndt 1896 og ventes opgjort efter 2 Rotationer.

b. *Forsøg med Kalk, Mergel og Podejord til Bælgplanter.*

Formaalet er en Sammenligning mellem Kalk (Nørre Flødals), Mergel og Podejords Indflydelse ved Dyrkning af Bælgplanter og enkelte andre Kulturplanter.

Sædskifte: 1. Gul Lupin, 2. Rug, 3. Kartofler, 4. Havre, 5. Kløvergræs, 6. Boghvede.

Ovennævnte Jordforbedringsmidler udføres til første Afgrøde (Lupiner).

Forsøget har følgende Rækker:

Merglede	Parceller:	gødet m. 200 Pd.	Thomassl. pr. Td. Ld.				
do.	do. :	— 200 -	do.	og 300 Pd.	Kainit	pr. Td. Ld.	
Kalkede	do. :	— 200 -	do.			— —	
do.	do. :	— 200 -	do.	300 -	do.	— —	
Podede	do. :	— 200 -	do.				
do.	do. :	— 200 -	do.	300 -	do.	— —	
Parceller uden Jordforbedring	:	— 200 -	do.				
do.	do. :	— 200 -	do.	300 -	do.		

Fællesparcellernes Antal er 3—4 à $^1/_{100}$ Td. Ld.

Forsøget er paabegyndt 1896 og ventes afsluttet efter Rotationens Udløb.

C. Mosearealet

Herpaa er indlagt:

a. *En Drift for Varietetsforsøg, paabegyndt 1895 med følgende Sædskifte:*

1. Helbrak, 2. Vintersæd, 3. Rodfrugter og Bælgsæd, 4. Havre og Byg, 5. Havre udlagt, 6, 7, 8 og 9 Græs og Bælgplanter. Hvert Skifte har et Areal af ca. $^1/_2$ Td. Ld. Hele Marken gødes hvert Aar med 200 Pd. Thomasslagge og 400 Pd. Kainit pr. Td. Ld.

2. Vintersædskiftet. I dette har hidtil været udført Forsøg med de samme Hvedesorter som i Lermarken, samt flere forskellige Rugsorter. I de senere Aar har Rugsorterne dog kun været følgende 3: Bretagne-, Schlanstedter- og Petkuser-Rug. Der fortsættes med disse 3 Rugsorter. Hvedevarieteterne har ikke kunnet trives her, hvorved denne Del af Arealet er blevet stærkt forurenet af forskellige Ukrudtsplanter, særlig Græsarter. Disse Stykker er herved bleven mindre vel skikkede til Forsøg med efterfølgende Afgrøder. Hvedeforsøgene er derfor foreløbig afsluttede. De 3 Rugsorter udsaas paa 4 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld.

3. Rodfrugter og Bælgsæd. Dette Skifte er delt i to ligestore Dele. Paa den ene Halvdel dyrkes Bælgsæd, paa den anden Rodfrugter. Af Bælgsæd har i Aarenes Løb været prøvet flere Ærte-, Vikke- og Hestebønnevarieteter, men da Ærter og Vikker som Regel gaar saa stærkt i Leje, at de raadner før Modningen, er Forsøgene med disse til Modning afsluttede. Forsøgene fortsættes nu med Hestebønner og Blandinger af disse, med Ærter til Modning samt en Vikkehavreblanding, som høstes i grøn Tilstand.

Rodfrugtforsøgene omfatter nogle faa Sorter af følgende Rodfrugtarter: Gulerødder (White Belgian, Champion, James Carotte og Stensballe), Runkelroer (Elvetham, Barres og Eckendorfer), Turnips (Yellow Tankard) og Kartofler (Richters Imperater og Magnum Bonum). Kaalroer var medtaget de første fire Aar, men de fortæredes hvert Aar af Kaalfluens Larve. De er derfor gaaet ud af Forsøget.

4. Vaarsæd. Her prøves fire Havrevarieteter: Dansk, Beseler, Kanada og Sort Sværdhavre og fire Bygvarieteter: Prentice Byg, Erh. Frederiksens Krydsningsbyg, en stedlig 2rd.

Bygsort og en stedlig 6rd. Bygsort. Disse otte Prøver udsaas med hver 2 Fællesparceller paa det Stykke, som Aaret før benyttedes til Rodfrugter og 2 Fællesparceller paa Bælgsædstykket. Parcelstørrelse: $^1/_{200}$ Td. Ld.

5. Udlægsmarken. Som Dæksæd benyttes en meget tynd Udsæd af Alm. dansk Havre (ca. 80 Pd. pr. Td. Ld.). Stykket besaas derefter med en Stamme af hver af følgende Græs- og Kløverarter: Engsvingel, Hundegræs, Draphavre, Eng Rævehale, Timothe, Eng-Rapgræs, Alm. Rapgræs, Stortoppet Rapgræs, Fioringræs, Italiensk Rajgræs, Alm. Rajgræs, Ager-Hejre, Stakløs Hejre, Fløjlsgræs, Tidlig Rødkløver, Sildig Rødkløver, Alsike, Hvidkløver og Kællingetand, samt følgende 8 Blandinger:

	Nr. 1 Pd.	Nr. 2 Pd.	Nr. 3 Pd.	Nr. 4 Pd.	Nr. 5 Pd.	Nr. 6 Pd.	Nr. 7 Pd.	Nr. 8 Pd.	
Rødkløver, tidlig ..	2	"	"	"	"	"	"	6	pr. Td. Ld.
Do. sildig ..	"	"	"	"	6	"	4	"	—
Alsike.............	3	"	"	"	4	"	5	"	—
Hvidkløver	1	"	"	"	"	"	1	"	—
Kællingetand......	"	"	"	"	"	"	1	"	—
Ital. Rajgræs......	1	3	7	2	"	"	"	"	—
Alm. do.	2	2	1	2	"	2	"	"	—
Ager-Hejre........	"	2	"	2	"	"	"	"	—
Engsvingel	4	4	"	8	"	4	3	4	—
Hundegræs........	5	5	8	"	"	5	5	"	—
Timothe...........	3	8	6	"	8	3	4	"	—
Draphavre	1	"	"	"	"	"	"	8	—
Eng-Rævehale	8	8	"	12	"	8	8	8	—
Alm. Rapgræs.....	"	"	"	"	"	4	2	4	—
Fioringræs	"	"	"	"	"	"	1	"	—
Ialt ...	30	27	22	26	18	26	34	30	pr. Td. Ld.

Disse Forsøg udføres med 3—4 Fællesparceller à $^1/_{400}$ Td. Ld. De afsluttes i indeværende Aar.

b. I en Drift af samme Sædskifte som a. undersøges Virkningen af forskellige Gødningsmidler og -mængder. Her prøves foreløbig stigende Mængder af Thomasslagge og Kainit. Forsøget udføres med 4 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld.

c. Forsøg med Sanddækning. Det hertil benyttede Areal er delt i tre lige store Stykker. Den ene Tredjedel er tilført et 2 Tommer tykt Lag Sand, den anden 4 Tommer Sand og

den tredje ingen Sand. Sandet blandes ved Pløjningen med Tørvejorden. Sædskifte og Gødningsmængde er som nævnt under a.

III.

Ambulante (bevægelige) Rodfrugtforsøg, der udføres udenfor Stationerne.

1. *Forsøg i Vest- og Nordjylland til Sammenligning mellem de forskellige Rodfrugtarter og disses bedste Kulturformer.*

Formaalet er at tilvejebringe Klarhed over, hvilke Rodfrugtarter, der i nævnte Landsdele kan dyrkes med størst Fordel, samt at bidrage til de fordelagtigste Kulturformers Udbredelse. Disse Forsøg paabegyndtes i 1893 paa forskellige Gaarde i de nævnte Egne med Runkelroer, Kaalroer, Turnips, Gulerødder og Kartofler, og fortsættes efter den hidtil fulgte Plan paa ca. 12 Gaarde aarlig. Om Forsøgene er der 1900 afgivet en foreløbig Beretning, og en lignende vil ventelig kunne afgives hvert 5te Aar. Forsøgene, som indlægges i de paagældende Gaardes Roemarker, indtager fra $^1/_4$ til $^3/_4$ Td. Ld. Fællesparcellernes Størrelse er $^1/_{500}$ Td. Ld., og der bruges til Vejning for Runkelroer 8—14, for Kaalroer og Turnips 6—8, for Gulerødder og Kartofler ca. 6 Fællesparceller af hver Kulturform. Saaningen af Frøet, Afgrødernes Optagning, Vejning samt Tørstofbestemmelse foretages af Forsøgslederen, medens Markens Pleje i Sommerens Løb besørges af Forsøgsværterne efter Forsøgslederens Anvisning.

Dette Forsøg vil i Aar hos nogle af Forsøgsværterne blive forbundet med Iagttagelser over hvilken Behandlingsmaade af Roemarken der maa anses for den formaalstjenligste. Hensigten hermed er tillige at sprede Kendskab til Fordelene ved en omhyggelig Pasning af Roemarken. Forsøgsarealet gøres ca. $^1/_2$ Td. Ld. stort, og deles i 2 ligestore Stykker, hvoraf det ene behandles som Forsøgsværten hidtil har passet sin Roemark, og det andet efter en af Forsøgslederen i Forbindelse med Forsøgsværten udarbejdet Plan. Begge Stykker tilsaas samtidig med 1 Runkelroe-, 1 Kaalroe-, 1 Turnips- og 1 Gulerodsstamme. Forsøgsværten fører Regnskab med den anvendte Arbejdskraft til hvert af Stykkerne, og om Efteraaret bestemmes Udbyttet for hvert af de to Stykker.

2. *Forædlingsforsøg med Runkelroer.*

Formaalet hermed er at undersøge, hvilken Metode, der er mest formaalstjenlig at anvende ved Frøavl, med særligt Henblik paa den individuelle Nedarvingsevne. Forsøgene indstalleres paa to Gaarde, hvor der velvilligst stilles 10 Tdr. Ld. til Raadighed til Udvalg af Frøroer. Forsøget, der udføres i Overensstemmelse med en til Planteavlsudvalget indgivet og af dette approberet Plan, paabegyndes 1900 og 1901 og forventes at være afsluttet efter 6 Aars Forløb, 1906 og 1907.

Den 31. Januar 1901.

A. J. Hansen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Vester-Hassing.
Fr. Hansen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Askov.
K. Hansen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Lyngby.
L. Helweg,
Bestyrer af de ambulante Rodfrugtsforsøg.
N. P. Nielsen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Tystofte.

Approberet i Marts 1901.

Statens Planteavlsudvalg.

Oversigt
over Landbrugsplanternes Sygdomme i 1900.

Af E. Rostrup*).

I Aaret 1900 har jeg modtaget 194 Forespørgsler og Henvendelser angaaende Plantesygdomme, nemlig 49 + 95 + 50 fra Landbrugere, Havebrugere og Skovbrugere. For Landbrugets Vedkommende er det nøjagtig det samme Antal som det foregaaende Aar; fra Havebrugere har jeg faaet en Del flere, fra Skovbrugere færre end ifjor.

Aarsagerne til Sygdommene kan henføres til følgende Grupper:

	Land-brug.	Have-brug.	Skov-brug.	Ialt.
Angreb af Snyltesvampe	23	42	43	108
„ af Insekter o. lign	12	26	1	39
Forskellige fysiske Aarsager	1	18	5	24
Ukrudtsplanter og Variet. af Avlsplanter	13	9	1	23
Tilsammen	49	95	50	194

Fordelingen efter Landsdelene var følgende:

	Landbrug.	Havebrug.	Skovbrug.	Ialt.
Sjælland....................	20	47	32	99
Fyn........................	12	18	5	35
Smaaøerne..................	2	9	1	12
Jylland.....................	12	17	9	38
Udlandet	3	4	3	10
Tilsammen	49	95	50	194

---

*) Foredrag i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab den 23. Januar 1901.

I Gartner-Tidende har jeg givet en Række Besvarelser af modtagne Forespørgsler i Aarets Løb, for saa vidt de angik Haveplanter. Af disse publicerede Besvarelser, ledsagede af Meddelelser om Forebyggelsesmidler, forsaavidt saadanne kendes, skal her nævnes nogle Exempler paa, hvad de drejer sig om: Pæreblade angrebne af Gitterrust, Morthiera og Midefilt; Æblegrene angrebne af Myxosporium Mali; Vindrueblade og Vindrueklaser med Midefilt, Phoma og Solbrand; Ferskenblade med Meldug; Daddelpalmer med Brandsvamp (Graphiola) paa Bladene; Roser angrebne af Bladskimmel; Primula sinensis, som led af Drueskimmel; Cyclamen med sygelig Korkdannelse; Cineraria-Blade angrebne af Bladlus, som atter var dræbte af en Snyltesvamp, Verticillium Aphidis; Luçerne angreben af Kløverens Skivesvamp; Birkeblade med Birkerust.

Hvad der paa dette Sted kortelig kan nævnes, har jeg i Aarets Løb deltaget i Udstillinger i Paris og Odense med Præparater vedkommende Plantesygdomme. Paa Verdens-Udstillingen i Paris blev udstillet Spiritus-Præparater af Landbrugets Avlsplanter, angrebne af Snyltesvampe, i 41 Cylinderglas; endvidere 27 kolorerede Plancher i Folio, med Afbildninger af de syge Planter og tilhørende Snyltesvampe, samt 4 grafiske Tavler, fremstillende Oversigt over indløbne Forespørgsler om Plantesygdomme i Tiden 1884—1899*). I det af Komiteen for Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen i Paris 1900 udgivne Værk: „Om Landbruget i Danmark" gav jeg et Bidrag: „Den i Danmark udfoldede Virksomhnd til Bekæmpelse af Plantesygdomme i de sidste 50 Aar". Ved den 18. danske Landmandsforsamling i Odense i Tiden 30. Juni til 8. Juli 1900, udstillede jeg i Landbrugsafdelingen en Del Præparater, dels i Spiritus, dels tørrede, af svampeangrebne Landbrugsplanter, samt 12 kolorerede Tavler med Habitusfigurer af syge Avlsplanter og 4 Tavler med grafiske Fremstillinger angaaende Plantesygdomme. Desværre kunde denne Udstilling ikke blive saa fyldig som ønskelig, da de bedste Præparater af Landbohøjskolens plantepatologiske Samling samtidig var udstillede i Paris. — I Skovbrugsafdelingen udstillede jeg et større Antal Præparater, dels i Spiritus, dels tørrede.

*) De kolorerede Figurer er udførte af Havebrugskand. Andreas Madsen.

I December 1900 udsendtes en Række Spørgsmaal paa trykte Skemaer til 268 Landbrugere i forskellige Egne af Landet. Fra disse er hidtil modtaget 202 udfyldte Skemaer, af hvilke 111 hidrører fra Jylland, 91 fra Øerne, nemlig 39 fra Sjælland, 25 fra Fyn, 9 fra Lolland, 4 fra Falster, 3 fra Langeland, 3 fra Bornholm, 2 fra Møen, 1 fra hver af følgende Øer: Læsø, Samsø, Amager, Taasinge, Ærø, Avernakø.

De opførte Spørgsmaal vedkommende Plantesygdomme og Ukrudtsplanter var følgende;

1. Har der i Aaret 1900 vist sig nogen Sygelighed, foraarsaget af Snyltesvampe, Insekter eller andre Forhold hos: a. Kornarterne? — b. Foderbeder (Runkelroer)? — c. Turnips? d. Kaalroer (Rutabager)? — e. Kartofler? — f. Kløver? — g. Græs. — h. Andre Landbrugsplanter? — 2. Hvilke Ukrudtsplanter vare afvigte Sommer mest fremtrædende: a. i Vintersæden, b. i Vaarsæden, c. i Græsmarken? — 3. Har der i de sidste Aar været prøvet nye eller særlige Midler til Ukrudtets Bekæmpelse, og da hvilke og med hvilket Udfald? — 4. Indtraf der særlig uheldige Vejrforhold (saasom Nattefrost, Tørke, Storm, stærke Regnskyl el. a.) som i kendelig Grad skadede nogen af Kornafgrøderne, og da hvilke og paa hvilket Tidspunkt?

Som Hovedresultat baade af egne Iagttagelser, af de indsendte Henvendelser, ledsaget af Materiale, og af de indløbne Besvarelser paa de i de udsendte Skemaer stillede Spørgsmaal, kan strax fremhæves, at baade Angreb af Snyltesvampe og Ukrudtsplanternes Optræden i 1900 snarest maa siges at have været mindre fremtrædende end sædvanligt.

Vejrligets skadelige Virkning paa Sæden har i de forskellige Egne været højst forskellig. Af de temmelig faa gunstige Udtalelser i de nævnte Skemaer skal fremhæves følgende fra Jylland, Rosvang: „Sommeren udmærkede sig ved i sjælden Grad at være fri for Storme“; Morsø: „Hele Sommeren fri for Storm og streng Vestenvind, der bidrog betydelig til en god Høst efter en forholdsvis tør Sommer, og i Høsten var Vejrforholdene usædvanlig heldige“; Bjerringbro: „Vejret var paa denne Egn gennemgaaende gunstigt“. Meddelelser om den Skade Uvejr, Hagel, Regnskyl, Storm, Tørke, Nattefrost, Sne-

lag har anrettet er dog langt overvejende. Den Skade Hagelvejret anrettede den 26. Juli paa Øst-Lolland og en Del af Falster er saa vel bekendt, at den ikke behøver at omtales her; men ogsaa paa enkelte andre Steder (saaledes fra Holstebro, Aars og Skals i Jylland, Otterup i Fyn og Maarsø paa Sjælland) berettes om Hagelskade. — Om stærke Regnskyl, Tordenbyger, og den Skade, herved er forvoldt Sæden, er der navnlig indløbet mange Meddelelser fra Øerne. Saaledes hedder det fra Sjælland: Hørve „Vedvarende Regnskyl slog Bygget ned, saa at det var vanskeligt at meje“; Jerslev „Et heftigt Tordenvejr i Begyndelsen af Juli slog Bygget meget ned“; Knabstrup „Rugen blev slaaet meget stærkt ned af Uvejr 3—4 Uger før Høst“; Præstø „For megen Regn og for lidt Solvarme samt en usædvanlig stærk Tordenbyge sidst i Juli nedslog den stærkt fyldende Sæd, saa at dens sidste Udvikling hemmedes“; Faxe „Tordenbyger slog Sæden ned 1 à 2 Maaneder før Høst“; Karrebæksminde „I sidste Halvdel af Juli indtraf stærke Tordenvejr med voldsomme Regnskyl, der slog næsten al Vaarsæden ned“. Fra flere Steder i det vestlige Lolland hedder det at stærke Tordenbyger i de tre sidste Uger før Høst foraarsagede megen Lejesæd, der især for det sidst saaede Vaarsæd skadede Foldudbytte og Kvalitet. Lignende Udtalelser fremkom fra Langeland (Humble), Fyn (Glorup, Anhof, V. Skjerninge), Samsø og nogle Egne i Jylland (Ølholm, Morsø, Skørping, Tjæreborg). — Storme synes at have anrettet ikke ringe Skade mange Steder, især i Jylland: Havndal „Tidlig om Foraaret indtraf en stærk Storm, som gjorde stor Skade paa enkelte Marker og hindrede den nylig saaede Sæd i at spire frem før Ukrudtet fik Overhaand“; Aars „En halv Times voldsom Storm og Hagel den 22. Avgust slog flere Steder Havren af“; Højslev „Foraarsstorm skadede Sæden“; N. Nebel „Rugen led af Storm midt i Maj“; Randers „Den nys saaede Blandsæd led meget af Jordføg i første Halvdel af Maj, saa at Afgrøden blev tvemoden“; lignende Meddelelser fra Bonderup, Fjellerad, Hadsund, Herning, Give, Varde. Ogsaa fra en Del Egne paa Øerne: Tybrind paa Fyn, Lohals paa Langeland, Bøstrup, Herlufsholm, Amager og Stege meddeles om den Skade, Storm og Jordføg anrettede. Tørkens hemmende Indflydelse paa Sædens Udvikling især i Forsommeren klages der over fra mange Egne spredte omkring i Landet, dog især

fra Jylland: Hjørring „Slutningen af Maj og Juni til den 25. havde vi stærk Tørke"; Lemvig „Tørken skadede de fleste Steder i høj Grad Bygget og den silde saaede Havre"; Ulfborg „Stærk Tørke næsten i hele Vegetationsperioden; vi har havt de ringeste Vaarsædsafgrøder siden 1884. da jeg kom her til Egnen"; Tørring „Stærk Tørke i Juni indvirkede meget paa Udbyttet af Kornsorterne, men især paa Græsmarkerne, Agerhøet gav meget lidt"; lignende Udtalelser fra Sindal. Brovst, Hvidbjerg, Skive, Holstebro, Ringkøbing, Lem, Tarm, Ølgod, Varde, Kjellerup, Viborg, Meilgaard, Kolind, Lystrup, Bryrup, N. Snede, Vejle, Kolding, Stenderup. Ogsaa fra nogle Egne paa Øerne klages stærkt over Tørke, saaledes fra Faaborg: I den første Halvdel af Juni havde vi her en meget tør Periode, som kendelig skadede baade Korn-, Roe- og Græs-Afgrøderne, og paa de sandede Jorder svedes Planterne bort"; lignende Udtalelser fra Bogense, Eiby, Assens, fra Tølløse, Rørvig, Havdrup i Sjælland og fra Saxkøbing.

Om Nattefrostens skadelige Virkninger for Vegetationen og særlig for Sæden er der navnlig indløbet mange Meddelelser fra Jylland, f. Ex. fra Randers „Rugen hemmedes i høj Grad af vedvarende Nattefrost gennem April og Maj indtil den 19., hvilken Dag bragte betydeligt Snefald, hvorefter Foraaret begyndte"; Grenaa „Frost 11.—15. Maj, Is paa Kornet hver Morgen"; lignende Meddelelser om Nattefrost midt i Maj fra S. Elkjær, Hørby, Holstebro, Skive, Løgstør, Hadsund, Herning, Troldhede, Durup, Klank, N. Nebel, Varde, Tjæreborg. Fra Hjørring nævnes Nattefrost i Juni og fra Kolind „I Juli var flere Gange Nattefrost, der havde uheldig Indvirkning paa Havrekærnens Udvikling, der blev brat afsluttet". Ogsaa fra nogle Steder paa Øerne omtales Nattefrostens skadelige Virkning, saaledes fra Otterup paa Fyn: „For tidlig saaede Rodfrugter led en Del af Nattefrost", Slangerup og Tølløse paa Sjælland: „Stærk Nattefrost mellem 12.—13. Maj gjorde megen Skade paa Hveden og lidt paa Rugen". N. Alslev paa Falster: „Nattefrost i Foraaret ødelagde Havren paa lave Jorder".

Skadelige Virkninger af Snelag nævnes for flere Egne af Jylland, saaledes fra Hvidbjerg, Skørping og Svenstrup: „Uhyre Snemasser i Februar borttog store Pletter i Rugvangen". Fra Sindal og Give klages over Sneskimmel (Lanosa nivalis) baade paa Kløver og Græs om Foraaret, efter det stærke Snefald.

Jeg skal derefter gaa over til at behandle de enkelte Grupper af Landbrugets Avlsplanter med Hensyn til Angreb af Snyltesvampe.

Kornarter.

Materiale af Svampeangreb paa Kornarter har jeg kun modtaget fra 12 Indsendere, nemlig 6 Prøver Bygplanter, som viste sig at være angrebne af Brand, Meldug og Bladpletsyge, 4 Prøver Havreplanter, angrebne af Brand, Sortrust, Kronrust og Meldug, samt 2 Prøver Hvedeplanter, angrebne af Stinkbrand, Meldug og *Septoria graminum*. Nogle overvintrede Havretoppe som jeg modtog i Maj, var bedækkede med Vandkandeskimmel *(Aspergillus)*, der dog kun optraadte som en Raadsvamp og rimeligvis fremkaldt ved at Havren havde henligget i et for fugtigt Rum.

De Meddelelser, som er indløbne i Form af Besvarelser i de udsendte Skemaer, indeholder ikke særlig meget vedkommende Svampeangreb paa Kornsorterne. Særlig mærkeligt er dog den paafaldende store Udbredelse af Brand i Havren og dens heftige Optræden; der klages saaledes i de indløbne Beretninger over usædvanlig stærkt fremtrædende Havrebrand fra 44 Egne i alle Landsdele; saaledes i Jylland fra Egne om Hjørring, Hvidbjerg, Struer, Ulfborg, Skjern, Sæby, Hadsund, Randers, Kjellerup, Hammel, Lystrup, Kolind, Hasselager, Malling, Skanderborg, Laven, N. Snede, Ølholm, Stensballe, Horsens, Vejle; Fyn fra Tybrind, Gjelsted, Aarup, Bogense, Otterup, Ullerslev, V. Skjerninge, Øxendrup, Knarreborg; Sjælland fra Tølløse, Holbæk, Slangerup, Herlufsholm, Næstved, Lundby, Rønnede, Storehedinge; Lolland fra Nakskov, Horslunde, Nysted; Falster fra N. Alslev; endelig fra Ærø, Avernakø og Bornholm. — Nogle enkelte Exempler paa disse Udtalelser om Brand i Havren skal anføres: „Havren har i høj Grad været hjemsøgt af nøgen Brand"; „Navnlig er Graa Havre mange Steder næsten ødelagt af Brand"; „Særlig var Havren meget slem med Brand overalt her paa Egnen"; „Havren har mange Steder taget Skade af Brand"; „Mere Brand i Havren end almindelig"; „Havren har i høj Grad været hjemsøgt af Brand, selv paa Steder hvor Ceresbejsning er benyttet", medens det fra andre Egne hedder: „Brand paa ikke ceresbejset Vaarsæd"; „Megen Brand i ubejset Havre"; „Havremarker, der var be-

handlet med Cerespulver, var næsten fri for Brand, medens ikke behandlede Nabomarker var stærkt angrebne".

Det maa særlig fremhæves at Forkulturen i Sæddyngen har stor Betydning, nemlig den begyndende Spiring, der indfinder sig ved at lade den behandlede Sæd henligge nogle Dage før Udsæden finder Sted*). Den usædvanlige Optræden af Brand i Havren staar maaske i Forbindelse med en sildig Udsæd eller i alt Fald at den Temperatur og øvrige Forhold, der fandtes, da Havren blev saaet og spirede, ogsaa var gunstige for Brandsporernes Spiring**).

Brand i Byg viste sig ikke i nogen usædvanlig Mængde i det forløbne Aar. Meddelelser om at der optraadte mer eller mindre Brand i Byg er dog indløbne fra Sæby, Morsø, Hvidbjerg, Hinnerup, Malling, Kolind, Faaborg, Storehedinge, Falster, Bornholm.

Angaaende Stinkbrand i Hvede modtog jeg fra en Gaard i det nordvestlige Sjælland følgende Meddelelse: „Hveden er i de sidste tre Aar bleven bejset med Cerespulver, men har vist sig brandig, medens der efter Sigende aldrig har været Brand i Hveden før. Arealet er 60 Td. Ld. Jeg har i Aar i den Anledning købt ny Saasæd og bejset den med Blaasten. Spørgsmaalet er da, om der kan være Tale om skadelig Indflydelse for Kreaturerne ved at fodre den høstede Hvede op, da den er uden Salgsværdi, ligesom jeg ønskede at vide, hvorvidt Jorden kan være saadan smittet, at der kan være Fare for en Bygavl til næste Aar." I den modtagne større Blandprøve fandtes kun et Par Brandkorn, og Hveden saa iøvrigt saa frisk ud, og uden kendeligt Vedhæng af Brandsporer, at jeg ikke kunde forstaa, at den ingen Salgsværdi havde. Nogen Fare ved at anvende den til Foder for Kreaturer var der næppe. Til det sidste Spørgsmaal svarede jeg selvfølgelig at der ikke var Spor af Fare for, at en efterfølgende Afgrøde af Byg skulde blive smittet af Stinkbrand, selv om der fandtes nok saa mange af dens Sporer i Jorden, da Stinkbrand ikke

*) Der henvises til en nylig udkommen Pjece: J. L. Jensen „Rationel Forkultur i Sæddyngen". 1900.

**) Opmærksomheden henledes paa en af Dr. Kölpin Ravn nylig i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 7. Bd. S. 142 publiceret Artikel „Saatidens Indflydelse paa Fremkomsten af Støvbrand hos Havre".

angriber Byg. Angaaende den omtalte Virkning af Ceresbejsen kan bemærkes at der rimeligvis er benyttet den almindelige, for Vaarsæd bestemte Bejse og ikke den særlige Hvedebejse. Det er iøvrigt naturligt, at naar man tidligere havde brugt saadanne radikale Midler mod Hvedebrand, som Varmvandsbehandling eller Blaastensbad, og man derefter gik over til Ceresbejsning, vilde der let, navnlig det første Aar, kunde vise sig nogle Brandaks. — Fra Tølløse hedder det: „Hvede, Havre og 2rad-Byg har været angrebet af Brand, til Trods for at Cerespulver har været anvendt over det hele“.

Rustangreb paa Sæden var ikke særlig iøjnefaldende sidste Sommer. Det er saa godt som alene Rust paa Havre, og især paa silde saaet Havre, at der klages over, saaledes fra Gaardbogaard, Ø. Vraa, Fjellerad, Løgstør, Hadsund, Aalestrup, Skals, Hald, Bryrup, Horsens, Varde; Ullerslev i Fyn og Faxe paa Sjælland.

Af de øvrige Snyltesvampe paa Sæden, saasom Meldug, Meldrøjer, Sortprik osv. er der ingen som er optraadt paa ondartet eller blot iøjnefaldende Maade, om de end selvfølgelig alle har vist sig sporadisk. I mine tidligere Beretninger har jeg oftere omtalt Stribesyge og Bladpletsyge paa Byg; heller ikke disse Syggomme er optraadte paa usædvanlig Maade i sidste Sommer, og jeg nævner den kun her for at faa Lejlighed til at henlede Opmærksomheden paa et af Dr. Kölpin Ravn som Disputats nylig udgivet Skrift „Nogle Helminthosporium-Arter og de af dem fremkaldte Sygdomme hos Byg og Havre*), hvori der er nedlagt en betydelig Mængde Forsøgs-Resultater angaaende disse Sygdomme, og som ventelig vil kunne faa praktisk Betydning for Landbrugerne, ved Bekæmpelsen af de paagældende Snyltesvampe.

Som det maaske vil erindres indledede jeg ifjor i Landhusholdningsselskabet en Diskussion om Lovforanstaltninger mod Snyltesvampe og Ukrudt. Der er som bekendt nylig forelagt Landstinget et Lovforslag om „Foranstaltninger mod Udbredelse af Rustsvampe“, hvorved der søges tilvejebragt Forholdsregler mod de fire vigtigste Smittebærere for saadanne værtskiftende Rustsvampe, der angriber vore Landbrugsplanter, nemlig Berberis, Mahonia, Korsved og Cypres-Vortemælk;

---

*) Botanisk Tidsskrift. 23. Bd. S. 101—322. 1900.

det er ogsaa kun disse der kan være Tale om at ramme ad Lovgivningens Vej, naar man ikke vil gøre Sagen for vanskelig at gennemføre. Der har dog ytret sig nogen Misfornøjelse med, at Mahonia er optaget i Lovforslaget, paa Grund af at man flere Steder i Jylland har anlagt større Plantninger heraf, idet den forhandles i stor Maalestok som Kransegrønt. Mahonia er jo den mindst farlige af de fire i Lovforslaget nævnte Planter; hvis den imidlertid optages i en eventuel Lov, kunde der vel være Tale om, at Ejerne af de før Lovens Fremkomst anlagte Plantninger kunde have billig Krav paa en Erstatning for deres Nedlæggelse. Hvis et saadant Lovforslag, som det omtalte, modtages med Velvillie af Lovgivningsmagten, kan det maaske give Anledning til at gaa noget videre ad denne Vej, og navnlig at fremkomme med Lovforslag, sigtende til Bekæmpelse af de farligste Ukrudtsplanter. Saadanne Lovforanstaltninger findes ikke alene i Tyskland, men ogsaa med endnu skarpere Bestemmelser i Schweiz, Frankrig og de nordamerikanske Fristater.

Fodergræsser og Bælgplanter.

Angaaende Sygelighed hos Græs og Kløver, foraarsaget af Snyltesvampe, foreligger kun meget lidt Materiale fra sidste Sommer. Jeg har modtaget nogle Græsarter, som var angrebne af Meldrøjer, Prøver af Kløver og Lucerne, som var angrebne af Skivesvamp, men i intet Tilfælde af større Betydning. I Besvarelsen af Spørgsmaal til Landmændene om Sygelighed hos Kløver og Græs klages mest og fra mange Egne over den uheldige og varige Virkning, som den forudgaaende Sommers langvarige Tørke havde paa sidste Aars Kløvermarker. Af saadanne Udtalelser skal her meddeles fra Køge: „Kløveren stod i Forsommeren elendig, men forbedrede sig efter St. Hansdag efter Regnen, baade hvor der blev eftersaaet og hvor ikke, saa det synes at meget Frø har ligget over uden at have spiret forrige Aar"; Øxendrup i Fyn: „Første Aars Kløver blev ompløjet tidlig i Foraaret paa lette Jorder, da Kløver og Græs visnede i den tørre Sommer ifjor"; Hadsund; „Grundet paa Tørken forrige Aar var Kløveren alle Vegne meget tynd"; Aalborg: „Kløver og Græs var overordentlig sparsomt, eftersom ikke alene den ny Kløver i Sommeren 1899 paa Grund af Tørke

næsten gik ud i Jylland Nord for Randers, men al Vegetation paa de gamle Græsmarker var paa Grund af Tørke fuldstændig standset fra Juli af; der kom ikke i Efteraaret 1899 saa megen Væde, at de kunde grønnes, og af den Grund var ogsaa de gamle Græsmarker yderst tarvelige i sidste Sommer; Syd for Randers grønnedes den ny Kløver og Græsmarken derimod igen i September 1899". Lignende Udtalelser om, at Kløveren var mislykket og der derfor ogsaa var meget Ukrudt i Græsmarkerne i 1900 indløb endvidere fra Nakskov, Løgstør, Mors, Sindal, Brovst o. fl. St.

Kløverens Bægersvamp (*Sclerotinia Trifoliorum*) nævnes kun fra faa Egne i Sammenligning med, hvad der plejer at finde Sted, hvilket er ret naturligt paa Grund af Kløverens ringe Udvikling og spredte Væxt i Efteraaret 1899. Meddelelser om Bægersvampens Optræden i Kløveren er kun indløben fra Holte: „Kløverens Bægersvamp er jævnlig en slem Gæst, dog mulig noget mindre i de senere Aar"; Nakskov: „Brabanter-Kløver blev totalt ødelagt af Bægersvamp, medens tysk Kløver led meget mindre"; Skjern: „Kløverens Bægersvamp har, ligesom de nærmest foregaaende Aar med milde Efteraar og Forvintre, ogsaa i Aar ødelagt Rødkløveren paa bedre Jorder"; den nævnes endvidere som optrædende i Kløvermarker i 1900 fra Malling, Sæby, Ulfborg og Lem i Jylland. — Kløverens Bladskimmel (*Peronospora Trifolii*) angives som optrædende pletvis i Udlægsmarker i Egne om Varde og Staby; fra sidstnævnte Sted hedder det ogsaa, at der i en Græsmark fandtes megen Skedesvamp (*Epichloë typhina*).

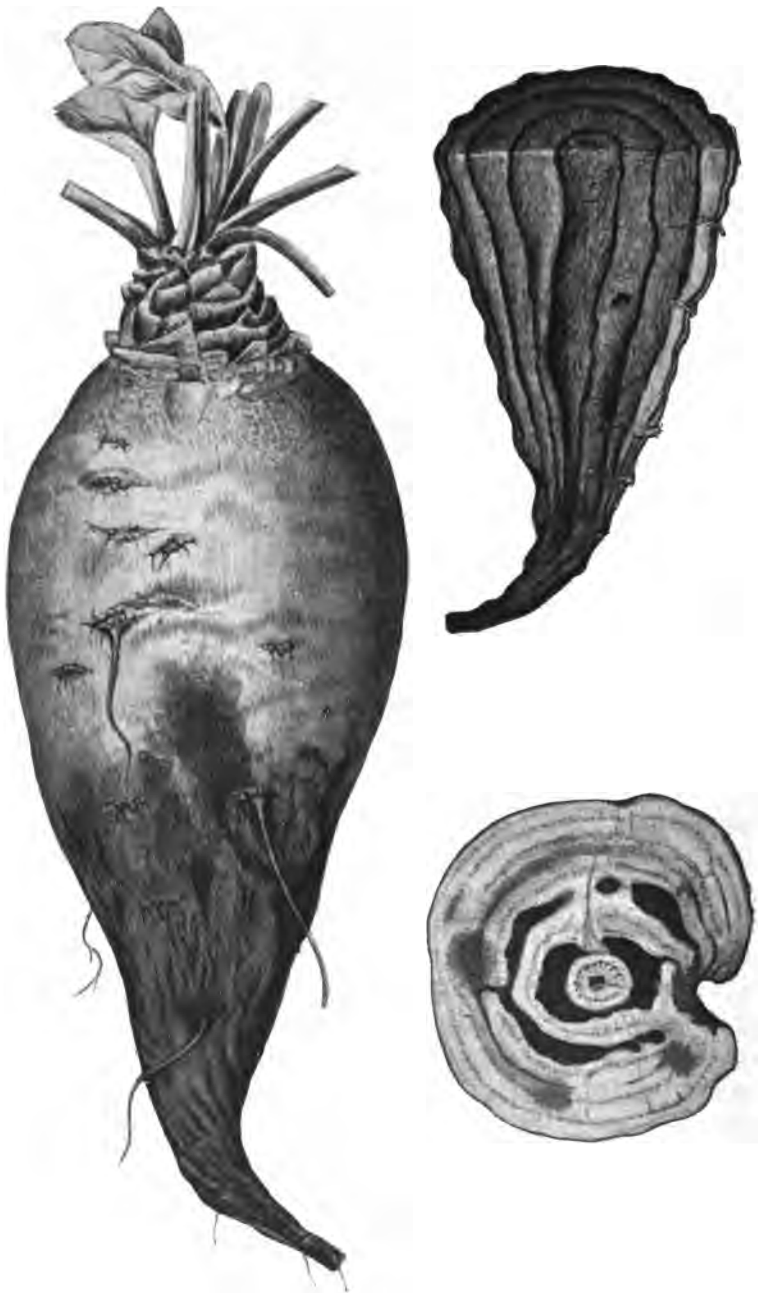
Rodfrugter.

Af Svampeangreb paa Rodfrugter skal først nævnes en Sygdom, som i sidste Sommer for første Gang viste sig hos os. Jeg modtog i Slutningen af Juli en Meddelelse fra Assistent Ant. Christensen om en Sygdom, der viste sig i en Runkelroemark i Husum N. f. København, hvor der fandtes en Plet paa ca. 40 Fod i Diameter, hvor Toppen af Planterne henvisnede og laa henad Jorden. Pletten var fra en lille Begyndelse snart vokset til den nævnte Størrelse; der blev da gravet en lille Grøft rundt om Pletten og den nærmeste Kreds af tilsyneladende friske Roer blev optagne, hvad der standsede

Sygdommens videre Udbredelse. Sygdommen viser sig i Begyndelsen ved at Bladene bliver slappe og naar Roen trækkes op ses det at Rodspidsen er raadden og dens Barklag gaar let af, saa at man vanskelig faar Roen helt op. Jeg modtog flere Exemplarer af de angrebne Runkelroer, i hvilke der ved Tværsnit viste sig flere koncentriske mørke Ringe og Huller, og i Længdesnit mørke Striber, som tilsidst omdannes til en gummiagtig Masse, opfyldt med Bakterier. Det er næppe Tvivl om, at det er den samme Sygdom, som i den sidste halve Snes Aar er optraadt meget ødelæggende for Foder- og Sukkerbeder mange Steder i Udlandet og som kan kaldes Bedens Bakteriose; selve Parasiten er kaldt *Bacillus Betae.* Der er god Grund til at være paa sin Post mod denne Fjende for vore Runkelroe- og Sukkerroe-Marker (Se Figuren S. 120).

Fra Vejenbrød i Sjælland modtog jeg en Foderbede med en stor Udvækst, paa hvilken der var en Svamp, Bedens Bladskimmel *(Fusarium Betae)*, som jeg flere Gange tidligere har bemærket paa saadanne Svulster, saa man skulde tro, at de stod i et vist Forhold til hinanden. Endvidere modtog jeg fra Københavns Omegn Exemplarer af Foderbeder, hvis Blade havde store hvidlige, brunrandede Pletter, som til Dels bredte sig fra Rand til Rand over Halvdelen af Bladet; disse blege Pletter var besatte med talrige brunlige tyndvæggede Pyknider, der hver udsendte en lang bugtet Slimtraad, bestaaende af de næsten kugleformede Knopceller. Svampen er beskreven af Hollænderen Oudemans under Navn af *Phyllosticta Betae;* den er ikke før bemærket hos os. De angrebne Blade bliver snart sorte, meget skøre og forgængelige. — Flere Steder i Københavns Omegn saa jeg Runkelroemarker stærkt angrebne paa Toppen af *Ramularia Betae.* — Paa en Exkursion i sidste Sommer saas baade ved Saltbæk Vig og ved Refsnæs den vildtvoxende Strandbede *(Beta maritima)* stærkt angreben af Bedens Bladskimmel *(Peronospora Schachtii)* og Bederust *(Uromyces Betae)*; det kunde derfor være et Spørgsmaal om disse for vore dyrkede Foder- og Sukkerbeder farlige Snyltere er indførte til os med de kultiverede Former eller om de er vandrede over paa dem fra de vildtvoxende Strandbeder.

Hvad Turnips angaar, da fortsætter Kaalbroksvampen *Plasmodiophora Brassicae)* sine Ødelæggelser paa denne. Meddelelser herom foreligger fra Hjørring, Rosvang, Lemvig, Hol-

En Runkelroe angreben af Bakteriose, tilligemed Længdesnit og Tværsnit af samme.

stebro, Raasted: „Kaalbrok bliver værre for hvert Aar“, Staby, Herning, N. Nebel, Varde: „som sædvanlig har Kaalbroksvampen været stærkt fremtrædende, dog mindre end i de foregaaende Aar, hvilket vist skyldes at man i Steden for de lange (Yellow tankard og Bortfelder) har givet sig til at dyrke de runde, faste (New bronce top og Dales hybrid)“. Fra Fjellerad hedder det at Turnips raadner let i Kulerne, hvorfor man ogsaa mere og mere lægger Vægt paa Dyrkning af Kaalroer. Fra de fleste af de samme Egne meddeles dog at ogsaa Kaalroer (Rutabager) er angrebne af Kaalbroksvamp, og fra Klank at Hvidkaal lider heraf. Fra et Par Steder er der givet Beskrivelse af en Sygdom hos Turnips, som synes at sigte til Kaalbakteriose *(Bacillus campester)*, og det ovenfor nævnte Tilfælde fra Fjellerad om Turnipsen der raadner i Kulerne skyldes maaske snarest denne.

Det er dog ikke alle Knuder og Svulster paa Roden af Turnips og Kaalroer, der skyldes Kaalbroksvamp. Jeg har nogle Gange faaet tilsendt Roer med talrige Knuder paa alle Rodgrene, af Størrelse som Hasselnødder, hvori der ikke fandtes Spor af Svampe; de maa rimeligvis henføres til Misdannelser, som Følge af Hybridisering. Hertil maa vel ogsaa henføres et Tilfælde, der meddeles fra Hjørring, at Stokløberne havde usædvanlig kraftig Rodudvikling og i alt Fald for en stor Del besatte med Vorter paa de tykke Rødder. Fra Otterup hed det, at der fandtes mange Stokløbere paa Grund af daarligt Frø i Handelen; fra Hjørring og Lystrup at der fandtes flere Stokløbere end sædvanlig.

Kartoflerne var i Sommeren 1900 ikke særlig syge. Fra Herning-Egnen fik jeg tilsendt Kartoffeltoppe, som viste sig at være angrebne af en hidtil sjælden forekommende Svamp, *Hypochnus Solani*, som fra Grunden breder sig mer eller mindre højt op ad Stængelen som en tynd, graa Hinde, og som foraarsager, at Toppen hurtig visner. I de modtagne 202 Besvarelser paa Spørgsmaal om Sygdomme hos Kartofler, findes Rubriken blank eller besvaret med Nej i 169 Tilfælde, hvilket ikke tyder paa, at Kartoffelsyge har været meget udbredt. I de 33 Skemaer, hvor Sygdom hos Kartofler er omtalt, viser Beskrivelsen af Sygdommens Karakter i adskillige Tilfælde, at den ikke har havt at gøre med den almindelige Kartoffelsyge,

d. v. s. Kartoffelskimmel. I et Par Egne i det nordlige Jylland er det for tidlig Efteraarsfrost, der har gjort Skade; i flere Tilfælde er det aabenbart Bakteriose, der har været til Stede, saaledes fra Varde: „Mine Magnum bonum blev næsten alle sorte og haarde indeni, saa de er næsten uspiselige“; fra Skjern og Herning hedder det, at Knoldene ved Optagningen saa sunde ud, men at de holder sig meget daarlig; Malling: „I de sidst optagne var mange syge, rimeligvis paa Grund af den meget vaade Eftersommer“; Lystrup: „Tidlige Sorter (Hammersmith) stærkt angrebne, Magnum bonum holder sig som sædvanlig“; Ø. Vraa: „Angrebet en Del mest langs Ydersiderne af en Svamp, som viste rustbrune Streger“; Knarreborg i Fyn: „Tildels raadnede i Kulerne, uagtet al anvendt Omhu, hvad der aldrig er passeret her før“; Storeheddinge: „Mange fordærvede Knolde blandt de finere Sorter, men ikke videre i Magnum bonum“; fra Staby hedder det udtrykkeligt, at „Bakteriose var almindelig, af Peronospora saa jeg i Aar ikke Spor.

Der bliver kun Meddelelser fra 13 Egne om Kartoffelsyge, der nærmest maa tydes som hidrørende fra Kartoffelskimmel, skønt ogsaa flere af disse er tvivlsomme, da der ikke siges om det er Toppen eller Knoldene, der er angrebne. I Regelen hedder det kun, at der var „nogen Sygdom“ eller at Sygdommen kun viste sig hos enkelte finere Sorter, medens Magnum bonum som sædvanlig var sygdomsfri. Kun fra 6 Egne, flest i Fyn, tyder Udtalelserne paa stærkere Angreb, nemlig fra Odense: „den almindelige Sygdom var betydelig mere udbredt end i de foregaaende Aar“; Pederstrup i Fyn: „Kartoffelsygen har gjort betydelig Skade“; Ullerslev i Fyn: „Kartoflerne stærkt angrebne med Undtagelse af Magnum bonum“; Humble paa Langeland: „De let modtagelige Sorter i høj Grad angrebne af Kartoffelsygen“; Lohals: „Magnum bonum saa godt som sygdomsfri, andre Sorter stærkt angrebne af Sygdom“; Næstved: „Stærkere Angreb af Sygdom end sædvanlig“; Hjørring: „Kartoflerne var mere syge end i flere Aar“.

Insektangreb o. lgn.

Blandt det til Undersøgelse indsendte Materiale af syge Planter har der ogsaa været en Del, som var angrebet af Insekter. Jeg har saaledes modtaget Havreplanter, angrebne af

Fritfluer fra Sneibjærg ved Herning, Gersdorffslund ved Hou, Glorup i Fyn; Bygplanter fra Langholt og Aabybro angrebne af Fritfluer, paa sidste Sted tillige af Blærefødder (*Phloeothrips frumentaria*), og fra Grenaa angrebne af Bygfluen (*Chlorops tæniopus*), Bladlus og *Thrips secalina*. Fra Kolding-Egnen fik jeg en Prøve Hvide Ærter, hvori fandtes levende, fuldt udviklede Exemplarer af Ærte-Frøbillen (*Bruchus Pisi*); Partiet, som var importeret, viste sig ubrugeligt til Menneskeføde. Gulerødder, angrebne af Gulerodsfluen (*Psila Rosae*), modtog jeg fra Nakskov og Skanderborg. Fra forskellige Egne modtog jeg til Bestemmelse Knoporme og Smælderlarver.

Paa det i Skemaerne stillede Spørgsmaal om Sygelighed hos forskellige Avlsplanter er der ogsaa indløbet en Del Meddelelser om Angreb af Insekter og andre Smaadyr. I mange Tilfælde er der blot nævnt „Insekter", „Biller", „Larver", „Orme" eller lignende almindelige Betegnelser, som der ikke her er taget Hensyn til, naar der ikke var tilføjet en Beskrivelse eller indsendt Materiale, saa at Arten kunde bestemmes.

For Kornarternes Vedkommende er det hyppigst Fritfluer i Vaarsæden, navnlig Havren, der klages over, til Dels endog i meget høj Grad, især fra Jylland: Frederikshavn, Sindal, Randers, Mejlgaard, Grenaa, Klank, Herning, Troldhede, endvidere fra Fyn: Odense-Egnen, Faaborg, Øxendrup. Ogsaa Angreb af Smælderlarven paa Kornet angives fra en Del Steder: Frederikshavn, Lemvig („megen Skade paa Kornmarkerne"), Herning, Troldhede, Lystrup i Jylland, endvidere Slagelse, Nakskov, Stege. — Fra Skaarup i Fyn meddeles, at der i Hveden fandtes mange udhulede Korn, uden at der var nogen Beskadigelse af Avnen at se; formodentlig skyldes det Axløber eller Ørentvist. Fra Saxkøbing meddeles om Oldenborrelarver i Bygget og fra Holstebro om stærkt Angreb paa Havren mange Steder i Egnen.

Beder (Runkelroer og Sukkerroer) synes ikke at have været synderlig angrebne af Insekter, navnlig ikke i Sammenligning med 1899. Fra Præstø, Saxkøbing, Nysted og Nakskov nævnes Angreb af Oldenborrer og Knoporme, fra Bogense af Smælderlarver, fra Storehedinge og Nakskov „Lus paa Frøroerne". Fra Lystrup i Jylland: „Paa en sildig saaet Mark frygtede jeg total Bortgaaen af Runkelroer ved Angreb af Knoporme, men store Flokke af Viber reddede noget".

Medens Turnips og Kaalroer i 1899 næsten alle Vegne var stærkt angrebne af Bladlus, omtales disse kun fra et Par Steder i 1900 (paa Kaalroer). Derimod har Jordlopper til Gengæld optraadt saa meget hyppigere, og Meddelelser om deres Ødelæggelser paa Roerne er indløbne fra 22 Egne, til Dels med Bemærkninger som „Jordlopper aad første Sæd af Turnips og Kaalroer fuldstændig af", nemlig fra: Sæby, Ø. Vraa, Brovst, Fjerritslev, Morsø, Hadsund, Faarup, Hornum, Give, Brørup, Stendrup, N. Snede. Hammel, Vejle, Tjæreborg i Jylland, endvidere fra Bogense, Ullerslev og Pederstrup i Fyn, Slagelse og Jerslev i Sjælland, Stubbekøbing, Bornholm. Af andre Angreb paa Turnips og Kaalroer meddeles om Smælderlarver fra Randers og Give; Knoporme fra Sindal i Vendsyssel, Ullerslev i Fyn og Bornholm; Kaalorme (især paa Kaalroer) fra Støvring, Lystrup, Nebel, Tjæreborg i Jylland, Skamby i Fyn, Stubbekøbing; Kaalfluelarver fra Hald, Malling; Snegle fra Tølløse.

Om Angreb af Insekter paa andre af Landbrugets Kulturplanter er der kun meget faa Meddelelser. Om Kløver hedder det fra Bryrup i Jylland, at Kløveraal har gjort Skade, og fra Øxendrup i Fyn: „Kløveren er gaaet bort paa flere Td. Ld. paa Grund af Oldenborreangreb". Ved Løvenborg optraadte en Mængde Biller (sandsynligvis har det været Glimmerbøssen) paa Raps. Nakskov: „Ærter og Bønne-Vikker tydede aldeles glimrende under Blomstringen, men blev senere af Bladlus reduceret til en Middelafgrøde". Holstebro: „Smælderlarven har enkelte Steder ødelagt større Pletter i Lupinmarken, ved at overgnave den unge Rod".

Ukrudtsplanternes Optræden i 1900.

Ukrudtsplanter, som jeg har modtaget fra forskellige Egne til Bestemmelse, har væsentligst været saadanne sjældnere forekommende Arter, som tilfældigt bliver indførte med fremmed Kulturfrø. Flere af disse har, som fremmede Planter, endnu ikke faaet danske Benævnelser, hvorfor de maa anføres alene med deres systematiske Navne: *Amarantus retroflexus*, *Gypsophila Vaccaria*, *Lepidium perfoliatum*, Smaaskulpet Dodder *(Camelina silvestris)*, Gul Reseda *(Reseda lutea)*, Smaablomstret Springfrø *(Impatiens parviflora)*, Pigfrø *(Echinospermum Lappula)*, Krans-

Salvie *(Salvia verticillata)*, Bynkebladet Ambrosie *(Ambrosia artemisiifolia)* og *Ambrosia trifida.*

Af de 202 modtagne Meddelelser fra Landmænd i Landets forskellige Egne, angaaende Ukrudtets Optræden i det forløbne Aar, er der nævnt bestemte forekommende Ukrudtsplanter i Vintersæden fra 86 Egne, i Vaarsæden fra 177 Egne og fra Græsmarken i 117 Egne.

Vintersæden er jo den Del af det dyrkede Areal, der er mindst befængt med Ukrudt, og det er kun nogle faa Arter, der har en større Udbredelse og almindelig Forekomst. Af de mest fremtrædende er Klinte angivet fra 24, Kornblomst fra 21, Hejre fra 17, Tidsel fra 10, Valmue (hvormed vistnok altid menes *Papaver Rhoeas)* fra 9 (alene paa Øerne), Kamille fra 5, Snerle fra 4 Egne. Følgende er kun nævnte fra en eller to Indsendere: Ager-Rævehale (Lolland), Storkenæb (Møen), Hønsegræs, Rødtop, Skjaller, Hvid Oxeøje, Gul Oxeøje.

Vaarsæden er langt mere plaget af Ukrudt end Vintersæden. Medens det i Meddelelser fra Landmænd i de to foregaaende Aar var de gule Kornblomster, som der har været klaget over fra Flertallet, er det for Aaret 1900 Marktidslen, som staar i Spidsen, nemlig fra 97 Egne, medens de gule Kornblomster (Agerkaal, Agersennep og Kiddike) kun angives blandt de særlig dominerende fra 90 Egne, en Forskel, der vel nærmest kan betegnes som tilfældig. Derefter kommer Følfod fra 22, Gaasefod (sædvanlig kaldet Melde) fra 17, Pileurt fra 14, Spergel fra 7, Svinemælk og Rødknæ fra 5, Senegræs fra 4, Graabynke fra 3 Egne. Fra en enkelt eller et Par Egne nævnes: Padderokke, Giftig Rajgræs, Knavel, Fuglegræs, Hønsetarm, Pengeurt, Hyrdetaske, Arve, Snerle, Knopurt, Gul Oxeøje.

Græsmarken var atter i 1900 mest plaget af Tidsler, der angives som det mest fremherskende Ukrudt fra 44 Egne, medens Følfod kun nævnes fra 25 Egne; Kamille og Gaaseurt nævnes tilsammen fra 24 Egne; de slaas her sammen, da det i flere Tilfælde er vanskeligt at vide, naar der med disse Navne menes *Matricaria inodora* og naar *Anthemis arvensis.*

Derefter kommer Gulerod fra 15, Hvid Oxeøje fra 8, Kornblomster og Løvetand hver fra 4, Vandgrenet Ranunkel og Skræpper fra 3, Kløversilke fra 2 Egne. En Række andre Ukrudtsplanter i Græsmarken er kun hver især nævnt fra en enkelt Egn, nemlig: Senegræs, Blød Hestegræs, Spergel, Fuglegræs, Storkenæb, Stifmodersblomt, Slangehoved, Oxetunge, Rødtop, Vejbred, Svinemælk, Gul Oxeøje, Gul Gaaseurt, Stinkende Gaaseurt, Vellugtende Kamille, Røllike, Bynke, Ambrosie.

Af særlige Udtalelser om Forekomsten af Ukrudt skal anføres følgende. Skive: „Melde (d. v. s. Gaasefod) optræder i Vaarsæden i ganske forfærdelig Grad". Staby: „Vi havde iaar en usædvanlig, ligefrem overvældende Mængde Ukrudt i Vaarsæden, selv paa Steder, der ellers er nogenlunde rene". Skjern: „Vild Gulerod breder sig for hvert Aar i en foruroligende Grad; det synes haabløst at bekæmpe den". Tarm: „Her haves næsten ikke andre Ukrudtsplanter end Spergel". Hadsund: „En vedvarende Græsmark blev saa uren af Løvetand, at den maatte ompløjes". Kjellerup: „Markerne var iaar næsten rene for Ukrudt". Grenaa: „En Del Vild Gulerod, som særlig viser sig naar Græsset spirer slet". Daugaard: „Tidsler især slemme iaar i Udlægsmarker, hvor der tages to Aars Havre". Skamby paa Fyn: „Paa Grund af den tørre Forsommer fik Tidslerne Overmagt, medens Agerkaalen af den samme Grund ikke var saa fremtrædende". Køge: „Her har været Græsmarker, som har været helt blaa af Kornblomster, medens Nabomarker har været fri; det kunde synes at hidrøre fra urent Frø, som gennem en Agent er solgt her". — Naar det fra Assens-Egnen hedder, at „Natskade" eller „Natlys" optraadte i Vaarsæden, og at Sukkerroerne led en Del af „Natlys" hvor de optraadte, da er jeg ude af Stand til at bedømme hvilken Plante der menes hermed, da det næppe kan være nogen af de Planter, som ellers betegnes med disse Navne.

Paa Spørgsmaalet: „Har der i det sidste Aar været prøvet nye eller særlige Midler til Ukrudtets Bekæmpelse og da hvilke og med hvilket Udfald?" er Rubriken i de 202 indløbne Skemaer enten ikke udfyldt eller besvaret med Nej i 146 Tilfælde. Kun i 56 af de udfyldte Skemaer findes positive Meddelelser

vedkommende det stillede Spørgsmaal. De særlige Forholdsregler, som overvejende hyppigst bringes i Anvendelse, bortset fra Brak og Rodfrugtdyrkning, er Letharvning af Vaarsæden saasnart Spiren viser sig ovenfor Jorden, og Skrælpløjning umiddelbart efter Indhøstning.

Hvad Harvningen angaar hedder det alle Vegne fra, at den skal foretages med en let Harve, saasnart den radsaaede Vaarsæd er i Færd med at komme op, og at den navnlig tjener til at ødelægge Agerkaalen og de andre gule Korsblomster, som paa det Tidspunkt er kommen frem med deres to Kimblade. Nogle tilføjer at der maa saas tættere, at Harvningen foretages to Gange, paa tværs af hinanden, men at Tænderne ikke maa gaa saa dybt at det dybere liggende Ukrudtsfrø kommer frem. De fleste erklærer at en saadan Overharvning har gjort god Nytte. Saadanne Udtalelser er fremkomne fra Jylland: Hjørring, Støvring, Jebjærg, Hvidbjerg, Lystrup, Grenaa, Varde; fra Fyn: Ebberup, Hasmark, Vellinge, Ullerslev; Sjælland: Sorø, Skælskør; Lolland: Nakskov, Horslunde, Saxkøbing; Møen: Marienborg, Landsled.

Meddelelser om Skrælpløjning strax efter Høst angives af mange som et fortrinligt Middel mod Rodukrudt, saaledes fra Jylland: S. Elkjær, Snedsted, Højslev, Ringkøbing, Hammel, Laven, Hadsund, Aarslev, Randers, Skanderborg, N. Snede, Give, Vejle; Fyn: Otterup; Lolland: Saxkøbing, Horslunde. Af særlige Udtalelser angaaende Skrælpløjningen skal anføres følgende. Hammel: „I de senere Aar har det været meget i Brug at skrælpløje Stubben umiddelbart efter Høsten, som synes at være et godt Middel mod Agerkaalen samt Senegræsset, hvorimod Agertidslen ikke lader sig kue af dette“. Mere forklarlig forekommer mig den modsatte Erfaring fra Laven: „Der er prøvet Skrælpløjning, der hjælper mod Følfod og Tidsel, men ikke mod Agerkaal, i hvilken Henseende den snarere gør Skade“. Ringkøbing: „Skrælpløjning anvendt i rette Tid, strax efter at Kornet er bragt hjem, kan her paa Egnen overflødiggøre Brakken“. Randers: „Jeg har med stort Held i de sidste Aar anvendt følgende Fremgangsmaade for at udrydde Tidsel og Følfod: Brakken pløjes 6 Gange, Stubmarken skrælpløjes saa tidlig som mulig, derefter pløjes dybt ca. 7 Tommer, om Foraaret pløjes atter i en Dybde af ca. 5 Tommer, Sæden saas da saavidt muligt samme Dag der er pløjet“. Der

nævnes dog ogsaa daarlige Resultater af Skrælpløjning, saaledes fra Tølløse: „Man har jo ment at kunne bekæmpe Ukrudtet ved Skrælpløjning, men Resultatet er nærmest meget daarligt; kun i tørt Efteraar har der vist sig godt Resultat, i et saa regnfuldt Efteraar, som vi har havt iaar, er det efter min Mening forkasteligt“.

Af forskellige andre Midler mod Ukrudt, som angives fra enkelte Egne, skal nævnes fra Struer: „Jordens tidlige Behandling med Agerslæberen vinder forøget Indpas til Korsblomsternes Udryddelse“. Tørring: „Tidlig Tromling eller Slæbning i Foraaret paa den pløjede Fure har god Virkning mod Ukrudt“. Amager: „Tidlig Indhøstning, der tillader god Efteraarsbehandling, Skrælpløjning, Harvning ere fortrinlige Midler til Ukrudtets Ødelæggelse; endvidere tilraades tyk Saaning paa særlig urene Pletter“. Bornholm: „Her er forsøgt at pløje to Gange om Foraaret for at bekæmpe Mælketidsel (ɔ: Svinemælk), men Resultatet blev en Forøgelse af Tidslerne“. Lugning har været anvendt flere Steder, f. Ex. ved Knuthenborg: „Her er med Held praktiseret Bortlugning af Kiddike i Pletter i Bygmarken“. Nakskov: „Lugemaskinen har været anvendt til Agerkaal“. Skive: „Oprykning af Tidsler med Rod har været brugt med godt Resultat“. Kolind: „Tophugning af blomstrende Agerkaal“. Rørvig: »Vi prøvede med Held at slaa Toppen af Agersennep i Havremarken, hvilket udførtes med en gammel, skarp Le“. S. Elkjær: „Afhugning af Blomsterne i Græsmarken“. — Forsøg med at oversprøjte Agerkaal med Jærnvitriol-Opløsning angives med godt Resultat fra Nakskov og Stubbekøbing. Fra Jerslev meddeles, at Bejsning med Ceres-Pulver har givet et godt Udfald med Hensyn til at bekæmpe Ukrudt. Tarm: „En bedre Behandling af Jorden, særlig Stubjorden, og en mere nøjagtig Rensning og Sortering af Saasæden har vist sig at hemme Ukrudtet, ligesom ogsaa en rationel og udvidet Roedyrkning, med omhyggeligere Behandling af Roemarken, har vist god Virkning“. Endelig hedder det fra Staby: „Rodfrugtdyrkning for at kvæle Ukrudtet vinder mere og mere Indgang; det er en stor Skam saa vore Marker ere befængte med Ukrudt, det er paa Tide at der gøres noget derimod; ikke sjælden har man endog Rodfrugtmarker, der ere sande Planteskoler for Ukrudt“.

Diskussion

i det kgl. danske Landhusholdningsselskab i Anledning af det ovenfor refererede Foredrag.

Direktør Jensen vilde gøre nogle Bemærkninger til de Vidnesbyrd, der angaaende Bejdsemidlernes Virkning mod Brand var fremkomne fra forskellige Landmænd.

Hvad først Havrebranden angaar, da foreligger der Vidnesbyrd fra mange Landmænd om, at Ceresbejdsen havde virket særdeles godt. Et saadant stærkt Vidnesbyrd er ogsaa for ikke længe siden fremkommet offentlig, idet en Landmand, der havde faaet et stærkt Indtryk af Ceresbejdsningens store Betydning, herom havde meddelt sine Erfaringer i en Artikel i „Ugeskrift for Landmænd“. Fra anden Side er der udtalt, at der kræves flere Aar for at borttage Havrebranden ved Hjælp af Ceresbejdse, men dette trænger til nærmere Forklaring. Man er i Stand til at borttage selv den stærkeste Infektion af Brand, man kan tænke sig i Havren, ved en eneste Behandling, nemlig naar man nedsænker Saakornet i Bejdsevædsken i 12 Timer; mulig kan det ogsaa ske i kortere Tid, men en Nedsænkning af Saakornet i Bejdsevædsken i 12 Timer vil i hvert Fald have den Virkning, at der kun vil blive et saa ringe Spor af Brand tilbage, at man vil have ondt ved at opdage det. Men der er her den Omstændighed til Stede, at denne Metode ikke ret vel kan benyttes af praktiske Grunde, dels fordi den er temmelig omstændelig og ogsaa bekostelig, og dels fordi man ikke er Herre over den Vædskemængde, som Kornene optager, saa at man kan være udsat for, at Kornene i for høj Grad spirer i Dyngen, saa at det ikke kan udsaas. Den Vædskemængde, der kommer ind i Korndyngen, kan ikke reduceres i nogen kendelig Grad, selv om man spreder Dyngen noget, eftersom denne, især hvor der er Tale om større Mængder, ikke kan spredes i tilstrækkelig Grad, fordi Pladsen i Regelen ikke tillader det. Man maa i saa Henseende holde sig til den sædvanlige Anvendelse af Cerespulverbejdsen, nemlig til en Overbrusning

dermed, og derved bliver Branden i Regelen reduceret saaledes, at den gaar ned til en Femtedel eller en Tiendedel af, hvad den ellers vilde være; med andre Ord, naar Havren uden at være præpareret vil fremvise en Brandmængde af 8 à 10 pCt., vil denne ved en Overbrusning af Saakornet med Cerespulverbejdse synke ned til kun at være mellem 1 og 2 pCt., og næste Aar vil Resultatet af fornyet Bejdsning være, at der kun vil være Spor af Brand i Kornet; dette vil være fuldstændig tilstrækkelig for det praktiske Behov, og har man først faaet Branden reduceret dertil, behøver man kun at holde den paa dette uskadelige Minimum. Taleren havde set angivet, at Varmvandsmetoden heller ikke paa engang kunde borttage Havrebrand, men det er ikke rigtigt; selv om Kornet er nok saa inficeret, kan man ved Hjælp af denne Metode ved en enkelt Behandling borttage Branden indtil det mindste Spor.

Hvad Hvedebranden angaar, da fremførte Dr. Rostrup et interessant Exempel, idet han paaviste, at hvad man havde antaget for Brand, var noget andet. Saadanne Exempler havde Taleren ogsaa oplevet at have med at gøre. Han fik ifjor indsendt en større Prøve af Hvedeax, som formentlig skulde lide af Brand, og hvis det virkelig havde været Brand, havde Marken været i høj Grad inficeret deraf; men der var ikke Spor af Brand at finde i den indsendte Prøve. Axene var blot ikke normale. De fleste af dem var besatte med særlig hvide Avner og med svange Korn, saaledes som man ofte finder Ax i Hvedemarken, der er angrebne paa en eller anden Maade, som Taleren ikke kendte nærmere til, men som Dr. Rostrup havde omtalt her i Selskabet i et Foredrag, som han havde holdt for nogle Aar tilbage, og som efter Doktorens Mening ikke havde noget med Hvedebrand at gøre. Der savnes altsaa ikke Exempler paa, at man har paastaaet at have Brand i Hvede, uden at der dog har kunnet paavise noget Spor deraf, men saadanne Meddelelser og Paastande kan ikke tages for gode Varer. Taleren havde faaet nogle Meddelelser, ifølge hvilke der paastaas, at Ceres Hvedebejdsen virker bedre mod Brand end Blaasten; han vilde ønske det passede, men i og for sig er denne Bejdse lidt svagere end Blaastensbejdsen; tager man imidlertid Metoden med i Betragtning, vil det vistnok passe i Praksis. Naar man nemlig anvender Blaastensopløsning, er det i de fleste Tilfælde Skik ikke at bruge mere

end ca. 10 Potter Bejdsevædske pr. Td. Korn, men naar man ikke anvender mere, er det vanskeligt at faa Vædsken jævnt fordelt i Korndyngen. Dette vil derimod ikke være Tilfældet, naar man anvender Ceresbejdse, thi heraf skal der anvendes omtrent 25 pCt. Vædske i Forhold til Kornet, og man vil derfor faa en langt bedre Fordeling af Vædsken i Korndyngen, end naar der anvendes en ringe Vædskemængde. Taleren var derfor tilbøjelig til at tro, at Ceresbejdsen var et lige saa godt Middel mod Brand i Hvede som Blaasten, saaledes som dette Stof i Almindelighed anvendes, og i hvert Fald vil Ceresbejdse sikre saa at sige absolut mod Brand, selv om Infektionen er meget stærk, naar man nedsænker Saakornet i Vædsken i 12 Timer, men som før nævnt havde denne Metode sine praktiske Vanskeligheder, dog i mindre Grad ved Hvede, og bør kun anvendes ved stærkere brandet Hvede. Taleren havde derfor opstillet den Regel, at man skal undersøge sin Hvede, inden man tager Bestemmelse om, hvorledes man skal forholde sig overfor den for at forhindre Brand, og det kan ske paa den Maade, at man tager en halv Skæppe Korn og hælder Kornet langsomt ned i et Kar, som er fyldt med Vand; viser der sig herved slet ikke eller kun nogle faa Brandkorn, er det Bevis for, at Smitstoffet er i saa ringe Grad til Stede, at en Overbrusning med en Opløsning af Ceres Hvedebejdsning er tilstrækkelig. Kommer der derimod ved den her nævnte Fremgangsmaade mere end 5 Brandkorn til Stede, bør man nedsænke Kornet i 12 Timer i Vædsken.

Fra Sverrig havde Taleren faaet flere Meddelelser, som gik ud paa, at medens man tidligere der havde brugt Blaastensopløsning og dog havde haft megen Brand i Hveden, var denne nu forsvunden, efter at man havde begyndt at anvende det nye Middel. Hvis man kunde lægge tilstrækkelig Vægt paa disse Meddelelser, kunde det kun forklares paa den Maade, at Ceresbejdsen er praktisk heldigere at anvende, om den end er lidt svagere end Blaastensopløsningen, idet den dog er tilstrækkelig kraftig, naar man følger Forskriften og undersøger Hveden og derefter retter sin Fremgangsmaade med Hensyn til Saakornets Behandling.

Hvad angaar den Mærkelighed, at kun meget faa Landmænd i deres Indberetninger omtaler Kartoffelsygdommen, da kan det kun forklares ved, at man ikke regner Sygdom i Toppen

for noget. Naar der ikke er Sygdom i Knoldene, siger Landmanden at han ikke har Sygdom i sine Kartofler. Saaledes er i alt Fald Talerens Erfaring.

Dr. phil. Ravn troede ikke, at en stor Mængde Brand skulde skyldes sildig Saaning. Grunden til den stærke Brand i Havren maa sikkert søges andensteds, men hvor den skal søges kan ikke afgøres med Sikkerhed. Taleren henviste til forskellige Forhold, der kunde tænkes at udøve deres Indvirkning og nævnte saaledes, at forrige Aar i Midten af Maj Maaned havde man en usædvanlig kold Periode, som satte Havreplanterne tilbage i Væxt, saaledes at Snyltere kunde faa Bugt med mange flere Planter end ellers vilde være Tilfældet.

Forpagter Winkel antog, at Aarsagen til Brand i Havren væsentlig skyldtes Vejrliget, i hvert Tilfælde var det hans Erfaring fra Vendsyssel. Der grasserer Brand i ganske overordentlig Grad. Marker som staar frodige, kunde blive ødelagte paa 14 Dage, naar man fik en regnfuld Periode. I Høstberetninger fra sidste Sommer tales der ogsaa om Angreb af Brand; men saa indtraf der Varme og Tørke, og saa standsede Angrebene straks.

Statskonsulent K. Hansen havde haft Lejlighed til at se ikke faa meget ondartede Angreb af Fritfluen, saaledes at endogsaa hele Pletter i Marken var helt gaaede bort, helt døde. Det vilde derfor have sin Interesse at høre, om det ikke kunde tænkes, at disse Angreb af Fritfluen paa Rugmarken kun var forbigaaende og altsaa kunde tænkes at høre op, eller om der var Udsigt til, at Fritfluen i det hele taget var i Begreb med at brede sig. I de senere Aar har man ogsaa hørt, at Fritfluen har angrebet Vaarsæden. Det kan jo være, at det er en Epidemi, saa at Angrebene igen vil forsvinde. Med Hensyn til Fritfluens Angreb paa Rugen havde Taleren faaet det bestemte Indtryk, at Angrebene staar i Forhold til Saatiden; jo tidligere der bliver saaet, jo værre bliver Angrebene. Der blev omtalt en ny indvandret Ukrudtsplante, som synes at brede sig ret anselig i de senere Aar. Taleren vilde spørge Dr. Rostrup, om han ikke kunde give yderligere Oplysninger om denne Ukrudtsplante. Den er iøvrigt ikke udenlandsk, men ses sjæld-

nere paa Markerne. Hvad Kløvermarkerne angaar, da staar man stor Fare for at blive belemret med nye Plager ved den stedse stigende Efterspørgsel efter det billige Frø. Til Direktør Jensen vilde Taleren rette det Spørgsmaal, om ikke Hvede, der var damptærsket, indeholdt færre Brandkorn end Hvede, der var tærsket paa en mere lempelig Maade.

Dr. phil. Rostrup kunde ikke gaa ind paa Dr. Ravns Betragtning angaaende Brandens Forhold med Hensyn til Saatiden; han er fremdeles af den Mening, at Temperaturforholdene have en meget væsentlig Indflydelse paa Brandens Mængde. Hr. Winkels Betragtning angaaende Aarsagen til Brand i Kornet kunde Taleren heller ikke gaa ind paa; han kunde forstaa det, naar der var Tale om Sortrust i Havren, men ikke naar der var Tale om Brand, thi den forholder sig paa en anden Maade. Den smitter ikke fra Plante til Plante. Smitten foregaar kun een Gang om Aaret, nemlig ved Udsaaningen af Havren; naar der da ikke sker Angreb, samtidig med at Spiringen foregaar, er man fuldstændig fri for Brand hele Sommeren igennem. Smitten foregaar ikke her som ved Rusten. Med Hensyn til Statskonsulent Hansens Bemærkninger angaaende Fritfluens Angreb paa Rugen kunde Taleren ikke udtale sig; han havde i saa Henseende ikke nogen Erfaring at holde sig til. Man kunde maaske nok sige, at Angrebene er tiltagne — i det mindste er der forskellige Forhold, der tyder derpaa — men det kunde jo ogsaa være, at der kun var Tale om periodiske Angreb. Den Plante, som Statskonsulent Hansen omtalte som en ny Ukrudtsplante, og som efter hans Beskrivelse er *Silene dichotoma*, saa Taleren allerede for nogle og tyve Aar siden i Kløvermarker herhjemme.

Godsejer Fabricius antog efter Direktør Jensens Udtalelser, at en vel anvendt Blaastensopløsning gør samme Nytte som Ceresbejdse.

Direktør Jensen. Ikke med Hensyn til Udbyttet, nok med Hensyn til Branden.

Godsejer Fabricius. Med Hensyn til Tidslens Ødelæggelse udtalte Dr. Rostrup, at Skrælpløjning var hensigtsmæssig,

medens Dybpløjning om Foraaret ingen Betydning havde. Taleren troede imidlertid, efter hvad han havde erfaret, at kunne sige, at Dybpløjningen havde nogen Betydning.

Direktør Jensen havde ingen Erfaring med Hensyn til, hvorvidt den ene eller den anden Tærskemaade havde Indflydelse paa Brandens Ødelæggelse. Jo mere man gennempisker Hveden, jo flere Brandkorn blive naturligvis knuste, men i saa Fald vil Smitten være til Stede som findelt Brandstøv, og her kan saa en Overbrusning med en Opløsning af Ceresbejdse magte at ødelægge Branden. Til Hr. Godsejer Fabricius havde Taleren at bemærke, at naar det drejer sig om Ødelæggelse af Branden, har man tilstrækkelig i Anvendelsen af Blaasten, men Anvendelsen heraf har den store Skavank, at den svækker Sæden, og Svækkelsen kan være meget betydelig, hvad Taleren havde faaet godtgjort ved Forsøg. Han havde udsaaet upræpareret Hvede og Hvede bejdset med Blaastensopløsning ved Siden af hinanden, og den med Blaastensopløsningen præparerede Hvede havde givet 1000 Pund mindre pr. Tønde Land, end den upræparerede Hvede. En tredie Forsøgsafdeling, hvor der var udsaaet Hvede, som var præpareret med Ceresbejdse — og i Sæddyngen var der anvendt Forkultur — gav det Resultat, at Udbyttet blev 200 Pund mere pr. Td. Ld. end af den upræparerede Hvede, saa at der altsaa i Udbyttet af det med Blaasten og med Ceresbejdse var en Forskel af 1200 Pund pr. Td. Land.

Dr. phil. Rostrup. Hovedsagen ved Tidslens Bekæmpelse er at ødelægge de grønne Dele af Planten, og det sker ved Skrælpløjningen om Efteraaret; straks efter Høsten blive de grønne Dele overskaarne, og derved altsaa Tidslens overjordiske Del ødelagt og Assimilationen standset. Dybpløjning om Foraaret kan derimod ikke have nogen Betydning; herved ødelægger man ikke den overjordiske Del af Planten, eftersom den ikke er til Stede. Ved Dybpløjning at sønderrive Rødderne hjælper ikke; enhver Rodstump kan voxe videre. Tidselfrøet spiller kun en overordentlig ringe Rolle; Kimplanterne bliver ødelagte ved Pløjning og Harvning.

Landbrugskandidat Dorph-Petersen. Der er flere Plantesygdomme, med Hensyn til hvilke vi har Midler til at optræde imod dem og hemme deres Udbredelse eller standse dem, men der er mange Plantesygdomme, med Hensyn til hvilke der først maa anstilles Undersøgelse, forinden man kan komme paa det rene med, ved hvilke Midler man kan sikre sig mod deres Angreb. Der er saaledes nævnt Bakteriosen hos Beden, som, hvis den breder sig, kan blive farlig. Endvidere er der Fritfluen, som breder sig overordentlig meget og gør Skade ikke alene paa Havremarken, men, som Statskonsulent Hansen sagde, ogsaa paa Rugmarken o. s. v. Ser man hen hertil, vilde det være ønskeligt, om de Forslag, der foreligger for Rigsdagen, og som sigter til at faa noget gjort i den Retning, maatte blive vedtagne, thi der er virkelig Trang til at faa noget gjort i Retning af at faa Oplysninger frem med Hensyn til at afvende eller bekæmpe de Plantesygdomme, som nu ofte hjemsøger Landmandens Marker.

Dr. Rostrup udtalte, at der jo allerede haves en Mængde Midler til Bekæmpelse af Plantesygdomme, men at fortsatte Forsøg selvfølgelig vilde være af største Betydning. At vente at faa alle Plantesygdomme udryddede vilde være en Urimelighed. Det er jo ikke lykkedes at faa alle Sygdomme hos Mennesket belyste og udryddede, og dog har man gennem saa lange Tider beskæftiget sig med dette Forhold, medens det i Sammenligning hermed kun er en kort Tid, at man har beskæftiget sig med Plantesygdomme. Der er gjort meget for at bekæmpe Plantesygdommene og mere er i Udsigt. Der foreligger jo saaledes for Rigsdagen et Lovforslag vedrørende dette Forhold, og man maa haabe, det bliver vedtaget. Der er da gjort en god Begyndelse, og man maa vente, at der vil blive skredet videre fremad ad den Vej for at faa Plantesygdomme og Ukrudtsplanter begrænsede eller udryddede. Taleren skulde ikke ved denne Lejlighed komme ind paa Spørgsmaalene om Bakteriosen og Fritfluen.

Præsidenten (Prof. Segelcke). Vi skylder paa Selskabets Vegne at bringe Doktor Rostrup en varm Tak for det særdeles interessante Foredrag, som han nu har holdt for os,

og tillige en Tak, fordi han skænker denne for Landbrugets Økonomi saa vigtige Sag en overordentlig stor Interesse. At man nogen Sinde skulde blive fri for Plantesygdomme, synes der kun at være lidet Haab om. Det viser sig jo, at der stadig optræder nye Sygdomme, men naar der stedse holdes Øje med dem, er der ogsaa Haab om, at man saa nogenlunde kan holde dem i Tømme.

Beretning om Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer i 1900.

Ved **L. Helweg.**

De foregaaende Aars Rodfrugtforsøg ved Statens Forsøgsstationer har vist, at der er stor Forskel mellem Brugsværdien af de til samme Sort hørende Stammer. Nærværende Forsøg, som en Fortsættelse af de tidligere, har til Formaal at oplyse, hvor de bedste Stammer findes.

Før vi kommer nærmere ind paa Redegørelsen for Resultaterne af denne første Række Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer, vil det være nødvendigt til Forstaaelse af disse Forsøg at give en kort Oversigt over den Plan, hvorefter der arbejdes, og de Regler, der følges.

Hvert Aar i September offentliggøres i Landbrugspressen og Dagspressen „Indbydelse til Deltagelse i Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer". Enhver dansk Frøavler har Ret til at anmelde sin Stamme; kun forlanges det, at Frøbeholdningen skal være for Runkelroer mindst 1000 Pd., for Gulerødder, Kaalroer og Turnips mindst 500 Pd. Da Forsøgsstationerne kun raader over en begrænset Plads til Rodfrugtforsøg, har det vist sig nødvendigt at foretage en Deling, saaledes at Barres-, Kaalroe- og Gulerods-Stammer prøves i 1900 og 1901, Elvetham-, Eckendorfer- og Turnips-Stammer i 1902 og 1903, derefter modtages i 1904 og 1905 de for 1900 og 1901 nævnte, og saa fremdeles skiftevis. Endvidere fordeles af Pladshensyn Forsøgene saaledes mellem Stationerne, at der paa Tystofte anstilles Forsøg med Runkelroer, Kaalroer og Gulerødder, paa Lyngby med Runkelroer og Kaalroer, paa

Askov Lermark med Runkelroer, paa Askov Sandmark med Turnips og Gulerødder, paa Vester Hassing med Kaalroer, Turnips og Gulerødder. Efter Indbydelsens Offentliggørelse sendes der de Frøavlere, der anmelder deres Stamme, en Erklæring som nedenstaaaende til Udfyldning og Underskrift.

ERKLÆRING.

Undertegnede indestaar herved paa Tro og Love for, at det til Forsøg paa Statens Forsøgsstationer afgivne Frø af nedennævnte Rodfrugter er af min egen Avl.

Kulturformens Navn	Stamfrø eller Handelsfrø	Hvor mange Pd. Frø er der avlet?			Hvor stort var Arealet med Frøroer?			Stammen er oprindelig modtaget fra:	Dyrket hos mig siden	Foretages Vægtfyldebestemmelse ved Udvalget af Stamroer, og hvilket Aar begyndt hermed		Efter hvilke andre Hensyn udvælges Stamroerne?	Dyrkes Frø af andre Kulturformer af samme Rodfrugtart, og da hvilke?	Andre Oplysninger, saasom Frøroernes Størrelse og Vokserum, Vejrforhold ved Indhøstningen o. s. v.
		1897	1898	1899	1897	1898	1899			ved Saltopløsning	eller i Saften?			

I sidste Halvdel af November og første Halvdel af December udtages Prøver af de anmeldte Stammer hos hver enkelt Frøavler. Man opnaar derved Sikkerhed for, at Prøven bliver en paalidelig Gennemsnitsprøve, og at den paa Erklæringen opgivne Frøbeholdning er til Stede; tillige benytter jeg Lejligheden til at faa enkelte, mangelfuldt udfyldte Erklæringer supplerede. Prøverne afsendes straks i Poser, lukkede med Forsøgenes Blyplombe; Prøven udgør for Runkelroer 15 Pd. Frø, for de andre Rodfrugters Vedkommende $3^1/_2$ Pd. Naar paa den Maade samtlige Prøver er indsamlede, udvejes Halvdelen af hver Prøve i tre Poser, der mærkes med samme Løbenummer, og hvoraf en sendes til hver af de tre i Forsøget deltagende Stationer; den anden Halvdel opbevares som Kon-

trolprøve for at kunne benyttes, hvis en Efterundersøgelse næste Aar skulde vise sig ønskelig. Ved velvillig Imødekommenhed af Dansk Frøkontrol foretages en Spiringsbestemmelse af Frøprøverne, og for de Prøvers Vedkommende, som kun har ringe Spiringsenergi, ɔ: Prøver, hvor Frøet efter 3—5 Døgns Forløb kun har givet forholdsvis lav Spiringsprocent, skrives paa Posens Mærkeseddel, at Frøet maa saas særlig tykt. Da Stammens forholdsvise Dyrkningsværdi ikke kan siges at have noget at gøre med Frøprøvens Spireevne, tages der ikke Hensyn til Spiringsresultaterne ved Bedømmelsen, og Spiringsanalysen foretages kun, for at man paa Stationerne kan sikre sig fuld Bestand i Planterækkerne, ved at saa de Prøver, der spirer daarligt, saa meget tykkere. Der føres en omhyggelig Kontrol med Prøverne under Lagring og Udvejning, saaledes at enhver Mulighed for Forveksling er udelukket. Ved Forsendelsen til Stationerne ledsages Prøverne af en specificeret Fortegnelse, og ved Udsæden saas Prøverne i den Rækkefølge, som Løbenumrene paa Posernes Mærkeseddel angiver. Paa hver Station udsaas hver Prøve paa mindst 5 Parceller à $^1/_{500}$ Td. L. Behandlingen er fuldstændig ens for alle Prøver, og ved Optagningen om Efteraaret foretages Vejning, Tørstofbestemmelse og Optælling efter nøjagtig samme Regler paa de enkelte Forsøgsstationer. Naar Stationerne har indsendt Aarets Forsøgsmateriale, og dette er sammenarbejdet i let overskuelige Tabeller, samles Forsøgsbestyrerne til et Møde, ved hvilket Klassificeringen af Stammerne foregaar efter de Bind 7 Side 161 nærmere angivne Regler. Aaret efter Dyrkningsforsøgets Udførelse og samtidig med Beretningens Offentliggørelse i Juni sendes der hver Frøavler, hvis Stamme har deltaget i Forsøgene, et Dyrkningsbevis med Resultaterne af den stedfundne Undersøgelse samt et Særtryk af Beretningen.

Til Forsøgene i 1900 var der af Barres anmeldt 27 Stammer, nemlig fra Frøavlere boende i

Københavns	Amt	2	Stammer	Maribo	Amt	5	Stammer
Holbæk	„	2	„	Odense	„	4	„
Præstø	„	3	„	Svendborg	„	5	„
Sorø	„	4	„	Aarhus	„	2	„

Desuden var der anmeldt 2 Stammer af Ørslev Flaske og 1 Stamme af Eckendorfer. Til Sammenligning med Frøavlernes

Stammer er der under Haanden indkøbt Barresfrø fra tre Frøforretninger i Indlandet og fire i Udlandet.

Af Kaalroer var der anmeldt 5 Stammer, nemlig fra Frøavlere boende i

Maribo	Amt	1 Stamme	Aarhus	Amt	2 Stammer
Odense	„	1 „	Ringkøbing	„	1 „

og der indkøbtes Frø fra tre Frøforretninger i Indlandet, fire i Udlandet.

Af Gulerødder var der anmeldt 4 Stammer Champion, af hvilken Sort, der inkøbtes Frø fra tre Forretninger i Indlandet og to i Udlandet, samt endelig 1 Stensballe og 1 James, af hvilke Sorter der indkøbtes Frø fra tre Forretninger i Indlandet og en i Udlandet. Mellem Amterne fordeler de anmeldte Gulerodsstammer sig saaledes:

Sorø	Amt	1 Stamme	Ringkøbing	Amt	1 Stamme
Aarhus	„	2 Stammer			

Desuden har der efter Anmodning været medtaget et Par Stammer fra Frøavlere i Sønderjylland.

I. Runkelroestammerne.

Dyrkningsforsøg med Runkelroer er anstillet paa Stationerne Tystofte, Lyngby og Askov. Af hosstaaende Tabel fremgaar Nedbørens Størrelse og Varmegraden i de 6 Sommermaaneder af 1900. Den samlede Nedbør er omtrent lige stor for Askov og Lyngby, men er noget større for Tystofte paa Grund af en stærk Regn i sidste Trediedel af Juni. Paa Askov har Regnmængden været noget mere ligeligt fordelt imellem Maanederne end paa de to andre Stationer, og naar Askov, som Hovedtabel 1 (Side 164) viser, har givet en Del større Udbytte end de to andre, staar dette maaske noget i Forbindelse hermed; væsentligt maa dette dog sandsynligvis tilskrives den større Gødningsmængde og den mindre Afstand mellem Planterne, som er benyttet paa Askov. Middelvarmen er omtrent 1° Celsius lavere paa Askov end paa de to sjællandske Stationer.

Paa Tystofte var Forfrugten Byg uden Gødning. Jorden, der var let lermuldet, blev 6. September 1899 skrælpløjet og tromlet og 26. Oktober pløjet c. 8″ dybt, 6. April fældet med

Letharve og Slæber; 2. Maj blev Gødningen, som var udkørt i April, nedpløjet c. 6″ dybt, og Jorden harvet og tromlet. Der er givet pr. Td. L. 20 Læs Staldgødning à 2000 Pd., som har indeholdt 195 Pd. Kvælstof, 159 Pd. Fosforsyre og 168 Pd. Kali. Frøet blev saaet 14. og 15. Maj med 21 Tommer mellem Rækkerne, og Planterne udtyndedes til c. 8—7 Tom.'s Afstand. Hver Parcel bestod af 2 Rækker à 16 Alen, og Fællesparcellernes Antal var 5. Spiringen foregik hurtig og jævnt i hele Rækkernes Længde, og Væksten skred rask

Maaned	Nedbør i Millim.			Varme i Celsius								
				Minimum			Maximum			Middel		
	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov
Maj	21·8	21·0	39·9	5·1	3·6	4·3	14·0	14·4	14·7	9·7	9·5	9·4
Juni	108·0	29·4	58·2	10·2	9·5	10·1	—	21·6	20·7	15·7	15·5	14·5
Juli	96·4	95·0	38·1	13·9	12·5	12·0	21·9	23·2	21·8	17·9	17·4	16·5
August	66·0	64·4	64·5	13·1	12·2	11·3	20·8	21·9	20·6	16·6	16·6	15·3
September ..	46·0	48·0	74·7	10·3	8·3	8·7	16·9	17·3	17·1	13·4	13·3	12·5
Oktober	75·1	110·2	99·3	6·7	4·7	4·4	11·9	11·5	11·5	9·0	7·9	7·6
Samlet Nedbør og Middel-Varme i de 6 Maaneder	413·3	368·0	374·7	9·9	8·5	8·5	17·1	18·3	17·7	13·7	13·4	12·6

frem uden Afbrydelser i den første Del af Vækstperioden. Der var saa godt som ingen Spring i Rækkerne. Hist og her standsedes hen paa Eftersommeren enkelte Roer noget i Væksten ved Angreb af Bedens Bladskimmel og af Hjærteforraadnelse.

Lyngby: Forfrugten var Havre uden Gødning. Jorden var let lermuldet. 1. September 1899 blev den skrælpløjet, den 27. Septbr. blev den pløjet c. 9″ dybt, og Gødningen nedfældet. I April blev Jorden fældet med Letharve, ringtromlet og umiddelbart før Saaningen svenskharvet 3 Gange og jævnet med Fjæl. Der er givet pr. Td. L. 20 Læs Staldgødning à 2000 Pd., som indeholdt 165 Pd. Kvælstof, 147 Pd. Fosforsyre

og 189 Pd Kali. Frøet blev haandsaaet 8. og 9. Maj i 1—2″ dybe Riller og dækket med en Rive, hvorefter Rækkerne tromledes til med en dertil indrettet Tromle. Afstanden mellem Rækkerne var 22″, Planterne blokhakkedes den 7. Juni til 10″ mellem Blokkene, og disse blev tyndet 12. og 13. Juni. Hver Parcel bestod af 2 Rækker á 14 Alen, og Fællesparcellernes Antal var 8.

Askov: Forfrugten var Rug, hvortil havde været gødet med Superfosfat og Chilisalpeter. Jorden var let lermuldet, den blev skrælpløjet i September 1899, og i November pløjet 9—10″ dybt. Om Foraaret blev Jorden fældet med Letharve og Slæber; efter Udkørsel af 23 Td. Ajle à 1200 Pd. og 15 Læs Gødning à 2000 Pd. pr. Td. L., blev den pløjet 8″ dybt og derefter behandlet med Harvning og Afsletning. Staldgødningen indeholdt 116 Pd. Kvælstof, 90 Pd. Fosforsyre og 121 Pd. Kali, Ajlen 66 Pd. Kvælstof og 118 Pd. Kali. Desuden blev der 18. Maj og 28. Juni som Overgødning givet Chilisalpeter, der indeholdt 31 Pd. Kvælstof. Hver Parcel bestod af 2 Rækker à $18^3/_4$ Alen, Afstand imellem Rækkerne 18″ og mellem Planterne i Rækken 10″; Fællesparcellernes Antal var 8. Tørt Vejr indtraf ved det Tidspunkt, da Frøspirernes Gennembrydning af Jordskorpen fandt Sted, og Ukrudtet begyndte at vise sig hist og her; hele Arealet blev da harvet med et Træk af en Siksakharve, trukket baglæns paa tværs over Rækkerne Virkningen var fortrinlig, og Roerne kom jævnt og ensartet op i Rækkernes hele Længde. Væksten foregik regelmæssigt hele Sommeren, og kun nogle faa Dage sidst i August eller først i September syntes Tørken at trykke Planterne lidt; en Del af de nedre Blade faldt stærkt ved denne Tid.

I denne Forbindelse skal, med Hensyn til Resultaterne fra de enkelte Stationer, gøres opmærksom paa, at, som Hovedtabel 1 viser (se Side 164), er Roernes Top størst paa Askov og mindst paa Tystofte, og noget tilsvarende gælder med Hensyn til Antal Stokløbere. Af større Interesse turde det være at betragte Forholdet mellem Masseudbytte og Tørstofprocenten paa de tre Stationer. I hosstaaende Tabels nederste Linie, er Middeltallene for Barresstammerne i 1900 angivet, og som det ses, har Tørstofprocenten været størst paa Lyngby, lavest paa Tystofte, og af Centner Roer pr. Td. L. har Askov givet

størst Udbytte, Tystofte mindst. For at kunne sammenholde dette Aars Resultat med de tidligere Aar er der i Tab. I fra de

Tabel I.

	Centner Roer pr. Td. L.									Tørstof i pCt. af Roen								
	Barres			Elvetham			Eckendorfer			Barres			Elvetham			Eckendorfer		
	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov
1894	476·1	658·7	600·7	438·7	660·5	623·6	505·6	726·1	644·6	13·69	15·04	14·15	14·39	15·25	13·57	11·12	13·23	12·46
1895	558·9	715·9	646·3	514·3	694·1	643·3	560·3	756·7	704·8	13·51	14·20	13·63	14·77	14·63	14·13	12·27	12·67	12·06
1896	437·2	755·2	521·5	410·2	686·9	484·4	399·0	726·3	565·4	12·46	13·57	14·88	12·62	13·95	15·15	10·28	11·88	13·28
1898	528·0	450·8	510·2	582·2	462·9	518·1	509·8	481·1	585·7	13·20	13·65	13·20	13·83	13·60	13·43	11·92	12·54	12·35
1899	514·7	448·3	587·6	406·7	428·2	569·7	526·3	436·3	619·8	13·32	14·87	13·69	13·94	14·97	13·53	11·06	13·52	12·50
Middeltal	503·0	605·8	573·3	470·4	586·5	567·8	500·2	625·3	621·1	13·24	14·27	13·91	13·91	14·48	13·94	11·33	12·77	12·53
1900	651·4	674·8	731·3							11·81	13·72	13·13						

i 1894 til 1899 anstillede Stammeforsøg angivet Middeltallene for Centner Roer pr. Td. L. og Tørstofprocenten af Barres,

Tabel II.

Barres 1900.

Løbenummer	Stammens Navn	Centner Tørstof pr. Td. L.	Centner Roer pr. Td. L.	Tørstof i pCt. af Roen	Toppen i pCt. af Roen	pCt. Stokløbere	pCt. Grenede	pCt. Halsroer	% Roer med uægte Form	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed	Klassificering efter Tørstofudbytte: Tystofte	Lyngby	Askov
	I. Klasses Stammer.													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
16	SvingelgaardSt.	95·02	637·0	14·90	37·2	0·1	2·7	1·6	2·0	3·7	2·4	1	1	1
14	Borregaard „	94·31	744·0	12·66	28·8	0·0	3·0	2·9	0·9	1·5	2·0	1	1	1
17	Sludstrup „	93·72	762·2	12·29	23·0	0·0	1·8	2·5	0·8	1·3	1·3	1	1	1
5	Hyllested „	93·55	743·5	12·55	25·2	0·1	1·8	3·6	0·8	1·6	1·6	1	1	1
11	Hollufgaard „	92·57	688·7	13·41	31·0	0·2	5·0	3·6	2·1	4·8	2·4	2	1	1
6	Bakkegaard „	92·33	737·2	12·50	30·1	0·6	2·1	4·3	1·9	2·6	2·3	2	1	1
18	Karleby „	92·26	718·3	12·82	26·8	0·3	2·5	2·6	0·9	2·3	2·0	1	2	1
13	Skovly „	92·11	674·2	13·65	28·1	0·1	1·9	1·7	0·4	1·7	1·5	1	1	1
	2. Klasses Stammer.													
9		90·71	705.2	12·85	24·1	0·5	1·5	4·5	0·7	1·5	1·7	1	2	2
36		90·13	680·1	13·22	30·5	0·1	2·9	4·1	0·7	0·7	2·1	2	1	2
25		90·10	697·0	12·92	26·1	0·5	2·2	4·9	0·2	0·3	1·6	2	2	1
26		89·10	661·2	13·47	29·7	0·3	4·6	7·0	1·4	1·5	2·0	2	2	2
30		89·08	669·8	13·15	23·5	0·4	2·4	3·4	1·3	2·0	1·8	2	1	2
8		89·01	711·3	12·48	32·0	0·1	2·7	3·7	0·9	1·1	2·0	2	2	1
23		88·96	657·0	13·52	30·9	0·0	4·0	1·8	0·5	1·0	2·5	2	2	1
34		88·68	654·2	13·54	29·3	0·1	4·5	6·2	1·0	2·7	2·5	2	2	2
20		88·42	696·7	12·70	29·0	0·1	2·6	3·0	2·1	0·6	2·0	2	2	2
10		88·06	734·0	11·98	30·8	0·1	2·0	1·8	0·6	1·1	1·5	2	2	2
33		87·93	655·2	13·41	29·3	0·1	2·9	5·9	1·1	2·4	2·5	2	2	2
32		87·87	678·1	12·95	20·3	0·0	1·4	2·1	1·0	1·2	1·3	2	2	2
21		87·63	691·8	12·64	25·3	0·1	2·2	1·9	0·7	1·1	1·4	3	2	2
12		87·60	693·7	12·61	24·5	0·1	2·1	1·2	1·0	0·2	1·5	2	3	2
15		87·51	638·5	13·68	31·4	0·4	3·6	2·6	0·9	2·4	2·4	2	2	2
31		87·50	672·5	13·01	25·6	0·2	4·0	2·8	1·6	1·8	2·4	2	3	2
7		87·07	656·3	13·24	32·5	0·2	4·7	2·9	0·9	0·9	2·0	2	2	2
	3. Klasses Stammer.													
22		86·27	658·0	13·09	30·4	0·4	3·9	4·4	2·0	2·3	2·5	3	3	2
19		85·25	666·0	12·77	24·5	0·3	3·0	2·3	0·5	0·5	1·9	3	3	2
28		85·17	672·5	12·67	25·6	0·1	1·5	2·4	0·3	0·4	1·6	2	3	3
24		84·61	657·3	12·87	32·1	0·1	2·2	3·2	0·3	0·4	2·3	2	3	3
27		82·11	613·5	13·38	36·7	0·2	2·4	2·9	0·7	1·5	2·0	3	3	3
35		77·65	650·8	11·91	21·4	4·2	3·8	18·6	2·1	2·7	2·8	3	3	3

Elvetham og Eckendorfer. 1897 maatte udelades, fordi Runkelroerne i dette Aar var slaaet fejl paa Askov. Hvad Masseudbyttet angaar, da har dette, som Tallene viser, og som det var at vente, været temmelig varierende, men gennemgaaende har dog, som det fremgaar af Tabellens Middeltal, Lyngby givet det største Centnerudbytte og Tystofte det mindste. Hvad der i denne Henseende karakteriserer Aaret 1900 er altsaa, at Askovs Centnerudbytte er større end Lyngbys, men som sædvanlig er Tystoftes det mindste. I Modsætning til Centnerudbyttet, hvor altsaa Rækkefølgen for de tre Stationer var ret forskellig i de enkelte Aar, finder vi for Tørstofprocentens Vedkommende paa en ganske enkelt Undtagelse nær samme Rækkefølge. Det synes altsaa heraf at fremgaa, at medens Masseudbyttet paa de enkelte Stationer paavirkes stærkt af de ydre Forhold, som disse byder, er Tørstofprocenten nogenlunde konstant, saaledes at Lyngby giver gennemgaaende det højeste Tørstofindhold, Askov er noget lavere og Tystofte er betydelig under denne.

Efter disse indledende Bemærkninger gaar vi over til Omtalen af selve Forsøgsresultaterne. I hosstaaende Oversigt, Tabel II, er Stammerne ordnede i Rækkefølge efter Tørstofudbyttet pr. Td. L., fordi dette er den naturlige Maalestok for de enkelte Stammers indbyrdes Brugsværdi. Tallene er Middeltal for de tre Stationers Resultater, og disse findes nærmere angivet i Hovedtabel 1. Som det vil ses af Tabel II, er 8 Stammer kommen i første Klasse, 17 Stammer i 2. og 6 Stammer i 3. Klasse. De i Indlandet indkøbte 3 Handelsprøver er medtagne i Tabellen, medens de fire Prøver fra Udlandet vil blive behandlede for sig selv senere. Med Hensyn til Tabellens Rubr. 8, 9 og 10 skal endvidere oplyses, at der til Roer med uægte Form eller Farve kun medregnes saadanne, som afviger væsentlig fra det for Sorten typiske, medens der ved Optællingen intet Hensyn tages til mindre Afvigelser i Form og Farve. Karakteren for Roernes Ensartethed i det hele taget (Rubr. 10), udtrykkes med Tal saaledes, at 1 betegner Roerne meget ensartede, 2 middelgode i Retning af Ensartethed, og 3, at Roerne er meget uensartede.

Ligesom det paa Dyrskuerne er Præmietagerne, der samler de fleste Skuelystne, saaledes maa det vel antages, at det her er Tabellens 1. Klasses Stammer, der særlig tager Interessen

fangen. Disse skal derfor, før vi gaar over til Omtalen af, hvad der iøvrigt kan udledes af Forsøget, gøres til Genstand for en mere indgaaende Behandling.

1. Svingelgaard-Stammen.

Ejer: Redaktør Erh. Frederiksen, Svingelvejen, Nakskov.

Afstamning: Frøavlen af Barres er paabegyndt i 1886, men først fra 1890 er der arbejdet paa Stammens Forbedring. Sidstnævnte Aar blev der hos Forpagter Sonne, Knuthenborg, udsøgt Stamroer paa et større Areal tilsaaet med Brugsfrø fra Forpagter Bokelmann, Nørregaard, Sakskøbing. Denne har modtaget Stammen fra Landbohøjskolen 1883. Hvilket Aar Landbohøjskolen har begyndt at avle Frø af Barres, lader sig ikke med Sikkerhed angive, men sandsynligvis har det været 1863. Saavidt det kan oplyses, var Frøet modtaget fra Frøhandlerfirmaet Vilmorin-Andrieux & Co. i Paris, og i de 20 Aar fra 1863 til 83 synes Stammen gennem Landbohøjskolens Frøavl at have undergaaet den Forandring, at den var bleven mere kort og tyk, end den oprindelig havde været.

Avlsmaade: Stamroerne udvælges efter Vægt, Form, Farve og Bladvækst, og blandt de mest velformede af disse har der siden 1890 ved Undersøgelse i Saltvandsopløsning og derefter følgende Vægtfyldebestemmelse af Saften været udsøgt Roer til særlig Elitefrøavl; foruden denne Vægtfyldeundersøgelse foretages tillige en Bestemmelse af Saftens Sukkerindhold og dens Renhed. Brugsfrøet er avlet paa Stiklingroer. Der har i 1897 paa 6—8 Td. L. været avlet 12000 Pd. Frø, i 1898 paa 9 Tdr. L. 20500 Pd. Frø og 1899 paa 8 Tdr. L. 15000 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen giver meget stort Tørstofudbytte, hvilket den skylder sit høje Tørstofindhold, der væsentlig overgaar alle de andre i 1900 prøvede Barresstammer; hvad Centner Roer pr. Td. L. angaar, er den derimod blandt de ringeste. Roen er lille og Formen er mere uens end ønskeligt. Flertallet af Roerne er af nogenlunde normal, men noget kort Barrestype, adskillige har en mer eller mindre halvlang Sukkerroeform og enkelte er af den lange, magre Type. Toppen er stor, kraftig og ensartet. Stokløbertilbøjeligheden er ringe, derimod findes der mange grenede. I Henseende til Ensartethed lader Stammer en Del tilbage at ønske og er betydelig under middel. Det ualmindelig høje

Tørstofindhold, det store Antal grenede, den ret hyppigt optrædende Sukkerroeform, og den Omstændighed, at der findes iblandet enkelte hvide Roer, synes at tyde paa, at Stammen vistnok er krydset med Sukkerroer. Sandsynligvis skyldes det en tilfældig Krydsning med Stokløbere i Sukkerroemarker, hvad man stundom ogsaa kan finde i Elvethamstammer fra sukkerroedyrkende Egne paa Fyn.*)

2. Borregaard-Stammen.

Ejer: Gaardejer Lars Belling, Borregaard, Nørre Alslev.

Afstamning: Stammen er en Aflægger af Næsgaard-Stammen, og Frøavlen er begyndt i 1891. Næsgaard-Stammen har sin Oprindelse fra Landbohøjskolens Stamme, idet den blev anskaffet til Næsgaard 1879, direkte fra Landbohøjskolen.

Avlsmaade: Der haves ingen særlig Stamfrøavl end sige Avl paa Eliteroer, derimod avles Brugsfrøet paa store, velformede Roer; der foretages hverken nogen Undersøgelse ved Saltvandsprøve eller Bestemmelse af Saftens Vægtfylde. I 1897 er der paa 2 Skpr. L. avlet 400 Pd. Frø, i 1898 paa 3 Skpr. L. 700 Pd., i 1899 paa 4 Skpr. L. 1200 Pd.

Beskrivelse: I Modsætning til Stammen Nr 1 skylder denne det store Tørstofudbytte, den har givet, at Udbyttet i Cntr. Roer pr. Td. L. er stort; i Henseende til Tørstofindhold er den derimod under Middel. Toppen er ret kraftig. Roerne er nogenlunde velformede, men der findes iblandet nogle kort kegleformede og nogle er af den lange magre Type. Af Stokløbere viste den ingen. Stammens værste Fejl er de forholdsvis mange grenede. Hvad Ensartethed angaar, er denne Stamme ringe ligesom foregaaende og viser derved, at den trænger til Forædling. I Henseende til Avlsværdi staar den tilbage for dens Ophav, Næsgaard-Stammen, der hvad Ensartethed og ædelt Præg angaar, er den kendelig overlegen, hvorimod den i Brugsværdi er bedre end Næsgaard-Stammen, fordi den giver større Masseudbytte end denne.

3. Sludstrup-Stammen.

Ejer: Lærer J. H. Michelsen, Sludstrup, Slagelse.

Afstamning: Stammen er i 1887 modtaget fra Markfrøkontoret. I 1882 paabegyndte Markfrøkontoret Tiltrækningen af

*) Jvnf. Tidskriftet „Om Landbrugets Kulturplanter" Nr. 9, Side 134.

sin egen Stamme, hvortil blev brugt, ikke en enkelt Stamme, men 3—4 af de Stammer, der paa Firmaets Prøvemark havde vist sig som de bedste Indirekte hidrører altsaa ogsaa Markfrøkontorets Stamme efter al Sandsynlighed fra Landbohøjskolens, men der blev straks tilstræbt en noget længere Form end den, der paa det Tidspunkt karakteriserede Landbohøjskole-Stammen. Fra og med 1886 paabegyndte Markfrøkontoret Salg af Stamfrø af egen Stamme. Angaaende Sludstrup-Stammen skal endvidere oplyses, at den i 1896 blev krydset med Roer efter Frø købt direkte fra Landbohøjskolen, og i et Forhold som 2 til 1.

Avlsmaaden: Stamfrøet avles paa store, glatte, smukke Roer, fri for Grenethed og uden Anlæg til Stokløbning. Siden 1892 har Stamroerne været udsøgte ved Hjælp af Saltopløsning, og Stamroerne plantes adskilt fra Roerne til Avl af Brugsfrø. Sidstnævnte Roer er middelstore, og nogenlunde velformede Roer bruges hertil. 1897 blev der paa 10 Skpr. L. avlet 2800 Pd., i 1898 paa 12 Skpr. L. 2000 Pd. og i 1899 paa 11 Skpr. L. 3500 Pd.

Beskrivelse: Ligesom Stamme Nr. 1 og 2 giver ogsaa denne et stort Tørstofudbytte, Roernes Tørstofindhold er lavt, men ingen af de andre prøvede Stammer har givet et saa stort Masseudbytte som denne. Roerne er af en fyldig, noget langstrakt Barresform, der findes ingen af de korte kegleformede, og kun nogle ganske enkelte af den lange magre Type. Dernæst er Roerne saa glatte, velformede og af saa fint, ædelt Præg, som ikke i nogen af de andre Prøver. Toppen er middelstor og ensartet. Stammen viser ingen Stokløbertilbøjelighed og har kun meget faa grenede. Farven er orangegul, med omtrent 1 pCt. lysegule. Som Karakteren for Ensartethed viser, er der ingen Stamme, der er bedre i denne Henseende.

4. Hyllested-Stammen.

Ejer: Gaardejer Fr. Jensen, Hyllested, Dalmose.

Afstamning: Frøavlen er paabegyndt i 1889, og for saa vidt det har kunnet oplyses, hidrører denne Stamme ligesom Nr. 3 fra Markfrøkontorets Stamme.

Avlsmaade: Brugsfrøet avles paa store Roer. Ved Udplantningen om Foraaret søges de smukkeste og største Roer (à c.

4 Pd.) fra til Stamfrøavl, og de hertil benyttede Roer har fra 1889 været underkastet en Undersøgelse i Saltvand, ved hvilken de mindre vægtfyldige skilles fra. I 1897 og 1898 er avlet 400 Pd. paa 2 Skpr. L. og i 1899 1000 Pd. paa 4 Skpr. L.

Beskrivelse: Denne Stamme ligner en Del Nr. 3, om den end i visse Henseender ikke fuldt kan maale sig med denne. I Udbytte og Tørstofindhold kommer den foregaaende meget nær, men hvad Formen angaar, har den knapt saa ensartet og fint et Præg som denne, hvad ogsaa Tabellens Karakter for Ensartethed tyder paa. Foruden Roer af den lange magre Type findes der tillige iblandet nogle faa flaskeformede. Den viser en lille Tilbøjelighed til Stokløbning, men den er ligesaa fri for grenede som foregaaende.

5. Hollufgaard-Stammen.

Ejer: Forpagter Schroll, Hollufgaard, Odense.

Afstamning: Stammen er i 1884 modtaget fra Markfrøkontoret, men da dette paa det Tidspunkt endnu ikke havde en egen Stamme, fordelte Kontoret som Stamfrø Brugsfrø af andre gode Stammer, og der er i 1884 hertil benyttet Frø fra Ourupgaard paa Falster. Denne Stamme har i Markfrøkontorets Bøger følgende Vedtegning: „Minder ved sin korte Form om Landbohøjskolens Stamme, hvorfra den vistnok ogsaa har sit Udspring“. Frøavlen paa Ourupgaard er sandsynligvis paabegyndt c. 1880; om Stammen er modtaget direkte fra Landbohøjskolen lader sig ikke oplyse, men er sandsynligt.

Avlsmaade: Brugsfrøet avles paa store Roer, men uden nogen særskilt Stamfrøavl, og en Undersøgelse af Roerne ved Saltvandsprøve eller Vægtfyldebestemmelse i Saften har ikke fundet Sted. Paa 1$^1/_2$ Skp. L. er i 1897 avlet 710 Pd., paa $^3/_4$ Skp. L. i 1898 200 Pd. og i 1899 540 Pd.

Beskrivelse: Denne Stamme er en fra de to foregaaende vidt forskellig Type; medens disse havde den kraftigt udviklede Roe at takke for deres store Tørstofudbytte, saa er det hos denne Stamme den høje Tørstofprocent, der gør Udslaget. Udbyttet af Centner Roer pr. Td. L. er saa lavt, at Stamme Lbnr. 28 i tredie Klasse med $^3/_4$ Procent mindre Tørstof har givet lige saa mange Centner Roer pr. Td. L. Toppen er middelkraftig og ret ensartet. Formen er meget uens, omtrent en Femtedel er af tyk, kort Kegleform og en Sjettedel

lange, mer eller mindre magre, Resten er Mellemformer mellem disse; i det hele taget gør Stammen et raat og lidet forædlet Indtryk. Den giver temmelig mange Stokløbere, og der findes flere grenede end i nogen anden af de prøvede Stammer. Endelig lader den i Henseende til Ægthed i Farve adskilligt tilbage at ønske. Blandt de prøvede 1. Klasses Stammer staar den Svingelgaards-Stammen nærmest, naar man ser bort fra sidstnævntes Krydsning med Sukkerroer.

6. Bakkegaard-Stammen.

Ejer: Gaardejer Anders Kristensen, Bakkegaard, Haslev.

Afstamning: Frøet er købt hos Sogneforeningerne i København 1892. Sandsynligvis stammer dette Frø fra Lærer Hans Knudsen i Landsgrav, idet denne i 1892 har leveret et større Parti Stamfrø til Sogneforeningerne. Hans Knudsen har i 1883 eller 1884 faaet Stammen fra Lærer Lund i Bromme, og sidstnævnte har sidst i 70erne gennem Forening til Kulturplanternes Forbedring erholdt den fra Landbohøjskolen. Da Hans Knudsen modtog Stammen var den gennemgaaende af en kort, kegleformet Type, og han begyndte derfor straks at gøre den længere, hvad der lykkedes saa godt, at der først i 90erne kunne sælges Stamfrø af denne Type.

Avlsmaade: Brugsfrøet avles paa store Roer, og ved Udvalget lægges Vægt paa, at de er ensartede i Form og Farve, ikke grenede og ikke halsede. De smukkeste og største Roer søges fra til Stamfrøavl, men der foretages ingen Undersøgelse ved Saltvandsprøve eller Bestemmelse af Saftens Vægtfylde. Paa 1 Td. L. er i hvert af Aarene 1897, 98 og 99 avlet henholdsvis 2200 Pd., 1226 Pd. og 1427 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen giver omtrent lige saa stort Tørstofudbytte pr. Td. L. som foregaaende, men det maa væsentlig tilskrives, at Udbyttet af Centner Roer pr. Td. L. er stort, Tørstofprocenten er derimod forholdsvis lav. Roen er stor og velformet, men der findes mange af den kort kegleformede Type og en Del af den lange magre Type. I Henseende til ædelt Præg staar Stammen kendelig tilbage for Nr. 3 og 4. Toppen er kraftig, men noget uensartet i Udvikling. Stammen har mange Stokløbere, men forholdsvis temmelig faa grenede. I Henseende til Ensartethed er den ringe.

7. Karleby-Stammen.

Ejer: Gaardejer J. Pilegaard, Karleby, Roskilde.

Afstamning: Frøet er i 1892 købt af Lærer Hans Knudsen i Landsgräv, og denne Stamme har altsaa samme Oprindelse som Nr. 6

Avlsmaade: Der bruges ingen særlig Stamfrøavl. Frøet avles paa middelstore (ingen under 2 Pd.) og velformede Roer efter Ejerens bedste Skøn. I 1897 avledes paa 3 Skpr. L. 750 Pd., i 1898 paa 5 Skpr. L. 1168 Pd. og i 1899 paa 7 Skpr. L. 1406 Pd. Frø.

Beskrivelse: Tørstofudbyttet pr. Td. L. er omtrent som hos Stammen Nr. 6, som den ogsaa ligner i Henseende til Masseudbytte og Tørstofindhold. Roen er temmelig stor og velformet, dog noget henimod den kort kegleformede Type, men uden Iblanding af lange, og derfor noget mere ensartet end foregaaende. Toppen ret kraftig og temmelig ensartet. Stammen har en Del Stokløbere og temmelig mange grenede.

8. Skovly-Stammen.

Ejer: Dyrlæge Esbensen, Skovly, Søllested.

Afstamning: Frøet af denne Stamme er i 1889 købt af fhnv. Handelsgartner Harries i Maribo, men hvor denne har faaet Stammen fra, kan ikke oplyses, sandsynligvis er den af tysk Herkomst.

Avlsmaade: Brugsfrøet avles paa store Roer, men der drives særskilt Stamfrøavl. Ved Udvalget af Moderroer lægges Vægt paa, at de er smukke, lange, nærmest cylinderformede, ikke grenede og ikke langhalsede, samt ensfarvede. Siden 1889 har Stamroerne været udvalgte efter Undersøgelse i Saltvand. Paa 3 Skpr. L. avledes i 1898 680 Pd., i 1899 paa $5^1/_2$ Skp. L. 1300 Pd.

Beskrivelse: Denne Stamme afviger paa iøjnefaldende Maade fra de almindelige Barresstammer, idet Farven er straagul, og den viser derved, at den ikke har Afstamning fælles med disse. Man kunde maaske paa Grund af, at den ikke er af normal orangegul Farve, anse det for tvivlsomt, hvorvidt det er berettiget at kalde den Barres, men da Farven er af saa underordnet Betydning for Praksis, og da Stammen i Henseende til Form og andre Egenskaber kommer Barres nærmest,

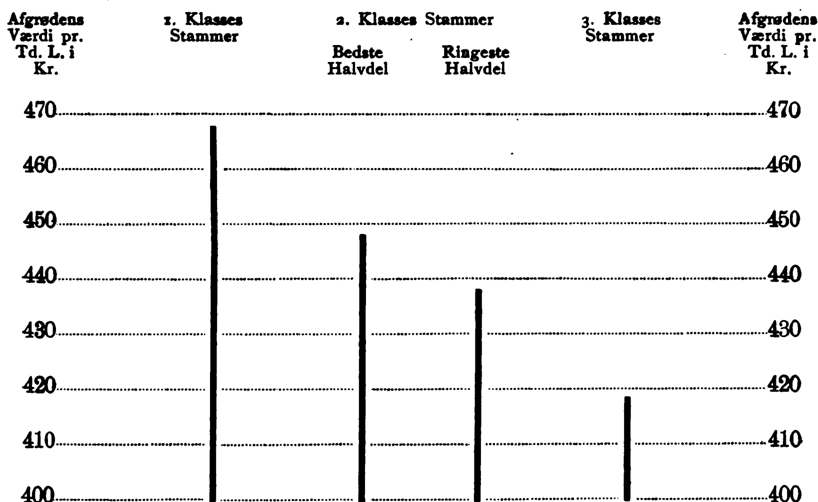
bliver det alligevel naturligt ikke at give den et nyt Sortsnavn, men at opføre den som en Stamme under Barres. I Henseende til Tørstofudbytte staar den paa Højde med de fire sidstnævnte Stammer. Udbyttet i Centner Roer pr. Td. L. er kun middel, men Tørstofprocenten er forholdsvis høj. Det er en glat velformet Roe, langstrakt ligesom Sludstrup-Stammen, men noget mindre fyldig, og af ædelt Præg; kun ganske enkelte er af den kort kegleformede eller lange, magre Type. Med Hensyn til Ensartethed kan den, som Karakteren viser, maale sig med Sludstrup- og Hyllested-Stammerne. Toppen er middelstor og ret ensartet. Der kan vise sig enkelte Stokløbere, af grenede Roer er der kun faa, og det samme gælder Roer af afvigende Form og Farve.

Naar man har anset det for rigtigt at gøre saa udførligt Rede for Avlsmaaden og Afstamningen for disse første Klasses Stammer, er det ud fra den Betragtning, at disse Forhold, og ganske særlig Afstamningen, ventelig vil kunne faa Interesse overfor de Stammer, som i Fremtiden opnaar størst Udbredelse. Hvad dernæst Hensigten med Beskrivelsen angaar, da har denne været at fremdrage de Ejendommeligheder, som kendetegner de enkelte Stammer, for dermed at give en saa fyldig Karakteristik af disse, at saavel Frøavler som Roedyrker derigennem kan danne sig en Forestilling om de forskellige Stammers Særpræg og paa Grundlag deraf gøre sit Valg mellem Stammerne. Ventelig vil det tillige interessere at lægge Mærke til den Sammenhæng, der gennemgaaende giver sig til Kende mellem Afstamning og Stammetype, som den fremgaar af Beskrivelsen.

Til Vejledning med Hensyn til Valg mellem 1. Klasses Stammer kunde der maaske være Anledning til overfor den begyndende Frøavler at gøre opmærksom paa, at Stammer, der skal være egnede til Fremavl, først og fremmest bør udmærke sig ved Ensartethed i Form og Farve samt ringe Tilbøjelighed til Grenethed og Stokløbning, kort sagt, at Stammen er af ædelt Præg. I saadanne Stammer er der langt sikrere Momenter at bygge en Fremavl paa end i Stammer, der maaske giver

ligesaa stort eller større Udbytte, men hvor Usikkerheden i Type og Uroen i hele Stammen er et umiskendelig Tegn paa disses Mangel paa Avlsoliditet. Det er indlysende, at Faren for at skeje ud er langt større hos en saadan Stamme end hos Stammer med en fast og sikker Type af ædelt Præg. Om sidstnævnte kan man med de Erfaringer, man har fra Sukkerroer, med nogenlunde Sikkerhed forudsige, at den ikke vil vise kendelig Tilbagegang gennem to Slægthed. Naar Frøavleren hvert Aar efter Offentliggørelsen af Stammebedømmelsen køber Frø af den paagældende Aargangs mest forædlede Stammer og bruger dette Frø som Stamfrø, vil han altsaa fire Aar efter kunne sælge Brugsfrø med tilstrækkelig Sikkerhed for, at det er en 1. Klasses Vare, han udbyder. Ved Valget mellem 1. Klasses Stammer bliver altsaa for Frøavleren Stammens Avlsværdi Hovedsagen, for Roedyrkeren derimod bliver Stammens Brugsværdi, — navnlig Tørstofudbyttet pr. Td. L. og Grenetheden — det afgørende.

Afgrødens Værdi beregnet i Kroner og Øre.

I hosstaaende grafiske Fremstilling er vist Afgrødens gennemsnitlige Bruttoværdi efter 1., 2. og 3. Klasses Stammer, idet 1 Centner Tørstof er ansat til en Værdi af 5 Kr. Da Produk-

tionsomkostningerne bliver de samme, hvad enten det er en 3. eller 1. Klasses Stamme der dyrkes, og da det her kun kommer an paa at vise Forskellen, kan man lige saa godt benytte Bruttoværdien som Nettoværdien. Forskellen mellem Middelafgrøden af 1. og 3. Klasses Stammer er, som det vil ses, 50 Kr. pr. Td. L. Den Frømængde disse tre Klasser repræsenterer, er efter Opgivelserne paa Erklæringerne.

1. Klasse	c.	25000	Pd. Frø.
2. Klasses bedste Halvdel	c.	37000	—
2. — ringeste —	c.	23000	—
3. Klasse	c.	37000	—

Gaar man ud fra, at samtlige 3. Klasses samt den ringeste Halvdel af 2. Klasses Stammer kasseres og erstattes med 1. Klasses Stammer, vil man ved at opstille en lignende Beregning som den, der er brugt i Bind 7, Side 174, komme til det Resultat, at der herved vil opnaas en Merindtægt af Landets Roemarker paa c. 170000 Kr. aarlig. Dette er imidlertid kun den direkte Vinding, som kan ventes af dette første Aars Forsøg for at gøre Skel mellem de gode og daarlige indenlandske Barresstammer. Utvivlsomt vil den indirekte Virkning af Forsøgene blive endnu langt større, idet Masseformering af de gode 1. Klasses Stammer vil gøre det meget udenlandske og andet daarlige Barresfrø overflødigt, og ventelig lidt efter lidt ganske fortrænge det af Frømarkedet.

Før vi forlader Tabel II skal endnu gøres opmærksom paa de tre Rubrikker længst til højre, hvoraf vil fremgaa, at Overensstemmelsen mellem Udbyttet efter Stammerne paa de tre Stationer Tystofte, Lyngby og Askov har været særdeles god. At der paa Overgangen mellem 1. og 2. Klasse, ligesom mellem 2. og 3. Klasse er en enkelt Station, der har givet henholdsvis lidt bedre eller lidt ringere Resultat end paa de to andre Stationer, er ikke andet, end hvad man maatte vente. Derimod vil man se, at de bedste 1. Klasses Stammer og de daarligste 3. Klasses Stammer har vist sig som saadanne paa alle tre Stationer. At Forsøgsresultaterne fra de enkelte Stationer samstemmer saa godt, styrker selvfølgelig Tallenes Tilforladelighed. Dette maa dog ikke forstaas paa den Maade, at f. Eks. Tallenes Decimaler er absolut nøjagtige, hvilket er umuligt at naa gennem Dyrkningsforsøg, men selv om ogsaa

Tallene maaske kan afvige et helt Centner til den ene eller til den anden Side fra Sandheden, er det let at indse, at for Praksis spiller dette ingen Rolle. Man vil tillige heraf forstaa, at staar Roedyrkeren overfor Valget mellem en Stamme, der er lavest i 1. Klasse og en Stamme, som af Frøavlerens Dyrkningsbevis kan ses, at staa øverst i 2. Klasse, er der næppe tabt synderligt ved at købe Frø af sidstnævnte.

Barresstammer indkøbt hos Handelshuse i Udlandet.

Tabel III.

Stammens Løbenummer	Stammens Klasse	Centner Tørstof pr. Td. L.	Centner Roer pr. Td. L.	Tørstof i % af Roen	Top i % af Roen	pCt. Grenede	pCt. Stokløbere	pCt. Halsroer	% Roer med uægte Form	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roens Ensartethed
3	2. Klasse	89·64	756·5	11·81	20·2	3·8	5·6	22·3	0·6	0·8	2·2
1	3. „	85·05	665·3	12·75	16·5	1·7	0·9	4·8	4·8	1·8	1·9
2	„ „	83·80	746·8	11·21	14·0	1·1	0·5	7·9	5·3	2·7	1·8
4	„ „	81·06	652·3	12·40	15·0	0·8	0·2	4·5	2·0	0·6	1·6

Tabel IV.

37	Ørsl. Flaske 3. Klasse	84·82	666·5	12·68	19·0	2·5	0·1	1·1	0·0	0·3	1·4
38	3. „	83·00	662·8	12·48	17·2	1·3	0·3	2·0	0·0	0·3	1·5
39	Eckendorfer 3. Klasse	85·89	761·4	11·28	17·1	0·4	0·8	3·8	0·8	0·8	1·1

Foruden fra indenlandske Frøhandlere har der tillige været købt Frø fra to Frøfirmaer i Tyskland, et i Skotland og et i Frankrig. Resultaterne af Forsøg med disse Stammer fremgaar af Tabel III, og som det vil ses, er de tre udpræget 3. Klasses Stammer, og kun den øverste er en god 2. Klasses Stamme. Frøet er købt hos de største og mest ansete Frøfirmaer, og der er saaledes gjort, hvad man kunde, for at skaffe saa godt udenlandsk Frø som muligt.

Før Omtalen af Runkelroeforsøgene sluttes, skal endnu nævnes, at der af et Par Frøavlere, fra hvem der er modtaget

Barresstammer, er bleven anmodet om at medtage Stammer af Ørslev Flaske og Eckendorfer i Forsøget. Af Tabel IV fremgaar, at Tørstofudbyttet er saa ringe, at disse sammenstillet med Barres ikke vil naa højere end i 3. Klasse. Dette Forsøg har sin væsentlige Interesse ved, at det yderligere bekræfter det i Bind 7, Side 180 omtalte Resultat af Forsøgene fra 1894 til 99, at Ørslev Flaske, men tillige Eckendorfer gav betydelig mindre Udbytte end Barres, og at der derfor, særlig hvad Ørslev Flaske angaar, ikke var nogen Grund til vedblivende at dyrke denne.

II. **Kaalroestammerne.**

I Tabel V er meddelt Resultatet af Forsøget med Stammer af Kaalroer. Medens i Runkelroetabellerne de udenlandske Stammer var holdt for sig selv, er dette ikke sket her. Ligesom for Gulerødderne i Tabel VI er der ogsaa her Frøavlere med Stammer i 1. Klasse, hvor man af særlige Grunde ikke kan offentliggøre Navnene, og disse Stammer betegnes da i Tabellerne paa anden Maade. I Steden for Angivelsen af Grenethed i pCt. er der for Kaalroer kun givet Karakterer, saaledes at 1 betegner forholdsvis lidt grenet, 2 middelgrenet og 3 stærkt grenet. Da Kaalroer alle har Hals, er denne Egenskab betegnet med Karakterer, saaledes at 1 betyder korthalset, 2 middellang Hals og 3 langhalset. Forsøget har været anstillet ved Tystofte (5 Parceller) og Lyngby (8 Parceller). Desuden blev Frøet ogsaa udsaaet paa Vester Hassing, men Frøet var her spiret saa daarligt, at Forsøget ikke kunde give paalidelige Resultater, hvorfor det blev kasseret. Som Tabellen viser, er fire Stammer kommen i 1. Klasse, tre Stammer i 2. og seks Stammer i 3. Klasse.

1. Pajbjerg-Stammen.

Ejer: Frøavler J. Hvidberg, Pajbjerg, Holstebro.

Afstamning: Stammen er i 1894 modtaget fra Frøhandlerfirmaet Lawson & Son i Edinburg.

Avlsmaade: Særlig Stamfrøavl og de hertil benyttede Moderroer udsøges, fra 1894 at regne, ved Hjælp af Saltvandsprøven. Brugsfrøet avles paa Stiklingroer, der overvintres paa Blivestedet. I 1897 blev avlet 1200 Pd. Frø paa 1 Td. L.,

i 1898 5100 Pd. paa 12 Tdr. L. og i 1899 8000 Pd. paa 13 Tdr. L.

Beskrivelse: Det store Tørstofudbytte, Stammen har givet, maa mere tilskrives Masseudbyttet, der er forholdsvis stort, end Tørstofindholdet, som er lavere end hos de fleste andre. Toppen er middelkraftig, og i Henseende til Ensartethed er Stammen middelgod. Stammens Grenethed er mindre end hos de andre Stammer, og Roernes Hals er af Middellængde.

Tabel V.

Kaalroer 1900.

Stammens Løbenummer	Stammens Navn	Centner Tørstof pr. Td. L.	Centner Roer pr. Td. L.	Tørstof i % af Roen	Top i % af Roen	Karakter for		% Roer med uægte Form	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed	Klassificer. efter Tørstofudbyt.	
						Grenethed	Halsdann.				Tystofte	Lyngby
	I. Klasses Stammer.											
50	Udenlandsk Stamme	78·39	608·3	12·83	21·1	2·3	2·1	0·0	0·0	2·0	1	1
59	Pajbjerg „	75·95	601·5	12·63	19·0	1·9	2·0	0·0	0·2	2·2	1	1
57	Udenlandsk „	75·92	595·0	12·74	16·8	2·6	2·0	0·2	0·2	2·3	1	1
55	Nørregaard St., sm. Roer	75·20	560·8	13·45	21·2	2·8	2·1	0·4	0·0	2·2	2	1
60	„ „ st. „	74·80	565·5	13·27	20·2	2·3	1·7	0·0	0·4	2·0	1	1
	2. Klasses Stammer.											
62		72·84	563·8	12·91	18·1	2·2	2·0	0·0	0·0	1·7	1	2
52		72·41	575·5	12·58	21·9	2·5	3·0	0·0	0·0	2·6	2	2
63		72·28	559·5	12·92	22·2	2·5	2·0	0·0	0·0	2·0	2	2
	3. Klasses Stammer.											
58		70·14	532·8	13·15	20·6	2·5	2·5	0·2	0·2	2·2	3	3
54		70·11	559·8	12·50	17·8	2·2	2·1	0·0	0·0	2·4	3	3
56		69·18	549·8	12·57	18·5	2·1	2·0	0·4	0·4	2·0	3	3
61		69·06	524·0	13·23	21·4	2·1	2·8	0·0	0·0	2·3	3	3
53		68·38	538·0	12·68	25·2	2·7	2·4	0·0	0·0	2·5	3	3
51		66·84	640·8	10·42	9·3	1·0	1·0	0·0	0·0	1·0	2	3

2. Nørregaard-Stammen.

Ejer: Forpagter Bokelmann, Nørregaard, Sakskøbing.

Afstamning: Frøet er købt i 1883 fra Markfrøkontoret i København som Handelsfrø.

Avlsmaade: Noget af Frøet avles paa store, i Kule overvintrede Roer og andet paa Stiklingroer, og der er derfor udtaget to Prøver af denne Stamme. Paa store Roer er der i 1897 paa 2 Td. L. avlet 1000 Pd. Frø, i 1898 ligeledes paa 2 Td. L. 1000 Pd. og i 1899 paa 2 Td. L. 870 Pd. Paa smaa Roer er i 1897 paa 3 Td. L. avlet 1000 Pd., i 1898 paa 3 Td. L. 1000 Pd. og i 1899 paa $2^1/_2$ Td. L. 510 Pd. Frøet, som er avlet paa store Roer, benyttes til Udsæd af Stiklingroerne.

Beskrivelse: Som ovenstaaende Redegørelse for Avlsmaaden viser, er Tabellernes Lbnr. 55 og 60 samme Stamme, og da der ikke viser sig nogen væsentlig Forskel paa Prøverne efter de to Avlsmaader, skal de derfor her behandles under et. Stammen udmærker sig ved et ualmindelig højt Tørstofindhold, og til Trods for at den kun giver et forholdsvis lavt Masseudbytte, bliver den derfor alligevel en 1. Klasses Stamme. Den har en ualmindelig stor og kraftig Top. Roden er mere grenet end hos de fleste andre, og Halsen er middellang. I Henseende til Ensartethed er Stammen middelgod.

Som Tabel V viser er Middeltallene for Tørstofudbyttet af Kaalroer efter

1. Klasses	Stammer	76·05	Centner pr.	Td. L.
2. —	—	72·51	— -	—
3. —	—	68·95	— -	—

og Forskellen i Afgrødens Pengeværdi mellem 1. og 3. Klasses Stammer bliver saaledes c. 35 Kr. pr. Td. L.

III. Gulerodstammerne.

Forsøgsresultater for Gulerødder foreligger kun fra Askov Sandmark. Frøet var tillige udsaaet paa Vester Hassing, men paa Grund af en Storm, ledsaget af Sandflugt kort efter Frøets Spiring maatte Forsøget kasseres. Imidlertid var Forsøget paa førstnævnte Station saa vellykket og med saa god Overensstemmelse mellem de enkelte Fællesparceller, at man ikke har

næret nogen Betænkelighed ved Offentliggørelsen af Resultaterne. Da der kun var en Forsøgsstation for Gulerødder er der ingen Anledning til at opføre en særlig Hovedtabel for denne, som derfor er udeladt.

Tabel VI. **Gulerødder 1900.**

Stammens Løbenummer	Stammens Navn	Centner Tørstof pr. Td. L.	Stammens Klasse	Centner Roer pr. Td. L.	Tørstof i % af Roen	Top i % af Roen	pCt. Grenede	pCt. Stokløbere	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed
	Champion.									
6	Annebjerggaard Stm.	75·45	1. Klasse	652·7	11·56	19·6	10·7	0·8	1·6	1·6
7	Pajbjerg „	73·26	„ „	595·6	12·30	22·6	11·6	0·3	0·2	2·0
4	Udenlandsk „	72·61	„ „	557·7	13·02	25·5	10·0	0·4	0·9	1·6
2		71·76	2. Klasse	573·6	12·51	25·9	22·6	0·8	3·8	2·9
8		71·03	„ „	558·4	12·72	25·9	14·9	0·3	1·7	2·9
5		70·08	„ „	540·3	12·97	26·1	14·0	0·6	0·4	1·8
10		68·82	3. Klasse	553 7	12·43	27·2	13·6	0·7	2·8	2·4
3		68·27	„ „	547·9	12·46	25·7	22·4	0·5	1·0	2·6
9		65·24	„ „	527·0	12·38	29·9	21·0	0·6	2·0	3·0
1		63·88	„ „	461·9	13·83	19·9	14·3	0·1	0·0	2·1
	James.									
21	Odder Stammen	74·60	1. Klasse	547·3	13·63	21·1	11·4	0·0	—	1·6
20		69·63	2. „	527·9	13·19	18·4	12·7	0·1	—	2·1
	Stensballe.									
32	Indenlandsk Stamme	74·03	1. Klasse	589·4	12·56	21·4	11·1	2·0		1·4
31		67·43	2. „	529·3	12·74	22·3	14·3	1·1		2·2
33		61·61	3. „	526·6	11·70	15·7	10.3	0·6		1·8
30		49·76	„ „	450·3	11·05	12·1	10·1	0·1		1·1

Askov Sandmark: Forfrugten var Rug, hvortil var gødet med 400 Pd. Ammoniak-Superfosfat (2 pCt. Ammoniak 10 pCt. Fosforsyre) og 100 Pd. Chilisalpeter pr. Td. L. Jorden blev skrælpløjet i September og harvet over en Gang med

Sæddækker forat trække Senegræsset op, i December vinterpløjet 7″ dybt. Om Foraaret blev Jorden harvet over med Sæddækker; 12 Læs à 1500 Pd. Staldgødning pr. Td. L. blev paaført først i Maj, hvorefter Jorden blev pløjet 6″ dybt og tromlet. Frøet blev saaet 16. Maj, 18″ mellem Rækkerne, og Planterne udtyndedes til 3—4″ indbyrdes Afstand. Hver Parcel bestod af 2 Rækker à $18^2/_8$ Alen og Fællesparcellernes Antal var 7. Planterne var vokset udmærket til, og Plantebestanden var tæt og god overalt, paa nogle faa Steder nær, hvor Gulerodsfluens Larve havde skadet noget straks efter Udtyndingen, ved Midten af Juli.

I Tabel VI er saavel de i Indlandet som Udlandet indkøbte Prøver medtagne. Som det vil ses, er af Champion tre Stammer kommen i 1. Klasse, tre Stammer i 2. og fire i 3. Klasse, af James og Stensballe, der ved Klassificeringen er slaaet sammen, er der kommen to Stammer i hver Klasse.

Champion.

1. Annebjerggaard-Stammen.

Ejer: Gaardejer V. Jespersen, Annebjerggaard, Skelskør.

Afstamning: Frøet er i 1882 modtaget fra Lærer Hans Knudsen i Landsgrav ved Slagelse, og denne havde igen faaet Stammen fra Skrædder Lars Jensen, Aastofte i Odsherred, der saavidt vides oprindelig havde købt Frøet hos Handelsgartner Fr. Wendt i Roskilde, et af de første Aar denne Sort blev udbudt her i Landet. Da H. Knudsen modtog den, var den noget lang, men han tilstræbte at give den en lidt kortere Form, for at den kunde blive lettere at tage op.

Avlsmaade: Særlig Stamfrøavl, og Stamrødderne udvælges efter Størrelse, Form og Farve, især tilstræbes at give Roden Fylde i den nederste, spidst tilløbende Del. Saltvandsprøve ved Udvalget af Stamroer har ikke været foretaget. Handelsfrøet avles paa smaa Rødder, hvortil Frøet saas i August. I 1897 er paa 1 Td. L. avlet 530 Pd., i 1898 paa $2^1/_2$ Td. L. 1900 Pd. og i 1899 paa 2 Td. L. 1000 Pd.

Beskrivelse: Stammen giver meget stort Masseudbytte og overgaar i denne Henseende kendelig alle de andre prøvede Stammer, men den har paa den anden Side lavere Tørstofindhold end nogen anden Stamme, og derfor bliver Tørstofudbyttet ikke de øvrige Stammer saa overlegent, som

man efter Masseudbyttet at dømme skulde have ventet. Roden er af en smuk, fyldig Form, glat, og i det hele taget af ædelt Præg, men noget kortere end ellers almindelig for Champion; dette letter dens Optagning og kan ikke betragtes som Fejl. I Henseende til Ensartethed er den fortrinlig, Toppen er ikke særlig stor; Rødderne er af lidt uens Farve. Den viser nògen Stokløbertilbøjelighed, men af grenede Rødder er der færre end i de andre Prøver.

2. Pajbjerg-Stammen.

Ejer: Frøavler J. Hvidberg, Pajbjerg, Holstebro.

Afstamning: Frøet er i 1890 modtaget fra Markfrøkontoret i København, men er senere blandet noget med Stammen Nr. 1.

Avlsmaade: Ved Udvalget af Stamrødder har der fra 1896 været anvendt Saltvandsprøve. Brugsfrøet avles paa smaa Rødder. I 1897 har der paa $3^1/_2$ Td. L. været avlet 3000 Pd., i 1898 paa $3^1/_2$ Td. L. 700 Pd., i 1899 paa $3^1/_4$ Td. L. 2500 Pd.

Beskrivelse: Roden er ligesaa velformet, smuk og glat som hos Nr. 1; den er af normal Længde, fyldig mod Rodspidsen og af ædelt Præg. Naar Stammen staar tilbage for Nr. 1 i Henseende til Masseudbytte, har dette maaske delvis sin Grund i, at der optræder ikke ganske faa korte, i Regelen kun 2—3″ lange, omtrent ligesaa brede som lange, forvoksede Rødder, en Fejl, som navnlig i visse Stammer er meget almindelig, men som Stammen Nr. 1 er ganske fri for. Karakteren for Ensartethed er derfor knap saa god her som hos førstnævnte Stamme. Tørstofindholdet er højere end hos Nr. 1, men dog i Forhold til de andre Stammer lavt. Endelig synes den lidt bedre med Hensyn til Stokløbertilbøjelighed, og hvad Grenethed og Farve angaar, staar den omtrent lige med Nr. 1.

James.

Odder-Stammen.

Ejer: Østjydsk Frøavlerforening, Odder.

Afstamning: Frøet er modtaget fra Handelsgartner Dæhnfeldt i Odense 1890.

Avlsmaade: Særlig Stamfrøavl. Ved Udvalget af Stamrødder udvælges de mest glatte og velformede, store Rødder, men der foretages ingen Undersøgelse ved Saltvandsprøve. Brugsfrøet avles paa smaa Rødder. I 1897 er der avlet 540 Pd. paa 1/2 Td. L., i 1898 242 Pd. paa 3/4 Td. L., i 1899 275 Pd. paa lignende Areal.

Beskrivelse: Tørstofudbyttet er tilnærmelsesvis paa Højde med de bedste Champion. James plejer ellers i Regelen at staa kendelig tilbage for Champion, og denne Stamme maa derfor betegnes som noget ualmindelig godt. Masseudbyttet er lavt, men Tørstofprocenten meget høj. Roden er velformet; men der findes mange af de ovenfor omtalte korte, forvoksede Rødder; bortset herfra er Roden ensartet, og Farven er god.

Som det af Tabellen vil fremgaa er Middeltallene for Tørstofudbyttet af

Champion:

1. Klasses	Stammer	73·77	Centner	pr.	Td.	L.
2. —	—	70·96	—	-	—	
3. —	—	66·55	—	-	—	

James og Stensballe:

1. Klasses	Stammer	74·32	Centner	pr.	Td.	L.
2. —	—	68·53	—	-	—	
3. —	—	55·69	—	-	—	

Forskellen i Afgrødens Pengeværdi mellem 1. og 3. Klasses Stammer er altsaa for Champion 36 Kr., for James og Stensballe 93 Kr. pr. Td. L.

Hvad ovenfor er anført under Omtalen af Barresstammerne som Begrundelse for den indgaaende Redegørelse for de Stammer, der er kommen i 1. Klasse, gælder i alt væsentlig ogsaa Kaalroe- og Gulerodsstammerne, og her skal derfor kun henvises dertil.

Naar der gennem ovenstaaende Redegørelse er gjort saa skarpt Skel imellem de tre Klasser af Rodfrugtstammer, og der gennem hele Fremstillingen er givet 1. Klasses Stammerne

en saa fremskudt Plads, turde det ikke være overflødigt udtrykkelig at betone, at fordi en Stamme er kommen i 1. Klasse i Aar, er den dermed ikke stemplet som en første Rangs Rodfrugtstamme for bestandig. Det vilde derfor ogsaa være ganske utilladeligt, om en Frøavler, der havde faaet sin Stamme i 1. Klasse, vilde mene, at han dermed var berettiget til i en ubegrænset Fremtid at reklamere med Stammen, Aar efter Aar, som en første Klasses Vare. Det vil let indses, at det tværtimod kun er forholdsvis faa Aar, at den stedfundne Klassificering af Stammerne kan have Gyldighed. For det første kan man ikke vide, naar nye Stammer bliver tiltrukne, som overgaar de bedste nuværende; det kan saaledes f. Eks. godt tænkes, at flere af de her nævnte 1. Klasses Stammer maa vige Pladsen for nye og endnu bedre Stammer og selv rykke ned i 2. Klasse, naar i 1904 Barresstammerne paany kommer til Bedømmelse. Endvidere maa Varigheden af det Tidsrum Klassificeringen gælder, være afhængig af den mer eller mindre rationelle Avlsmaade, Stammen er underkastet, ligesom ogsaa Stammens større eller mindre Avlsværdi maa have Indflydelse derpaa. Det vil altsaa heraf forstaas, at der ved fremtidigt Køb af Roefrø maa forlanges opgivet foruden Stammens Navn tillige den Aargang 1. Klasses Stammer, den hører til, og er der hengaaet mere end 3 til 5 Aar siden Klassificeringen blev offentliggjort, kan man i Regelen næppe fæste synderlig Lid til, at det fremdeles er en 1. Klasses Stamme.

Til Slutning skal endnu blot anføres Grunden til, at Beretningen ikke er bleven offentliggjort tidligere. Som fremdraget i Forsøgsberetningen Bind 7, Side 171 maa Frøavleren paa Grund af, at Roen er en toaarig Plante, arbejde med to Stammer. Den Stamme, som der i Sommeren 1900 er anstillet Forsøg med, haves der først Frø af til Udsæd i Foraaret 1902, og det Frø, der blev udbudt nu i Foraaret, er af en Stamme, som ikke er undersøgt, og som man derfor ikke kender. Nærværende Forsøgsberetning gælder altsaa kun de Stammer, hvoraf der skal avles Frø i indeværende Sommer, og som skal saas næste Foraar, og det vil saaledes ses, at der ikke var nogen Grund til at offentliggøre Forsøgsresultaterne tidligere.

Barres-

Hovedtabel I.

Stammens Løbenummer	Ctnr. Tørstof pr. Td. L.			Ctnr. Roer pr. Td. L.			Tørstof i pCt. af Roen			Top i pCt. af Roen		
	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov
1	71·00	89·64	94·51	605·8	663·0	727	11·72	13·52	13·00	10·1	16·2	23·2
2	72·72	84·73	93·95	703·3	715·0	822	10·34	11·85	11·43	9·0	13·4	19·6
3	74·58	95·53	98·81	692·5	757·0	820	10·77	12·62	12·05	13·5	18·2	28·8
4	70·17	82·55	90·45	607 5	634·5	715	11·55	13·01	12·65	10·1	13·9	21·0
5	80·17	97·56	102·91	683·5	743·0	804	11·73	13·13	12·80	16·2	24·1	35·2
6	79·90	96·11	100·98	687·6	732·0	792	11·62	13·13	12·75	21·8	29·1	39·5
7	75·00	91·31	94·91	600·0	666·0	703	12·50	13·71	13·50	23·9	28·7	44·8
8	74·49	94·40	98·15	657·5	705·5	771	11·33	13·38	12·73	25·0	29·5	41·5
9	80·48	94·12	97·54	682·0	689·5	744	11·80	13·65	13·11	18·7	22·0	31·7
10	76·09	92·64	95·44	704·5	716·5	781	10·80	12 93	12·22	24 3	28·2	39·8
11	79·17	98·20	100·34	639·0	693·0	734	12·39	14·17	13·67	23·4	27 6	42·1
12	75·28	89·77	97·74	658 0	663·0	760	11·44	13·54	12·86	16·0	23·9	33·7
13	81·49	95·86	98·97	654·5	657·0	711	12·45	14·59	13·92	21·5	26·2	36·4
14	82·68	99·29	100·96	714·0	736·0	782	11·58	13·49	12·91	21·0	26·5	38·9
15	76·69	92·36	93·47	601·0	644·5	670	12·76	14·33	13·95	22·6	29·0	42·5
16	86·67	98·07	100·32	612·5	638·5	660	14·15	15·36	15·20	32·3	31·6	47·7
17	84·20	96·85	100·11	738·6	749·0	799	11·40	12·93	12·53	17·0	20·1	31·9
18	80·12	94·77	101·89	674·4	701·5	779	11·88	13·51	13·08	20·1	24·0	36·3
19	70·38	90·97	94·40	619·0	654·0	725	11·37	13·91	13·02	18·3	21·4	33·9
20	77·95	92·39	94·92	688·0	669·0	733	11·33	13·81	12·95	22·7	25·6	38·6
21	73·49	92·48	96·92	655·0	679·5	741	11·22	13·61	13·08	17·6	21·9	36·3
22	73·85	88·98	95·99	619·0	636·0	719	11·93	13·99	13·35	23·5	27·5	40·3
23	76·32	91·98	98·57	615·0	637·0	719	12·41	14·44	13·71	23·9	26·4	42·4
24	75·67	89·14	89·02	649·0	645·0	678	11·66	13·82	13·13	25·0	28·1	43·2
25	76·97	94·54	98·78	670·5	670·5	750	11·48	14·10	13·17	19·9	23·3	35·2
26	79·67	93·19	94·44	642·0	644·5	697	12·41	14·46	13·55	21·7	26·5	40·9
27	72·52	86·03	87·77	592·0	592·5	656	12·25	14·52	13·38	28·4	32·2	49·5
28	75·26	87·47	92·79	659·0	637·5	721	11·42	13·72	12·87	17·9	23·8	35·0
30	76·04	96·24	95·01	654·4	666·5	709	11·62	14·44	13·40	17·4	21·2	32·0
31	77·94	90·62	93·93	649·0	651·5	717	12·01	13·91	13·10	19·2	22·1	35·4
32	75·82	92·63	95·16	629·2	665·0	740	12·05	13·93	12·86	14·0	18·2	28·7
33	79·25	91·48	93·07	641·7	652·0	672	12·35	14·03	13·85	22·2	25·5	40·2
34	78·84	93·33	93·87	631·7	661·0	670	12·48	14·12	14·01	22·6	25·9	39·4
35	68·16	82·98	81·82	622·5	656·0	674	10·95	12·65	12·14	14·5	30·3	28·5
36	77·82	96·47	96·11	645·8	695·5	699	12·05	13·87	13·75	23·7	26·3	41·6

stammer 1900.

pCt. Grenede			pCt. Stokløbere			pCt. Halsroer			pCt. Roer m. uægt. Form		pCt. Roer m. uægt. Farve		Karakter f. Roernes Ensartethed		
Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Askov	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Askov
0·7	2·8	1·5	0·3	0·8	1·5	1·3	1·7	11·4	0·0	9·6	0·0	3·5	1·0	2·0	2·8
0·0	1·8	1·4	0·3	0·7	0·5	3·0	2·4	18·2	0·4	10·1	1·5	3·9	1·0	2·5	2·0
1·7	5·7	4·0	2·0	6·8	8·0	15·3	11·6	40·0	0·8	0·4	1·5	0·0	3·0	1·5	2·0
0·7	0·4	1·2	0·0	0·4	0·1	0·7	1·8	11·0	0·0	3·9	0·0	1·1	1·0	1·8	2·0
1·0	2·0	2·5	0·0	0·0	0·4	0·4	0·2	10·2	0·2	1·3	1·6	1·5	1·1	1·6	2·0
1·6	1·8	2·9	0·4	0·4	0·9	1·6	1·3	10·0	1·4	2·4	3·6	1·5	3·0	1·8	2·0
3·8	6·6	3·7	0·0	0·4	0·1	1·0	0·7	7·1	0·2	1·5	1·1	0·6	2·0	1·5	2·5
1·4	3·1	3·5	0·0	0·0	0·2	0·6	0·7	9·7	0·5	1·3	1·8	0·4	2·0	1·9	2·0
1·6	1·5	1·4	0·0	0·6	1·0	1·8	1·5	10·2	0·5	0·9	2·3	0·6	2·0	1·8	1·2
1·0	2·8	2·1	0·0	0·0	0·4	0·4	0·6	4·5	0·2	0·9	1·6	0·6	1·6	1·8	1·2
2·8	6·1	6·2	0·0	0·0	0·5	1·8	1·5	7·4	2·3	1·9	5·9	3·7	3·0	1·9	2·4
1·2	3·0	2·1	0·0	0·2	0·2	0·0	0·2	3·4	0·0	2·0	0·0	0·4	2·0	1·6	1·0
1·0	3·3	1·4	0·0	0·2	0·2	0·2	0·4	4·6	0·2	0·6	3·4	0·0	2·0	1·5	1·0
1·8	4·8	2·4	0·0	0·0	0·0	0·4	0·6	7·6	0·5	1·3	2·3	0·6	2·0	2·0	2·0
2·8	4·6	3·4	0·0	0·9	0·4	0·8	0·6	6·5	0·7	1·1	4·1	0·7	2·5	2·4	2·4
2·0	3·1	3·1	0·2	0·2	0·0	0·4	0·4	4·1	1·6	2·3	4·3	3·1	2·6	2·1	2·5
0·4	2·8	2·1	0·0	0·0	0·1	0·6	0·4	6·6	0·7	0·9	2·0	0·6	1·0	1·8	1·0
2·4	2·8	2·3	0·0	0·4	0·5	0·6	0·2	7·0	0·5	1·3	3·0	1·6	2·1	1·9	2·0
1·2	4·6	3·1	0·2	0·6	0·0	0·6	0·7	5·6	0·0	0·9	0·7	0·2	2·0	1·6	2·0
2·2	3·1	2·5	0·0	0·0	0·4	0·8	0·7	7·6	0·7	3·5	0·7	0·4	2·0	1·9	2·0
1·2	3·1	2·4	0·2	0·0	0·0	0·2	0·0	5·5	0·5	0·9	1·8	0·4	1·1	1·9	1·3
2·0	4·8	5·0	0·2	0·6	0·3	2·0	0·8	10·3	1·1	2·9	2·5	2·0	2·0	2·5	3·0
1·2	6·4	4·5	0·0	0·0	0·0	0·0	0·0	5·3	0·2	0·7	1·8	0·2	2·6	2·0	3·0
1·4	1·8	3·5	0·0	0·0	0·3	0·0	0·2	9·4	0·0	0·6	0·7	0·0	2·0	1·9	2·9
1·2	1·7	3·8	0·4	0·4	0·6	1·2	1·1	12·4	0·2	0·2	0·5	0·0	1·5	1·4	1·9
1·8	6·8	5·1	0·0	0·4	0·4	2·2	2·4	16·5	0·9	1·8	2·7	0·2	2·0	2·1	2·0
1·6	2·6	3·1	0·2	0·0	0·5	0·0	0·2	8·4	0·7	0·6	2·3	0·7	2·0	2·1	2·0
0·6	2·4	1·4	0·0	0·0	0·4	0·4	0·0	6·9	0·0	0·6	0·7	0·0	1·4	1·4	2·0
1·4	3·9	2·0	0·2	0·6	0·3	0·6	1·3	8·4	0·7	1·8	3·2	0·7	2·3	1·6	1·4
2·6	3·7	5·8	0·0	0·2	0·3	1·0	0·4	6·9	0·2	3·0	1·4	2·2	2·0	2·3	3·0
0·3	2·2	1·8	0·0	0·0	0·0	0·3	0·0	6·1	0·4	1·5	1·9	0·4	1·0	1·8	1·1
1·3	3·7	3·8	0·0	0·0	0·3	4·7	0·8	12·3	0·8	1·3	3·0	1·8	3·0	2·0	2·4
1·3	6·5	5·8	0·0	0·2	0·1	3·7	0·9	14·1	0·8	1·1	3·8	1·5	2·6	2·0	3·0
1·7	3·5	6·3	1·3	3·7	7·5	16·0	8·5	31·4	1·5	2·4	3·8	1·5	3·0	2·3	3·0
1·0	3·4	4·3	0·0	0·2	0·1	2·0	0·6	9·6	0·4	0·9	0·8	0·6	2·0	1·3	3·0

Kaalroestammer 1900.

Hovedtabel 2.

Stammens Løbenummer	Centner Tørstof pr. Td. L.		Centner Roer pr. Td. L.		Tørstof i pCt. af Roen		Top i pCt. af Roen		Karakter f. Grenethed		Karakter f. Halsdann.		% Roer med uægte Form	% Roer med uægte Farve	Karakter f. Roernes Ensarteth.	
	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Lyngby	Lyngby	Tystofte	Lyngby
50	62·63	94·15	500·6	716·0	12·51	13·15	24·3	17·9	2·2	2·3	2·2	2·0	0·0	0·0	2·0	2·0
51	59·66	74·01	582·0	699·5	10·25	10·58	9·0	9·5	1·0	1·0	1·0	1·0	0·0	0·0	1·0	1·0
52	58·63	86·19	467·9	683·0	12·53	12·62	25·4	18·4	2·4	2·5	3·0	3·0	0·0	0·0	2·8	2·4
53	51·37	85·38	410·0	666·0	12·53	12·82	33·2	17·2	2·8	2·6	2·8	2·0	0·0	0·0	2·5	2·4
54	55·78	84·44	452·0	667·5	12·34	12·65	21·1	14·5	2·0	2·3	2·2	2·0	0·0	0·0	3·0	1·8
55	59·16	91·24	435·0	686·5	13·60	13·29	25·1	17·2	2·8	2·8	2·2	2·0	0·4	0·0	2·0	2·3
56	55·50	82·86	444·0	655·5	12·50	12·64	22·2	14·7	2·1	2·1	2·0	2·0	0·4	0·4	2·0	1·9
57	62·19	89·64	494·0	696·0	12·59	12·88	18·5	15·1	2·8	2·3	2·0	2·0	0·2	0·2	3·0	1·5
58	56·20	84·08	430·0	635·5	13·07	13·23	23·4	17·7	2·2	2·8	3·0	2·0	0·2	0·2	2·0	2·4
59	62·43	89·47	493·5	709·5	12·65	12·61	21·1	16·9	2·0	1·8	2·0	2·0	0·0	0·2	3·0	1·3
60	60·46	89·14	449·5	681·5	13·45	13·08	22·2	17·7	2·0	2·5	1·4	2·0	0·0	0·4	2·0	2·0
61	54·78	83·33	407·0	641·0	13·46	13·00	25·3	17·4	1·4	2·8	2·6	3·0	0·0	0·0	2·0	2·5
62	60·01	85·67	467·0	660·5	12·85	12·97	19·8	16·4	2·4	1·9	2·0	2·0	0·0	0·0	2·0	1·4
63	58·31	86·24	452·0	667·0	12·90	12·93	25·8	18·5	2·6	2·4	2·0	2·0	0·0	0·0	2·0	2·0

Beretning om Dyrkningsforsøg med Kartofler, udførte paa Statens Forsøgsstationer 1881—98.

Ved Forsøgsbestyrer **A. J. Hansen.**

Disse Forsøg er planlagte og paabegyndte af afdøde Statskonsulent P. Nielsen paa Skolelodden i Ørslev, og under hans Ledelse fortsatte paa de senere oprettede Forsøgsstationer ved Tystofte, Askov, Lyngby og Vester-Hassing.

Da den ondartede Sygdom, Kartoffelskimmel (Phytophthora infestans), som i flere Aar gjorde al Kartoffeldyrkning næsten umulig, angreb alle vore hjemlige Sorter meget stærkt, og ingen af de Midler, som anvendtes imod den, formaaede at indskrænke det store Tab, den foraarsagede, indforskrev Markfrøkontoret i Kjøbenhavn først i 70erne en Del nye Sorter fra Udlandet. Disse, som delvis viste sig at være mindre modtagelige for Sygdom, danner Grundlaget for Nielsens første Forsøg.

Forsøgenes Opgave har været ved Dyrkning af de forskellige Sorter under saa vidt mulig lige Vilkaar at prøve deres forskellige Egenskaber, deres Ydeevne, Modstand overfor Sygdomsangreb, Modningstid samt Knoldstørrelse m. m. I de senere Aar er desuden Knoldenes Tørstofindhold bestemt ved Vægtfylde.

Forsøgene falder i følgende 4 Afsnit:

a. Forsøgene 1881—85 udførte paa Ørslev Skolelod.
b. — 1886—91 — - Forsøgsstationerne ved Tystofte og Askov (Sandmarken).
c. — 1892, 93 og 94 udførte paa Forsøgsstationerne ved Tystofte, Askov (Sandmarken), Lyngby samt et enkelt Aar ved V. Hassing.

d. Forsøgene 1895—98 udførte paa samtlige Forsøgsstationer (Tystofte, Askov Sandmark og Lermark, Lyngby og V. Hassing).

Forsøgsmarkerne, hvori Dyrkningsforsøgene er udførte, kan i Korthed karakteriseres saaledes: Ørslev Skolelod, meget god dyb lermuldet Jord med Lerunderlag, i gammel Kultur og god Gødningskraft. Tystofte, god lermuldet Jord, som navnlig de første Aar var i mindre god Kultur og Gødningskraft. Askov Sandmark, meget mager og tør Sandjord med gullig, rødt Sandunderlag, men i ret god Kultur. Askov Lermark, let lermuldet Jord med koldt, sandblandet Lerunderlag, i forholdsvis ny Kultur, men i ret god Gødningskraft, især i de senere Aar. Lyngby har let lermuldet Jord med gruset, sandblandet Lerunderlag, i ret god Gødningskraft. Vester Hassing, meget let, fin og tør Sandjord med gult Sandunderlag, i forholdsvis ringe Kultur, men stærkt gødet.

Kartoflerne er altsaa dyrkede paa Jorder af meget forskellig Beskaffenhed. Desuden har Forsøgsstationerne ved deres Beliggenhed i det sydvestlige og nordøstlige Sjælland, det sydlige og nordlige Jylland noget nær et saa afvigende Klima, som kan opnaas her i Landet. Efterfølgende Tabeller viser da ogsaa en ret betydelig Forskel i Varme og Nedbør for de 4 Stationer.

Oversigt over Varme og Nedbør ved Tystofte, Askov og Ørslev.

Tabel I. Varme og Nedbør for Ørslev 1881—85.

Aar	Maj		Juni		Juli		August		Septbr.		Tilsammen	
	Nedbør Milm.	Varme C°	Nedbør Milm.	Varme C°	Nedbør Milm.	Varme C°	Nedbør Milm.	Varme C°	Nedbør Milm.	Varme C°	Nedbør Milm.	Varme C°
1881.....	34	10·7	14	14·3	72	16·0	72	14·7	68	11·7	260	67·4
1882.....	46	10·7	79	14·0	120	16·8	67	15·8	52	13·9	364	71·2
1883.....	31	11·1	26	15·1	67	17·1	82	14·8	61	13·0	267	71·1
1884.....	30	10·7	20	13·7	111	17·1	17	16·8	51	14·7	229	73·0
1885.....	33	8·9	38	14·3	13	17·0	85	13·9	90	11·5	259	65·6
Gennems.	35	10·4	35	14·3	77	16·8	65	15·2	64	13·0	276	69·7
Ant. Dage	10		9		14		17		14		64	

Middelvarme for Tystofte og Askov 1886—91.

Aar	Maj		Juni		Juli		August		Septbr.		Tilsammen	
	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov
1886.....	11·5	10·8	13·8	13·3	15·6	14·8	16·3	14·7	14·2	12·6	71·4	66·2
1887.....	9·6	9·3	14·9	14·8	17·2	16·5	15·8	14·4	12·2	11·2	69·7	66·2
1888.....	9·9	9·2	14·0	14·2	14·2	14·0	14·9	13·5	11·8	11·5	64·8	62·4
1889.....	14·1	14·8	19·8	18·6	16·1	15·8	15·1	14·3	10·8	10·6	75·9	74·1
1890.....	12·4	11·8	13·3	12·8	14·6	13·8	15·6	14·5	13·2	12·7	69·1	65·6
1891.....	10·4	9·7	14·1	14·0	16·9	16·3	14·6	14·0	13·3	12·9	69·3	66·9
Gennems.	11·3	10·9	15·0	14·6	15·8	15·2	15·4	14·2	12·6	11·9	70·0	66·9

Nedbør for Tystofte og Askov 1886—91.

Aar	Maj		Juni		Juli		August		Septbr.		Tilsammen	
	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov	Tystofte	Askov
1886.....	25	32	27	64	45	72	14	44	42	51	153	263
1887.....	57	41	14	15	41	43	40	60	51	108	203	267
1888.....	38	20	62	91	117	101	52	81	18	35	287	328
1889.....	13	24	37	19	47	57	139	153	48	80	284	332
1890.....	49	50	65	50	77	148	100	115	28	42	319	406
1891.....	60	81	29	9	75	177	106	204	46	68	316	539
Gennems.	40	41	39	41	67	100	75	110	39	64	260	356
Ant. Rgnd. Gennems.	10	10	7	8	15	14	14	19	11	13	57	64

De sjællandske Stationer har altsaa i de fem Sommermaaneder Maj—September ca. 1° højere Middelvarme end de jydske. At Temperaturen paa de to sjællandske Stationer er noget nær ens er ret naturlig. Mere paafaldende er det, at Vester Hassing trods sin nordlige Beliggenhed har lidt højere Sommervarme end Askov. Anderledes forholder det sig med Nedbøren, der er meget afvigende særlig indenfor Landsdelene. Lyngby faar mere Regn end Tystofte, og Askov, som har størst

Oversigt over Varme og Nedbør ved Tystofte,

Tabel 2. Middelvarme i Celsius⁰ for Tystofte, Askov,

Aar	Maj				Juni				Juli			
	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing
1892	10·8	10·8	10·4	9·0	13·5	12·4	13·8	13·0	14·7	14·1	14·9	14·0
1893	10·7	10·6	10·6	11·0	15·5	14·0	15·0	14·1	17·7	16·7	17·4	16·3
1894	11·3	10·3	11·0	9·4	14·7	13·4	14·9	13·7	18·3	16·8	17·7	16·7
1895	12·3	11·9	12·3	12·5	15·5	14·3	15·3	14·3	16·0	14·6	15·6	14·7
1896	11·4	10·5	11·3	10·9	17·9	16·2	18·0	16·4	18·5	16·7	18·3	17·2
1897	11·3	10·5	11·2	10·9	16·6	15·8	16·6	16·0	16·4	15·2	16·2	16·0
1898	9·9	8·8	9·6	9·1	14·3	13·0	14·2	13·9	14·2	13·0	13·9	13·5
Gennems....	11·1	10·5	10·9	10·4	15·4	14·2	15·4	14·5	16·5	15·3	16·3	15·5

Nedbør i Millimeter for Tystofte, Askov,

Aar	Maj				Juni				Juli			
	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing
1892	40	74	36	22	70	94	84	98	38	16	29	16
1893	26	31	17	21	28	16	25	40	58	64	55	91
1894	21	36	47	49	45	105	42	46	70	75	121	50
1895	27	55	32	39	20	77	58	53	82	128	106	92
1896	18	20	25	32	11	23	30	28	20	20	34	24
1897	83	72	47	63	44	17	36	24	106	97	132	73
1898	94	90	96	104	117	118	110	67	45	68	69	41
Gennems....	44	54	43	47	48	64	55	51	58	67	78	55

Nedbør af alle Stationer, faar langt mere Regn end Vester Hassing. At disse ejendommelige klimatiske Forhold øver deres Indflydelse paa Afgrøderne er sikkert nok, men en Sammenligning mellem Afgrøderne paa de forskellige Stationer m. H. t. Klimaets Indflydelse, lader sig dog vanskelig foretage, da Jordbundens Beskaffenhed, Kultur og Gødningskraft her griber forstyrrende ind. Men naar Vester Hassing Sandmark

Askov, Lyngby og Vester Hassing 1892—98.

Lyngby og Vester Hassing 1892—98.

August				September				Tilsammen			
Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing
16·1	15·1	15·4	14·4	13·5	12·1	12·7	11·6	68·6	64·5	67·2	62·0
17·2	15·9	16·7	15·9	12·3	11·1	11·6	11·7	73·4	68·3	71·3	69·0
15·7	14·2	15·3	14·2	11·2	10·4	10·7	9·9	71·2	65·1	69·6	63·9
16·5	15·4	16·1	15·3	14·3	13·1	13·4	13·1	74·6	69·3	72·7	69·9
15·8	14·4	15·6	14·9	13·2	11·9	12·6	12·2	76·8	69·7	75·8	71·6
17·9	16·7	17·7	16·8	12·5	11·3	11·9	11·2	74·7	69·5	73·6	70·9
16·2	15·6	15·7	14·7	13·4	12·6	13·2	12·9	68·0	63·0	66·6	64·1
16·5	15·3	16·1	15·2	12·9	11·8	12·3	11·8	72·4	67·1	71·0	67·3

Lyngby og Vester Hassing 1892—98.

August				September				Tilsammen			
Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	V. Hassing
68	61	92	75	66	67	44	71	282	312	285	282
51	54	47	38	71	140	73	96	234	305	217	286
54	161	58	92	28	49	27	21	218	426	295	258
63	130	113	79	12	30	21	17	204	420	330	280
55	73	78	67	77	141	104	88	181	277	271	239
68	145	64	122	73	97	102	38	374	428	380	320
44	71	43	99	27	59	71	43	327	406	389	354
58	99	71	82	51	83	63	53	260	368	310	288

kan give lige saa store Afgrøder som de langt bedre, lermuldede Marker ved Lyngby og Askov, saa ligger det nær at antage, at dette for en Del skyldes den forholdsvis tørre og varme Sommer, som er ejendommelig for denne Station. Med større Sikkerhed lader Virkningen af Svingningerne i Temperatur og Fugtighed fra Aar til andet sig eftervise. Her viser særlig Varmen en afgørende heldig Virkning. Dette ses bedst ved at

sammenligne Tallene for de aarlige Gennemsnitsafgrøder paa Tabellerne 41—44. Den tørre og varme Sommer 1896 har givet store Afgrøder, medens den vaade og kolde Sommer 1898 gav smaa Afgrøder paa alle Stationer. Dette bekræfter, hvad den erfarne Kartoffeldyrker godt ved, at Kartoflerne ikke ynder Fugtighed, men derimod taaler vore tørreste Sommere bedre end de fleste andre Kulturplanter. De er taknemmelige for alt, hvad der bidrager til at forhøje Jordvarmen: god Vandafledning, stærk Behandling og Gødskning af Jorden.

Forsøgene er udførte efter samme Plan paa alle Stationerne. Sædskiftet og den tilførte Gødningsmængde har dog været lidt afvigende for de forskellige Forsøgsmarker.

Sædskifte i Sandmarken ved Askov:

1. Vikkehavre, 2. Rug, 3. Bælgsæd, 4. Byg, 5. Kartofler, 6. Havre, 7. 8. og 9. Græsmærk.

Anvendt Gødning:

$11^1/_4$ Læs	= 22500 Pd.	Staldgødning	pr. Td. Ld.	til Rug,
15 —	= 30000 -	—	- - - -	Kartofler og
$7^1/_2$ —	= 15000 -	—	- - - -	Havre.

Sædskifte i Lermarken ved Askov:

1. Rug, 2. Kartofler, 3. Havre, 4. Græsmark, den ene Halvdel med Kløver, den anden med Sneglebælg, 5. $^1/_2$ Græsmark og $^1/_2$ Vikkehavre.

Tilført Gødning:

10 Læs	= 20000 Pd.	Staldgødn.	pr. Td. Ld.	til Rug,
15 —	= 30000 -	—	- - - -	Kartofler og
ca.	10000 -	Ajle	- - - -	andet Aars Græs.

Sædskifte i Forsøgsmarken ved Lyngby:

1. Rug, 2. Kartofler, 3. Havre, 4. Roer, 5. Byg, 6. og 7. Kløver og Halvbrak.

Tilført Gødning: Som Regel anvendes 200 Pd. 18% Superfosfat pr. Td. Ld. til Rug og 30000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. til Kartofler.

Sædskifte i Forsøgsmarken ved Vester Hassing:

1. Rug, 2. Vikkehavre (høstet grøn), 3. Rug, 4. Græsmark med Kløver, 5. Byg, 6. Kartofler, 7. Havre og 8. Græsmark med Sneglebælg.

Anvendt Gødning:

10 Læs = 20000 Pd. Staldgødn. pr. Td. Ld. til begge Rugafgrøder,
20 — = 40000 - — - - - - Kartofler,
10 — = 20000 - — - - - - Havre.

I alle Forsøgsmarker er Jorden bleven stærkt behandlet med Plov, Harve og Ringtromle.

Til Lægningen, som har fundet Sted sidst i April eller først i Maj, er brugt Knolde af Sortens Middelstørrelse. Kartoflerne er lagt med Spade i en Dybde af ca. 4 Tommer, med 1 Alens Afstand mellem Rækkerne og 1 Fod mellem Planterne. Disse Afstande afmaales nøjagtig før Lægningen. Hver Sort er lagt med mindst 2 Fællesparceller à 3—5 Rækker og saaledes, at de Sorter, som modner samtidig, ligger Side om Side.

Under Væksten har Jorden været holdt ren og løs ved Hjælp af Haandradrenser og Haandhakke og Rækkerne er hyppede en á to Gange.

Kartoflerne tages som Regel op i Slutningen af September, de tidlige Sorter optages dog undertiden noget tidligere og de sildige noget senere. Rækkernes Længde er sædvanlig 35 Fod, men før Optagningen afsættes de paa 28 Fod, hvorved der afskæres nogle Planter af hver Ende, og hver Række har altsaa et Areal af $^1/_{1000}$ Td. Ld. Kartoflerne graves op med Spade eller Greb og opsamles omhyggeligt, saa alle — ogsaa de allermindste — kommer med. De opsamlede Knolde vejes og tælles. De syge frasorteres og deres Vægt og Antal bestemmes. Da de kan være saa stærkt angrebet af Sygdom, at deres Vægt er betydelig forringet, er Sygdomsprocenten ikke bestemt efter Vægt, men efter Antal.

a. Forsøgene 1881—85.*)

Forsøgsmarken i Ørslev, hvor de første fem Aars Forsøg udførtes, var af god Bonitet og i høj Kultur. Dette fremgaar ogsaa af Tabel 5, som viser Gennemsnitsudbyttet for denne Periode. (Se endvidere Tab. 3 og 4 i Supplementstabellerne). Udbyttet er stort, 272 Ctnr. pr. Td. Ld. gennemsnitlig for alle Sorter.

*) Om Tidsrummet 1881—94 har afdøde Statskonsulent P. Nielsen aflagt Beretning ved Foredrag i det kgl. Landhusholdningsselskab. Tabellerne 1—17 er udarbejdede af ham; de forelaa da autograferede og uddeltes som Bilag ved Foredragene.

Den bedste, Richters Imperator, har endog et Gennemsnitsudbytte af 330 Ctnr. = 165 Td. pr. Td. Ld. Sygdomsprocenten er, som man kunde vente, meget høj. Blandt de 20 Sorter, som denne Forsøgsrække omfatter, findes 3, nemlig Tidlig Rosen, Magnum Bonum og Richters Imperator, som har vunden stor Udbredelse, og de viser her for en Del de Egenskaber, som har været bestemmende for deres senere Skæbne. Tidlig Rosen er en tidligmoden Kartoffel, som angribes forholdsvis lidt af Sygdom, den giver et ret stort Udbytte, og kom derfor i stor Udstrækning til at afløse vore ældre tidligmodne Sorter. Magnum Bonum er en glat, middeltidlig Sort, som giver et stort Udbytte af næsten sygdomsfri Knolde. Den har derfor

Gennemsnitsantal for Afgrøderne af 20 Kartoffelsorter, avlede i Forsøgsmarken ved Ørslev 1881—85.

Tabel 5.

Nr.	Navn	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.	Vægt pr. høstet Knold Kv.	% Syge
1	Richters Imperator	330	18·0	10·7
2	Sildig Rosen	315	12·4	10·1
3	Brasiliansk Sydk..........	308	15·2	13·1
4	Primadonna	301	13·1	9·4
5	Seed	296	15·8	11·4
6	Edelstein................	292	11·6	6·4
7	Blanca	283	11·6	7·8
8	Improwed peach blow....	283	11·6	10·5
9	Magnum Bonum..........	280	9·9	5·6
10	De tidliges Konge........	279	11·9	16·0
11	Rødhudet Melkugle.......	268	21·3	19·9
12	Sachsisk Løgkartoffel.....	267	12·3	9·1
13	Tidlig Rosen	267	11·9	9·0
14	Blaa Rosen	266	12·2	22·2
15	Æggeblomme.............	265	7·7	15·5
16	Tidlig Goodrich	255	10·1	9·0
17	do. Vermouth	254	11·7	6·2
18	Hundredf. Flamme	253	13·4	12·3
19	Sneflage.................	223	10·2	14·2
20	Ruby	148	9·1	11·4
	Gennemsnit.....	272	12·6	11·5

havt let ved at vinde Indgang især som Bordkartoffel. Richters Imperator giver det største Udbytte, men den har meget store Knolde, hvilket gør den frastødende som Bordkartoffel, og hvorfor Knoldene, som her faar en Gennemsnitsstørrelse af 18 Kvint, ogsaa bliver grov. Den har derfor kun langsomt faaet den Udbredelse, som den fortjener.

b. Forsøgene 1886—91.

I dette Tidsrum er Forsøgene udførte i Tystofte. Jorden her er i lavere Kultur, og Udbyttet er, som det fremgaar af Tabel 6 i Supplementstab., især i de første Aar, langt mindre end i Ørslev. Middeltallene for Udbytte, Knoldstørrelse og Sygdomsprocent er gengivne i Tabel 10, som er et Uddrag af Supplementstab. 8. Richters Imperator er atter her de andre Sorter overlegen. De bedre Sorter har modstaaet Sygdommen forholdsvis godt. Magn. Bonum har knap 2% syge. Goldelse og Hammersmith har dog ogsaa her ca. $^1/_5$ syge.

Tabel 13, som er et Uddrag af Tabel 12 i Supplementstab., fremstiller Resultaterne for de samme Sorter i de samme Aar fra Forsøgsmarken i Askov. Denne tørre Sandmark giver selvfølgelig mindre Afgrøder end Marken ved Tystofte. Ogsaa her er Richters Imperator den bedste, ligesom Ruby, Hammersmith, Sneflage, Goldelse og Æggeblomme ere de sidste i Rækken, her som i Tystofte. Sygdommen er helt forsvindende, og Udbyttet af sunde Knolde af Hammersmith og Goldelse bliver derved lige saa stort paa denne simple Jord som paa den gode Jord i Tystofte.

c. Forsøgene 1892—94.

I disse 3 Aar har der paa alle Stationer været anstillet Forsøg med et større Antal Sorter. I Tabel 15 findes Resultater af 51 Sorter, dyrkede i Forsøgsmarken ved Tystofte 1892. Tabel 16 gengiver Gennemsnitsresultater af 92 Sorter, dyrkede i Forsøgsmarken ved Tystofte, Askov og Langholt i Sommeren 1893*) Paa Tabel 17 og 18 er opført Resultater af Dyrknings-

*) Paa Langholt, som ligger $^1/_2$ Mil fra Forsøgsstationen ved V. Hassing, har Forsøgene kun haft Plads dette ene Aar. Jorden er let Sandjord i god Gødningskraft.

forsøg med 100 Sorter i Forsøgsmarkerne ved Tystofte, Askov og Lyngby i 1994. Endelig er Resultaterne fra de to jydske

Gennemsnitstal for Afgrøderne af 22 Kartoffelsorter avlede i Forsøgsmarken ved Tystofte 1886—91.

Tabel 10.

Nr.	Navn	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.	Vægt pr. høstet Knold. Kvint	% Syge
1	Richters Imperator	301	14·3	4·5
2	Seed	269	11·3	2·0
3	Edelstein	263	9·0	8·3
4	Primadonna, hvid	250	9·6	8·7
5	Blanca	241	9·8	13·1
6	Sildig Rosen	240	9·1	9·7
7	Magnum Bonum	238	8·4	1·8
8	Zborower	232	12·4	7·2
9	Brasiliansk Sydkart.	225	10·3	2·4
10	Impr. peach blow	224	9·3	5·6
11	Rødhudet Melkugle.	222	16·9	7·2
12	Hundredf. Flamme	220	10·9	3·3
13	De tidliges Konge	218	9·5	12·5
14	Champion	214	7·4	7·8
15	Æggeblomme	214	5·8	12·4
16	Tidlig Goodrich	213	8·9	4·9
17	Tidlig Rosen	210	8·3	10·8
18	do Vermouth	208	8·8	9·3
19	Goldelse	169	5·4	21·2
20	Hammersmith	156	5·7	18·8
21	Sneflage	151	7·1	12·1
22	Ruby	67	5·7	4·5
	Gennemsnit	216	9·3	8·0

Gennemsnitstal for Afgrøderne af 22 Kartoffelsorter avlede i Forsøgsmarken ved Askov 1986—91.

Tabel 13.

Nr.	Navn	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.	Vægt pr. høstet Knold. Kvint	% Syge
1	Richters Imperator	243	12·0	0·8
2	Primadonna, hvid	239	9·3	0·6
3	Sildig Rosen	223	8·4	0·5
4	Edelstein	221	8·8	0·4
5	Tidlig Rosen	219	8·6	0·8
6	Zborower	214	9·6	0·7
7	Brasiliansk Sydkart	209	9·2	0·2
8	Rødhudet Melkugle	208	11·6	0·2
9	Tidlig Goodrich	207	8·0	0·5
10	Champion	207	7·8	0·7
11	Tidlig Vermouth	201	7·7	0·5
12	Magn. Bonum	199	6·8	0·1
13	Seed	198	8·3	0·3
14	Blanca	187	8·8	0·2
15	Impr. peach blow	178	7·2	0·1
16	De tidliges Konge	176	7·3	1·6
17	Hundredf. Flamme	144	8·2	0·2
18	Æggeblomme	142	4·5	1·4
19	Sneflage	138	6·2	1·6
20	Goldelse	137	4·8	1·5
21	Hammersmith	121	6·4	1·2
22	Ruby	77	5·6	0·2
	Gennemsnit	186	8·0	0·7

Sandmarker sammenstillede i Tabel 19 og 20, medens Tabel 21 viser Gennemsnitsresultater af 51 Sorter for denne treaarige Periode ved Tystofte. (Tabellerne 15—21 findes som Splmt.)

Denne Forsøgsrække omfatter altsaa ikke faa nye Sorter, hvoraf nogle vise sig ret gode, medens en Del kan lades upaaagtede. De har, som Tabellerne viser, faaet en indgaaende Prøvelse paa de forskellige Stationer, men det maa dog be-

Gennemsnitstal
for 3 Aars Kartoffelafgrøder i Forsøgsmarken ved Tystofte
1892—93—94.

Tabel 22.

Nr.	Navn	Centner Knolde pr. Td. Ld.	Vægt pr. avlet Knold. Kvint	% Syge
1	Seed	322	14·3	1·1
2	Richters Imperator	311	16·4	1·2
3	Brasiliansk Sydkart.	299	13·7	3·8
4	Rigskansler	297	10·1	0·0
5	Champion	291	12·0	6·0
6	Dabersche	283	10·6	2·3
7	Hermosa	281	13·2	3·8
8	Blanca	280	11·3	5·0
9	Edelstein	280	11·3	3·1
10	Magnum Bonum	279	10·8	2·0
11	Sildig Rosen	272	11·9	3·3
12	Juno	267	14·8	0·4
13	Albomang	266	13·9	2·0
14	Tidlig Rosen	261	10·9	4·2
15	Improved peach blow	261	12·9	4·4
16	Amaranth	257	11·2	5·7
17	Odin	252	9·3	2·8
18	Charlotte	248	12·6	1·8
19	Kongekartoffel	246	12·6	1·7
20	Gelbe Rose	241	11·2	3·3
21	Nassengrund	239	9·5	3·4
22	Golden early	239	7·8	3·6
23	Tidlig Hammersmith	229	8·2	8·0
24	Sovereign	224	6·9	5·6
25	Gul Æggeblomme	220	7·6	11·3
26	Sneflage	177	11·1	6·2
27	Goldelse	157	7·3	6·5
	Gennemsnit	258	11·2	3·8

Gennemsnitstal
for 3 Aars Kartoffelafgrøder i Sandmarken ved Askov
1892—93—94.

Tabel 23.

Nr.	Navn	Centner Knolde pr. Td. Ld.	Vægt pr. avlet Knold. Kvint	% Syge
1	Albomang	222	9·8	0
2	Richters Imperator	220	11·0	0
3	Brasiliansk Sydkart.	209	8·8	0
4	Nassengrund	205	5·3	0
5	Champion	203	6·9	0·3
6	Edelstein	193	8·1	0·8
7	Seed	192	10·7	0
8	Odin	184	5·3	0·3
9	Dabersche	182	6·0	0·9
10	Kongekartoffel	180	6·6	0·2
11	Rigskansler	179	5·9	0
12	Gelbe Rose	175	5·7	0
13	Magnum Bonum	173	5·3	0·1
14	Blanca	172	8·3	1·0
15	Tidlig Rosen	172	6·8	0·3
16	Hermosa	171	4·4	1·8
17	Sildig Rosen	168	7·7	0
18	Amaranth	166	6·7	0·9
19	Impr. peachblow	163	7·2	0
20	Charlotte	159	7·8	0
21	Golden early	152	6·3	0
22	Goldelse	150	4·8	4·1
23	Sovereign	149	4·0	1·2
24	Juno	145	7·3	0
25	Æggeblomme	135	3·7	1·4
26	Hammersmith	131	6·0	1·7
27	Sneflage	126	6·1	3·1
	Gennemsnit	173	6·8	0 7

mærkes, at Langholt, Vester Hassing og tildels Lyngby er nye Forsøgsmarker, og Jorden derfor ikke saa ensartet som ønskeligt.

Gennemsnitsresultaterne af de Sorter, som har været dyrket alle tre Aar paa de to ældre Forsøgsstationer, Tystofte og Askov, er opførte paa Tabel 22 og Tabel 23. Albomang staar som den bedste i Askov og Seed som den bedste i Tystofte. De to Sorter har imidlertid saa stor Lighed med hin-

Middeltal

for de ved 10 Aars Forsøg paa Markerne ved Ørslev og Tystofte avlede Afgrøder af 10 Kartoffelsorter. 1885—94.

Tabel 24.

Nr.	Sorter	Cnt. pr. Td. Ld.			Kilogram pr. Hektare	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Vægt pr. Knold Kvint		% Syge
		Samtlige Knolde	Friske Knolde	Syge- og Læggekart. fradragne			lagte	avlede	
1	Richters Imperator.	306·0	295·6	246·9	2773	4872	17·5	15·4	3·4
2	Seed	285·1	279·1	240·2	2584	3951	14·1	12·6	1·9
3	Edelstein...........	264·7	248 0	211·1	2399	3688	13·2	10·0	6·3
4	Magnum Bonum....	249·6	245·1	213·6	2262	3154	11·3	9·4	1·8
5	Sildig Rosen	248·5	231·4	194·8	2252	3657	13·0	10·0	6·9
6	Zborower	246·1	231·3	181·2	2230	5011	17·9	13·9	6·0
7	Champion	235·5	219·0	184·1	2135	3488	12·4	9·1	7·0
8	Tidlig Rosen	221·2	203·5	168·1	2005	3539	12·7	9·1	8·0
9	Æggeblomme.......	210·2	185·8	157·3	1905	2848	10·2	6·4	11·6
10	Sneflage............	155·9	141·6	111·5	1413	3014	10·8	8·3	9·2
1-10	Gennemsnitlig...	242·3	228·1	190·9	2196	3722	13·3	10·4	6·2

anden, at de nærmest maa betragtes som én Sort. Den giver altsaa et godt Udbytte, men den er grov med rødliggraa Hud, og er dertil en mindre Kartoffel end den mere tiltalende Sort, Richters Imperator, der ogsaa her, som sædvanlig, har givet et stort Udbytte. Enkelte nye Sorter er komne forholdsvis højt op i Rækken med Udbytte pr. Td. Ld., men de har alle den Fejl at give smaa Knolde, og vil derfor vanskelig fortrænge ældre Sorter som Richters Imperator, Champion og Magnum Bonum. Hammersmith og Æggeblomme holder som sædvanlig deres Plads som de mindst ydende. Interessant er det at be-

Oversigt over nogle Kartoffelsorters Modningstid og Udseende.

	Knoldens			
	Form	Hud	Kødfarve	Overflade
Meget tidlige:				
Hammersmith	aflang	gul, glat	gul	jævn
Æggeblomme	rund	gul, glat	gul	lidt ujævn
Tidlig Rosen	lidt aflang, flad	lysrød, glat	hvid	jævn
Tidlige:				
Beauty of Hebron	aflang, flad	svagt rødlig, flammet glat	hvid	jævn
Queen of the Vally	lidt langagtig	rødl. gul, lidt ru	hvid	jævn
Charles Downing .	rund, flad, l. afl.	gul, glat	gulhvid	jævn
Wonder of the World	rund, lidt aflng.	rød, glat	hvid	lidt ujævn
Middeltidlige:				
Queen of the South	aflang	gul, glat	lysgul	jævn
Joseph Rigault ..	lang	gul, glat	hvidgul	næsten jævn
Magnum Bonum..	aflang	lysgul, glat	hvidgul	jævn
Richters Snerose .	lang	gul, glat	hvidgul	jævn
Gul skotsk	rund	gul, glat	gul	ujævn
Jydsk Hedekart..	rund	rød, glat	gul	ujævn
Vestj. Foderkart. .	rund	mørkviolet, glat	gul	lidt ujævn
Edelstein	rund, flad	gul, lidt ru	hvidgul	næsten jævn
Seed	rund, lidt aflang	rødliggul, ru	gulhvid	næsten jævn
Professor Kühn ..	aflang	gul, glat	gulhvid	jævn
Juwel...........	rund	lysgul, næst. glat	hvid	næsten jævn
Richters Imperator	rund, lidt aflang	lysgul, næst. glat	hvidgul	næsten jævn
Dr.v. Eckenbrecher	rund	gulhvid, lidt ru	hvid	næsten jævn
Sildige				
Professor Maercker	rund	hvidgl. næst. glat	hvid	lidt ujævn
Champion	rund	gul, glat	gulhvid	ujævn
Meget sildige:				
Blaa Kæmpe	aflang til rund	blaaviolet, glat	hvid	næsten jævn
Frigga	rund	gul, glat	gul	næsten jævn
Fürst v. Lippe ...	rund	gul, lidt ru	hvidlig	ujævn
Simson..........	rund	gul, ru	lysgul	lidt ujævn
Rigskansler	rund	mørkerød, ru	gullighvid	næsten jævn
Cherusker........	rund	graagul	hvidgul	ujævn
Phøbus	rund	lysgul, ru	gulhvid	næsten jævn
Athene	rund, lidt aflang	hvidgl. nst. glat	hvid l. gullig	jævn

Gennem-

for Afgrøderne af 29 Kartoffelsorter, avlede paa ler-

Tabel 41.

Nr.	Navn	Afgrøde pr. Centner Knolde 1895	1896	1897	1898	Centner 1895	1896
1	Athene	431	465	224	296	100·42	96·72
2	Blaa Kæmpe	301	462	311	344	60·50	90·09
3	Phøbus	367	303	194	256	92·12	67·57
4	Juwel	308	385	248	311	60·68	90·86
5	Professor Maercker	340	354	232	313	67·66	81·42
6	Dr. v. Eckenbrecher	302	416	211	292	59·49	96·10
7	Champion	306	416	175	210	70·99	97·34
8	Richters Imperator	301	365	227	300	59·60	85·78
9	Frigga	266	320	162	222	69·16	78·40
10	Fürst v. Lippe	293	297	181	249	70·61	68·31
11	Simson	266	250	223	281	65·44	55·50
12	Rigskansler	289	385	165	167	69·07	90·86
13	Seed	303	373	266	243	59·39	79·45
14	Wonder of the World	332	311	265	285	58·43	64·07
15	Cherusker	323	311	188	230	74·94	64·38
16	Gul skotsk	228	422	149	197	46·74	95·37
17	Germania	265	285	181	216	62·81	60·99
18	Edelstein	217	301	241	248	40·36	65·32
19	Magn. Bonum	191	394	192	212	34·00	80·77
20	Queen of the South	231	370	171	218	41·81	74·37
21	Professor Kühn	207	372	150	218	39·12	75·52
22	Tidlig Rosen	255	281	153	218	46·16	55·64
23	Beauty of Hebron	240	216	195	271	41·52	41·47
24	Æggeblomme	142	309	175	183	24·14	66·13
25	Vestjydsk Foderkartoffel	171	322	180	162	30·10	67·30
26	Gul svensk Bordkart.	222	251	219	156	38·63	49·20
27	Queen of the Wally	210	163	192	284	36·12	34·23
28	Jydsk Hedekartoffel	102	350	103	122	18·67	77·35
29	Hammersmith	147	198	123	146	25·14	39·01
	Gennemsnit	261	333	196	236	53·92	72·05

mærke Sygdommens Aftagen i Tystofte. Medens Sygdomsprocenten for Forsøgsrækken 1886—91 var 8 %, er den for denne Række kun 3,8 %. Dette peger i Retning af, at vi

…snitstal

…muldet Jord paa Forsøgsstationen ved Askov 1895—98.

Td. Ld. Tørstof 1897	Td. Ld. Tørstof 1898	Gennemsnitsafgrøde 1895—98: Ctn. pr. Td. Ld. Knolde	Ctn. pr. Td. Ld. Tørstof	100 Kg. pr. Hektare Knolde	100 Kg. pr. Hektare Tørstof	Vægt pr. høstet Knold Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% Syge
47·26	65·12	354	77·38	321	70·40	13·7	21·8	16·0	2·7
64·38	66·05	355	70·26	322	63·68	18·8	19·9	14·1	1·1
44·81	61·95	280	66·61	254	60·38	7·1	23·7	17·9	0·6
51·88	62·20	313	66·39	284	60·18	16·2	21·1	15·3	3·7
48·95	64·79	310	65·71	281	59·56	12·4	21·2	15·4	1·8
42·93	58·11	305	64·13	276	58·13	16·4	20·8	15·0	3·1
38·15	49·77	277	64·06	251	58·06	10·8	23·0	17·2	3·7
[illegible]	62·10	298	63·51	270	57·57	15·0	21·1	15·3	3.7
[illegible]	55·28	243	61·16	220	55·44	10·0	25·3	19·5	0·3
[illegible]	61·01	255	60·71	231	55·03	8·9	23·8	18·0	2·5
[illegible]	69·41	255	60·58	231	54·91	7·5	23·7	17·9	1·7
[illegible]	39·75	252	60·07	228	54·45	7·0	24·0	18·2	0·1
[illegible]	45·93	296	59·03	268	53·50	12·3	19·8	14·0	0·4
[illegible]	56·72	298	57·92	270	52·50	15·1	19·5	13·7	0·8
[illegible]	52·21	263	57·89	238	52·47	9·3	22·0	16·2	0·4
28·91	43·34	249	53·59	226	48·57	9·3	21·1	15·3	2·3
39·46	49·68	237	53·24	215	48·26	9·2	22·5	16·7	0·6
47·24	51·58	252	51·13	228	46·34	11·7	20·2	14·4	11·2
38·02	43·46	247	49·06	224	44·47	8·9	19·7	13·9	0·5
33·52	44·04	248	48·44	225	43·91	9·1	19·5	13·7	0·5
30·15	45·13	237	47·48	215	43·04	8·8	20·0	14·2	1·8
29·84	39·46	227	42·78	206	38·78	11·2	18·9	13·1	7·5
36·86	48·78	231	42·16	209	38·21	11·7	18·4	12·6	8·1
36·05	36·05	202	40·59	183	36·79	7·6	19·7	13·9	9·3
33·30	29·81	209	40·13	189	36·37	10·6	18·9	13·1	6·0
42·71	26·83	212	39·34	192	35·66	8·7	18·4	12·6	1·9
36·48	50·27	212	39·28	192	35·60	11·3	18·7	12·9	5·5
20·50	26·11	169	35·66	153	32·32	8·5	20·4	14·6	21·5
23·12	27·30	154	28·64	140	25·96	8·0	18·6	12·8	5·0
40·76	49·39	257	54·03	233	48·97	10·9	20·5	14·7	3·7

maaske kan blive denne Plage kvit, naar vi holde os til Sorter med ringe Modtagelighed for Sygdom.

Tabel 24 indeholder Middeltal for 10 Aars Forsøg med 10

Gennem-

Tabel 42. for Afgrøderne af 28 Kartoffelsorter, avlede

Nr.	Navn	Afgrøde pr.					
		Centner Knolde				Centner	
		1895	1896	1897	1898	1895	1896
1	Rigskansler	280	279	305	183	82·60	70·31
2	Simson	249	329	273	180	74·20	77·32
3	Blaa Kæmpe	313	345	354	202	69·45	73·14
4	Richters Imperator	284	291	289	179	72·42	69·84
5	Juvel	288	290	269	191	72·00	68·73
6	Champion	296	256	267	176	76·66	62·46
7	Phøbus	257	301	267	150	67·59	72·24
8	Athene	291	293	271	155	73·33	65·63
9	Fürst v. Lippe	234	311	241	161	58·97	74·64
10	Professor Maercker	244	259	308	189	59·54	57·50
11	Seed	275	250	336	178	61·60	50·75
12	Dr. v. Eckenbrecher	259	277	276	172	62·16	63·43
13	Frigga	184	294	217	138	51·52	76·15
14	Edelstein	267	247	258	160	63·28	54·83
15	Gul skotsk	259	227	205	140	66·05	52·89
16	Vestjydsk Foderkartoffel	278	249	226	120	64·77	52·04
17	Cherusker	218	204	203	141	58·64	45·29
18	Magnum Bonum	243	222	241	150	55·16	43·29
19	Richters Snerose	231	249	221	141	49·43	52·79
20	Professor Kühn	228	251	228	129	51·76	53·71
21	Tidlig Rosen	264	233	228	141	54·12	50·33
22	Wonder of the World	258	232	231	138	56·76	47·10
23	Queen of the South	228	225	223	138	54·72	43·43
24	Queen of the Wally	242	194	244	134	50·58	45·59
25	Beauty of Hebron	223	216	234	135	49·51	47·95
26	Joseph Rigault	230	213	233	132	51·52	40·26
27	Æggeblomme	208	183	184	108	44·51	40·99
28	Hammersmith	148	136	178	79	30·93	30·19
	Gennemsnit	249	288	250	151	60·14	56·53

Sorter i Ørslev og Tystofte. Den giver et klart og enkelt Billede af disse Sorters indbyrdes Forhold m. H. t. Udbytte. Richters Imperator er en smuk Nr. 1. De øvrige Sorter kommer nærmest i Betragtning, hvor Dyrkningens Formaal er at frembringe Bordkartofler.

snitstal

paa Forsøgsmarken ved Lyngby 1895—98.

Td. Ld. Tørstof 1897	Td. Ld. Tørstof 1898	Gennemsnitsafgrøde 1895—98 Ctn. pr. Td. Ld. Knolde	Gennemsnitsafgrøde 1895—98 Ctn. pr. Td. Ld. Tørstof	100 Kg. pr. Hektare Knolde	100 Kg. pr. Hektare Tørstof	Vægt pr. høstet Knold Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% Syge
90·89	56·00	262	74·94	237	67·93	9·4	28·8	23·0	0·0
74·26	53·10	258	69·72	234	63·19	7·5	27·5	21·7	1·5
80·36	47·87	304	67·72	276	61·38	16·8	22·5	16·7	0·0
71·67	45·11	261	64·76	237	58·70	14·9	24·9	19·1	1·9
62·68	48·13	260	62·89	236	57·00	14·8	24·3	18·5	3·0
64·61	47·34	249	62·77	226	56·89	10·4	25·4	19·6	4·1
67·28	43·65	244	62·69	221	56·82	7·3	26·2	20·4	1·4
66·12	40·77	253	61·46	229	55·71	11·2	24·6	18·8	2·0
63·38	45·89	237	60·72	215	55·04	11·4	26·0	20·2	4·3
73·92	48·95	250	59·98	227	54·37	11·5	24·1	18·3	0·6
81·98	44·14	260	59·62	236	54·04	11·7	23·0	17·2	1·0
66·79	43·00	246	58·85	223	53·34	13·8	24·0	18·2	3·1
60·76	41·12	208	57·39	189	52·02	10·7	27·9	22·1	0·6
59·46	39·04	232	54·15	210	49·08	10·2	23·5	17·7	4·8
47·77	33·18	208	49·97	189	45·29	10·6	24·0	18·2	5·0
47·91	27·24	218	47·99	198	43·50	9·5	22·0	16·2	2·4
48·11	37·37	192	47·35	174	42·92	8·5	24·8	19·0	0·6
53·50	34·05	214	46·50	194	42·15	9·7	21·8	16·0	1·2
49·06	33·84	211	46·28	191	41·95	9·0	22·2	16·4	0·9
49·06	30·06	208	46·15	189	41·83	9·7	22·4	16·6	0·9
48·34	30·46	217	45·81	197	41·52	9·8	21·2	15·4	5·2
46·89	30·64	215	45·35	195	41·11	11·9	21·2	15·4	0·3
49·06	31·60	204	44·70	185	40·52	9·3	22·1	16·3	0·4
52·22	29·48	204	44·47	185	40·31	8·6	22·0	16·2	2·9
50·54	29·16	202	44·29	183	40·14	9·1	21·9	16·1	5·0
51·26	31·02	202	43·52	183	39·45	9·2	21·7	15·9	0·8
38·46	23·98	171	36·99	155	33·53	5·9	21·7	15·9	8·8
37·74	17·06	135	28·98	122	26·27	6·3	21·5	15·7	1·5
59·07	37·69	226	49·86	205	45·19	10·3	23·7	17·9	2·3

d. Forsøgene 1895—98.

Tabellerne 25—44 (Tab. 25—40 findes i Supplementstab.), indeholder Resultater af fire Aars Dyrkningsforsøg i Forsøgsmarkerne ved Askov, Lyngby og Vester Hassing. Som det

Gennem-

Tabel 43. for Afgrøderne af 27 Kartoffelsorter, avlede

Nr.	Navn	Afgrøde pr.					
		Centner Knolde				Centner	
		1895	1896	1897	1898	1895	1896
1	Athene	250	282	261	184	61·50	65·71
2	Rigskansler	175	198	226	165	47·78	54·05
3	Juwel	205	237	233	181	49·41	60·44
4	Blaa Kæmpe	238	228	261	194	53·07	51·30
5	Professor Maercker	198	254	235	177	46·98	60·96
6	Simson	201	198	222	146	55·88	49·50
7	Richters Imperator	207	238	222	158	49·89	59·26
8	Champion	220	238	191	159	55·44	59·50
9	Phøbus	207	209	192	156	54·65	51·83
10	Dr. v. Eckenbrecker	161	237	228	169	39·45	58·07
11	Fürst v. Lippe	192	215	213	158	47·81	52·25
12	Gul skotsk	198	241	205	149	46·93	59·58
13	Frigga	142	204	177	133	39·33	57·32
14	Wonder of the World	194	229	228	171	43·46	50·84
15	Seed	179	222	224	153	40·99	51·95
16	Magnum Bonum	147	218	216	148	33·08	49·92
17	Queen of the South	158	222	210	127	35·39	51·28
18	Vestjydsk Foderkartoffel	158	230	211	112	34·13	52·44
19	Professor Kühn	141	207	202	119	32·01	46·49
20	Jydsk Hedekartoffel	163	206	156	119	36·35	49·85
21	Cherusker	181	173	153	123	44·53	38·58
22	Æggeblomme	136	190	211	122	29·65	42·75
23	Gul svensk Bordkart.	155	192	200	118	33·64	41·66
24	Queen of the Wally	188	119	206	153	39·86	25·59
25	Beauty of Hebron	170	119	201	152	36·38	26·42
26	Tidlig Rosen	160	119	200	140	34·40	25·70
27	Hammersmith	149	94	148	92	31·89	19·93
	Gennemsnit	180	204	210	147	43·10	48·65

ses af Tabellerne for de enkelte Aar, har der i 1895 været medtaget et større Antal Sorter fra forrige Tidsrum, men mange er derefter udrangerede. Antallet af Sorter er omtrent et halvt Hundrede i Aarene 1896, 97 og 98. Gennemsnitstabellerne indeholder kun de Sorter, som har været dyrket alle fire Aar.

snitstal
paa Sandmarken ved Askov 1895—98.

Td. Ld. Tørstof		Gennemsnitsafgrøde 1895—98				Vægt pr. høstet Knold	% Tørstof	% Stivelse	% Syge
		Ctn. pr. Td. Ld.		100 Kg. pr. Hektare					
1897	1898	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Kv.			
61·34	46·37	244	58·73	221	53·23	8·7	24·2	18·4	0·2
63·73	44·88	191	52·61	173	47·69	4·8	27·5	21·7	0·0
54·99	45·79	214	52·66	194	47·73	9·4	24·6	18·8	0·1
59·25	45·39	230	52·25	208	47·36	11·2	22·7	16·9	0·2
55·93	44·96	216	52·20	196	47·31	7·3	24·2	18·4	0·4
59·05	39·86	192	51·07	174	46·29	4·4	26·7	20·9	0·7
52·61	40·13	206	50·47	187	45·75	9·0	24·5	18·7	0·2
45·84	40·23	202	50·25	183	45·55	6·4	24·9	19·1	2·5
46·85	41·34	191	48·67	173	44·11	4·6	25·5	19·7	0·0
54·26	42·59	199	48·59	180	44·04	9·5	24·5	18·7	0·6
52·82	39·66	195	48·14	177	43·63	5·8	24·8	19·0	0·1
46·95	36·06	198	47·37	179	42·94	6·8	23·9	18·1	0·1
50·80	38·44	164	46·47	149	42·12	6 6	28·4	22·6	0·1
51·98	38·99	206	46·32	187	41·98	7·3	22·6	16·8	0·2
52·41	36·26	195	45·40	177	41·15	8·5	23·4	17·6	0·0
48·82	34·48	182	41·58	165	37·69	6·0	22·8	17·0	0·0
47·88	29·72	179	41·07	162	37·23	5·9	22·9	17·1	0·0
45·15	24·64	178	39·09	161	35·43	7·3	22·0	16·2	0 0
45·25	27·25	167	37·88	151	34·33	5·8	22·7	16·9	0·4
33·70	29·51	161	37·35	146	33·85	5·3	23·2	17·4	1·0
35·96	30·01	158	37·27	143	33·78	4·2	23·7	17·9	0·0
47·48	27·08	165	36·74	150	33·30	4·8	22·3	16·5	0·8
44·40	26·90	166	36·65	150	33·22	5·3	22·1	16·3	3·8
44·29	34·27	167	36·00	151	32·63	5·8	21·7	15·9	0·6
44·22	33·90	161	35·23	146	31·93	6·0	22·0	16·2	0·4
44·80	32·06	155	34·24	140	31·04	5·6	22·1	16·3	0·4
31·82	20·52	121	26·04	110	23·60	4·9	21·6	15·8	2·2
48·98	35·97	185	44·09	168	39·96	6·6	23·8	18·0	0·5

Ved denne Forsøgsrække har man ikke alene taget Hensyn til Sorternes Masseudbytte, men ogsaa og nok saa meget til den Næringsstofmængde, de har formaaet at frembringe. Alle Tabellerne er derfor ordnede efter Sorternes Tørstofudbytte pr. Td. Ld. Knoldenes Størrelse samt Sortens Modtagelighed for Sygdom er som sædvanlig angivet ved Tal paa

Tabel 44. Gennem-
for Afgrøderne af 26 Kartoffelsorter, avlede

Nr.	Navn	Afgrøde pr.					
		Centner Knolde				Centner	
		1895	1896	1897	1898	1895	1896
1	Athene..................	386	344	283	275	101·51	76·71
2	Simson..................	281	299	275	240	79·52	78·64
3	Professor Maercker......	332	334	255	273	84·33	74·48
4	Richters Imperator......	314	361	299	224	78·50	84·84
5	Herkules...	373	305	195	226	96·98	73·20
6	Blaa Kæmpe............	369	314	273	243	87·08	68·45
7	Champion...............	338	269	250	232	84·50	65·37
8	Seed....................	298	347	278	221	70·63	77·03
9	Rigskansler.............	294	292	211	153	83·79	78·84
10	Fürst v. Lippe..........	293	285	210	209	77·94	74·39
11	Frigga..................	233	254	190	210	66·87	70·36
12	Wonder of the World...	308	277	336	218	68·07	56·51
13	Phøbus.................	269	274	224	185	75·32	66·31
14	Pretiosa................	269	317	275	108	69·67	74·81
15	Gul skotsk..............	273	284	219	170	65·52	68·16
16	Magnum Bonum.........	293	312	245	144	68·86	65·53
17	Professor Kühn.........	238	267	249	145	55·45	57·67
18	Gul svensk Bordkart.....	226	254	221	190	49·27	55·63
19	Cherusker...............	250	217	183	131	61·00	49·69
20	Tidlig Rosen............	260	198	231	186	53·30	44·35
21	Vestjydsk Foderkartoffel.	244	253	232	158	52·22	51·86
22	Joseph Rigault..........	209	264	228	183	46·19	53·85
23	Æggeblomme...........	202	211	230	135	44·84	45·37
24	Charles Dawning........	217	173	198	181	44·05	38·93
25	Jydsk Hedekartoffel.....	199	250	167	107	44·58	57·75
26	Hammersmith...........	165	120	180	114	32·18	25·08
	Gennemsnit.....	274	272	236	185	67·01	62·84

Tabellerne. Men ogsaa Sortens Modningstid, Knoldenes Form, Farve og hele Udseende har været Genstand for Undersøgelse. Da flere af de nyere Sorter er forholdsvis lidt kendte, er der foran (Side 179) givet en kort Beskrivelse af de Sorter, som findes paa Tabellerne 41—44.

snitstal
i Sandmarken ved Vester Hassing 1895—98.

Td. Ld. Tørstof 1897	Td. Ld. Tørstof 1898	Gennemsnitsafgrøde 1895—98: Ctn. pr. Td. Ld. Knolde	Ctn. pr. Td. Ld. Tørstof	100 Kg. pr. Hektare Knolde	100 Kg. pr. Hektare Tørstof	Vægt pr. høstet Knold Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% Syge
62·26	66·00	322	76·62	292	69·45	10·2	23·8	18·0	0·0
66·92	65·28	274	72·59	248	65·80	6·7	26·5	20·7	0·4
59·42	64·70	299	70·73	271	64·11	10·8	23·7	17·9	0·1
64·59	53·76	300	70·42	272	63·83	14·1	23·5	17·7	0·1
46·22	56·73	275	68·28	249	61·89	10·4	24·8	19·0	1·5
60·06	53·70	300	67·32	272	61·02	16·2	22·4	16·6	0·1
56·75	58·00	272	66·16	247	59·97	10·8	24·3	18·5	2·2
66·17	47·52	286	65·34	259	59·22	13·1	22·8	17·0	0·0
56·98	40·24	238	64·96	216	58·88	8·6	27·3	21·5	2·5
50·40	52·25	249	63·75	226	57·78	9·0	25·6	19·8	0·3
51·11	57·54	222	61·47	201	55·72	9·6	27·7	21·9	0·1
72·58	46·22	285	60·85	258	55·15	12·7	21·4	15·6	1·3
50·40	47·18	238	59·80	216	54·20	7·0	25·1	19·3	0·0
59·92	24·73	242	57·28	219	51·92	8·5	23·7	17·9	0·0
51·03	38·08	237	55·70	215	50·49	8·8	23·5	17·7	3·1
55·62	31·68	249	55·42	226	50·23	8·1	22·3	16·5	0·5
59·36	31·61	225	51·02	204	46·24	8·3	22·7	16·9	0·4
49·50	40·66	223	48·77	202	44·21	8·1	21·9	16·1	1·7
47·65	29·74	195	47·02	177	42·62	7·0	24·1	18·3	0·0
45·97	40·92	219	46·14	199	41·82	8·7	21·1	15·3	0·7
49·19	31·13	222	46·10	201	41·79	9·9	20·8	15·0	5·6
50·67	27·27	209	44·49	189	40·33	9·1	21·3	15·5	0·0
48·03	28·89	195	41·78	177	37·87	6·2	21·4	15·6	20·5
40·59	41·09	192	41·17	174	37·32	7·8	21·4	15·6	1·4
34·24	23·54	181	40·03	164	36·28	9·0	22·1	16·3	11·4
34·93	23·37	145	28·89	131	26·19	6·5	19·9	14·1	4·6
53·48	43·15	242	56·62	219	51·52	9·4	23·3	17·5	2·3

Ved Betragtning af Gennemsnitstabellerne 41—44 viser der sig god Overensstemmelse mellem de fire Forsøgsmarker. Tørstofprocenten er højest for Askov Sandmark og Lyngby, henholdsvis 23,8 og 23,7, for V. Hassing 23,3, og lavest for den kolde Lermark ved Askov, som kun har en Gennemsnits-

procent af 20,5. Sygdomsprocenten er lav for alle Stationer, 3,7 for Askov Lermark, 2,3 for Lyngby og V. Hassing og kun 0,5 for Askov Sandmark. Her er den samme store Forskel i Udbytte pr. Td. Ld. mellem bedste og ringeste Sort som ved tidligere Forsøgsrækker.

	Højest Udbytte pr. Td. Ld.		Lavest Udbytte pr. Td. Ld.	
Askov Lermark	354 Ct. Knolde,	77 Ct. Tørst.,	154 Ct. Knolde,	29 Ct. Tørst.
Lyngby	262 —	75 —	135 —	29 —
Askov Sandmark	244 —	59 —	121 —	26 —
V. Hassing	322 —	77 —	145 —	29 —

I Forsøgsmarkerne ved Lyngby, Askov Lermark og Vester Hassing har altsaa Rigskansler og Athene givet henholdsvis 46 og 48 Ctnr. Tørstof mere pr. Td. Ld. end Hammersmith. For Askov Sandmark er Forskellen mindre, men dog meget betydelig. Disse Tal godtgør med tilstrækkelig Tydelighed, hvor stor økonomisk Betydning det har at vælge en god Sort.

Sorternes Rækknfølge efter Udbytte pr. Td. Ld. er noget afvigende for de forskellige Forsøgsmarker, men Overensstemmelsen er dog saa stor, at Tabellernes øverste og nederste Halvdel noget nær indeholder de samme Sorter for alle fire Marker.

De Sorter, som i alle Forsøgsmarker er i den daarligste Halvdel, har nærmest kun Betydning som Bordkartofler, og yndede Sorter som Magnum Bonum og Gul skotsk er ogsaa stadig blandt de bedste i denne Afdeling, de tidlige Sorter, Hammersmith og Æggeblomme, blandt de ringeste. Jydsk Hedekartoffel giver ikke alene et lille Udbytte, men den angribes ogsaa stærkt af Sygdom, og burde af denne Grund ikke dyrkes.

Af Sorterne i den bedste Halvdel findes flere med højt Tørstofindhold og stort Tørstofudbytte pr. Td. Ld. Simson og Rigskansler er de bedste af disse. Deres Knolde er imidlertid forholdsvis smaa, og de er meget sildige. Dette besværliggør i høj Grad Arbejdet ved deres Dyrkning i det større. Hertil kommer at særlig Rigskansler sætter sine Knolde saa spredte og langt fra Toppen, at de er meget vanskelige at samle op. Disse Sorter egne sig nærmest til industrielt Brug (Stivelse- og Spritfabrikation), hvor de af Fabrikken foretrækkes paa Grund af deres store Stivelseindhold. Athene, som i de tre Marker, Askov Ler- og Sandmark og V. Hassing, har givet

det største Udbytte, vilde sikkert faa større Udbredelse end den har, især som Foderkartoffel, dersom dens Knolde var større, og den ikke var saa sildig. Blaa Kæmpe er en god Foderkartoffel, og den største af alle hidtil prøvede Sorter. Den egner sig dog ikke til Spisekartoffel, er sildig, og synes at holde sig mindre godt i Kulerne om Vinteren. Richters Imperator har ganske vist ikke givet saa stort et Udbytte som ovennævnte Sorter, men det er en stor, middeltidlig Sort, let at tage op, ret holdbar og helt godt egnet til Husholdningsbrug især henad Foraarstiden. Den lader sig vanskelig fortrænge af andre Sorter fra den Plads, den har vundet i det praktiske Landbrug. Den ældre Sort Juwel og en nyere Sort Dr. Orth, er ligeledes gode Sorter, men de ligner Richters Imperator saa meget, at de nærmest kan betragtes som én Sort med tre forskellige Navne.

Sammenlignes endelig Udbyttet fra de fire Forsøgsmarker for de fire Aar, da ses det, at de simplere Sorter har givet omtrent lige store Afgrøder paa alle Marker. Derimod er Gennemsnitsudbyttet for samtlige Sorter 10 Ctnr. Tørstof lavere for Askov Sandmark end for de andre tre Marker, og for de bedre Sorter er Forskellen endnu større*). De mindst ydende Sorter lader sig altsaa ikke drive højere ved Tilførsel af rigeligere Gødning, medens de bedre Sorter savner tilstrækkelig Næring til deres fulde Udvikling paa Sandmarken i Askov. Naar V. Hassing Sandmark har baaret lige saa store Afgrøder som de bedre, lermuldede Marker ved Lyngby og Askov, saa er det et smukt Bevis paa Kartoflens Evne til at optage og omsætte store Mængder af Plantenæringsstoffer.

I det hele taget stadfæster disse Forsøg den gamle Erfaring, at Kartoflen passer forholdsvis bedst til Sandjord. Den maa betegnes som disse Jorders sikreste Rodfrugtart, en Afgrøde, som for den dygtige Landmand aldrig slaar fejl, og som derfor burde indtage et større Areal end den nu gør. Mere tvivlsomt er det derimod, om den bør benyttes som Foderplante paa Landets bedre, lermuldede Jorder, hvor andre Rodfrugtarter giver store og sikre Afgrøder.

---

*) Naar Askov Sandmark giver mindre Afgrøder end V. Hassing, skyldes dette væsentlig at denne Mark gødes stærkere og at Sandet her er af noget bedre Kvalitet end i Askov.

Beretning angaaende de ambulante Rodfrugtforsøg samt Rodfrugtforsøgene i Almindelighed

for Aaret 1900.

Ved **L. Helweg.**

I. Forsøg i Vest- og Nordjylland til Undersøgelse af Rodfrugtarternes relative Brugsværdi.

Med Hensyn til disse i 1893 paabegyndte Forsøgs Formaal og Plan skal henvises til nærværende Tidsskrift Bind 6, Side 110. I 1900 har Forsøgene været anstillede hos følgende Jordbrugere:

1) Kroejer Lars Larsen, Bloksmark Kro pr. Varde.
2) Gaardejer Kr. Husum, Ansager pr. Ølgod.
3) Gaardejer J. Jepsen, Ansager pr. Tistrup.
4) Gaardejer Skaarup, Aadum pr. Tarm.
5) Proprietær Okholm, Bøllinglide pr. Skern.
6) Husmand N. Bank, Rindum pr. Ringkøbing.
7) Gaardejer Jacobsen, Hausskov, Gudum pr. Humlum.
8) Gaardejer J. Korsholm, Stadil, Tim.
9) Godsejer Lichtenberg, Hessel pr. Grenaa.
10) Handelsgartner Laursen, Jebjerg.
11) Gaardejer N. Hansen, Tøving, Nykøbing p. Mors.
12) Konsulent Stenbak, Lødderup, Nykøbing p. Mors.
13) Proprietær K. Hansen, Johnstrup, Hjørring.

Paa Forsøgsgaardene Nr. 2, 4, 7, 9 og 12 har der kun været saaet Barres, Bangholm, Yellow Tankard og Champion, medens

der paa de andre Gaarde er saaet af Runkelroer: Barres, Elvetham og Eckendorfer; af Kaalroer: Bangholm; af Turnips: Yellow Tankard, Grey stone, Bullock og fynske Bortfelder; af Gulerødder: Champion, White Belgian, Vogeser, James og Stensballe. Paa alle Gaarde er der af Kartofler lagt Richters Imperator. Ved Indlægningen af Forsøget i Gaardens Roemark er fulgt samme Regel, som angivet i Bind VII Side 123. Paa Gaardene Hausskov og Hessel har Forsøget ligesom i foregaaende Aar været forbundet med et Gødningsforsøg.

Paa Grund af det gunstige Vejrlig gav Roerne gennemgaaende et betydelig større Udbytte end Middeltallene for de foregaaende 7 Aar udviser. Særlig Kaalroerne led en Del af Nattefrost og Jordloppeangreb i Foraarstiden, og paa tre Stationer nær har derfor Runkelroer givet et større Udbytte end Kaalroer. Kartofler gav et saa stort Udbytte, som de ikke har givet i noget af de foregaaende 7 Aar og naaede i Centner Tørstof pr. Td. L. op paa Højde med Kaalroer. Gulerødder og Turnips gav ligesom i de foregaaende Aar ca. 20 Centner mindre Tørstof pr. Td. L. end Runkelroer.

II. Forædlingsforsøg med Runkelroer.

Formaalet med disse er nærmere angivet i Bind VII Side 122, hvortil derfor henvises. De i Efteraaret 1899 udsøgte 220 Eliteroer af Barres blev udplantet paa Nasgaard ved Stubbekøbing, og Frøet blev høstet af hver Roe for sig. Endvidere blev der i Efteraaret foruden paa Næsgaard tillige paa Annebjerggaard ved Skelskør paabegyndt to nye Forsøgsrækker til Undersøgelse af samme Spørgsmaal. Paa hver Forsøgsgaard blev der af en Roebeholdning paa ca. 200000 Roer efter Form, Farve og Størrelse udsøgt 5000 Roer, og af disse ved Saltvandsprøven 2000 Roer, hvoraf der igen ved Vægtfyldebestemmelsen i Saften blev udsøgt 230 Eliteroer. Efter at være bleven tegnede, er Roerne indslaaede for til Sommer at kunne bruges til Frøavl.

Ved Udtagningen af Eliteroer er der givet hver enkelt Roe et Værdital, som fastsættes efter Forholdet mellem Roens Vægt og Tørstofprocenten. At store Roer har lavere Tørstofprocent end smaa Roer, alle andre Forhold lige, har længe været

bekendt, men noget nærmere om Forholdet mellem Roernes Størrelse og deres Tørstofindhold foreligger der ikke.

Til Ansættelse af Værditallene er det nødvendigt at kende dette Forhold, og til Belysning heraf blev der derfor paa 7 forskellige Marker under ulige Jordbunds- og Klimatforhold udsaaet Elvetham, Eckendorfer, Barres og Bangholm. Blandt Roerne af disse Sorter blev der om Efteraaret udtaget Prøver med en Gennemsnitsvægt af 1, 2, 3 og 4 Pd. pr. Roe af hver Sort. Det synes at gælde for Runkelroer under 3 Pd., at for hvert Pund Roen bliver større, bliver Tørstofprocenten omtrent 5 pCt. lavere, for Roer over 3 Pd. synes Tørstofprocentens Aftagen ikke at være saa stor. Resultaterne af disse Undersøgelser blev bragt i Anvendelse ved Beregningen af Værditallene i Efteraaret.

Det i sidste Beretning i 1899 paabegyndte Krydsningsforsøg er fortsat efter samme Plan.

III. Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer.

Den første Række af disse Forsøg, som anstilles ved Statens faste Forsøgsstationer, afsluttedes i 1900, og her skal derfor kun henvises til den i nærværende Binds Side 137 offentliggjorde Beretning. Bekendtgørelsen afvigte September angaaende Deltagelse i Forsøg med indenlandske Stammer af Barres, af Kaalroer og de forskellige Kulturformer af Gulerødder vandt for Barresstammernes Vedkommende saa stærk Tilslutning, at man af Pladshensyn maatte afvise flere af de sidst anmeldte Stammer.

Der er modtaget af:

Runkelroer	41	Stammer	af	Barres (mod 29 ifjor).
—	3	—	-	nærbeslægtede Kulturformer.
Kaalroer	3	—	-	Bangholm (mod 7 ifjor).
Gulerødder	11	—	-	forskellige Kulturformer (mod 7 ifjor).

Af de anmeldte Frøprøver er 18 fra Jylland, 13 fra Fyen, 18 fra Sjælland, 9 fra Lolland-Falster. De Frøpartier, der paa

den Maade af Frøavlerne bliver underkastet kontrollerende Undersøgelse udgør for:

Runkelroer	174521	Pd.	(mod	108036	Pd.	ifjor).
Kaalroer	3700	—	(—	26823	—	—).
Gulerødder	9344	—	(—	7552	—	—).

Naar der af Kaalroer i 1900 er anmeldt færre Prøver end det foregaaende Aar, har dette alene sin Grund i, at Frøavlen af Kaalroer mislykkedes mange Steder sidste Sommer.

Beretning fra Forsøgsstationen ved V. Hassing

for Aaret 1900.

Ved Forsøgsbestyrer **A. J. Hansen.**

Skønt Foraaret kom sent, blev alle Foraarsarbejder dog udførte i rette Tid, og da Vejrliget i Sommeres Løb var gunstigt med passende Nedbør og Varme, blev Afgrøderne forholdsvis gode. Selv Vintersæden, som stod meget daarligt fra Efteraaret af, blev ret god, Hveden endog meget god. En flere Dages stærk Sandstorm ødelagde dog største Delen af Rodfrugtforsøgene.

I Sandmarken

er Saatids- og Saamængdeforsøgene med de 4 Rugsorter (Bretagne-, Dansk-, Zeelænder- og Provsti-Rug) fortsatte. Saatiden var: 1., 10., 20. og 30. September samt 10. Oktober. Saamængden: 150, 190 og 230 Pd. pr. Td. Ld.

Varietetsforsøgene har omfattet følgende Sorter af:

Rug: Dansk-, Provsti-, Campine-, Petkuser-, Schlanstedter-, Prof. Heinrichs-, Pirna-, Bretagne-, Walkenhauser- og Nordtysk Campagne-Rug.

Havre: Grenaa-, Førslev-, Provsti-, Heines-, Gul flandersk-, Beseler-, Ligowo-, Kanadisk-, Duppauer-, Graa-, Hvid finsk-, Skotsk-, Sort ungarsk-, Hvid tartarisk- og Pur-Havre.

2-r. Byg: Prentice, Sorteringsbyg, Ørslev Stamme, Goldthorpe, Erh. Frederiksens Krydsningsbyg, Chevalier og Byg fra Striben.

6-r. Byg: Sorteringsbyg, Ørslev Stamme, Haug, Snogbæk og 6-r. Byg fra Knoldgaard.

Bønnevikker: Alm. Bønnevikke; White Eye, Halberstadter, Granton og Kilbridge.

Ærter: Gul Erfurter Klunker, Middeltidlig gul Askov, Middeltidlig gul Markfrøkontoret, Tidlig gul Snedinge, Perfection White, Feld Peas, Graa maple Feld, Graa marmorerede Glænø, Graa marmorerede Falster, Graa blakkede Glænø, Sandært, Early Brittain stor, Early Brittain Dun, Grøn engelsk, Grøn Foderært og Viktoriaært, samt Blandinger af Ærter, Vikker, Byg og Havre til Sammenligning med Renudsæd af disse Kornarter.

Kartofler: Disse Forøg har omfattet de samme Sorter som ifjor.

Afstandsforsøgene med forsk. store Knolde af Richters Imperator og Magnum Bonum er fortsatte og afsluttede.

Staldfoderblandinger. Disse har været udsaaet efter samme Plan som de foregaaende Aar.

Saatidsforsøgene med Grenaa-Havre og Graa Havre samt Grøngødningsforsøgene er ligeledes fortsatte efter de tidligere lagte Planer.

I Lermarken

er udført følgende Varietetsforsøg:

Hvede: Square-head og Brun dansk, Urtoba, Bestehorns Dividende, Lys østprøjsisk og Kolbehvede samt Bretagne-Rug til Sammenligning med Hveden.

Byg og Bælgsæd. Disse Forsøg har omfattet de samme Sorter som i Sandmarken.

Forsøgene med Kløver- og Græsarter samt Blandinger af disse er fortsatte.

I Mosen

er Forsøgene fortsatte efter samme Plan som de foregaaende Aar.

Beretning fra Forsøgsstationen ved Askov

for Aaret 1900.

Ved Statskonsulent **Fr. Hansen.**

Med Hensyn til Forsøgsstationens almindelige Arbejde i det forløbne Aar kan henvises til den i dette Tidsskrifts 7. Bind Side 55—87 meddelte udførlige Plan, og som i alt væsentligt er fulgt.

Varme og Nedbørsforholdene ved Stationen har været følgende:

Middelvarmen

	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Septbr.	Oktbr.
1900	0·2	4·5	9·4	14·5	16·5	15·3	12·5	7·6
1886—99	0·7	5·4	10·7	14·3	15·2	14·9	11.9	7·4

Nedbøren angivet

	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Septbr.	Oktbr.
1900	20·4	73·7	39·9	58·2	38.1	64·5	74·7	99·3
1886—99	51·3	38·1	48·4	50·2	81·2	99·4	79·3	81·8

Den stærke Nedbør i April i Forbindelse med den lave Temperatur i April og Maj gjorde Jorden meget ubekvem og Saaningen lidt vanskelig.

Juni Maaneds normale Varme og forholdsvis rigelige Ned-

bør bødede dog herpaa, saaledes at alle Korn- og Rodfrugtforsøg kom i god Grøde og modstod de forholdsvis meget tørre Juli og August Maaneder godt. Den forholdsvis høje Temperatur i Juli—Septbr. Maaneder kom derved disse Afgrøder godt til Nytte. Anderledes med Græsset.

Forsøgsresultaterne i Korn og Rodfrugter blev derfor meget tilfredsstillende, hvorimod de i Kløver- og Græsafgrøderne blev meget tarvelige. — Græsafgrøderne var meget smaa paa Grund af Tørken, og første Aars Kløver var paa Grund af Tørken i 1899 saa ødelagte, at de maatte omploøjes, hvorved Resultaterne af de ellers ret betydningsfulde Sammenligninger af Udsæd og Kløverfrø fra forskellige Avlssteder gik tabt for dette Aar.

I denne Forbindelse gjordes en ret interessant Iagttagelse med Serradela og Blodkløver paa Lermarken som Stedfortræder for en mislykket første Aars Kløverafgrøde. Nævnte Kløvermark blev ompløjet i April Maaned og straks jævnet med Letharve og tromlet med Ringtromle, hvorefter der saaedes en Blanding af 25 Pd. Serradela, 20 Pd. Blodkløver og 8 Pd. Rødkløver pr. Td. L., som blev dækket med ét Træk af Letharven og tromlet med Glattromle. Sidst i Maj gik Leen over Arealet for at afhugge en Del Frøukrudt (navnlig Hyrdetaske) som var

angivet i C°.

Novbr.	Decbr.	Jan.	Febr.	Foraar	Sommer	Efteraar	Vinter	Hele Aaret
4·5	3·9	÷ 2·0	÷ 3·0	4·7	15·4	8·3	0·4	7·0
3·8	0·4	÷ 1·0	÷ 1·2	5·6	14·8	7·7	÷ 0·6	6·9

i Millimeter.

26·6	79·0	28·0	—	134·0	160·8	200·6	107·0	602·4
53·3	57.8	40·8	29·5	137·8	230·8	214·4	128·1	711·1

kommen frem i Blomst. — Den 19de Juli høstedes første Afgrøde, der bestod af ca. $^2/_3$ Blodkløver og $^1/_3$ Serradela, og 5te September anden Afgrøde, der bestod af omtrent ca. $^1/_4$ Blodkløver og $^3/_4$ Serradela.

Udbyttet var i 1ste Slet	27700 Pd. Grønv.	=	4570 Pd. Hø pr. Td. L.
— — 2det —	18850 — —	=	4050 — — —
Ialt . . .	46550 Pd. Grønv.	=	8620 Pd. Hø pr. Td. L.

Rødkløveren. som var beregnet paa at skulle give Afgrøde 1901, forsvandt helt under den stærke Afgrøde af Serradela og Blodkløver.

I samme Skifte fandtes Forsøgsstykker, som var tilsaaet med forskellige Blandinger af Kløver og Græs. Disse gav kun fra ca. 3000 til 6000 Pd., højest 6600 Pd. Hø i begge Slet, og 2det Aars Markerne i samme Drift, hvor der dog fandtes noget Kløver endnu, fra 3000—4000, højst 5000 Pd. Hø pr. Td. L. Udbyttet af Serradelaen og Blodkløveren maa derfor anses for særdeles godt.

Sandmarken har selvfølgelig lidt mest af Tørken, men har dog haft meget gode Korn- og Rodfrugtafgrøder, men slette Græsafgrøder.

Mosearealet, der i Aar har været tilsaaet første Gang efter Opdyrkningen, har givet særdeles gode Afgrøder baade af Korn og Græs, paa sandlagte saa vel som paa ikke sandlagte Arealer. De forskellige Gødningers Virkning har været lærerige at iagttage. De letopløselige Gødningsstoffers Fortrin har været særdeles iøjnefaldende. Endvidere iagttoges et særdeles interessant Forhold m. H. t., hvordan et Mergel, der har været udbragt i Sommeren 1899, gav højst forskellig Udslag, eftersom den var blandet ned i Tørvejorden straks, eller den havde ligget Vinteren over før den var blandet ned. Det sidste gjorde langt den bedste Virkning. — Resten af det til Forsøg inddragne Moseareal er i Aar grøftet færdigt og tilført Mergel og Kalk.

Først i Aaret afgav Stationen en Del Forsøgsresultater i oparbejdet Stand til Planteavlsudvalget til Brug ved Udstillingen i Paris. I Aarets Løb er desuden afgivet Afskrifter af samtlige Forsøgsresultater i mer eller mindre opgjort Stand.

Forsøgsstationen deltog i Planteavlsudstillingen ved Landmandsforsamlingen i Odense med en ret fyldig Fremstilling af voksende Afgrøder, taget lige fra Forsøgsarealerne og sat i Trækasser, ialt 96 Kasser. Der fremstilledes 1) Lupin- og Grøngødningsdriften fra Sandmarken, 2) Gødningsforsøgene og 3) Saatidsforsøgene fra Lermarken saa vel som Sandmarken, 4) Vekseldrift og Kobbeldrift i Lermarken, alt som det var vokset i

Marken og alt belyst med grafiske Fremstillinger af Resultaterne, som Forsøgene hidtil har givet. Stationen deltog ligeledes i en lokal Planteavlsudstilling i Kolding Omegns Landboforening, hvor delvis det samme Materiale brugtes.

Stationens Medvirken ved lokale Gødningsforsøg, dels ved at afgive Assistenthjælp til de nærmestliggende Landboforeninger, og dels ved at yde Hjælp ved Opgørelsen af Resultaterne, har i Aar været en Del større end foregaaende Aar, hvorfor det af Hensyn til Budgettet har været nødvendigt at opkræve en moderat Betaling herfor.

I Foraaret 1900 uddelte Stationen 635 Prøver Sædekorn, 14 Prøver Kartofler og en Del Smaaprøver af Frø til forskellige Jordbrugere, samt en Del Prøver af Frø og Sæd til Forevisningsmarken i Klank og enkelte andre lignende Formaal.

Fremmedbesøget her ved Stationen har været ca. 1700, foruden lejlighedsvis Besøgende paa Sandmarken og Mosestationen alene. Blandt de Besøgende er som sædvanlig flere Rejseselskaber, især af mindre Jordbrugere. I Aar gæstedes Stationen blandt andre ogsaa af et Selskab af engelske Farmere under Mr. T. S. Dymonds Ledelse. Statens Planteavlsudvalg og Hedeselskabets Moseudvalg aflagde ligeledes Besøg paa Stationen.

Af Analysearbejder er der i Aar, foruden de sædvanlige Rodfrugt- og Gødningsundersøgelser, tillige foretaget udførlig kemisk Analyse over Roetoppen der nedpløjes paa Marken som Gødning, saa vel som af Lupiner til Nedpløjning. Den i flere Aar gennemførte botaniske Analyse af Kløver- og Græsbestanden i de forskelligt tilsaaede Forsøgsstykker i Græsmarken, er fortsat.

Assistenterne og Medhjælperne har været de samme som foregaaende Aar.

Der er i Aar oprettet fast Lejemaal mellem Forsøgsstationen og Ejeren af Lille Skovgaard om Brugen af sidstnævntes Hus ved Forsøgsmosearealet til Tjenestebolig for den derværende Assistent, og til Opbevarings- og Bearbejdningsplads for Afgrøderne fra Mosearealet.

Stationens samlede Budget har været 10415 Kr. foruden Bestyrerens Løn. Deraf var dog 1915 Kr. til ekstraordinære Udgifter ved Kultiveringsarbejder paa Mosearealet.

Beretning fra Forsøgsstationen ved Tystofte

for Aaret 1900.

Ved kst. Forsøgsbestyrer **N. P. Nielsen.**

Om forskellige Ting som Driftsordningen, Markinddelingen og Forsøgenes Anlæggelsesmaade m. m. er der givet Meddelelse i Beretning 1899 fra Forsøgsstationen ved Tystofte. De nævnte Ting, der gælder for i Aar som for i Fjor skal ikke her være Genstand for yderligere Diskussion. Forsøgenes Art og Omfang er vel ogsaa omtrent det samme som forrige Aar, hvad der vil kunne ses af den nedenfor givne skematiske Oversigt over Forsøgene 1900 paa Forsøgsstationen ved Tystofte; men de Vilkaar som Forsøgskulturerne i de to nævnte Aar har været undergivne har jo ikke været ens og navnlig har Nedbørsforholdene de to Somre været saa vidt forskellige, at Forsøgene og især nogle af Forsøgene i deres Udfald er bleven præget stærkt deraf. Nedbøren paa Forsøgsstationen ved Tystofte er i det hele taget ringe, mindre end paa Forsøgsstationen ved Lyngby og Askov, navnlig da den sidste.

Nedbøren paa Forsøgsstationen ved

	i Januar	Februar	Marts	April	Maj
Gennemsnittet af de 14 Aar 1887—1900	29·4	26·2	37·9	30·5	41·0
Aaret 1899	47·2	46·4	19·1	31·6	25·6
— 1900	44·9	35·5	13·3	32·6	21·8

Det ses af Tallene for Nedbørsmængden at Aaret 1899 er langt under de 14 Aars Middel medens Aar 1900 er en Del over. Og tager man Hensyn blot til den for Afgrødernes Vækst i Almindelighed mest virksomme Nedbør, der er falden i Maanederne April, Maj, Juni, Juli, saa har vi for dette Tidsrum i 1899 kun 96·5 mm men i 1900 258·8 mm, medens Gennemsnitssummen for de 14 Aar er 182·4 mm. I Beretningen for 1899 nævnes eksempelvis (Side 112) at i Blandinger, hvor Bælgplanter indgik med 60 % af Saasædskvantummet, var der ikke mere end 4½ % igen i Avlen; i Aaret 1900 derimod har vi med samme Udsæd 21 % Bælgplanter igen i Avlen. Bønnevikken (Hestebønne) gav i 1899 kun et Udbytte af 1120 Pd. Kærne pr. Td. Ld., i den fugtige Sommer 1900 paa samme Slags ligedan behandlet Jord gik Udbyttet op til det firedobbelte nemlig 4420 Pd. Kærne pr. Td. Ld. Og tager vi et Eksempel fra Staldfoderforsøgene de to Aar, saa var Udbyttet af den Blanding, som begge Aar gav størst Udbytte, 4110 Pd. Høvægt Aar 1899 men 7222 Pd. Høvægt Aar 1900.

Af den nævnte Blanding var der saaet efter Forhold pr. Td. Ld.

Sildig Havre (hvid tartar. Sværdhavre)	100 Pd.	i Avlen	genfandtes	1899:	79 %	1900:	55 %
Sildig grøn Ært	50 —	—	—	—	8 %	—	12 %
Alm. Fodervikke	50 —	—	—	—	5 %	—	20 %
Bønnevikke (Hestebønne) . . .	75 —	—	—	—	8 %	—	13 %

Eksemplet illustrerer foruden de nævnte Plantearters Særforhold i deres større eller mindre store Krav til Væde i Jorden tillige dette, at ét Aars Forsøg vil være ganske utilstrækkelig som en for Landmanden paalidelig Vejledning til at vælge den eller de rette Sammensætninger af hans Blandkorns- eller

...tofte var, udtrykt i Millimeter

Juni	Juli	August	Septbr.	Oktober	Novbr.	Decbr.	Hele Aaret
46·4	64·5	66·4	47·3	57·4	31 5	33·9	512·4
8·5	28·8	22·6	69·6	48·1	29·8	39·0	373·3
108·0	96·4	66·0	46·0	75·1	30·7	40·3	610·6

Oversigt over Forsøgenes Art og Omfa

Løbe-Nr.	Forsøgenes Art.	Mark-Nr.	Antal Arter, Sorter ell. Stammer	Antal Saaprøver
	a. Korn.			
1	Varietetsforsøg med Hvede	7B	22	22
2	Artsforsøg med Rug og Hvede	7B	2	2
3	Varietetsforsøg med Rug	6A	34	34
4	Artsforsøg med Rug og Hvede	6A	2	2
5	Saatids- og Saamængdeforsøg med Rug	8A	3	45
6	Varietetsforsøg med 2-r. Byg	2A	12	12
7	Sorteringsforsøg — — —	8B	1	10
8	— — 6-r. —	8B	1	10
9	Varietetsforsøg — — —	8B	9	9
10	Blanding af Byg og Havre til Modenhed	4A	2	7
11	Sorteringsforsøg med Havre	4A	1	10
12	Varietetsforsøg — —	4A	26	26
13	Saatids- og Saamængdeforsøg med Havre . . .	4D	2	40
14	Bælgsædsblandinger til Modenhed	2B	6	15
15	Etaarige Staldfoderplanter	5A	9	11×3
	b. Roer og Kartofler.			
16	Afstandsforsøg med Kartofler	9D	2	29
17	Varietetsforsøg — —	9D	33	33
18	Stammeforsøg — Roer	1B	41	41
19	— — Kaalroer	1A	14	14
20	Artsforsøg — Rodfrugter	1A	4	4
21	Afstandsforsøg — Roer	9D	3	18
22	Forsøg med Frø fra 123 enkelte Roer*, fl. Marker		123	123
	c. Kløver og Græs.			
23	Forsøg med Rødkløver fra forsk. Avlssteder, anl. 1898	5B	61	61
24	— — „ m. m. — — — 1899	4B	86	86
25	— — Græsarter — — — 1898	3C	35	35
26	— — „ — — — 1899	2C	39	39
27	— — Kløver — — — 1900	3B	76	76
28	— — „ og Græs (i Blanding og Renudsæd) anlagt 1900	1D	84	84
29	— — Lucerne fra forsk. Avlssteder, anl. 1898	Vænget	21	21

Saml

i 1900 paa Forsøgsstationen ved Tystofte.

Forsøgsstykkerne. Størrelse i Td. Ld.	Antal Gentagelser	Antal ialt	Sum	Anmærkninger.
1/800	4	88		
1/800	4	8		Bretagnerug og Squareheadhvede
1/200	5*	114		*14 gamle Sorter har kun haft 1 Forsøgsstykke
1/200	3	6		De samme 2 Sorter som ovenfor
1/300	3	135	351	
1/200	4	48		
1/800	3 og 5	42		
1/800	3 og 5	42		
1/800	3 og 4	32		
1/800	6	42		
1/200	4	40		
1/800	6	120		Nogle Prøver har kun haft 1 Forsøgsstykke
1/300	3	120		
1/200	6	90		
1/200	3	99	675	
1/700	3	87		
1/700	3	99	186	
1/500	3 og 5	175		37 Barres, 2 Ørsl. Fl., 1 Eckendorfer og 1 Fodersukkerroe
1/500	5	70		
1/500	5	20		
1/500	4	72		
1/500	2—4	415	752	*Forsøg med Udvalgsformaal
1/400	ca. 3	152		
1/500	2—3	225		Marken eftersaaet Foraar 1900, men ompløjet den 20. Juli 1900
1/400	3—4	112		
1/400	2—3	92		
1/500	3	228		
1/500	3	252		
1/400	ca. 2	40	1101	
Antal Forsøgsstykker			3065	

Staldfoderudsæd; selv om Forsøget, naar det er vellykket, ofte straks kan antyde den rigtige Retning, saa maa de følgende Aars Gentagelser dog til, ikke blot for at konstatere, om den første Antydning var en Retvisning eller en Misvisning, men tillige for i en samlet Middelsum at give Resultatet saa nær rigtigt, som det under de givne Forhold kan naas.

De her givne Eksempler vil være tilstrækkelige til at paapege den Indflydelse, som de to nævnte Aars forskellige Nedbørsmængde har øvet paa Afgrøderne og deres enkelte Bestanddele, selv om Emnet herom langt fra er udtømt.

For Eftersaaning af mindre vellykkede Græsmarker, udlagte i 1899 var Forsommeren 1900 ikke gunstig. Kløverforsøgene, som var udlagte 1899, stod i Foraaret 1900 meget daarlig, Planterne var spæde, faa og halvt opfrosne. Forsøgene blev omsaaede med de samme Prøver, luget og slaaet to Gange i Løbet af Sommeren; men Vejningsresultaterne var saadanne, at Forsøget maatte kasseres, efter at det til ingen Nytte havde taget dobbelt saa meget Arbejde, som et vellykket Forsøg normalt fordrer. Derimod blev Aaret gunstigt for de i 1900 udlagte Forsøg med Kløver fra forskellige Avlssteder, med Græsser og Græsblandinger.

Af Oversigten vil det fremgaa, at som ovenfor nævnt Art og Omfang er nær det samme som Aaret forud; der har været ialt 3065 Forsøgsstykker at passe, foruden nogle Hundrede diverse Prøver, udsaaet til Formering. Af sidstnævnte er der henved et Par Hundrede Prøver Lucerne af egen Avl 1899, nogle Kløverprøver og en Del Familiestammer af Prenticebyg, Beselerhavre og 6-r. Byg, rsløv Stamme med flere. Af nyt blandt Forsøgene er der egentlig kun Nr. 22, Forsøg med Frø fra 123 enkelte Roer, der havde til Formaal at danne Grundlaget for Udvalg af de bedste Familier inden for en rigtydende stedlig Barresstamme. Resultaterne var meget opmuntrende og Forsøget fortsættes 1901.

I Løbet af Sommeren har Forsøgsstationen faaet anskaffet fuld Kvægbesætning eller rettere en saa stor Besætning, som der under de nuværende Staldforhold er Plads til.

Den stærke Nedbør i Juni og Juli Maaneder satte store Partier af Marken under Vand. De gamle Dræn, som var yderst tarvelige kunde ikke tage Vandet og det stod paa Partier af indtil et Par Skæpper Land som klart Vand i omtrent en Snes

Dage. Der maatte tages fat paa Dræningen og denne allerede i afvigte Aar føres videre end oprindelig forudsat; det viser sig iøvrigt nødvendigt, hurtigst muligt at faa drænet Resten, da den direkte Skade, der lides ved Overfugtighed paa mange Steder, og den indirekte ved for sen Foraarssaaning i noget vaade Aar, let bliver utilladelig stor.

Som faste Medhjælpere har i 1900 virket ved Forsøgsstationen Havebrugskandidat P. Hansen Petersen og Johannes Kristensen Balslev.

Beretning fra Forsøgsstationen ved Lyngby
for Aaret 1900.

Af Statskonsulent **K. Hansen.**

I 1900 udførtes ved Forsøgsstationen ved Lyngby følgende Forsøg.

1. Forsøg med forskellige Rugsorter, udsaaet under samme Forhold. Forfrugt: 2det Aars Kløver, slaaet ved St. Hansdagstid, og Jorden derefter halvbrakket. Jordbehandling: tynd Pløjning af Grønjorden omkring 1ste Juli, med paafølgende Ringtromling, derefter gentagen Skrællepløjning, Harvning og Ringtromling. Dyb Pløjning lige før Saaningen. Gødning: 200 Pd. 18 % Superfosfat pr. Td. Ld. Saatid: 15de September. Saamængde: 200 Pd. bredsaaet pr. Td. Ld., dækket med Haandharver. Jorden bekvem ved Saaningen.

Følgende Prøver udsaaedes, hver især paa 3 Fællesparceller á $^1/_{200}$ Td. Ld.:

1) Provsti-Rug, original 1899.
2) do., i Forsøgene siden 1889.
3) Bretagne-Rug, Brattingsborg 1899.
4) do., Sjælland 1899.
5) do., i Forsøgene siden 1889.
6) Zeelænder-Rug, Heine 1898.
7) do., i Forsøgene siden (original) 1889.
8) Prof. Heinrichs Rug, original 1898.
9) do. dansk Avl 1899.
10) Campine-Rug, Hofmansgave 1899.
11) do., i Forsøgene siden 1889.

12) Bestehorns Kæmperug, original 1895.
13) do., i Forsøgene siden 1889.
14) Schlanstedter-Rug, original 1899.
15) do., i Forsøgene siden 1889.
16) Petkuser-Rug, original 1899.
17) do., — 1896.
18) Sandrug, i Forsøgene siden 1890.
19) Kortakset Rug, Lyngby 1899.
20) Langakset Rug, Lyngby 1899.
21) Brun Rug, Kørnicke 1895.
22) Walkenhäuser-Rug, original 1899.
23) Champagner Rug, Tyskland 1899.
24) Russisk Kæmperug, Tyskland 1899.
25) Pirna-Rug, original 1899.

Rugen groede meget kraftigt til og gik stærkt i Leje men blev dog godt kærnesat. Af Sygdomme optraadte ingen i nævneværdig Grad. Høsten fandt Sted den 1ste August. Afgrøden blev usædvanlig stor, saavel af Kærne som Halm. Størst Afgrøde gav Petkuser-, Zeelænder- og Heinrichs Rug, nemlig ca. 40 Cnt. Kærne og 86 Cnt. Halm. Af de almindelige Sorter gav Provsti- og Campine-Rug mindst Afgrøder, ca. 34 Cnt. Kærne og 84 Cnt. Halm. Imod Sædvane gav Bretagne-Rugen en forholdsvis lille Afgrøde.

2. Saatidsforsøg med Rug udførtes som umiddelbar Fortsættelse af det i 1896 herover paabegyndte Forsøg og omfattede Provsti-Rug, gammel dansk Rug (fra Gaardbogaard), Bretagne- og Zeelænder-Rug. Saatiderne vare 1., 10, 20. og 30. September og 10. Oktober. Paa Grund af Rugens usædvanlig kraftige Vækst gav en forholdsvis sen Saaning størst Kærneudbytte, medens den tidlige Saaning som sædvanlig gav mest Halm. Bretagne-, Provsti- og Zeelænder-Rug gav paa det nærmeste lige store Gennemsnitsafgrøder, medens Bretagne Rugen synes bedre end de øvrige Sorter at have taalt baade en for tidlig og for sen Saaning.

3. Saamængdeforsøg med Rug dannede ligeledes Fortsættelse af de foregaaende Aars Forsøg og var som tidligere kombineret med Saatidsforsøget. De anvendte Saamængder var 150, 190 og 230 Pd. pr. Td. Ld. Udslagene for Variationerne i Saamængden var som sædvanlig ikke store, dog

noget større end almindelig, idet tyndere Udsæd, særlig ved de tidlige Saatider, gennemgaaende gav større Kærneafgrøde end tykkere, hvad der utvivlsomt hænger sammen med, at Afgrøderne efter den større Udsædsmængde gik tidligere og stærkere i Leje end efter mindre Udsædsmængde.

4. Forsøg med forskellige Bygsorter. Forfrugten for Bygget var Rodfrugter, hvortil der gødedes med 40000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Til Bygget gaves ingen Gødning. Jorden var ved Saaningen bekvem. Saaningen fandt Sted den 20. April. Udsædsmængden var efter 200 Pd. pr. Td. Ld. Der benyttedes 4 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Afgrøden groede jævt godt til. Af Sygdomme optraadte som sædvanlig Bladpletsyge *(Helminthosporium gramineum)* i ret betydelig Grad paa Toradet Byg, særlig paa de til „Nikkende Byg“ hørende Kulturformer. Seksradet Byg samt Hvid storavnet Byg var i kendelig Grad angrebet af Stribesyge *(Napicladium Hordei)*. Følgende Prøver vare udsaaede:

1) Dansk 2rd. Byg, fra Skanderborg-Egnen 1895.
2) Hannah Byg, tidlig, Tystofte 1893.
3) do., sildig, do.
4) Thoruplunds Byg, Zastrow ved Odense 1899.
5) Chevalier Byg, fra Sorteringsforsøgene, Tystofte 1893.
6) do., Hallets, do.
7) do., Lerchenborg do.
8) Steensgaards Byg, do.
9) do., rødavnet, do.
10) Dansk Byg, 2rd. Ørsløv, do.
11) Hvid storavnet Byg, do.
12) Goldthorpe Byg, Markfrøkont. 1893.
13) Krydsningsbyg *A*, do.
14) do. *B*, do.
15) Prentice Byg, Rolykkegaard 1893.
16) do., Lyngby 1898.
17) do., rødavnet, Tystofte 1893.
18-35) Forskellige Former, udskilte af Prentice Byg.
36) 6rd. Byg fra Ørsløv, Tystofte 1893.
37) do. - Sorteringsfors., Tystofte 1893.
38) do., Nordslesvigsk, Mkfrk. 1893.
39) do., fra Haug (Norge), Tystofte 1893.

Af de almindelige Sorter af 2rd. Byg gav Prentice Byg som sædvanlig størst Afgrøde nemlig 27 Cnt. Kærne og 38 Cnt. Halm (Lyngby Prentice Byg gav ubetydeligt større Afgrøde end Prentice Byg fra Rolykkegaard). 2 af de af Prentice-Bygget udskilte Former gav større Afgrøde end det ægte Prentice-Byg (ca. 28 Cnt. Kærne), medens 8 af disse Former gav under 25 Cnt. Kærne. Mindst Afgrøde gav af de mere almindelige Sorter Krydsningsbyg og Goldthorpebyg, nemlig ca. 24 Cnt. Kærne og 36 Cnt. Halm.

5. Forsøg med forskellige Havresorter. Forfrugt Kartofler, hvortil gødet med 30000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Til Havren gødedes ikke. Havren bredsaaedes den 15de April paa 4 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Jorden var ved Saaningen bekvem. Udviklingen var normal. Af Sygdomme optraadte Havrebrand i forholdsvis betydelig Mængde, ganske særlig i Skotsk Havre, ca. 40 %.

Følgende Prøver indgik i Forsøgene:

1) Grenaa-Havre, F. t. K. F.'s Stamme.
2) do., Mkfrk. 1893.
3) Provsti-Havre, F. t. K. F.'s Stamme.
4) do., original 1893.
5) Beseler-Havre, F. t. K. F.'s Stamme.
6) do., Erh. Frederiksen 1897.
7) Ø-Havre, F. t. K. F.'s Stamme.
8) do., Mkfrk. 1890.
9) Heines Havre, original 1893.
10) Gul kanadisk Havre, Mkfrk. 1889.
11) Ligowo-Havre, Vilmorin 1890.
12) Duppauer-Havre, Mkfrk. 1890.
13) Nyzeelandsk Havre, Mkfrk. 1890.
14) Skotsk Havre, Tystofte 1893.
15) Coulommiers-Havre, Vilmorin 1891.
16) Hvid tatarisk Sværdhavre, Mkfrk. 1890.
17) Sort do., do.
18) Ny Gøttinger-Havre, do.
19) Gul flandersk Havre, Vilmorin, 1891.
20) White Banner Oat, Gibbs, Nordamerika 1897.
21) do., Brown, do.
22) do., Verden, do.
23) do., Bluart, do.

Modningen og Høsten fandt Sted fra den 4. til 14. August, tidligst for Nyzeelandsk, Duppauer, Ligowo og de amerikanske Sorter, sidst for Grenaa-, Provsti-, Ø-, Beseler- og Heines-Havre samt Sværdhavre. Størst Afgrøde gav Grenaa-, Provsti-, Beseler-, Ø-, Duppauer- og Ligowo-Havre samt et Par af de amerikanske Sorter, 27 à 30 Cnt. Kærne og 38 à 41 Cnt. Halm; mindst Afgrøde gav Nyzeelandsk, Skotsk, Coulommiers og Sværdhavre, nemlig 20 à 24 Cnt. og indtil 46 Cnt. Halm (Hvid Sværdhavre).

6. Saatidsforsøg med Havre udførtes i samme Mark og under samme Forhold som Forsøget med forskellige Sorter. Saatiderne vare den 5., 15. og 25. April, 5. og 15. Maj. Der benyttedes Beseler- og Gul flandersk Havre. Den første gav lidt større Afgrøde end den sidste. Gennemsnitlig høstedes følgende Afgrøder efter Saaning den

5.	April	30	Cnt.	Kærne	og	34	Cnt.	Halm.
15.	—	27	—	do.	-	37	—	do.
25.	—	21	—	do.	-	37	—	do.
5.	Maj	19	—	do.	-	39	—	do.
15.	—	17	—	do.	-	41	—	do.

Der er saaledes en stærk og jævn Nedgang i Kærneudbyttet, efterhaanden som der er saaet senere. Dette hænger tildels sammen med Tørken i Maj og Juni, men særlig maa Grunden søges i de stærke Angreb af Fritfluelarver, der blev desto mere ødelæggende, jo senere Saaningen fandt Sted. Naar Halmudbyttet er tiltagende, da er Aarsagen hertil væsentlig, at den tidlig saaede Havres Væksttid fortrinsvis faldt i den tørre Forsommer, medens den sent saaede kunde drage Nytte af Juli Maaneds rigelige Regnmængde.

7. Saamængdeforsøg med Havre. Af Beseler- og Gul flandersk Havre udsaaedes til hver af de ovenanførte Saatider følgende Saamængder pr. Td. Ld.: 150, 180, 210 og 240 Pd. I Gennemsnit af alle Saatider høstedes af Beseler-Havre ved en Udsæd af:

150	Pd.	pr. Td. Ld.	22	Cnt.	Kærne	og	37	Cnt.	Halm.
180	—	—	23	—	do.	-	38	—	do.
210	—	—	24	—	do.	-	38	—	do.
240	—	—	24	—	do.	-	39	—	do.

De største Udsædsmængder har saaledes givet lidt større Afgrøder end de mindste.

8. Forsøg med Blandinger af Byg og Havre. Forsøget udførtes i Bygmarken og tilsigtede at finde det hensigtsmæssigste Blandingsforhold for de to nævnte Kornarter, der tillige var udsaaede i ren Tilstand hver for sig. Størst Afgrøde af Kærne gav rent Byg, nemlig 26 Cnt. pr. Td. Ld., medens ren Havre gav mindst Afgrøde, 24 Cnt. Kærne. Rigelig Indblanding af Havre gav størst Halmafgrøde.

9. Forsøg med Blandinger af Vaarkorn og Bælgsæd. Dette Forsøg, der udførtes paa Virummarken, tilsigtede at belyse det bedste Blandingsforhold af Havre, Byg, tidlige (Snedinge-) Ærter, middeltidlige (Glænø-) Ærter, Vikker og Hestebønner. Af Blandingerne gav 150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedingeærter og 15 Pd. Vikker størst Afgrøde, nemlig 24 Cnt. Kærne og 48 Cnt. Halm, medens 75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænøærter og 30 Pd. Vikker gav mindst Afgrøde af Blandingerne af Korn og Bælgsæd, nemlig 20 Cnt. Kærne og 45 Cnt. Halm.

10. Forsøg med forskellige Slags Ærter til Modenhed. Forsøget udførtes i Virummarken i temmelig udpint og uren Jord. Ærterne radsaaedes den 11. April med 9 Tom. Rækkeafstand. Der hakkedes 1 Gang mellem Rækkerne. Der benyttedes 3 Fællesparceller à 100 □ Al. Udsædsmængden varierede efter Kornstørrelsen fra 200 til 375 Pd. pr. Td. Ld. Vægten af 1000 Korn varierede fra 119 til 289 Gram. De tidligst modne Prøver høstedes den 27. Juli, de sildigste den 22. August. Følgende Prøver var udsaaede:

a. *Hvidblomstrede med gule Frø.*

1) Tidlig fra Snedinge.
2) Erfurter Klunker.
3) Victoria.
4) Tidlig gul fra Stevns.
5) Lille gul H.J.O.
6) Guldært.

b. *Hvidblomstrede med blaagrønne Frø.*

7) Lille blaa H.H.
8) Mørkblaagrøn amerikansk.

9) Middelstor blaagrøn J.
10) Sildig grøn fra Ørsløv.
11) Blaagrøn fra Lotz.

c. *Hvid- og rødblomstrede med graagule Frø (Bastard).*
12) Graagul Bastard.

d. *Rødblomstrede med ensfarvede Frø.*
13) Tidlig Lyngby-Ært.
14) Stor sønderjydsk Ært.
15) Tidlig graa engelsk.
16) Graa (blakket) Glænø.

e. *Rødblomstrede med marmorerede Frø.*
17) „Sjællandsk Agerært“.
18) Graa marmoreret falstersk.
19) Early Maple.
20) Graa marmoreret Glænø-Ært.

f. *Rødblomstrede med punkterede Frø.*
21) Graa lyspunkteret Glænø-Ært.
22) Sandært.
23) Graa nordsjællandsk (Fredensborg).

Størst Kærneafgrøde gav Tidlig Snedinge, Tidlig gul fra Stevns samt Glænø-Ærterne (1500 à 1800 Pd. pr. Td. Ld.). Mindst gav ovenstaaende Nr. 7, 13 og 22 (900 à 1100 Pd. pr. Td. Ld.).

11. Forsøg med forskellig Udsædsmængde af Ærter til Modenhed. Hertil anvendtes Tidlig Snedinge-, Victoria- og Graa marmoreret Glænø-Ært, der udsaaedes med følgende Saamængder pr. Td. Ld.: Snedinge: 200, 275 og 350 Pd. Victoria: 275, 375 og 475 Pd. Glænø: 260, 350 og 440 Pd. Kærneafgrøden var i alle Tilfælde regelmæssigt stigende med Udsædsmængden, men Stigningen af Afgrøden var ikke synderligt større end Stigningen i Saamængden. Halmudbyttet steg derimod betydeligt, og efter den tætte Udsæd dækkedes Jorden tidligere og stærkere end efter den tynde, ligesom Afgrøden modnedes desto mere ensartet og desto tidligere, jo større Saamængde der anvendtes.

12. Forsøg over forskellige Rodfrugtarters Ydeevne. Forsøget omfattede Runkelroer, Turnips, Kaalroer, Gulerødder og Kartofler og havde til Formaal at undersøge, hvilken af disse der gav størst Tørstofudbytte pr. Arealenhed. Det var planlagt og udførtes i Overensstemmelse med de øvrige Forsøg med Rodfrugter og Kartofler (se nedenfor). De paagældende Arter dyrkedes Side om Side, og hver Prøve var omgivet af fornøden Isolation. Gulerødderne led en Del af Angreb af Fluelarver; de øvrige udviklede sig normalt. Der høstedes i Gennemsnit af 4 Fællesparceller følgende Afgrøder:

Runkelroer (god Barresstamme) .	769 Cnt. Roer,	99 Cnt. Tørstof.
Kaalroer (god Stamme af Bangholm)	594 — do.,	76 — do.
Kartofler (Richters Imperator) . .	286 — Knolde,	75 — do.
Turnips (god Stam. af Yell. Tankard)	636 — Roer,	65 — do.
Gulerødder (Champion)	462 — do.,	54 — do.

13. Forsøg med forskellige Rodfrugtstammer. Forsøget omfattede 36 Stammer af Barres Runkelroe, 2 Ørsløv Flaske, 1 Gul Eckendorfer og 1 Fodersukkerroe samt 14 Stammer af Bangholm Kaalroe. Forfrugten var Havre uden Gødning. Til Roerne gaves 40000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld., hvormed der tilførtes 165 Pd. Kvælsof, 147 Pd. Fosforsyre og 189 Pd. Kali. Saaningen fandt Sted i bekvem Jord den 8. og 9. Maj paa flad Jord med 22 Tom. mellem Rækkerne. Planterne udtyndedes til en Afstand af 10 Tom. Hver Prøve udsaaedes paa 8 Fællesparceller à 2 Rækker à 14 Alen. Frøet spirede godt, og Roerne udviklede sig jævnt godt. Af Sygdomsangreb optraadte Bederust i ringe Omfang Af de 36 Barres-Stammer gav den bedste 99 Cnt. Tørstof pr. Td. Ld., den ringeste 83 Cnt.; de 5 bedste gav i Gennemsnit 98 Cnt., de 5 ringeste 85 Cnt. Af de 14 Bangholm-Stammer gav den bedste 94 Cnt. Tørstof pr. Td. Ld., den ringeste 74 Cnt.; de 3 bedste gav gennemsnitlig 91 Cnt., de 3 ringeste 80 Cnt.

14. Forsøg over Tab ved „Spring" i Roerækkerne. For at tilvejebringe et første Bidrag til Belysning af, hvorledes de Roer udvikle sig, der staa paa hver sin Side af et Spring i Rækken, foretoges Vejning af en Del saadanne Roer. Rækkerne gik i Retning Syd-Nord, og de to Roer, der stod henholdsvis Syd og Nord for Springet vejedes hver for sig. I Tabel-

len S. 216—217 gengives de herved fremkomne Tal, idet det bemærkes, at de forskellige Rækker ikke kan sammenlignes indbyrdes, hvad der dog ingen Indflydelse faar paa Materialets Værdi.

Tallene giver Antydning af, at den Forudsætning er fejlagtig, som man i Praksis ofte mener at kunne gaa ud fra, at de Roer, der staar inde ved et Spring, bliver saa meget større, at Springene intet nævneværdigt Tab volder. Tallene i sidste Rubrik viser klarest, hvor langt dette er fra at være Tilfældet, idet disse Tal skulde have været = 0, hvis der ikke voldtes Tab ved Springene. Tallene giver endvidere en foreløbig Antydning af, hvilken Værdi man i Forsøgene kan tillægge Spring i Rækkerne. At den nordre Roe ved et Spring gennemgaaende er større end den søndre er maaske kun af teoretisk Interesse.

15. Forsøg med forskellige Kartoffelsorter. Forfrugt Rug, hvortil gødet med 200 Pd. 18 % Superfosfat pr. Td. Ld. Kartoflerne fik 30000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. med et Indhold af 123 Pd. Kvælstof, 110 Pd. Fosforsyre og 142 Pd. Kali. Kartoflerne lagdes 10.—12. Maj i bekvem Jord. Afstanden mellem Rækkerne var 1 Alen, og mellem Planterne i Rækkerne 12 Tom. Hver Prøve lagdes paa 4 Fællesparceller, hver paa 2 Rækker à 14 Alen. Spiring og Udvikling var normal. Kartoffelsygen optraadte noget stærkere end sædvanlig. Følgende Sorter var inddragne i Forsøget:

1. Agnelli.
2. Alkohol.
3. Amor.
4. Andersen.
5. Athene.
6. Beauty of Hebron.
7. Blaa Kæmpe.
8. Boncza.
9. Brinckwords Beauty.
10. Champion.
11. Cherusker.
12. Cæsar.
13. Dolega.
14. Domin.
15. Dr. v. Eckenbrecker.
16. Edelstein.
17. Eiffel Tardive.
18. Flourball (Suttons).
19. Fortuna.
20. Freemann.
21. Frigga.
22. Fyrsten af Lippe.
23. Geheimeraad Thiel.
24. Globus.
25. Gloria.
26. Gratia.
27. Grev Pückler.
28. Grosser Kurfürst.
29. Hammersmith.
30. Herbst.

31. Hertha.
32. Hortensia.
33. Imperator (Richters).
34. Irish Daisy.
35. Joseph Rigault.
36. Juli.
37. Jumbo.
38. Juvel.
39. Karl d. Grosse.
40. Kiepert Marienfelde.
41. Korczak.
42. Lech.
43. Leliwa.
44. Le Roi.
45. Lesseps.
46. Lord Beaconsfield.
47. Lydia.
48. Magnum Bonum (Suttons).
49. Major Wissmann.
50. Marius.
51. Max Eyth
52. Mont Blanc.
53. Oxford.
54. Phøbus.
55. Piast.
56. Polaris.
57. Premierminister.
58. Professor Kühn.
59. Professor Maercker.
60. Professor Orth.
61. Professor Wittmack.
62. Prolific Tardive.
63. Queen of the South.
64. Queen of the Valley.
65. Reading Giant.
66. Rigskansler.
67. Rosen, sildig, hvid.
68. Rosen, tidlig.
69. Ruprecht Ransern.
70. Seed.
71. Simson.
72. Skotsk (gul).
73. Snerose (Richters).
74. Szaraczek.
75. Taczala.
76. Topas.
77. Urania.
78. Vestjydsk, blaa.
79. Wilhelm Korn.
80. Wonder of the World.
81. Zagloba.
82. Zawisza.
83. Zwiebel (Cimbals).
84. Æggeblomme.

De 10 bedste Sorter var med Hensyn til samlet Afgrøde af Knolde følgende: Topas, Cæsar, Blaa Kæmpe, Agnelli, Zagloba, Prof. Maercker, Imperator, Taczala, Korczak og Irish Daisy. Størst Afgrøde var 312 Cnt. pr. Td. Ld., mindst blandt de nævnte 10 Sorter var 288 Cnt. Mindst Afgrøder gav følgende 10 Sorter: Hertha, Hammersmith, Flourball, Jumbo, Polaris, Lesseps, Frigga, Urania, Freemann og Karl d. Grosse. Lavest Afgrøde var 171 Cnt. pr. Td. Ld., højest blandt de 10 sidstnævnte Sorter var 200 Cnt. Højest Tørstofprocent havde efternævnte 10 Sorter: Piast, Rigskansler, Frigga, Prolific, Tardive, Boncza, Amor, Gloria, Fyrsten af Lippe, Phøbus og Zawisza, nemlig fra 27 til 31 %. De 10 laveste med Hensyn til Tørstof-

Antal Roer i Rækkerne.	Roernes samlede Vægt.	Gennemsnitsvægt pr. Roe.	Vægt af de Roer, der begrænse Springene.			Mervægt af Roerne ved Springet i Sammenligning med alle Roernes Gennemsnitsvægt.		For at erstatte de paa Grund af Springene manglende Roer skal der for hvert Spring tillægges i pCt. af alle Roers Gennemsnitsvægt.	Bemærkninger.
			a. Roen syd for Springet.	b. Roen nord for Springet.	Gennemsnit af a og b.				
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	pCt.		
33	63·0	1·9	0·9	2·3	1·6	÷ 0·3	÷ 16	116	
29	75·5	2·6	3·4 3·0 2·0 2·4 1·6	3·0 4·3 3·1 3·6 3·5	3·0	0·4	15	85	En Række med 5 Spring.
31	78·0	2·5	2·3	3·2	2·7	0·2	8	92	
31	67·0	2·1	2.8 2·6	3.1 2·9	2·8	0·7	33	67	En Række med 2 Spring.

33	52·0	1·6	2·4	2·6	2·5	0·9	56	44	
33	46·0	1·4	2·4	1·8	2·1	0·7	50	50	
32	68·5	2·1	2·5 2·6	2·3 1·4	2·2	0·1	5	95	En Række med 2 Spring.
33	59·0	1·8	1·9	2·3	2·1	0·5	26	74	
31	61·0	2·0	2·0	2·2	2·1	0·1	5	95	
34	65·5	1·9	2·0	2·0	2·0	0·1	5	95	
33	61·5	1·9	2·0	3·8	2·9	1·0	53	47	
32	70·0	2·2	2·4	3·8	3·1	0·9	41	59	
32	59·0	1·5	3·6	1·7	2·6	1·1	73	27	
33	73·5	2·2	2·7	2·8	2·7	0·5	23	77	
32	86·5	2·7	4·2	4·5	4·3	1·6	59	41	
32	67·5	2·1	2·7	3·6	3·0	1·0	48	52	
34	51·0	1.5	1·6	2·6	2·1	0·6	40	60	
34	71·0	2·1	2·0 3·6	4·1 2·7	3·1	1·0	48	52	En Række med 2 Spring.
33	59·0	1·8	3·3	2·4	2·8	1·0	56	44	
34	53·0	1·6	1·9	3·2	2·5	0·9	56	44	
32	68·0	2·1	3·8 2·0	3·2 1·7	2·7	0·6	20	71	En Række med 2 Spring.

procent vare følgende, der alle havde ca. 21 % Tørstof: Hertha, Vestjydsk blaa, Urania, Premierminister, Wonder of the World, Gratia, Irish Daisy, Kiepert Marienfelde, Lesseps og Polaris.

16. Forsøg med store og smaa Læggekartofler. Hertil benyttedes Imperator og Magnum bonum. Af den førstnævnte benyttedes Knolde af 32, 16, 8 og 4 Kvints Vægt, af Magnum bonum Knoldstørrelser paa 16, 8, 4 og 2 Kvint. Imperator gav efter de nævnte Knoldstørrelser og med 12 Tom. Afstand henholdsvis 287, 253, 237 og 219 Cnt. pr. Td. Ld. Med Fradrag af Læggekartoflerne vare Afgrøderne henholdsvis 195, 207, 212 og 205 Cnt. Magnum bonum gav efter de nævnte Størrelser af Læggekartofler henholdsvis 240, 214, 194 og 166 Cnt. pr. Td. Ld.; med Fradrag af Læggekartoflerne henholdsvis 194, 190, 183 og 159 Cnt. — Dette Forsøg er hermed afsluttet.

17. Forsøg med forskellig Afstand mellem Læggekartoflerne. Hertil benyttedes de samme 2 Sorter som i det sidst omtalte Forsøg. De sammenlignede Afstande vare 16, 12 og 8 Tom. Imperator gav ved Anvendelse af Læggekartofler af 16 Kvints Størrelse ved de nævnte Afstande i alt henholdsvis 229, 253 og 263 Cnt. pr. Td. Ld.; fradrages Læggekartoflerne, vare Afgrøderne henholdsvis 193, 208 og 194 Cnt. Magnum bonum gav ved de tilsvarende Afstande og ved Anvendelse af Læggekartofler af 8 Kvints Størrelse henholdsvis 196, 214 og 231 Cnt. pr. Td. Ld.; efter Fradrag af Læggekartoflerne vare Afgrøderne henholdsvis 179, 190 og 197 Cnt. — Denne Forsøgsrække er hermed ligeledes afsluttet.

18. Sammenligning mellem hele og ituskaarne Læggekartofler. Hertil benyttedes Imperator af 20 Kvints Størrelse. Til Sammenligning med hele lagdes halve, Trediedele og Fjerdedele. Alle Størrelser lagdes med 16, 12 og 8 Tom. Afstand. Resultatet af dette Forsøg, der hermed er sluttet, blev, at ved stor Afstand gav hele Læggekartofler størst Nettoafgrøde, medens de ituskaarne betalte sig bedre ved lille Afstand. Som sædvanlig avledes de største Knolde efter ituskaarne Læggekartofler. Ved 16 Tom. Afstand gav hele Læggekartofler Knolde paa gennemsnitlig 12 Kvints Størrelse. Afgrøden efter halve Læggekartofler vejede gennemsnitlig 14 Kvint, efter Trediedele 18 Kvint og efter Fjerdedele 20·5 Kvint.

Nedbørmængde og Middelvarme ved Forsøgsstationen ved Lyngby i 1900 sammenlignet med Gennemsnitstallene for 1891—99, angivet i Millimeter og °C.

Aar	Marts	April	Maj	Foraaret	Juni	Juli	August	Sommeren	September	Oktober	November	Efteraaret	Vinteren	Aaret
Nedbør i Aaret 1900	37·4	31·1	21·0	89·5	29·4	95·0	64·4	188·8	48·0	105·2	32·7	185·9	202·1	666·3
Gennemsnit af Nedbør i 1891—99	47·0	37·5	42·4	126·9	51·0	71·2	80·5	202·7	61·2	62·5	37·6	161·2	102·0	592·8
Mere i 1900	— 9·6	— 6·4	— 21·4	— 37·4	— 21·6	23·8	— 16·1	— 13·9	— 13·2	42·7	— 4·9	24·7	100·1	73·5
Middelvarme i Aaret 1900	0·0	4·8	9·5	4·8	15·5	17·4	16·6	16·5	13·3	7·9	4·8	8·7	0	7·5
Gennemsnit af Middelvarme 1891—99	1·3	5·8	10·8	6·0	15·4	16·6	16·0	15·9	12·5	7·9	4·2	8·1	— 1·1	7·2
Højere i 1900	— 1·3	— 1·0	— 1·3	— 1·2	0·1	0·8	0·6	0·6	0·8	0	0·6	0·6	1·1	0·3

Ved 12 Tom. Afstand gav de tilsvarende Størrelser af Læggekartofler Afgrøder paa henholdsvis 10, 13, 14 og 16 Kvint og ved 8 Tom. Afstand var Knoldstørrelsen i Afgrøden henholdsvis 9, 11, 12·5 og 14 Kvint. Det samme Forhold gør sig iøvrigt — om end ikke saa stærkt — gældende i Forsøget med store og smaa (hele) Læggekartofler og er maaske ikke uden praktisk Betydning saavel for Arbejdet ved Optagningen som hvor man særlig ønsker at avle enten forholdsvis store eller smaa Kartofler.

19. Forsøg med Kløver o. l. Foderplanter fra forskellige Avlssteder. Den i Foraaret 1899 udlagte Kløvermark mislykkedes paa Grund af den tørre Sommer i 1899 saaledes, at Vejning af Afgrøderne i 1900 maatte anses for unyttig. Samme Efteraar oppløjedes Marken. I Sommeren 1900 er der saaledes ingen 1ste Aars Kløvermark, og i 1901 bliver der følgelig ingen 2det Aars. Paa den i Foraaret 1898 udlagte Kløvermark toges derimod, overensstemmende med Driftsplanen, en Slæt i Sommeren 1900, før Marken pløjedes op for at halvbrakkes til Rug. I dette 2det Aars eneste Slæt, taget i Slutningen af Juni, gav tidlig mellemeuropæisk Rødkløver (incl. russisk) gennemsnitlig ca. 40 Cnt. Hø pr. Td. Ld., vekslende fra 30 til 45 Cnt. Sildige og halvsildige Prøver, særlig nordeuropæiske, gav gennemgaaende betydelig mere, ca. 50 Cnt., vekslende fra 35 til 60 Cnt. Hvidkløver gav ca. 30 Cnt. Hø, Alsike 43 til 50 Cnt. efter Avlsstedet, Kællingtand 54 Cnt.

20. Forsøg med forskellige Staldfoderblandinger. Forskellige Blandinger af Havre, Byg, Ærter, Vikker og Hestebønner (se Planen for Forsøgsstationens Arbejde) udsaaedes til 3 forskellige Tider med ca. 3 Ugers Mellemrum. Afgrøderne høstedes paa et for Anvendelse som Staldfoder passende Tidspunkt. 1ste Saatid gav i det hele de største Afgrøder. De største Afgrøder, nemlig 52—54 Cnt. Hø, gav følgende Blandinger: 60 Pd. tidlige Ærter + 40 Pd. Vikker + 100 Pd. Havre + 50 Pd. Byg; 65 Pd. Glænø-Ærter + 35 Pd. Vikker + 100 Pd. Havre + 50 Pd. Byg. Ved de senere Saatider var omtrent de samme Blandinger de bedste. Af Grønvægten blev ca. 30 % Hø; rene Ærter og Vikker gav ca. 22 % Hø.

21. Forsøg over Virkningen af Roeblade til Byg. For at belyse Roebladenes Gødningsværdi anlagdes et Forsøg

i Bygmarken efter Roer. 4 Fællesparceller gaves saa mange Runkelroeblade, som svarer til en almindelig Roeafgrøde, medens 4 andre Parceller ingen Blade fik. Resultatet blev, at de med Blade gødede Parceller gav en Afgrøde, der svarede til 27 Cnt. Kærne og 39 Cnt. Halm pr. Td. Ld., medens de ugødede gav 23 Cnt. Kærne og 36 Cnt. Halm.

Af andre Arbejder skal nævnes, at det for Københavns Amts Landboforening iværksatte Forsøg til Belysning af Bygsygdommen „Sortprik“ er fortsat omtrent efter samme Plan som i de foregaaende Aar.

Det i Beretningen for 1898 omtalte Forsøg paa at tilvejebringe vinterfaste Former af *Vicia sativa* og andre etaarige Vikkearter er fortsat. Der haves en halv Snes forskellige Former, der nu synes at være nogenlunde haardføre, saaledes at Formering af de bedste ventelig snart vil kunne paabegyndes.

Ligeledes er der fortsat med Arbejdet paa Tilvejebringelse af nye Former af Vinterbyg. Det oprindelige meget store Antal overvintrede Prøver er nu reduceret til 30. Blandt disse findes navnlig enkelte Former af toradet Byg, der tegner til at kunne give anselige Afgrøder af fyldig og vægtig Kærne. De bedste Prøver ere nu formerede saa vidt, at der i Efteraaret 1900 for første Gang kunde anlægges et sammenlignende Forsøg til Belysning af Ydeevnen (3 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld.). Hvorledes disse nye Former vil stille sig overfor en streng Vinter har der imidlertid endnu ikke været Lejlighed til at erfare.

Stationens faste Assistent, Landbrugskandidat S. N. Lunde. fratraadte den 1ste April 1900 efter 7 Aars Tjeneste sin Plads for at overtage Stillingen som Inspektør ved De danske Kartoffelmelsfabrikker. Hans Plads her overtoges af Landbrugskandidat H. T. Christiansen.

Stationens Indtægter var i Finansaaret 1900—1901 følgende:

1.	Bevilling paa Finansloven	9800 Kr.	„	Øre
2.	Salg af Afgrøder fra Forsøgsmarken	1679 —	77	—
3.	For Udførelsen af Forsøg for Københavns Amts Landboforening	600 —	„	—
		12079 Kr.	77	Øre

Regler for Frøundersøgelser

gældende for

Dansk Frøkontrol.

Nedenstaaende Regler for Frøundersøgelser, der er bestemte til at træde i Stedet for de af Indenrigsministeriet d. 22. Septbr. 1892 stadfæstede Regler, er under 16. Marts 1901 approberede af Landbrugsministeriet til Anvendelse ved „Dansk Frøkontrol“.

I. Almindelige Regler.

§ 1.

Frøprøver, der modtages til Undersøgelse, maa være saa store, at en fuldstændig Analyse kan udføres mindst to Gange. Er det ikke Tilfældet, anføres paa Analysebeviset: „Analysen kan ikke benyttes som Grundlag for Erstatningskrav, da den indsendte Prøve ikke har den forskriftsmæssige Størrelse“.

§ 2.

De modtagne Frøprøvers Betegnelse skal straks indføres i en dertil bestemt Protokol, hver med sit særskilte Nummer og med Angivelse af alle de Oplysninger af Betydning, som Indsenderen har meddelt om Prøverne.

§ 3.

Hver modtagen Frøprøve, med Fradrag af den til Undersøgelsen udtagne Middelprøve, opbevares i en tydelig etiketteret Pose eller anden Beholder mindst i et Aar efter Modtagelsesdagen under Laas eller paa anden mod Ombytning eller Forveksling betryggende Maade for at være tilgængelig for en fornyet Undersøgelse.

§ 4.

En fuldstændig Frøundersøgelse omfatter Bestemmelse af Frøets Ægthed, Renhed, Vægt og Spireevne.

§ 5.

Partielle Undersøgelser, omfattende et eller flere af de til en fuldstændig Analyse hørende Momenter, kan udføres paa Forlangende. Hvis dette sker, skal Analysebeviset udfærdiges paa en særlig Blanket, som paa en iøjnefaldende Maade angiver, at Undersøgelsen kun er partiel, og som indeholder Bemærkning om, at Analysen ikke afgiver nogen Garanti for Varens Brugbarhed i det hele.

II. Ægthedsbestemmelser.

§ 6.

Frøets Ægthed (Art, Varietet, Kulturform o. s. v.) bestemmes ved Hjælp af Kontrollens Mønstersamling, resp. Haandbøgerne i Frølære.

§ 7.

Hvis Bestemmelsen ikke kan udføres uden særligt Dyrkningsforsøg, meddeles dette til Indsenderen, der maa afgøre, om en saadan ekstraordinær Foranstaltning skal finde Sted.

§ 8.

Erklæring om de indsendte Frøprøvers Avlssted eller Herkomst maa kun afgives, hvor disse Forhold med Sikkerhed er bestemte ad analytisk Vej eller ved Dyrkningsforsøg.

§ 9.

Frøsorterne betegnes paa Analysebeviset ikke alene med danske Navne, men tillige med de videnskabelige (latinske) Navne for Arten og — saa vidt muligt — ogsaa for Varietet og Kulturform.

III. Renhedsbestemmelser.

§ 10.

Frøets Renhed bestemmes i en Gennemsnitsprøve („Middelprøve"), som udtages paa en for hver Frøsort egnet Maade og paa saadan Vis, at den udgør et virkeligt Udtryk for Prøven i sin Helhed. Gennemsnitsprøvens Vægt noteres i Analysebogen.

§ 11.

Der udtages en saa stor Middelprøve, som Forholdene kræver, og med Iagttagelse af, at denne gøres større, naar der foreligger mindre rent Frø, end naar det er forholdsvis renere Frø, der skal undersøges. Den mindste til Middelprøven anvendte Mængde skal for Frøsorter, hvis Tørvægt af 1000 Korn naar til højst 2 Gram, udgøre 5000 Korn og for Frøsorter, hvis Tørvægt er over 2 Gram, saavelsom ved Frø af Hundegræs (Dactylis glomerata L.) 2500 Korn; Middelprøvens Vægt bestemmes altsaa ved, at den paagældende Frøsorts Tørvægt i første Tilfælde multipliceres med 5 og i sidste Tilfælde med 2,5; dog saaledes at Vægten i intet Tilfælde maa være mindre end 1 Gram. — Hvor, som hos Bønne-Vikke og andre storkornede Sorter, Minimalgrænsen efter den anførte Beregningsmaade vilde overskride 150 Gram, sættes denne Vægtmængde som minimal.

§ 12.

Middelprøven deles i to lige store Dele, som hver for sig underkastes Renhedsbestemmelser ved Haandpilning, resp. Sigtning; Middeltallet mellem de to Undersøgelsers Resultat anses da for at angive Mængden af Frøprøvens forskellige Bestanddele.

§ 13.

a. Ved Renhedsbestemmelser skelnes mellem rent Frø og fremmede Bestanddele.

b. Til rent Frø regnes alle ægte, praktisk talt ubeskadigede Frø uden Hensyn til deres større eller mindre Udvikling. Af Kløverfrø og lign. betragtes saaledes som rent Frø saadanne, af hvilke der kun er slaaet mindre Stykker af Frøskallen, og endog saadanne, hvor der i selve Kimbladene er et lille Hul. Ved Græsser med flerblomstrede Smaaaks udskilles,

hvor dette er praktisk gennemførligt, de enkelte Korn eventuelt med omsluttende Inderavner, og de golde Blomster henregnes til Affald. „Nøgne Frø“ af Havre, Timothé og andre Græsarter skal henregnes til rent Frø. Hvor der i en Prøve findes en større Del svage eller misfarvede Korn, gives Oplysning herom paa Analysebeviset. Naar der i Frøprøver forekommer forskellige Arter eller forskellige Kulturformer af samme Art, skal disse, hvis saadant kan ske med fuld Sikkerhed, adskilles og anføres hver for sig paa Analysebeviset.

c. Blandt fremmede Bestanddele skelnes mellem: 1) Affald, hvortil regnes Fragmenter af Planter, af Frø, Jord, Sand, Smaasten o. desl., samt beskadigede eller spirede Frø af den paagældende Frøsort med Iagttagelse af, hvad der er nævnt under b, 2) Fremmed Kulturfrø og 3) Ukrudtsfrø.

§ 14.

Mængderne af rent Frø, Affald, fremmed Kulturfrø og Ukrudtsfrø skal hver for sig bestemmes ved Vejning og angives paa Analysebeviset i Vægtprocent af Varen, hvorved eventuelt Svind fordeles proportionalt paa alle fire Poster, naar det da ikke er paafaldende stort, i hvilket Tilfælde der tages en ny Middelprøve.

§ 15.

Ved alle Angivelser vedrørende Procentmængden af Frøets Bestanddele benyttes 1 Decimal.

§ 16.

Ved enhver Renhedsbestemmelse skal Arterne af de i Prøven forekommende ondartede (se § 17) Ukrudtsplanters Frø bestemmes. Antallet af saadanne Frø beregnes pr. Kilogram Vare, og Angivelse om begge disse Forhold optages paa Analysebeviset, hvorved hele den indsendte Prøve eller dog mindst en Mængde, der er 10 Gange saa stor som Middelprøvens, og som udtages paa tilsvarende Maade som denne, skal undersøges. Hvis Frøet garanteres absolut frit for ondartet Ukrudtsfrø, eller hvis særlig Undersøgelse forlanges, skal der dog undersøges et Kvantum 20 Gange saa stort som Middelprøvens, for saa vidt den indsendte Prøves Størrelse tillader dette.

§ 17.

Til ondartet Ukrudt regnes alene saadant, som endog ved ringe Forekomst i Frøvarer let kan give Anledning til en stærk Forurening af Markerne.

Følgende Arter skal i hvert Tilfælde anses som ondartet Ukrudt:

1. Kornblomst (Centaurea Cyanus L.);
2. Gul Okseøje (Chrysanthemum segetum L.);
3. Kløversilke (Cuscuta Trifolii Bab.) samt øvrige Silkearter (Cuscuta spec.);
4. Vild Gulerod (Daucus Carota L.);
5. Vandgrenet Ranunkel (Ranunculus repens L.) og
6. Skjaller (Rhinanthus crista galli L.).

Som ondartet Ukrudt skal endvidere følgende Arter anses, dog kun for saa vidt de forekommer i Kornvarer:

7. Klinte (Agrostemma Githago L.);
8. Alm. Hejre (Bromus secalinus L);
9. Takkeklap (Bunias orientalis L.) og
10. Kiddike (Raphanus Raphanistrum L.).

Paa Analysebeviset skal endvidere anføres Forekomsten af Brandkorn og Sklerotier i Prøven.

§ 18.

Frøprøver, hvori nogen Art af fremmed Kulturfrø findes i en Mængde af 15 pCt. og derover, betragtes som Frøblandinger.

IV. Vægtbestemmelser.

§ 19.

a. Af enhver Frøprøve skal der ved en fuldstændig Analyse bestemmes Friskvægt og Tørvægt af 1000 Korn, ligesom ogsaa Vandindholdet og Normalfriskvægten af Prøverne skal beregnes.

b. Disse Bestemmelser skal ske paa følgende Maade: Der aftælles uden Udvalg 3 Gange 200 Korn af en omhyggelig blandet Prøve, der er udtagen af eller dog saa nøje som muligt svarer til det rene Frø. De saaledes aftalte Portioner vejes, og Gennemsnittet af disse Parallelprøvers Friskvægt multipliceres med 5, hvorved erholdes Friskvægten af 1000 Korn. Herved iagttages:

1) at der skal foretages en ny Bestemmelse, dersom den indbyrdes Afvigelse mellem Parallelprøvernes Friskvægt for saadanne Frøsorter, hvis gennemsnitlige Tørvægt af 1000 Korn er indtil 5 Gram, overskrider 5 pCt. og for Frøsorter, hvis Vægt er over 5 Gram, dersom Overskridelsen er mindst 10 pCt.

2) at en saadan Vejning skal foretages straks efter Prøvens Indlevering paa Kontrollen, eller, hvis dette ikke lader sig gøre, at da Prøven skal opbevares paa et saadant Sted, at dens Vægt hverken forandres af Tørhed eller Fugtighed, forinden Vejningen foregaar.

3) at der ved saadanne Frøsorter, hvori der forekommer baade „afskallede" (nøgne) og „uafskallede" Frø, ved Vejningen kun tages Hensyn til „uafskallede" Frø. Der gives kun Analysebeviset Paategning om Indhold af „afskallede" Frø, hvis saadanne findes i større Mængde.

c. Umiddelbart efter Friskvægtbestemmelsen foretages en Tørstofbestemmelse paa den Del af det rene Frø, hvoraf de 600 Korn udtoges. Denne Bestemmelse udføres saaledes: Af de Frøsorter, hvis Tørvægt pr. 1000 Frø er over 5 Gram, males 10 à 20 Gram, og $2_{,5}$ Gram af Pulveret afvejes; af Frøsorter, hvis Tørvægt pr. 1000 Frø er 5 Gram eller derunder, afvejes 1 Gram hele Frø. Disse afvejede Mængder tørres i 5 Timer ved 100—105° C., afkøles derpaa i Exsiccator og vejes atter. Den nu fundne Vægtmængde betragtes som Tørstof, Svindet som bortgaaet Vand.

d. Af Prøvernes procentiske Tørstof-Indhold og af 1000 Korns Friskvægt skal Tørvægten af 1000 Korn saavelsom Frøets Vandindhold beregnes.

e. Til Beregning af en Frøprøves Normalfriskvægt skal der til den fundne Tørvægt lægges vedkommende Frøsorts gennemsnitlige Vandindhold efter en af vedkommende Myndigheder godkendt Tabel.

f. Ved alle Opgivelser angaaende Vægten af 1000 Frø skal der anvendes 2 Decimaler, hvis Vægten er under 10 Gram,

1 Decimal, hvis den er mindst 10, men under 100 Gram, og kun hele Tal, hvis den er 100 Gram eller derover. Vandindholdet angives med 1 Decimal.

§ 20.

a. Bestemmelse af Frøets Hektolitervægt skal finde Sted ved Analyse af Sæd, for saa vidt der foreligger tilstrækkeligt Materiale, og det begæres af Indsenderen.

b. Denne Bestemmelse udføres med Benyttelse af Vægte, hvis Model er godkendt af den tyske Justeringskommission eller ved Hjælp af et med disse jævnbyrdigt Apparat.

V. *Bestemmelse af Sorteringsgraden hos Kornsorter.*

§ 21.

Dersom Indsenderen af en Prøve forlanger det, skal der udføres Bestemmelse af Sorteringsgraden hos Kornsorterne Hvede, Rug, Byg og Havre. Denne Bestemmelse udføres paa en saadan Maade, at 200 à 300 Gram af Prøven sigtes gennem 6 Sold af $1_{,5}$ mm. tyk Metalplade med rektangulære Huller af resp. $3_{,25}$, $3_{,00}$, $2_{,75}$, $2_{,50}$, $2_{,25}$ og $2_{,00}$ mm. Bredde, idet disse Sold indsættes i et Apparat, ved hvilket de sættes i saavel kredsende horisontal som vertikal Bevægelse. Efter 2500 Omgange af Soldsystemet bestemmes Mængden af Sæd, der er holdt tilbage paa hvert Sold.

VI. *Spiringsbestemmelser.*

§ 22.

Til Spiring lægges de ved Friskvægt-Bestemmelsen benyttede 600 Korn i 3 Serier à 200 Stkr. Korn eller i 6 Serier à 100 Stkr., hvorved det iagttages, at Frø af Fløjlsgræs (Holcus lanatus L.), Draphavre (Avena elatior L.) og Vellugtende Gulaks

(Anthoxanthum odoratum L.) befries fra Yderavnerne, inden de lægges til Spiring, ligesom der med Hensyn til Græsfrø med flerblomstrede Smaaaks gaas frem som angivet i § 13 b.

Middeltallet af de 2 bedste Seriers Spiringsresultater, hvis der anvendes 3 Serier, og af de 4 bedste, hvis der anvendes 6 Serier, anses for at være det procentiske Antal spirede Korn af det rene Frø; dette Middeltal lægges til Grund ved Bestemmelsen af Mængden af det i Varen forekommende rene, spirede Frø, udtrykt i Procent af samme Vare.

§ 23.

Hvis Spiringen giver det Resultat, at Forskellen mellem de 2 bedste Serier, hvis der er anvendt 3, eller hvis der er benyttet 6 Serier, da Forskellen mellem Middeltallet for de to bedste og Middeltallet for de to næstbedste er 8 eller derover, skal der udføres en ny Spiringsbestemmelse. Dersom Frøet ogsaa i dette Tilfælde spirer lige uregelmæssigt, skal Resultatet beregnes efter det bedste af de to udførte Forsøg.

§ 24.

Til Spiringsbestemmelsen anvendes de Metoder med Hensyn til Apparater, Temperatur m. m., som for hver enkelt Frøsorts Vedkommende foreskrives af vedkommende Myndigheder.

§ 25.

Spiringsundersøgelsen afsluttes efter Udløbet af den i hosstaaende Tabel for de forskellige Frøsorter fastsatte Tid. Dersom Spiringen er afsluttet før den fastsatte Tid, eller dersom særlige Tilfælde har gjort en Forlængelse af Fristen nødvendig, angives Spiringsundersøgelsens Varighed i en Anmærkning paa Analysebeviset.

Antal Døgn.	Frøsorter.
8	af Familien Cruciferae:
	Brassica, Raphanus og Sinapis spec.
10	af Familien Alsinaceae:
	Spergula spec.

Antal Døgn.	Frøsorter.
10	af Familien **Gramineae**: Bromus arvensis L. og B. mollis L., Hordeum, Secale og Triticum spec.
—	af Familien **Linaceae**: Linum spec.
—	af Familien **Papilionaceae**: Anthyllis, Faba, Lotus, Lupinus, Phaseolus, Pisum og Trifolium spec.
—	af Familien **Polygonaceae**: Fagopyrum spec.
12	af Familien **Gramineae**: Avena sativa L. og A. orientalis Schreb., Phleum.
—	af Familien **Papilionaceae**: Ervum, Lathyrus, Medicago, Orobus og Vicia spec.
15	af Familien **Gramineae**: Agrostis og Alopecurus spec., Avena elatior L. og A. flavescens L., Brachypodium spec., Festuca pratensis Huds. og F. littorea Wahl., Glyceria, Lolium og Schedonorus spec.
—	af Familien **Papilionaceae**: Onobrychis og Ornithopus spec.
—	af Familien **Umbelliferae**: Carum, Daucus og Pastinaca spec. m. fl.
20	af Familien **Chenopodiaceae**: Beta spec.
—	af Familien **Gramineae**: Aira, Anthoxanthum og Briza spec., Cynosurus cristatus L., Dactylis glomerata L., Festuca duriuscula L. F. heterophylla Haencke, F. ovina L., F. rubra L. Holcus spec. og Poa trivialis L.
25	de fleste Løvtræers Frø.
30	af Familien **Gramineae**: Digraphis arundinacea Trin., Elymus spec., Poa pratensis L., P. fertilis Host. og P. nemoralis L.
—	af Familien **Coniferae**: Pinus, Picea og Larix spec.

§ 26.

De Frø, der efter Spiringsundersøgelsens Afslutning har spiret, anføres som spirede. Bælgplanternes haarde Korn samt saadanne uspirede Frø af meget langsomt spirende Træfrøsorter, der ved Gennemskæring viser sig friske, anføres i særskilt Rubrik som „haarde“. De øvrige Frø anføres som „døde“. For Bedefrø angives saavel Procentantallet af Frøhoveder med spirede Frø som Antallet af fremkomne Spirer pr. Kilogram.

§ 27.

I Frøblandinger (jfr. § 18) bestemmes Spiringen særskilt for hver i mere end 15 pCt. forekommende Art Kulturfrø, for saa vidt Indsenderen ønsker det; hvis ikke, udføres Spiringsforsøget med Blandingens Hovedbestanddel og i øvrigt kun Renhedsbestemmelse.

§ 28.

Dersom det forlanges af Indsenderen, eller Frøkontrollens Bestyrer anser det for rigtigt, beregnes Spiringshastigheden, og den udtrykkes da ved det Procentantal Frø, som spirede i den første Tredjedel af den fastsatte Spiringstid.

§ 29.

I Analysebogen — saavelsom paa Analysebeviset — skal Procentmængden af spirede Frø angives med 1 Decimal.

VII. Bogføring, Analysebevis og Aarsopgørelse.

§ 30.

Alle ved Undersøgelsen af en Frøprøve efterhaanden fremkomne Resultater indføres i dertil bestemte Protokoller.

§ 31.

Saa snart Undersøgelsen af en Frøprøve er afsluttet, skal der tilstilles den, som har begæret denne, et Analysebevis, der indeholder Hovedresultatet af den foretagne Undersøgelse.

Paa et saadant Bevis, der affattes overensstemmende med den fastsatte Formular, skal anføres Oplysninger om Frøets Ægthed og Herkomst, Renheds- og Spiringsforhold, udtrykt i Procent af Varen, fremmede Bestanddele, det rene Frøs Indhold af spiredygtigt, haardt og dødt Frø, Frøets Tørvægt og Friskvægt af 1000 Korn, Frøets Vandindhold, eventuelt Spiringshastighed samt hos Sæd Sorteringsgrad; endelig Antallet af ondartede Ukrudtsfrø pr. Kilogram af Varen.

Ligeledes bør der paa Analysebeviset under Rubrikken „Anmærkninger“ angives, om Frøet er angrebet af Skimmel eller andre Svampe, om dets Vandindhold er paafaldende højt eller lavt, om det synes at være overgemt, om det mistænkes for at være forfalsket, om dets opgivne Herkomst anses for at være urigtig m. fl. saadanne Forhold, som det kan være af Betydning at faa Kundskab om.

Sluttelig skal der paa Analysebeviset anføres som Sammenligningstal den foreliggende Frøsorts Normalværd i forskellige Henseender, saasom dens Indhold af rent, spiret Frø, Renhed, Spireevne, Tørvægt, Normalfriskvægt og Vandindhold, alt i Overensstemmelse med de Middeltal, som vedkommende Myndigheder Tid efter anden opgive.

Til Bevis for partielle Undersøgelser skal anvendes særlig dertil indrettede Blanketter, med Iagttagelse af Forskrifterne i § 5, samt overensstemmende med den fastslaaede Formular.

§ 32.

Den Beretning om Anstaltens Virksomhed, som Frøkontrollens Bestyrer efter de gældende Reglementer er pligtig at indsende hvert Aar til Landbrugsministeriet, skal omfatte det foregaaende Arbejdsaar, regnet fra 1. Juli.

Hermed et Supplementshefte indeholdende Tabellerne til A. J. Hansens Beretning om Dyrkningsforsøg med Kartofler.

Rettelser

i L. Helwegs Supplementtabeller til Dyrkningsforsøg med Rodfrugtvarieteter og Rodfrugtstammer:

Side 18. Lin. 4 f. n. Jylland læs Fyen.
— 19, — 1 f. o. Fyen læs Jylland.
— 19, — 2 f. o. Jylland læs Fyen.
— 19, — 7 f. n. 14 læs 2.
— 19, — 6 f. n. 2 læs 14.
— 27, — 6 f. o. 70·05 læs 70·65.
— 29, — 14 f. o. 87·90 læs 97·90.
— 31, — 6 f. o. 89—79 læs 84—79.
— 32, — 2 f. n. 83·32 læs 83·12.

SUPPLEMENTSTABELLER

TIL

BERETNING

OM

DYRKNINGSFORSØG MED KARTOFLER

UDFØRTE PAA

STATENS FORSØGSSTATIONER 1881—98

VED

A. J. HANSEN
FORSØGSBESTYRER

a. Forsøgene 1881—85.

Kartofler. Aarlige Afgrøder. Ørsløv 1881—85.
Sorterne ordnede i Rækkefølge efter Størrelsen af den gennemsnitlige Afgrøde.

Tabel 3.

Sortens Navn	Sunde og syge Knolde tilsammen Centner pr. Td. Ld.					Nr. i Rækken efter Afgrødens Størrelse				
	1881	1882	1883	1884	1885	81	82	83	84	85
1. Richters Imperator..	334·00	284·34	414·82	293·00	323·55	7	5	1	1	1
2. Sildig Rosen	366·00	300·16	408·80	268·80	230·90	2	2	2	8	8
3. Brasil. Sydkart.	310·00	279·02	399·42	282·40	239·90	5	6	3	2	5
4. Primadonna	358·00	315·70	362·88	253·20	212·90	3	1	11	10	12
5. Seed	340·00	229·60	361·90	277·00	271·10	6	14	12	6	2
6. Edelstein......... ...	254·00	294·70	396·20	279·00	233·60	18	4	4	5	6
7. Blanca...............	318·00	267·40	342·30	243·00	246·70	10	8	14	13	4
8. Improved peachblow	322·00	231·00	321·30	281·20	257·70	9	13	16	4	3
9. Magnum Bonum.....	332·00	228·90	364·56	243·30	231·60	8	15	8	11	7
10. De tidliges Konge...	314·00	224·00	371·42	264·00	223·15	11	16	7	9	10
11. Rødhudet Melkugle .	290·00	238·00	312·06	276·00	223·50	13	12	17	7	9
12. Sachsisk Løgkartoffel	278·00	271·04	340·06	243·02	204·50	15	7	15	12	13
13. Tidlig Rosen........	308·00	256·20	363·30	238·60	167·20	12	9	9	15	15
14. Blaa Rosen	265·00	242·20	378·00	241·96	203·60	17	11	5	14	14
15. Tidlig Æggeblomme.	400·40	180·60	372·82	210·80	158·60	1	18	6	19	66
16. „ Goodrich	234·00	299·88	296·10	286·60	156·60	19	3	19	2	18
17. „ Vermont......	275·20	253·82	363·30	220·60	157·90	16	10	10	16	17
18. Hundredfold Flamme	282·00	202·02	345·10	218·40	217·00	14	17	13	17	11
19. Sneflage.............	346·40	121·80	305·90	215·20	123·90	4	20	18	18	19
20. Ruby	146·00	172·20	247·10	97·50	77·00	20	19	20	20	20
1—20. Gennemsnitlig...	305·15	244·63	353·37	246·68	208·05					

Oversigt over Kartoffelafgrøder, avlede paa Forsøgsmarken ved Ørsløv 1881—85.
Middelafgrøder for 5 Aar.

Tabel 4.

Sortens Navn	1881—85. Cent. pr. Td. Ld.			Kilog. pr. Hekt. friske Knolde ÷ Læggekart.	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Vægt pr. Knold Kvint af de		% syge
	friske og syge Kn. ialt	syge Kn. fradrgn.	lagte og syge Kn. fradrgn.			lagte	avlede	
1. Richters Imperator .	329·94	294·77	242·29	21961	5248	19·54	18·04	10·66
2. Sildig Rosen........	314·93	283·19	237·63	21538	4556	17·06	12·38	10·08

Tabel 4. (Fortsat.)

Sortens Navn	1881—85. Cent. pr. Td. Ld. friske og syge Knolde ialt	syge Knolde fradragne	lagte og syge Knolde fradragne	Kilogr. pr. Hekt. friske Knolde ÷ Læggekartofler	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Vægt pr. Knold Kvint af de lagte	avlede	% syge
3. Edelstein	291·50	272·96	232·50	21073	4046	15·52	11·64	6·36
4. Magnum Bonum	280·07	264·33	230·55	20896	3378	12·86	9·94	5·62
5. Primadonna, hvid...	300·54	272·41	228·07	20672	4434	16·41	13·08	9·36
6. Brasil. Sydkart.	308·15	267·72	224·18	20319	4354	17·46	15·22	13·12
7. Improved peachblow	282·64	260·71	222·49	20166	3822	14·04	11·56	7·76
8. Seed................	295·92	262·24	217·10	19677	4514	16·69	15·84	11·38
9. Blanca..............	283·48	253·71	214·19	19414	3952	14·50	11·62	10·50
10. Sachsisk Løgkartoffel	267·32	242·89	206·49	18716	3640	12·90	12·28	9·14
11. Tidlig Rosen........	266·66	242·66	197·26	17879	4540	16·79	11·92	9·00
12. De tidliges Konge ..	279·31	234·68	196·54	17814	3814	14·11	11·94	15·98
13. Tidlig Vermont	254·16	238·45	196·41	17802	4204	15·39	11·66	6·18
14. „ Æggeblomme.	264·64	223·73	195·39	17710	2834	10·03	7·74	15·46
15. „ Goodrich	254·64	231·82	193·52	17540	3830	13·59	10·06	8·96
16. Hundredfold Flamme	252·90	221·89	179·97	16312	4192	15·12	13·36	12·26
17. Blaa Rosen	266·15	207·06	168·84	15303	3822	13·20	12·22	22·20
18. Sneflage	222·64	191·07	155·51	14095	3556	12·70	10·24	14·18
19. Rødhudet Melkugle .	267·91	214·60	151·98	13775	6262	21·16	21·30	19·90
20. Ruby	147·96	131·03	96·39	8736	3464	13·80	9·12	11·44
1—20. Gennemsnitlig...	271·57	240·60	199·37	18070	4123	15·14	12·56	11·48

b. Forsøgene 1886—91.

Aarlige Afgrøder af Kartofler (friske og syge Knolde), avlede ved Tystofte 1886—91.

Tabel 6.

Kartoffelsorter	Centner pr. Td. Ld. 1886	1887	1888	1889	1890	1891	Nr. i Rækken i 86	87	88	89	90	91
1. Richters Imperator	319·40	154·00	206·8	501·0	355·0	268·0	1	8	8	1	1	6
2. Seed	257·3	170·0	204·4	352·0	347·0	279·0	2	4	6	6	3	4
3. Edelstein.........	208·9	135·9	207·0	402·0	315·0	308·0	7	16	7	4	7	1
4. Primadonna, hvid	195·8	185·0	196·0	332·0	316·0	278·0	11	1	12	10	6	5

Tabel 6. (Fortsat.)

Kartoffelsorter	Centner pr. Td. Ld.						Nr. i Rækken i					
	1886	1887	1888	1889	1890	1891	86	87	88	89	90	91
5. Blanca	226·3	119·4	162·4	328·0	321·0	291·0	4	18	18	13	5	2
6. Primadonna, rød .	200·2	147·5	202·8	316·0	310·0	265·0	9	11	11	15	8	7
7. Sildig Rosen	181·4	114·2	179·4	410·0	305·0	247·0	12	19	16	3	10	9
8. Suttons Magn. B.	240·0	168·0	131·8	424·0	244·0	218·0	3	6	23	2	20	13
9. Elefant...........	197·7	137·8	217·3	345·0	274·0	231·0	10	15	3	7	16	11
10. Zborower	165·7	144·0	210·1	306·0	281·0	288·0	20	13	5	18	14	3
11. Brasil. Sydkart. ..	210·3	170·0	189·0	306·0	292·0	184·0	6	5	15	19	11	23
12. Impr. peachblow .	206·0	172·0	156·5	324·0	280·0	207·0	8	3	19	14	15	15
13. Rødh. Melkugle ..	170·3	178·1	215·1	310·0	264·0	196·0	18	2	4	17	18	19
14. Hundredf. Flamme	172·3	125·8	219·7	315·0	222·0	264·0	16	17	2	16	23	8
15. De tidliges Konge	220·1	146·2	168·3	330·0	240·0	204·0	5	12	17	11	21	16
16. New Zeal. Kart...	173·5	150·4	116·3	340·0	323·0	187·0	15	10	26	8	4	22
17. Carters Magn. B..	177·9	139·8	136·3	354·0	291·0	190·0	14	14	20	5	12	21
18. Champion	170·7	91·6	203·7	330·0	285·0	204·0	17	23	10	12	13	17
19. Tidlig Æggeblom.	167·9	152·3	189·4	333·0	260·0	180·0	19	9	14	9	19	24
20. „ Goodrich ..	162·8	76·2	191·3	280·0	354·0	215·0	21	25	13	21	2	14
21. „ Rosen	157·2	102·9	205·0	292·0	268·0	236·0	22	20	9	20	17	10
22. „ Vermont ..	137·2	91·3	221·0	259·0	309·0	229·0	24	24	1	23	9	12
23. Sovereign	178·1	160·6	130·7	261·0	221·0	204·0	13	7	24	22	24	18
24. Goldelse	144·7	98·0	125·5	249·0	223·0	174·0	23	22	25	24	22	25
25. Tidl.Hammersmith	111·9	100·0	132·4	201·0	201·0	191·0	25	21	22	26	26	20
26. Sneflage..........	105·3	57·6	135·7	248·0	202·0	155·0	26	26	21	25	25	26
27. Ruby	37·6	44·1	53·5	105·0	78·0	82·0	27	27	27	27	27	27
1—27. Gennemsnitlig	181·35	130·84	174·50	316·78	273·37	221·30						

Aarlige Kartoffelafgrøder
(friske Knolde)
Tystofte 1886—91.

Tabel 7.

Kartoffelsorter	Centner pr. Td. Ld., syge Kartofler fradragne					
	1886	1887	1888	1889	1890	1891
1. Richters Imperator	308·54	151·69	200·60	483·47	301·75	266·39
2. Seed	256·79	162·35	202·98	342·14	343·88	276·21
3. Edelstein..........	205·56	133·45	202·24	368·63	251·37	259·34

Tabel 7. (Fortsat.)

Kartoffelsorter	Centner pr. Td. Ld., syge Knolde fradragne					
	1886	1887	1888	1889	1890	1891
4. Suttons Magn. Bon.	238·56	166·32	131·27	421·03	239·12	204·92
5. Primadonna, hvid.	192·47	180·38	194·43	327·02	239·53	219·06
6. Brasil. Sydkart. ..	205·46	160·65	182·76	302·63	288·50	182·16
7. Zborower	152·28	138·24	177·11	301·41	261·05	269·28
8. Sildig Rosen	181·40	112·49	177·07	406·72	231·50	171·42
9. Hundredf. Flamme	170·23	124·54	210·25	305·55	209·35	252·12
10. Impr. peachblow .	203·53	168·56	156·50	320·76	212·80	195·41
11. Carters Magn. Bon.	173·45	137·70	135·75	348·69	267·43	188·10
12. Rødh. Melkugle ..	163·15	172·76	204·13	284·58	221·23	183·65
13. Blanca	214·53	116·42	160·29	309·63	185·22	228·44
14. Primadonna, rød .	192·19	144·55	202·80	309·68	154·38	207·23
15. Tidlig Goodrich ..	158·40	76·20	175·04	277·20	330·64	192·21
16. Champion	165·58	90·23	200·85	321·75	214·04	176·26
17. De tidliges Konge	209·54	145·47	166·79	318·12	157·20	141·78
18. Tidlig Æggeblom.	164·04	151·54	185·23	288·38	208·52	114·84
19. New Zeal. Kart. .	167·60	145·14	114·56	277·10	245·80	154·09
20. Elefant	176·12	135·73	206·87	286·01	167·41	131·21
21. Tidlig Rosen	157·20	102·09	205·00	288·79	177·68	165·67
22. „ Vermont ..	137·20	90·39	219·90	250·97	221·86	175·87
23. Sovereign	177·21	157·39	130·31	237·51	180·12	133·82
24. Sneflage..........	104·98	57·60	133·80	235·85	161·60	83·86
25. Goldelse..........	144·12	97·02	122·24	196·91	128·00	70·12
26. Tdl. Hammersmith	111·45	99·50	127·63	175·88	97·28	106·20
27. Ruby.............	27·11	44·10	53·23	104·16	70·28	70·03
1—27. Gennemsnitlig...	176·62	128·24	169·62	299·65	213·61	178·51
28. Albomang........				313·83	238·14	286·52
29. Rigskansler				308·16	236·91	221·48
30. Juno				352·24	225·32	167·85
31. Gelbe Rose				309·07	217·80	215·60
32. Nassengrund				370·56	150·48	139·35
33. Dabersch..........				395·20	115·41	103·88
34. Amaranth				332·42	133·32	145·51
35. Charlotte..........				228·62	183·22	164·31
36. Odin				279·01	107·79	158·98
37. Hermosa				267·10	117·56	133·13
38. Golden Early.....				261·95	120·67	92·26
1—38. Gennemsnitlig...				302·86	200·37	174·96

Oversigt

over Kartoffelafgrøders Middelafgrøder for 6 Aar, avlede ved Tystofte 1886—91.

Tabel 8.

Sorterne ordnede i Rækkefølge efter Størrelsen af Nettoudbyttet pr. Td. Ld.	Centner pr. Td. Ld.			Kilogr. pr. Hektare. Friske Knolde ÷ Læggekartofler	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Vægt pr. Knold Kvint af de		% syge
	friske og syge Knolde ialt	syge Knolde fradragne	lagte og syge Knolde fradragne			lagte	avlede	
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Richters Imperator	300·70	285·41	238·89	21652	4650	16·6	14·3	4·5
2. Seed	268·95	264·06	223·91	20295	4020	14·4	11·3	2·0
3. Edelstein.........	262·80	236·77	201·73	18284	3500	12·5	9·0	8·3
4. S. Magn. Bonum..	237·63	233·54	201·70	18282	3180	11·4	8·4	1·8
5. Primadonna, hvid	250·47	225·48	190·30	17248	3520	12·6	9·6	8·7
6. Brasil. Sydkart. ..	225·22	220·36	179·69	16287	4070	14·5	10·3	2·4
7. Sildig Rosen	239·50	213·43	177 57	16095	3590	12·8	9·1	9·7
8. Carters Magn. Bon.	214·83	208·52	177·49	16087	3100	11·1	8·3	2·5
9. Hundredf. Flamme	219·80	212·01	175·01	15862	3700	13·2	10·9	3·3
10. Primadonna, rød .	240·25	201·81	173·44	15720	2840	10·2	7·3	13·3
11. Impr. peachblow .	224·25	209·59	171·93	15583	3770	13·5	9·3	5·6
12. Zborower	232·47	216·56	171·10	15508	4550	16·2	12·4	7·2
13. Tidl. Goodrich ...	213·22	201·62	170·02	15410	3160	11·3	8·9	4·9
14. Blanca	241·35	202·42	165·01	14956	3740	13·4	9·8	13·1
15. Champion	214·17	194·79	160·35	14534	3440	12·3	7·4	7·8
16. Tidl. Æggeblomme	213·77	185·43	154·86	14036	3060	10·9	5·8	12·4
17. Rødh. Melkugle ..	222·25	204·92	153·62	13924	5130	18·4	16·9	7·2
18. De tidliges Konge	218·10	189·82	153·60	13922	3620	12·9	9·5	12·5
19. Tidl. Vermont....	207·75	182·70	152·12	13788	3060	11·0	8·8	9·3
20. New Zeal. Kart...	215·03	184·05	151·88	13766	3220	11·5	7·0	11·4
21. Tidlig Rosen	210·18	182 74	150·11	13606	3260	11·7	8·3	10·8
22. Sovereign	192·57	169·39	145·69	13205	2370	8·5	5·7	10·8
23. Elefant...........	233·80	183·89	137·64	12475	4630	16·5	11·3	17·7
24. Goldelse	169·03	126·40	103·02	9337	2340	8·4	5·4	21·2
25. Sneflage..........	150·60	129·62	101·98	9243	2760	9·9	7·1	12·1
26. Tidl.Hammersmith	156·22	119·66	95·86	8688	2380	8·5	5·7	18·8
27. Ruby	66·70	63·15	40·89	3706	2230	8·0	5·7	4·5
1—27. Gennemsnitlig...	216·36	194·38	159·98	14500	3440	12·3	9·0	9·0

Oversigt over Kartoffelafgrøder
Middelafgrøder for 3 Aar, avlede ved Tystofte 1889—91.

Tabel 9.

Sorterne ordnede i Rækkefølge efter Størrelsen af Nettoudbyttet pr. Td. Ld.	Centner pr. Td. Ld.			Kilogr. pr. Hekt. Friske Knolde ÷ Læggekart.	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Vægt pr. Knold Kvint af de		% syge
	friske og syge Knolde ialt	syge Knolde fradragne	lagte og syge Knolde fradragne			lagte	avlede	
1. Richters Imperator	374·67	350·54	306·80	27807	4373	15·6	16·2	6·4
2. Seed	326·00	320·74	282·41	25597	3833	13·7	12·2	1·6
3. Sutt. Magn. Bonum	295·33	288·36	259·62	23531	2873	10·3	9·9	2·9
4. Edelstein.........	341·67	293·11	258·45	23425	3467	12·4	10·6	14·8
5. Albomang	283·33	279·50	248·08	22481	3140	11·2	11·1	1·4
6. Carters Magn. Bon.	278·33	268·07	239·61	21718	2847	10·2	8·5	3·5
7. Tidlig Goodrich ..	283·00	266·68	233·68	21180	3300	11·8	11·3	6·1
8. Sildig Rosen	320·67	269·88	233·15	21132	3673	13·1	11·3	18·5
9. Primadonna, hvid	308·67	261·87	230·07	20853	3180	11·4	11·4	15·6
10. Zborower	291·67	277·25	228·85	20742	4840	17·3	14·8	5·0
11. Rigskansler	271·67	255·52	227·18	20591	2833	10·1	9·9	5·9
12. Brasil. Sydkart. ..	260·67	257·76	221·30	20058	3647	13·0	10·3	1·1
13. Hundredf. Flamme	267·00	255·67	220·54	19989	3513	12·5	11·5	4·4
14. Gelbe Rose	250·00	247·49	216·09	19586	3140	11·2	10·2	1·1
15. Juni	270·00	248·47	212·74	19282	3573	12·8	11·4	8·2
16. Impr. peachblow .	270·33	242·99	205·06	18586	3793	13·6	10·4	10·2
17. Blanca	313·33	241·10	203·70	18463	3740	13·4	11·3	23·1
18. Champion	273·00	237·35	200·42	18166	3693	13·2	8·8	13·7
19. Primadonna, rød .	297·00	223·76	196·63	17822	2713	9·7	8·2	24·7
20. New Zeal. Kart. .	283·33	225·66	195·60	17729	3007	10·7	7·6	20·0
21. Nassengrund	255·67	220·13	194·00	17584	2613	9·3	8·2	15·9
22. Tidlig Vermont...	265·67	216·23	180·97	16403	3527	12·6	10·7	18·2
23. „ Æggeblom.	257·67	203·91	178·65	16192	2527	9·0	6·3	23·1
24. Rødh. Melkugle ..	256·67	229·82	177·62	16099	5220	18·7	18·9	10·2
25. Tidlig Rosen.....	265·33	210·71	176·25	15975	3447	12·3	10·4	21·5
26. Dabersch.........	276·67	204·83	175·70	15925	2913	10·4	8·7	33·6
27. Amaranth.	259·33	203·75	170·82	15483	3293	11·8	10·3	22·6
28. De tidliges Konge	258·00	205·70	169·37	15351	3633	13·0	11·2	22·9
29. Sovereign	228·67	183·82	161·35	14624	2247	8·0	6·4	20·6
30. Charlotte.........	218·67	192·05	159·98	14500	3207	11·4	11·8	12·2
31. Odin	241·67	181·93	157·13	14242	2480	8·9	7·1	27·0
32. Elefant......... ..	283·33	194·88	149·61	13560	4527	16·2	13·9	33·1
33. Hermosa	221·67	172·60	145·13	13154	2747	9·8	7·7	24·6
34. Golden Early.....	222·33	158·29	134·43	12184	2387	8·5	7·0	31·9
35. Sneflage..........	201·67	160·44	130·24	11805	3020	10·8	8·5	23·6
36. Goldelse	215·33	131·68	108·94	9874	2273	8·1	6·1	41·1
37. Tidl. Hammersmith	197·67	126·45	102·59	9299	2387	8·5	6·1	36·2
38. Ruby	88·33	81·49	58·09	5265	2340	8·4	7·2	8·4
1—38. Gennemsnitlig...	265·11	226·07	193·44	17533	3262	11·7	10·1	16·2

Kartofler.

Aarlige Afgrøder paa Sandmarken ved Askov 1886—91. Sorterne opførte i Rækkefølge efter Størrelsen af den gennemsnitlige Afgrøde.

Tabel II.

Kartoffelsorter	Friske og syge Knolde tilsammen Centner pr. Td. Ld.						Nr. i Rækken eft. Afgrødens Størrelse					
	1886	1887	1888	1889	1890	1891	86	87	88	89	90	91
	1	2	3	4	5	6						
1. Richters Imperator	232·10	271·04	317·50	205·34	252·23	177·00	2	2	1	7	5	12
2. Primadonna	207·00	211·68	270·00	246·17	308·42	193·32	6	9	4	2	1	7
3. Sildig Rosen	215·78	179·20	316·25	164·50	252·11	212·50	4	11	2	16	6	4
4. Edelstein..........	210·30	232·96	248·33	199·49	250·97	185·00	5	6	7	10	7	8
5. Tidlig Rosen	180·78	169·40	286·25	175·00	232·19	270·00	10	12	3	15	9	1
6. Zborower	249·68	168·00	225·00	204·17	266·00	172·50	1	13	10	8	4	16
7. Brasil. Sydkart. ...	171·10	226·24	242·50	233·33	199·39	180·00	15	7	8	5	11	10
8. Rødhudet Melkugle	175·86	218·40	195·00	196·00	244·12	217·50	12	8	12	11	8	2
9. Tidlig Goodrich ...	197·50	125·44	250·00	196·00	266·45	207·50	8	19	6	12	3	5
10. Champion	202·40	253·12	195·00	245·00	184·39	161·00	7	3	13	3	13	17
11. Tidlig Vermont....	167·16	145·49	256·25	147·00	273·00	217·33	17	14	5	17	2	3
12. Magnum Bonum...	169·20	273·73	162·50	235·66	161·38	194·00	16	1	18	4	16	6
13. Seed	180·66	243·04	183·33	250·83	149·46	178·50	11	4	14	1	18	11
14. Albomang	223·28	240·80	172·50	218·17	130·66	177·00	3	5	15	6	20	13
15. Blanca	174·60	144·48	227·50	196·00	203·00	175·00	13	15	9	13	10	14
16. Improv. peachblow	150·30	209·29	200·00	196·00	183·27	131·50	18	10	11	14	14	22
17. De tidliges Konge.	186·30	126·93	168·33	199·50	190·79	185·00	9	18	17	9	12	9
18. Hundredf. Flamme.	174·22	142·24	170·00	147·00	95·66	135·50	14	16	16	18	22	21
19. Sneflage......	147·65	100·80	136·66	129·50	156·73	156·50	19	22	21	21	17	18
20. Goldelse	140·00	130·67	153·75	141·17	116·32	138·50	20	17	20	20	21	20
21. Tidlig Æggeblomme	139·20	115·36	161·25	144·66	143·41	147·00	21	20	19	19	19	19
22. „ Hammersmith	54·92	106·40	130·00	88·66	173·12	174·00	23	21	22	22	15	15
23. Ruby	72·18	82·12	86·66	58·33	72·56	88·00	22	23	23	23	23	23
1—23. Gennemsn....	174·88	179·00	206·72	183·37	195·90	177·14						

Oversigt over

Kartoffelafgrøder, avlede paa Sandmarken ved Askov 1896—91. Middelafgrøder for 6 Aar. Beskyttelseshypning anvendt i de første 3 Aar.

Tabel 12.

Kartoffelsorter ordnede i Rækkefølge efter Størrelsen af Nettoudbyttet	Centner pr. Td. Ld.			Kilogram pr. Hektar. Lagte og syge fradragne	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Vægt pr. Knold Kvint		% Syge
	Sunde og syge ialt	Friske Knolde	Lagte og syge fradragne			lagt	avlet	
Primadonna, hvid	239·43	237·97	199·36	18069	3861	13·8	9·3	0·61
Richters Imperator	242·53	240·71	193·73	17559	4698	16·8	12·0	0·75
Sildig Rosen	223·39	222·36	189·10	17140	3326	11·9	8·4	0·46
Tidlig do.	218·94	217·28	186·73	16925	3055	10·9	8·6	0·76
Edelstein	221·17	220·20	186·18	16875	3402	12·2	8·8	0·44
Zborower	214·22	212·81	180·11	16325	3270	11·7	9·6	0·66
Brasil. Sydkart	208·76	208·43	173·93	15765	3450	12·3	9·2	0·16
Champion	206·82	205·37	173·31	15708	3206	11 5	7·8	0·70
Tidlig Goodrich	207·15	206 03	172·82	15664	3321	11·9	8·0	0·54
Rødhudet Melkugle	207·81	207·46	172·80	15662	3466	12·4	11·6	0·17
Tidlig Vermont	201·08	200·16	171·96	15586	2820	10·1	7·7	0·46
Magnum Bonum	199·41	199·17	170·64	15466	2853	10·2	6·8	0·12
Seed	197·64	197·09	165·79	15027	3130	11·2	8·3	0·28
Albomang	193·73	193·19	164·69	14927	2550	10·2	8·4	0·28
Blanca	186·76	186·37	151·54	13735	3483	12·4	8·8	0·21
Improved peachblow	178·39	178·25	148·77	13484	2948	10·5	7·2	0·08
De tidliges Konge	176·14	173·39	144·94	13137	2845	10·2	7·3	1·56
Tidlig Æggeblomme	141·81	139·80	120·45	10917	1935	6·9	4·5	1·42
Hundredfold Flamme	144·10	143·81	116·48	10557	2733	9·8	8·2	0·20
Goldelse	136·73	134·64	116·10	10523	1854	6·6	4·8	1·53
Sneflage	137·97	135·80	110·74	10037	2506	9·0	6·2	1·57
Tidlig Hammersmith	121·18	119·76	98·87	8961	2089	7·5	6·4	1·17
Ruby	76·64	76·46	57·06	5172	1940	6·9	5·6	0·24
Gennemsnitlig	186·16	185·07	155·05	14053	3002	10·7	8·0	0·62

Oversigt
over de forskellige Sorters ulige Modstandskraft mod Sygdomsangreb.

NB. Sorterne ordnede i Rækkefølge efter % syge Knolde 1889—91.

Tabel 14.

Kartoffelsorter	% syge Knolde			Gennemsnit 1889—91
	1889	1890	1891	
1. Brasil. Sydkartoffel.	1·1	1·2	1·0	1·1
2. Gelbe Rose.........	0·3	1·0	2·0	1·1
3. Albomang	1·0	2·0	1·2	1·4
4. Seed	2·8	0·9	1·0	1·6
5. Suttons Magn. Bon.	0·7	2·0	6·0	2·9
6. Carters „ „	1·5	8·1	1·0	3·5
7. Hundredf. Flamme .	3·0	5·7	4·5	4·4
8. Zborower	1·5	7·9	6·5	5·0
9. Rigskansler	4·0	11·6	2·0	5·9
10. Tidlig Goodrich	1·0	6·6	10·5	6·1
11. Richters Imperator .	3·5	15·0	0·6	6·4
12. Juno	4·8	14·0	5·7	8·2
13. Ruby	0·8	9·9	14·6	8·4
14. Impr. peachblow ...	1·0	24·0	5·6	10·2
15. Rødhudet Melkugle.	8·2	16·2	6·3	10·2
16. Charlotte...........	2·3	21·7	12·6	12·2
17. Champion	2·5	24·0	13·6	13·7
18. Edelstein...........	8·3	20·2	15·8	14·8
19. Primadonna, hvid ..	1·5	24·2	21·2	15·6
20. Nassengrund	3·5	34·0	10·1	15·9
21. Tidlig Vermont.....	3·1	28·2	23·2	18·2
22. Sildig Rosen	0·8	24·1	30·6	18·5
23. New Zeal. Kartoffel	18·5	23·9	17·6	20·0
24. Sovereign	9·0	18·5	34·4	20·6
25. Tidlig Rosen	1·1	33·7	29·8	21·5
26. Amaranth	2·8	49·5	15·4	22·6
27. De tidliges Konge ..	3·6	34·5	30·5	22·9
28. Blanca	5·6	42·3	21·5	23·1
29. Tidlig Æggeblomme	13·4	19·8	36·2	23·1
30. Sneflage............	4·9	20·0	45·9	23·6
31. Hermosa	1·8	41·8	30·3	24·6
32. Primadonna, rød ...	20·0	50·2	21·8	24·7
33. Odin	5·1	56·5	19·3	27·0
34. Golden Early.......	10·9	45·4	39·3	31·9
35. Elefant.............	17·1	38·9	43·2	33·1
36. Dabersch...........	1·2	52·7	47·0	33·6
37. Tidlig Hammersmith	12·5	51·6	44·4	36·2
38. Goldelse............	21·0	42·6	57·7	41·1
1—38. Gennemsnitlig...	4·9	24·3	19·3	16·2

c. Forsøgene 1892—94.

Afgrøder af 51 Kartoffelsorter avlede paa Forsøgsmarken ved Tystofte 1892.

Tabel 15.

	Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet Cntr. pr. Td. Ld.			% Syge	Vægt pr. Knold Kvint	
			Samtlige Knolde	Friske Knolde	Syge og Læggekart. fradragne		lagte	avlede
1.	Athene	4800	455·0	435·4	387·4	4·3	17·1	14·2
2.	Heager-Kartoffel	4560	328·0	295·5	249·9	9·9	16·3	11·5
3.	Fürst v. Lippe	4640	324·0	317·5	271·1	2·0	16·6	11·0
4.	Aspasia	5280	322·0	318·1	265·3	1·2	18·9	12·5
5.	Frigga	4720	311·0	311·0	263·8	0·0	16·9	14·5
6.	Seed	3330	311·0	303·2	269·9	2·5	11·9	15·2
7.	Rigskansler	3300	309·0	309·0	276·0	0·0	11·8	9·4
8.	Blaa Kæmpe	5320	304·0	297·9	244·7	2·0	19·0	17·3
9.	Cozko	5480	300·0	300·0	245·2	0·0	19·6	12·1
10.	No Name	3560	290·0	284·2	248·6	2·0	12·7	14·1
11.	Blanca	4530	280·0	246·1	200·8	12·4	16·2	12·4
12.	Richters Imperator	5000	280·0	274·4	224·4	2·0	17·9	14·0
13.	Brasiliansk Sydkart.	3910	279·0	249·7	210·6	10·5	14·0	14·6
14.	Beauty of Hebron	4640	275·0	264·8	218·4	3·7	16·6	9·3
15.	Magnum Bonum	2800	272·0	262·8	234·8	3·4	10·0	9·4
16.	Primadonna, rød	3360	272·0	253·2	219·6	6·9	12·0	8·4
17.	Champion	3400	270·0	223·6	189·6	17·2	12·1	12·3
18.	Achilles	3560	268·0	225·9	190·3	15·7	12·7	11·3
19.	New Zealands Kart.	2280	267·0	228·0	205·2	14·8	8·1	8·6
20.	Kongekartoffel	4160	266·0	260·7	219·1	2·0	14·9	12·3
21.	Edelstein	4280	257·0	238·2	195·4	7·3	15·3	9·8
22.	Juno	3290	255·0	255·0	222·1	0·0	11·8	18·5
23.	Zborower	4760	255·0	241·2	193·6	5·4	17·0	14·7
24.	Hermosa	2880	254·0	228·6	199·8	10·0	10·3	12·3
25.	Tidlig Rosen	4200	249·0	243·3	201·3	2·3	15·0	7·6
26.	Sildig do.	4210	247·0	235·9	193·8	4·5	15·0	7·9
27.	Vestjysk Foderkart.	2640	247·0	247·0	220·6	0·0	9·4	10·7
28.	Andersen	3520	246·0	246·0	210·8	0·0	12·6	10·5
29.	Simson	3680	246·0	246·0	209·2	0·0	13·1	7·2
30.	Dabersche	3280	237·0	220·7	187·9	6·9	11·7	8·1
31.	Brahetrolleborg	1740	235·0	220·0	202·6	6·4	6·2	11·2
32.	Odin	2590	235·0	222·6	196·7	5·3	9·3	7·8
33.	Sovereign	2370	232·0	211·1	187·4	9·0	8·5	7·2
34.	Albomang	3440	229·0	220·5	186·1	3·7	12·3	13·2

Tabel 15. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet Ctnr. pr. Td. Ld.			% Syge	Vægt pr. Knold Kvint	
		Samtlige Knolde	Friske Knolde	Syge og Læggekart. fradragne		lagte	avlede
35. Gul svensk Bordk. .	3720	226·0	226·0	188·8	0·0	13·3	8·5
36. Improv. peachblow.	2830	221·0	198·5	170·2	10·2	10·1	13·5
37. Hee Spisekartoffel. .	2800	219·0	181·8	153·8	17·0	10·0	9·5
38. Annebjerggaard	3200	218·0	211·9	179·9	2·8	11·4	10·1
39. Golden Early	2530	217·0	208·1	182·8	4·1	9·0	7·3
40. Zwikauer	3000	211·0	202·6	172·6	4·0	10·7	8·3
41. Nassengruud	2730	210·0	208·1	180·8	0·9	9·8	8·9
42. Gelbe Rose	4000	205·0	200·9	160·9	2·0	14·3	12·3
43. Tidl. Hammersmith.	2360	202·0	175·3	151·7	13·2	8·4	8·9
44. Charlotte...........	3840	201·0	193·0	154·6	4·0	13·7	12·5
45. Gul Hamborger	2390	198·0	196·2	172·3	0·9	8·5	6·3
46. Amaranth	3370	183·0	154·6	120·9	15·5	12·0	10·5
47. Æggeblomme......	2290	168·0	147·8	124·9	12·0	8·2	6·5
48. Goldelse............	1820	162·0	139·8	121·6	13·7	6·5	6·7
49. Hvedholm..........	1970	160·0	153·3	138·5	4·2	7·0	6·1
50. Sneflage...........	2840	159·0	136·7	108·3	14.0	10·1	10·3
51. Sharpes Victor	2120	90·0	89·1	67·9	1·0	7·6	4·7
1—51. Gennemsnitlig...	3477	248·2	234·5	199·7	5·74	12·4	10·6

Afgrøder af 92 Kartoffelsorter
avlede paa Forsøgsmarkerne ved Tystofte, Askov og Langholt 1893.

Tabel 16.

Sortens Navn	Avlet pr. Td. Land				Vægt pr. avlet Knold Kvint
	Samtlige Knolde Centner			1—3 Gennemsnit	
	1 Tystofte	2 Askov	3 Langholt	Samtlige Knolde Cnt.	
1. Champion...............	333	278	298	303	8·0
2. Gul skotsk	323	297	280	300	9·3
3. Buschs Schneeglöckchen..	372	405	322	366	13·0

Tabel 16. (Fortsat.)

Sortens Navn	Avlet pr. Td. Land — Samtlige Knolde Centner — 1 Tystofte	2 Askov	3 Lang-holt	1—3 Gennem-snit — Samtlige Knolde Cnt.	Vægt pr. avlet Knold Kvint
4. Richters Imperator	331	375	314	340	16·8
5. Hebe	276	288	290	285	10·5
6. Wonder of the World...	286	400	352	346	14·0
7. Brahetrolleborg	293	323	321	312	9·0
8. Prof. Maercker..........	278	310	294	294	12·7
9. Rigskansler	296	232	303	277	8·3
10. Athene	351	325	320	332	8·8
11. Germania	226	276	302	268	7·8
12. Achilles	357	375	340	357	11·3
13. Seed.....................	297	262	348	302	14·2
14. Cupido	264	310	252	275	7·0
15. Suttons Magnum Bonum	320	278	294	297	8·9
16. Albomang	296	370	268	311	13·3
17. Odin....................	242	270	256	256	6·7
18. Simson	252	276	260	263	6·4
19. Juwel	272	340	279	297	15·7
20. No Name	328	320	296	315	12·3
21. Improved peachblow....	275	263	262	267	9·8
22. Blaa Kæmpe............	317	260	306	294	16·3
23. Nassengruud............	250	298	255	268	7·7
24. Brasiliansk Sydkart......	255	331	294	293	11·0
25. Borussia	200	300	274	258	6·7
26. Richters Snerose........	296	295	250	280	9·3
27. Edelstein	250	290	247	262	10·7
28. Fürst v. Lippe..........	267	278	266	270	8·7
29. Queen of the South.....	274	273	306	284	8·7
30. Dabersche	298	260	272	277	8·7
31. Heagerkartoffel	286	295	252	278	8·0
32. Hermosa	255	290	209	251	8·7
33. Gul svensk Bordkart. ...	302	302	268	291	9·3
34. Tidlig blaa 6 Ugers.....	260	220	216	232	7·3
35. Amaranth...............	280	270	247	266	11·3
36. Zborower	276	260	346	294	13·7
37. Gelbe Rose	248	251	242	247	7·8
38. Weisse Königin.........	256	280	321	286	15·0
39. Prof. Kühn	260	272	252	261	7·2
40. Golden Early	265	230	248	248	6·8
41. Young Baldur	198	270	198	222	7·7

Tabel 16. (Fortsat.)

Sortens Navn	Avlet pr. Td. Land — Samtlige Knolde Centner — 1 Tystofte	2 Askov	3 Lang-holt	1—3 Gennemsnit — Samtlige Knolde Ctn.	Vægt pr. avlet Knold Kvint
42. Silberhaut	252	290	252	265	8·3
43. Hamborger	228	270	250	249	5·7
44. Hvedholm	237	290	231	253	6·3
45. Hermann	220	294	226	247	7·2
46. Vestjysk Foderkart	305	280	258	281	11·8
47. Tidlig Rosen	230	240	332	267	11·3
48. Zwikauer	254	280	217	250	6·0
49. Blanca	242	245	246	244	11·0
50. Helios	170	360	266	265	8·2
51. Cozko	292	300	248	280	11·7
52. Hee Spisekartoffel	282	327	246	285	9·7
53. Patersons blaa irske	266	227	218	237	9·0
54. Frigga	235	231	204	223	9·5
55. Sildig Rosen	236	270	250	252	11·5
56. Sovereign	231	240	222	231	6·3
57. Juno	284	193	225	234	9·0
58. Tidlig Æggeblomme	253	215	260	243	6·5
59. Dr. v. Eckenbrecher	224	290	278	264	13·0
60. Superior	258	288	250	265	12·0
61. Scottish Queen	276	260	226	254	10·3
62. Hammersmith	243	190	230	221	6·7
63. Satisfaction	226	260	202	229	8·7
64. Kongekartoffel	218	275	262	252	9·7
65. Charlotte	233	230	234	232	11·7
66. Joseph Rigault	260	253	208	240	9·0
67. Andersen	239	180	226	215	6·3
68. Phøbus	156	270	236	221	5·8
69. Remarcable	202	226	260	229	10·3
70. Beauty of Hebron	233	250	207	230	11·0
71. Queen of the South	216	190	234	213	9·3
72. Ninon	166	250	234	217	9·0
73. Lord Tennyson	196	189	214	200	8·7
74. Early Sunrise	232	240	240	237	9·0
75. „ Mayflower	212	240	192	215	7·7
76. Herkules	262	308	272	281	7·8
77. Aspasia	243	241	221	235	9·6
78. Rural New Yorker	200	272	314	262	19·3
79. Goldelse	178	240	200	206	5·3

Tabel 16. (Fortsat.)

Sortens Navn	Avlet pr. Td. Land, Samtlige Knolde Centner, 1 Tystofte	2 Askov	3 Lang-holt	1—3 Gennem-snit, Samtlige Knolde Ctn.	Vægt pr. avlet Knold Kvint
80. Annebjerggaard......	186	260	217	221	8·7
81. Pretiosa.............	192	270	206	223	7·0
82. North Pole	178	171	232	194	7·7
83. Charles Downing	154	220	216	197	6·7
84. Rothhaut	158	194	198	183	6·0
85. Lundbykartoffel......	206	220	250	225	1·0
86. Cherusker	204	196	154	185	5·7
87. Sneflage.............	134	190	172	165	9·8
88. Eltzholtz's tidlige	106	210	190	169	4·0
89. Hillners tidlige	112	227	174	171	5·7
90. Goldene Mehlkugel...	132	155	166	151	4 7
91. Veitsch's forb. Askebl.	101	142	190	144	4·8
92. Scharpes Victor......	137	142	132	137	6·2
1—92. Gennemsnitlig...	244	265	251	253	9·1

Afgrøder af 100 Kartoffelsorter
avlede paa Forsøgsmarkerne ved Tystofte, Askov og Lyngby 1894.

Tabel 17.

Sortens Navn	Samtlige Knolde Cnt. pr. Td. Ld.			% Syge			Vægt pr. avlet Knold Kvint		
	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby
1. Athene	394·3	385·0	278·6	1·3	4·42	1·04	16·9	11·7	17·4
2. Simson	268·7	383·3	270·1	0·9	1·93	0·25	8·0	8·6	6·9
3. Fürst v. Lippe...........	316·6	293·0	300·5	2·8	5·47	2·07	12·7	7·3	8·8
4. Rigskansler	281·7	285·5	285·2	0·0	0·94	0·0	11·5	5·4	7·5
5 Hebe	352·0	230·0	295·9	3·9	7·61	7·52	17·3	6·9	11·2
6. Frigga..................	268·0	315·0	203·5	0·7	0·26	0·90	14·8	9·2	11·1
7. Phøbus	278·5	290·0	296·3	0·0	1·81	1·08	12·7	6·0	6·1

Tabel 17. (Fortsat.)

	Sortens Navn	Samtlige Knolde Cnt. pr. Td. Ld.			% Syge			Vægt pr. avlet Knold Kvint		
		Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby
8.	Germania	311·5	264·0	266·8	1·5	2·02	2·16	15·3	6·4	8·4
9.	Blaa Kæmpe	364·4	297·0	300·8	0·6	3·76	0·11	20·2	12·9	18·8
10.	Brahetrolleborg	331·3	308·5	240·8	1·2	8·02	1·60	13·0	8·1	11·1
11.	Pretiosa	374·5	229·0	250·4	0·8	1·83	0·43	15·5	7·9	8·2
12.	Prof. Maercker	399·5	229·5	270·0	4·2	2·18	0·76	18·6	5·9	8·5
13.	Nassengrund	257·8	345·0	190·6	9·3	0·61	1·06	9·5	6·7	6·3
14.	Heager-Kartoffel	308·8	253·5	262·0	1·6	5·48	3·58	8·1	7·0	7·0
15.	Cupido	313·0	274·5	177·2	0·0	3·55	1·15	10·3	6·4	6·4
16.	Odin	277·5	263·5	236·5	3·1	8·35	4·30	12·2	4·5	6·3
17.	Hermann	283·0	237·3	246·0	1·8	0·86	0·83	12·7	6·9	8·6
18.	Aspasia	294·3	298·7	242·6	0·5	1·91	1·01	13·6	8·4	13·6
19.	Herkules	337·3	226·3	215·4	2·7	4·30	5·00	11·5	6·3	10·0
20.	Seed	357·8	247·5	235·9	0·9	0·61	0·83	15·3	8·2	11·9
21.	Champion	269·9	253·3	244·5	0·9	4·08	3·72	12·8	7·0	10·0
22.	Cozko	393·3	251·0	238·5	3·6	6·08	2·36	14·0	7·3	10·5
23.	Andersen	302·3	238·5	217·6	0·2	0·41	0·30	11·1	7·4	8·4
24.	Richters Imperator	321·3	249·8	252·4	1·6	15·73	3·03	15·3	8·9	14·0
25.	Brasil. Sydkartoffel	362·0	239·0	229·8	1·0	0·38	2·70	17·4	7·2	9·0
26.	Helios	336·0	224·0	230·8	1·4	4·57	0·80	15·9	5·7	7·7
27.	Hermosa	332·5	140·0	223·2	1·3	36·07	3·10	14·2	4·7	10·7
28.	Dr. v. Eckenbrecher	329·5	197·0	259·0	0·0	20·56	3·84	17·8	9·1	13·5
29.	Juwel	321·0	204·0	261·6	3·3	11·62	1·96	17·8	9·4	13·0
30.	Blanca	318·5	269·5	198·6	2·7	29·31	7·42	10·6	5·4	8·2
31.	Dabersche	314·0	187·0	187·0	0·0	50·53	7·48	13·8	4·8	7·2
32.	Charlotte	310·5	182·0	250·0	1·5	2·23	4·17	11·3	5·1	10·4
33.	Edelstein	331·8	220·5	214·8	2·0	25·62	10·72	13·2	4·7	10·4
34.	Juno	263·0	209·5	222·9	1·1	5·80	2·06	14·5	7·5	10·4
35.	Amaranth	307·8	164·0	211·6	1·6	28·66	4·30	10·1	5·2	6·3
36.	Gul skotsk	270·4	175·0	208·3	9·0	18·57	10·00	14·4	5·1	9·5
37.	Gelbe Rose	270·8	215·0	200·0	8·0	22·68	3·36	11·3	8·1	7·1
38.	Young Baldur	291·0	157·5	175·6	0·0	2·67	0·0	13·3	5·4	6·6
39.	Zborower	306·0	276·0	217·4	6·5	4·38	1·60	18·0	5·0	12·7
40.	Albomang	273·8	255·0	176·4	2·4	0·45	2·60	13·4	7·4	8·5
41.	Prof. Kühn	374·0	156·0	189·7	0·3	6·89	1·17	10·1	4·4	4·4
42.	Improved peachblow	285·8	167·0	171·6	2·9	8·76	1·72	13·9	4·7	6·7
43.	Kongekartoffel	254·0	232·5	221·0	3·2	0·99	1·16	16·5	7·5	10·8
44.	Achilles	330·3	227·5	231·0	1·8	28·90	3·43	10·1	6·9	10·0
45.	Borussia	247·0	158·5	229·8	0·4	15·93	6·10	10·9	5·2	8·5

Tabel 17. (Fortsat.)

	Sortens Navn	Samtlige Knolde Cnt. pr. Td. Ld.			% Syge			Vægt pr. avlet Knold Kvint		
		Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby
46.	Charles Downing	247·5	61·0	278·2	7·4	11·15	0·08	11·5	4·2	6·5
47.	Cherusker	244·5	225·5	174·6	0·4	1·33	1·55	9·9	6·4	7·7
48.	Richters Snerose........	319·7	156·5	179·4	2·8	1·73	0·22	12·7	4·3	6·5
49.	Golden Early	234·4	242·5	141·0	6·7	1·75	2·60	8·7	6·4	4·8
50.	No Name...............	282·8	201·0	222·6	4·0	1·34	0·30	16·0	7·9	6·0
51.	Queen of the South.....	267·3	177·4	212·7	1·7	1·25	1·30	12·0	5·6	6·9
52.	Primadonna, rød	270·0	223·3	211·2	3·7	17·50	2·15	11·0	8·5	6·0
53.	Hundredfold Flamme....	228·4	160·0	183·0	0·3	1·25	1·67	7·9	5·3	10·5
54.	Joseph Rigault	324·5	123·5	163·5	0·8	1·05	2·30	9·1	4·3	8·0
55.	Lord Tennyson	261·5	149·5	190·3	7·0	73·24	5·30	13·1	4·8	6·3
56.	Magnum Bonum	246·2	160·5	199·2	2·6	0·83	2·09	11·3	4·5	6·1
57.	Weisse Königin.........	304·0	223·0	222·9	0·6	2·33	3·20	19·2	8·9	12·5
58.	Rural New Yorker.......	297·0	114·0	211·0	7·5	7·89	4·00	18·6	7·1	10·2
59.	Wonder of the World...	293·0	212·0	148·5	1·7	2·38	2·41	16·3	8·0	11·8
60.	Ninon	227·5	145·0	217·0	0·9	15·38	1·08	9·6	5·5	8·2
61.	De tidliges Konge	278·9	248·0	171·0	3·1	28·22	0·60	7·1	8·4	5·8
62.	Sildig Rosen............	333·7	147·5	174·0	5·4	20·68	1·37	16·3	6·2	9·5
63.	Zwikauer...............	255·0	134·0	170·0	4·6	44·03	13·40	10·6	3·6	5·7
64.	Silberhaut	246·0	151·5	164·0	26·9	47·85	2·50	13·5	4·3	5·2
65.	Vestjysk Foderkartoffel..	261·7	169·0	195·8	12·0	61·24	1·90	16·6	6·1	9·6
66.	New Zealands Kart.	230·5	183·9	165·8	8·6	34·00	2·75	11·0	7·8	4·6
67.	Tidlig Rosen............	305·2	143·0	190·8	10·3	24·48	3·26	13·7	8·3	7·8
68.	Gul svensk Bordkart. ...	233·8	195·5	176·8	3·5	4·07	3·30	10·9	4·8	7·0
69.	Annebjerggaard.........	271·5	185·5	161·3	2·1	12·13	1·81	11·4	5·3	9·4
70.	Patersons blaa irske	245·0	136·5	115·2	1·7	1·54	2·14	10·4	5·8	4·3
71.	Superior	274·5	167·0	175·8	9·7	21·26	1·04	13·3	5·0	6·7
72.	Satisfaction	276·0	106·0	156·2	11·1	6·60	1·54	13·3	4·5	6·0
73.	Remarcable.............	261·5	111·0	183·8	4·3	7·88	1·25	18·7	5·6	8·0
74.	Lundbykartoffel.........	241·7	198·0	170·8	1·1	16·28	1·80	13·1	5·3	9·2
75.	Beauty of Hebron.......	257·0	149·0	189·2	4·5	15·60	0·46	10·5	7·5	7·5
76.	Busch's Schneeglöckchen	227·0	172·5	151·0	7·0	20·58	13·25	8·4	4·2	6·3
77.	Tidlig Hammersmith	241·7	155·5	161·8	10·7	12·22	2·40	9·6	3·8	3·9
78.	Sovereign...............	207·5	164·5	132·8	7·7	57·75	2·12	6·4	3·6	3·0
79.	Hvedholm	214·0	129·5	140·7	18·8	59·84	6·22	8·6	3·5	3·4
80.	Gul Æggeblomme.......	239·3	112·5	160·8	21·9	54·22	2·00	7·7	3·6	3·7
81.	Early Sunrise...........	208·5	126·0	192·0	3·8	42·06	1·09	11·2	8·4	9·8
82.	Early Mayflower	259·0	74·3	145·4	4·2	37·67	2·60	10·8	5·4	4·9
83.	Malteser	199·3	158·1	141·3	0·6	4·70	0·95	6·2	3·1	3·7

Tabel 17. (Fortsat.)

	Sortens Navn	Samtlige Knolde Cnt. pr. Td. Ld. Tystofte	Askov	Lyngby	% Syge Tystofte	Askov	Lyngby	Vægt pr. avlet Knold Kvint Tystofte	Askov	Lyngby
84.	Sneflage	238·7	73·0	144·4	4·5	41·78	0·56	11·9	4·7	5·
85.	Queen of the Valley	227·5	132·5	141·4	7·9	26·04	1·05	9·4	7·8	7·2
86.	Schottish Queen	222·3	121·0	116·0	46·3	61·16	0·87	18·1	4·2	11·1
87.	Gul Hamborger	196·4	92·5	159·8	9·7	0·81	3·50	6·6	3·3	3·8
88.	Tidl. blaa 6 Ugers ..	178·0	125·5	124·8	2·1	70·12	0·0	7·6	4·8	4·4
89.	North Pole	187·0	50·0	175·9	4·9	30·00	0·98	10·2	5·6	6·5
90.	Hillners tidlige	190·0	102·5	118·4	4·8	47·80	1·40	9·1	4·6	3·6
91.	Hee Spisekartoffel...	192·0	57·0	98·0	21·8	52·63	28·70	10·5	5·2	5·4
92.	Rothhaus	186·7	77·0	120·5	45·2	42·86	2·12	9·9	3·5	3·5
93.	Veitchs forb. Askebl.	156·0	116·5	118·7	6·1	10·18	0·60	9·5	3·9	5·0
94.	Sharpes Victor......	152·3	122·0	132·8	2·8	22·75	0·60	7·1	3·1	4·2
95.	Ruby	148·1	100·0	122·5	2·6	24·00	0·0	6·1	6·7	5·4
96.	Rødhudet Melkugle .	166·4	132·0	118·0	2·9	21·97	4·50	13·4	7·9	11·1
97.	Purple Prince.......	135·0	118·5	102·0	0·7	6·33	1·03	9·6	6·6	5·8
98.	Goldelse............	131·0	94·5	115·0	5·7	60·66	5·46	9·3	3·2	4·0
99.	Goldene Mehlkugel..	106·0	48·5	91·5	6·0	58·24	0·77	5·8	2·1	2·8
100.	Eltzholtz's tidlige ...	103·5	99·5	90·0	11·4	33·16	7·10	5·1	2·6	3·0
1—100.	Gennemsnitlig...	268·3	186·6	193.6	5·1	18·5	2·8	12·2	6·1	7·8

Gennemsnitstal

for Afgrøderne af 100 Kartoffelsorter, avlede paa Forsøgsmarkerne ved Tystofte, Askov og Lyngby 1894.

Tabel 18.

	Sortens Navn	Lagt pr. Td. Ld. Pd.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde (Ctn.) Samtlige	Friske	% Syge	Vægt pr. Knold Kvint lagte	avlede	Nr. efter Bruttoudbyttet
1.	Athene	3872	352·6	344·3	2·3	13·8	15·3	1
2.	Simson	2322	307·4	304·0	1·0	8·3	7·8	3
3.	Fürst v. Lippe...........	3658	303·4	278·0	3·5	13·0	9·6	4
4.	Rigskansler	3380	284·1	283·3	0·3	12·1	8·1	11

Tabel 18. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt pr. Td. Ld. Pd.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde (Ctn.) Samtlige	Friske	% Syge	Vægt pr. Knold Kvint lagte	av-lede	Nr. efter Bruttoudbyttet
5. Hebe	3942	292·6	276·4	6·3	14·1	11·8	8
6. Frigga	3737	262·2	260·6	0·6	13·3	11·7	24
7. Phøbus	1947	288·3	285·5	1·0	7·0	8·3	9
8. Germania	2827	280·8	261·6	1·9	10·1	10·0	12
9. Blaa Kæmpe	4572	320·7	316·2	1·5	16·4	17·3	2
10 Brahetrolleborg	3710	293·5	282·7	3·6	13·3	10·7	7
11. Pretiosa	2842	284·6	281·9	1·0	10·2	10·5	10
12. Prof. Maercker	3963	299·7	291·7	2·4	14·2	11·0	5
13. Nassengrund	2751	264·5	255·1	3·7	9·8	7·5	19
14. Heager-Kart.	3252	274·8	265·5	3·6	11·6	7·4	16
15. Cupido	2870	254·9	251·0	1·6	10·3	7·7	31
16. Odin	2620	259·2	245·7	5·3	9·4	7·7	27
17. Hermann	2717	255·4	252·4	1·2	9·7	9·4	30
18. Aspasia	4217	278·6	275·4	1·1	15·1	11·9	14
19. Herkules	2747	259·7	250·1	4·0	9·8	9·3	26
20. Seed	3928	280·4	278·2	0·8	14·0	11·8	13
21. Champion	3366	255·9	248·9	2·9	12·0	9·9	28
22. Cozko	4614	294·3	282·7	4·0	16·5	10·6	6
23. Andersen	2797	252·8	252·1	0·3	10·0	9·0	32
24. Richters Imperator	4771	274·5	257·2	6·8	17·0	12·7	17
25. Brasil. Sydkartoffel	4880	276·9	273·7	1·4	17·4	11·2	15
26. Helios	3050	263·6	258·0	2·3	10·9	9·8	20
27. Hermosa	3317	231·9	211·4	13·5	11·8	9·9	41
28. Dr. v. Echenbrecher	3590	261·8	245·2	8·1	12·8	13·5	25
29. Juwel	4530	262·2	249·2	5·6	16·2	13·4	22
30. Blanca	3703	262·2	228·5	13·1	13·2	8·1	23
31. Dabersche	3193	229·3	193·8	19·3	11·4	8·6	43
32. Charlotte	4027	247·5	241·3	2·6	14·4	8·9	34
33. Edelstein	3750	255·7	227·7	12·8	13·4	9·4	29
34. Juno	3912	231·8	225·7	3·0	14·0	10·8	42
35. Amaranth	4292	227·8	207·6	11·5	15·3	7·2	45
36. Gul skotsk	3433	217·9	192·9	12·5	12·3	9·7	49
37. Gelbe Rose	2926	228·6	203·0	11·4	10·5	8·8	44
38. Young Baldur	2440	208·0	206·6	0·9	8·7	8·4	56
39. Zborower	4370	266·5	254·7	4·2	15·6	11·9	18
40. Albomang	4447	235·1	231·1	1·8	15·9	9·8	38
41. Professor Kühn	3094	239·9	235·3	2·8	11·0	6·3	35
42. Improved peachblow	4200	208·1	199·5	4·5	15·0	8·4	55

Tabel 18. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt pr. Td. Ld. Pd.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde (Ctn.)		% Syge	Vægt pr. Knold Kvint		Nr. efter Bruttoudbyttet
		Samtlige	Friske		lagte	av-lede	
43. Kongekartoffel	3550	235·8	231·5	1·8	12·7	11·6	36
44. Achilles	4505	262·9	236·8	11·4	16·1	9·0	21
45. Borussia	2502	211·8	198·6	7·5	8·9	8·2	53
46. Charles Downing	2130	195·6	187·1	6·2	7·6	7·4	68
47. Cherusker	2160	214·9	212·7	1·1	7·7	8·0	51
48. Richters Snerose	3320	218·5	214·5	1·6	11·9	7·8	47
49. Golden Early	3019	206·0	198·2	3·7	10·8	6·6	59
50. No Name	3495	235·5	229·8	1·9	12·5	10·0	37
51. Queen of the South	3013	219·2	216·1	1·4	10·9	8·2	46
52. Primadonna, rød	4043	234·8	216 5	7·8	14·4	8·5	39
53. Hundredfold Flamme	4095	190·5	188·4	1·1	14·6	7·9	70
54. Joseph Rigault	3452	203·8	201·4	1·4	12·3	7·1	61
55. Lord Tennyson	3070	200·4	154·7	28·5	11·0	8·2	65
56. Magnum Bonum	3335	202·0	198·1	1·8	11·9	7·3	64
57. Weisse Königin	3780	250·0	245·3	2·0	13·5	13·5	33
58. Rural New Yorker	4504	207·3	194·2	6·5	16·1	12·0	57
59. Wonder of the World	3402	217·8	213·3	2·2	12·2	12·0	50
60. Ninon	2960	196·5	187·7	5·8	10·6	7·8	67
61. De tidliges Konge	4210	232·5	208·0	10 6	15·0	7·1	40
62. Sildig Rosen	3950	218·4	201·5	9·2	14·1	10·7	48
63. Zwikauer	2503	186·3	156·1	20·7	8 9	6·6	72
64. Silberhaut	2971	187·2	139·6	25 8	10·6	7·7	71
65. Vestjysk Foderkartoffel	3530	208·3	162·7	25·1	12·6	10·8	54
66. New Zealandsk Kartoffel	2775	193·4	164·2	15·1	9·9	7·8	69
67. Tidlig Rosen	4117	213·0	189·0	12·7	14·7	9·9	52
68. Gul svensk Bordkartoffel	3530	202·1	194·8	3·6	12·6	7·6	63
69. Annebjerggaard	3448	206·1	195·8	5·3	12·3	8·7	58
70. Patersons blaa irske	3107	165·6	162·7	1·8	11·1	6·8	82
71. Superior	4047	205·8	184·5	10·7	14·5	8·3	60
72. Satisfaction	3307	179·4	166·1	6·4	11·8	7·9	76
73. Remarcable	3266	185·4	178·1	4·5	11·7	10·8	74
74. Lundbykartoffel	3339	203·5	191·0	6·4	11·9	9 2	62
75. Beauty of Hebron	4792	198·4	186·5	6·9	17·1	8·5	66
76. Buschs Schneeglöckchen	4083	183·5	160·5	13·6	14·6	6·3	75
77. Tidlig Hammersmith	2620	186·3	170·1	8·4	9·3	5·8	73
78. Sovereign	2258	168·3	130·3	22·5	8·1	4·3	79
79. Hvedholm	2295	161·4	119·4	28·3	8·2	5·2	83
80. Gul Æggeblomme	2310	170·9	132·0	26·0	8·2	5·0	78

Tabel 18. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt pr. Td. Ld. Pd.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde (Ctn.) Samtlige	Friske	% Syge	Vægt pr. Knold Kvint lagte	av-lede	Nr. efter Bruttoudbyttet
81. Early Sunrise............	2646	175·5	154·5	15·7	9·5	9·8	77
82. Early Mayflower.........	2807	159·6	145·5	14·8	10·0	7·0	84
83. Malteser................	1932	166·2	162·7	2·1	6·9	4·3	81
84. Sneflage................	2993	152·0	138·1	15·6	10·7	7·4	86
85. Queen of the Valley.....	2783	167·1	149·2	11·7	10·0	8·1	80
86. Scottish Queen..........	3000	153·1	93·8	36·1	10·7	11·1	85
87. Gul Hamborger..........	2455	149·6	125·8	21·3	8·8	4·6	87
88. Tidlig blaa 6 Ugers......	2303	142·8	112·2	24·1	8·2	5·6	88
89. North Pole..............	2536	137·6	129·0	12·0	9·1	7·4	90
90. Hillners tidlige..........	1857	137·0	117·1	18·0	6·6	5·8	91
91. Hee Spisekartoffel.......	2913	115·7	84·6	34·4	10·4	7·0	97

Tabel 19. Afgrøder af 54 Kartoffelsorter avlede paa

Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld. Askov	V. Hassing	Avlet pr. Td. Ld. Knolde, Ctn. Askov	V. Hassing
1. Athene........................	3480	2400	343·0	265·0
2. Simson........................	1775	2736	185·1	235·0
3. Blaa Kæmpe..................	4670	7666	179·9	360·0
4. Rigskansler....................	2895	3528	158·4	213·8
5. Nassengrund..................	2850	2979	183·5	195·0
6. Frigga..........................	3910	3724	142·8	217·5
7. Prof. Maercker................	3140	3814	150 5	300·0
8. Fürst v. Lippe.................	3525	2230	147·3	220·0
9. Andersen......................	2560	2621	191·0	210·0
10. Odin..........................	2990	2940	136·0	235·0
11. Hebe..........................	4250	3920	129·0	265·0
12. Richters Imperator...........	5083	4234	136·8	257·8
13. Hermann......................	2940	2666	122·3	220·0
14. Heager Kartoffel..............	2030	2500	160·0	215·0
15. Daberscbe....................	2900	3259	128·5	235·0
16. Brahetrolleborg...............	3380	3100	137·0	250·0

Tabel 18. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt pr. Td. Ld. Pd.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde (Ctn.) Samtlige	Friske	% Syge	Vægt pr. Knold Kvint lagte	av-lede	Nr. efter Bruttoudbyttet
92. Rothhaut	2070	128·1	88·1	30·1	7·4	5·6	94
93. Veitchs forb. Askebld.	1882	130·4	123·0	5·6	6·7	6·1	93
94. Sharpes Victor	2587	135·7	124·8	8·7	9·2	4·8	92
95. Ruby	1760	123·5	112·5	8·9	6·3	6·1	95
96. Rødhudet Melkugle ..	3180	138·8	125·2	9·8	11·4	10·8	89
97. Purple Prince	3045	118·5	115·4	2·7	10·9	7·3	96
98. Goldelse	2234	113·5	89·7	23·9	8·0	5·5	98
99. Goldene Mehlkugel ..	1663	82·0	70·3	21·7	5·9	3·6	100
100. Eltzholz's tidlige	1447	97·7	80·8	17·2	5·2	3·6	99
1–100. Gennemsnitlig...	3235	216·1	201·3	8·8	11·6	8·7	

Sandjorden ved Askov og Vester Hassing 1894.

% Syge Askov	% Syge V. Hassing	Vægt pr. Knold i Kvint lagte Askov	lagte V. Hassing	avlede Askov	avlede V. Hassing	Begge Marker gennemsnitlig Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde Ctn.	% Syge	Vægt pr. Knold, Kv. lagte	av-lede
0·0	0·0	12·4	8·6	7·3	7·0	2940	254·0	0·0	10·5	7·1
0·0	0·0	6·4	9·8	7·2	4·8	2256	210·0	0·0	8·1	6·0
0 0	0·33	16·7	27·4	10·9	11·0	6168	269·9	0·16	22·0	10·9
0·0	0·42	10·3	12·6	5·3	7·4	3212	186·1	0·21	11·4	6·3
0·0	1·04	10·2	10·6	4·8	5·1	2915	189·2	0·52	10·4	4·9
0·0	0·0	14·0	13·3	6·0	7·9	3817	180·1	0·0	13·6	6·9
0·0	0·28	11·2	13·6	5·8	8·3	3477	225·2	0·14	12·4	7·0
0·0	0·07	12·6	8·0	5·2	6·3	2878	183·6	0·03	10·3	5·7
0·0	0·00	9·1	9·4	6·3	6·1	2591	200·5	0·00	9·2	6·2
0·74	0·74	10·7	10·5	4·7	4·3	2965	185·5	0·74	10·6	4·5
0·77	1·29	15·2	14·0	4·8	7·6	4085	197·0	1·03	14·6	6·2
0·25	1·15	18·2	15·1	8·6	10·0	4659	197·3	0·70	16·6	9·3
0·0	5·87	10·5	9·5	4·7	6·5	2803	171·1	2·93	10·0	5·6
3·44	10·87	7·3	8·9	6·6	5·8	2265	187·5	7·15	8·1	6·2
2·72	6·19	10·4	11·6	4·6	7·9	3080	181·7	4·45	11·0	6·2
0·0	6·70	12·1	11·1	6·0	8·8	3240	193·5	3·35	11·6	7·4

Tabel 19. (Fortsat.)

Sortens Navn		Lagt Pd. pr. Td. Ld.		Avlet pr. Td. Ld. Knolde, Ctn.	
		Askov	V. Hassing	Askov	V. Hassing
17.	Amaranth	3690	4880	116·0	240·0
18.	Seed........................	6130	4399	184·3	205·0
19.	Champion	2730	3412	144·5	190·0
20.	Brasil. Sydkartoffel	5170	4099	153·3	220·0
21.	Edelstein	3570	3660	129·0	240·0
22.	Dr. v. Eckenbrecher	4340	4799	136·0	230·0
23.	Charlotte	4680	3780	140·0	210·0
24.	Juwel	4540	5600	135·8	220·0
25.	Golden Early	3720	2100	121·8	225·0
26.	Hermosa....................	2270	3060	80·5	227·5
27.	Helios	3670	2453	164·5	160·0
28.	Gelbe Rose	2495	2240	107·5	215·0
29.	Patersons blaa irske	2990	3360	102·5	237·5
30.	Zborower....................	4010	6199	146·5	180·0
31.	Queen of the South.........	3570	2831	111·3	205·0
32.	Magnum Bonum	2680	3330	68·5	230·0
33.	Aspasia.....................	3645	3140	121·5	180·0
34.	Early Sunrise...............	2800	2988	97·0	220·0
35.	Sildig Rosen	2460	2460	108·0	212·5
36.	Tidlig Rosen................	3960	4379	116·0	200·0
37.	Buschs Schneeglöckchen	4440	3601	113·5	220·0
38.	Gul svensk Bordkartoffel....	2915	2601	110·8	185·0
39.	Richters Snerose............	3520	3200	124·0	190·0
40.	Prof. Kühn	2800	2268	99·5	180·0
41.	Improved peachblow	4080	2600	98·6	160·0
42.	Gul Æggeblomme...........	2030	2699	80·0	200·0
43.	Hvedholm	2410	2260	93·5	180·0
44.	Rothhaut	1930	2400	86·0	182·5
45.	Tidlig Hammersmith........	3050	2061	103·0	170·0
46.	North Pole	2320	3200	84·0	187·5
47.	Hee Spisekartoffel	2680	2660	48·9	170·0
48.	Hillners tidlige..............	2700	2400	66·0	220·0
49.	Vestjysk Fokerkartoffel	2750	3100	83·3	180·0
50.	Veitch's forb. Askeblade	1980	2400	81·3	160·0
51.	Goldelse, gl. Avl............	2620	1901	106·9	130·0
52.	Tidlig blaa 6 Ugers.........	3190	2800	75·7	130·0
53.	Gul Hamborger	2410	2159	64·3	130·0
54.	Goldene Mehlkugel	1060	1901	32·1	150·0
1—54.	Gennemsnitlig...	3229	3220	121·6	208·6

% Syge		Vægt pr. Knold i Kvint				Begge Marker gennemsnitlig				
Askov	V. Hassing	lagte		avlede		Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet pr. Td. Ld.	% Syge	Vægt pr. Knold. Kv.	
		Askov	V. Hassing	Askov	V. Hassing		Knolde Ctn.		lagte	avlede
0·0	0·99	13·2	17·4	4·0	5·9	4285	178·0	0·49	15·3	4·9
0·0	2·61	21·9	15·7	6·2	5·1	5265	194·6	1·30	18·8	5·6
0·27	4·44	9·8	12·2	7·8	4·4	3071	167·2	2·35	11·0	6·1
0·0	1·28	18·4	14·6	5·9	7·1	4635	186·6	0·64	16·5	6·5
1·55	2·82	12·8	13·1	5·9	6·8	3615	184·5	2·18	12·9	6·3
0·84	1·40	15·6	17·1	7·9	10·7	4570	183·0	1·12	16·3	9·3
0·0	1·58	16·7	13·5	4·3	6·0	4230	175·0	0·79	15·1	5·1
0·15	2·27	16·2	20·0	8·0	3·1	5070	177·9	1·21	18·1	5·5
0·0	4·42	13·3	7·5	4·8	5·5	2910	173·4	2·21	10·4	5·1
4·35	0·68	8·1	10·9	2·4	7·8	2665	154·0	2·51	9·5	5·1
0·0	0·93	13·1	8·8	4·3	7·5	3062	162·2	0·46	10·9	5·9
0·0	0·0	8·9	8·0	4·6	5·3	2367	161·2	0·0	8·4	4·9
0·0	0·67	10·7	12·0	3·5	8·0	3175	170·0	0·33	11·3	5·7
0·0	1·80	14·3	22·1	5·5	5·9	5104	163·2	0·90	18·2	5·7
0·21	0·17	12·8	10·1	4·9	6·3	3200	158·1	0·19	11·4	5·6
0·07	0·10	9·6	11·9	3·2	4·8	3005	149·2	0·08	10·7	4·0
0·0	0·0	13·0	11·2	6·8	6·2	3392	150·7	0·0	12·1	6·5
9·79	2·19	10·0	10·7	4·3	13·8	2894	158·5	5·99	10·3	9·0
0·0	0·95	8·8	8·8	4·9	6·8	2460	160·2	0·47	8·8	5·8
0·86	1·06	14·1	15·6	5·2	6·1	4169	158·0	0·96	14·8	5·6
0·79	0·58	15·9	12·9	4·4	6·3	4020	166·7	0·68	14·4	5·3
3·41	1·78	10·5	9·3	4·0	5·5	2758	147·9	2·59	9·9	4·7
0·0	3·11	12·6	11·4	4·6	8·4	3360	157·0	1·55	12·0	6·5
1·26	1·31	10·0	8·1	4·7	5·9	2534	139·7	1·28	9·0	5·3
0·0	0·0	14·6	10·0	5·5	7·7	3440	129·3	0·0	12·3	6·6
4·06	0·93	7·3	9·6	2·4	3·1	2364	140·0	2·49	8·4	2·7
2·14	1·51	8·6	8·1	2·7	3·6	2335	136·7	1·82	8·3	3·1
12·79	1·71	6·9	8·6	4·3	5·2	2165	134·2	7·25	7·7	4·7
4·85	1·44	10·9	7·4	3·9	3·8	2555	136·5	3·14	9·1	3·8
16·67	0·0	8·3	11·4	5·1	7·6	2760	135·7	8·33	9·8	6·3
23·54	5·77	9·6	9·5	3·0	4·7	2670	109·4	14·65	9·5	3·8
24·24	7·04	9·6	8·6	3·9	11·1	2550	143·0	15·64	9·1	7·5
4·20	1·14	9·8	11·1	4·2	5·9	2925	131·6	2·67	10·4	5·0
4·27	2·20	7·1	8·6	3·4	5·0	2190	120·6	3·23	7·8	4·2
11·23	2·83	9·4	6·8	3·0	3·9	2260	118·4	7·03	8·1	3·4
35·67	9·59	11·4	10·0	3·0	4·8	2995	102·8	22·63	10·7	3·9
1·56	6·06	8·6	7·7	2·4	4·9	2284	97·1	3·81	8·1	3·6
34·27	2·27	3·8	6·8	1·6	4·3	1480	91·0	18·27	5·3	2·9
3·91	2·12	11·5	11·5	5·0	6·5	3224	165·1	3·01	11·5	5·7

Afgrøder af 47 Kartoffelsorter
avlede ved Siden af de paa Tabel 6 opførte Sorter paa lette Sandjorder ved Askov 1894.

Tabel 20.

	Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde Ctn.	% Syge	Vægt pr. Knold Kvint lagte	Vægt pr. Knold Kvint avlede
1.	Pretiosa	2850	189·3	0·0	10·2	5·0
2.	Cupido	3770	181·5	0·0	13·5	4·9
3.	Germania	3040	171·3	0·0	10·9	5·3
4.	Phøbus	2370	163·5	0·0	8·5	3·7
5.	Albomang	6710	179·3	2·59	24·0	6·1
6.	Joung Baldur	3040	148·5	0·0	10·9	5·1
7.	Herkules	2800	140·1	0·0	10·0	5·6
8.	No Name	3810	156·0	0·10	13·6	6·3
9.	Cherusker	1980	129·5	0·0	7·1	4·9
10.	Juno	3010	120·4	0·0	10·8	6·7
11.	Kongekartoffel	3430	139·0	0·0	12·3	5·9
12.	Wonder of the World	5170	148·0	0·0	18·5	7·3
13.	Achilles	4100	160·5	2·18	14·6	6·2
14.	Borussia	2170	120·0	1·67	7·8	4·8
15.	Blanca	3960	121·5	3·09	14·1	5·7
16.	Cozko	3810	130·0	0·0	13·6	5·7
17.	Gul skotsk	3520	108·5	0·09	12·6	4·5
18.	Rødhudet Melkugle	6440	126·0	6·75	23·0	6·8
19.	Hundredfold Flamme	6370	98·0	0·0	22·8	7·2
20.	De tidliges Konge	4800	112·0	0·36	17·1	5·5
21.	Ninon	3280	106·0	1·89	11·7	4·4
22.	Annebjerggaard	4390	115·0	0·0	15·7	4·7
23.	Queen of the Valley	3040	117·5	6·38	10·9	4·7
24.	Lundby Kartoffel	3520	116·5	0·73	12·6	3·8
25.	Superior	3520	119·0	0·84	12·6	4·5
26.	Beauty of Hebron	3860	113·0	5·31	13·8	5·6
27.	Zwikauer	2560	95·0	0·0	9·1	3·0
28.	Sovereign	2750	102·3	3·66	9·8	2·4
29.	Silberhaut	3480	91·0	8·52	12·4	3·1
30.	Purple Prince	3380	98·0	0·0	12·1	6·0
31.	Charles Downing	2170	95·5	6·11	7·8	3·8
32.	Weisse Königin	4540	112·5	0·0	16·2	7·5
33.	Scottish Queen	3960	98·0	25·51	14·1	4·2
34.	Tidlig Vermont	3080	95·2	16·17	11·0	7·9
35.	Tidlig Goodrich	2030	100·0	0·0	7·3	6·4

Tabel 20. (Fortsat.)

	Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet pr. Td. Ld. Knolde Ctn.	% Syge	Vægt pr. Knold Kvint lagte	Vægt pr. Knold Kvint avlede
36.	Rural New Yorker...	4730	99·0	2·02	16·9	4·1
37.	Satisfaction..........	3380	91·7	2·18	12·1	3·8
38.	Remarcable..........	4150	90·0	0·0	14·8	4·7
39.	Lord Tennyson......	3190	86·0	6·98	11·4	3·6
40.	Early Mayflower	2020	75·7	6·61	7·2	4·1
41.	Sneflage.............	3960	75·0	9·33	14·1	4·2
42.	Sharpes Victor.......	2220	82·0	2·44	7·9	2·9
43.	Joseph Rigault......	3190	77·0	0·52	11·4	3·7
44.	Goldelse, Mfkt.......	1290	67·0	59·70	4·6	2·5
45.	Eltzholtzs tidlige.....	1540	71 0	11·26	5·5	2·1
46.	Vildbjerg Kartoffel ..	2580	51·9	22·16	9·2	1·9
47.	Ruby................	2080	46·7	53·10	7·4	3·0
1—47.	Gennemsnitlig...	3426	113·3	5·71	12·2	4·8

Gennemsnitstal
for 3 Aars Afgrøder af 51 Kartoffelsorter avlede paa Forsøgsstationen ved Tystofte 1892—94.

Tabel 21.

	Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet Ct. pr. Td. Ld.			% Syge	Vægt pr. Knold, Kvint	
			Samtlige Knolde	Friske Knolde	Syge og Læggekartoffl. fradragne		lagte	av-lede
1.	Athene..................	4707	400·1	391·9	344·8	1·9	16·8	14·2
2.	Blaa Kæmpe............	4990	328·5	325·7	275·8	0 9	17·8	19·3
3.	Cozko...................	4987	328·4	323·7	273·8	1·2	17·8	15·4
4.	Seed.....................	3817	321·9	318·3	280·1	1·1	13·6	14·3
5.	Achilles.................	4287	318·4	302·4	259·6	5·8	15·3	12·5
6.	Richters Imperator......	4730	310 8	307·1	259·8	1·2	16·9	16·4
7.	Heager Kartoffel.........	3953	307·6	295·1	255·6	3·8	14·1	10·2
8.	Fürst v. Lippe...........	4130	302·5	297·4	256·1	1·6	14·8	11·7
9.	No Name................	4033	300·3	294·6	254·2	2·0	14·4	15·0

Tabel 21. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet Ct. pr. Td. Ld.			% Syge	Vægt pr. Knold. Kvint	
		Samtlige Knolde	Friske Knolde	Syge og Læggekartofl. fradragne		lagte	av-lede
10. Brasil. Sydkartoffel	4750	298·7	287·7	240·2	3·8	17·0	13·7
11. Rigskansler	3387	295·6	295·6	261·7	0·0	12·1	10·1
12. Champion	3556	291·0	274·8	239·2	6·0	12·7	12·0
13. Aspasia	4360	286·4	284·6	241·0	0·6	15·6	12·7
14. Brahetrolleborg	3460	286·4	280·1	245·5	2·5	12·3	12·4
15. Dabersche	3273	283·0	277·6	244·8	2·3	11·7	10·6
16. Hermosa	3640	280·5	270·6	234·2	3·8	13·0	13·2
17. Blanca	4303	280 2	266·0	223·0	5·0	15·4	11·3
18. Edelstein	4047	279·6	271·1	230·7	3·1	14·5	11·3
19. Magnum Bonum	3047	279·4	274 2	243·8	2·0	10·9	10·8
20. Zborower	4860	279·0	267·8	219·2	4·0	17·4	16·6
21. Primadonna, rød	3547	272·7	263·1	227·6	3·5	12·7	9·5
22. Sildig Rosen	3657	272·2	262·5	226·0	3·3	13·1	11·9
23. Frigga	3960	271·3	270·6	231·0	0·2	14·2	13·8
24. Vestjysk Foderkartoffel	3413	271·2	260·8	226·6	4·0	12·2	15·1
25. Juno	3803	267·3	266·4	228·3	0·4	13·6	14·8
26. Albomang	3733	266·3	261·2	223·9	2·0	13·4	13·9
27. Andersen	3733	262·4	262·2	224·9	0·1	13·4	10·5
28. Tidlig Rosen	3653	261·4	249·0	212·5	4·2	13·0	10·9
29. Improved peachblow	3657	260·6	250·3	213·8	4·4	13·1	12·9
30. Amaranth	3977	256·9	245·8	206·1	5·7	14·2	11·2
31. Simson	3160	255·6	254·8	223·2	0·3	11·3	7·6
32. New Zealandsk Kartoffel	2873	255·2	235·6	206·8	7·8	10·3	9·5
33. Beauty of Hebron	4487	255·0	247·7	202·9	2·7	16·0	10·6
34. Gul svensk Bordkartoffel	3497	254·0	251·2	216·2	1·2	12·5	10·2
35. Odin	2570	251·5	244·5	218·8	2·8	9·2	9·3
36. Charlotte	4387	248·2	243·9	200·1	1·8	15·7	12·6
37. Kongekartoffel	3640	246·0	241·5	205·1	1·7	13·0	12·6
38. Gelbe Rose	3570	241·3	232·7	197·0	3·3	12·8	11·2
39. Zwikauer	2493	240·0	233 3	208·4	2·9	8·9	8·6
40. Nassengrund	2997	239·3	230·6	200 7	3·4	10·7	9·5
41. Golden Early	2937	238·8	230 6	201·2	3·6	10·5	7·8
42. Hee Spisekartoffel	2853	231·0	204·6	176·1	12·9	10·2	11·0
43. Tidlig Hammersmith	2640	228·9	211·4	185·0	8·0	9·4	8·2
44. Annebjerggaard	3620	225·2	221 2	185·0	1·6	12·9	10·5
45. Sovereign	2357	223·5	211·2	187·6	5·6	8·4	6·9
46. Gul Æggeblomme	2443	220·1	195·9	171·5	11·3	8·7	7·6
47. Gul Hamburger	2510	207·5	200·5	175·4	3·5	8·9	6·6

Tabel 21. (Fortsat.)

Sortens Navn	Lagt Pd. pr. Td. Ld.	Avlet Ct. pr. Td. Ld. Samtlige Knolde	Avlet Ct. pr. Td. Ld. Friske Knolde	Avlet Ct. pr. Td. Ld. Syge og Læggekartofl. fradragne	% Syge	Vægt pr. Knold. Kvint lagte	Vægt pr. Knold. Kvint avlede
48. Hvedholm	2203	203·7	188·0	167·6	7·7	7·9	7·6
49. Sneflage	2993	177·2	166·2	136·3	6·2	10·7	11·1
50. Goldelse	1873	157·0	147·1	128·4	6·5	6·7	7·3
51. Sharpes Victor	2223	126·4	124·7	102·5	1·3	7·9	6·1
1—51. Gennemsnitlig	3564	263·6	255·2	219·6	3·5	12·7	11·4

d. Forsøgene 1895—98.

Afgrøder af 71 Kartoffelsorter, avlede paa Lermarken ved Askov 1895.

Tabel 25

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Afgrøde pr. Td. Ld. Friske Knolde Ctn.	Afgrøde pr. Td. Ld. Friske ÷ Læggek. Ct.	Afgrøde pr. Td. Ld. Tørstof Ctn.	Afgrøde pr. Td. Ld. Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Afgrøde pr. Hektare Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
1. Athene	431	421	394	100·42	75·43	39066	9102	14·9	23·3	17·5	2·3
2. Phøbus	367	362	340	92·12	70·83	33265	8350	7·4	25·1	19·3	1·4
3. Nassengrund	333	327	304	84·92	65·60	30183	7697	8·9	25·5	19·7	1·7
4. Andersen	343	341	323	84·38	64·48	31090	7648	10·3	24·6	18·8	0·6
5. Hermann	338	319	300	80·11	60·50	30636	7261	9·2	23·7	17·9	5·6
6. Cherusker	323	321	301	74·94	56·20	29277	6793	8·9	23·2	17·4	0·5
7. Brahetrolleborg	327	303	272	74·23	55·26	29639	6728	9·6	22·7	16·9	7·3
8. Champion	306	274	244	70·99	53·24	27736	6435	9·0	23·2	17·4	10·3
9. Herkules	302	282	260	70·97	53·45	27373	6433	9·0	23·5	17·7	6·6
10. Cupido	299	298	272	70·86	53·52	27101	6423	8·4	23·7	17·9	0·5
11. Odin	308	279	257	70·84	52·98	27917	6421	7·6	23·0	17·2	9·6
12. Fürst v. Lippe	293	273	251	70·61	53·62	26558	6400	8·5	24·1	18·3	6·8
13. Frigga	266	264	235	6·916	53·73	24110	6269	10·7	26·0	20·2	0·8
14. Rigskansler	289	288	265	69·07	52·31	26195	6261	4·6	23·9	18·1	0·3
15. Hebe	295	275	252	68·15	51·04	26739	6177	8·4	23·1	17·3	6·8
16. Heagergaard	307	278	247	68·15	50·33	27826	6177	8·4	22·2	16·4	9·6
17. Dr. Maercker	340	327	305	67·66	47·94	30818	6133	11·3	19·9	14·1	4·0
18. Cozko	357	338	311	66·05	45·34	32358	5987	14·8	18·5	12·7	5·5

Tabel 25. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. samtlige Knolde Ctn.	friske Knolde Ctn.	friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
19. Simson	266	258	232	65·44	50·01	24110	5931	7·4	24·6	18·8	3·0
20. Germania	265	264	245	62·81	47·44	24020	5693	9·3	23·7	17·9	0·2
21. Pretiosa	270	269	250	62·64	46·98	24473	5678	10·4	23·2	17·4	0·4
22. Juwel	308	276	251	60·68	42·81	27917	5500	17·6	19·7	13·9	10·2
23. Blaa Kæmpe.....	301	291	265	60·50	43·04	27283	5484	15·7	20·1	14·3	3·3
24. Richters Imperat.	301	261	235	59·60	42·14	27283	5402	15·1	19·8	14·0	13·3
25. v. Eckenbrecher .	302	276	250	59·49	41·98	27373	5392	15·7	19·7	13·9	8·6
26. Seed.............	303	301	275	59·39	41·81	27464	5383	9·0	19·6	13·8	0·5
27. Wonder of t. World	332	324	294	58·43	39·18	30092	5296	14·5	17·6	11·8	2·3
28. Brasil. Sydkart...	292	290	267	54·60	37·67	26467	4949	9·7	18·7	12·9	0·5
29. No Name........	271	263	239	53·39	37·67	24563	4839	9·5	19·7	13·9	3·0
30. Joung Baldur....	231	230	211	50·36	36·96	20938	4565	6·8	21·8	16·0	0·6
31. Silberhaut	259	210	196	47·40	32·38	23476	4296	9·3	18·3	12·5	18·9
32. Aspasia..........	240	240	226	46·80	32·88	21754	4242	10·7	19·5	13·7	0·0
33. Gul skotsk	228	219	201	46·74	33·52	20666	4237	8·5	20·5	14·7	3·7
34. Tidlig Rosen.....	255	236	226	46·16	31·37	23113	4184	12·1	18·1	12·3	7·5
35. Helios	238	213	187	45·70	31·81	21572	4142	9·6	19·2	13·4	10·5
36. Achilles	278	225	204	45·59	29·47	25198	4132	12·0	16·4	10·6	18·9
37. Juno.............	216	209	190	44·28	31·75	19578	4014	8·7	20·5	14·7	3·2
38. Sildig Rosen.....	251	236	219	43·93	29·37	22751	3982	13·0	17·5	11·7	5·8
39. Queen of the South	231	231	211	41·81	28·41	20938	3790	8·3	18·1	12·3	0·0
40. Beauty of Hebrun	240	212	189	41·52	27·60	21754	3763	12·9	17·3	11·5	11·7
41. Lundbykartoffel..	246	209	186	40·84	26·57	22297	3702	11·1	16·6	10·8	15·2
42. Richt. Schneerose	220	220	203	40·48	27·72	19941	3669	8·1	18·4	12·6	0·0
43. Edelstein	217	163	145	40·36	27·78	19669	3658	9·8	18·6	12·8	24·7
44. Hermosa.........	205	168	151	39·77	27·88	18581	3605	6·8	19·4	13·6	18·1
45. Superior	235	203	183	39·72	26·09	21300	3600	10·9	16·9	11·1	13·6
46. Charlotte	194	180	162	39·19	27·94	17584	3552	9·2	20·2	14·4	7·0
47. Professor Kühn..	207	202	185	39·12	27·12	18762	3546	7·9	18·9	13·1	2·7
48. Svensk Bordkart.	222	212	191	38·63	25·75	20122	3501	8·6	17·4	11·6	4·5
49. Early Sunrise....	216	190	176	36·72	24·19	19578	3328	10·1	17·0	11·2	12·1
50. Queen of t. Valley	210	190	169	36·12	23·94	19034	3274	10·7	17·2	11·4	9·5
51. Weisse Kønigin .	251	250	224	35·89	21·34	22651	3253	10·2	14·3	8·5	0·4
52. B. Schneegløcken	206	180	168	35·64	23·69	18672	3230	7·0	17·3	11·5	12·4
53. Satisfaction	203	197	178	35·53	23·75	18400	3220	12·2	17·5	11·7	3·0
54. Daberche	169	140	125	34·65	24·84	15318	3141	7·0	20·5	14·7	16·9
55. Magn. Bonum....	191	188	170	34·00	22·92	17312	3082	7·2	17·8	12·0	1·4
56. Rural New Yorker	196	172	153	33·32	21·95	17765	3020	10·5	17·0	11·2	12·2

Tabel 25. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
57. Remarcable......	190	172	152	31·54	20·52	17222	2859	9·8	16 6	10·8	9·5
58. Zwikauer........	162	128	116	31·27	21·87	14684	2834	7·0	19·4	13·5	21·3
59. Vestj. Foderkart..	171	140	122	30·10	20·18	15499	2728	9 0	17·6	11·8	18·4
60. Joseph Rigault ..	169	168	155	29·58	19·77	15318	2681	7·6	17·5	11·7	0·9
61. Lord Tennyson ..	161	134	122	29·14	19·80	14593	2641	7·3	18·1	12·3	16·8
62. Borussia.........	149	140	126	29·06	20·41	13505	2634	6·4	19·5	13·7	6·1
63. Scottisch Queen .	172	96	84	28·72	18·75	15590	2603	9·4	16·7	10·9	44·3
64. Ninon	136	126	111	25·30	17·41	12327	2293	7·0	18·6	12·8	7·4
65. Hammersmith....	147	137	122	25·14	16·61	13324	2279	7·4	17·1	11·3	6·5
66. Charles Downing	142	124	110	24·28	16·05	12871	2201	7·9	17·1	11·3	12·7
67. Æggeblomme	142	110	98	24·14	15·90	12871	2188	5·5	17·0	11·2	22·5
68. Sneflage.........	123	83	66	23·25	16·11	11149	2107	8·8	18·9	13·1	32·5
69. Early Mayflower.	115	90	79	21·16	14·49	10424	1918	7·8	18·4	12·6	21·7
70. Jydsk Hedekart..	102	52	41	18 67	12·75	9245	1692	8·3	18·3	12·5	49·5
71. Tidlig blaa.......	91	58	49	16·20	10·92	8248	1468	6·4	17·8	12·0	36·3
Gennemsnit...	243	224	204	49·27	35·17	22026	4466	9·6	19·8	14·0	9·4

Afgrøder af 41 Kartoffelsorter
avlede paa Lermarken ved Askov 1896.

Tabel 26.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
1. Champion.........	416	413	384	97·34	73·22	37706	8823	14·8	23·4	17·6	0·8
2. Athene	465	464	429	96·72	69·75	42148	8767	14·7	20·8	15·0	0·3
3. Dr. v. Eckenbrecher	416	413	377	96·10	71·97	37706	8711	17·6	23·1	17·3	0·8
4. Gul skotsk........	422	413	380	95·37	70·90	38250	8644	13·0	22·6	16·8	2·0
5. Juwel	385	382	348	90·86	68·53	34896	8236	17·4	23 6	17·8	0·7

Tabel 26. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	samtlige Knolde Ctn.	friske Knolde Ctn.	friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
6. Rigskansler	385	385	366	90·86	68·53	34896	8236	8·4	23·6	17·8	0·0
7. Blaa Kæmpe	462	462	426	90·09	63·29	41876	8166	23·1	19·5	13·7	0·0
8. Richters Imperator	365	364	327	85·78	64·61	33084	7775	13·7	23·5	17·7	0·2
9. Prof. Dr. Maercker	354	349	324	81·42	60·89	32037	7380	12·5	23·0	12·2	1·3
10. Herkules	355	351	328	81·30	60·71	32177	7369	15·1	22·9	17·1	1·2
11. Magnum Bonum ..	394	393	360	80·77	57·92	35712	7321	11·3	20·5	14·7	0·3
12. Seed	373	373	349	79·45	57·82	33809	7201	16·9	21·3	15·5	0·0
13. Frigga	320	320	295	78·40	59·84	29005	7106	11·4	24·5	18·7	0·2
14. Jydsk Hedekart...	350	345	332	77·35	57·05	31724	7011	11·8	22·1	16·3	1·4
15. Professor Kühn ...	372	369	340	75·52	53·94	33718	7845	11·0	20·3	14·5	0·8
16. Queen of the South	370	369	339	74·37	52·91	33537	6741	11·4	20·1	14·3	0·2
17. Pretiosa	360	360	337	72·36	51·48	32630	6559	12·8	20·1	14·3	0·0
18. Richt. Schneerose.	353	351	320	70·95	50·48	31996	6431	10·7	20·1	14·3	0·6
19. Fürst v. Lippe	297	295	268	68·31	51·08	26920	6192	9·4	23·0	17·2	0·6
20. Phøbus	303	303	279	67·57	50·00	27464	6125	7·5	22·3	16·5	0·0
21. Vestjydsk Foderk.	322	319	290	67·30	48·62	29186	6100	14·3	20·9	15·1	0·7
22. Joseph Rigault ...	341	340	318	66·15	46·38	30908	5996	13·0	19·4	13·6	0·5
23. Æggeblomme	309	308	292	66·13	48·20	28008	5994	11·0	21·4	15·6	0·3
24. Edelstein	301	295	269	65·32	47·86	27283	5921	13·1	21·7	15·9	2·2
25. Remarcable	324	320	297	64·80	46·01	29367	5873	15·2	20·0	14·2	1·2
26. Cherusker	311	311	285	64·38	76·34	28189	5835	10·7	20·7	14·9	0·1
27. Wonder of t. World	311	309	280	64·07	46·03	28189	5807	18·4	20·6	14·8	0·6
28. Anderssen	292	291	259	62·20	45·26	26467	5638	9·4	21·3	15·5	0·2
29. Germania	285	284	258	60·99	44·46	25832	5528	11·1	21·4	15·6	0·4
30. Sildig Rosen	291	286	257	56·16	39·29	26376	5090	13·5	19·5	13·5	1·9
31. Tidlig Rosen	281	275	253	55·64	39·34	25470	5043	15·1	19·8	14·0	2·0
32. Simson	250	244	218	55·50	41·00	22660	5031	7·1	22·2	16·4	2·3
33. Lord Tennyson ...	245	239	220	51·94	37·73	22207	4708	10·9	21·2	15·4	2·5
34. Nassengrund	225	216	181	51·75	38·70	20394	4691	8·0	23·0	17·2	3·7
35. Svensk Bordkart.	251	249	225	49·20	34·64	22751	4459	9·6	19·6	13·8	0·8
36. Sneflage	223	220	207	44·60	31·67	20203	4043	12·5	20·0	14·2	1·3
37. Early Mayflower ..	216	215	202	44·28	31·75	19578	4014	12·8	20·5	14·7	0·2
38. Beauty of Hebrun	216	210	184	41·47	28·94	19578	3759	11·7	19·2	13·4	2·8
39. Charles Downing .	202	200	180	40·40	28·68	18309	3662	10·2	20·0	14·2	1·0
40. Hammersmith	198	196	173	39·01	27·52	17947	3536	10·6	19·7	13·9	1·0
41. Queen of t. Valley	163	163	142	34·23	24·78	14774	3103	10·8	21·0	15·2	0·0
Gennemsnit...	319	316	290	68·21	49·71	28914	6183	12·5	21·3	15·5	0·9

Afgrøder af 41 Kartoffelsorter
avlede paa Lermarken ved Askov 1897.

Tabel 27.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Kv. Knold.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Ctn.	Tørstof Ctn.				
1. Blaa Kæmpe......	311	310	238	64·38	46·34	28189	5835	17·9	20·7	14·9	0·4
2. Wonder of t. World	265	264	203	52·47	37·10	24020	4756	13·6	19·8	14·0	0·2
3. Simson............	223	222	194	51·96	39·03	20213	4710	7·0	23·3	17·5	0·7
4. Juwel.............	248	247	191	51·83	37·45	22479	4698	15·2	20·9	15·1	0·6
5. Seed..............	266	265	220	51·34	35·91	24110	4653	10·2	19·3	13·5	0·6
6. Prof. Dr. Maercker	232	230	190	48·95	35·50	21028	4437	12·2	21·1	15·3	0·9
7. Pretiosa...........	224	223	177	48·61	35·62	20303	4406	9·2	21·7	15·9	0·4
8. Athene............	224	213	164	47·26	34·27	20303	4284	10·9	21·1	15·3	4·6
9. Edelstein..........	241	234	178	47·24	33·26	21844	4282	13·0	19·6	13·8	2·9
10. Richters Imperator	227	224	190	46·54	33·37	20575	4218	15·3	20·5	14·7	1·1
11. Nassengrund	189	187	167	45·17	34·21	17131	4094	7·2	23·9	18·1	1·2
12. Phøbus............	194	192	164	44·81	33·56	17584	4062	6·9	23·1	17·3	1·0
13. Fürst v. Lippe	181	177	146	42·90	32·40	16406	3888	8·7	23·7	17·9	2·4
14. Dr. v. Eckenbrecher	211	207	160	42·83	30·60	19125	3882	16·2	20·3	14·5	1·9
15. Gul sv. Bordkart. .	219	216	182	42·71	30·00	19850	3871	10·4	19·5	13·7	1·4
16. Frigga	162	162	120	41·80	32·40	14684	3789	8·7	25·8	20·0	0·0
17. Andersen..........	181	178	143	41·63	31·13	16406	3773	8·0	23·0	17·2	1·7
18. Rigskansler	165	165	137	40·59	31·02	14956	3679	7·2	24·6	18·8	0·0
19. Cherusker.........	188	186	144	40·04	29·14	17040	3629	8·3	21·3	15·5	0·9
20. Germania	181	180	143	39·46	28·96	16406	3577	7·7	21·8	16·0	0·6
21. Champion	175	171	126	38·15	28·00	15862	3458	8·6	21·8	16·0	2·3
22. Magnum Bonum...	192	192	156	38·02	26·88	17403	3446	7·5	19·8	14·0	0·4
23. Beauty of Hebron .	195	189	153	36·86	25·55	17675	3341	11·9	18·9	13·1	2·8
24. Queen of t. Valley	192	185	151	36·48	25·34	17403	3307	13·1	19·0	13·2	3·5
25. Sildig Rosen	185	167	134	36·08	25·35	16768	3270	8·7	19·5	13·7	9·7
26. Æggeblomme......	175	165	139	36·05	25·90	15862	3268	6·4	20·6	14·8	5·4
27. Remarcable	182	179	129	36·04	25·48	16496	3267	11·3	19·8	14·0	1·7
28. Joseph Rigault....	182	181	137	35·85	25·30	16496	3249	7·7	19·7	13·9	0·6
29. Richters Schneerose	176	175	139	34·85	24·64	15953	3159	6·7	19·8	14·0	0·4
30. Lord Tennyson	170	161	129	34·34	24·48	15409	3112	9·9	20·2	14·4	5·1
31. Queen of the South	171	170	131	33·52	23·60	15499	3038	6·6	19·6	13·8	0·8
32. Vestjysk Foderkart.	180	171	125	33·30	22·86	16315	3018	10·8	18·5	12·7	4·7
33. Early Mayflower ..	160	146	107	31·68	22·40	14502	2871	11·1	19·8	14·0	8·4
34. Herkules	150	149	97	31·50	22·80	13596	2855	7·4	21·0	15·2	0·7
35. Charles Downing. .	150	142	107	30·90	22·20	13596	2801	8·8	20·6	14·8	5·3

Tabel 27. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Ctn.	Tørstof Ctn.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
36. Professor Kühn ...	150	149	112	30·15	21·45	13596	2733	6·5	20·1	14·3	0·9
37. Tidlig Rosen	153	140	92	29·84	20·96	13868	2705	8·9	19·5	13·7	8·3
38. Gul skotsk	149	146	106	28·91	20·26	13505	2620	7·2	19·4	13·6	2·2
39. Sneflage...........	133	121	71	26·73	19·02	12055	2423	10·5	20·1	14·3	9·4
40. Hammersmith	123	111	69	23·12	15·99	11149	2096	6·8	18·8	13·0	9·8
41. Jydsk Hedekartoffel	103	86	50	20·50	14·52	9336	1858	7·3	19·9	14·1	16·1
Gennemsnit...	190	185	144	39·40	28·40	17222	3571	9·7	20·8	15·0	3·0

Afgrøder af 48 Kartoffelsorter, avlede paa Lermarken ved Askov 1898.

Tabel 28.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
1. Simson.............	281	280	241	69·41	53·11	25524	6291	8·6	24·7	18·9	0·6
2. Blaa Kæmpe	344	342	268	66·05	46·10	31180	5987	18·3	19·2	13·4	0·7
3. Athene.............	296	286	244	65·12	47·95	26829	5902	14·4	22·0	16·2	3·4
4. Dr. Maercker	313	310	279	64·79	46·64	28370	5873	13·6	20·7	14·9	1·0
5. Juwel	311	301	254	62·20	44·16	28189	5638	14·4	22·0	14·2	3·2
6. Richters Imperator	300	300	248	62·10	44·70	27192	5629	15·8	20·7	14·9	0·0
7. Phøbus............	256	256	230	61·95	47·10	23204	5615	6·4	24·2	18·4	0·1
8. Fürst v. Lippe	249	248	200	61·01	46·56	22569	5530	8·9	24·5	18·7	0·3
9. Gloria..............	247	246	238	59·03	44·21	22388	5350	8·9	23·9	18·1	0·2
10. Dr. v. Eckenbrecher	292	290	242	58·11	41·17	26467	5267	15·9	19·9	14·1	0·9
11. Wonder of t. World	285	285	239	56·72	40·19	25832	5141	13·7	19·9	14·1	0·0
12. Frigga	222	222	186	55·28	42·40	20122	5011	9·1	24·9	19·1	0·0
13. Cherusker.........	230	230	199	52·21	38·87	20847	4732	9·3	22·7	16·9	0·0

Tabel 28. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
14. Edelstein	248	211	167	51·58	37·20	22479	4675	10·7	20·8	15·0	14·9
15. Fortuna	247	247	231	50·39	36·06	22388	4567	9·0	20·4	14·6	0·0
16. Queen of the Valley	284	258	214	50·27	33·80	25742	4556	10·5	17·7	11·9	9·0
17. Champion	210	207	171	49·77	37·59	19034	4511	10·8	23·7	17·9	1·3
18. Germania	216	213	194	49·68	37·15	19578	4503	8·8	23·0	17·2	1·3
19. Beauty of Hebron	271	230	191	48·78	33·06	24563	4421	10·2	18·0	12·2	15·2
20. Sulima	212	211	190	46·64	34·34	19216	4227	7·0	22·0	16·2	0·5
21. Korezak	203	201	179	46·49	34·71	18400	4214	9·4	22·9	17·1	1·0
22. Dr. Orth	230	229	206	46·23	32·89	20847	4190	14·5	20·1	14·3	0·2
23. Seed	243	242	210	45·93	31·83	22026	4163	13·1	18·9	13·1	0·4
24. Professor Kühn	218	212	190	45·13	32·48	19760	4091	9·9	20·7	14·9	2·6
25. Montblanc	209	195	169	44·52	32·40	18944	4035	10·4	21·3	15·5	6·7
26. Queen of the South	218	217	194	44·04	31·39	19760	3992	9·9	20·2	14·4	0·8
27. Magnum Bonum	212	212	189	43·46	31·16	19216	3939	9·5	20·5	14·7	0·0
28. Leck	215	213	185	43·43	30·96	19488	3937	8·5	20·2	14·4	0·7
29. Gul skotsk	197	195	162	43·34	31·91	17856	3928	8·5	22·0	16·2	1·2
30. Tokzola	216	216	190	43·20	30·67	19578	3916	10·6	20·0	14·2	0·2
31. Kilpert Marienfelde	241	240	217	42·42	28·44	21844	3845	8·3	17·6	11·8	0·4
32. Rigskansler	167	167	141	39·75	30·06	15137	3603	7·7	23·8	18·0	0·0
33. Tidlig Rosen	218	191	153	39·46	26·81	19760	3577	8·6	18·1	12·3	12·3
34. Kaiserin Augusta	190	190	168	39·14	28·12	17222	3548	11·4	20·6	14·8	0·0
35. Stella	221	217	194	38·68	25·86	20031	3506	7·8	17·5	11·7	1·6
36. Max Eith	174	174	151	38·45	28·36	15771	3485	12·4	22·1	16·3	0·3
37. Geheimrath Thiel	173	167	144	37·71	27·68	15681	3418	11·3	21·8	16·0	3·1
38. Æggeblomme	183	167	136	36·05	25·44	16587	3268	7·3	19·7	13·9	8·8
39. Blanca	174	164	124	35·84	25·75	15771	3249	8·2	20·6	14·8	6·0
40. Rüprecht Rausern	152	152	138	32·53	23·71	13777	2949	6·3	21·4	15·6	0·3
41. Vestj. Foderkart	162	162	126	29·81	20·41	14684	2702	8·3	18·4	12·6	0·2
42. Hammersmith	146	142	116	27·30	18·83	13233	2474	7·2	18·7	12·9	2·5
43. Gul sv. Bordkart.	156	155	119	26·83	17·78	14140	2432	6·2	17·2	11·4	0·7
44. Jydsk Hedekart	122	99	78	26·11	19·03	11058	2367	6·7	21·4	15·6	18·9
45. Juli	150	148	124	26·10	17·40	13596	2366	6·8	17·4	11·6	0·9
46. Freemann	126	120	92	23·56	16·25	11421	2135	7·6	18·7	12·9	4·8
47. New Zeeland	97	96	83	18·04	12·42	8792	1635	5·4	18·6	12·8	1·3
48. Richters tidl. blaa	95	95	75	17·96	12·45	8611	1628	10·6	18·9	13·1	0·0
Gennemsnit	217	211	181	45·05	32·46	19669	4083	9·9	20·7	14·8	2·7

Afgrøder af 68 Kartoffelsorter,
avlede paa Forsøgsmarken ved Lyngby 1895.

Tabel 29.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Rigskansler	280	280	252	82·60	66·36	25379	7487	8·2	29·5	23·7	0·1
2. Charles Downing	295	294	263	80·24	63·13	26739	7273	8·5	27·2	21·4	0·3
3. Champion	296	291	255	76·66	59·50	26829	6948	11·4	25·9	20·1	1·8
4. Heagergaard	278	277	241	75·61	59·49	25198	6853	8·9	27·2	21·4	0·2
5. Hermosa	265	264	223	75·53	60·16	24020	6846	10·3	28·5	22·7	0·5
6. Simson	249	249	222	74·20	59·76	22569	6725	7·5	29·8	24·0	0·0
7. Athene	291	290	249	73·33	56·45	26376	6647	11·3	25·2	19·4	0·2
8. Brahetrolleborg	289	288	248	72·83	56·07	26195	6601	11·7	25·2	19·4	0·4
9. Richters Imperator	284	284	245	72·42	55·95	25742	6564	12·7	25·5	19·7	0·0
10. Juwel	288	286	245	72·00	55·30	26104	6526	15·3	25·0	19·2	0·6
11. Blaa Kæmpe	313	313	271	69·49	51·33	28370	6299	15·7	22·2	16·4	0·0
12. Rural New Yorker	294	293	251	68·50	51·45	26648	6209	15·4	23·3	17·5	0·4
13. Odin	254	253	226	68·33	53·59	23023	6193	7·7	26·9	21·1	0·1
14. Helios	272	270	238	68·00	52·22	24654	6164	9·8	25·0	19·2	0·5
15. Phøbus	257	256	225	67·59	52·69	23294	6126	7·0	26·3	20·5	0·2
16. Hebe	271	269	231	67·21	51·49	24563	6092	11·3	24·8	19·0	0·6
17. Cotzko	313	313	269	66·36	48·20	28370	6015	10·5	21·2	15·4	0·2
18. Hermann	234	233	195	66·22	52·65	21210	6002	9·1	28·3	22·5	0·2
19. Gul skotsk	259	259	228	66·05	51·02	23476	5987	12·5	25·5	19·7	0·2
20. Vestj. Foderkart.	278	276	240	64·77	48·65	25198	5871	9·0	23·3	17·5	0·2
21. Dabersche	244	244	216	64·17	50·02	22116	5816	7·7	26·3	20·5	0·0
22. Edelstein	267	258	224	63·28	47·79	24201	5736	10·6	23·7	17·9	3·2
23. Sildig Rosen	285	285	249	62·70	46·17	25832	5683	10·6	22·0	16·2	0·0
24. Dr. v. Eckenbrecher	259	257	218	62·16	47·14	23476	5634	12·9	24·0	18·2	0·6
25. Achilles	296	293	259	61·86	44·70	26829	5607	9·3	20·9	15·1	1·1
26. Seed	275	274	237	61·60	45·65	24926	5583	10·9	22·4	16·6	0·3
27. Anderssen	224	224	188	61·38	48·38	20303	5563	9·2	27·4	21·6	0·1
28. Aspasia	258	258	218	61·15	46·18	23385	5543	12·8	23·7	17·9	0·1
29. Herkules	252	250	212	60·98	46·37	22841	5527	9·1	24·2	18·4	0·9
30. Joung Baldur	232	232	199	60·09	46·63	21028	5447	8·9	25·9	20·1	0·2
31. Pretiosa	246	245	207	60·02	45·76	22297	5440	8·4	24·4	18·6	0·4
32. Professor Maercker	244	244	211	59·54	45·38	22116	5397	10·4	24·4	18·6	0·2
33. Nassengrund	222	221	190	59·27	46·40	20122	5372	7·7	26·7	20·9	0·5
34. Fürst Lippe	234	234	193	58·97	45·40	21210	5345	13·1	25·2	19·4	0·1

Tabel 29. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
35. Cherusker	218	218	183	58·64	46·00	19760	5315	7·0	26·9	21·1	0·0
36. Brasil. Sydkartoffel	258	258	225	56·76	41·80	23385	5145	11·0	22·0	16·2	0·1
37. Wonder of t. World	258	258	221	56.76	41·80	23385	5145	12·5	22·0	16·2	0·2
38. Juno	217	217	183	56·20	43·62	19669	5094	11·8	25·9	20·1	0·0
39. Magnum Bonum ...	243	243	214	55·16	41·07	22026	5000	9·8	22·7	16·9	0·0
40. Superior	257	251	217	55·00	40·09	23294	4985	9·2	21·4	15·6	2·5
41. Queen of the South	228	228	199	54·72	41·50	20666	4960	8·8	24·0	18·2	0·0
42. Remarcable	245	243	207	54·39	40·18	22207	4930	11·5	22·2	16·4	0·9
43. Sildig Rosen	264	260	227	54·12	38·81	23929	4905	9·7	20·5	14·7	1·4
44. Early Sunrise	254	249	224	53·09	38·35	23023	4812	8·8	20·9	15·1	1·9
45. Weisse Königin ...	276	274	235	52·72	36·71	25017	4779	13·5	19·1	13·3	0·9
46. Charlotte	235	234	201	52·64	39·01	21300	4771	14·4	22·4	16·6	0·7
47. Zwikauer	221	220	188	51·94	39·12	20031	4708	6·2	23·5	17·7	0·6
48. Professor Kühn ...	228	228	208	51·76	38·53	20666	4692	9·7	22·7	16·9	0·0
49. Frigga	184	184	150	51·52	40·85	16678	4670	8·9	28·0	22·2	0·7
50. Joseph Rigault	230	229	199	51·52	38·18	20847	4670	10·0	22·4	16·6	0·3
51. Gul sv. Bordkart. .	210	210	178	50·82	38·64	19034	4606	8·5	24·2	18·4	0·2
52. Queen of the Valley	242	240	206	50·58	36·54	21935	4585	7·6	20·9	15·1	0·7
53. Lundbykartoffel ...	234	232	194	49·61	36·04	21210	4497	8·0	21·2	15·4	1·1
54. Beauty of Hebron .	223	223	185	49·51	36·57	20213	4488	8·0	22·2	16·4	0·2
55. Richters Schneerose	231	231	203	49·43	36·04	20938	4480	9·4	21·4	15·6	0·0
56. Satisfaction	220	220	194	49·28	36·52	19941	4467	10.2	22·4	16·6	0·0
57. Lord Tennyson	220	216	189	48·84	37·08	19941	4427	12·2	22·2	16·4	1·7
58. Silberhaut	209	208	182	48·70	36·58	18944	4414	8·2	23·3	17·5	0·6
59. Borussia	206	205	171	48·41	36·46	18672	4388	7·4	23·5	17·7	0·4
60. Germania	220	219	191	46·64	33·88	19941	4227	7·8	21·2	15·4	0·7
61. Cupido	180	180	148	45·36	34·92	16315	4111	5·5	25·2	19·4	0·0
62. Æggeblomme	208	203	183	44·51	32·45	18853	4034	6·0	21·4	15·6	2·5
63. Ninon	207	207	173	43·88	31·88	18762	3977	9·8	21·2	15·4	0·0
64. Sneflage	185	179	151	43·48	32·75	16768	3941	8·8	23·5	17·7	4·0
65. Maltese	204	203	183	43·25	31·42	18491	3920	5·3	21·2	15·4	0·6
66. Early Mayflower ..	165	162	132	37·46	27·89	14956	3395	7·0	22·7	16·9	2·0
67. Hammersmith	148	145	125	30·93	22·35	13415	2804	7·2	20·9	15·1	1·7
68. No Name	95	95	67	17·77	12·26	8611	1611	8·0	18·7	12·9	0·0
Gennemsnit ...	243	242	208	58·10	44·02	22026	5266	9·8	23·8	18·0	0·6

Afgrøder af 41 Kartoffelsorter,

avlede paa Forsøgsmarken ved Lyngby 1896.

Tabel 30.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Gloria	348	346	320	81·08	60·90	31543	7349	8·8	23·3	17·5	0·8
2. Simson	329	321	298	77·32	58 23	29821	7008	7·6	23·5	17·7	2·6
3. Frigga	294	292	263	76·15	59·09	26648	6902	14·6	25·9	20·1	0·8
4. Fürst Lippe	311	247	266	74·64	56·60	28189	6765	10·6	24·0	18·2	4·2
5. Blaa Kæmpe	345	345	300	73·14	53·13	31271	6629	17·6	21·2	15·4	0·0
6. Phøbus	301	298	275	72·24	54·78	27283	6548	7·3	24·0	18·2	1·0
7. Rigskansler	279	279	252	70·31	54·13	25289	6373	10·8	25·2	19·4	0·0
8. Richters Imperator	291	273	237	69·84	52·96	26376	6330	18·5	24·0	18·2	6·0
9. Montblanc	344	322	290	69·63	49·74	31180	6311	12·8	20·3	14·5	6·3
10. Juwel	290	274	229	68·73	51·91	26286	6230	16·3	23·7	17·9	5·7
11. Nassengrund	292	269	242	68·62	51·68	26467	6220	8·2	23·5	17·7	7·9
12. Pretiosa	301	289	255	67·42	49·97	27283	6111	8·2	22·4	16·6	4·0
13. Athene	293	293	262	65·63	48·64	26558	5949	10·1	22·4	16·6	0·0
14. Anderssen	276	276	244	65·41	49·40	25017	5929	8·0	23·7	17·9	0·0
15. Dr. v. Eckenbrecher	277	260	223	63·43	47·37	25107	5749	16·0	22·9	17·1	6·0
16. Champion	256	241	200	62·46	47·62	23205	5661	8·9	24·4	18·6	5·7
17. Sildig Rosen	270	224	188	60·48	44·82	24473	5482	16·1	22.4	16·6	16·9
18. Professor Maercker	259	257	219	57·50	42·48	23476	5212	11·0	22·2	16·4	0·9
19. Edelstein	247	211	177	54·83	40·51	22388	4970	12·5	22·2	16·4	14·4
20. Professor Kühn	251	245	210	53·71	39·16	22751	4868	10·5	21·4	15·6	2·6
21. Gul skotsk	227	214	179	52·89	39·73	20575	4794	10·6	23·3	17·5	5·7
22. Richters Schneerose	249	241	212	52·79	38·35	22569	4785	9·9	21·2	15·4	3·2
23. Vestj. Foderkart.	249	227	183	52·04	37·60	22569	4717	11·2	20·9	15·1	8·9
24. Herkules	217	210	187	51·00	38·41	19669	4623	8·6	23·5	17·7	3·3
25. Gul sv. Bordkart.	218	218	185	50·79	38·15	19760	4604	11·4	23·3	17·5	0·0
26. Seed	250	241	206	50·75	36·25	22660	4600	12·8	20·3	14·5	3·5
27. Sildig Rosen	233	193	159	50·33	36·81	21119	4562	12·4	21·6	15·8	17·2
28. Juli	231	221	206	49·90	36·50	20938	4523	8·1	21·6	15·8	4·4
29. Beauty of Hebron	216	176	144	47·95	35·42	19578	4346	12·2	22·2	16·4	18·5
30. Wonder of t. World	232	230	193	47·10	33·64	21028	4269	11·8	20·3	14·5	1·1
31. Queen of the Valley	194	174	135	45·59	34·34	17584	4132	10·6	23·5	17·7	10·6
32. Remarcable	215	170	132	45·58	33·11	19488	4131	11·1	21·2	15·4	21·0
33. Cherusker	204	204	174	45·29	33·46	18491	4165	9·5	22·2	16·4	0·0
34. Queen of the South	225	223	192	43·43	30·38	20394	3937	9·3	19·3	13·5	0·9
35. Magnum Bonum	222	214	190	43·29	30·41	20122	3924	10·5	19·5	13·7	3.5

Tabel 30. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
36. Lord Tennyson....	200	147	110	41·80	30·20	18128	3789	10·6	20·9	15·1	26·6
37. Æggeblomme.....	183	129	107	40·99	30·38	16587	3715	7·0	22·4	16·6	29·5
38. Joseph Rigault....	213	209	177	40·26	27·90	19306	3649	9·3	18·9	13·1	1·7
39. Early Maryflower .	161	149	121	37·84	28·50	14593	3430	7·2	23·5	17·7	7·2
40. Sneflage...........	158	139	110	35·08	25·91	14321	3180	8·1	22·2	16·4	11·7
41. Hammersmith.....	136	131	104	30·19	22·30	12327	2736	5·4	22·2	16·4	4·0
Gennemsnit...	251	235	204	56·28	41·75	22751	5101	10·8	22·4	16·6	6·5

Afgrøder af 43 Kartoffelsorter,
avlede paa Forsøgsmarken ved Lyngby 1897.

Tabel 31.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
1. Rigskansler.......	305	305	272	90·89	73·20	27645	8238	11·5	29·8	24·0	0·0
2. Gloria............	320	297	269	87·04	68·48	29005	7889	9·7	27·2	21·4	7·1
3. Seed..............	336	335	292	81·98	62·50	30455	7431	13·2	24·4	18·6	0·2
4. Blaa Kæmpe......	354	354	305	80·36	59·83	32087	7284	21·9	22·7	16·9	0·1
5. Montblanc........	320	275	241	77·44	58·88	29005	7019	11·3	24·2	18·4	13·9
6. Simson...........	273	264	234	74·26	58·48	24745	6731	8·6	27·2	21·4	3·2
7. Professor Maercker	308	304	270	73·92	56·06	27917	6700	14·1	24·0	18·2	1·3
8. Richters Imperator	289	285	242	71·67	54·91	26195	6496	15·9	24·8	19·0	1·5
9. Germania.........	274	260	221	69·87	53·98	24835	6333	11·5	25·5	19·7	5·0
10. Phøbus...........	267	256	227	67·28	51·80	24201	6098	9·3	25·2	19·4	4·2
11. Dr. v. Eckenbrecher	276	261	220	66·79	50·78	25017	6054	15·2	24·2	18·4	5·6
12. Athene...........	271	250	223	66·12	50·41	24563	5993	14·5	24·4	18·6	7·8
13. Champion.........	267	244	212	64·61	49·13	24201	5856	13·0	24·2	18·4	8·6
14. Irisch Daysy......	299	275	191	64·58	47·24	27101	5854	13·4	21·6	15·8	7·9

Tabel 31. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld. Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Afgrøde pr. Hektare Knolde Kg.	Tørstof Kg.	Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
15. Fürst v. Lippe	241	209	181	63·38	49·41	21844	5745	12·4	26·3	20·5	13·1
16. Juwel	269	254	213	62·68	47·08	24382	5681	15·5	23·3	17·5	5·6
17. Frigga	217	214	177	60·76	48·17	19669	5507	10·4	28·0	22·2	1·0
18. Anderssen	241	230	202	60·25	46·27	21844	5461	10·9	25·0	19·2	4·4
19. Edelstein	253	248	213	59·46	44·78	22932	5389	9·9	23·5	17·7	1·7
20. Pretiosa	254	238	213	59·18	44·45	23023	5364	12·5	23·3	17·5	6·5
21. Sildig Rosen	260	259	219	57·20	42·12	23566	5185	10·3	22·0	16·2	0·5
22. Herkules	229	196	164	53·82	40·53	20757	4878	12·5	23·5	17·7	14·4
23. Magnum Bonum...	241	238	207	53·50	39·52	21844	4849	9·7	22·2	16·4	1·2
24. Queen of the Valley	244	243	209	52·22	38·06	22116	4733	9·4	21·4	15·6	0·5
25. Juli	239	239	211	51·62	37·76	21663	4679	6·3	21·6	15·8	0·0
26. Joseph Rigault	233	231	.203	51·26	37·75	21119	4646	9·9	22·0	16·2	1·0
27. Beauty of Hebron .	234	231	198	50·54	36·97	21210	4581	9·2	21·6	15·8	1·1
28. Lord Tennyson	222	214	184	50·39	37·52	20122	4567	9·0	22·7	16·9	3·9
29. Richters Schneerose	221	220	188	49·06	36·24	20031	4447	9·7	22·2	16·4	0·4
30. Queen of the South	223	221	193	49·06	36·13	20213	4447	11·2	22·0	16·2	0·6
31. Professor Kühn ...	223	220	189	49·06	36·13	20213	4447	10·8	22·0	16·2	1·1
32. Tidlig Rosen	228	223	186	48·34	35·11	20666	4382	10·1	21·2	15·4	2·1
33. Cherusker	203	199	170	48·11	36·34	18400	4361	10·7	23·7	17·9	2·4
34. Vestj. Foderkart...	226	225	190	47·91	34·80	20485	4343	10·9	21·2	15·4	0·4
35. Gul skotsk	205	176	146	47·77	35·88	18581	4330	10·4	23·3	17·5	14·1
36. Wonder of t. World	231	231	194	46·89	33·50	20938	4250	13·5	20·3	14·5	0·0
37. Charles Downing..	196	196	173	45·67	34·30	17765	4140	7·8	23·3	17·5	0·0
38. Remarcable	211	208	173	45·58	33·34	19125	4131	12·2	21·6	15·8	1·2
39. Freemann	189	188	155	42·34	31·37	17131	3838	9·1	22·4	16·6	0·6
40. Sneflage	184	180	150	41·77	31·10	16678	3786	8·2	22·7	16·9	2·2
41. Early Mayflower ..	182	180	151	40·40	29·85	16496	3662	7·5	22·2	16·4	1·4
42. Æggeblomme......	184	178	153	38·46	27·78	16678	3486	6·1	20·9	15·1	3·3
43. Hammersmith	178	178	158	37·74	27·41	16134	3421	7·3	21·2	15·4	0·2
Gennemsnit...	247	238	204	58·17	43·85	22388	5273	11·1	23·4	17·6	3·5

Afgrøder af 38 Kartoffelsorter,

avlede paa Forsøgsmarken ved Lyngby 1898.

Tabel 32.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Rigskansler	183	183	150	56·00	45·38	16587	5076	7·0	30·6	24·8	0·0
2. Zawioza..........	186	186	159	54·13	43·34	16859	4906	8·2	29·1	23·3	0·0
3. Gratia	179	179	148	54·06	43·68	16225	4900	7·8	30·2	24·4	0·0
4. Gloria............	186	186	154	53·75	42·97	16859	4872	6·9	28·9	23·1	0·0
5. Simson...........	180	180	147	53·10	42·66	16315	4813	6·1	29·5	23·7	0·0
6. Dr. Maercker	189	189	152	48·95	37·99	17131	4437	10·6	25·9	20·1	0·0
7. Sopas	184	184	151	48·39	37·72	16678	4386	7·7	26·3	20·5	0·1
8. Juwel.............	191	190	143	48·13	37·05	17312	4363	12·0	25·2	19·4	0·2
9. Szarazeck	190	190	159	47·88	36·86	17222	4340	7·9	25·2	19·4	0·0
10. Blaa Kæmpe......	202	202	156	47·87	36·16	18309	4339	12·1	23·7	17·9	0·0
11. Champion.........	176	176	139	47·34	37·14	15953	4291	8·3	26·9	21·1	0·2
12. Fürst v. Lippe	161	161	124	45·89	36·55	14593	4159	9·6	28·5	22·7	0·0
13. Montblanc	175	175	141	45·33	35·18	15862	4109	9·5	25·9	20·1	0·1
14. Richters Imperator	179	178	138	45·11	34·73	16225	4089	12·5	25·2	19·4	0·1
15. Seed..............	178	178	142	44·14	33·82	16134	4001	9·9	24·8	19·0	0·0
16. Phøbus	150	150	120	43·65	34·95	13596	3956	5·4	29·1	23·3	0·0
17. Dr. v. Fckenbrecher	172	172	130	43·00	33·02	15590	3898	10·9	25·0	19·2	0·2
18. Frigga	138	138	106	41·12	33·12	12508	3727	8·8	29·8	24·0	0·0
19. Athene............	155	155	118	40·77	31·78	14049	3695	8·7	26·3	20·5	0·0
20. Edelstein..........	160	160	130	39·04	29·76	14502	3539	7·8	24·4	18·6	0·1
21. Domia	154	154	112	38·19	29·26	13959	3462	9·4	24·8	19·0	0·0
22. Cherusker.........	141	141	104	37·37	29·19	12780	3390	6·7	26·5	20·7	0·0
23. Magnum Bonum...	150	150	117	34·05	25·35	13596	3086	8·6	22·7	16·9	0·0
24. Richters Schneerose	141	151	108	33·84	25·66	12780	3067	6·9	24·0	18·2	0·1
25. Gul skotsk	140	140	108	33·18	25·06	12690	3007	8·8	23·7	17·9	0·2
26. Irisch Daysy	163	163	126	32·44	22·98	14774	2940	10·5	19·9	14·1	0·2
27. Queen of the South	138	138	103	31·60	23·60	12508	2864	7·9	22·9	17·1	0·0
28. Joseph Rigault....	132	132	98	31.02	23·36	11964	2812	7·5	23·5	17·7	0·0
29. Wonder of t. World	138	138	97	30·64	22·63	12508	2777	9·8	22·2	16·4	0·0
30. Tidlig Rosen......	141	141	106	30·46	22·28	12780	2761	7·0	21·6	15·8	0·0
31. Professor Kühn ...	129	129	95	30·06	22·57	11693	2725	7·7	23·3	17·5	0·0
32. Queen of the Valley	134	134	102	29·48	21·71	12146	2672	6·9	22·0	16·2	0·0
33. Beauty of Hebron .	135	135	103	29·16	21·33	12236	2643	6·9	21·6	15·8	0·0
34. Vestj. Foderkart...	120	120	82	27·24	20·28	10877	2469	6·9	22·7	16·9	0·0

Tabel 32. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
35. Juli	114	114	88	24·17	17.56	10333	2191	7·5	21·2	15·4	0·0
36. Æggeblomme......	108	108	84	23·98	17·71	9789	2174	4·6	22·2	16·4	0·0
37. Freemann.........	106	106	74	23·53	17·38	9608	2133	6·3	22·2	16·4	0·0
38. Hammersmith.....	79	79	54	17·06	12·48	7161	1546	5·2	21·6	15·8	0·0
Gennemsnit...	155	155	120	39·08	30·11	14049	3542	8·2	25·0	19·2	0·04

Afgrøder af 71 Kartoffelsorter, avlede paa Sandmarken ved Askov 1895.

Tabel 33.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Athene............	250	250	225	61·50	47·00	22660	5574	10·6	24·6	18·8	0·0
2. Cupido............	221	221	203	58·12	45·31	20031	5268	6·9	26·3	20·5	0·0
3. Simson............	201	198	182	55·88	44·22	18219	5065	4·6	27·8	22·0	1·6
4. Champion.........	220	219	197	55·44	42·68	19941	5025	7·0	25·2	19·4	0·4
5. Phøbus............	207	207	194	54·65	42·64	18762	4953	5·1	26·4	20·6	0·0
6. Nassengrund......	199	194	177	53·53	41·99	18037	4852	5·3	26·9	21·1	2·7
7. Blaa Kæmpe......	238	237	197	53·07	39·27	21572	4810	11·9	22·3	16·5	0·6
8. Pretiosa..........	205	205	185	51·05	39·16	18581	4627	6·6	24·9	19·1	0·2
9. Heagergaard......	202	201	176	50·90	39·19	18309	4614	6·4	25·2	19·4	0·4
10. Richters Imperator	207	206	174	49·89	37·88	18762	4522	9·9	24·1	18·3	0·4
11. Juwel..............	205	205	174	49·41	37·52	18581	4479	10·1	24·1	18·3	0·1
12. Hermann..........	188	187	170	48·88	37·98	17040	4430	6·3	26·0	20·2	0·9
13. Herkules..........	192	192	173	48·38	37·25	17403	4385	6·7	25·2	19·4	0·1
14. Fürst v. Lippe....	192	191	167	47·81	36·67	17403	4334	5·9	24·9	19·1	0·2
15. Rigskansler.......	175	175	159	47·78	37·63	15862	4331	4·6	27·3	21·5	0·0
16. Cotzko............	223	223	201	47·28	34·34	20213	4285	6·9	21·2	15·4	0·0

Tabel 33. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
17. Brahetrolleborg ...	185	184	165	47·18	36·45	16768	4276	6·9	25·5	19·7	0·4
18. Professor Maercker	198	196	177	46·93	35·44	17947	4254	8·0	23·7	17·9	1·3
19. Gul skotsk	198	198	183	46·93	35·44	17947	4254	7·6	23·7	17·9	0·0
20. Anderssen..	187	187	164	46·75	35·90	16950	4237	6·0	25·0	19·2	0·0
21. Odin	182	182	170	45·86	35·31	16496	4157	5·0	25·2	19·4	0·2
22. Germania	181	181	164	45·61	35·11	16406	4134	6·8	25·2	19·4	0·0
23. Cherusker	181	181	161	44·53	34·03	16406	4036	4·4	24·6	18·8	0·0
24. Hebe...............	179	177	158	44·57	34·19	16225	4040	6·6	24·9	19·1	1·2
25. Achilles	225	225	205	44·55	31·50	20394	4038	7·4	19·8	14·0	0·0
26. Wonder of t. World	194	194	172	43·46	32·20	17584	3939	5·5	22·4	16·6	0·2
27. Seed	179	179	160	40·99	30·61	16225	3715	8·7	22·9	17·1	0·0
28. Helios	176	175	156	40·83	30·62	15953	3701	6·9	23·2	17·4	0·9
29. Superior	178	178	158	40·05	29·73	16131	3630	7·5	22·5	16·7	0·0
30. Aspasia	174	174	155	40·02	29·93	15771	3627	7·7	23·0	17·2	0·1
31. Daberche..........	160	160	145	40·00	30·72	14502	3626	5·5	25·0	19·2	0·1
32. Queen of the Valley	188	188	169	39·86	28·95	17040	3613	6·8	21·2	15·4	0·2
33. Dr. v. Eckenbrecher	161	160	140	39·45	30·11	14593	3576	10·5	24·5	18·7	0·8
34. Frigga	142	141	123	39·33	31·10	12871	3565	6·0	27·7	21·9	0·2
35. Edelstein..........	172	171	152	39·01	29·07	15590	3539	7·0	22·7	16·9	0·7
36. Brasiliansk Sydk...	167	166	148	37·41	27·72	15137	3391	7·2	22·4	16·6	0·3
37. Borussia	157	156	142	37·21	28·10	14230	3378	5·4	23·7	17·9	0·8
38. Juno	157	156	134	37·05	27·95	14230	3358	7·5	23·6	17·8	0·7
39. Silberhaut.........	156	155	144	36·66	27·61	14140	3323	6·3	23·5	17·7	0·1
40. Beauty of Hebron .	170	169	155	36·38	26·52	15409	3297	7·6	21·4	15·6	0·4
41. Jydsk Hedekartoffel	163	162	152	36·35	26·90	14774	3295	6·1	22·3	16·5	0·6
42. No Name	162	162	141	36·29	26·89	14684	3289	7·2	22·4	16·6	0·0
43. Joung Baldur	143	143	128	35·61	27·31	12962	3228	5·0	24·9	19·1	0·0
44. Remarcable	155	154	139	35·50	26·51	14049	3218	7·3	22·9	17·1	0·1
45. Queen of the South	158	158	145	35·39	26·23	14321	3208	5·5	22·4	16·6	0·0
46. Lundbykartoffel ...	160	159	140	35·20	26·30	14502	3191	6·0	22·2	16·4	0·4
47. Richters Schneerose	155	154	140	35·03	29·14	14049	3175	5·2	22·6	18·8	0·0
48. Tidlig Rosen	160	159	143	34·40	25·12	14502	3118	7·0	21·5	15·7	0·3
49. Vestj. Foderkart...	158	158	144	34·13	24·96	14321	3094	6·4	21·6	15·8	0·0
50. Gul svensk Bordk.	155	154	140	33·64	24·65	14049	3049	5·6	21·7	15·9	0·8
51. Early Sunrise	158	158	142	33·50	24·33	14321	3036	5·9	21·2	15·4	0·0
52. Charles Downing ..	147	146	131	33·32	24·70	13324	3011	6·7	22·6	16·8	0·7
53. Magnum Bonum...	147	147	136	33·08	24·55	13324	2998	5·8	22·5	16·7	0·0
54. Hermosa	146	146	137	32·85	24·38	13233	2978	5·0	22·5	16·7	0·0

Tabel 33. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
55. Sildig Rosen	152	152	137	32·53	23·71	13777	2949	7·3	21·4	15·6	0·0
56. Weisse Königin ...	170	170	148	32·47	22·61	15409	2943	8·6	19·1	13·3	0·0
57. Lord Tennyson	141	141	131	32·43	24 25	12780	2939	5·4	23·0	17·2	0·0
58. Charlotte	140	137	118	32·06	23·94	12690	2906	6·0	22·9	17·1	2·3
59. Professor Kühn ...	141	138	123	32·01	23·83	12780	2901	5·2	22·7	16·9	1·6
60. Hammersmith	149	141	119	31·89	23·24	13505	2891	5·6	21·4	15·6	0·0
61. Zwikauer	138	138	125	31·88	23 87	12508	2890	4·1	23·1	17·3	0·2
62. Busch Schneeglöck.	144	143	130	30·53	22·18	13052	2767	4·6	21·2	15·4	0·7
63. Scottish Queen	142	141	125	29·96	21·73	12871	2716	6·3	21·1	15·3	1·1
64. Æggeblomme	136	136	127	29·65	21·76	12327	2687	4·7	21·8	16·0	0·2
65. Sneflage	125	124	109	28·63	21·38	11330	2595	5·0	22·9	17·1	0 6
66. Joseph Rigault	129	129	114	27·22	19·74	11693	2467	5·5	21·1	15·3	0·0
67. Satisfaction	116	116	100	25·87	19·14	10514	2345	6·7	22·3	16·5	0·0
68. Rural New Yorker	124	124	110	25·67	18·48	11239	2327	9·3	20·7	14·9	0·0
69. Ninon	112	112	98	24·75	18·26	10152	2243	5·7	22·1	16·3	0·0
70. Vildbjærgkartoffel.	113	113	108	24·18	17·63	10242	2192	4·6	21·4	15·6	0·0
71. Early Mayflower ..	106	106	96	24·06	17·91	9608	2181	4·1	22·7	16·9	0·0
Gennemsnit...	169	166	151	39·65	29·87	15318	3594	6·5	23·3	17·5	0·4

Afgrøder af 49 Kartoffelsorter, avlede paa Sandmarken ved Askov 1896.

Tabel 34.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Dr. Orth	273	272	247	70·16	54·33	24745	6359	8·9	25·7	19·9	0·5
2. Athene	282	282	251	65·71	49·35	25560	5956	7·8	23·3	17·5	0·0
3. Prof. Dr. Maercker.	254	254	228	60·96	46·23	23023	5525	6·2	24·0	18·2	0·1
4. Juwel	237	237	202	60·44	46·69	21482	5478	7·9	25·9	19·7	0·1

Tabel 34. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
5. Gul skotsk	241	241	218	59·53	45·55	21844	5396	6·8	24·7	18·9	0·0
6. Champion	238	237	213	59·50	45·70	21572	5393	6·7	25·0	19·2	0·4
7. Richters Imperator	238	238	199	59·26	45·46	21572	5371	8·3	24·9	19·1	0·0
8. Max Eith	222	221	197	58·40	45·51	20122	5293	8·5	26·3	20·5	0·4
9. Dr. v. Eckenbrecher	237	237	201	58·07	44·32	21482	5263	7·9	24·5	18·7	0·2
10. Herkules	236	236	213	57·35	43·66	21391	5198	6·4	24·3	18·5	0·0
11. Frigga	204	204	182	57·32	45·49	18491	5195	6·8	28·1	22·3	0·0
12. Nassengrund	213	213	194	55·81	43·45	19306	5059	4·1	26·2	20·4	0·1
13. Rüpreckt Raussern	197	197	177	55·75	44·32	17856	5053	4·3	28·3	22·5	0·0
14. Rigskansler	198	198	183	54·05	42·57	17947	4899	3·9	27·3	21·5	0·0
15. Germania	209	209	183	53·09	40·96	18944	4812	6·4	25·4	19·6	0·0
16. Vestj. Foderkart.	230	230	206	52·44	39·10	20847	4753	7·7	22·8	17·0	0·0
17. Fürst. v. Lippe	215	215	195	52·25	39·77	19488	4736	4·5	24·3	18·5	0·0
18. Seed	222	222	196	51·95	39·07	20122	4709	8·0	23·4	17·6	0·0
19. Kaiserin Augusta	206	206	172	51·91	39·96	18672	4705	7·6	25·2	19·4	0·0
20. Phøbus	209	209	193	51·83	39·71	18944	4698	4·6	24·8	19·0	0·0
21. Cupido	202	202	178	51·71	40·00	18309	4687	5·2	25·6	19·8	0·0
22. Blaa Kæmpe	228	228	187	51·30	38·08	20666	4650	9·2	22·5	16·7	0·0
23. Queen of the South	222	222	201	51·28	38·41	20122	4648	5·8	23·1	17·3	0·0
24. Richters Schneerose	224	224	206	50·85	37·86	20303	4609	5·7	22·7	16·9	0·0
25. Wonder of t. World	229	229	199	50·84	37·56	20757	4608	7·5	22·2	16·4	0·1
26. Globus	211	210	176	50·64	38·40	19125	4590	9·4	24·0	18·2	0·4
27. Fortuna	204	204	185	50·59	38·76	18491	4585	4·5	24·8	19·0	0·0
28. Magnum Bonum	218	218	200	49·92	37·28	19760	4525	5·4	22·9	17·1	0·1
29. Jydsk Hedekartoffel	206	204	183	49·85	37·90	18672	4518	5·3	24·2	18·4	1·1
30. Simson	198	197	180	49·50	38·02	17947	4487	3·8	25·0	19·2	0·6
31. Pretiosa	205	205	181	47·77	35·88	18581	4330	4·7	23·3	17·5	0·0
32. Professor Kühn	207	207	189	46·99	34·98	18762	4259	6·1	22·7	16·9	0·0
33. Edelstein	197	197	173	44·72	33·29	17856	4053	6·2	22·7	16·9	0·0
34. Joseph Rigault	201	201	181	44·22	32·56	18219	4008	5·7	22·0	16·2	0·0
35. Kilpert Marienfelde	222	219	201	43·29	30·41	20122	3924	5·5	19·5	13·7	1·4
36. Æggeblomme	190	190	176	42·75	31·73	17222	3875	6·4	22·5	16·7	0·0
37. Anderssen	178	178	158	42·72	32·40	16134	3872	4·7	24·0	18·2	0·0
38. Richters tidl. blaa	169	169	138	42·25	32·45	15318	3830	5·7	25·0	19·2	0·0
39. Remarcable	194	194	167	41·71	30·46	17584	3781	5·9	21·5	15·7	0·0
40. Gul. sv. Bordkart.	192	192	171	41·66	30·53	17403	3776	5·0	21·7	15·9	0·2
41. Cherusker	173	173	154	38·58	28·55	15681	3497	3·6	22·3	16·5	0·0
42. Lord Tennyson	166	165	144	34·20	24·57	15046	3100	4·6	20·6	14·8	0·4

Tabel 34. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
43. Sildig Rosen ……	121	121	95	27·47	20·45	10967	2490	4·4	22·7	16·9	0·0
44. Beauty of Hebron .	119	119	91	26·42	19·52	10786	2395	4·2	22·2	16·4	0·0
45. Tidlig Rosen ……	119	119	96	25·70	18·80	10786	2329	4·2	21·6	15·8	0·0
46. Queen of the Valley	119	119	90	25·59	18·68	10786	2319	3·7	21·5	15·7	0·0
47. Charles Downing..	105	105	84	25·20	19·11	9517	2284	2·9	24·0	18·2	0·2
48. Early Mayflower ..	112	112	92	24·64	18·14	10152	2233	3·6	22·0	16·2	0·0
49. Hammersmith …..	94	94	72	19·93	14·48	8520	1806	3·5	21·3	15·4	0·1
Gennemsnit…	200	199	175	47·72	36·13	18128	4325	5·8	23·8	18·0	0·1

Afgrøder af 49 Kartoffelsorter, avlede paa Sandmarken ved Askov 1897.

Tabel 35.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Ctn.	Tørstof Ctn.				
1. Rigskansler ……..	226	226	209	63·73	50·62	20485	5776	6·3	28·2	22·4	0·0
2. Athene…………	261	261	236	61·34	46·20	23657	5560	9·2	23·5	17·7	0·0
3. Nassengrund . ….	226	226	201	59·89	46·78	20485	5428	5·5	26·5	20·7	0·0
4. Blaa Kæmpe ……	261	261	226	59·25	44·11	23657	5370	13·0	22·7	16·9	0·0
5. Simson …………	222	220	202	59·05	46·18	20122	5352	5·2	26·6	20·8	0·6
6. Cupido …………	218	217	198	57·33	44·69	19760	5196	6·1	26·3	20·5	0·5
7. Lord Tennyson….	245	240	219	57·33	43·12	22207	5196	7·1	23·4	17·6	1·9
8. Dr. Maercker……	235	235	213	55·93	42·30	21300	5070	8·4	23·8	18·0	0·0
9. Dr. Orth ……….	241	240	213	55·19	41·21	21844	5002	11·6	22·9	17·1	0·2
10. Juwel ………….	233	233	202	54·99	41·47	21119	4984	11·0	23·6	17·8	0·1
11. Dr. v. Eckenbrecher	228	225	195	54·26	41·04	20666	4918	11·8	23·8	18·0	1·2
12. Rüprecht Raussern	203	203	190	53·59	41·82	18400	4857	5·5	26·4	20·6	0·0
13. Fürst v. Lippe ….	213	213	194	52·82	40·47	19306	4788	7·0	24·8	19·0	0·0

Tabel 35. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Ctn.	Tørstof Ctn.				
14. Richters Imperator	222	222	192	52·61	39·74	20122	4769	10·0	23·7	17·9	0·1
15. Seed	224	224	198	52·41	39·42	20303	4750	9·6	23·4	17·6	0·0
16. Germania	200	200	175	52·40	40·80	18128	4750	5·5	26·2	20·4	0·0
17. Wonder of t. World	228	227	198	51·98	38·76	20666	4711	9·4	22·8	17·0	0·4
18. Charles Downing	221	218	205	51·94	39·12	20031	4708	6·6	23·5	17·7	1·1
19. Frigga	177	177	155	50·80	40·53	16043	4605	7·4	28·7	22·9	0·0
20. Pretiosa	213	212	197	50·48	38·13	19306	4576	6·3	23·7	17·9	0·5
21. Magnum Bonum	216	216	196	48·82	36·29	19578	4425	7·6	22·6	16·8	0·0
22. Sildig Rosen	218	216	199	48·18	35·53	19760	4367	7·9	22·1	16·3	0·9
23. Kilpert of Marienf.	246	243	227	47·97	33·70	22297	4348	7·2	19·5	13·7	1·0
24. Queen of the South	210	210	186	47·88	35·70	19034	4340	7·4	22·8	17·0	0·0
25. Remarcable	201	200	170	47·64	35·98	18219	4318	8·5	23·7	17·9	0·3
26. Max Eith	189	188	163	47·63	36·67	17131	4317	8·4	25·2	19·4	0·5
27. Æggeblomme	211	206	188	47·48	35·24	19125	4304	4·6	22·5	16·7	2·7
28. Anderssen	195	195	175	47·39	36·08	17675	4295	6·8	24·3	18·5	0·0
29. Herkules	201	185	163	47·03	35·38	18219	4263	6·6	23·4	17·6	7·9
30. Gul skotsk	205	205	183	46·95	35·06	18581	4256	6·7	22·9	17·1	0·0
31. Phøbus	192	192	174	46·85	35·71	17403	4246	4·9	24·4	18·6	0·0
32. Richters Schneerose	208	208	187	46·59	34·53	18853	4223	7·2	22·4	16·6	0·0
33. Kaiserin Augusta	194	193	180	46·37	35·11	17584	4203	9·7	23·9	18·1	0·2
34. Champion	191	174	150	45·84	34·76	17312	4155	6·3	24·0	18·2	8·8
35. Professor Kühn	202	202	180	45·25	33·53	18309	4101	7·4	22·4	16·6	0·0
36. Vestj. Foderkart.	211	211	185	45·15	32·92	19125	4092	8·4	21·4	15·6	0·0
37. Tidlig Rosen	200	199	184	44·80	33·20	18128	4061	6·7	22·4	16·6	0·9
38. Gul sv. Bordkart.	200	172	149	44·40	32·80	18128	4024	6·6	22·2	16·4	14·0
39. Queen of the Valley	206	202	185	14·29	32·34	18672	4014	7·8	21·5	15·7	2·0
40. Beauty of Hebron	201	199	186	44·22	32·56	18219	4008	7·7	22·0	16·2	1·0
41. Fortuna	183	183	171	43·37	32·76	16587	3931	5·9	23·7	17·9	0·0
42. Sneflage	177	160	145	41·42	31·15	16043	3754	6·5	23·4	17·6	9·9
43. Joseph Rigault	188	188	169	40·80	29·89	17040	3698	7·7	21·7	15·9	0·0
44. Early Mayflower	161	151	138	37·51	28·18	14593	3400	6·5	23·3	17·5	6·4
45. Cherusker	153	153	139	35·96	27·08	13868	3259	4·3	23·5	17·7	0·0
46. Globus	161	157	129	35·42	26·08	14593	3210	10·6	22·0	16·2	2·7
47. Jydsk Hedekart.	156	153	135	33·70	24·65	14140	3055	5·8	21·6	15·8	1·5
48. Hammersmith	148	137	122	31·82	23·24	13415	2884	6·2	21·5	15·7	7·6
49. Richters tidl. blaa	135	135	119	31·45	23·63	12236	2851	8·0	23·3	17·5	0·0
Gennemsnit	205	202	182	48·36	36·50	18581	4383	7·5	23·6	17·8	1·5

Afgrøder af 46 Kartoffelsorter,

avlede paa Sandmarken ved Askov 1898.

Tabel 36.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Athene	184	183	151	46·37	35·70	16678	4203	7·3	25·2	19·4	0·7
2. Juwel	181	181	150	45·79	35·30	16406	4150	8·4	25·3	19·5	0·0
3. Paczala	193	193	171	45·74	34·55	17454	4146	6·8	23·7	17·9	0·0
4. Blaa Kæmpe	194	194	158	45·39	34·14	17584	4114	10·7	23·4	17·6	0·0
5. Dr. Orth	180	179	142	45·18	34·74	16315	4095	8·3	25·1	19·3	0·2
6. Dr. Maercker	177	177	148	44·96	34·69	16043	4075	6·6	25·4	19·6	0·0
7. Rigskansler	165	165	141	44·88	35·31	14956	4068	4·4	27·2	21·4	0·0
8. Dr. v. Eckenbrecher	169	169	131	42·59	32·79	15318	3860	7·8	25·2	19·4	0·0
9. Geheimerath Thiel	171	171	140	41·55	31·63	15499	3766	6·0	24·3	18·5	0·0
10. Phøbus	156	156	135	41·34	32·29	14140	3747	3·6	26·5	20·7	0·0
11. Champion	159	158	130	40·23	31·01	14412	3646	5·4	25·3	19·5	0·2
12. Richters Imperator	158	158	123	40·13	30·97	14321	3637	7·7	25·4	19·6	0·1
13. Simson	146	146	125	39·86	31·39	13233	3613	3·9	27·3	21·5	0·1
14. Botø-Kartoffel	169	169	143	39·72	29·91	15318	3600	5·5	23·5	17·7	0·2
15. Gloria	148	148	132	39·66	31·08	13415	3595	4·5	26·8	21·0	0·0
16. Fürst v. Lippe	158	158	132	39·66	30·49	14321	3595	5·8	25·1	19·3	0·0
17. Wonder of t. World	171	171	138	38·99	29·07	15499	3534	6·9	22·8	17·0	0·1
18. Frigga	133	133	109	38·44	30·72	12055	3484	6·0	28·9	23·1	0·0
19. Montblanc	155	155	129	38·44	29·45	14049	3484	5·8	24·8	19·0	0·1
20. Seed	153	153	122	36·26	27·39	13868	3287	7·7	23·7	17·9	0·0
21. Gul skotsk	149	148	124	36·06	27·42	13505	3268	5·9	24·2	18·4	0·2
22. Leck	159	159	135	35·78	26·55	14412	3243	5·7	22·5	16·7	0·0
23. Magnum Bonum	148	148	122	34·48	25·90	13415	3125	5·1	23·3	17·5	0·0
24. Fortuna	144	144	118	34·42	26·06	13052	3120	4·3	23·9	18·1	0·0
25. Queen of the Valley	153	153	121	34·27	25·40	13868	3106	4·9	22·4	16·6	0·1
26. Beauty of Hebron	152	152	122	33·90	25·08	13777	3073	4·5	22·3	16·5	0·0
27. Max Eith	126	125	97	33·39	26·08	11421	3026	7·0	26·5	20·7	0·2
28. Kilpert of Marienf.	166	166	138	32·87	23·24	15046	2979	6·4	19·8	14·0	0·1
29. Rüpreckt Raussern	123	123	103	32·23	25·09	11149	2921	4·3	26·2	20·4	0·0
30. Tidlig Rosen	140	139	116	32·06	23·94	12690	2906	4·5	22·9	17·1	0·3
31. Korczak	132	132	110	31·94	24·29	11964	2895	5·9	24·2	18·4	0·0
32. Kaiserin Augusta	125	125	93	31·63	24·38	11330	2867	7·8	25·3	19·5	0·0
33. Sulima	127	127	105	30·23	22·86	11511	2740	4·5	23·8	18·0	0·0
34. Cherusker	123	123	102	30·01	22·88	11149	2720	4·3	24·4	18·6	0·0
35. Queen of the South	127	127	99	29·72	22·35	11511	2694	4·7	23·4	17·6	0·0

Tabel 36. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
36. Jydsk Hedekart. ..	119	118	102	29·51	22·61	10786	2675	3·8	24·8	19·0	0·7
37. Stella	133	133	107	29·39	21·68	12055	2664	4·4	22·1	16·3	0·0
38. Professor Kühn ...	119	119	91	27·25	20·35	10786	2470	4·5	22·9	17·1	0·1
39. Juli	122	122	102	27·08	20·01	11058	2455	4·5	22·2	16·4	0·0
40. Æggeblomme......	122	122	104	27·08	20·01	11058	2455	3·4	22·2	16·4	0·1
41. Gul sv. Bordkart...	118	118	89	26·90	20·06	10696	2438	3·9	22·8	17·0	0·0
42. Globus	113	112	77	25·88	19·32	10242	2346	6·8	22·9	17·1	0·1
43. Vestj. Foderkart. ..	112	112	84	24·64	18·14	10152	2233	6 5	22·0	16·2	0·0
44. Doktorkartoffel(Als)	107	107	82	23·11	16·91	9698	2095	4·6	21·6	15·8	0·4
45. Richters tidl. blaa	90	90	58	20·70	15·48	8158	1876	6·8	23·0	17·2	0·0
46. Hammersmith	92	91	68	20·52	15·18	8339	1860	4·1	22·3	16·5	0·9
Gennemsnit...	145	145	118	35·01	26·61	13143	3173	5·7	24·1	18·3	0·1

Afgrøder af 72 Kartoffelsorter, avlede paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing 1895.

Tabel 37.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Athene............	386	386	367	101·51	79·13	34987	9201	13·8	26·3	20·5	0·0
2. Herkules..........	373	366	343	96·98	75·35	33809	8790	15·3	26·0	20·2	1·9
3. Blaa Kæmpe	369	369	340	87·08	65·68	33446	7893	19·6	23·6	17·8	0·0
4. Juwel.............	340	337	312	85·00	65·28	30818	7704	22·7	25·0	19·2	1·0
5. Champion	338	335	319	84·50	64·90	30636	7659	13·9	25·0	19·2	1·0
6. Professor Maercker	332	331	309	84·33	65·07	30092	7644	14·0	25·4	19·6	0·4
7. Rigskansler	294	294	281	83·79	66·74	26648	7595	10·2	28·5	22·7	0·0
8. Heagergaard	329	329	309	82·25	63·17	29821	7455	12·3	25·0	19·2	0·0
9. Brahetrolleborg ...	314	311	294	80·70	62·49	28461	7315	14·1	25·7	19·9	1·1

Tabel 37. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
10. Simson	281	281	266	79·52	63·23	25470	7208	7·4	28·3	22·5	0·0
11. Richters Imperator	314	314	289	78·50	60·29	28461	7115	18·0	25·0	19·2	0·0
12. Fürst. v. Lippe	293	290	276	77·94	60·94	26558	7064	13·7	26·6	20·8	0·7
13. Cupido	290	290	272	75·87	59·45	26286	6877	10·2	26·3	20·5	0·0
14. Phøbus	269	269	257	75·32	59·72	24382	6827	8·5	28·0	22·2	0·0
15. Dr. v. Eckenbrecher	308	302	277	74·54	56·67	27917	6756	22·2	24·2	18·4	1·8
16. Odin	284	277	266	73·56	57·08	25742	6667	8·1	25·9	20·1	2·4
17. Seed	298	298	283	70·63	53·34	27011	6402	15·6	23·7	17·9	0·0
18. Nassengrund	261	261	246	70·21	55·07	23657	6364	8·2	26·9	21·1	0·0
19. Pretiosa	269	269	253	69·67	54·07	24382	6315	12·8	25·9	20·1	0·0
20. Magnum Bonum ...	293	290	275	68·86	51·86	26558	6241	9·5	23·5	17·7	1·1
21. Wonder of t. World	308	308	282	68·07	50·20	27917	6170	14·8	22·1	16·3	0·0
22. Silberhaut	288	269	256	67·68	50·98	26104	6135	9·8	23·5	17·7	6·7
23. No Name	298	298	276	67·35	50·06	27011	6105	13·8	22·6	16·8	0·0
24. Frigga	233	233	213	66·87	53·36	21119	6061	11·1	28·7	22·9	0·2
25. Germania	257	257	244	66·56	51·66	23294	6033	9·6	25·9	20·1	0·0
26. Hermann	249	248	231	65·99	51·54	22569	5981	9·5	26·5	20·7	0·4
27. Richters Schneerose	290	290	272	65·83	49·01	26286	5967	15·6	22·7	16·9	0·0
28. Gul skotsk	273	269	256	65·52	49·69	24745	5939	9·9	24·0	18·2	1·3
29. Anderssen	266	266	249	65·44	50·01	24110	5931	10·1	24·6	18·8	0·0
30. Dabersche	266	234	221	65·43	50·01	24110	5931	11·9	24·6	18·8	4·8
31. Cozko	316	304	282	64·15	45·82	28642	5815	16·6	20·3	14·5	3·6
32. Lord Tennyson	284	255	239	62·48	46·01	25742	5663	12·1	22·0	16·2	10·3
33. Zwikauer	264	254	245	62·30	46·99	23929	5647	7·5	23·6	17·8	3·7
34. Hebe	255	251	234	62·22	47·43	23113	5640	11·7	24·4	18·6	1·6
35. Helios	257	251	236	62·19	47·29	23294	5637	13·5	24·2	18·4	2·4
36. Edelstein	276	271	248	61·82	45·81	25017	5603	11·6	22·4	16·6	1·7
37. Brasil. Sydkart. ...	267	266	248	61·67	46·13	24201	5590	14·4	23·1	17·3	0·3
38. Cherusker	250	250	233	61·00	46·50	22660	5529	7·9	24·4	18·6	0·0
39. Aspasia	249	248	228	60·26	45·82	22569	5462	14·4	24·2	18·4	0·3
40. Borussia	242	242	212	60·01	45·98	21935	5439	7·3	24·8	19·0	0·0
41. Queen of the South	259	259	244	59·31	44·28	23476	5376	9·1	22·9	17·1	0·0
42. Remarcable	296	287	269	58·02	40·55	26829	5259	18·5	19·5	13·7	3·1
43. Achilles	279	267	244	57·20	41·01	25289	5185	11·9	20·5	14·7	4·3
44. Joung Baldur	227	227	210	56·75	43·58	20575	5144	8·6	25·0	19·2	0·0
45. Sildig Rosen	261	254	239	56·12	40·98	23657	5087	13·0	21·5	15·7	2·5
46. Professor Kühn ...	238	237	222	55·45	41·65	21572	5026	8·9	23·3	17·5	0·6

Tabel 37. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
47. Hermosa	235	216	208	53·35	39·72	21300	4836	10·3	22·7	16·9	8.1
48. Tidlig Rosen	260	254	234	53·30	38·22	23566	4831	11·3	20·5	14·7	2·4
49. Cøsternitzer	240	236	218	53·04	39·12	21754	4808	12·7	22·1	16·3	1·6
50. Superior	239	232	219	52·58	38·72	21663	4766	15·3	22·0	16·2	2·9
51. Vestj. Foderkart. ..	244	240	228	52·22	38·31	22116	4733	12·3	21·5	15·7	1·5
52. Busch Schneeglöck.	245	233	217	51·45	37·24	22207	4663	13·0	21·0	15·2	4·8
53. Gul sv. Bordkart. .	226	216	203	46·87	36·16	20485	4466	9·7	21·8	16·0	4·3
54. Satisfaction	215	210	196	49·27	34·40	19488	4248	12·3	21·8	16·0	2·0
55. Scottish Queen	218	206	188	46·22	33·57	19760	4189	12·5	21·2	15·4	5·2
56. Joseph Rigault....	209	209	197	46·19	34·07	18944	4187	11·0	22·1	16·3	0·0
57. Æggeblomme......	202	166	157	44·84	33·13	18309	4064	7·8	22·2	16·4	18·0
58. Jydsk Hedekart....	199	168	158	44·58	33·03	18037	4041	9·4	22·4	16·6	15·4
59. Juno	186	185	151	44·45	33·48	16859	4029	10·8	23·8	18·0	0·6
60. Charles Downing..	217	214	200	44·05	31·47	19669	3993	10·2	20·3	14·5	1·2
61. Queen of the Valley	214	210	190	43·87	31·46	19397	3976	9·8	20·5	14·7	1·8
62. Sneflage...........	204	163	134	43·66	31·82	18491	3957	12·3	21·4	15·6	20·0
63. Charlotte..........	189	188	173	42·90	31·94	17131	3888	8·4	22·7	16·9	0·7
64. Early Mayflower ..	204	185	173	41·82	29·99	18491	3791	8·0	20·5	14·7	9·4
65. Lundby Kartoffel..	205	202	189	41·62	29·73	18581	3772	11·9	20·3	14·5	1·4
66. Rural New Yorker	192	189	170	41·47	30·34	17403	8759	17·5	21·6	15·8	1·8
67. Beaty of Hebron ..	206	203	180	40·99	29·05	18672	3715	10·0	19·9	14·1	1·5
68. Ninon	184	183	167	39·01	28·34	16678	3536	11·0	21·2	15·4	0·5
69. Vildbjerg..........	173	141	133	38·75	28·72	15681	3512	7·4	22·4	16·6	18·1
70. Weisse Königin ...	186	178	144	33·85	23·06	16859	3068	13·2	18·2	12·4	4·3
71. Early Sunrise	171	157	137	32·66	22·74	15499	2960	8·3	19·1	13·3	8·0
72. Hammersmith	165	159	140	32·18	22·61	14956	2917	8·7	19·5	13·7	3·4
Gennemsnit...	258	252	234	60·86	45·87	23385	5516	11·9	23·3	17·5	2·8

Afgrøder af 42 Kartoffelsorter,

avlede paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing 1896.

Tabel 38.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Juwel	358	357	291	89·86	69·09	32449	8145	12·3	25·1	19·3	0.2
2. Richters Imperator	361	360	307	84·84	63·89	32721	7690	13·6	23·5	17·7	0·2
3. Dr. v. Eckenbrecher	333	332	272	80·82	61·61	30183	7326	12·2	24·3	18·5	0·4
4. Nassengrund	309	309	288	80·34	62·42	28008	7282	6·9	26·0	20·2	0·0
5. Rigskansler	292	292	262	78·84	61·90	26467	7146	7·1	27·0	21·2	0·0
6. Simson	299	299	271	78·64	61·29	27101	7128	17·3	26·3	20·5	0·0
7. Seed	347	347	305	77·03	56·90	31452	6982	13·9	22·2	16·4	0·0
8. Athene	344	314	302	76·71	56·76	31180	6953	7·9	22·3	16·5	0·0
9. Pretiosa	317	317	278	74·81	56·43	28733	6781	6·5	23·6	17·8	0·0
10. Professor Maercker	334	334	289	74·48	54·78	30274	6751	7·3	22·2	16·4	0·1
11. Fürst v. Lippe	285	285	240	74·39	57·86	25832	6743	6·4	26·1	20·3	0·1
12. Montblanc	310	304	278	73·47	55·49	28098	6659	11·3	23·7	17·9	1·8
13. Herkules	305	304	251	73·20	55·51	27645	6635	7·7	24·0	18·2	0·4
14. Gloria	308	308	289	73·00	55·13	27917	6617	7·1	23·7	17·9	0·0
15. Frigga	254	254	223	70·36	55·37	23023	6377	7·6	27·6	21·8	0·0
16. Edelstein	295	215	180	70·21	53·10	26739	6364	9·8	23·8	18·0	26·8
17. Germania	276	276	247	69·55	53·54	25017	6304	6·9	25·2	19·4	0·0
18. Anderssen	289	289	255	68·78	52·02	26195	6234	6·7	23·8	18·0	0·0
19. Queen of the South	307	307	280	68·77	50·96	27826	6233	9·3	22·4	16·6	0·0
20. Blaa Kæmpe	314	314	252	68·45	50·24	28461	6204	10·9	21·8	16·0	0·0
21. Gul skotsk.	284	262	232	68·16	51·69	25742	6178	9·0	24·0	18·2	7·8
22. Phøbus	274	274	244	66·31	50·41	24835	6010	5·7	24·8	18·4	0·0
23. Magnum Bonum	312	311	276	65·53	47·73	28280	5940	8·3	21·1	15·3	0·3
24. Champion	269	262	221	65·37	49·77	24382	5925	8·9	24·3	18·5	2·4
25. Richters Schneerose	288	288	255	58·46	41·76	26104	5299	6·9	20·3	14·5	0·0
26. Jydsk Hedekart.	250	196	171	57·75	43·24	22660	5234	9·2	23·1	17·3	21·9
27. Professor Kühn	267	264	236	57·67	42·18	24201	5227	8·4	21·6	15·8	0·9
28. Wonder of t. World	277	262	225	56·51	40·44	25107	5122	13·2	20·4	14·6	5·2
29. Gul sv. Bordkart.	254	249	221	55·63	40·64	23023	5042	8·2	21·8	16·0	1·7
30. Joseph Rigault	264	264	233	53·85	38·54	23929	4881	8·6	20·4	14·6	0·0
31. Vestj. Foderkart.	253	204	166	51·86	37·19	22932	4701	8·4	20·5	14·7	17·5
32. Cherusker	217	217	189	49·69	37·10	19669	4504	6·2	22·9	17·1	0·0
33. Æggeblomme	211	139	114	45·37	33·13	19125	4112	6·6	21·5	15·7	44·6
34. Tidlig Rosen	198	197	160	44·35	32·86	17947	4020	7·0	22·4	16·6	0·2
35. Sildig Rosen	198	198	159	44·15	32·67	17947	4002	6·8	22·3	16·5	0·0

Tabel 38. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
36. Charles Downing..	173	173	146	38·93	28·89	15681	3529	5·5	22·5	16·7	0·0
37. Cøsternitzer.......	182	168	128	36·22	25·66	16496	3283	9·7	19·9	14·1	7·5
38. Sneflage...........	168	168	133	36·12	26·38	15228	3274	4·6	21·5	15·7	3·0
39. Juli...............	168	168	162	34·10	24·36	15228	3091	5·2	20·3	14·5	0·0
40. Lord Tennyson....	170	152	123	33·83	23·97	15409	3066	5·8	19·9	14·1	10·3
41. Remarcable	148	132	70	31·67	23·08	13415	2871	11·7	21·4	15·6	10·7
42. Hammersmith.....	120	107	81	25·08	18·11	10877	2273	5·7	20·9	15·1	10·1
Gennemsnit...	266	257	222	61·50	46·05	24110	5574	8·3	22·9	17·1	4·1

Afgrøder af 39 Kartoffelsorter,
avlede paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing 1897.

Tabel 39.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Simson............	275	275	250	66·92	52·27	24926	6066	6·2	24·8	19·0	0·0
2. Seed..............	278	278	233	66·17	50·04	25198	5998	10·8	23·8	18·0	0·0
3. Nassengrund	250	250	223	65·25	50·75	22660	5914	5·1	26·1	20·3	0·2
4. Richters Imperator	299	299	253	64·59	47·24	27101	5854	14·9	21·6	15·8	0·0
5. Germania	255	255	231	64·52	49·72	23113	5848	7·4	25·3	19·5	0·0
6. Athene............	283	283	258	62·26	45·84	25653	5643	8·0	22·0	16·2	0·0
7. Blaa Kæmpe	273	273	237	60·06	44·22	24745	5444	13·3	22·0	16·2	0·0
8. Montblanc	268	266	230	60·03	44·48	24292	5441	7·9	22·4	16·6	0·8
9. Remarcable	270	266	232	59·94	44·28	24473	5433	12·5	22·2	16·4	3·3
10. Pretiosa...........	275	275	252	59·92	42·90	24926	5431	6·7	21·4	15·6	0·0
11. Gloria.............	240	239	213	59·52	45·60	21754	5395	5·3	24·8	19·0	0·3
12. Professor Maercker	255	255	229	59·42	44·63	23113	5386	9·8	23·3	17·5	0·0

Tabel 39. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
13. Professor Kühn ...	249	249	217	59·36	45·32	22569	5380	7·9	24·0	18·2	0·2
14. Dr. v. Eckenbrecher	265	257	215	59·36	43·99	24020	5380	14·5	22·4	16·6	3·0
15. Rigskansler	211	211	187	56·98	44·73	19125	5165	7·2	27·0	21·2	0·0
16. Champion	250	242	207	56·75	42·25	22660	5144	9·3	22·7	16·9	3·3
17. Magnum Bonum...	245	245	219	55·62	41·41	22207	5041	7·5	22·7	16·9	0·0
18. Anderssen	223	223	200	51·70	39·39	20213	4686	5·6	23·5	17·7	0·0
19. Frigga	190	190	164	51·11	40·09	17222	4633	8·8	26·9	21·1	0·0
20. Gul skotsk	219	213	181	51·03	38·33	19850	4625	7·2	23·3	17·5	2·7
21. Wonder of t. World	236	236	211	50·98	37·29	21391	4621	11·6	21·6	15·8	0·0
22. Joseph Rigault	228	228	195	50·67	37·40	20666	4593	11·8	22·2	16·4	0·0
23. Fürst v. Lippe	210	209	182	50·40	38·22	19034	4568	6·7	24·0	18·2	0·3
24. Phøbus	224	224	205	50·40	37·41	20303	4568	5·7	22·5	16·7	0·0
25. Gul sv. Bordkart...	221	221	194	49·50	36·69	20031	4487	7·4	22·4	16·6	0·2
26. Vestj. Foderkart..	232	226	201	49·19	35·72	21028	4459	8·7	21·2	15·4	2·4
27. Æggeblomme......	230	193	179	48·03	34·73	20847	4353	12·9	20·9	15·1	16·3
28. Cherusker	183	183	161	47·65	32·03	16587	4319	5·8	23·3	17·5	0·0
29. Herkules	195	192	167	46·22	34·91	17675	4189	8·6	23·7	17·9	1·5
30. Tidlig Rosen	231	231	207	45·97	32·57	20938	4167	9·3	19·9	14·1	0·0
31. Sildig Rosen	218	217	192	45·47	32·32	19760	4121	9·5	20·9	15·1	0·5
32. Richters Schneerose	210	210	185	44·52	32·34	19034	4035	7·9	21·2	15·4	0·0
33. Charles Downing..	198	194	173	40·59	29·11	17947	3679	7·5	20·5	14·7	2·1
34. Early Mayflower ..	202	202	189	39·19	27·47	18309	3552	9·3	19·4	13·6	0·0
35. Lord Tennyson	185	164	136	36·82	26·09	16768	3337	9·5	19·9	14·1	11·4
36. Queen of the Valley	185	185	153	35·34	24·61	16768	3203	10·1	19·1	13·3	0·0
37. Hammersmith	180	174	159	34·93	24·48	16315	3166	5·5	19·4	13·6	3·2
38. Jydsk Hedekart....	167	165	138	34·24	24·55	15137	3104	6·2	20·5	14·7	0·8
39. Juli	174	173	153	30·63	20·53	15771	2776	6·1	17·6	11·8	1·0
Gennemsnit...	230	227	200	51·83	38·36	20847	4698	8·6	22·4	16·6	1·4

Afgrøde af 46 Kartoffelsorter,
avlede paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing 1898.

Tabel 40.

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
1. Athene	275	275	247	66·00	50·05	24926	5982	11·0	24·0	18·2	0·0
2. Simson	240	240	217	65·28	51·36	21754	5917	7·0	27·2	21·4	0·0
3. Professor Maercker	273	273	236	64·70	48·87	24745	5864	12·0	23·7	17·9	0·0
4. Dr. Orth	265	265	217	63·60	48·23	24020	5765	15·0	24·0	18·2	0·0
5. Gloria	239	239	219	59·99	46·13	21663	5437	8·0	25·1	19·3	0·0
6. Juwel	250	247	180	59·25	44·75	22660	5370	14·0	23·7	17·9	1·0
7. Champion	232	227	194	58·00	44·54	21028	5257	11·0	25·0	19·2	2·1
8. Geheimerath Thiel	242	242	211	57·60	43·56	21935	5221	14·0	23·8	18·0	0·0
9. Frigga	210	210	179	57·54	45·36	19034	5215	11·0	27·4	21·6	0·0
10. Leliva	226	226	201	56·95	43·84	20485	5162	8·0	25·2	19·4	0·0
11. Herkules	226	221	189	56·73	43·62	20485	5142	10·0	25·1	19·3	2·2
12. Piast	196	196	165	54·88	43·51	17765	4974	11·0	28·0	22·2	0·0
13. Richters Imperator	224	224	179	53·76	40·77	20303	4873	10·0	24·0	18·2	0·0
14. Blaa Kæmpe	243	242	197	53·70	39·61	22026	4867	21·0	22·1	16·3	0·4
15. Max Eith	208	208	169	53·04	40·98	18853	4808	15·0	25·5	19·7	0·0
16. Fürst v. Lippe	209	209	186	52·25	40·13	18944	4736	9·0	25·0	19·2	0·0
17. Dolega	216	216	185	50·76	38·23	19578	4601	11·0	23·5	17·7	0·0
18. Fortuna	215	215	189	49·24	36·76	19488	4463	11·0	22·9	17·1	0·0
19. Montblanch	215	215	184	48·59	36·12	19488	4404	9·0	22·6	16·8	0·2
20. Seed	221	221	187	47·52	34·70	20031	4307	14·0	21·5	15·7	0·0
21. Phøbus	185	185	163	47·18	36·45	16768	4276	8·0	25·5	19·7	0·0
22. Wonder of t. World	218	218	181	46·22	33·57	19760	4189	11·0	21·2	15·4	0·0
23. Kilpert Marienfelde	234	232	202	45·86	32·29	21210	4157	9·0	19·6	13·8	0·6
24. Bongza	169	169	138	44·79	34·98	15318	4060	16·0	26·5	20·7	0·0
25. Charles Downing	181	177	149	41·09	30·59	16406	3724	8·0	22·7	16·9	2·3
26. Tidlig Rosen	186	186	155	40·92	30·13	16859	3709	7·0	22·0	16·2	0·0
27. Gul sv. Bordkart.	190	189	164	40·66	29·64	17222	3685	7·0	21·4	15·6	0·5
28. Rigskansler	153	153	125	40·24	31·37	13868	3647	10·0	26·3	20·5	0·0
29. Rüprekt Rausern	158	158	135	39·18	30·02	14321	3551	9·0	24·8	19·0	0·0
30. Beauty of Hebron	183	178	141	38·80	28·18	16587	3517	8·0	21·2	15·4	2·6
31. Gul skotsk	170	169	144	38·08	28·22	15409	3452	9·0	22·4	16·6	0·7
32. Kaiserin Augusta	152	152	116	36·03	27·21	13777	3266	11·0	23·7	17·9	0·0
33. Queen of the Valley	150	149	113	32·55	23·85	13596	2950	8·0	21·7	15·9	0·8
34. Magnum Bonum	144	143	124	31·68	23·33	13052	2871	7·0	22·0	16·2	0·4
35. Professor Kühn	145	145	117	31·61	24·51	13143	2865	8·0	22·7	16·9	0·0

Tabel 40. (Fortsat.)

Sortens Navn	Afgrøde pr. Td. Ld.					Afgrøde pr. Hektare		Vægt pr. høstet Knold. Kv.	% Tørstof	% Stivelse	% syge
	Samtlige Knolde Ctn.	Friske Knolde Ctn.	Friske ÷ Læggek. Ct.	Tørstof Ctn.	Stivelse Ctn.	Knolde Kg.	Tørstof Kg.				
36. Vestj. Foderkart...	158	156	128	31·13	21·96	14321	2822	10·0	19·7	13·9	1·1
37. Irisch Daysy	164	163	118	30·34	20·83	14865	2750	9·0	18·5	12·7	0·8
38. Cherusker.........	131	131	106	29·74	22·14	11874	2696	8·0	22·7	16·9	0·0
39. Globus............	133	133	98	29·53	21·81	12055	2677	11·0	22·2	16·4	0·0
40. Æggeblomme......	135	130	112	28·89	21·06	12236	2619	4·0	21·4	15·6	3·1
41. Joseph Rigault....	133	133	105	27·27	19·55	12055	2472	8·0	20·5	14·7	0·0
42. Juli...............	132	131	111	26·00	18·35	11964	2357	6·0	19·7	13·9	0·7
43. Pretiosa...........	108	108	82	24·73	18·47	9789	2242	8·0	22·9	17·1	0·0
44. Jydsk Hedekart....	107	99	74	23·54	17·33	9698	2134	9·0	22·0	16·2	7·5
45. Hammersmith.....	114	112	87	23·37	16·76	10333	2118	6·0	20·5	14·7	1·8
46. Richters tidl. blaa	106	106	70	22·47	16·32	9608	2037	11·0	21·2	15·4	0·0
Gennemsnit...	188	187	156	43·94	33·05	17040	3983	9·9	23·1	17·3	0·6

TIDSSKRIFT

FOR

LANDBRUGETS PLANTEAVL.

HOVEDORGAN

FOR

STATENS FORSØG OG UNDERSØGELSER

VEDRØRENDE

MARKENS AVLSPLANTER.

REDIGERET

AF

E. ROSTRUP.

NIENDE BIND.

KJØBENHAVN.

TH. LINDS BOGHANDEL.

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER).

1902.

INDHOLD.

Side

Aarsberetning fra „Dansk Frøkontrol“ for 1900—1901. Af O. Rostrup 1

Plan for Statens Forsøg i Plantekultur for Finansaaret 1902—1903... 39

Meddelelser om de af det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maltbyg- og Hvedeudvalg udførte Dyrkningsforsøg med Byg i Sommeren 1901 samt Oversigt over 19. Udstilling af de ved Forsøgene indvundne Bygprøver. Ved Chr. Sonne 99

Oversigt over Landbrugsplanternes Sygdomme 1901. Af E. Rostrup. 115

Diskussion i Anledning af ovenfor refererede Foredrag........ 135

Beretning fra Forsøgsstationen ved Askov for Aaret 1901. Ved Fr. Hansen........ 141

Beretning fra Forsøgsstationen ved Lyngby for Aaret 1901. Af K. Hansen........ 144

Beretning fra Forsøgsstationen ved V. Hassing for Aaret 1901. Ved A. J. Hansen 154

Beretning fra Forsøgsstationen ved Tystofte for Aaret 1901. Ved N. P. Nielsen........ 159

Beretning om de bevægelige Rodfrugtforsøg samt Rodfrugtforsøgene i Almindelighed for Aaret 1901. Ved L. Helweg........ 165

Beretning om Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer ved Statens Forsøgsstationer i 1901. Ved L. Helweg........ 169

Beretning om Dyrkningsforsøg med forskellige Havresorter, foretagne ved Statens Forsøgsstationer. Ved K. Hansen........ 203

Aarsberetning

fra „Dansk Frøkontrol“ for 1900—01
af O. Rostrup.

I. Antallet af undersøgte Prøver og disses Fordeling.

I Aaret fra 1. Juli 1900 til 30. Juni 1901 har „Dansk Frøkontrol“ ialt undersøgt 1626 Prøver. Af disse er:

Indsendte af Frøhandlere	890	Prøver
— - Frøavlere	27	—
— - Jordbrugere	473	—
Egne Undersøgelser	236	—

De fra Frøhandlere indsendte Prøver hidrørte fra følgende Steder:

	Byer	Indsendere	Antal Prøver
København	1	29	548
Øvrige Sjælland	7	7	16
Fyn	6	9	28
Jylland	9	18	251
Tyskland	6	10	30
England	3	4	16
Frankrig	1	1	1
	33	78	890

De 473 Efterundersøgelser (fra Landmænd indsendte Prøver) var fordelte paa følgende Maade:

	Indsendere	Antal Prøver
Sjælland	54	98
Lolland-Falster	8	19
Fyn	17	24
Jylland	105	324
Tyskland	2	8

Af de 1390 indsendte Prøver har Frøkontrollen modtaget:

i August	Maaned	14	Prøver
- September	—	26	—
- Oktober	—	79	—
- November	—	112	—
- December	—	76	—
- Januar	—	133	—
- Februar	—	200	—
- Marts	—	284	—
- April	—	231	—
- Maj	—	210	—
- Juni	—	25	—

Samtlige 1626 Prøver kan klassificeres paa følgende Maade:

Kornsorter.

1 Prøve Toradet Byg, Hordeum distichum.
1 — Hvede, Triticum vulgare.
1 — Alm. Havre, Avena sativa.

3 Prøver.

Foderurter af Græsfamilien.

59 Prøver Eng-Svingel, Festuca pratensis.
13 — Stivbl. Svingel, Festuca duriuscula.
2 — Faare-Svingel, Festuca ovina.
31 — Ager-Hejre, Bromus arvensis.
1 — Blød Hejre, Bromus mollis.
1 — Stakløs Hejresvingel, Schedonorus inermis.
22 — Alm. Rapgræs, Poa trivialis.

7	Prøver	Eng-Rapgræs, Poa pratensis.
2	—	Lund-Rapgræs, Poa nemoralis.
1	—	Stortoppet Rapgræs, Poa fertilis.
167	—	Hundegræs, Dactylis glomerata.
82	—	Draphavre, Avena elatior.
7	—	Fløjlsgræs, Holcus lanatus.
3	—	Fioringræs, Agrostis alba.
86	—	Timothé, Phleum pratense.
17	—	Eng-Rævehale, Alopecurus pratensis.
116	—	Alm. Rajgræs, Lolium perenne.
81	—	Ital. Rajgræs, Lolium italicum.
698	Prøver.	

Foderurter af Ærteblomstfamilien.

287	Prøver	Rødkløver, Trifolium pratense.
63	—	Alsikekløver, Trifolium hybridum.
103	—	Hvidkløver, Trifolium repens.
3	—	Blodkløver, Trifolium incarnatum.
68	—	Humle-Sneglebælg, Medicago lupulina.
8	—	Foder-Lucerne, Medicago sativa.
8	—	Rundbælg, Anthyllis vulneraria.
2	—	Foder-Vikke, Vicia sativa.
3	—	Smalbladet Kællingetand, Lotus tenuifolius.
1	—	Esparsette, Onobrychis sativa.
1	—	Serradel, Ornithopus sativus.
547	Prøver.	

Foderurter af andre Familier.

81	Prøver	Foder-Bede, Beta vulgaris campestris.
1	—	Høj Spergel, Spergula maxima.
1	—	Middelhøj Spergel, Spergula sativa.
29	—	Rutabaga, Brassica Napus rapifera.
12	—	Turnips, Brassica campestris rapifera.
35	—	Gulerod, Daucus Carota.
159	Prøver.	

Frøblandinger.

8 Prøver.

Fabriksplanter, Haveplanter o. a.

1	Prøve	Kanariegræs, Phalaris canariensis.
6	—	Sukker-Bede, Beta vulgaris saccharifera.
1	—	Læge-Salvie, Salvia officinalis.
1	—	Timian, Thymus vulgaris.
1	—	Hør, Linum usitatissimum.
1	—	Persille, Petroselinum sativum.
1	—	Selleri, Apium graveolens.
1	—	Pastinak, Pastinaca sativa.
1	—	Grønkaal, Brassica oleracea acephala.
3	—	Hvidkaal, Brassica oleracea capitata alba.
17	—	Blomkaal, Brassica oleracea botrytis.
1	—	Havekaal, Brassica oleracea.
1	—	Gul Sennep, Sinapis alba.
1	—	Radise, Raphanus sativus.
1	—	Krybbønne, Phaseolus vulgaris.
4	—	Gul Lupin, Lupinus luteus.
4	—	Gul Ært, Pisum sativum.
1	—	Graa Ært, Pisum arvense.
6	—	„Blomsterfrø“.
53	Prøver.	

Træfrø.

2	Prøver	Thuja gigantea.
1	—	Thuja occidentalis.
1	—	Chamæcyparis Lawsoniana.
3	—	Chamæcyparis obtusa.
1	—	Chamæcyparis pisifera.
1	—	Libocedrus decurrens.
1	—	Taxodium distichum.
1	—	Abies pectinata.
1	—	Abies balsamea.
3	—	Abies cephalonica.
1	—	Abies cilicica.
1	—	Abies concolor.
1	—	Abies nobilis.
1	—	Abies nobilis glauca.
1	—	Abies Nordmanniana.
1	—	Abies sibirica.
1	—	Abies subalpina.

2	Prøver	Pseudotsuga Douglasii.
4	—	Picea excelsa.
4	—	Picea alba.
1	—	Picea sitchensis.
1	—	Picea Engelmanni.
1	—	Picea nigra.
1	—	Picea polita.
1	—	Picea ajanensis.
1	—	Larix europæa.
2	—	Larix leptolepis.
1	—	Larix sibirica.
6	—	Pinus silvestris.
1	—	Pinus Strobus.
2	—	Pinus montana.
2	—	Pinus Laricio.
1	—	Pinus Laricio austriaca.
2	—	Pinus Cembra.
1	—	Pinus Cembra sibirica.
1	—	Pinus Pinaster.
1	—	Pinus rigida.
1	—	Pinus ponderosa scopulorum.
1	—	Pinus Banksiana.
1	—	Pinus excelsa.
1	—	Pinus insignis.
1	—	Pinus monticola.
1	—	Pinus densiflora.
2	—	Alnus incana.
3	—	Alnus glutinosa.
2	—	Betula verrucosa.
1	—	Betula odorata.
2	—	Betula lutea.
2	—	Betula lenta.
1	—	Hassel, Corylus Avellana.
1	—	Avnbøg, Carpinus Betulus.
1	—	Hestekastanie, Aesculus Hippocastanum.
1	—	Æretræ, Acer Pseudoplatanus.
1	—	Kristtorn, Ilex Aquifolium.
1	—	Hvidtjørn, Crataegus Oxyacantha.
1	—	Caragana arborescens.
1	—	Gyvel, Sarothamnus scoparius.

1 Prøve Tornblad, Ulex europæus.
1 — Liguster, Ligustrum vulgare.
1 — Hyld, Sambucus nigra.

87 Prøver.

Vildtvoxende Planter.

71 Prøver.

Af Aarets 1626 Prøver var de 958 „fuldstændige Analyser“; 168 var Renhedsanalyser (for en stor Del i Forbindelse med Kornvægtsbestemmelser) og 476 Spiringsanalyser; af 4 Prøver ønskedes kun Kornvægten, for 10 Opgivelse af eventuelt Indhold af Kløversilke og i én Rødkløverprøve af Sklerotier, for 4 Prøver Rødkløver, 1 Prøve Timothé og 1 Prøve Hundegræs Bestemmelse af Avlsstedet; endelig ønskedes der for 2 Prøver Rajgræs, én Prøve Rapgræs (der skulde være Stortoppet Rapgræs, men bestod af 80 pCt. Alm., 16 pCt. Stortoppet og 4 pCt. Eng-Rapgræs) og for én Prøve Gulerod Bestemmelse af Ægtheden.

Da der i Sommeren 1900 var indhøstet en Del Alm. og Ital. Rajgræs i mindre god Tørhedstilstand, havde en Del af de indsendte Prøver en temmelig stærk muggen Lugt, og der blev for 12 Prøvers Vedkommende afæsket Frøkontrollen en udtrykkelig Udtalelse om Frøets Inficering med Skimmel; alle disse 12 Prøver viste sig at være stærkt befængte med Sporer af Skimmelsvampe (*Dematium pullulans* samt Arter af *Macrosporium*, *Monosporium*, *Cladosporium*, *Penicillium*, *Trichothecium* o. a.).

II. Gennemsnitstallene for de i 1900—01 og 1891—1901 undersøgte Frøprøver.

Disse findes for de vigtigste af de Landbrugsplanters Frø, af hvilke vi har haft Prøver til Undersøgelse, paa hosstaaende 2 Tabeller. Ved Udregningen er der udelukkende medtaget fuldstændige Analyser, der i Regelen gælder det rensede Frø, saaledes som Frøhandlerne leverer det til deres Kunder.

Gennemsnitstal for 1891—1901.

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægtbestemmelser: Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Vægtbestemmelser: Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter	Vægtbestemmelser: Friskvægt af 1000 Korn. Gram	Renhedsbestemmelser: Fremmed Frø	Renhedsbestemmelser: Affald	Renhedsbestemmelser: Rent Frø	Spiringsbestemmelser: Spireevnen af det rene Frø	Spiringsbestemmelser: Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (Trifolium pratense)	2080	225·5	81·2	1·73	0·5	2·4	97·1	89·2 + 9·6	86·6
Hvidkløver (do. repens) .	700	228·5	82·3	0·626	2·1	1·8	96·1	80·9 + 15·4	77·7
Alsikekløver (do. hybridum)	608	228·9	82·4	0·664	2·2	1·0	96·8	89·4 + 8·3	86·5
Blodkløver (do. incarnatum)	9	229·7	82·7	3·32	0·6	1·5	97·9	97·4	95·4
Humle-Sneglebælg (Medicago lupulina)	428	231·9	83·5	1·58	0·3	1·3	98·4	88·7 + 6·4	87·3
Lucerne (Medicago sativa) . .	51	222·4	80·1	2·04	0·2	1·9	97·9	90·9 + 7·4	89·0
Rundbælg (Anthyllis vulneraria)	62	222·5	80·1	2·54	2·6	3·7	93·7	87·5 + 10·6	82·0
Alm. Kællinget. (Lot. corniculat.)	9	230·5	83·0	1·10	0·7	1·7	98·6	86·6 + 8·9	85·4
Serradel (Ornithopus sativus) .	5	129·0	46·4	3·30	1·2	2·2	96·6	71·0 + 2·8	68·6
Gul Lupin (Lupinus luteus). .	6	218·7	78·7	126·0	0·2	0·8	99·0	88·8 + 5·2	87·9
Foder-Vikke (Vicia sativa) . .	1	—	—	28·8	0·5	0·5	99·0	64·0 + 7·0	63·4
Gul Ært (Pisum sativum). . .	1	205·0	73·8	157·0	0·0	1·7	98·3	94·0	92·4
Hør (Linum usitatissimum). .	2	160·0	57·6	4·20	0·8	0·5	98·7	89·0	87·8
Høj Spergel (Spergula maxima)	2	165·5	59·6	1·38	0·5	0·5	99·0	79·0	78·2
Middelh. do. (do. sativa) .	1	—	—	0·649	0·3	1·0	98·7	63·0	62·2
Turnips (Brassica camp. rapif.)	60	183·4	66·0	2·03	0·1	3·3	96·6	96·2	92·9
Rutabaga (do. Napus rapif.)	34	178·7	64·3	3·02	0·0	1·8	98·2	95·0	93·3
Gul Sennep (Sinapis alba). . .	1	—	—	4·77	0·4	1·1	99·5	85·0	84·6
Kommen (Carum Carvi) . . .	1	—	—	2·31	0·0	0·6	99·4	97·0	96·4
Gulerod (Daucus Carota) . . .	72	99·5	35·8	1·24	0·2	8·3	91·5	75·8	69·4
Foder-Bede (Beta vulg. camp.)	171	69·7	25·1	20·1	0·1	1·8	98·1	83·5	81·8
Sukker-Bede (do. do. saccharif.)	48	71·2	25·6	20·8	0·0	1·4	98·6	78·8	77·7
Eng-Svingel (Festuca pratensis)	435	93·9	33·8	1·85	1·9	1·8	96·3	92·6	89·2
Strand-do. (do. littorea) .	4	69·0	24·8	1·86	3·3	8·9	88·8	87·3	77·5
Stivbladet do. (do. duriuscula)	87	63·7	22·9	0·774	0·7	15·6	83·7	83·2	69·6

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægtbestemmelser			Renhedsbestemmelser			Spiringsbestemmelser	
		Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter	Friskvægt af 1000 Korn. Gram	Fremmod Frø	Affald	Rent Frø	Spireevnen af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Ager-Hejre (Bromus arvensis)	274	48·7	17·5	1·87	1·8	2·7	95·5	91·6	87·5
Blød do. (do. mollis) .	19	67·8	24·4	3·87	4·9	2·2	92·9	87·2	81·2
Alm. Rapgræs (Poa trivialis) .	104	93·0	33·5	0·188	1·1	6·0	92·9	87·7	81·5
Eng- do. (do. pratensis).	58	95·8	34·5	0·240	0·6	7·1	92·3	74·3	68·6
Lund- do. (do. nemoralis)	4	66·5	23·9	0·216	3·7	12·6	83·7	67·3	56·3
Hundegræs (Dactylis glomerata)	1195	62·1	22·3	0·957	1·8	11·7	86·5	89·9	77·8
Draphavre (Avena elatior) . .	710	46·9	16·9	3·41	2·4	9·5	88·1	83·0	73·1
Fløjlsgræs (Holcus lanatus). .	75	24·0	8·6	0·430	1·7	20·8	77·5	85·4	66·2
Fioringræs (Agrostis alba) . .	35	141·9	51·1	0·141	1·7	2·7	95·6	93·7	89·6
Timothé (Phleum pratense) . .	662	165·7	60·0	0·418	0·8	0·8	98·4	94·3	92·8
Eng-Rævehale (Alop. pratensis)	129	42·8	15·4	0·863	1·7	14·9	83·4	77·4	64·6
Alm. Rajgræs (Lolium perenne)	899	93·0	33·5	2·02	2·5	1·3	96·2	89·7	86·3
Ital. do. (do. italicum)	601	78·7	28·3	2·02	1·2	1·9	96·9	85·2	82·6
Kamgræs (Cynosurus cristatus)	2	131·5	47·3	0·458	4·9	3·1	92·0	58·0	53·4
Toradet nikk. Byg (Hordeum distichum nutans)	1	188·0	67·7	32·4	0·1	0·2	99·7	97·0	97·0

Med Hensyn til Forstaaelsen af Rubriken „Spireevnen af det rene Frø" maa jeg gøre opmærksom paa, at paa de Steder, hvor der her findes 2 Tal, betyder det første Procentmængden af de ved Spiringsforsøgene virkelig spirede Frø, det andet Mængden af „haarde" eller ved Forsøgets Afslutning endnu friske og levende Frø. Da der sædvanlig i Efteraarsmaanederne findes en Del flere haarde Korn i Bælgplanternes Frø end om Foraaret i Saatiden, er det anførte Procenttal for disse Gennemsnittallet af de i Foraarsmaanederne undersøgte Prøver alene.

For alle Aarets Prøver er Tallene følgende: Rødkløver 10.1 pCt., Hvidkløver 12.3 pCt., Alsikekløver 5.5 pCt., Sneglebælg 3.6 pCt., Lucerne 11.4 pCt. og Rundbælg 15.3 pCt.

Gennemsnitstal for 1900—1901.

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægt-bestemmelser			Renheds-bestemmelser				Spirings-bestemmelser	
		Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter	Friskvægt af 1000 Korn. Gram	Fremm. Kulturfrø	Ukrudtsfrø	Affald	Rent Frø	Spireevnen af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (Trifolium pratense)	184	226·8	81·6	1·77	0·2	0·5	1·8	97·5	89·8 + 9·2	87·6
Hvidkløver (do. repens) .	62	227·1	81·8	0·645	1·2	1·5	1·7	95·6	83·4 + 10·5	79·7
Alsikekløver (do. hybridum)	50	229·2	82·5	0·668	2·0	0·3	0·8	96·9	93·5 + 4·8	90·6
Humle-Sneglebælg (Medicago lupulina	50	229·8	82·7	1·56	0·1	0·3	1·5	98·1	90·0 + 3·2	88·3
Lucerne (Medicago sativa) . .	7	225·3	81·1	1·98	0·2	0·1	1·7	98·1	87·8 + 10·7	86·0
Rundbælg (Anthyllis vulneraria)	6	225·1	81·0	2·60	3·4	0·5	3·6	92·5	83·5 + 14·4	77·2
Turnips (Brassica campest. rapif.)	4	184·9	68·6	2·01	0·0	0·4	2·1	97·5	91·7	89·4
Rutabaga (do. Napus do.)	5	184·3	66·3	2·92	0·0	0·0	2·1	97·9	93·4	91·4
Gulerod (Daucus Carota) . . .	3	118·1	42 5	1·15	0·0	0·0	4·8	95·2	75·1	71·5
Foder-Bede (Beta vulg. campest.)	13	68·8	24·8	18·2	0·2	0·0	1·7	98·1	84·0	82·4
Sukker-Bede (B. vulg. saccharif.)	5	75·8	27·3	22·4	0·0	0·0	1·1	98·9	87·8	86·8
Eng-Svingel (Festuca pratensis)	41	100·7	36·3	1·89	1·6	0·2	1·6	96·6	95·2	92·0
Stivbladet do. (do. duriuscula)	11	63·8	23·0	0·778	0·7	0·3	14·3	84·7	79·6	67·4
Ager-Hejre (Bromus arvensis)	24	47·8	17·2	2·12	0·3	0·4	2·0	97·3	96·1	93·5
Blød do. (do. mollis) .	1	58·8	21·2	4·15	5·3	0·1	2·2	92·4	98·8	91·2
Alm. Rapgræs (Poa trivalis) .	12	85·8	30·9	0·179	0·3	0·3	5·9	93·5	85·2	79·7
Eng- do. (do. pratensis)	5	87·7	31·6	0·219	0·2	0·3	8·0	91·5	86·2	78·9
Hundegræs (Dactylis glomerata)	125	63·8	23·0	0·975	1·6	0·1	12·8	85·5	91·3	78·1
Draphavre (Avena elatior) . .	64	44·8	16·1	3·35	2·1	0·1	8·2	89·6	83·2	74·5
Fløjlsgræs (Holcus lanatus). .	3	20·4	7·3	0·422	2·5	0·6	24·9	72·0	86·3	62·1
Fioringræs (Agrostis alba) . .	1	135·5	48·8	0·090	1·4	1·6	5·5	91·5	92·0	84·2
Timothé (Phleum pratense) . .	62	167·2	60·2	0·420	0·3	0·4	0·7	98·6	96·0	94·7
Eng-Rævehale (Alop. pratensis)	10	42·2	15·2	0·851	1·2	0·9	13·8	84·1	77·1	64·8
Alm. Rajgræs (Lolium perenne)	91	89·0	32·0	2·00	2·3	0·2	1·4	96·1	89·1	85·6
Italiensk do. (do. italicum)	68	75·0	27·0	1.92	1·5	0·2	2·3	95·0	80·9	76·9

Sammenligner man Renheds- og Spiringstallene for 1900–01 med det foregaaende Aars, vil man finde følgende Fremgang (de positive Tal) og Tilbagegang (de negative Tal):

	Renhed	Spireevne
Rødkløver........	+ 0·4	+ 1·0
Hvidkløver.......	— 0·7	+ 0·5
Alsikekløver......	+ 0·3	+ 0·4
Sneglebælg.......	— 0·3	0
Lucerne..........	+ 1·0	+ 0·4
Rundbælg........	— 1·5	0
Turnips..........	— 0·3	— 4·5
Rutabaga........	— 0·4	— 2·4
Gulerod..........	+ 1·4	— 2·0
Foderbede.......	+ 0·2	— 0·3
Sukkerbede......	+ 0·2	+ 4·6
Eng-Svingel......	+ 0·1	+ 8·7
Stivbl. Svingel...	+ 0·1	— 4·1
Ager-Hejre.......	+ 1·9	+ 7·0
Blød Hejre.......	+ 0·9	+ 15·0
Alm. Rapgræs....	— 2·1	— 7·1
Eng-Rapgræs.....	+ 1·2	+ 9·2
Hundegræs.......	— 1·0	— 1·2
Draphavre.......	— 0·4	+ 1·5
Fløjlsgræs........	— 10·4	— 2·0
Fioringræs.......	— 1·9	— 1·0
Timothé.........	+ 0·2	+ 1·8
Eng-Rævehale....	— 2·6	— 11·0
Alm. Rajgræs....	— 0·3	— 0·4
Ital. Rajgræs.....	— 1·8	— 1·7

Som sædvanlig er Differenserne for Renhedens Vedkommende kun smaa; herfra undtages dog Fløjlsgræs, men da Gennemsnitstallene for denne Art kun repræsenteres af 4 Prøver fra det ene og 3 fra det andet Aar, spiller Tilfældigheder jo her en stor Rolle. Noget anderledes gaar det altid med Spireevnen, der kan svinge ret betydeligt fra Aar til Aar. Saaledes har navnlig Eng-Svingel, Hejre-Arterne og Eng-Rap-

græs spiret en Del bedre i det forløbne Aar end i 1899—1900, medens det omvendte er Tilfældet med Alm. Rapgræs og Eng-Rævehale.

III. Oversigt over „Dansk Frøkontrol"s Regnskab fra 1. April 1900 til 31. Marts 1901.

Indtægt.

183 fuldstændige Analyser à 7 Kr.	1281.00	Kr.
6 — — à 5 Kr.	30.00	—
301 — — à 4.50 Kr.	1354·50	—
1 — — à 3 Kr.	3.00	—
88 Renhedsanalyser à 3 Kr.	264.00	—
75 Spiringsanalyser à 5 Kr.	375.00	—
36 — à 4 Kr.	144.00	—
2 — à 3 Kr.	6.00	—
8 Kløversilkebestemmelser à 3 Kr.	24.00	—
17 Kornvægtsbestemmelser à 1.50 Kr.	25.50	—
5 Ægthedsbestemmelser à 1 Kr.	5.00	—
Andre Undersøgelser	46.00	—
Restancer fra 1899—1900	1944.50	—
Tilskud fra Statskassen	7703.45	—
Ialt	13205.95	Kr.

Udgift.

Lønning til Personalet	10659.32	Kr.
Husleje af Arbejdslokalerne	900.00	—
Brændsel og Rengøring	573.61	—
Inventar og øvrige Rekvisitter	231.08	—
Forskellige Udgifter	758.54	—
Frøkontrolkommissionen	83.40	—
Ialt	13205.95	Kr.

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Rødkløver	97·5	97·5	98	89·0+ 9·5	0	+ 0·5	80
do.	98·3	97·5	99	86·0+14·0	— 0·8	+ 1·0	
do.	97	96·3	98	91·0+ 7·5	— 0·7	+ 0·5	
do.	98	97·4	99	91·8+ 6·7	— 0·6	— 0·5	
do.	97·5	97·2	98	87·3+11·0	— 0·3	+ 0·3	80
do.	98·5	96·8	99	97·0+ 2·5	— 1·7	+ 0·5	84
do.	98	97·5	99	86·0+13·3	— 0·5	+ 0·3	
do.	99	97·5	99	85·0+13·8	— 1·5	— 0·2	
do.	98·5	97·4	99	90·8+ 8·2	— 1·1	0	
do.	98	97·9	99	88·3+11·0	— 0·1	+ 0·3	80
do.	98·5	97·1	99	88·0+10·8	— 1·4	— 0·2	80
do.	97	96·1	99	94·0+ 3·8	— 0·9	— 1·2	82
do.	98	96·2	99	93·8+ 6·2	— 1·8	+ 1·0	66
do.	98	97·5	99	93·8+ 6·2	— 0·5	+ 1·0	66
do.	98	98·3	98	92·8+ 5·5	+ 0·3	+ 0·3	
do.	98	98·0	99	87·0+11·0	0	— 1·0	
do.	98	97·9	99	89·5+ 9·3	— 0·1	— 0·2	80
do.	97	96·6	98	95·8+ 3·7	— 0·4	+ 1·5	82
do.	98	98·1	99	91·0+ 8·5	+ 0·1	+ 0·5	78
do.	98	98·5	99	91·0+ 8·5	+ 0·5	+ 0·5	78
do.	98	98·0	99	92·3+ 7·7	0	+ 1·0	78
do.	98	97·9	98	93·0+ 6·3	— 0·1	+ 1·3	82
do.	98	96·8	98	91·3+ 6·7	— 1·2	0	68
do.	98	96·7	98	88·0+10·5	— 1·3	+ 0·5	63
do.	98·5	98·2	99	86·8+12·5	— 0·3	+ 0·3	80
do.	98·5	98·2	99	89·5+ 8·3	— 0·3	— 1·2	80
do.	98·5	98·7	99	92·0+ 7·0	+ 0·2	0	80
do.	98·5	98·3	99·5	88·5+10·0	— 0·2	— 1·0	75
Hvidkløver	98	97·8	98	79·8+17·7	— 0·2	— 0·5	80
do.	97·2	95·6	99	83·3+15·7	— 1·6	0	
do.	98	95·5	c.93	92·8+ 4·2	— 2·5	+ 4·0	
do.	98	96·7	94	85·0+ 6·0	— 1·3	— 3·0	70
do.	98	96·4	94	82·0+ 9·8	— 1·6	— 2·2	70
do.	98	97·8	98	77·5+21·0	— 0·2	+ 0·5	80
do.	98	97·5	98	80·5+18·3	— 0·5	+ 0·8	80
do.	98	97·7	98	77·0+20·8	— 0·3	— 0·2	80
do.	98	97·4	98	81·0+16·5	— 0·6	— 0·5	80
do.	98	98·0	98	77·5+21·3	0	+ 0·8	80
do.	98	97·4	98	76·8+20·7	— 0·6	— 0·5	80

Frøsort	Renhed garanteret	Renhed fundet	Spireevne garanteret	Spireevne fundet	Mere end garanteret Renhed	Mere end garanteret Spireevne	Pris, Øre pr. Pd.
Hvidkløver	98	98·4	c.93	87·8+5.5	+ 0·4	+ 0·3	64
do.	98	97·3	98	85·3+5·5	— 0·7	— **7·2**	80
Alsikekløver	98	98·1	99	92·5+5·5	+ 0·1	— 1·0	90
do.	98	97·8	98·5	91·0+8·3	— 0·2	+ 0·8	
do.	98	98·4	99	94·3+5·0	+ 0·4	+ 0·3	90
do.	99	96·9	99	72·7+4·0	— **2·1**	— **22·3**	
do.	98	97·6	99	93·3+5·5	— 0·4	— 0·2	95
do.	98	97·4	98	93·8+5·0	— 0·6	+ 0·8	76
do.	98	97·6	99	94·0+4·8	— 0·4	— 0·2	90
do.	98	98·1	99	94·3+4·5	+ 0·1	— 0·2	95
do.	98	97·6	99	95·3+3·0	— 0·4	— 0·7	95
do.	98	98·2	99	95·5+4·3	+ 0·2	+ 0·8	95
do.	97	97·7	99	95·3+1·5	+ 0·7	— 2·2	88
do.	97	98·5	99	96·0+3·0	+ 1·5	0	88
do.	98	97·8	99	92·5+6·8	— 0·2	+ 0·3	75
do.	98	98·3	99	95·5+4·0	+ 0·3	+ 0·5	74
Blodkløver	97	95·9	99	99·3+0·2	— 1·1	+ 0·5	31
H.-Sneglebælg	98·2	97 2	98	82·8+5·0	— 1·0	— **10·2**	
do.	99	99·4	97	92·5+3·3	+ 0·4	— 1·2	40
do.	98	98·4	92	88·5+3·0	+ 0·4	— 0·5	
do.	98	97·6	98	83·0+2·0	— 0·4	— **13·0**	
do.	98	98·3	98	95·3+1·2	+ 0·3	— 1·5	33
do.	98	98·3	98	92·0+3·8	+ 0 3	— 2·2	33
do.	99	99·5	97	93·3+2·2	+ 0·5	— 1·5	40
do.	99	99·8	97	94·3+3·5	+ 0·8	+ 0·8	40
do.	99	99·6	97	95·3+2·5	+ 0·6	+ 0·8	40
do.	99	99·7	97	92·8+3·2	+ 0·7	— 1·0	40
do.	99	99·3	97	94·0+2·0	+ 0·3	— 1·0	40
do.	99	99·5	97	93·5+4·0	+ 0·5	+ 0·5	40
do.	97	97·9	96	89·5+1·5	+ 0·9	— **5·0**	38
do.	97	97·8	96	89·3+0·7	+ 0·8	— **6·0**	38
do.	98	98·6	c.93·5	86·5+7·8	+ 0·6	+ 0·8	33
do.	98	98·7	90	91·0+3·0	+ 0·7	+ 4·0	40
Rundbælg	98	92·2	98	92·3+6·7	— **5·8**	+ 1·0	
Eng-Svingel	98	98·5	90	92·8	+ 0·5	+ 2·8	
do.	97	95·7	94	96·8	— 1·3	+ 2·8	75
do.	98	99·2	95	96·0	+ 1·2	+ 1·0	
do.	97	95·9	94	96·5	— 1·1	+ 2·5	75
do.	98	97·2	95	93·8	— 0·8	— 1·2	65

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Eng-Svingel	97	93·8	94	96·3	— 3·2	+ 2·3	60
do.	97	95·7	94	96·5	— 1·3	+ 2·5	75
do.	83	83·5	98	98·8	+ 0·5	+ 0·8	
do.	98	95·5	95	98·5	— 2·5	+ 3·5	65
do.	98	98·0	95	98·8	0	+ 3·8	65
Stivbl. Svingel	93	91·1	84	84·0	— 1·9	0	45
Ager-Hejre	97	95·7	96	94·0	— 1·3	— 2·0	49
do.	97	96·9	96	94·3	— 0·1	— 1·7	48
do.	97	97·0	96	93·3	0	— 2·7	48
do.	97	96·8	96	96·3	— 0·2	+ 0·3	49
do.	97	97·3	97	99·0	+ 0·3	+ 2·0	41
do.	97	96·4	96	95·8	— 0·6	— 0·2	49
do.	97	97·8	96	97·8	+ 0·8	+ 1·8	48
do.	97	97·9	94	96·3	+ 0·9	+ 2·3	42
Hundegræs	90	87·2	91·7	90·3	— 2·8	— 1·4	
do.	86	89·4	90	94·5	+ 3·4	+ 4·5	
do.	c.91	88·8	90	91·8	— 2·2	+ 1·8	70
do.	90	91·8	90	88·0	+ 1·8	— 2·0	
do.	90	82·3	90	88·5	— 7·7	— 1·5	
do.	c.91	88·1	90	93·8	— 2·9	+ 3·8	70
do.	c.91	86·5	90	93·5	— 4·5	+ 3·5	70
do.	c.91	88·9	90	92·3	— 2·1	+ 2·3	70
do.	87	89·7	90	92·8	+ 2·7	+ 2.8	47
do.	90	88·5	90	90·5	— 1·5	+ 0·5	43
do.	90	86·8	96	94·3	— 3·2	— 1·7	45
do.	90	90·4	96	89·5	+ 0·4	— 6·5	45
do.	c.91	88·2	90	93·3	— 2·8	+ 3·3	70
do.	c.91	89·1	90	94·3	— 1·9	+ 4·3	70
do.	c.91	87·6	90	91·0	— 3·4	+ 1·0	70
do.	79	80·0	83	96·3	+ 1·0	+ 13·3	55
do.	90	92·1	90	92·0	+ 2·1	+ 2·0	46
do.	c.91	85·7	90	92·3	— 5·3	+ 2·3	70
do.	90	91·9	90	93·3	+ 1·9	+ 3·3	42
Draphavre	88·9	85·2	82	76·8	— 3·7	— 5·2	
do.	90	90·2	85	90·8	+ 0·2	+ 5·8	65
do.	85	90·6	80	75·8	+ 5·6	— 4·2	
do.	88·9	86·3	82	78·0	— 2·6	— 4·0	
do.	90	89·6	85	86·0	— 0·4	+ 1·0	65
do.	90	90·4	82	86·3	+ 0·4	+ 4·3	52

Frøsort	Renhed		Spireevne		Mere end garanteret		Pris, Øre pr. Pd.
	garanteret	fundet	garanteret	fundet	Renhed	Spireevne	
Draphavre	90	89·5	85	89·8	— 0·5	+ 4·8	65
do.	90	89·7	85	86·3	— 0·3	+ 1·3	65
do.	80	92·1	92	88·3	+ 12·1	— 3·7	60
do.	80	91·0	92	86·3	+ 11·0	— 5·7	60
do.	80	91·4	92	89·3	+ 11·4	— 2·7	60
do.	90	94·5	85	89·8	+ 4.5	+ 4·8	
Fløjisgræs	96	98·2	96	97·0	+ 2·2	+ 1·0	54
do.	96	98·0	96	94·8	+ 2·0	— 1·2	54
Timothé	98	97·5	98	98·0	— 0·5	0	
do.	98	99·1	94·5	95·5	+ 1·1	+ 1·0	
do.	99·5	98·7	94	97·3	— 0·8	+ 3·3	41
do.	99·5	98·6	96	96·8	— 0·9	+ 0·8	41
do.	99	99·5	98	97·5	+ 0·5	— 0·5	33
do.	99·5	98·8	96	97·0	— 0·7	+ 1·0	41
do.	99·5	98·9	96	96·0	— 0·6	0	41
do.	99·5	98·5	96	97·5	— 1·0	+ 1·5	41
do.	99·5	98·7	96	96·3	— 0·8	+ 0·3	41
do.	99	98·8	93	87·0	— 0·2	— 6·0	40
do.	98	96·8	93	94·0	— 1·2	+ 1·0	36
do.	99	99·0	93	89·5	0	— 3·5	40
Alm. Rajgræs.	98	96·5	94	91·5	— 1·5	— 2·5	
do.	98	96·4	90	86·0	— 1·6	— 4·0	
do.	98	96·2	90	89·3	— 1·8	— 0·7	
do.	98	96·7	90	89·5	— 1·3	— 0·5	25
do.	98	97·3	90	89	— 0·7	— 1·0	25
do.	98	96·7	90	88·5	— 1·3	— 1·5	17
do.	98	96·9	90	91·3	— 1·1	+ 1·3	25
do.	98	97·1	90	86·8	— 0·9	— 3·2	25
do.	98	97·5	95	98·0	— 0·5	+ 3·0	22
do.	98	96·7	c.87·5	86·0	— 1·3	— 1·5	24
do.	98	96·9	c·87·5	86·5	— 1·1	— 1·0	24
do.	98	97·1	90	92·0	— 0·9	+ 2·0	24
do.	98	97·1	90	89·3	— 0·9	— 0·7	24
do.	97·4	95·8	89·2	90·0	— 1·6	+ 0·8	28
Ital. Rajgræs.	97	96·9	85	79·5	— 0·1	— 5·5	
do.	98	97·4	80	78·3	— 0·6	— 1·7	31
do.	98	98·4	82	83·0	+ 0·4	+ 1·0	
do.	98	96·7	80	77·3	— 1·3	— 2·7	33
do.	98	95·2	74	77·3	— 2·8	+ 3·3	24

Frøsort	Renhed garanteret	Renhed fundet	Spireevne garanteret	Spireevne fundet	Mere end garanteret Renhed	Mere end garanteret Spireevne	Pris, Øre pr. Pd.
Ital. Rajgræs	98	96·6	80	75·8	— 1·4	— 4·2	
do.	98	96·3	80	75·5	— 1·7	— 4·5	31
do.	97	97·0	83	85·0	0	+ 2·0	28
do.	97	97·4	83	84·3	+ 0·4	+ 1·3	28
do.	97	97·1	83	84·8	+ 0·1	+ 1·8	28
do.	98	96·7	80	81·0	— 1·3	+ 1·0	31
do.	98	96·8	80	85·3	— 1·2	+ 5·3	31
do.	93	92·9	80	78·0	— 0·1	— 2·0	28

IV. Efterundersøgelser af Prøver med opgivne Garantital.

I ovenstaaende Tabel er anført alle de fra Landmænd indsendte Prøver, for hvilke vi kender Garantitallene for Renheden og Spireevnen. Som det ses, er den sædvanlig gældende Latitude af 2 pCt. for Renhed overskredet for 18 Prøvers Vedkommende (= 11 pCt., dobbelt saa hyppigt som foregaaende Aar), og Latituden for Spireevnen, der er 3 pCt., naar Garantitallet er over 95 pCt., 4 pCt., naar det er fra 90—95 pCt. (begge inkl.), og 5 pCt., naar det er under 90 pCt., i 11 (= 6.7 pCt.) Tilfælde (de med fede Typer trykte Tal). Herved maa dog erindres om, at en større Renhed end absolut garanteret*) erstatter en tilsvarende ringere Spireevne.

Hverken for Renhedens eller Spireevnens Vedkommende er der iaar mange Prøver med store Underskud; en Alsikekløverprøve, for hvilken der var garanteret 99 pCt. Spireevne, medens Spiringsundersøgelsen udviste et Indhold af 23.3 p.Ct. døde Frø og for 2 Prøver Sneglebælg, der begge skulde spire med 98 p.Ct., men indeholdt henholdsvis 12.2 og 15 pCt. døde Frø, var dem, der daarligst svarede til Garantierne. Alt i alt

*) d. v. s. den garanterede med Fradrag af Spillerummet.

er der for de 62.8 p.Ct af Prøvernes Vedkommende leveret Frø med lavere Renhed end garanteret men for 53 pCt. en højere Spireevne end garanteret, hvilket sidste er et meget betydeligt og glædeligt Fremskridt.

V. Frøets Herkomst.

Af de hyppigst anvendte Frøsorter er Avlsstedet blevet os meddelt af Indsenderne for ialt 275 Prøvers Vedkommende, som hosstaaende Oversigt viser. Da det har sin store Interesse

Frøsort	Danmark	Finland	Tyskland	Storbritannien	Frankrig	Østrig-Ungarn	Rusland	Amerika	Australien
Rødkløver	„	„	57	„	„	4	20	6	„
Hvidkløver	„	„	20	„	„	„	„	„	„
Alsikekløver	„	„	„	„	„	„	„	9	„
H. Sneglebælg	„	„	12	„	1	„	„	„	„
Lucerne	„	„	„	„	1	2	„	„	„
Rundbælg	„	„	1	„	„	„	„	„	„
Alm. Rajgræs	8	„	„	9	„	„	„	„	„
Ital. Rajgræs	3	„	„	3	„	„	„	„	„
Timothé	„	„	21	„	„	„	5	6	„
Eng-Rævehale	„	1	„	„	„	„	„	„	„
Draphavre	„	„	„	„	11	„	„	„	„
Fløjlsgræs	1	„	„	„	„	„	„	„	„
Alm. Rapgræs	4	„	„	„	„	„	„	„	„
Eng-Rapgræs	„	„	„	„	„	„	„	1	„
Eng-Svingel	1	„	„	„	„	„	„	3	„
Stivbl. Svingel	„	„	1	„	„	„	„	„	„
Ager-Hejre	10	„	„	„	„	„	„	„	„
Blød Hejre	1	„	„	„	„	„	„	„	„
Hundegræs	4	„	3	„	„	„	„	3	30
Foderbede	8	„	„	„	„	„	„	„	„
Gulerod	2	„	„	„	„	„	„	„	„
Rutabaga	2	„	„	„	„	„	„	„	„
Turnips	1	„	„	„	„	„	„	„	„
							2		

for Frøkontrollen at kende Avlsstedet for saa mange Prøver som muligt, vilde det være ønskeligt, om Frøhandlerne i noget højere Grad meddelte, hvad de maatte vide om Frøprøvernes Herkomst.

VI. Differenserne mellem de 2 korresponderende Renhedsbestemmelser.

Af enhver Frøprøve, hvis Renhed skal bestemmes, udfører vi 2 Analyser med ligestore Vægtmængder. Af disse udregnes

Frøsort	Antal Prøver	Differensens gsn. Størrelse pCt.	Antal Prøver, i hvilke Differensen er 0—0·5 pCt.	0·5—1 pCt.	1—1·5 pCt.	1·5—2 pCt.	2—2·5 pCt.	2·5—3 pCt.	over 3 pCt.
Rødkløver . . .	255	0·53	144	68	26	17	„	„	„
Hvidkløver . .	88	0·52	54	24	9	1	„	„	„
Alsikekløver . .	60	0·50	40	14	3	3	„	„	„
Sneglebælg . .	55	0·43	40	13	2	„	„	„	„
Lucerne	7	0·56	4	3	„	„	„	„	„
Rundbælg . . .	6	0·52	4	1	1	„	„	„	„
Alm. Rajgræs .	97	0·71	45	29	16	4	2	1	„
Ital. Rajgræs .	72	0·63	37	25	8	1	„	1	„
Timothé	65	0·34	51	12	2	„	„	„	„
Eng-Rævehale .	13	1·14	5	1	2	3	1	1	„
Fioringræs . .	1	0·10	1	„	„	„	„	„	„
Draphavre . . .	67	0·93	26	19	9	9	2	„	2
Fløjlsgræs . . .	6	0·87	4	1	„	„	„	1	„
Ager-Hejre . .	28	0·63	15	7	4	1	1	„	„
Eng-Svingel . .	44	0·64	28	11	2	„	1	1	1
Stivbl. Svingel .	13	1·07	4	2	3	2	1	1	„
Alm. Rapgræs .	18	0·46	9	9	„	„	„	„	„
Eng-Rapgræs .	4	1·50	„	2	„	1	„	1	„
Hundegræs . .	152	1·08	51	28	28	29	10	2	4
Foderbede . . .	13	0·29	11	2	„	„	„	„	„
Gulerod	3	0·30	3	„	„	„	„	„	„
Turnips	5	0·44	3	2	„	„	„	„	„
Rutabaga . . .	6	0·67	4	1	„	1	„	„	„
Ialt . . .	1078	—	583	274	115	72	18	9	7

derpaa Gennemsnitstallene, undtagen i de Tilfælde, hvor Forskellen mellem de fundne 2 Renhedsprocent-Tal overskrider 2.0, da vi i saa Fald udfører en ny Analyse; denne sidste falder som Regel mellem de 2 første.

Af omstaaende Tabel ses det, at Forskellen i 54.1 pCt. af alle Tilfælde har været under $^1/_2$ pCt. og kun i 3.2 har overskredet 2 pCt. Ligesom disse 2 Tal antyder en Fremgang fra foregaaende Aar, viser det sig ogsaa, naar man ser hen til de enkelte Arter, at Overensstemmelsen mellem de to Parallelanalyser iaar er bedre end ifjor for 15 af de 23 Arters Vedkommende.

VII. Frøblandinger.

Af Frøblandinger har vi i det forløbne Aar haft forholdsvis faa. 4 af de indsendte Prøver var sammensatte paa følgende Maade:

1)	83.1	pCt.	Hundegræs	+	11.8	pCt.	Alm. Rajgræs
2)	72.9	—	Eng-Svingel	+	21.0	—	—
3)	78.6	—	Blød Hejre	+	15.4	—	—
4)	16.7	—	—	+	75.4	—	—

3 andre var Blandinger af Alm. og Ital. Rajgræs, af hvilke den ene udsaaedes, for at man kunde naa til et sikkert Resultat m. H. t. Mængden af hver af de 2 Arter; det viste sig, at af 100 opgravede Planter var de 29 Ital. og de 71 Alm. Rajgræs.

VIII. Det ondartede Ukrudtsfrø.

Om Hyppigheden og Mængden af det i Frøprøverne forefundne „ondartede Ukrudt“ skal meddeles følgende Oversigt:

1) Lugtløs Kamille *(Matricaria inodora)* er fundet i

1	af	255	Prøver	Rødkløver	med	25	Frø pr. Kilo	
1	-	88	—	Hvidkløver	-	71	—	
6	-	60	—	Alsikekløver	-	95	—	(71—143)
1	-	97	—	Alm. Rajgræs	-	950	—	

3 af	72 Prøver	Ital. Rajgræs	med	28	Frø pr. Kilo	(25—33)
20 -	65	—	Timothé	-	313	—	(50—1300)
1 -	67	—	Draphavre	-	50	—	
14 -	28	—	Ager-Hejre	-	390	—	(50—2900)
3 -	44	—	Eng-Svingel	-	1244	—	(50—2033)
2 -	18	—	Alm. Rapgræs	-	75	—	(50—100)
9 -	152	—	Hundegræs	-	322	—	(50—900)

2) Gul Oxeøje eller Onde Urter *(Chrysanthemum segetum)* er fundet i 2 Prøver Ital. Rajgræs, én Prøve Stivbl. Svingel og én Prøve Hundegræs; 50 Frø i hver Prøve.

3) Ager-Svinemælk *(Sonchus arvensis)*. Af denne Ukrudtsplante er der fundet 25 Korn pr. Kilo i en Rødkløverprøve og 50 i hver af 3 Prøver Timothé.

4) Ager-Tidsel *(Cirsium arvense)* er fundet i

25	af	255	Prøver	Rødkløver	med	43	Korn pr. Kilo	(25—150)
9	-	60	—	Alsikekløver	-	95	—	(71—143)
11	-	65	—	Timothé	-	64	—	(50—100)
1	-	28	—	Ager-Hejre	-	50	—	
1	-	152	—	Hundegræs	-	50	—	

5) Kornblomst *(Centaurea cyanus)* er fundet i

9	af	255	Prøver	Rødkløver	med	25	Frø pr. Kilo	
1	-	3	—	Blodkløver	-	25	—	
19	-	97	—	Alm. Rajgræs	-	107	—	(25—275)
12	-	72	—	Ital. Rajgræs	-	84	—	(25—300)
1	-	13	—	Eng-Rævehale	-	50	—	
1	-	67	—	Draphavre	-	25	—	
3	-	28	—	Ager-Hejre	-	83	—	(50—100)
1	-	1	—	Blød Hejre	-	67	—	
1	-	13	—	Stivbl. Svingel	-	50	—	
2	-	152	—	Hundegræs	-	50	—	
1	-	8	—	Frøblandinger	-	825	—	

6) Skjaller *(Rhinanthus crista galli)* er fundet i

1	af	97	Prøver	Alm. Rajgræs	med	25	Korn pr. Kilo	
6	-	67	—	Draphavre	-	31	—	(25—50)
2	-	6	—	Fløjlsgræs	-	119	—	(50—187)
1	-	28	—	Ager-Hejre	-	50	—	

1	af	44	Prøver	Eng-Svingel	med	33	Korn pr. Kilo	
1	-	13	—	Stivbl. Svingel	-	50	—	
1	-	8	—	Frøblandinger	-	33	—	

7) Kløversilke *(Cuscuta Trifolii)* er fundet i

11	af	255	Prøver	Rødkløver	med	41	Frø pr. Kilo	(5—200)
4	-	88	—	Hvidkløver	-	71	—	
1	-	3	—	Blodkløver	-	25	—	

8) Klinte *(Agrostemma Githago)* er fundet i én Prøve Ager-Hejre (50 Frø pr. Kilo) og én Prøve Eng-Svingel (33 Frø pr. Kilo).

9) Vandgrenet Ranunkel *(Ranunculus repens)* er fundet i

2	af	255	Prøver	Rødkløver	med	25	Korn pr. Kilo	
1	-	88	—	Hvidkløver	-	71	—	
1	-	3	—	Blodkløver	-	25	—	
8	-	55	—	Sneglebælg	-	44	—	(25—125)
72	-	97	—	Alm. Rajgræs	-	169	—	(25—700)
51	-	72	—	Ital. Rajgræs	-	197	—	(25—928)
5	-	13	—	Eng-Rævehale	-	50	—	
3	-	67	—	Draphavre	-	46	—	(33—56)
3	-	6	—	Fløjlsgræs	-	836	—	(50—2125)
1	-	28	—	Ager-Hejre	-	200	—	
3	-	44	—	Eng-Svingel	-	189	—	(67—400)
2	-	13	—	Stivbl. Svingel	-	100	—	(50—150)
1	-	2	—	Faare-Svingel	-	150	—	
3	-	18	—	Alm. Rapgræs	-	217	—	(150—350)
7	-	152	—	Hundegræs	-	154	—	(50—400)
4	-	8	—	Frøblandinger	-	179	—	(25—425)

10) Ager-Sennep *(Sinapis arvensis)* er fundet i

79	af	255	Prøver	Rødkløver	med	44	Frø pr. Kilo	(20—175)
17	-	88	—	Hvidkløver	-	88	—	(71—214)
1	-	60	—	Alsikekløver	-	71	—	
1	-	3	—	Blodkløver	-	75	—	
37	-	55	—	Sneglebælg	-	73	—	(25—350)
2	-	6	—	Rundbælg	-	38	—	(25—50)
2	-	97	—	Alm. Rajgræs	-	29	—	(25—33)
4	-	72	—	Ital. Rajgræs	-	44	—	(25—75)
16	-	65	—	Timothé	-	75	—	(50—250)

3	af	67	Prøver	Draphavre	med	29	Frø pr. Kilo	(25—33)
8	-	28	—	Ager-Hejre	-	107	—	(50—200)
14	-	44	—	Eng-Svingel	-	45	—	(25—100)
3	-	18	—	Alm. Rapgræs	-	833	—	(100—2050)
1	-	2	—	Lund-Rapgræs	-	400	—	
2	-	152	—	Hundegræs	-	100	—	
2	-	3	—	Gulerod	-	94	—	(63—125)
1	-	8	—	Frøblandinger	-	33	—	

11) Ager-Kaal *(Brassica campestris)* er fundet i

4	af	255	Prøver	Rødkløver	med	38	Frø pr. Kilo	(25—75)
6	-	55	—	Sneglebælg	-	42	—	(25—75)
1	-	97	—	Alm. Rajgræs	-	25	—	
3	-	72	—	Ital. Rajgræs	-	40	—	(25—71)
1	-	65	—	Timothé	-	50	—	
4	-	44	—	Eng-Svingel	-	29	—	(25—33)

12) Alm. Hejre *(Bromus secalinus)* er fundet i

3	af	255	Prøver	Rødkløver	med	25	Korn pr. Kilo	
1	-	72	—	Ital. Rajgræs	-	25	—	
2	-	67	—	Draphavre	-	64	—	(25—167)
6	-	28	—	Ager-Hejre	-	58	—	(50—100)
16	-	44	—	Eng-Svingel	-	100	—	(25—625)
2	-	152	—	Hundegræs	-	75	—	(50—100)
1	-	8	—	Frøblandinger	-	75	—	

13) Sklerotier. Den hyppigst forefundne Art af Sklerotier er Meldrøjersvampens *(Claviceps purpurea)*; disse er fundne i

14	af	255	Prøver	Rødkløver	med	32	Stk. pr. Kilo	(25—75)
2	-	6	—	Rundbælg	-	38	—	(25—50)
20	-	97	—	Alm. Rajgræs	-	42	—	(25—200)
16	-	72	—	Ital. Rajgræs	-	35	—	(25—100)
25	-	65	—	Timothé	-	250	—	(50—950)
1	-	13	—	Eng-Rævehale	-	50	—	
1	-	1	—	Fioringræs	-	77500	—	
8	-	67	—	Draphavre	-	36	—	(25—100)
2	-	6	—	Fløjlsgræs	-	175	—	(100—250)
1	-	44	—	Eng-Svingel	-	36	—	
1	-	13	—	Stivbl. Svingel	-	50	—	

1 af	2	Prøver	Faare-Svingel med	50	Stk. pr. Kilo	
4 -	18	—	Alm. Rapgræs -	263	—	(50—500)
1 -	4	—	Eng-Rapgræs -	50	—	(50—150)
1 -	2	—	Lund-Rapgræs -	3333	—	
13 -	152	—	Hundegræs -	70	—	(50—150)
1 -	8	—	Frøblandinger -	25	—	

Endvidere har vi i 18 Prøver Rødkløver, én Prøve Blodkløver og én Prøve Sneglebælg enkeltvis fundet nogle andre Sklerotier, der i de fleste Tilfælde henhørte til Kløverens Traadkølle *(Typhula Trifolii)*. I en Prøve Rød El har vi endelig fundet 4500 og i en Prøve Hvid El 41000 Sklerotier pr. Kilo af Ellens Bægersvamp *(Sclerotinia Alni)*.

14) Brandkorn. Af saadanne har vi i 1900—01 fundet følgende Arter:

Draphavre-Brand *(Ustilago perennans)* i 14 Draphavreprøver med 25—100, i Gennemsnit 42 Korn pr. Kilo, Hejre-Brand *(Ustilago bromivora)* i samtlige 28 Prøver af Ager-Hejre med 25—55650, i Gennemsnit 3986 Korn pr. Kilo, samt Fløjlsgræs-Brand *(Tilletia Holci)* i tilfældig indblandede Korn af Fløjlsgræs i en Del Hundegræsprøver og et Par Frøblandinger.

IX. Dyr, fundne i Frøprøverne.

1) Rævehale-Myggen *(Oligotrophus Alopecuri)*. I 12 af de 13 i 1900—01 undersøgte Prøver Eng-Rævehale har vi fundet Larver af dette for Frøavlen af Rævehale saa ødelæggende Insekt. Antallet af angrebne Korn har varieret mellem 24500 og 110000 pr. Kilo og har gennemsnitlig været 72400, hvilket vil sige, at 5.5 pCt. af Avlen er bleven ødelagt.

2) „Aal" *(Tylenchus sp.)* i Græsfrø. Den i Frøkontrollens Aarsberetning for 1896—97 omtalte Dværgrundorm i Fløjlsgræskorn har vi i Aar fundet i 2 Fløjlsgræsprøver, 30700 angrebne Korn i den ene og 163000 i den anden, samt i de i Hundegræsprøver saa hyppig indblandede Korn af Fløjlsgræs i 70 Prøver med 300—4000, i Gennemsnit 866 Korn pr. Kilo. Endvidere har vi bemærket den i Hundegræskorn i 55 Prøver med 333—2000, i Gennemsnit 700 Korn pr. Kilo, samt

i Stivbl. Svingel i 3 Prøver og 2 Gange i Korn af Guldhavre i Hundegræsprøver.

3) Snudebillelarver *(Bruchus sp.)* i Rødkløverfrø. Af saadanne har vi i 1900—01 fundet fra 250 til 2250, i Gennemsnit 590 pr. Kilo i 35 Prøver, d. v. s. i 13.7 pCt. af de undersøgte Rødkløverprøver.

Disse Tal, der viser en kendelig Nedgang i Forhold til foregaaende Aar, staar maaske i Forbindelse med, at der i 1900—01 ikke indførtes saa meget russisk Frø som Aaret forud.

X. De bedste Prøver i 1900—01.

For at give en Forestilling om, hvad der kan præsteres af rent og spiredygtigt Frø, meddeles nedenstaaende Oversigt over de højeste Tal, vi i 1900—01 har fundet for Renhed og Spireevne af de hyppigst undersøgte Frøsorter:

	Renhed	Spireevne*)
Rødkløver	99·5	98·5
Hvidkløver	99·1	94·3
Alsikekløver	99·1	98·0
Sneglebælg	99·8	96·5
Lucerne	99·1	94·8
Rundbælg	94·0	92·3
Alm. Rajgræs	98·6	98·3
Ital. Rajgræs	99·2	98·2
Timothé	99·7	100
Eng-Rævehale	92·1	84·3
Draphavre	97·3	92·0
Ager-Hejre	98·7	99·0
Eng-Svingel	99·5	98·8
Stivbl. Svingel	93·5	93·5
Alm. Rapgræs	98·3	98·0
Eng-Rapgræs	96·0	87·8
Hundegræs	97·2	97·8
Foderbede	99·7	97·0

*) Det bemærkes, at der ikke er taget Hensyn til haarde Korn, og at de for hver enkelt Art anførte Maxima ikke gælder samme Prøve.

	Renhed	Spireevne
Gulerod	96·1	88·0
Turnips.	98·6	99·0
Rutabaga	99·4	99·0

Disse Tal betegner for de to Trediedeles Vedkommende et Fremskridt fra ifjor.

XI. Frøets Vandindhold.

Mængden af det af de undersøgte Prøver ved Tørring ved 100 ° i 4 Timer afgivne Vand har i Gennemsnit, Maximum og Minimum været følgende:

	Gennemsnit	lavest	højest
Rødkløver	8·6	6·5	11·3
Hvidkløver	8·7	7·1	10·7
Alsikekløver	8·4	7·2	10·2
H.-Sneglebælg	9·1	7·6	11·8
Lucerne	7·3	6·5	8·3
Rundbælg	7·9	7·0	9·0
Turnips	6·5	5·5	8·2
Rutabaga	6·1	5·5	7·5
Gulerod	7·8	7·3	8·6
Foderbede	9·7	8·2	11·2
Eng-Svingel	9·6	7·9	12·5
Stivbl. Svingel . . .	9·7	7·5	10·9
Ager-Hejre	10·7	8·6	15·5
Blød Hejre	10·9	10·9	10·9
Alm. Rapgræs	9·8	7·6	11·7
Eng-Rapgræs	9·1	8·7	10·0
Hundegræs	8·9	6·5	11·8
Draphavre	8·4	6·5	10·9
Fløjlsgræs	6·8	6·1	7·6
Fioringræs	7·9	7·9	7·9
Timothé	9·6	8·1	12·1
Eng-Rævehale	8·0	6·6	10·3
Alm. Rajgræs	10·1	7·8	12·5
Ital. Rajgræs	10·1	8·2	12·9

En Sammenligning med foregaaende Aars Tal viser, at Frøet i det hele taget har været fugtigere i sidste Aar, idet Vandindholdet er større for 21 af de 24 undersøgte Arter.

XII. Spiringsforsøg med Frø af vildtvoxende Planter.

I Frøkontrollens 2 sidste Aarsberetninger har jeg offentliggjort en Række Spiringsforsøg med Frø af danske vildtvoxende Planter. I omstaaende Tabel har jeg paa lignende Maade samlet de siden da afsluttede Forsøg af samme Art. Forholdene ved Fremgangsmaaden og Behandlingen har stadig været den samme, hvorfor jeg kan indskrænke mig til desangaaende at henvise til Aarsberetningen for 1898—99, hvor disse er nærmere beskrevne. Af de i Aar nævnte Arter kan Størstedelen henføres til følgende 6 Klasser:

1) Alle Frø spirer strax eller kort efter Indhøstningen: Lolium Linicola, Agrostemma Githago og Epilobium mantanum.

2) Spiringen begynder strax eller kort efter Indhøstningen, men strækker sig mere eller mindre jævnt uden kendelige Afbrydelser over en kortere eller længere Række Maaneder: Briza media, Linaria minor og Cirsium oleraceum.

3) Størstedelen spirer strax, Resten Foraarsspiring i følgende Aar: Achillea Millefolium.

4) En mindre Del spirer strax, Størstedelen først følgende Foraar: Lychnis flos cuculi og Epilobium palustre.

5) Alle Frø spirer første Foraar: Carex remota, Urtica dioica, Impatiens Noli tangere, I. parviflora, Aesculus Hippocastanum, Acer Pseudoplatanus, Sedum Telephium, Geum urbanum, Solanum nigrum, Physalis Alkekengi, Scrophularia nodosa, Ligustrum vulgare og Campanula latifolia.

6) Spiring i 1. og 2. Foraar, Størstedelen spirer 1. Foraar: Cornus sanguinea.

Løbe-Nr. 4, 8, 9, 10, 24, 25 og 28 kan ikke finde Plads i nogen af disse eller andre, tidligere opstillede Klasser. men danner Typer for ny Maader for Spiringens Forløb.

Som sædvanlig har Spireevnen, der angives i sidste Rubrik, været høj: mellem 90 og 100 pCt. har den været for 24 og under 90 kun for 6 Arters Vedkommende.

XIII. Spireevnens Bevarelse hos Frø, nedgravet i Jorden.

Den 21. September 1899 nedgravedes en Del Smaaprøver af et Par større egale Frøpartier af Ager-Sennep og Lancetbl. Vejbred i Frøkontrollens Forsøgsmark ved Landbohøjskolen for at faa Materiale til gennem en Række Aar at sammenligne saadanne Prøvers Spireevne med Spireevnen af tilsvarende Prøver, der opbevaredes i Papirsposer i Frøkontrollens Arbejdslokaler. Ifjor Foraar optoges og undersøgtes en første Portion af de nedgravede Prøver (se forrige Aarsberetning S. 36), og i dette Foraar — d. 18. April — opgravedes atter en Portion og undersøgtes samtidig med de her i Frøkontrollen opbevarede Prøver. Resultatet var følgende:

	Lancetbl. Vejbred		Ager-Sennep	
	Opbevaret i Frøkontrollen	Nedgravet i Jorden	Opbevaret i Frøkontrollen	Nedgravet i Jorden
Den 27. April	52 pCt.	11 pCt.	44 pCt.	72 pCt.
— 2. Maj	28 —	2 —	„ —	2 —
— 11. —	11 —	„ —	2 —	1 —
— 22. —	1 —	„ —	18 —	„ —
— 30. —	„ —	„ —	15 —	„ —
— 20. Juni	„ —	„ —	6 —	6 —
— 30. Juli	2 —	„ —	6 —	„ —
Ialt:	94 pCt.	13 pCt.	91 pCt.	81 pCt.

Ligesom ifjor var Spireevnen for Lancetbl. Vejbred langt højere for den Prøve, der havde ligget inde, medens Forskellen kun var ringe for de 2 Ager-Sennepprøver; derimod spirede den Del af denne Art, der havde været nedgravet i Jorden, langt hurtigere end den anden, saa Opholdet i Jorden maa jo snarest siges at have gavnet den.

	Frøet indsamlet	Frøet lagt til Spiring	September	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Spireevne
1. Hør-Rajgræs (Lolium Linicola) . . .	11/9 00	14/9 00	84	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
2. Hjærtegræs (Briza media)	27/7 00	11/9 00	12	—	2	2	3	1	14	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
3. Axelblomstret Star (Carex remota) .	2/8 98	6/9 98	—	—	—	—	—	—	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
4. Graa Æl (Alnus incana)	13/11 95	14/11 95			—	5	2	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90
5. Hedenælde (Urtica dioica)	2/8 00	7/9 00	—	—	—	—	—	30	48	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81
6. Klinte (Agrostemma Githago). . . .	15/8 00	24/9 00	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
7. Trævlekrone (Lychnis flos cuculi). .	6/8 00	7/9 00	1	—	—	—	—	—	82	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
8. Vinterblomme (Eranthis hiemalis). .	7/6 00	8/6 00										—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
9. Virginsk Karse (Lipidium virginicum)	2/8 99	1/9 99	—	3	—	—	—	2	23	64	—	—	1	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	100
10. Ungarsk Vejsennep (Sisymb. pannon.)	22/8 99	2/9 99	51	—	—	—	3	6	2	2	9	2	—	3	5	1	1	2	4	1	7	—	—	—	—	—	—	99
11. Springbalsamin (Impat. Noli tangere)	21/8 00	11/9 00	—	—	—	—	—	—	55	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
12. Smaablomstret Springfrø (Imp. parvifl.)	„	„	—	—	—	—	—	—	62	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98

13. Hestekastanie (Aesculus Hippocastan.)	²/₁₀00	³/₁₀00		—	—	—	—	—	44	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72
14. Æretræ (Acer Pseudoplatanus) . . .	⁷/₁₁00	⁹/₁₁00			—	—	—	45	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
15. Sanct-Hansurt (Sedum Telephium) .	„	⁸/₁₁00			—	—	—	1	81	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
16. Feber-Nellikerod (Geum urbanum) .	⁷/₉ 00	²⁴/₉ 00	—	—	—	—	1	—	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
17. Glatbl. Dueurt (Epilobium montanum)	⁸/₈ 00	¹¹/₉ 00	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
18. Kær-Dueurt (Epilobium palustre). .	⁶/₈ 00	¹⁰/₉ 00	8	4	—	—	—	—	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
19. Rød Kornel (Cornus sanguinea) . .	²¹/₉ 96	²⁶/₉ 96	—	—	—	—	—	—	66	16	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	10	2	—	—	—	—	—	98
20. Sort Natskygge (Solanum nigrum) .	¹⁰/₁₀00	²⁶/₁₀00		—	—	—	—	—	—	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
21. Jødekirsebær (Physalis Alkekengi) .	¹⁰/₁₁00	⁸/₁ 01					—	—	—	62	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
22. Knoldet Brunrod (Scrophular. nodosa)	²⁸/₁₀00	²⁵/₁₀00		—	—	—	—	—	94	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
23. Liden Torskemund (Linaria minor) .	²⁰/₇ 99	¹/₉ 99	1	—	33	15	—	19	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
24. Spydbladet Torskem. (Linaria Elatine)	⁴/₈ 00	⁷/₉ 00	—	—	—	10	2	6	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
25. Mark-Ærenpris (Veronica arvensis) .	³¹/₇ 98	⁵/₉ 98	1	14	2	—	—	—	42	22	3	—	—	—	6	—	—	—	1	1	—	2	4	—	—	—	1	99
26. Liguster (Ligustrum vulgare)	⁶/₁₂00	⁸/₁₂00				—	—	—	—	62	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
27. Bredbladet Klokke (Campan. latifolia)	⁸/₈ 00	¹¹/₉ 00	—	—	—	—	—	—	77	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78
28. Gul Snerre (Galium verum).	¹³/₉ 99	¹⁴/₆ 99	62	14	2	—	—	—	8	5	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	97
29. Kaal-Tidsel (Cirsium oleraceum) . .	⁷/₉ 00	¹¹/₉ 00	4	2	—	64	8	3	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
30. Alm. Røllike (Achillea Millefolium)	⁷/₁₁00	⁸/₁₁00			69	1	—	1	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100

XIV. Spiringsforsøg med Træfrø.

Da Frøkontrollens Kendskab til, hvilke der er de gunstigste Spiringsbetingelser for Træfrø, kun er temmelig ringe, idet det hører til Sjældenhederne, at vi modtager Træfrø til Undersøgelse, henvendte vi os i det forløbne Aar til „Skovfrøkontoret“ med Anmodning om Materiale af saa mange forskellige Arter som mulig og modtog da ogsaa de paa hosstaaende Liste anførte Arter. De lagdes dels til Spiring ved den Temperatur, der er den alm. anvendte for Kløver- og Græsfrø, nemlig 16—30 ° C. — de paa Tabellen med a mærkede Forsøg — dels paa en Veranda, hvor Temperaturen kun er nogle faa Grader højere end i det fri (b). Af Tabellen vil man se, at de undersøgte Arter m. H. t. Spireevnens Størrelse kan deles i følgende 3 Grupper, hvor jeg for Kortheds Skyld benytter Udtrykkene „i Varmen“ og „i Kulden“:

1) Spiringen ens eller omtrent ens: Abies sibirica, A. subalpina, Chamaecyparis obtusa, Larix leptolepis, L. sibirica, Picea Engelmanni, P. nigra, P. polita, Pinus Cembra, P. montana, P. rigida, P. silvestris, Betula odorata, B. verrucosa, Sarothamnus scoparius, Ulex europaeus.

2) Spireevnen større i Varmen: Abies nobilis, Larix europaea, Picea excelsa, Pinus insignis, P. Laricio, P. ponderosa, Betula lenta, B. lutea, Caragana arborescens.

3) Spireevnen større i Kulden: Abies balsamea, A. cephalonica, A. concolor, A. Nordmanniana, Chamaecyparis Lawsoniana, Libocedrus decurrens, Picea ajanensis, P. alba, P. sitchensis, Pinus Banksiana, P. Cembra sibirica, P. densiflora, P. excelsa, P. Pinaster, P. Strobus, Pseudotsuga Douglasii, Thuja gigantea, T. occidentalis, Alnus glutinosa.

En enkelt af de Arter, af hvilke vi undersøgte flere Prøver — Alnus incana — viste sig ret uregelmæssig, idet den ene spirede omtrent ens, medens den anden spirede betydelig bedre i Varmen.

Naar en enkelt Art kan vise sig saa forskellig, er de mange Exempler paa, at én Art af en Slægt spirer bedre paa den ene, en anden paa den anden Maade, jo ikke saa mærkelige; men naar Frøkontrolstationerne skal kunne udfinde Spiringstal, som Frøhandlerne kan bygge paa uden Risiko, maa

Navn		Spiringsforsøget indledet	Spiringsforsøgets Varighed Døgn	I 30 Døgn spirede pCt.	Senere spirede pCt.	Spireevne pCt.	„Haarde Korn" pCt.	Anmærkninger
Abies balsamea . . .	a	20. Marts	47	32	6	38	—	Feldborg
do. . . .	b	—	62	13	32	45	—	
Abies cephalonica . .	a	21. Febr.	124	10	28	38	—	
do. . .	b	—	90	—	44	44	—	
do. . .	a	20. Marts	105	2	18	20	—	Arkadien
do. . .	b	—	121	—	34	34	—	
Abies concolor. . . .	a	21. Febr.	28	46	—	46	—	Colorado
do.	b	—	76	54	14	68	—	
Abies nobilis	a	—	25	14	—	14	—	
do.	b	—	113	—	6	6	—	
do. glauca .	a	—	44	16	8	24	—	Skotsk Avl
do. do. .	b	—	76	—	22	22	—	
Abies Nordmanniana.	a	20. Marts	30	6	—	6	—	Tiflis
do. .	b	—	105	—	28	28	—	
Abies sibirica	a	28. Marts	40	23	1	24	—	Moskou
do.	b	—	55	—	24	24	—	
Abies subalpina . . .	a	21. Febr.	20	2	—	2	—	Amerika
do. . . .	b	—	76	—	2	2	—	
Chamaecp.Lawsoniana.	a	26. Febr.	40	34	2	36	—	Dansk Avl
do.	b	—	155	—	43	43	—	
Chamaecyparis obtusa	a	22. Maj	45	7	1	8	—	
do.	b	—	29	7	—	7	—	
Larix europaea . . .	a	26. Febr.	—	45	—	45	?	Tyrol
do. . . .	b	—	—	20	14	34	?	
Larix leptolepis . . .	a	27. Marts	25	18	—	18	—	
do. . .	b	—	80	—	14	14	—	
Larix sibirica	a	22. Maj	—	8	—	8	?	
do.	b	—	—	6	—	6	?	
Libocedrus decurrens	a	28. Febr.	25	16	—	16	—	Mazzi
do.	b	—	105	—	24	24	—	
Picea ajanensis . . .	a	27. Marts	25	2	—	2	—	
do. . . .	b	—	65	—	9	9	—	
Picea alba.	a	21. Febr.	30	79	—	79	—	Høllund
do.	b	—	77	—	87	87	—	
do.	a	21. Marts	45	78	1	79	—	Feldborg
do.	b	—	61	26	60	86	—	
do.	a	—	45	70	2	72	—	Herning
do.	b	—	71	21	54	75	—	
do.	a	—	70	79	4	83	—	Lunderskov

Navn		Spiringsforsøget indledet	Spiringsforsøgets Varighed Døgn	I 30 Døgn spirede pCt.	Senere spirede pCt.	Spireevne pCt.	„Haarde Korn" pCt.	Anmærkninger
Picea alba	b	21. Marts	61	21	67	88	—	
Picea Engelmanni . .	a	23. Febr.	20	88	—	88	—	Colorado
do. . .	b	—	111	2	86	88	—	
Picea excelsa	a	18. April	30	91	—	91	—	Baltisk Avl
do.	b	—	104	73	16	89	—	
do.	a	—	20	88	—	88	—	Finsk Avl
do.	b	—	120	46	33	79	—	
do.	a	21. Febr.	45	77	1	78	—	Thüringen
do.	b	—	113	—	72	72	—	
Picea nigra	a	21. Marts	70	80	2	82	—	
do.	b	—	120	—	87	87	—	
Picea polita	a	27. Marts	40	22	4	26	—	
do.	b	—	73	—	21	21	—	
Picea Sitchensis . . .	a	23. Febr.	90	33	5	38	—	Amerika
do. . . .	b	—	111	—	46	46	—	
Pinus Banksiana. . .	a	22. Marts	40	63	1	64	—	
do. . . .	b	—	57	50	20	70	—	
Pinus Cembra	a	23. Febr.	—	—	4	4	?	Tyrol
do.	b	—	—	—	2	2	?	
do.	a	27. Marts	—	2	6	8	?	Tyrol
do.	b	—	—	—	6	6	?	
do. sibirica.	a	—	—	46	2	48	?	
do. do. .	b	—	—	58	26	84	?	
Pinus densiflora . . .	a	22. Maj	25	86	—	86	—	
do. . . .	b	—	58	87	7	94	—	
Pinus excelsa	a	22. Marts	—	30	4	34	?	
do.	b	—	—	—	44	44	?	
Pinus insignis	a	—	40	52	2	54	—	
do.	b	—	61	—	48	48	—	
Pinus Laricio	a	23. Febr.	40	57	6	63	—	Frankrig
do.	b	—	75	22	35	57	—	
do. austriaca	a	25. Febr.	15	85	—	85	—	Tyrol
do. do.	b	—	44	53	24	77	—	
Pinus montana . . .	a	18. April	30	92	—	92	—	Feldborg
do. . . .	b	—	120	87	3	90	—	
Pinus Pinaster. . . .	a	25. Febr.	30	16	—	16	—	Tyskland
do. . . .	b	—	85	—	22	22	—	
Pinus ponderosa scopul.	a	26. Febr.	25	62	—	62	—	Colorado
do.	b	—	80	—	56	56	—	

Navn		Spiringsforsøget indledet	Spiringsforsøgets Varighed Døgn	I 30 Døgn spirede pCt.	Senere spirede pCt.	Spireevne pCt.	„Haarde Korn" pCt.	Anmærkninger.
Pinus rigida	a	35. Febr.	15	90	—	90	—	
do.	b	—	61	—	90	90	—	
Pinus silvestris . . .	a	23. Febr.	50	88	1	89	—	
do. . . .	b	—	111	9	75	84	—	
do. . . .	a	25. Marts	55	94	1	95	—	Finland
do. . . .	b	—	57	88	1	89	—	
do. . . .	a	18. April	50	90	1	91	—	Finland
do. . . .	b	—	105	78	8	86	—	
do. . . .	a	—	45	51	1	52	—	Skotland
do. . . .	b	—	33	53	2	55	—	
do. . . .	a	22. Maj	45	76	2	78	—	
do. . . .	b	—	42	73	6	79	—	
Pinus Strobus	a	23. Febr.	175	14	20	34	—	
do.	b	—	88	—	98	98	—	
Pseudotsuga Douglasii	a	26. Febr.	70	72	1	73	—	Colorado
do.	b	—	72	—	90	90	—	
do.	a	—	100	33	20	53	—	Oregon
do.	b	—	80	—	67	67	—	
Thuja gigantea . .	a	28. Febr.	25	40	—	40	—	Danmark
do. . . .	b	—	98	—	49	49	—	
do. . . .	a	13. Febr.	25	37	—	37	—	Amerika
do. . .	b	—	80	—	42	42	—	
Thuja occidentalis .	a	17. April	25	87	—	87	—	Norge
do. .	b	—	78	—	93	93	—	
Alnus glutinosa . . .	a	13. Febr.	20	21	—	21	—	Thüringen
do. . . .	b	—	84	—	24	24	—	
do. . . .	a	17. April	20	22	—	22	—	Thüringen
do. . . .	b	—	34	31	1	32	—	
Alnus incana	a	13. Febr.	10	44	—	44	—	Tyrol
do.	b	—	56	—	48	48	—	
do.	a	17. April	10	32	—	32	—	Thüringen
do.	b	—	35	18	1	19	—	
Betula lenta	a	22. Maj	60	1	5	6	—	Philadelphia
do.	b	—	—	—	—	0	—	
do.	a	—	—	5	—	5	?	Kelsey
do.	b	—	—	—	—	0	?	
Betula lutea	a	21. Maj	—	23	10	33	?	Philadelphia
do.	b	—	—	—	2	2	?	
do.	a	—	80	24	1	25	—	Kelsey

Navn	Spiringsforsøget indledet	Spiringsforsøgets Varighed Døgn	I 30 Døgn spirede pCt.	Senere spirede pCt.	Spireevne pCt.	„Haarde Korn“ pCt.	Anmærkninger
Betula lutea . . . . b	21. Maj	59	—	1	1	—	
Betula odorata. . . . a	19. Febr.	30	68	—	68	—	
do. . . . . b	—	105	—	71	71	—	
Betula verrucosa . . a	18. Febr.	20	46	—	46	—	Frankrig
do. . . b	—	106	—	46	46	—	
Caragana arborescens a	13. Febr.	15	100	—	100	—	
do. b	—	56	3	89	92	—	
Sarothamnus scoparius a	19. Febr.	276	58	16	74	?	Frankrig
do. b	—	276	34	37	71	20	
Ulex europaeus . . . a	—	276	32	25	57	23	Frankrig
do. . . b	—	276	35	26	61	23	

de jo nøje lære disse de enkelte Arters Ejendommeligheder at kende.

Medens det endelige Spiringstal var størst „i Kulden“ for 19 Arter, var det kun for et Par af disses Vedkommende, at Spiringshastigheden (angivet ved den i 4. Rubrik opførte Procentmængde af Spirer i de første 30 Døgn) var størst i Kulden.

Da kun 30 af de 64 Prøver „fra Varmen“ og endogsaa kun 4 „fra Kulden“ havde „spiret ud“ i de første 30 Døgn, er dette Tidsrum, der alm. er sat som passende Frist til Spiringsforsøg med Træfrø, vist lovlig kort for en Del Arters Vedkommende.

XV. Gaffelgrenet Limurt *(Silene dichotoma).*

I Foraaret 1900 hørte jeg første Gang Klage over Gaffelgrenet Limurt; men det var dog kun fra et enkelt Sted. Anderledes i 1901, da jeg i Løbet af et Par Maaneder — Maj og Juni — næsten daglig modtog Planter af denne Art til Bestemmelse og Forespørgsler om dens Herkomst, Farlighed

o. s. v., samt Meddelelser om dens Optræden. Af Udtalelser af denne Slags skal jeg nævne et Par fra forskellige Egne af Landet: „Det er jo en meget kedelig Plante at se i Kløvermarken“ (Vejle), „mange Steder her paa Fyn findes mange i Kløvermarkerne“ (Odense), „denne Ukrudtsplante er meget fremtrædende paa sidste Aars Udlægsmarker“ (Aarhus), „en alt andet end tiltalende Kløvermark“ (Odense) o. s. v. En Frøhandler, i hvis Rødkløverfrø der her i Frøkontrollen var fundet nogle Frø af denne Ukrudtsplante, som paa Analyseskemaet ikke opføres under *ondartet* Ukrudt, forespurgte, „om denne Plante rettelig var betegnet som ikke ondartet,“ og fortsatte: „I bekræftende Fald henstiller jeg til Dem, om den ikke fremtidig bør betegnes som *ondartet*.“ At denne Ukrudtsplante er saa iøjnefaldende er intet Under, da dens kraftige og talrige Skud (2 fra Fyn modtagne Exemplarer havde henholdsvis 14 og 15 meget kraftige Stængler udgaaende fra Grunden) voxer tidlig frem om Foraaret og rager op over Kløveren.

Indtil for faa Aar siden kendte Frøkontrollen ikke Frøet af Gaffelgrenet Limurt; hvis det tidligere er blevet set, er det antaget for Frø af Pragtstjærne, hvilket det — ligesom Blære-Smelle — ligner overordentlig meget, men dog kan skilles fra, naar det er vel udviklet. Om der i de i Aaret 1899—1900 undersøgte Rødkløverprøver er fundet usædvanlig meget Gaffelgrenet Limurt i Forhold til tidligere Aar, kan derfor ikke undersøges, men vist er det, at der i 1899—1900 fandtes meget Gaffelgrenet Limurt, hvad følgende Tal vil vise. Der blev i dette Aar undersøgt 278 Prøver Rødkløver og fundet Gaffelgrenet Limurt i de 83 af disse, d. v. s. i de 30 pCt. af Prøverne. Flest blev der fundet i en Prøve, af hvilke de 4.2 pCt. bestod af Gaffelgrenet Limurt, nemlig 39500 Frø pr. Kilo; dernæst fulgte én med 23750, 2 med 16 à 17000 og 2 med 11 à 12000 Frø pr. Kilo. I de øvrige Prøver fandtes der:

Under			1000	Frø	pr. Kilo	i	36	Prøver
mellem	1	og	2000	—	—		12	—
—	2	-	3000	—	—		10	—
—	3	-	4000	—	—		4	—
—	4	-	5000	—	—		5	—
—	5	-	6000	—	—		3	—

mellem	6	og 7000	Frø	pr. Kilo	i	1	Prøve
—	7	- 8000	—	—		3	—
—	8	- 9000	—	—		3	—

At Gaffelgrenet Limurt i 1899—1900 fandtes saa almindelig, staar i Forbindelse med, at der i dette Aar indførtes saa meget russisk Frø, idet denne Ukrudtsplante har sit oprindelige Hjem i Rusland.

XVI. Stigen og Synken i Antallet af de i de 3 sidste Decennier undersøgte Prøver.

Takket være især P. Nielsens Undersøgelser har de Frøblandinger, der benyttes til vore Græsmarker, i de sidste 30 Aar gennemgaaet betydelige Forbedringer m. H. t. deres Sammensætning. Et i Hovedtrækkene nogenlunde korrekt Udtryk for disse Forandringer har jeg tænkt, at Antallet af Prøver af de forskellige Græsmarksplanter, der i Aarenes Løb er indsendte til Frøkontrollen, maatte kunne give, og vi har derfor paa hosstaaende Oversigt for de vigtigste Arters Vedkommende angivet det Antal Procent, som disse udgjorde af samtlige Kløver- og Græsfrøprøver i de 3 siden 1870 hengaaede Decennier.

	1870—80	1880—90	1890—1900
Rødkløver	33·0 pCt.	26·6 pCt.	25·4 pCt.
Hvidkløver	11·1 -	7·5 -	7·5 -
Alsikekløver	8·1 -	6·7 -	6·5 -
Sneglebælg	2·9 -	3·6 -	4·3 -
Alm. Rajgræs	8·6 -	8·6 -	8·7 -
Ital. Rajgræs	7·1 -	5·1 -	5·7 -
Timothé	8·7 -	6·7 -	6·9 -
Draphavre	2·5 -	6·6 -	7·6 -
Eng-Svingel	2·2 -	4·8 -	4·9 -
Ager-Hejre	1·2 -	2·1 -	2·7 -
Hundegræs	4·9 -	10·5 -	12·8 -
Andre Arter	9·7 -	11·2 -	7·0 -
	100	100	100

Med faa Ord kan Tabellens Hovedindhold udtrykkes saaledes:

Medens Alm. Rajgræs har holdt sig uforandret hele Tiden igennem, har Kløverarterne, Ital. Rajgræs og Timothé maattet afstaa en Del Plads til Hundegræs, Draphavre, Eng-Svingel, Ager-Hejre og Sneglebælg.

Af sjældnere anvendte Arter synes efter Frøkontrollens Iagttagelser Benyttelsen af Fioringræs, Fløjlsgræs, Blød-Hejre og især Eng-Rapgræs at være taget af, medens Eng-Rævehale og Alm. Rapgræs omtrent hele Perioden har spillet den samme Rolle.

Plan for Statens Forsøg i Plantekultur

for Finansaaret 1902—1903.

Forsøgene er Markforsøg, hvortil der er knyttet Undersøgelser, som kan tjene til Klargørelse af og Støtte for enkelte Forhold under Arbejdet i Marken, f. Ex. kemiske og botaniske Analyser, Undersøgelser af Sygdomsforhold o. lign.

Formaalet med Forsøgene er at undersøge og give Svar paa Spørgsmaal, som fremstiller sig for den praktiske Landmand ved hans daglige Arbejde med Planteavlen, og som i Hovedsagen gaar i Retning af, hvordan der kan opnaas størst mulig Udbytte af Jorden, som han arbejder med.

Forsøgsopgaverne samler sig derfor mest om følgende Spørgsmaal: 1) Paavisning af hvilke Former af Kulturplanterne der under de forskellige Forhold kan dyrkes med størst Fordel. 2) Hvorledes disse Kulturplanters Ydeevne ved hensigtsmæssig Behandling, rigelig Ernæring og god Pleje kan hæves endnu højere, herunder Arbejder der vedrører Jordens Grundforbedring og Vedligeholdelse som Kulturjord (Mose- og Engkultur) samt Valg af Driftssystemer (Sædskifteforsøg).

Forsøgene er en umiddelbar Fortsættelse af de af Statskonsulent P. Nielsen ved privat Initiativ begyndte, senere ved det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Støtte fortsatte Forsøg paa Ørslev Skolelod, hvilke Forsøg i 1885 overtoges af Staten og senere efterhaanden udvidedes med P. Nielsen som Overleder. Efter P. Nielsens Død er selve Ad-

ministrationen af Forsøgsvirksomheden overdraget til Statens Planteavlsudvalg, der vælges henholdsvis af det kgl. danske Landhusholdningsselskab, den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og de samvirkende danske Landboforeninger, og bestaar af D'Hrr. Kammerherre K. Sehested (Formand), Professor T. Westermann og Godsejer M. Ahlmann. Udvalgets Kontor er i København, Ved Stranden 14. Dets Sekretær er Landbrugskandidat K. Dorph-Petersen.

Forsøgene udføres dels paa 4 faste Forsøgsstationer og dels som bevægelige Forsøg paa flere Gaarde. De faste Stationer ere Lyngby, Tystofte, Askov og V. Hassing, hvoraf Tystofte ejes og de tre andre er lejede for et vist Aaremaal af Staten. Hver enkelt Forsøgsstation ledes af en Bestyrer, der er ansvarlig for Stationens Drift og Budgettets Forvaltning, ligesom de bevægelige Rodfrugtforsøg ledes af en særlig Bestyrer. Til de to af de faste Stationer, Lyngby og Askov, er der knyttet Konsulentvirksomhed, idet Bestyrerne ved disse tillige er Statskonsulenter i Planteavl, henholdsvis for Øerne og for Jylland. Men iøvrigt udøver alle Forsøgsbestyrere konsultatorisk Virksomhed, hver i sin Kres. Endvidere medvirker Bestyrerne ved Landboforeningernes lokale Markforsøg m. m.

Forsøgsstationerne bestyres henholdsvis af Statskonsulent K. Hansen, Lyngby, Statskonsulent Fr. Hansen, Askov, Forsøgsbestyrer A. J. Hansen, V. Hassing, og konst. Forsøgsbestyrer N. P. Nielsen, Tystofte. De bevægelige Rodfrugtforsøg ledes af Forsøgsbestyrer L. Helweg, København.

Forsøgsarbejdet falder i følgende 3 Hovedafsnit:

I.

Forsøg, der udføres ved alle Stationer.

Herunder falder saadanne Opgaver, som maa antages at have almindelig Interesse for Landmændene hele Landet over, men hvor man paa Forhaand maa formode, at Besvarelsen af de stillede Spørgsmaal vil blive afhængig af Jordbund, klimatiske Forhold m. v. i de forskellige Landsdele.

II.

Forsøg, der kun udføres ved enkelte Stationer.

Herunder henføres Forsøg, der vel maa antages at have almen Interesse, men hvor man paa Forhaand tør gaa ud fra, at Spørgsmaalenes Besvarelse ikke vil være afhængig af Jordbund eller klimatiske Forhold; endvidere og fortrinsvis saadanne Forsøg, der kan antages at have særlig Interesse for den Egn eller Landsdel, hvori Forsøgsstationen ligger, f. Ex. særlige Sandjords- og Moseforsøg i de Egne af Landet, hvor der henligger store Arealer af nævnte Slags Jorder, samt endelig forberedende Forsøg og andre Arbejder, som der ikke findes Anledning til at iværksætte ved alle Stationer.

III.

Bevægelige Rodfrugtforsøg, der udføres udenfor Stationerne.

Herunder henlægges saadanne Forsøg, der enten nødvendiggør en Udførelse i større Omfang, end der kan skaffes Plads til paa de faste Stationer, eller hvor det gennem Forsøgene stillede Spørgsmaal gør en Anbringelse paa bevægelige Stationer ønskelig, eller Forsøg, som har til Formaal at virke vækkende og belærende særlig overfor den paagældende Egns Landbrugere. — Disse Forsøg udføres paa Roemarker hos Landmænd i forskellige Egne af Landet under Ledelse af vedkommende Forsøgsbestyrer og efter en af denne udarbejdet og af Planteavlsudvalget godkendt Plan. Forsøgene er kun bundne til samme Gaard i et bestemt Aaremaal, hvorefter de fortsættes paa andre Gaarde efter samme eller en ny Plan.

I.

Forsøg, der udføres ved alle Stationer.

A. Arts-, Varietets- og Stammeforsøg.

Disse gaar ud paa gennem Dyrkningsforsøg at sammenligne en Række Kulturformer, særlig med Hensyn til deres Brugsværdi under de Jordbunds- og klimatiske Forhold, der findes ved de enkelte Stationer.

a. Kornarterne.

Forsøgene hermed udføres paa Parceller af $^1/_{200}$ Td. Lands Størrelse (undtagelsesvis $^1/_{100}$ eller $^1/_{300}$ Td. Land); hver Prøve udsaas paa saavidt mulig 4 Fællesparceller. Hver Forsøgsrække indenfor denne Afdeling skal som Regel strække sig over et Tidsrum af 5 Aar.

Forsøgene omfatter Sammenligning mellem:

1. Rug og Hvede. Hertil er valgt Squarehead-Hvede og Bretagnerug, og Formaalet er at sammenligne disses Ydeevne. Forsøget er begyndt paa Tystofte og Askov 1899, paa Lyngby og V. Hassing 1900 og ventes opgjort 1904 eller 1905.

2. Rugsorter. Af disse dyrkes: Russisk Kæmperug, Nordtysk Champagner-Rug, original Pirna-Rug, Walkenhäuser-Petkuser- og Heinrichs Rug, og til Sammenligning med de tidligere Forsøgsrækker samt for stadig at fortsætte Forsøgene med de hidtil mest dyrkede Sorter tillige Bretagne-, Provsti- og Campine-Rug. Denne Forsøgsrække begyndtes Efteraaret 1899.

3. Bygsorter. Den i 1899 begyndte nye Forsøgsrække med forskellige Bygsorter fortsættes og omfatter følgende Kulturformer: a) 2radet Byg: Prentice-Byg, almindelig og Lyngby, Chevalier-Byg (fra Sorteringsforsøgene), gammel dansk Byg (fra Ørslev), Gold thorpe-Byg og Erh. Frederiksens Krydsningsbyg; b) 6radet Byg: gammel dansk (fra Sorteringsforsøgene), Nordslesvigsk (fra Snogebæk), Ørslev Stamme og norsk Byg (fra Haug). Forsøgene afsluttes 1903.

4. Havresorter. Den i 1898 begyndte nye Forsøgsrække med Havre fortsættes uforandret med følgende Sorter: „Dansk Havre“ (Grenaa og Øhavre), Provsti-, Beseler- (Erh. Frederiksen), Heines, Ligowo-, Gul flandersk, Gul kanadisk, Duppauer- og Graa (Broget) Havre.

For saa vidt der haves Plads, medtages nogle nyere Sorter til foreløbig Iagttagelse, nemlig af Byg, Golden Melon Yorkshire og Tystofte Prentice og af Havre 2 Prøver af White Banner Oat fra Nordamerika samt fra Mr. Garton, Warrington, Sorterne Abundance, Tatar King og Waverley.

5. Vaarhvede. Da der i ompløjet Hvedejord i Foraaret 1901 saaedes en Del Vaarhvede, og da denne flere Steder synes at have givet saa store Afgrøder, at det maa antages, at den ogsaa fremtidig vil blive dyrket i nogen Udstrækning, indlægges Forsøg hermed i Bygmarken til Sammenligning med

Byg ved Lyngby og Tystofte samt paa Lermarken ved Askov og V. Hassing. Hertil anvendes Noë Vaarhvede og Svaløfs Vaarperlehvede. Paa Askov Lermark dyrkes dog kun 1 Sort.

Ved samtlige under *a.* nævnte Forsøg bestemmes: 1) Vægt af samlet Afgrøde, 2) Vægt af Kærne, 3) Vægt af Halm, 4) Vægt pr. Tønde og pr. 1000 Korn a) af Udsæden, b) af Afgrøden, samt gøres Bemærkninger om Spiringen, Tilbøjelighed til at gaa i Leje, eventuelle Sygdomsangreb o. l.

b. Rodfrugter.

Dyrkningsforsøgene hermed udføres paa mindst 5 Fællesparceller à $^1/_{500}$ Td. Ld.

Forsøgene omfatter Sammenligning mellem:

1. Rodfrugtarter. Det i 1900 begyndte Forsøg for at undersøge Forholdet mellem de forskellige Rodfrugtarters Ydeevne fortsættes og omfatter en Prøve af hver af følgende Arter: Runkelroe (Barres), Kaalroe (Bangholm), Turnips (Yellow Tankard), Gulerod (Champion) samt Kartoffel (Richters Imperator). De Rodfrugtstammer, der hertil vælges, skal tillige findes i indeværende Aars Stammeforsøg eller være en kendt 1. Klasses Stamme.

Forsøgene ventes opgjorte 1904.

2. Rodfrugtstammer. Formaalet er ved Sammenligning mellem indenlandske Rodfrugtstammer at fremdrage de værdifuldeste af disse. Adgang til at deltage i Forsøgene har enhver dansk Frøavler efter de herom nærmere fastsatte Regler.

Da der ikke med de til Raadighed værende Midler vil kunne skaffes Plads paa én Gang til et større Antal Stammer af alle de Rodfrugtformer, der har Betydning for vort Landbrug, dyrkes disse skiftevis saaledes, at der i to paa hinanden følgende Aar hovedsagelig dyrkes Stammer af Barres Runkelroe samt Kaalroe og Gulerødder, de to næst følgende Aar Elvetham og Eckendorfer Runkelroe samt Turnips. For yderligere at skaffe Plads, fordeles Forsøgene saaledes mellem Stationerne, at der ved Tystofte dyrkes Runkelroer, Turnips, Gulerødder og Kaalroer, ved Lyngby Runkelroer og Kaalroer, paa Askov Lermark kun Runkelroer, paa Askov Sandmark Turnips og Gulerødder, ved V. Hassing Kaalroer, Turnips og Gulerødder.

Ved Stammeforsøgene bestemmes 1) Afgrøde pr. Td. Ld. i Centner af: a) Roer, b) Top, c) Tørstof i Roen, 2) pCt. Tørstof af Roens Vægt, 3) Vægtforholdet mellem Top og Roe, 4) Antal Planter pr. Td. Land, 5) pCt. grenede Roer, 6) pCt. Stokroer, 7) pCt. Halsroer, 8) pCt. Roer af afvigende Form, 9) pCt. Roer af afvigende Farve og 10) Roernes Ensartethed. Desuden gøres der Optegnelser om Spiringen, Indblanding af andre Sorter, Krydsning og om forefaldende Sygdomsangreb. Hvert Aars Forsøg udgør en afsluttet Række for sig. Forsøgene begyndtes i 1900, og der afgives hvert Aar Beretning.

Runkelroer. Heraf er for 1902 anmeldt 15 Stammer af Elvetham og 15 Stammer af Eckendorfer. For saa vidt Pladsen tillader det, medtages nogle Prøver af Handelsfrø.

Turnips. Heraf er for 1902 anmeldt 11 Stammer af Yellow Tankard, 10 Stammer af Fynsk Bortfelder og 2 Stammer af Ny Bronze top. Til Sammenligning medtages nogle Prøver af Handelsfrø.

c. *Kartofler.*

Formaalet med dette Forsøg er at sammenligne de vigtigste ældre og nyere Kartoffelsorter med særligt Hensyn til deres Værdi for Landbruget. Der bestemmes herved 1) Udsædsmængde pr. Td. Ld., 2) Afgrøde pr. Td. Ld. af a) friske Knolde, b) syge Knolde, c) Tørstof, d) Stivelse, 3) pCt. Tørstof, 4) pCt. Stivelse, 5) pCt. syge Knolde, 6) Knoldstørrelsen a) i Udsæden, b) i Afgrøden, 7) Tidlighed. Endvidere optegnes Spiringsforholdene, Sygdomsangrebs Begyndelse m. m. Parcellernes Størrelse er i Regelen $^1/_{500}$ eller $^1/_{1000}$ Td. Ld. Hver Prøve lægges saa vidt mulig paa 4 Fællesparceller. Den nuværende Forsøgsrække begyndtes 1898, afsluttes 1903, og omfatter følgende Sorter: 1) Athene, 2) Simson, 3) Fyrst v. Lippe, 4) Rigskansler, 5) Frigga, 6) Phøbus, 7) Blaa Kæmpe, 8) Prof. Maercker, 9) Seed, 10) Queen of the Valley, 11) Champion, 12) Richters Imperator, 13) Dr. v. Eckenbrecher, 14) Juwel, 15) Edelstein, 16) Gul skotsk, 17) Prof. Kühn, 18) Cherusker, 19) Queen of the South, 20) Jydsk Hedekartoffel, 21) Wonder of the World, 22) Vestjydsk Foderkartoffel, 23) Tidlig Rosen, 24) Gul svensk Bordkartoffel, 25) Beauty of Hebron, 26) Hammersmith, 27) Gul Æggeblomme, 28) Magnum Bonum, 29) Taczala, 30) Geheimeraad Thiel, 31) Gloria, 32) Prof. Dr. Orth, 33) Globus, 34) Juli, 35) Korczak,

36) Mt. Blanc, 37) Fortuna, 38) Max Eyth, 39) Kiepert Marienfelde, 40) Ruprecht Ransern. — For saa vidt Pladsen tillader det, medtages endvidere følgende Sorter: Bodø, Sulima, Stella, Lech, Boncza, Szaraczek, Zawisza, Leliva, Topas og Agnelli. Fra 1902 indgaar efter Opfordring af Det jydske Haveselskab endvidere følgende Sorter, der formenes at have Betydning for det engelske Msrked: Up to date, Maincrop og Abundance.

Til Belysning af Spørgsmaalet om Kartoffelsorternes ofte antagne Tilbøjelighed til at gaa tilbage i Værdi ved i længere Tid at dyrkes paa samme Sted, medtoges en i 1901 fra Opdrætteren indforskrevet Prøve af Richters Imperator.

B. Saatids- og Saamængdeforsøg.

Formaalet hermed er at finde det fordelagtigste Tidspunkt for Saaningen i de forskellige Landsdele og paa de forskellige Jordbundsarter, som de faste Stationer repræsenterer, samt hvilken Udsædsmængde der ved forskellig Saatid helst skal anvendes. De to Forsøgsrækker er kombinerede med hinanden og omfatter forskellige Sorter af Rug og Havre. Parcellernes Størrelse er $^1/_{200}$ Td. Ld., og der benyttes som Regel 2 Fællesparceller. Der foretages de samme Bestemmelser, som nævnt under Varietetsforsøg med Kornarterne.

a. *Rug.* Forsøgene hermed begyndtes i 1896, og den nuværende Forsøgsrække afsluttedes med Høsten 1901. En ny Række, omfattende Bretagne- og Provsti-Rug, begyndtes i Efteraaret 1901.

1. Saatidsforsøg. De nævnte Sorter udsaas den 1., 10., 20. og 30. September, 10., 20. og 30. Oktober; paa de jydske Stationers Sandmarker tillige den 20. August.

2. Saamængdeforsøg. Til de ovenanførte Saatider udsaas de samme Sorter med 150 og 200 Pd. pr. Td. Ld.; paa V. Hassing tillige 230 Pd. pr. Td. Ld.

b. *Havre.* De i 1896 begyndte Saatids- og Saamængdeforsøg afsluttedes Aar 1900. En ny Forsøgsrække med „Dansk Havre“ begyndtes i Foraaret 1901. Ved Askov og V. Hassing benyttes tillige Graa (Broget) Havre.

1. Saatidsforsøg. De paagældende Sorter udsaas den 5., 15. og 25. April samt 5. og 15. Maj.

2. Saamængdeforsøg. Ved hver at de anførte Saatider udsaas af „Dansk Havre" 140, 175, 210 og 245 Pd. pr. Td. Ld. og af Graa Havre 120, 150, 180 og 210 Pd. pr. Td. Ld.

C. Forsøg med Blandsæd.

Dette Forsøg, der begyndtes i 1899, afsluttes 1903 og tilsigter at tilvejebringe Oplysning om, i hvilke Blandingsforhold forskellige Korn- og Bælgsædarter skulle saas for at give de største Afgrøder i moden Tilstand. Forsøget anlægges paa Parceller à $^1/_{200}$ Td. Ld., og hver Prøve udsaas saa vidt muligt paa 4 Fællesparceller. Der tages Bestemmelse af 1) Afgrøde pr. Td. Ld. a) ialt, b) Kærne, c) Halm, 2) pCt. Kærne af hele Afgrøden, 3) pCt. Kærne af a) Havre, b) Byg, c) Ærter, d) Fodervikker, e) Hestebønner, 4) Modningstid, samt optages Bemærkninger om almindelige Forhold. Forsøget omfatter 2 Rækker, der, hvor Forholdene gør det ønskeligt, kan indlægges hver i sit Skifte, nemlig: a) Blandinger af Byg og Havre, b) Blandinger af Korn og Bælgsæd.

a. Følgende Blandinger udsaas, og til Sammenligning udsaas Byg og Havre i Renudsæd:

1.	175	Pd. Havre	og	25	Pd. Byg,	ialt	200	Pd. pr.	Td. Ld.
2.	150	—		50	—		200	—	—
3.	125	—		75	—		200	—	—
4.	100	—		100	—		200	—	—
5.	75	—		125	—		200	—	—
6.	200	—		„	—		200	—	—
7.	„	—		200	—		200	—	—

b. Til Sammenligning med Renudsæd af de enkelte Arter saas følgende Blandinger, angivet i Pd. pr. Td. Ld.

	Dansk Havre	Toradet Byg	Tidl. Snedinge Ært	Middeltidl. Glænøært	Foder-Vikker	Hestebønner	Ialt Pd. pr. T. L.
1.	100	50	75	„	25	„	250
2.	100	50	„	75	25	„	250
3.	75	30	125	„	30	„	260
4.	75	30	„	125	30	„	260
5.	150	50	35	„	15	„	250

	Dansk Havre	Toradet Byg	Tidl. Snedinge Ært	Middeltidl. Glænøært	Foder-Vikker	Hestebønner	Ialt Pd. pr. T. L.
6.	150	50	„	35	15	„	250
7.	„	„	275	„	„	„	275
8.	„	„	„	300	„	„	300
9.	200	„	„	„	„	„	200
10.	„	200	„	„	„	„	200
11.	150	50	„	„	„	„	200
12.	„	„	„	25	„	275	300
13.	„	„	„	50	„	250	300
14.	„	„	„	75	„	225	300
15.	„	„	„	„	„	300	300

D. Forsøg med fleraarige Foderplanter.

Disse Forsøg har til Formaal at undersøge Ydeevnen af de mange forskellige Foderplanter, der dyrkes i vore Kløver- og Græsmarker, saasom Rødkløver, Alsike, Hvidkløver, Humle-Sneglebælg, Rundbælg, Kællingetand, Lucerne samt de mest benyttede Græsarter. Undersøgelsen gaar navnlig ud paa at bestemme Værdien af de enkelte Former af nævnte Arter, dels udsaaet i ren Bestand, dels i Blandinger, samt at paavise Betydningen af Frøets Avlssted, særlig for Rødkløverens Vedkommende. Frøet udsaas paa almindelig Maade med Dækfrugt i et i Overensstemmelse med almindelig god Praxis ordnet Sædskifte. Der bestemmes 1) Afgrødens Størrelse pr. Td. Ld. a) i grøn Tilstand*), b) i lufttørret Tilstand, 2) Tidlighed, samt gøres Optegnelser om fremtrædende Ukrudtsplanter, der indføres med Frøet, om Sygdomsangreb o. l. Parcellernes Størrelse vexler efter Omstændighederne fra $^1/_{1000}$ til $^1/_{400}$ Td. Ld. Der benyttes fra 2 til 4 Fællesparceller. Forsøgene med Græsmarksplanterne begyndtes som bekendt af Statskonsulent P. Nielsen allerede i Halvfjerdserne og har været opgjorte og delvis offentliggjorte med nogle Aars Mellemrum, senest i 1892. En ny Opgørelse for Rødkløver og andre Bælgplanter vil blive offentliggjort i indeværende Aar. Da der stadig

*) Grønvægten bestemmes kun forsaavidt Høstvejret tillader det.

kommer nye Produktioner, der særlig for den vigtigste af dem alle, Rødkløveren, frembyder store praktiske Forskelligheder, maa disse Forsøg formentlig fortsættes indtil videre.

a. *Rødkløver.* Heraf udsaas ca. 60 forskellige Prøver, hidrørende fra de Lande og Egne, der fortrinsvis forsyner vort Landbrug med Markfrø, idet der tilstræbes omtrent følgende Antal Prøver: 10 mellemevropæiske, 10 sildige nordevropæiske, 10 russiske, 15 amerikanske og 10 fra forskellige, navnlig sydligere Lande. Ved Fremskaffelsen af Frøet lægges der særlig Vægt paa, at de enkelte Prøver hver for sig repræsentere større Partier af det til Landmændene solgte Frø samtidig med, at man saa vidt muligt har Sikkerhed for Frøets Avlssted. Varigheden af Kløvermarken er som Regel 2 Aar.

b. *Andre Bælgplanter.* Af Alsike, Hvidkløver, Humle-Sneglebælg, Rundbælg, Kællingetand og Lucerne indlægges et mindre Antal Prøver, tilvejebragt med samme Hensyn som nævnt for Rødkløveren, til Sammenligning dels med denne, dels med hverandre indbyrdes.

c. *Græsarter.* Dels til Sammenligning mellem de forskellige Arter, dels for at fastslaa Avlsstedsforskelligheder anstilles Forsøg med Rajgræsarterne, Hundegræs, Draphavre, Agerhejre, Timothe og enkelte andre. Forsøgene m. H. t. Avlsstedsforskelligheder udføres kun i det Omfang, Pladsen tillader.

d. *Blandinger.* Forsøgene med forskellige Frøblandinger gaar ud paa at undersøge de forskellige Blandingers og de deri indgaaende enkelte Arters Ydeevne i de Aar, Marken ligger ud. Forsøgene med Blandinger henligge ved Askov og V. Hassing i 3 Aar, ved Tystofte og Lyngby i 2 Aar. En ny Række blev begyndt Aar 1900 ved samtlige Stationer efter følgende Plan:

Løbe-Nr.	Gul Rundbælg	Humle-Sneglebælg	Lucerne	Smalbl. kællingetand	Hvidkløver	Alsike	Sildig Rødkløver	Tidlig Rødkløver	Hundegræs	Draphavre	Timothe	Engsvingel	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Agerhejre
	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd
1	—	—	—	—	—	—	—	8	12	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	8	—	30	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	16	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	16	—	—
6	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	16	—
7	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	4	—	—	—	10
7 b	—	—	—	—	1/2	3	—	8	6	—	3	1 1/2	3	2	—
8	—	—	—	—	1/2	3	—	8	4	4	3	1 1/2	3	2	—
9	—	—	—	—	1/2	3	—	8	2	8	3	1 1/2	3	2	—
10	—	—	—	—	1/2	3	—	8	—	12	3	1 1/2	3	2	—
11	—	—	—	—	1/2	3	—	8	2	4	4 1/2	1 1/2	3	2	—
12	—	—	—	—	1/2	3	—	8	—	4	6	1 1/2	3	2	—
13	—	—	—	—	1/2	3	—	8	2	4	3	1 1/2	5	2	—
14	—	—	—	—	1/2	3	—	8	—	4	3	1 1/2	7	2	—
15	—	—	—	—	1/2	3	2	6	4	4	3	1 1/2	3	2	—
16	—	—	—	—	—	—	—	12	4	4	3	1 1/2	3	2	—
17	—	—	—	—	—	—	6	6	4	4	3	1 1/2	3	2	—
18	—	—	—	6	—	—	—	6	2	8	3	1 1/2	3	2	—
19	—	—	6	—	—	—	—	6	2	8	3	1 1/2	3	2	—
20	—	—	12	—	—	—	—	—	2	8	3	1 1/2	3	2	—
21	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	10
22	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—
23	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—
26	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
32	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—

Paa Sandmarkerne ved Askov og V. Hassing endvidere:

Løbe-Nr.	Gul Rundbælg	Humle-Sneglebælg	Lucerne	Smalbl. Kællingetand	Hvidkløver	Alsike	Sildig Rødkløver	Tidlig Rødkløver	Hundegræs	Draphavre	Timothe	Engsvingel	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Agerhejre	Stivbl. Svingel	Fløjlsgræs
	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd	Pd
35	12	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—
36	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—
37	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—
38	8	2	—	—	—	—	—	3	2	5	—	—	3	—	1	5	3
39	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—

Ved Lyngby findes endvidere:

Løbe-Nr.	Gul Rundbælg	Humle-Sneglebælg	Lucerne	Smalbl. Kællingetand	Hvidkløver	Alsike	Sildig Rødkløver	Tidlig Rødkløver	Hundegræs	Draphavre	Timothe	Engsvingel	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Agerhejre	Stivbl. Svingel	Fløjlsgræs
40	—	—	—	9	—	—	—	6	2	8	3	$1^1/_2$	3	2	—	—	—
41	—	—	—	—	—	—	6	6	4	4	3	$1^1/_2$	2	—	4	—	—
42	—	—	—	—	—	3	7	7	3	4	—	—	2	—	4	—	—
43	—	—	—	—	—	3	—	8	6	—	3	$1^1/_2$	3	2	—	—	—
44	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—
45	—	—	—	—	—	—	—	14	3	4	—	—	2	—	4	—	—
46	—	—	—	—	—	3	—	14	3	4	—	—	2	—	4	—	—
47	—	—	—	—	—	—	—	17	3	4	—	—	2	3	—	—	—
48	—	—	—	—	—	—	—	17	3	4	—	—	2	—	4	—	—

Forsøgene tænkes opgjorte efter 8 à 10 Aars Forløb, 1908 eller 1910. Ved Høsten bestemmes 1) Afgrødens Vægt pr. Td. Ld. a) i grøn Tilstand, b) i lufttørret Tilstand, 2) Tørvægt i pCt. af hver især af Blandingens Bestanddele.

E. Forsøg med etaarige Foderplanter.

Paa Grund af den stærkt stigende Betydning af gode Blandinger til Staldfoder begyndtes i 1899 Forsøg for at udfinde de for forskellige Jordbundsforhold og forskellig Saatid hensigtsmæssigste Blandinger. Forsøget tænkes fortsat i 5 Aar og omfatter Bestemmelse af 1) Afgrødens Vægt pr. Td. Ld. a) i grøn Tilstand, b) i lufttørret Tilstand, 2) Tørvægt i pCt. af hver især af Blandingens Bestanddele paa det Tidspunkt, den er tjenlig til Opfodring. Der benyttes 2 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. I Forsøgene benyttes Havre, Byg, Ærter, Vikker og Hestebønner, for de tre første Arters Vedkommende i forskellige Sorter.

Der saas til 3 forskellige Tider med 3 Ugers Mellemrum. Hver Gang saas nedennævnte Blandinger, Udsædsmængden angivet i Pd. pr. Td. Ld.

	Ærter	Vikker	Hestebønn.	Havre	Byg	Ialt Pd. pr. Td. Ld.
1.	60	40	—	100	50	250
	tidlige			middeltidl.	toradet	
2.	60	40	—	100	50	250
	middeltidl.			middeltidl.	toradet	
3.	60	40	—	100	50	250
	sildige			middeltidl.	toradet	
4.	75	25	—	100	50	250
	tidlige			tidlig	sexradet	
5.	65	35	—	100	50	250
	middeltidl.			middeltidl.	toradet	
6.	50	50	75	100	—	275
	sildige			sildig		
7.	300	—	—	—	—	300
	tidlige					
8.	300	—	—	—	—	300
	middeltidl.					
9.	300	—	—	—	—	300
	sildige					
10.	—	—	300	—	—	300
11.	—	250	—	—	—	250

Afgrøderne hugges paa det Tidspunkt, da de for hver især skønnes at være mest tjenlig til Staldfoder, som Regel kort efter Havrens Skridning.

F. Forsøg med Udtynding af Rodfrugter til forskellig Tid.

Formaalet er at belyse Spørgsmaalet om, hvilken Betydning det har, at Udtyndingen af Rodfrugterne finder Sted i rette Tid.

Forsøget begyndtes 1901 med Runkelroer og Turnips. Udtyndingen finder Sted til 3 forskellige Tider. Der besaas saa stort et Areal, at der kan høstes 5 Parceller à $^1/_{500}$ Td. Ld. efter hver Udtynding. Mellem de til forskellig Tid udtyndede Parceller indlægges 2 Isolationsrækker. Udsædsmængden er for Runkelroer 20 ℔, for Turnips 5 ℔ pr. Td. Ld. Udtyndingen

foretages første Gang saa tidligt, som det lader sig gøre (strax efter at Planterne have skiftet Blade), anden Gang, naar Planterne er middeltjenlige dertil, og sidste Gang, naar de er stærkt tjenlige til Udtynding. Roerne udhakkes i Blokke, og først nogle Dage senere udtyndes de til én enkelt Plante. Der bestemmes Vægtudbyttet pr. Td. Ld. baade af Roe og Top. Tørstofindholdet bestemmes.

G. Forsøg med Afsvampning og Forkultur af Sædekorn.

Forsøgene skal saa vidt muligt omfatte alle 4 Kornarter. Af Pladshensyn fordeles Arbejdet saaledes, at Hvede dyrkes ved Tystofte, Rug ved V. Hassing, Byg ved Lyngby og Havre ved Askov.

Udsædens Præparation. Følgende Præparationsmaader anvendes til Vaarsæd:

1) Ceresbejset paa sædvanlig Maade med 26 pCt. af en 0·8 procentholdig Bejsevædske, med Forkultur i 4 Dage.
2) Ceresbejset paa samme Maade som under 1, men uden væsentlig Forkultur (saas ca. 6 Timer efter endt Bejsning).
3) Ceresbejset med 16 pCt. af en 1·3 procentholdig Bejsevædske; hertil føjes 10 pCt. Maltudtræk*), 24 Timer efter endt Bejsning, med Forkultur i 4 Dage, efter at Udtrækket er paaført.
4) Ceresbejset som under 3, men med 10 pCt. rent Vand i Stedet for Maltudtræk.
5) Rent Vand i samme Mængde som under 1.
6) 10 pCt. Maltudtræk alene.
7) Varmt Vand efter den sædvanlige Metode.

   Prøverne saas alle, med Undtagelse af Nr. 2, 4 Dage efter Bejsningens Udførelse.
8) Til Sammenligning saas upræpareret Udsæd.

Ved Forsøgene med Rug samt væsentlig ubrandet Hvede benyttes følgende Præparationsnumre:

1) Overbrusning med 12 pCt. af en 1 procentholdig Blaastensopløsning.

*) Ved Maltudtræk forstaas et vandigt Udtræk af gennemspiret, lufttørret, malet Korn af den paagældende Kornart.

2) — — 26 pCt. af samme Opløsning.
3) — — 26 pCt. af en 1 procentholdig Opløsning af Ceres Hvedebejse.
4) Overbrusning med 16 pCt. af en 1·8 procentholdig Opløsning af Ceres Hvedebejse + 10 pCt. Maltudtræk 24 Timer efter Bejsningen.
5) Som Nr. 4, men med 10 pCt. rent Vand i Stedet for Maltudtræk.
6) Som Nr. 2, men saas 3 Timer efter Bejsningen.
7) Som Nr. 3, men saas 6 — — —
8) Til Sammenligning saas upræpareret Udsæd.

Ved Forsøg med stærkt brandet Hvede benyttes følgende Prøver:
1) Som Nr. 3 ved væsentlig brandfri Hvede.
2) Som Nr. 1 — — — —
3) Nedsænkning i 12 Timer i en 1·1*) procentholdig Opløsning af Ceres Hvedebejse.
4) Nedsænkning i 12 Timer i en 0·5 procentholdig Blaastensopløsning.
5) Upræpareret.

Nr. 1—4 saas 4 Dage efter Præparationen.

Parcellerne gives en Størrelse af $^{1}/_{400}$ Td. Ld. Der benyttes saa vidt muligt mindst 10 Fællesparceller, for upræpareret Sæd det dobbelte Antal. Parcellerne adskilles paa den ved Forsøgsstationerne sædvanlig anvendte Maade.

Af Vaarsæd og Rug saas Mængder svarende til 200 ℔ lufttørret Korn, af Hvede 250 ℔ lufttørret Korn pr. Td. Ld.

Ved Høsten bestemmes Vægt af samlet Afgrøde af Kærne og af Halm paa den ved Forsøgsstationerne sædvanlig anvendte Fremgangsmaade. Antallet af Brandaks tælles paa 10 □ Al. af hver Parcel; til Beregning af Procentmængden af Brandaks tælles Antallet af samtlige Aks paa 2 □ Al. af hver Parcel.

Af Pladshensyn udgaar foreløbig Forsøgene med stærkt brandet Hvede, og af Vaarsædsforsøgene udføres kun 1), 2), 7) og 8) og af Forsøgene med Rug og væsentlig ubrandet Hvede 1), 3), 7) og 8).

Forsøget begyndes 1902 og ventes afsluttet 1906.

---

*) svarende til den i Praksis almindelig anvendte Mængde.

II.

Forsøg, der ikke udføres ved alle Stationer.

1. Stationen ved Askov.

Da de for denne Station særlige Forsøg for største Delen er bestemte af de tre forskellige Jordarter, som findes hersteds udføres Forsøgene i Overensstemmelse hermed paa hver Mark for sig.

A. Lermarken.

a. *Sædskifteforsøg*, der gaar ud paa en Sammenligning mellem et almindeligt Kobbelbrug med 1) Renbrak, 2) Rug, 3) Byg, 4) Rodfrugter, 5) Havre, 6) Kløver og Græs, 7) do., 8) do., og et Vekselbrug med 1) Vikkehavre, 2) Rug, 3) Roer, 4) Byg, 5) Kløver og Græs, 6) Havre, 7) Græs og Sneglebælg samt Rundbælg og 8) Rug. Kløver og Græsblandingen i Vekselbruget i Skifte 5 ses nedenfor under Forfrugtforøg Skifte 7. Frøblandingen i 7 er: 6 Pd. Sneglebælg, 6 Pd. Rundbælg, 1 Pd. Kællingetand, 6 Pd. Alm. Rajgræs, 6 Pd. Agerhejre, ialt 25 Pd. pr. Td. Ld.

Gødningsmængden er i begge Sædskifter lige stor i Omdriften, og Fordelingen er som følger:

I Kobbelbruget 32000 Pd. Staldgødning til Rug, 40000 Pd. til Rodfrugter og 24000 Pd. til Havre, alt pr. Td. Ld.

I Vekselbruget 24000 Pd. Staldgødning til Rug, 40000 Pd. til Rodfrugter, 16000 Pd. til Havre og 16000 Pd. til Rug efter Halvbrak, alt pr. Td. Ld.

Hvert Skifte i Kobbelbruget er $^1/_4$ Td. Ld., og i Vekselbruget $^1/_8$ Td. Ld., indlagt mellem hverandre for at forebygge Fejl ved Uensartethed i Jordbunden. Forsøget, der begyndtes 1885, er foreløbig opgjort 1894 og ventes atter opgjort 1903, da de to første Rotationer til den Tid er gennemløbne.

b. *Forfrugtforsøg* med forskellige Rodfrugtarter og Bælgsæd forud for Toradet Byg har siden 1885 været gennemført i Vekseldriften, idet Arealet i Roemarken har været tilsaaet som følger: $^1/_6$ Bælgsæd, $^1/_6$ Runkelroer, $^1/_6$ Gulerødder, $^1/_6$ Kaalroer, $^1/_6$ Turnips og $^1/_6$ Kartofler. I Udlægsmarken, som er fulgt efter, er hver af de nævnte Parceller tilsaaet med 1 Stykke Rødkløver og 3 Stykker med forskellige Blandinger af Rødkløver og Græsser, alle udsaaede med Havre som Dækfrugt.

Formaalet med disse Forsøg er at paavise en mulig forskellig Indflydelse af de nævnte Arter af Rodfrugt- og Bælgplanter som Forfrugt for Kløveren, saavel i ren Bestand som i Blanding. Forfrugtens Indflydelse paa Bygget bestemmes dog ogsaa, ligesom ogsaa Eftervirkningen af ren Kløver og Blanding forfølges i Havreafgrøden. Parcellernes Størrelse er for Rodfrugters og Bælgsæds Vedkommende $^{12}/_{800}$ Td. Ld. og for Kløver og Græsblander $^{8}/_{800}$ Td. Ld. uden Gentagelser.

Grundet paa, at Gulerødderne de senere Aar har lidt meget ved Angreb af Gulerodsfluens Larve, afsluttedes ovennævnte Forsøgsrække med 1899, men fortsættes fremdeles med den Ændring, at der indsættes en Afgrøde af Blandsæd: 100 Pd. Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 75 Pd. marmorerede Glænøærter, 25 Pd. Vikker pr. Td. Ld. til Modenhed i Stedet for Gulerødder, jævnsides med at ren Bælgsæd udgaar og Udsæden af Rødkløver i ren Bestand udvides til $^{6}/_{800}$ og Blandinger indskrænkes til 1 à $^{6}/_{800}$ Td. Ld. for atter at overskæres af Hensyn til Roetoppens delvise Forbliven. Frøblandingens Sammensætning er: 10 Pd. tidl. Rødkløver, 6 Pd. Alm. Rajgræs, 6 Pd. Ital. do. 4 Pd. Draphavre pr. Td. Ld.

Ved Høsten af Rodfrugterne bestemmes Vægtudbyttet saa vel som Tørstofmængden pr. Td. Ld. Toppen vejes ligeledes og bortføres fra den ene (nordre) Halvdel af Arealet, men nedpløjes paa den anden (søndre) Halvdel. Ved Byg-, Havre- og Blandsædshøsten bestemmes Udbyttet af Halm og Kærne pr. Td. Ld samt Kærnens Vægt pr. Td. og pr. 1000 Korn, og for Blandsædens Vedkommende tillige det procentiske Forhold mellem de forskellige Arter af Kærne. Ved Høsten af Kløver og Græsblanding bestemmes Høvægt pr. Td. Ld. saa vel som det procentiske Forhold mellem Kløver og Græs i Blandingen.

Forsøget fortsættes til 2den Rotation er udløben, 1903.

c. *Afstandsforsøg og Saabundsforsøg med Runkelroer.*

De siden 1893 gennemførte Afstandsforsøg med 11 Former af Runkelroer, 5 af Gulerødder, 4 af Turnips og 1 af Kaalroe, udsaaet saavel paa flad Jord som paa Kamme, afsluttedes med Forsøget 1899, og en ny Forsøgsrække begyndtes 1900 med de 3 Runkelroeformer: Elvetham, Barres og Eckendorfer, i Overensstemmelse med den under Tystofte anførte Plan med

en Rækkeafstand af 21 Tommer og Afstand mellem Planterne henhv. 8, 12 og 16 Tommer, udsaaet saa vel paa flad Jord som paa Kamme. Parcellernes Størrelse $^{8}/_{1000}$ Td. Ld. med 2 Fællesparceller.

Forsøgene tænkes opgjorte 1905.

d. *Gødningsforsøg.*

Disse danner delvis en Fortsættelse af de af Statskonsulent P. Nielsen planlagte og ved Tystofte og Askov 1893 begyndte Forsøg. Forsøgene omfatter dels Anvendelsen af fast Staldgødning alene og dels Staldgødning sammen med henholdsvis Ajle og Kunstgødning og Kunstgødning alene. For alle Forsøgene gælder den Regel, at de er indlagte som fast Led i en 5 Marks Drift med 1) Rug, 2) Rodfrugter, 3) Havre, 4) Kløver og Græs og 5) $^{1}/_{2}$ Kløver og Græs og $^{1}/_{2}$ Vikkehavre; de enkelte Parceller vil saaledes altid ligge paa samme Plads og tildeles samme Kvantum Gødning, hvorved den direkte Virkning saa vel som Eftervirkningen af Gødningen kan forfølges.

Forsøgene falder i følgende Afsnit:

1. Forsøg med Staldgødning og Kunstgødning.

Disse Forsøg begyndtes 1893 paa Forsøgsstationerne ved Tystofte og Askov, men paa Grund af Konsulent P. Nielsens Sygdom og Død maatte Forsøgene paa Tystofte indstilles 1896. Formaalet for Forsøgene er at bestemme Værdien af den paa Forsøgsstationen producerede Staldgødning, dels i Forhold til ugødede Stykker og dels i Forhold til Anvendelsen af alsidig Kunstgødning med samme Indhold af Kvælstof, Fosforsyre og Kali, som den anvendte Staldgødning. Jævnsides hermed forsøges i hvilken Grad Staldgødningens Værdi øges ved Tilskud af ensidige Kunstgødninger, ligesom der i samme Afdeling til 3 enkelte Parceller gødes udelukkende med Kvælstof, Fosforsyre eller Kali til hver af disse.

Staldgødningen fordeles med 20000 Pd. til Rug og 30000 Pd. til Rodfrugter, hvilket svarer til 10000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar. Den tilsvarende Mængde Kunstgødning, 280 Pd. Chilisalpeter, 150 Pd. 20 pCt. Superfosfat og 300 Pd. Kainit gives aarlig til hver Afgrøde. Hvor Kunstgødningen gives som Tilskud til Staldgødningen, gives den halve Mængde af de oven-

nævnte Gødninger. Parcellernes Størrelse er $^1/_{80}$ eller $^1/_{50}$ Td. Ld. med 3 à 4 Fællesparceller. Ved Høsten bestemmes Vægtudbyttet af Halm og Kærne samt Kærnens Vægt pr. Td. og Gramvægt pr. 1000 Korn, ligeledes Vægt og Tørstof pr. Td. Ld. af Rodfrugterne og Kartoflerne. Endelig bestemmes Høvægten og det procentiske Vægtforhold mellem Kløver og Græsarter fra de enkelte Parceller.

Forsøgene er foreløbig opgjorte 1898, men agtes fortsatte til 1904.

2. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde og med delvis Tilskud af alsidig Kunstgødning.

Forsøgene hermed har til Hensigt at paavise Staldgødningens forholdsvise Værdi ved Anvendelsen af ulige Mængder heraf, samt Markens Ydelser ved en delvis Erstatning af Værdistofferne i Staldgødningen med tilsvarende Mængder letopløselige Stoffer i Kunstgødning. Af Staldgødningen anvendes følgende 3 Mængder: 5000, 10000 og 15000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar, fordelt med $^2/_5$ til Rug og $^3/_5$ til Rodfrugter. Til en Del af de med 5000 og 10000 Pd. gødede Stykker gives Tilskud af 140 Pd. Chilisalpeter, 75 Pd. 20 pCt. Superfosfat og 150 Pd. Kainit, svarende til 5000 Pd. Staldgødning. Alt sammenlignet med ugødede Stykker. Parcellernes Størrelse er $^1/_{80}$ eller $^1/_{50}$ Td. Ld. med 3 à 4 Fællesparceller. Forsøgene, der begyndtes 1896, er foreløbig opgjorte 1901, men fortsættes til 1906.

3. Staldgødning i forskellig Mængde udført Foraar og Efteraar samt med og uden Tilskud af Ajle.

Formaalet for disse Forsøg er at paavise de ulige Mængder Staldgødnings Værdi til Rodfrugter og Vaarsæd, eftersom de udføres om Efteraaret eller Foraaret, og eftersom der tilskydes Ajle til Roer og Græs om Foraaret eller ej. Staldgødningsmængderne, der anvendes, er de samme som ovennævnte 5000, 10000 og 15000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar, fordelt med $^2/_5$ til Rug, $^2/_5$ til Rodfrugter og $^1/_5$ til Havre. Ajlen gives med 20000 Pd. til Roer og 10000 Pd. til Græs. Forsøgsparcellernes Størrelse er $^1/_{100}$, $^1/_{80}$ eller $^1/_{50}$ Td. Ld. med 4 à 5 Gentagelser. Forsøget er begyndt 1898 og ventes opgjort 1903. Undersøgelsen af Afgrøderne ved Høsten foretages i samme Omfang som nævnt under Punkt 1.

e. *Forevisnings- og Iagttagelsesprøver.*

Til dette Brug er henlagt ca. 1/4 Td. Ld., inddelt i en regelmæssig 8 Marks Drift, hvori udsaas et større Antal Prøver Vintersæd, Vaarsæd, Rodfrugter, Bælgsæd, Kløver, Græsarter og andre Foderplanter samt Handelsplanter af større eller mindre Varighed og af mere eller mindre kendte Former. Høsten af disse Prøver vejes og undersøges kun undtagelsesvis.

Desuden haves et mindre Stykke Ru Kulsukker, hvoraf Udbyttet bestemmes.

B. Sandmarken.

a. *Gødningsforsøg* er her indlagte som faste Led af to 4 Marks Drifter:

a. 1) Bælgsæd el. Kløver og Græs, 2) Rug, 3) Rodfrugter, 4) Havre.

b. 1) Vikkehavre el. Kløver og Græs, 2) Rug, 3) Rodfrugter, 4) Havre.

I Roemarkerne er overalt indlagt Runkelroer, Gulerødder, Kaalroer og Kartofler, saaledes at disse Arter dyrkes alle paa hver enkelt Parcel. Parcellernes Størrelse er overalt 1/100 Td. Ld.

Undersøgelserne af Afgrøderne finder Sted i samme Udstrækning som nævnt under Lermarken (Side 56, Punkt 1).

1. Forsøg med Staldgødning og Kunstgødning.

Disse Forsøg begyndtes 1893 efter samme Plan og med samme Formaal som i Lermarken (se Side 56 Punkt 1), dog saaledes, at Forsøgene er indlagte i ovennævnte 4 Marks Drift *a*. Staldgødningen gives med 10000 Pd. til Rug, 20000 Pd. til Rodfrugter og 10000 Pd. til Havre, medens Kunstgødningen fordeles med 280 Pd. Chilisalpeter, 150 Pd. 20 pCt. Superfosfat og 300 Pd. Kainit pr. Td. Ld. til hver Afgrøde. Fællesparcellernes Antal er 2—3, dog i enkelte Tilfælde kun 1. Forsøgene ere opgjorte til 1898, men opgøres atter 1904, da 2 Rotationer til den Tid er gennemløbne.

2. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde og med delvis Tilskud af alsidig Kunstgødning og

3. Staldgødning udført til forskellig Tid, Foraar og Efteraar.

Forsøgene er begyndte 1897, indlagte i ovennævnte 4 Marks Drift *b* og kombinerede saaledes, at begge Forsøgsrækker er fælles om en Del Parceller. Opgaven er i Overensstemmelse med de for Lermarken nævnte Forsøg (se Side 57 Punkt 2). Staldgødningsmængderne er ligesom for disse 5000, 10000 og 15000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar og fordeles med henholdsvis 10000, 20000 og 30000 Pd. til Havre*) og til Rodfrugter. Overalt, hvor der gødes med 5000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. pr. Aar, gives der aarlig et Tilskud af 140 Pd. Chilisalpeter, 75 Pd. 20 pCt. Superfosfat og 150 Pd. Kainit, svarende til 5000 Pd. Staldgødning. (At der ikke haves Parceller med denne Staldgødningsmængde uden Tilskud af Kunstgødning, skyldes alene Pladsmangel.)

Af Parcellerne, som gødes med 10000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. pr. Aar, haves dobbelt Antal og paa Halvdelen af disse tilføres Gødningen om Efteraaret, paa den anden Halvdel om Foraaret. Fællesparcellernes Antal er 4. Forsøgene opgøres 1902 efter første Rotations Udløb.

4. Staldgødning udført et forskelligt Antal Gange i Rotationen.

Forsøgene hermed begyndtes 1897 under meget indskrænkede Forhold og er indlagte i ovennævnte 4 Marks Drift *b*. Formaalet med disse er at paavise Staldgødningens Værdi ved at udføres med kortere eller længere Tids Mellemrum i Rotationen. Staldgødningen gives om Foraaret og fordeles saaledes, at to Fællesparceller gives 10000 Pd. pr. Td. Ld. hvert Aar, andre to Parceller gives 20000 Pd. pr. Td. Ld. hvert andet Aar til Vikkekavre og Rodfrugter. Til Sammenligning haves ugødede Parceller. — Opgørelse vil finde Sted 1902.

b. *Brak- og Grøngødningsforsøg.*

Hovedopgaven ved disse Forsøg er at belyse mager Sandjords Ydeevne ved forskellig Brakbehandling og forskellig Gødskning, særlig Grøngødskning, saaledes at der derigennem kunde ydes et Bidrag til en bedre og mere lønnende Brug af de magre Sandjorder i Jylland.

*) Gødningen hidtil givet til Vikkehavre, men fra 1902 er denne ombyttet med Kløver og Græs, hvorfor Gødningen nu gives til Havre.

Iøvrigt deler Forsøgsopgaverne sig i følgende Afsnit:

1. Sammenligning mellem benyttet Brak (Vikkehavre) og Renbrak, begge med Staldgødning, og jævnsides dermed ugødet Drift med Vikkehavre.

2. Sammenligning mellem ovennævnte og Brak med Grøngødskning, dels med Lupiner og dels med Sennep og Boghvede, begge i Forbindelse med Staldgødning.

3. Sammenligning mellem Sennep og Boghvede som Grøngødning i Brakken i Lighed med ovennævnte, men her med en indskudt Serradelafgrøde i 3die Aar i Rotationen.

4. Sammenligning mellem Lupiner som Grøngødning sammen med Staldgødning og Lupiner sammen med Thomasslagge og Kainit.

5. Sammenligning mellem Lupiner som Grøngødning hvert andet Aar, dels med Thomasslagge og Kainit og dels ugødet.

Forsøgene begyndtes 1888 og falder i 3 Tidsrum saaledes, at Arealet de første 5 Aar, 1888—92, har været benyttet paa følgende Maade:

	Markernes Nr. i Sædskiftet.			
Forsøgsrække:	I.	II.	III.	IV.
1.	Vikkehavre, høstet til Hø.	Rug.	Boghvede.	Havre.
2.	do. do.	—	—	—
3.	Renbrak	—	—	—
4.	Sennep&Boghvede, nedpløjet.	—	—	—
5.	do. do.	—	Serradela.	—
6.	Lupiner, nedpløjet.	—	Boghvede.	—
7	do. do.	—	—	—
8.	do. do.	—	Lupiner, nedpløjet.	Rug.
9.	do. do.	—	—	—

Forsøgsr.	Anvendt Gødning pr. Td. Ld. i hele Rotationen,
1.	Ugødet.
2.	40000 Pd. Staldgødn. delt lige til Rug og Havre.
3.	— — — — —
4.	— — — — —
5.	— — — — —
6.	— — — — —
7.	1280 Pd. Kainit & 640 Pd. 20 pCt. Thomasslagge delt lige til Rug og Havre.
8.	480 Pd. Kainit & 320 Pd. 20 pCt. Thomasslagge delt lige til begge Rugafgrøder.
9.	Ugødet.

I andet Tidsrum, 1893—98, er ovennævnte Drift fortsat med den Ændring, at der overalt er indlagt Kartofler i Stedet for Boghvede. Denne Ændring blev foretagen, fordi Boghveden viste sig i denne Forbindelse at give en saa ringe Afgrøde, at der ikke kunde være Tale om at opnaa et tilfredsstillende Udbytte af den.

Resultaterne for de to nævnte Tidsrum er opgjorte 1899, og en ny Periode begyndt, hvorved der samtidig er foretaget den Ændring, at Havreafgrøden er ombyttet med en Blandsædsafgrøde med følgende Sammensætning af Udsæden (pr. Td. Ld.): 100 Pd. Havre, 50 Pd. Toradet Byg, 75 Pd. middeltidige Ærter og 25 Pd. Vikker. Sædfølgen er altsaa herefter for de 7 første Forsøgsrækker: I. Brak (forsk. afbenyttet). II. Rug. III. Kartofler (Serradela i 5. Forsøgsrække). IV. Blandsæd til Modning. I 8. og 9. Forsøgsrække er Sædfølgen som hidtil skiftevis Lupiner og Rug. Foruden den anførte Ændring i Sædfølgen er tillige foretaget følgende Ændringer i Gødningsmængderne saaledes, at der nu gives 780 Pd. 20 pCt. Thomasslagge, 1400 Pd. 12 pCt. Kainit pr. Td. Ld., delt lige til Rug og Blandsæd, svarende til Indholdet af Fosforsyre og Kali i Staldgødningen, der som hidtil gives med 40000 Pd. pr. Td. Ld., delt lige til Rug og Blandsæd.

Sædskiftet blev ved Forsøgenes Begyndelse indskrænket til den noget usædvanlige 4- og 2-Marks Drift uden Græsleje. Dette skete dels af Hensyn til indskrænket Plads og dels for at faa Spørgsmaalene besvaret saa hurtigt som muligt, og senere har en Udvidelse ikke kunnet lade sig gøre. Det benyttede Sædskifte maa derfor ikke betragtes som noget Mønster for Grøngødningsdrift.

Der findes, som det fremgaar af ovenstaaende tabellariske Oversigt over Driften, 9 Forsøgsrækker, hvoraf de 7 gaar over alle 4 Skifter, 8de og 9de Række derimod kun over hver 2 Skifter, henholdsvis I & IV og II & III. Der benyttes 2 Fællesparceller à $^{1}/_{160}$ Td. Ld.

For de forskellige Afgrøder foretages følgende Vægtbestemmelser og Undersøgelser: 1) Grønafgrøden: a) Grønvægt, b) Høvægt, c) pCt. Hø, d) botanisk Analyse af Blandingsafgrøden for at bestemme hver enkelt indsaaet Arts Bidrag til den hele Afgrøde. 2) Kornafgrøden: a) samlet Vægt af Halm og Kærne, b) Vægt af Kærne, c) Vægt af Halm, d) pCt.

Kærne, e) Kærnens Vægt pr. Td. og pr. 1000 Korn, f) botanisk Analyse af Kærnen af Blandingsafgrøderne med samme Formaal som nævnt for Grønafgrøderne. 3) Kartoffelafgrøden: a) Samlet Vægt af Knolde, b) Vægt af syge Knolde, c) Vægten af de enkelte, baade lagte og høstede Knolde, d) Tørstofindhold, e) Udbytte af Tørstof pr Td. Ld. — Af Kartofler benyttes 2 Sorter, Richters Imperator og Æggeblomme for at undersøge, om der hos disse to i Henseende til Ydeevne stærkt forskellige Sorter skulde vise sig et forskelligt Forhold overfor større eller mindre Næringsindhold i Jordbunden og mulig i saa høj Grad, at dette Forhold vilde være af kendelig Betydning for Udnyttelsen af den store Mængde Kvælstofgødning, som maa antages efterhaanden at samles paa de lupingødede Parceller.

c. *Forsøg med 1-aarige Foderplanter.*

Disse Forsøg begyndtes 1888 og er indlagte i en 4-aarig Rotation: 1) Foderplanter (Gul Sennep, Spergel, Blodkløver, Serradela, Vikkehavre og Boghvede), 2) Havre, 3) Foderplanter (Blodkløver og Serradela), 4) Rug. Formaalet har været at belyse følgende:

1. Ydeevnen af ovennævnte 1-aarige Foderplanter i Forhold til hinanden og Indflydelsen af Saatiden herpaa, idet de har været saaet til 2 forskellige Tider med ca. 1 Maaneds Mellemrum. Dog har der ikke været saaet Boghvede ved første Saatid af Hensyn til Nattefrosten.

2. De ovennævnte Foderplanters Virkning som Forfrugt for Havre, idet der i det følgende Aar udsaaedes samme Havresort paa alle Parceller.

3. Muligheden for hyppig Brug af Blodkløver og Serradela, navnlig om det af Hensyn til Sygdomsangreb lader sig gøre at dyrke dem med saa korte Mellemrum, jævnsides med yderligere at paavise deres Værdi som Forfrugt.

4. Hvorvidt det lader sig gøre at frembringe nogenlunde frodige Afgrøder paa tør, mager Sandjord ved en ringe Anvendelse af Staldgødning i Forbindelse med Kunstgødning og en udstrakt Anvendelse af Bælgplanter, idet der kun anvendes

ialt 15000 Pd. Staldgødning sammen med et Tilskud af 400 Pd. Kainit og 800 Pd. 20 % Thomasslagge pr. Td. Ld. i Rotationen.

Parcellernes Størrelse er $^1/_{400}$ Td. Ld.

Ordningen af Parcellerne fremgaar af hosstaaende skematiske Oversigt.

Markens Nr. I. Foderplanter.		II. Havre.		III. Foderplanter.		IV. Rug.	
Sildig saaede:							
a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.
1. Sennep.	8. Boghvede.	-	-	1. Blodkløver.	8. Serradela.	-	-
2. Spergel.	9. Vikkehavre.	-	-	2. —	9. —	-	-
3. Serradela.	10. Blodkløver.	-	-	3. —	10. —	-	-
4. Blodkløver.	11. Serradela.	-	-	4. —	11. —	-	-
Tidlig saaede:							
5. Blodkløver.	12. Serradela.	-	-	5. Serradela.	12. Blodkløver.	-	-
6. Spergel.	13. Vikkehavre.	-	-	6. —	13. —	-	-
7. Sennep.	14. Boghvede.	-	-	7. —	14. —	-	-

Den hidtidige Forsøgsrække er afsluttet med 1899, men fortsættes med følgende Ændringer:

1. I Stedet for Havre indlægges Kartofler (Richters Imperator).

2. Saatiderne for Foderplanterne forandres saaledes, at der kun saas een Gang (Midten af April) og der saas 25 Pd. Serradela pr. Td. Ld. i Sennep, Spergel, Boghvede og Vikkehavre til Eftergrøde, og Parcellerne Nr. 4 og 11 tilsaas med 12 Pd. Rødkløver, 6 Pd. Ital. Rajgræs og 6 Pd. Alm. Rajgræs pr. Td. Ld. ved Udlæg i Rugen. Hver anden Rotation anvendes 6 Pd. Humle-Sneglebælg og 6 Pd. Gul Rundbælg i Stedet for Rødkløver.

3. Staldgødningen (15000 Pd. pr. Td. Ld.), som hidtil er givet til Foderplanterne, gives herefter til Kartofler, og Tilskudet af Kunstgødning forandres til 1200 Pd. Kainit (12 %) og 400 Pd. 20 % Thomasslagge pr. Td. Ld. i Rotationen og fordeles ligeligt til begge Foderafgrøder.

Sædskiftet vil herefter i skematisk Oversigt se saaledes ud:

Markens Nr. I. Foderplanter.		II. Kartofler.		III. Foderplanter.		IV. Rug.	
a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.
1. Sennep.	8. Boghvede.	-	-	1. Blodkløver.	8. Serradela.	-	-
2. Spergel.	9. Vikkehavre.	-	-	2. —	9. —	-	-
3. Serradela.	10. Blodkløver.	-	-	3. —	10. —	-	-
4. Kløver & Græs.	11. Kløver & Græs.	-	-	4. —	11. —	-	-
						Udlæg.	
5. Blodkløver.	12. Serradela.	-	-	5. Serradela.	12. Blodkløver.	-	-
6. Spergel.	13. Vikkehavre.	-	-	6. —	13. —	-	-
7. Sennep.	14. Boghvede.	-	-	7. —	14. —	-	-

d. *Frøavl af Lupiner saaet til forskellig Tid.*

Forsøgene hermed begyndtes 1894 efter Opfordring af Professor T. Westermann. Formaalet er at undersøge:

1. Hvorvidt der med Fordel kan drives Frøavl af Lupiner paa Jyllands magre Jorder, saa at man her hjemme kunde producere Udsæden til denne fortrinlige Grøngødningsplante til en billigere Pris end den hidtil gængse Handelspris.

2. Den mest passende Saatid med Hensyn baade til Afgrødens Vækst og Modningens rettidige Indtræden. For at belyse dette udsaas der en Prøve hver Uge fra Slutningen af Marts eller Begyndelsen af April til Slutningen af Maj. Der udsaas jævnsides Prøver baade af Gul og Blaa Lupin for at belyse Forholdet mellem Frøudbyttet af de to Arter. Frøet udsaas med 1 Fods Afstand mellem Rækkerne og med en Udsædsmængde af 200 Pd. pr. Td. Ld. Bælgene afplukkes efterhaanden, som de modnes (2—4 Gange for hver Prøve).

3. Udsæden tages altid af de først modne Bælge, og Hensigten hermed er bl. a. om muligt at danne en tidligere moden Stamme.

Parcellernes Størrelse er $^1/_{500}$ Td. Ld. Forsøget fortsættes uforandret i indeværende Aar og opgøres foreløbig 1903.

e. *Forsøg med forskellige Udsædsmængder af Lupiner.*

Disse Forsøg begyndtes 1895 og har hidtil været kombinerede med Forsøg med Lupiner fra forskellige Avlssteder, men disse sidste afsluttedes 1899 jævnsides med, at Udsædsmængderne ændredes noget.

Formaalet med Saamængdeforsøgene er at undersøge, hvorvidt de overordentlig hyppigt mislykkede Lupinmarker muligvis skyldes Anvendelsen af en for ringe Udsædsmængde. Udsædsmængderne er 80, 140 og 200 Pd. pr. Td. Ld.

Lupinerne bredsaas paa Parceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Saafremt Pladsen tillader det, indlægges der tillige radsaaede Parceller til Sammenligning.

Ved Høsten bestemmes Grønvægt og pCt. Tørvægt.

f. *Forsøg med forskellig Kunstgødning til Lucerne.*

Efter mange forskellige Forsøg med Lucerne, hvor denne i de fleste Tilfælde kun har vist en ringe Ydeevne og Holdbarhed, er der i 1899 anlagt et mindre Stykke til Forsøg med forskellig Kunstgødning til Lucerne.

Formaalet hermed er at undersøge, om det ved Tilskud af forskellige Mineralgødninger kan lykkes bedre end hidtil at sikre en Lucerneafgrøde paa mager Sandjord. Tilskudene omfatter Fosforsyre og Kaligødning samt Kalk, kombinerede paa forskellig Maade. Parcellerne er $^1/_{450}$ Td. Ld. Plantebestanden er efterhaanden blevet saa tynd, at den maa fornyes i Foraaret 1902 ved Omgravning af Parcellerne og ny Udsæd.

g. *Forsøg med Lucerne fra forskellige Avlssteder.*

De hidtil havte Prøver heraf fra 17 forskellige Avlssteder, som hele Tiden har været meget tarvelige m. H. t. Plantebestand, var i Løbet af sidste Sommer bleven saa ringe, at de maatte omgraves. Saafremt passende Frøprøver kan skaffes, anlægges i indeværende Foraar et nyt Forsøg hermed.

Formaalet er at belyse Ydeevnen og Holdbarheden af Lucerne fra de forskellige Avlssteder. Parcellernes Størrelse er $^1/_{1000}$ Td. Ld. Forsøget agtes fortsat saa længe, Lucern'en giver nogen Afgrøde af Betydning.

h. *Forevisnings- og Iagttagelsesprøver.*

Heraf dyrkes i ren Bestand de fleste nordiske Kulturgræsser, forskellige mindre kendte Bælgplanter, saasom Stregbælg, Skovfladbælg, Esparsette, samt forskellige Boghvedearter, Ru Kulsukker m. m. — alt indlagt paa Jordstykker, som er fraskaarne ved Forsøgsmarkens Inddeling.

Af et Areal paa ca. 8 Td. Ld., som i Henhold til Finanslovforslaget for 1902 ventelig vil blive inddraget til Forsøgsbrug, vil en Del blive benyttet til Varietetsforsøg med Rug og Havre, Saatidsforsøg med Havre og Stamme-, Arts- og Udtyndingsforsøg med Rodfrugter. Det nævnte Areal ligger umiddelbart op til den hidtidige Forsøgsmark og har i flere Aar tildels været lejet til Forsøgsbrug for at skaffe den fornødne Plads. Men største Delen af det er saa befængt med baade Rod- og Frøukrudt, at det vil være nødvendigt at renbrakke det, før det kan tages i Brug til Forsøg.

Gaar Inddragelsen i Orden vil Arealet sandsynligvis blive inddelt i 2 Sædskifter, a) en 8-Marks Drift (à ca. 4 Skpr. Ld. i hvert Skifte), hvor der da vilde blive Plads til de førnævnte Forsøg, som allerede i flere Aar har været indlagte paa forskellige Steder af Arealet, samt Forsøg med forskellige Staldfoderblandinger og Kløver fra forskellige Avlssteder, til hvilke 2 Forsøgsrækker, der hidtil ikke har kunnet skaffes Plads paa Sandmarken, og b) en 7- eller 8-Marks Drift (à ca. 2 Skpr. Ld. pr. Skifte) til en Udvidelse af Grøngødningsforsøgene. Disse vilde derved kunne foretages under mere normale Sædskifteforhold end hidtil.

En Del af Arealet vil kunne afgive Plads til Iagttagelses- og Forevisningsprøver eller til Formering af Sædefrø.

C. Mosen.

Arealet er udpræget Højmose, bevokset med Lyng indtil 1896, da det inddroges under Forsøgsstationen. Forsøgene begyndtes i 1900 i Overensstemmelse med den til Plante-

avlsudvalget indgivne detaillerede Plan og falder i følgende Hovedafdelinger:

1. Forsøg med varig Græskultur paa afgravet Mose.

Arealet er 1897 og 1898 udgrøftet, planeret og paaført 5 Kubikfavne Lermergel og 42 Kubikfavne (2 Tommer) lerblandet Sand pr. Td. Ld. Endvidere er tilført 700 Pd. Kainit, 350 Pd. Thomasslagge og 1000 Pd. luftlæsket Kalk pr. Td. Ld., og det hele er 1899 tilsaaet med følgende Græsblanding: 4 Pd. sildig Rødkløver, 3 Pd. Alsikekløver, $1^1/_2$ Pd. Hvidkløver, 1 Pd. Sneglebælg, 4 Pd. Timothé, 3 Pd. Alm. Rajgræs, 1 Pd. Ital. Rajgræs, 3 Pd. Hundegræs, 5 Pd. Engsvingel, 3 Pd. Draphavre, 2 Pd. Fløjlsgræs, 4 Pd. Eng-Rævehale, 2 Pd. Alm. Rapgræs og 1 Pd. Eng-Rapgræs (dette er udeladt i Ager 4 fra Nord) ialt $37^1/_2$ Pd. med en Dækfrugt af 50 Pd. Havre pr. Td. Ld. Paa Grund af Tørken i Sommeren 1899 blev Plantebestanden noget tynd, hvorfor en Eftersaaning muligvis bliver nødvendig i indeværende Foraar.

Udbyttet af Afgrøden bestemmes dels ved Afhugning af Parceller paa $^1/_{100}$ Td. Ld. flere Steder paa Arealet og dels ved Antal Græsningsdage af voksne Kreaturer (dette sidste gælder navnlig Eftergrøden). En Undersøgelse af Plantebestanden foretages til Bestemmelse af det procentiske Forhold i Afgrøden af isaaede Plantearter.

Forsøget agtes fortsat i et længere Aaremaal, og Arealet gives aarlig 400 Pd. Kainit og 200 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld.

2. Forsøg med varig Græskultur paa ikke afgravet Mosebund med forskellige Kulturer.

Arealet er udgrøftet og i 1898 tilkultiveret som følger:

a.	1.	Uden Jordbel. med	5 Kubikfv. Lermergel	pr. T.L.	1 Parcel à 3600 Kv. Fod
	2.	— — —	5000 Pd. kuls. Kalk	—	1 — — —
	3.	— — —	10 Kubikfv. Lermergel	—	1 — — —
b.	1.	Med 1 Tom. Jordbel.	5 — —	—	2 Fællesparceller à 3600 Kv. Fod & 2800 Kv. Fod.
	2.	— — —	5000 Pd. kuls. Kalk	—	2 — — —
	3.	— — —	10 Kubikfv. Lermergel	—	2 — — —
c.	1.	Med 2 Tom. Jordbel.	5 — —	—	2 — — —
	2.	— — —	5000 Pd. kuls. Kalk	—	2 — — —
	3.	— — —	10 Kubikfv. Lermergel	—	2 — — —

Hele Arealet er desuden tildelt 1000 Pd. luftlæsket Kalk, 700 Pd. Kainit og 350 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld. som Grundgødskning, og 1899 tilsaaet med samme Kløver- og Græsblanding som nævnt under Punkt 1, dog med Undtagelse af Fløjlsgræsset, som her er udeladt i den ene (vestre) Halvdel. Det hele Areal gaves 80 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld. som Overgødning.

Formaalet med Forsøget er at paavise de ovennævnte Kulturmetoders Indflydelse og Værdi for Kløver- og Græskulturer. Undersøgelsen af Afgrøden og Plantebestanden foretages som nævnt under Punkt 1. Samtlige Parceller tilføres 600 Pd. Kainit og 250 Pd. 15 % Thomasslagge pr. Td. Ld. aarlig som Overgødning. Efteraaret 1902 tilføres de kalkede Parceller paany 2000 Pd. kulsur Kalk pr. Td. Ld. En lignende Kalkning tænkes fortsat de følgende Aar indtil Parcellerne har faaet samme Mængde Kalk som de merglede. Forsøget fortsættes i et længere Aaremaal, men der tænkes foretaget en periodisk Opgørelse hver 5. Aar.

3. Agerkultur med Korn, Rodfrugter og fleraarigt Græsleje.

Arealet er udgrøftet i Agre paa 36 Fods Bredde og med 3 Fod dybe Afledningsgrøfter. Følgende Sædskifte og Kulturmetode er paabegyndt: 1) Rug, 2) Bælgsæd (Hestebønner og Ærter), 3) Rodfrugter, 4) Vaarsæd, 5—8) Kløver og Græs. Til hvert Skifte hører 3 Agre à 6800 Kv. Fod. Hver enkelt Ager er inddelt i 4 Stykker à 1700 Kv. Fod (fra Vest betegnet 1, 2, 3 og 4) med følgende Jordbelægning og Gødskning:

Ager a. 1. og 2. uden Jordbel., gødet med Staldgødn. og Kunstgødn. (ialt 78 Pd. Kali, 30 Pd. Fosforsyre, 22 Pd. Kvælst.).
Ager a. 3. uden Jordbel., gødet med 1 Kunstgødn. (ialt 78 Pd. Kali, 30 Pd. Fosforsyre, 22 Pd. Kvælst.).
Ager a. 4. uden Jordbel., gødet med $1^1/_2$ Kunstgødn. (ialt 117 Pd. Kali, 45 Pd. Fosforsyre, 22 Pd. Kvælst.).
Ager b. 1. med 2 Tom. Jordbel. straks (1898) gødet med Staldog Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager b. 2. med 2 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) gødet med Stald- og Kunstgødn. som a. 1 og 2.

Ager b. 3. med 2 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) gødet med 1 Kunstgødn. som a. 3.
Ager b. 4. med 2 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) gødet med $1^1/_2$ Kunstgødn. som a. 4.
Ager c. 1. med 4 Tom. Jordbel. straks (1898) med Staldgødn. og Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager c. 2. med 4 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) med Staldgødn. og Kunstgødn. som a. 1 og 2.
Ager c. 3. med 4 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) med 1 Kunstgødn. som a. 3.
Ager c. 4. med 4 Tom. Jordbel. efter 2—3 Aars Kultur (1902—03) med $1^1/_2$ Kunstgødn. som a. 4.

Af Staldgødning anvendes 5000 Pd. pr. Td. Ld. pr. Aar og fordeles med 10000 Pd. til Rug, 20000 Pd. til Rodfrugter og 10000 Pd. til 2det eller 3dje Aars Græs. Kunstgødningen, der gives som Tilskud til Staldgødningen, er 100 Pd. 15 pCt. Thomasslagge (eller tilsvarende Superfosfat) plus 500 Pd. Kainit pr. Td. Ld. pr. Aar og gives til hver Afgrøde. Paa Parcellerne 3 og 4, hvor der gødes med Kunstgødning alene, bruges til Parcel 3 følgende Blanding: 650 Pd. Kainit, 200 Pd. Thomasslagge og 150 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld., som udsaas hvert Aar, dog saaledes, at Chilisalpeteret ikke gives til Bælgplanterne, men derimod i dobbelt Portion til Rodfrugterne. Til Parcel 4 bruges paa samme Maade $1^1/_2$ Gang nævnte Mængde Kali og Fosforsyre, men kun samme Mængde Kvælstof. Arealet er i Lighed med de foran nævnte Forsøgsstykker tilført 1000 Pd. luftlæsket Kalk, 700 Pd. Kainit og 350 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld. som Grundgødning.

Der udsaas indtil videre kun 1 Varietet af hver Korn- og Rodfrugtart og kun en Kløver- og Græsblanding.

Formaalet for Forsøget er at undersøge Betingelserne for Agerbrugsdrift under de givne Forhold for derigennem at finde Vejledning for en mulig fremtidig Agerkultur paa Højmosebund. Undersøgelsen af Afgrøden gaar ud paa at bestemme det kvantitative og kvalitative Udbytte af Korn-, saa vel som Roe- og Græsmarkerne, i Lighed med som nævnt under Varietets- og Gødningsforsøgene paa den almindelige Agermark.

For at faa Sædfølgen passende begyndt, sker Tilsaaningen paa følgende Maade:

1900.	1901.	1902.
1. Rug.	1. Bælgsæd.	1. Roer
2. Rug.	2. Roer.	2. Havre med Udlæg.
3. Bælgs. el. Vikkeh.	3. Vikkehavre.	3. Kløver og Græs.
4. Havre m. Udlæg.	4. Kløver og Græs.	4. Kløver og Græs.
5. Havre m. Udlæg.	5. Kløver og Græs.	5. Kløver og Græs.
6. Havre m. Udlæg.	6. Kløver og Græs.	6. Kløver og Græs.
7. Havre m. Udlæg.	7. Snegleb. o. Græs.	7. Rug.
8. Vikkehavre.	8. Rug.	8. Bælgsæd.

Aar 1900 gaves 5000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. til samtlige Parceller i a, b og c 1. og 2.

Skifte 4 og 5 er udlagt med følgende Blanding: 4 Pd. sildig Rødkløver, 2 Pd. Alsike, 1 Pd. Smalbl. Kællingetand, $^1/_2$ Pd. Hvidkløver, 4 Pd. Timothe, 3 Pd. Alm. Rajgræs, 4 Pd. Agerhejre, 3 Pd. Fløjlsgræs, 2 Pd. Eng-Rævehale, 1 Pd. Ital. Rajgræs, 2 Pd. Hundegræs, 5 Pd. Engsvingel, 1 Pd. Alm. Rapgræs, ialt $32^1/_2$ Pd. pr. Td. Ld. Skifte 2 og 3 udlægges i Foraaret 1902 med samme Blanding, men i Skifte 3 udsaas kun 50 Pd. Havre pr. Td. Ld. som Dækfrugt og denne afhugges grøn; almindelig Dækfrugt er ellers 100 Pd. pr. Td. Ld., der høstes moden. Dette Skifte skulde efter Planen have været udlagt 1901, men paa Grund af Jordbelægningsarbejdet har det været nødvendigt at udskyde Udlægstiden til 1902.

Skifte 6 udlagt med samme Blanding med Undtagelse af Eng-Rævehale og Alm. Rapgræs.

I Foraaret 1902 fuldføres Jordbelægningen paa Skifte 1, 2, 3 og 8. I Løbet af Efteraaret belægges Skifte 6 og 7, hvorimod Skifte 4 og 5 af Hensyn til Kløveren først belægges 1903.

4. Agerkultur med forskellig Afvanding.

Formaalet hermed er at undersøge Betydningen af en større eller mindre Sænkning af Grundvandstanden i Forbindelse med nedennævnte Kulturbehandling for Brugen af Højmose til Agerkultur. Arealet er grøftet færdigt 1899—1900, hvorefter det er inddelt i 15 Agre, hvoraf 8 paa 18 Fods, 5

paa 36 Fods og 2 paa 72 Fods Bredde med Grøfter paa henholdsvis 2, 3 og 4 Fods Dybde. Grøftebredden foroven henholdsvis $1^1/_2$, $2^1/_2$ og 4 Fod med 1 Fods Bundbredde. Samtlige Agre ere fordelte mellem hverandre saaledes, at der overalt haves 2 Fællesparceller. Agrene med Løbenummer fra Nord. Hver Fællesgruppe er i 1900 tildelt ulige Mængder af Mergel eller Kalk som følger:

a. Agrene Nr. 9, 11, 12 og 13, hvori alle Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 5 Kubikfavne Lermergel pr. Td. Ld.

b. Agrene Nr. 1, 5, 6, 7 og 8, hvori alle Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 10 Kubikfavne Lermergel pr. Td. Ld.

c. Agrene Nr. 10, 14 og 15, hvori de to mindste Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 5000 Pd. kulsur Kalk pr. Td. Ld. i Efteraaret 1900 og tilføres atter 5000 Pd. i Efteraaret 1902.*)

d. Agrene Nr. 2, 3 og 4, hvori de to mindste Agerbredder er repræsenterede, er tildelte 10000 Pd. kulsur Kalk pr. Td. Ld. i Efteraaret 1900 og tilføres atter 10000 Pd. i Efteraaret 1902.*)

Sommeren 1900 er Arealet bearbejdet i 5 à 6 Tommers Dybde med Spadeharve. I Januar 1901 er udsaaet 700 Pd. Kainit og 350 Pd. 15 % Thomasslagge pr. Td. Ld. Sommeren 1901 blev Arealet tilsaaet med en Blanding af 100 Pd. Havre, 50 Pd. 2r. Byg, 50 Pd. middeltidlige Ærter og 50 Pd. Vikker pr. Td. Ld., der høstedes modent. I Foraaret 1902 belægges Arealet med 4" Sand, hvorefter tilføres 10000 Pd. Staldgødning, 200 Pd. 15 % Thomasmel og 650 Pd. Kainit pr. Td. Ld. Bearbejdningen foretages derefter saa dybt, at der blandes nogen Tørvejord op i Sandet og tilsaas med Bælgsæd og Vaarsæd saaledes, at vestre Halvdel isaas en Blanding af 120 Pd. Havre og 50 Pd. 2r. Byg pr. Td. Ld. og i den østre Halvdel 225 Pd. Hestebønner og 75 Pd. Marmoreret Glænøært.

---

*) De nævnte Kalkmængder skal fremdeles tilføres Arealet hvert andet Aar indtil den samlede Kalkmængde er lig med den Kalk, der er givet i Mergelen paa de andre Agre.

Hele det til Forsøgsstationen hørende Moseareal udgør $10^6/_7$ Td. Ld., til Sandjordsforsøgene haves ca. 14 Td. Ld., til Lermarksforsøgene haves ca. 30 Tdr. Ld., hvoraf dog kun ca. 15 Tdr. Ld. benyttes til Forsøgsparceller, men indlagt flere Steder i det nævnte Areal.

2. Stationen ved Lyngby.

A. *Forsøg med forskellig Sommerbehandling af Rodfrugt- og Kartoffelmarken.* Disse Forsøg har hovedsagelig til Formaal at undersøge, hvilken Betydning henholdsvis en overfladelig og en dybere Behandling af Jorden i Sommerens Løb har for en Rodfrugt- og en Kartoffelafgrødes Størrelse, for Kartoffelmarkens Vedkommende tillige, hvorledes Hypningen virker paa Afgrøden. Forsøgene begyndtes i 1901 og tænkes fortsat til 1905.

a. Forsøg i Rodfrugtmarken. Dette Forsøg udføres efter følgende Plan:

1. Marken renholdes hele Sommeren igennem ved Skufning og Lugning.
2. Marken gives i Forsommeren almindelig overfladelig Hakning, senere paa Sommeren, nogen Tid efter Udtyndingen, Bearbejdning 1 Gang til 3 Tommers Dybde.
3. Overfladelig Hakning i Forsommeren som ved Nr. 2, Bearbejdning til 3 Tommers Dybde samtidig med Nr. 2, og ca. en Maaned senere Gentagelse af samme Bearbejdning.
4. Overfladelig Hakning i Forsommeren i Overensstemmelse med Nr. 2 og 3; samme Behandling til 3 Tom. Dybde som i Nr. 2, og ca. en Maaned senere Bearbejdning til 6 Tom. Dybde.
5. Samme Behandling som Nr. 2, men Bearbejdningen sker til 6 Tom. Dybde samtidig med Nr. 2.
6. Samme Behandling som Nr. 4 og 5, men Bearbejdningen finder begge Gange Sted til 6 Tom. Dybde.

Hver Parcel bestaar af 5 Rækker à ca. 40 løb. Alen og med 20 Tom. Afstand. Ved Optagningen bortkastes de to

Yderrækker ved hver Parcel som Isolation, og kun 3 Rækker vejes. Størrelsen af det til Vejning bestemte Areal bliver ca. $^1/_{200}$ Td. Ld. Der benyttes 3 Fællesparceller. Som Afgrøde benyttes Runkelroer (Barres). Ved Optagningen bestemmes Vægt af Roen og Toppen, der tages Tørstofbestemmelse samt gøres iøvrigt saadanne Optegnelser, som Forsøget maatte give Anledning til.

b. Forsøg i Kartoffelmarken. Forsøget udføres efter følgende Plan:

1. Almindelig overfladelig Hakning (Radrensning) straks efter Frembruddet af Jorden, efterfulgt af god Hypning.
2. Samme Hakning som ved Nr. 1 samt Hypning 2 Gange, første Gang ca. 1 Uge før Nr. 1, anden Gang noget senere end Nr. 1.
3. Renholdelse hele Sommeren igennem ved let Hakning samt Lugning.
4. Renholdelse i Forsommeren ved let Hakning og Lugning, senere ved Bearbejdning til 3 Tom. Dybde 1 Gang.
5. Samme Behandling som ved Nr. 4, men Bearbejdning til 3 Tom. Dybde 2 Gange, første Gang samtidig med Nr. 4, anden Gang ca. 3 Uger senere.
6. Samme Behandling og til de samme Tider som Nr. 5, men sidste Bearbejdning til 6 Tom. Dybde.
7. Samme Behandling og til de samme Tider som Nr. 4, men Bearbejdningen sker til 6 Tom. Dybde.
8. Samme Behandling som Nr. 6 og til de samme Tider, men Bearbejdningen sker begge Gange til 6 Tom. Dybde.

Ved Nr. 3—8 foretages ingen Hypning.

Forsøget udføres med Richters Imperator paa Parceller, der omfatter 6 Rækker à 14 løb. Al., hvoraf de to Yderrækker tjener som Isolation mod Naboparcellerne. Afstanden mellem Rækkerne er 1 Alen og mellem Planterne i Rækken $^1/_2$ Alen. 3 Fællesparceller. Der foretages Bestemmelse af Afgrødens Størrelse, Procentmængden af syge og af grønne (mer eller mindre overjordiske) Knolde, Vægt pr. Knold samt Procentindhold af Tørstof.

B. *Forsøg til Bekæmpelse af Plantesygdomme og Ukrudt.* Disse Forsøg have til Formaal at paapege simple, i Praksis let anvendelige Midler til Bekæmpelse af nogle, til en vis Grad lokalt optrædende Sygdomsangreb samt nogle af de i Kornmarkerne almindeligt optrædende Ukrudtsplanter.

a. Forsøg til Bekæmpelse af Sygdomme hos Bygget. For at erholde Bidrag til Klaring af Spørgsmaalet om Midler mod den særlig i Københavns Amt siden 1895 optrædende Sygdom i Bygget („Sortprik"), der adskillige Aar har forvoldt overordentlig store Tab, har der i Aarene 1896, 98, 99 og 1900 under Ledelse fra Forsøgsstationen ved Lyngby været udført Dyrkningsforsøg, hvortil Københavns Amts Landboforening har faaet bevilget de fornødne Midler — i Regelen 600 Kr. — fra Ministeriet. Da Bevillingen hertil nu gives direkte til Forsøgsstationen i Stedet for til Landboforeningen, er dette Arbejde indgaaet som et Led i Forsøgsstationens Virksomhed. Forsøgene fortsættes efter den i Sommeren 1901 fulgte Plan, der udarbejdedes efter Samraad med Dr. E. Rostrup og Dr. F. Kølpin Ravn i Forening med Stationens Bestyrer og omfatter følgende Led:

1.	Saaning af 6rd.	Byg	ca.	den	20. April
2.	—	—	—	-	3. Maj
3.	—	—	—	-	16. Maj.

Ved hver Saatid anvendes følgende Gødningsmidler:

a.	Fosforsyre	+ Kali	+ n	Salpeterkvælstof			
b.	do.	+ do.	+ 2n	do.			
c.	do.	+ do.	+ 3n	do.			
d.	do.	+ do.	+ n	Latrinkvælstof			
e.	do.	+ do.	+ 2n	do.			
f.	do.	+ do.	+ 3n	do.			
g.	do.	+ do.	+ n	do.	+ n	Salpeterkvælstof	
h.	do.	+ do.	+ n	do.	+ n	do.	
					+ Varmvandsbehandling af Sædekornet		
i.	do.	+ do.					
k.	ugødet.						

Parcellerne gives en Størrelse af $^1/_{100}$ Td. Ld., hvoraf Halvdelen ved Høsten frahugges som Isolationsbælte. Der benyttes 4 Fællesparceller. Til Forsøget vil der saaledes medgaa ca. $1^1/_4$ Td. Ld., der lejes fra en Nabogaard, da der ikke haves Plads paa Forsøgsmarken, der desuden herved vilde blive gjort uskikket til fremtidige Forsøg. Der foretages følgende Bestemmelser og Undersøgelser: Vægt af samlet Afgrøde, af Kærne og af Halm, endvidere Rumvægt og Kornstørrelse; Tiden for Spiring, Buskning, Strækning, Skridning og Modning optegnes. Middel-, Minimums- og Maximumstemperatur samt gennemsnitlig Nedbør i hver af disse Perioder bestemmes. Eventuelle Sygdomsangreb følges, særlig har man foruden paa Sortpriksygdommen Opmærksomheden henvendt paa, i hvilken Grad den i 6radet Byg saa almindeligt optrædende og meget ondartede Stribesyge modvirkes af de i Forsøget anvendte Midler. Efter Indhøstningen foretages mykologisk Undersøgelse af Straaprøver; disse Undersøgelser ledes af Dr. Ravn. Forsøget maa ventelig endnu strække sig over nogle Aar. Det bemærkes, at Forsøget foruden at give Bidrag til Belysning af Sygdomsspørgsmaalet tillige kan forudsættes at have Værdi som Saatidsforsøg, hvad der er særdeles god Brug for paa denne Egn, hvor der dyrkes store Arealer med 6rd. Byg, ligesom det ogsaa kan ventes at give Bidrag til Belysning af det for denne Egn meget vigtige Spørgsmaal om Latringødningens Værdi.

b. Forsøg til Belysning af „Havreaalens“ Optræden. Gentagne Undersøgelser i Marken og Indsamlinger af Materiale i Forening med talrige Klager fra Landmænd har vist, at Landets Havreavl, fortrinsvis paa de bedre Jorder og vistnok i højere Grad paa Øerne end i Jylland, skades meget betydeligt ved Angreb af „Havreaal“. Angrebet skader paa dobbelt Maade, idet de angrebne Partier af Marken saa godt som ingen Afgrøde giver, medens Ukrudtet breder sig overordentlig stærkt ud fra saadanne Pletter, der kunne have en Størrelse fra nogle Kvadratfavne til flere Td. Ld. Saavidt det kan skønnes, er Ondet i stærk Tiltagen, hvad der finder sin naturlige Forklaring i den stigende Anvendelse af Staldfoder (Vikkehavre) og Blandsæd (Byg og Havre, samtidig med, at Arealerne med ren Havre mange Steder ogsaa er i Tiltagen,

saa at der nu i mange Sædskifter kommer Havre (dels ren, dels i Blanding) 3 indtil 4 Gange i Rotationen. Og de foreliggende Erfaringer tyder aldeles bestemt paa, hvad man ogsaa maatte antage, at jo hyppigere Havren kommer igen, des mere griber Havreaalen om sig. Det er vistnok paa høje Tid, at denne Sag bliver gjort til Genstand for indgaaende Undersøgelse. Hertil vil formentlig kræves flere Pengemidler, end der i Øjeblikket raades over. Førend der iværksættes mere omfattende Forsøg, vil det imidlertid være meget ønskelig at faa foretaget visse Forundersøgelser, særlig i Retning af, hvilke Kulturplanter og Ukrudtsplanter, der angribes. Der foreligger ikke fra andre Sider betryggende Oplysninger herom, idet man ved de i Udlandet hidtil foretagne Undersøgelser vedrørende Nematoder ikke har skelnet mellem Roe- og Havrenematoder, hvad man i Henhold til Forsøg ved Lyngby Forsøgsstation næppe kan undlade. Til Orientering i denne Henseende udføres følgende Arbejder:

1. Paa en tæt ved Forsøgsstationen beliggende Mark, der vides at være meget stærkt befængt med Havreaal, udsaas Prøver af følgende Kulturplanter: Vinterhvede, Vaarhvede, Vinterrug, Vinterbyg, alm. 6rd. Byg, 2rd. Byg, Nyzeelandsk Havre (tidlig), Dansk Havre (middeltidlig), Hvid Sværdhavre (sildig), Majs, Boghvede, Ærter, Vikker, Hestebønner, Kartofler, Runkelroer, Sukkerroer, Turnips, Kaalroer, Knudekaal, Sommerraps, Rybs, Gulerødder, Hør, Rødkløver, Alsikekløver, Hvidkløver, Sneglebælg, Rundbælg, Kællingtand, Draphavre, Hundegræs, Alm. og Ital. Rajgræs, Engsvingel, Agerhejre, Timothe, Fløjlsgræs og maaske enkelte andre. Hver Prøve udsaas paa 2 Bede, hver paa 10 □ Alens Størrelse og adskilt ved Gange af 1 Alens Bredde. Der foretages ingen Vejning af Afgrøderne. Hver 10. Dag fra Spiringsdagen opgraves af hvert Bed et passende Antal Planter, der nøje undersøges for Nematoder; eventuelle Angrebs Styrke noteres.

2. Paa den samme Mark, der er i høj Grad uren, foretages lignende Undersøgelser af alle de Ukrudtsarter, der komme frem.

3. I saa stort Omfang som overkommeligt, og hvor der findes Anledning dertil, foretages paa Marker i forskellige Egne lignende Undersøgelser af Vegetationen. Navnlig rettes Opmærksomheden paa Rodfrugter, der vokser paa Marker,

hvor Havren vides at have været angrebet, og paa Havren i Egne, hvor Roeaalen optræder; i begge Tilfælde efterses Ukrudtsplanterne omhyggeligt.

c. Forsøg med Anvendelse af Jærnvitriol samt med Overharvning af den opkomne Sæd til Ødelæggelse af Agerkaal. Dette Forsøg, der i de tre sidste Aar har været udført i mindre Udstrækning paa enkelte Gaarde, udføres i en med Agerkaal og Agersennep stærkt befængt Mark efter følgende Plan:

1. Overbrusning med ca. 800 Pd. pr. Td. Ld. af en 10 pCt. holdig Opløsning af Jærnvitriol, naar Agerkaalplanterne har skiftet Blade.

2. Overbrusning med ca. 1200 Pd. pr. Td. Ld. af samme Opløsning paa samme Tidspunkt som ved Nr. 1.

3. Overbrusning med samme Mængde af samme Opløsning som ved Nr. 2, naar Agerkaalen staar i Knop.

4. Overbrusning med ca. 1600 Pd. pr. Td. Ld. af samme Opløsning til samme Tid som ved Nr. 1 og 2.

5. 1 Træk med en let, tættandet Harve kort før Kornets Spiring.

6. 2 Træk med samme Harve umiddelbart efter hinanden.

7. 1 Træk med samme Harve, kort efter Kornets Spiring.

8. 2 Træk med samme Harve paa samme Tid som ved Nr. 7.

9. Ingen Behandling.

Forsøget udføres i en Bygafgrøde. Der benyttes 2 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld. Der foretages Vejning af samlet Afgrøde og af Kærne.

Behandlingens Eftervirkning forfølges i det kommende Aar.

Ved Siden heraf søges Oplysning om Vejrforholdenes Indflydelse paa Overbrusningens Virkning (varmt Solskin, køligt og fugtigt Vejr), og der fortsættes med Tilvejebringelse af Erfaringer om Jærnvitriolens Virkning paa forskellige Kultur- og Ukrudtsplanter.

De om Jærnvitriolens Anvendelse indvundne Erfaringer vil ventelig kunne offentliggøres 1903.

C. *Arbejder vedrørende Forædling o. l.* De ved Stationerne Lyngby og Tystofte begyndte Forædlingsarbejder o. l. foregaar efter nærmere Forhandling mellem de respektive Bestyrere. For om muligt at tilvejebringe værdifuldere Kulturformer foretages følgende Arbejder, for største Delen som Fortsættelse af tidligere Aars Arbejder.

a. Rug. Der har i en længere Aarrække været arbejdet paa at tilvejebringe forbedrede Former af Provsti-, Schlanstedter- og Bestehorns Rug. Erfaring har imidlertid vist, at man under almindelige Forhold vanskeligt kan bibringe de almindelige, samtidigt blomstrende Rugsorter varige Forbedringer, og Arbejdet med de nævnte Sorter agtes derfor opgivet. Det synes, at Bretagne-Rugen forholder sig lidt anderledes, muligvis paa Grund af dens lidt senere indtrædende Blomstringstid. Af denne Sort grundlagdes i 1892 en Stamme ved Udvalg. Denne vil fra Efteraaret 1902 blive inddraget i Varietetsforsøgene med Rug, foreløbig her ved Stationen. I kommende Sommer vil der blive gjort et omhyggeligt Udvalg af Planter med særligt Hensyn til Aksets Tæthed og Regelmæssighed, og Afkommet af disse vil søges anbragt paa et fuldstændig isoleret Voksested, hvor Udvalget mulig vil blive fortsat nogen Tid, hvorefter der gaas over til Formering.

Paa tilsvarende Maade tænkes gaaet frem med en ved Udvalg tilvejebragt lyskornet Type af Rug, der synes at frembyde en særlig smuk Kvalitet.

b. Havre. Der er ligeledes i en Række Aar arbejdet paa Forbedring af Grenaa-, Ø-, Beseler- og Provsti-Havre. Da det efterhaanden skønnedes, at der ingen Grund var til at fortsætte Arbejdet med alle 4 Sorter, er de 3 sidstnævnte gaaet ud. Med Grenaa-Havren fortsættes paa den Maade, at der af det nuværende Materiale i kommende Foraar udsaas enkeltvis og med ens Vokserum 1000 udsøgte Korn. Af Planterne herefter udvælges 100. Afgrøden af disse udsaas hver for sig i Foraaret 1903, Flertallet af Stammerne udskydes da atter osv.

I 1901 begyndtes Forsøg paa at tilvejebringe en mod Rust modstandskraftig Form af Graa Havre, idet der til Observation udsaaedes et lille Kvantum typiske Korn under saa ensartede Forhold som mulig. Der indsamledes Korn af en Del af

de tilsyneladende mindst rustangrebne Planter. Heraf udsaas sent i Foraaret 1902 1000 Korn enkeltvis i stærkt salpetergødet Jord. Om fornødent foretages kunstig Rustinfektion. Der udvælges et mindre Antal af de mindst rustangrebne Individer, for saa vidt der viser sig nogen Forskel, og med disse gaas videre, idet Kornene af hver af de udvalgte Planter i Foraar 1903 udsaas for sig, stadig under Forhold, der begunstiger Rustangrebet. Ved Udvalget tages først og fremmest Hensyn til Rustangrebet; ved Siden deraf saa vidt muligt ogsaa til Tidlighed og Stivstraaethed.

Det i 1901 begyndte Arbejde for at tilvejebringe hensigtsmæssigere Former af Havre til Staldfoder af forskellig Tidlighed fortsættes.

c. Byg. Det i 1897 begyndte Forsøg paa at fremstille nye Former af Vinterbyg fortsættes. Der er i Efteraaret 1901 udsaaet 35 saadanne Former, hvoraf dog en Del ventelig snart kan udskydes som værdiløse. I Vinteren 1900—1901 udtyndedes de fleste saa stærkt, at Beholdningen af Sæd i Efteraaret 1901 var meget sparsom. For saa vidt der i kommende Efteraar haves tilstrækkeligt Materiale dertil, vil der blive anlagt Forsøg til Sammenligning af Ydeevnen af nogle faa af de formentlig bedste Former. Iøvrigt indskrænker Arbejdet med Vinterbygget sig indtil videre til hvert Aar at udsaa sidste Aars Afgrøde, for efterhaanden at faa dem tilstrækkelig vinterfaste.

Af den meget store Samling mer eller mindre afvigende Bygvarieteter, for en stor Del Bastarder, der findes ved den herværende Station, er der i de sidste Aar udpeget nogle, der synes at kunne faa Værdi som Staldfoder, særlig hvor man af Hensyn til Havreaal ser sig nødsaget til at gaa bort fra Havre i dette Øjemed. Disse Former vil i kommende Sommer blive dyrket Side om Side til nærmere Sammenligning og skarpere Udvalg med nævnte Anvendelse for Øje.

Af den samme Samling er der ligeledes udpeget nogle faa Former, der ser meget lovende ud i Henseende til Kærneudbytte og Straastivhed. Disse udsaas i en Serie for sig, foreløbig kun til fortsat Iagttagelse.

Af de af Prentice-Byg udskilte Former har ca. 20 været inddragne i Forsøgene i Bygmarkerne i de sidste 2 à 3 Aar.

Denne Sammenligning fortsættes endnu et Par Aar, hvorefter ventelig Flertallet af disse Former kan udskydes, medens enkelte synes at kunne blive af Værdi.

d. Hvede. Der er i Efteraaret 1901 udsaaet 100 Former af Vinterhvede med det Hovedformaal at faa udpeget de, der skønnes at have størst Værdi som Staldfoder. Ved kommende Høst vælges de 20 tilsyneladende bedste, med hvilke der gaas videre. Naar Antallet er reduceret til nogle faa, paatænkes foretaget Udbytteforsøg.

I samme Øjemed udsaas i Foraaret 1902 ca. 50 Former af Vaarhvede; med disse gaas frem paa samme Maade som med Vinterhveden. Bladrige og fyldige Former af Vaarhvede kan muligvis faa Betydning som Staldfoder til Afløsning af Havren, hvor denne er usikker.

e. Fodervikker. Heraf forefindes ved Stationen en Samling paa henved 400 forskellige Former, der er adskilte dels efter Frøets Form, Farve og Størrelse, dels efter Formforhold og Farve hos Stængler, Blade, Blomster og Bælge. De er for en væsentlig Del fremkomne ved Isolation af enkelte Individer, for en stor Del hidrørende fra den almindelige Fodervikke. Af dette Antal blev i Sommeren 1901 100 Former skudt ud som værdiløse, og et lignende Antal vil efter Skøn blive udskudt i kommende Sommer.

Ca. 50 af de Prøver, der i flere Aar skønsvis har vist sig at være de værdifuldeste (de i grøn Tilstand mest fyldende) udsaas paa større Parceller, ca. 100 □ Al., til yderligere Iagttagelse og til Formering, for at der kan haves Udsæd rede til egentlige Forsøg, saa snart Antallet gennem den aarlige Udskydning er saaledes formindsket, at Udbytteforsøg med den tilbageværende bedste Rest bliver overkommelig.

For om mulig at tilvejebringe Materiale til tidligt Staldfoder, har der i nogle Aar været arbejdet paa at tiltrække vinterfaste Former af Bælgsæd. Dette synes at skulle lykkes for Vikkernes Vedkommende. Der haves nu ca. 30 forskellige Former af Vikker, der synes at være i Stand til at udholde vore Vintre, om de end tyndes mer eller mindre ud endnu. Disse dyrkes foreløbig til Formering og Iagttagelse, saaet i Blanding med Rug. For saa vidt der i kommende Sommer

avles tilstrækkelig Udsæd, vil der i Efteraaret 1902 blive paabegyndt Udbytteforsøg med nogle af de bedste. De udsaas da paa sædvanlige Parceller i Blanding med Rug, eventuelt i Vinterbyg, men vil af Hensyn til Formeringen blive staaende til Modenhed.

f. Havebønner. Den eneste af de mange her prøvede Former af Havebønner, der synes at kunne have nogen Værdi som Markafgrøde, er den brune Prinsessebønne. Af denne indlægges Parceller til Sammenligning med Ærter og Hestebønner.

Der fortsættes med Arbejdet paa at tilvejebringe en Stamme af denne, der taaler tidligere Saaning end Havebønner i Almindelighed, og som derfor ventelig vil kunne modnes noget tidligere.

g. Boghvede. Til Sammenligning med Hensyn til Grønafgrødens Størrelse udsaas Sølvboghvede, „Rug-Boghvede" og *Fagopyrum rotundatum* paa 2 à 3 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld.

Af den saakaldte „Rug-Boghvede" gøres Udvalg af enkelte Planter med særlig kraftig Vækst. *Fagopyrum rotundatum* synes under visse Forhold at kunne give meget store Grønafgrøder, men paa Grund af den lange Voksetid modnes Frøet vanskeligt, og den giver derfor kun meget smaa Frøafgrøder. Der gøres Udvalg af de tidligst modne, iøvrigt kraftige Individer for om muligt at tilvejebringe en Form, der giver sikrere Frøafgrøde.

h. Ru Kulsukker. Der er ved Stationen i Aarenes Løb isoleret ca. 10 meget forskellige Former af Ru Kulsukker. Disse formeres i kommende Sommer med det Formaal, snarest muligt at erholde Materiale dels til Forsøg over disse Formers forskellige Ydeevne, dels til Forsøg over Virkningen af forskellige Gødninger til denne Afgrøde.

D. *Varietetsforsøg o. l.*

a. Ærter. De i 1898 ved Stationerne i Almindelighed afsluttede Varietetsforsøg med Ærter til Modenhed fortsættes indtil videre ved Lyngby med ca. 25 Sorter, der udsaas paa Parceller à 100 □ Alen med 3 Fællesparceller. Efterhaanden ombyttes de Sorter, der længst har været i Forsøgene, med

andre Sorter, der endnu er uprøvede. Der bestemmes Vægt af samlet Afgrøde og af Kærne samt Kornstørrelse. Modningstiden (Tidligheden) iagttages. Af Marmoreret Glænø-, Tidlig Snedinge- og Viktoria-Ært sammenlignes 3 forskellige Udsædsmængder.

Følgende Sorter indgaar i Forsøgene i 1902:

a. Hvidblomstrede med gule Frø.

1. Tidlig fra Snedinge.
2. Victoria.
3. Tidlig gul fra Stevns.
4. Lille gul sildig H. J. O.
5. Stor oval.
6. Guldært.

b. Hvidblomstrede med blaagrønne Frø.

7. Lille blaa H. H.
8. Blaagrøn fra Lotz.
9. Mørkegrøn amerikansk.
10. Middelstor blaagrøn J.
11. Sildig grøn fra Ørslev.

c. Hvid- og rødblomstrede med graagule Frø (Bastard).

12. Graagul Bastard.

d. Rødblomstrede med ensfarvede Frø.

13. Tidlig graagrøn Lyngby-Ært.
14. Stor graa sønderjydsk Ært.
15. Graa (blakket) Glænø-Ært.
16. Tidlig graa engelsk (Early Br. Field).
17. Graa Fredensborg-Ært.

e. Rødblomstrede med marmorerede Frø.

18. „Sjællandsk Agerært“.
19. Marmoreret falstersk Ært.
20. Marmoreret Glænø-Ært.
21. Middeltidlig marmoreret engelsk (Early Maple).

f. Rødblomstrede med punkterede Frø.

22. Lyspunkteret Glænø-Ært.
23. Sandært.
24. Punkteret Fredensborg-Ært.

Ca. 100 Ærtesorter, som der ikke haves Plads til i Forsøgene, eller som der endnu ikke er fundet Anledning til at inddrage i disse, udsaas paa mindre, enkelte Parceller til Iagttagelse.

b. „Hestebønner“ (herunder indbefattet „Valske Bønner“, „Vindsor-Bønner“, „Duebønner“ o. a. Hovedformer af Vicia Faba). Der udføres i kommende Sommer Udbytteforsøg (med Vejning af Afgrøderne) med 20 Former heraf, nemlig:

1. Johnsons Wonderfull.
2. Hvid Sværdbønne.
3. Grøn Sværdbønne.
4. Sortebrun Bønne.
5. Halberstedter-Bønne.
6. Erfurter-Bønne.
7. Stor ekstra Tidlig Bønne.
8. Engelsk Monarch.
9. Stor Windsor-Bønne.
10. Grøn Maylænder.
11. Granton-Bønne.
12. Oakshotts Bønne.
13. Violet siciliansk Bønne.
14. Duebønne.
15. Purpurrød engelsk Bønne.
16. Haarlemmer Bønne.
17. Rødblomstret amerikansk Bønne.
18. Mazagan-Bønne.
19. Julienne.
20. Maastrichter Bønne.

De udsaas paa 3 à 4 Fællesparceller à 100 □ Alen og saas med 18 Tommers Afstand mellem Rækkerne.

Med et Par af de bedste Former udføres Forsøg med forskellig Afstand mellem Rækkerne, nemlig 8, 12, 16, 20 og 24 Tommer.

Til Forsøg vil der ved Stationen ved Lyngby i 1902 blive anvendt ca. 18 Tdr. Ld. foruden ventelig mindre Arealer paa enkelte Gaarde i forskellige Egne.

3. Stationen ved Tystofte.

A. *Varietets- og Stammeforsøg med Hvede.*

Den ny Forsøgsrække, som begyndtes Efteraaret 1900 med 6 almindelige Squarehead-Stammer samt Stakket Squarehead, Urtoba, Storkornet stakket Hvede, Riwettsbearded og den hvide Stand-up-Hvede ødelagdes helt i den haarde Vinter 1900—1901, idet kun 1 af hvert 1000 Planter modstod Vinteren, undtagen Storkornet stakket Hvede.

Efteraaret 1901 fortsattes Forsøget paa Grundlag af overgemte Prøver med de nævnte Sorter og Stammer og vil ligeledes 1901 blive fortsat i samme Omfang.

B. *Forsøg med Lucerne og Esparsette.*

Dette Forsøg, som er anlagt 1898 paa en Mark udenfor den almindelige Drift, har som Formaal at give Bidrag til Oplysning om Ydeevnen og Varigdeden af Lucerne fra forskellige Avlssteder, samt af Sandlucerne og Esparsette. Der findes 2 Fællesparceller à $^1/_{360}$ Td. Ld. paa et Areal af ca. $^1/_{10}$ Td. Ld.

De enkelte Parceller tilsaas med Græs, efterhaanden som de ophører med at give et ordentligt Udbytte.

C. *Forsøg og Arbejder vedrørende Forædling, Frøavl o. l.*

De ved Stationerne Lyngby og Tystofte begyndte Forædlingsarbejder o. l. foregaar efter nærmere Forhandling mellem de respektive Bestyrere.

a. Forsøg med Familiestammer*) af 2r. Byg, 6r. Byg og Havre.

Disse Forsøg begyndtes 1901 med en Del ved de sidste 4 Aars Forædlingsarbejder paa Forsøgsstationen ved Tystofte opelskede Familiestammer og fortsættes 1902 med de mest

*) ɔ: Stammer, som kan føres tilbage til en enkelt Plante (Pedigreestamme).

værdifulde af disse, sammenlignet med de gennem tidligere Forsøg udpegede mest yderige Sorter inden for hver Kornart. De falder i følgende Afsnit:

1. 2r. Byg. 1898 foretoges et stort Aksudvalg af en paa Forsøgsstationen i flere Aar til Salgssaasæd dyrket yderig Prenticestamme. De 63 vægtigste og smukkeste Aks indenfor det nævnte Udvalg fratoges, og Kærnerne fra disse udsaaedes fra hvert Aks for sig i Bede, hvert Kærnehold paa to Steder. De forskellige Afkomshold vejedes efter Høst hver for sig, og de efter denne Vejning 14 yderigeste Familier udtoges og udsaaedes igen i 1900, dels i smaa Forsøgsbede til Vægtbestemmelse, dels i flere lange Rækker andensteds til Formering. Efter Resultaterne fra Forsøgsbedene med 4 Fællesparceller valgtes 10 Familier til Forsøget 1901 og med 7 af disse fortsættes Forsøget 1902, hvortil føjes 2 paa lignende Maade fremkomne Familiestammer, én med Oprindelse: Bastard mellem Opret og Nikkende Byg, og én, som har sin Oprindelse fra Sorteringsbygget; endelig prøves sammen hermed den oprindelige Prenticestamme og Lyngby Prentice.

2. 6r. Byg. Af de Familiestammer af 6r. Byg (Dannelsesmaade som nævnt for 2r. Byg), der 1901 inddroges i Forsøget, fortsættes der 1902 med 4 Familiestammer, der har sin Oprindelse fra 6r. Byg, Ørslev Stamme, og med 4 Familiestammer, hvis Oprindelse er 6r. Byg fra Sorteringsforsøget. De prøves sammen med de oprindelige Stammer og med de andre under Bygforsøget Side 42 Punkt 3 nævnte 6r. Bygformer.

3. Havre. Det i 1901 begyndte Forsøg fortsættes 1902 med 8 Familiestammer af Beselerhavre og 2 Familiestammer af Hvid tatarisk Sværdhavre og desuden til Sammenligning hermed Dansk Havre fra Hessel, den oprindelige Beselerhavre og Hvid Sværdhavre.

b. Hvede. Paa Grundlag af de faa Hvedeplanter, som trods den haarde Vinter 1900—1901 alligevel holdt sig i Live — ca. 1 af hver 1000 Planter — begyndtes Sommeren 1901 Dannelse af Familiestammer med det Formaal at fremdrage en mere haardfør, men ligesaa yderig Form af Squarehead Hveden,

som den der bukkede under for Vinteren 1900—1901. Dette Udvalgsarbejde fortsættes 1902 i det Omfang, som det foreløbig kun mindre Materiale — Afkommet efter de Vinteren overlevede mest typiske Planter — byder Mulighed for.

c. Lucerne. 1899 avledes Frø af en Del 10 Aar gamle Planter af Lucerne, som stod spredt og enkeltvis i en vedvarende Græsmark, og ligeledes af en Del 3 Aar gamle Planter af Lucerne og Sandlucerne. Frøet — ca. halvandet Hundrede Prøver — udsaaedes Foraar 1900 i Smaabede, fra hver Plante for sig, og disse begyndende Familiestammer har i Sommeren 1901 været Genstand for Iagttagelse, og de stærkest voksende deraf har faaet Lov at bære Frø, hvorimod de svageste blev afslaaede før Blomstringen for at hindre Krydsning fra disse. For helt i nogle Tilfælde at undgaa Krydsning foretoges kunstig Bestøvning af enkelte kraftige Planter i den stærkest voksende og mest tiltalende Familiestamme, hvorved opnaaedes rigeligt og rimeligvis mere stammerent Frø.

Frøavlen af Lucerne vil vel her til Lands i Almindelighed være yderst usikker: men paa den anden Side kan der være enkelte ganske gode Frøaar, og da Lucernemarken som vedvarende Mark kun sjælden skal fornyes, er der en Mulighed for, at Hjemmeavlen af Lucernefrø — selv rent undtagelsesvis foretaget — dog kan faa stor Betydning, saafremt man har mere værdifulde Stammer at bygge paa. Hensigten med Dannelsen af Familiestammer af Lucerne er, om muligt, at faa fremdraget og opelsket mere, særlig for vore Forhold, værdifulde Lucernestammer. I det Øjemed forbliver de anlagte Lucernebede liggende til videre Iagttagelse og Frøavl, ligesom de paa almindelig og kunstig Vis erholdte Frøprøver udsaas og prøves paa forskellig Maade, saa langt Midler og Forhold iøvrigt tillader det.

d. Rødkløver. Paa Grundlag af Forsøgsstationens Frøavl af enkelte gode Kløverprøver og et Udvalg i 1899 søges disse Prøver bevarede for en eventuel Frøavl i det større, ligesom Forbedringer søges opnaaede i enkelte særlige Tilfælde ved kunstig Bestøvning af enkelte Individer med værdifulde Ejendommeligheder.

e. „Smalbladet“ Kællingetand. Af denne Planteart er der i 1900 foretaget et Førsteudvalg, hvoraf der 1901 er høstet Frø af hver udvalgt Plantes Afkom for sig. Af de paa denne Maade begyndte Familiestammer fremgaar det, at der er en meget stor Forskel mellem disse, ikke blot i Henseende til Bladenes Bredde, men ogsaa i Henseende til Ydeevne. Udvalgets nærmeste Opgave er foreløbig at faa fremdraget de mest yderige Familiestammer. Men ved Siden deraf tages Hensyn til en mere opret Vækst, mere ensartet Modning og med Tiden ogsaa til en større Varighed m. m. I dette Øjemed forbliver de anlagte Rækker med Familiestammer liggende til Iagttagelse og Frøformering, og de ca. halvandet Hundrede Frøprøver udsaas i Foraaret 1902 til Iagttagelse og Frøformering.

f. Draphavre. Forsøgsstationen ved Tystofte har i mange Aar drevet nogen Frøavl af forskellige Græsser, deriblandt som et stadigt Led Draphavre. Opmærksomheden er derved blevet henledet paa en Forskellighed hos de enkelte Planter i Henseende til tidligere og senere, mere eller mindre uensartet Modning, til Frøets Størrelse, Form og Farve o. s. v., ligesom det ogsaa saa ud til, at Planternes Voksemaade og hele Habitus var mere forskellig end de kunde formodes at være, blot som Følge af forskellige Udviklingsvilkaar. Foraaret 1900 udsaaedes i et Bed en Del udvalgte store Draphavrefrø, et Frø i hvert med lige store Mellemrum markeret Saahul, og Draphavreplanterne, som fremkom, stod regelmæssigt og godt om Efteraaret og den følgende Sommer 1901. Typeforskellen mellem disse Planter var ogsaa meget stor. De svageste og mindst tiltalende Planter opgravedes, de øvrige bar Frø. 1901 udsaaedes de udvalgte Planters Frø i Rækker fra hver Plante for sig, og da disse begyndende Familiestammer allerede nu viser udprægede og — sammenlignede familievis — ret forskellige Ejendommeligheder, vil der i Sommeren 1902 blive lagt Vægt paa et gennem Iagttagelse og Frøavl foretaget Udvalg som Grundlag for et senere Forsøg navnlig over Ydeevnen hos foretrukne Familiestammer, ligesom en større Frøprøvebeholdning udsaas, for at Udvalget kan ske paa et saa bredt Grundlag som muligt.

g. Andre Græsser. Af andre Græsser prøves i det mindre bl. a. Italiensk Rajgræs avlet paa Planter, som modstod den haarde Vinter 1900—1901.

h. Rodfrugter. Paa Grundlag af Forsøget 1900 over 57 Moderroers Afkom af Tystofte Barresstamme blev der udvalgt navnlig to Familiestammer, hvoraf der er avlet Frø 1901. Med dette Frø anlægges der Sommeren 1902 et Forsøg med det Formaal at danne Grundlag for en paalidelig Afkomsbedømmelse af de bedste Moderroeindivider indenfor hver Familiestamme, altsaa i Hovedsagen efter samme Plan, som den S. 94, første Forsøgsrække Hold A under III 2 angivne Avlsmaade. Forsøget kommer til at omfatte 60—70 Frøprøver.

i. Formering og Frøavl, der hidtil er foregaaet i ret stort Omfang, udvides, efterhaanden som Prøverne kan skaffes til Veje, til at omfatte de Arter, Sorter og Stammer, som skal benyttes paa Forevisningsmarkerne Landet over.

D. *Afstands- og Saabundsforsøg med Runkelroer.*

De tidligere Afstandsforsøg med alle Arter af Rodfrugter er afsluttet med Forsøget 1899, og en ny Række, som omfatter de 3 Runkelroevarieteter Barres, Elvetham og Eckendorfer, begyndtes 1900 og ventes afsluttet 1904.

Formaalet med Forsøget er at undersøge disse Runkelroevarieteters kvantitative og kvalitative Ydeevne, naar de dyrkes med mindre og større Vokserum, dels paa Kamme, dels paa flad Jord, men med en konstant Rækkeafstand af 21 Tommer. Afstandene i Rækken er 8, 12 og 16 Tommer, Parcellerne $^{1}/_{500}$ Td. Ld, og Fællesparcellernes Antal 4 à 5 eftersom Pladsen tillader det. (Jvfr. S. 55 c.)

E. *Forsøg med Høbjergningsmetoder.*

Forsøget, der kun maa betragtes som foreløbigt eller indledende, gaar ud paa at prøve en i vore Nabolande benyttet Høbjærgningsmaade (Vejring paa Stativ) i Sammenligning med den her i Landet gængse Maade (Vejring af Grønafgrøden udbredt paa Jorden og med efterfølgende Stakning) og at paa-

pege Fortrin og Mangler ved disse to Metoder, anvendte under vore Forhold.

Som Grønmateriale benyttes grøn Vikkehavre, udsaaet og høstet til forskellige Tider paa en Mark, der ellers ikke benyttes til Forsøg.

Til hver Vejringsprøve anvendes lige store Vægtmængder nylig slaaet Vikkehavre, der udtages saadan, at hver Grønprøve har oprindelig samme Kvalitet og Saftindhold.

Efter endt Vejring bestemmes Høvægten og — sammenholdt med den almindelige Grønvægt — tillige Høprocenten; Høets Kvalitet bedømmes efter Udseende og Lugt, samt ved et Skøn over, hvorvidt Kreaturerne foretrækker den ene Prøve for den anden. Forsøget ledsages af kemisk Analyse.

Af Forsøgsstationens 54 Td. Ld., som er inddelte i 5 Sædskifter (A, B, C, D og E med ialt 40 Marker), samt et perennerende Græsareal og nogle Smaastykker (Fraskæringer fra ovennævnte Marker), beslaglægger Forsøgene i Aar 21 større Marker og de nævnte Smaastykker, ialt et Areal (Gange og ubenyttede Partier inkl.) af ca. 18 Td. Ld.

4. Stationen ved Vester Hassing.

A. Lermarken.

a. *Varietetsforsøg med Hvede.*

Til Sammenligning med Bretagne Rug dyrkes 6 Hvedesorter, nemlig Squarehead, Urtoba, Kolbehvede, Gammel brun dansk, Bestehorns Dividende og Lys østprøjsisk. I indeværende Aar er tillige medtaget Stand-up-Hvede. Forsøget, som begyndtes i 1895, udføres med 4 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld.

B. Sandmarken.

a. *Forsøg med forskellige Grøngødningsplanter og disses Eftervirkning i Sædskiftet.*

Formaalet er at undersøge forskellige Grøngødnings- og Staldfoderplanters Ydeevne og deres Indflydelse paa de efter-

følgende Afgrøder i Sammenligning med Helbrak, ved Anvendelse af forskellige Gødningsarter.

Forsøget udføres i følgende Sædskifte:

I. Grøngødningsplanter, Staldfoderplanter og Helbrak.
II. Rug (Bretagne-Rug).
III. Kartofler (Richters Imperator).
IV. Graa (Broget) Havre.

Som Grøngødningsplanter benyttes Gul Lupin og Boghvede, som Staldfoderplanter Boghvede og Vikkehavre.

Sædskiftet kommer herefter til at omfatte følgende Forsøgsrækker:

	I.	II.	III.	IV.
1.	Helbrak.	Rug.	Kartofler.	Havre.
2.	Lupiner (nedpløjet)	do.	do.	do.
3.	Lupiner (bortført)	do.	do.	do.
4.	Boghvede (nedpløjet)	do.	do.	do.
5.	Boghvede (bortført)	do.	do.	do.
6.	Vikkehavre (bortført)	do.	do.	do.

Alle 6 Forsøgsrækker tilføres Gødning efter følgende Plan:

α. Ugødet.
β. 20000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. til Rug og Havre.
γ. 300 Pd. Kainit, 180 Pd. Thomassl. og 200 Pd. Chilisalpeter aarlig pr. Td. Ld.
δ. 300 - do. 180 - do. — — —
ε. 180 - do. — — —

Parcellernes Størrelse er $^1/_{100}$ Td. Ld., og saavidt Pladsen tillader benyttes 2 Fællesparceller. Forsøget er begyndt 1896 og ventes opgjort efter 2 Rotationer.

b. *Forsøg med Kalk, Mergel og Podejord til Bælgplanter.*

Formaalet er en Sammenligning mellem Kalk (Nørre Flødals), Mergel og Podejords Indflydelse ved Dyrkning af Bælgplanter og enkelte andre Kulturplanter.

Sædskifte: 1. Gul Lupin, 2. Rug, 3. Kartofler, 4. Havre, 5. Kløver og Græs, 6. Boghvede.

Ovennævnte Jordforbedringsmidler udføres til første Afgrøde (Lupiner).

Forsøget har følgende Rækker:

Merglede	Parceller:	gødet m.	200 Pd.	Thomassl.	pr. Td. Ld.					
do.	do. :	—	200 -	do.	og 300 Pd.	Kainit	pr.	Td.	Ld.	
Kalkede	do. :	—	200 -	do.				—	—	
do.	do. :	—	200 -	do.	300 -	do.		—	—	
Podede	do. :	—	200 -	do.						
do.	do. :	—	200 -	do.	300 -	do.		—	—	
Parceller uden Jordforbedring	:	—	200 -	do.						
do.	do. :	—	200 -	do.	300 -	do.		—	—	

Fællesparcellernes Antal er 3—4 à $^1/_{100}$ Td. Ld.

Forsøget er begyndt 1896 og ventes afsluttet efter Rotationens Udløb.

C. Mosearealet.

Herpaa er indlagt:

a. *En Drift for Varietetsforsøg, begyndt 1895 med følgende Sædskifte:*

1. Helbrak, 2. Vintersæd, 3. Rodfrugter og Bælgsæd, 4. Havre og Byg, 5. Havre udlagt, 6., 7.. 8. og 9. Græs og Bælgplanter. Hvert Skifte har et Areal af ca. $^1/_2$ Td. Ld. Hele Marken gødes hvert Aar med 200 Pd. Fosfatmel og 400 Pd. Kainit pr. Td. Ld. Ved dette Sædskifte er Jorden i de forløbne Aar gaaet fremad i Renhed og Kultur, men det viser sig dog umuligt at rense den tilstrækkeligt, idet det lange Græsleje begunstiger flere vedvarende Ukrudtsplanter, som tager Overhaand over Græsserne, saa Forsøgene med disse ødelægges. For bedre at kunne bekæmpe Ukrudtet, vil Sædskiftet derfor fra 1902 blive følgende: 1. Helbrak, 2. Vintersæd, 3. Rodfrugter og Bælgsæd, 4. Havre og Byg, 5. Havre udlagt, 6. Græs, 7. Havre, 8. Havre udlagt og 9. Græs.

2. Vintersædskiftet. I dette har hidtil været udført Forsøg med de samme Hvedesorter som i Lermarken, samt flere

forskellige Rugsorter. I de senere Aar har Rugsorterne dog kun været følgende 3: Bretagne-, Schlanstedter- og Petkuser-Rug. Der fortsættes med disse 3 Rugsorter. Hvedesorterne har ikke kunnet trives her, hvorved denne Del af Arealet er blevet stærkt forurenet af forskellige Ukrudtsplanter, særlig Græsarter. Disse Stykker er herved bleven mindre vel skikkede til Forsøg med efterfølgende Afgrøder. Hvedeforsøgene er derfor foreløbig afsluttede. De 3 Rugsorter udsaas paa 4 Fællesparceller à $^{1}/_{100}$ Td. Ld.

3. Rodfrugter og Bælgsæd. Dette Skifte er delt i to ligestore Dele. Paa den ene Halvdel dyrkes Bælgsæd, paa den anden Rodfrugter. Af Bælgsæd har i Aarenes Løb været prøvet flere Ærte-, Vikke- og Hestebønnevarieteter, men da Ærter og Vikker som Regel gaar saa stærkt i Leje, at de raadner før Modningen, er Forsøgene med disse til Modning afsluttede. Forsøgene fortsættes nu med Hestebønner og Blandinger af disse med Ærter til Modning samt en Vikkehavreblanding, som høstes i grøn Tilstand

Rodfrugtforsøgene omfatter nogle faa Sorter af følgende Rodfrugtarter: Gulerødder (White Belgian, Champion, James Carotte og Stensballe), Runkelroer (Elvetham, Barres og Eckendorfer), Turnips (Yellow Tankard) og Kartofler (Richters Imperator og Magnum Bonum). Kaalroer var medtaget de første fire Aar, men de fortæredes hvert Aar af Kaalfluens Larve. De er derfor gaaet ud af Forsøget.

4. Vaarsæd. Her prøves fire Havresorter: Dansk, Beseler, Kanada og Sort Sværdhavre og de fire Bygsorter: Prentice Byg, Erh. Frederiksens Krydsningsbyg, en stedlig 2r. Bygsort og en stedlig 6r. Bygsort samt en Vaarhvedeprøve. Disse Prøver udsaas med hver 2 Fællesparceller paa det Stykke, som Aaret før benyttedes til Rodfrugter, og 2 Fællesparceller paa Bælgsædstykket. Parcelstørrelse: $^{1}/_{200}$ Td. Ld.

5. Udlægsmarken. Som Dæksæd benyttes en meget tynd Udsæd af Alm. dansk Havre (ca. 80 Pd. pr. Td. Ld.). Stykket besaas derefter med en Stamme af hver af følgende Græs- og Kløverarter: Engsvingel, Hundegræs, Draphavre, Eng-Rævehale, Thimothe, Stortoppet Rapgræs, Italiensk Rajgræs, Alm. Rajgræs, Ager-Hejre, Stakløs Hejre, Fløjlsgræs, Tidlig Rødkløver, sildig Rødkløver, Alsike, Hvidkløver og Kællingetand.

Disse Forsøg udføres med 3—4 Fællesparceller à $^1/_{400}$ Td. Ld.

b. *Gødningsforsøg.* I en Drift af samme Sædskifte som a. undersøges i to Skifter Virkningen af forskellige Gødningsmidler og -mængder. Her prøves stigende Mængder af Fosfatmel og Kainit. I et andet Skifte gøres Forsøg med Tilførsel af Mergel og Nørreflødalskalk. Der paaføres følgende Mængder pr. Td. Ld.:

1. 100 Kubikal. Mergel.
2. 40 Ct. Nørre Flødalskalk.
3. 600 Pd. Kainit og 300 Pd. Thomasfosfat.
4. 600 - do. - 300 - do. og 100 Kubikal. Mergel.
5. 600 - do. - 300 - do. og 40 Ct. Nørre Flødalskalk.
6. 600 - do. - 300 - do. og 75 Pd. Chilisalpeter.
7. 200 - Benmel.
8. 200 - do. og 600 Pd. Kainit.
9. Ugødet.

Stykket var i 1901 besaaet med Turnips og vil i 1902 blive besaaet med Havre.

Forsøgene udføres med 4 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld.

c. *Forsøg med Tilførsel af Sand.* Det hertil benyttede Areal er delt i tre lige store Stykker. Den ene Tredjedel er tilført et 2 Tommer tykt Lag Sand, den anden 4 Tommer Sand og den tredje intet Sand. Sandet blandes ved Pløjningen med Tørvejorden.

Tilførslen af Sand foretoges i Vinteren 1896—97. Afgrøderne har været følgende:

1897. Boghvede (høstet grøn).
1898. Rug.
1899. Turnips.
1900. Havre- og Bygvarieteter.
1901. Havre, udlagt med følgende Græsblandinger:

	Nr. 1 Pd.	Nr. 2 Pd.	Nr. 3 Pd.	Nr. 4 Pd.	Nr. 5 Pd.	Nr. 6 Pd.	Nr. 7 Pd.	Nr. 8 Pd.	
Rødkløver, tidlig ..	2	"	"	"	"	"	"	6	pr. Td. Ld.
Do. sildig ..	"	"	"	"	6	"	4	"	—
Alsike	3	"	"	"	4	"	5	"	—
Hvidkløver	1	"	"	"	"	"	1	"	—
Kællingetand	"	"	"	"	"	"	1	"	—
Ital. Rajgræs	1	3	7	2	"	"	"	"	—
Alm. do.	2	2	1	2	"	2	"	"	—
Ager-Hejre	"	2	"	2	"	"	"	"	—
Engsvingel	4	4	"	8	"	4	3	4	—
Hundegræs	5	5	8	"	"	5	5	"	—
Timothe	3	3	6	"	8	3	4	"	—
Draphavre	1	"	"	"	"	"	"	8	—
Eng-Rævehale	8	8	"	12	"	8	8	8	—
Alm. Rapgræs	"	"	"	"	"	4	2	4	—
Fioringræs.........	"	"	"	"	"	"	1	"	—
Ialt ...	30	27	22	26	18	26	34	30	pr. Td. Ld.

Hele Stykket tilføres aarlig 600 Pd. Kainit og 200 Pd. Thomasfosfatmel pr. Td. Ld.

III.

Bevægelige Rodfrugtforsøg, der udføres udenfor Stationerne.

a. *Forsøg i Vest- og Nordjylland til Sammenligning mellem de forskellige Rodfrugtarter og disses bedste Kulturformer.*

Formaalet er at tilvejebringe Klarhed over, hvilke Rodfrugtarter, der i nævnte Landsdele kan dyrkes med størst Fordel, samt at bidrage til de fordelagtigste Kulturformers Udbredelse. Disse Forsøg begyndtes i 1893 paa forskellige Gaarde i de nævnte Egne med Runkelroer, Kaalroer, Turnips, Gulerødder og Kartofler, og fortsættes efter den hidtil fulgte Plan paa ca. 12 Gaarde aarlig. Om Forsøgene er der 1900 afgivet en foreløbig Beretning, og en lignende vil ventelig kunne afgives hvert 5te Aar. Forsøgene, som indlægges i de paagældende Gaardes Roemarker, indtager fra $^1/_4$ til $^3/_4$ Td. Ld. Parcellernes Størrelse er $^1/_{500}$ Td. Ld., og Antallet af Fællesparceller mindst 8. Saaningen af Frøet, Afgrødernes Optagning, Vejning samt Tørstofbestemmelse foretages af Forsøgslederen, medens Markens Pleje i Sommerens Løb besørges af Forsøgsværterne efter Forsøgslederens Anvisning.

Dette Forsøg vil i Aar, ligesom sidste Aar, hos nogle af Forsøgsværterne blive forbundet med Iagttagelser over, hvilken Behandlingsmaade af Roemarken der maa anses for den formaalstjenligste. Hensigten hermed er tillige at sprede Kendskab til Fordelene ved en omhyggelig Pasning af Roemarken. Forsøgsarealet gøres ca. $^1/_2$ Td. Ld. stort, og deles i 2 ligestore Stykker, hvoraf det ene behandles som Forsøgsværten hidtil har passet sin Roemark, og det andet efter en af Forsøgsbestyreren i Forbindelse med Forsøgsværten udarbejdet Plan. Begge Stykker tilsaas samtidig med 1 Runkelroe-, 1 Kaalroe-, 1 Turnips- og 1 Gulerodsstamme. Forsøgsværten fører Regnskab med den anvendte Arbejdskraft til hvert af Stykkerne, og om Efteraaret bestemmes Udbyttet for hvert af de to Stykker.

b. *Forædlingsforsøg med Rodfrugter.*

1. Forsøg til Sammenligning mellem forskellige Avlsmaader for Runkelroer. Formaalet er at undersøge om Frøavleren kan forædle sin Stamme sikrere og hurtigere ved at lægge Tyngdepunktet i Udvalget af Avlsroer til Elitefrøavl*) ikke paa Moderens men paa Afkommets Egenskaber. Ved Udvalget af Eliteroer har man i Frøavlen hidtil alene taget Hensyn til Moderroens Egenskaber, men da der synes at klæbe væsentlige Mangler ved denne Metode, søger man gennem Forsøget oplyst, om man opnaar et bedre Resultat, hvis man ikke bliver staaende ved Bestemmelse af Moderroens Egenskaber, men gaar et Skridt videre og til fortsat Avl kun benytter Moderroer fra de Afkomshold, som gennem Forsøget viser sig at have størst Nedarvningsevne. Forsøget er anbragt hos to større Frøavlere, der velvillig har stillet

---

*) Der skelnes i rationel Roefrøavl mellem Elitefrøavl, Stamfrøavl og Brugsfrøavl. I Elitefrøavlen foretages Arbejdet til Stammens Forædling. De til Brug ved Forædlingsarbejdet udtagne Avlsroer kaldes Eliteroer, hvis Frø, Elitefrøet, deles i to Hold, hvoraf det bedste bruges til Elitefrøavlens Fortsættelse, det næstbedste opformeres gennem Stamfrøavlen for dermed at skaffe den fornødne Mængde Stamfrø, og gennem Brugsfrøavlen opformeres dernæst Stamfrøet for at tilvejebringe tilstrækkelig store Partier Frø til Forhandling. Med Stamfrøavlen som Mellemled bliver altsaa Brugsfrøet efterhaanden stadig delagtig i de Forhedringer af Stammen, der opnaas som Følge af Forædlingsarbejderne i Elitefrøavlen.

deres Barresstammer og passende Arealer til Raadighed. Forsøget begyndtes i 1900 og 1901, og naar det afsluttes, ventelig i 1906 og 1907, tilbagegives Stammerne til de paagældende Frøavlere til fortsat Avl.

1ste Forsøgsrække. Efter at der af c. 200000 Roer i Efteraaret 1900 var bleven udtaget de 200 bedste Avlsroer og høstet Frø af disse i 1901, foretoges en Deling i to lige store og ensartede Hold. Af Hold A, hvis Frø er høstet af hver Roe for sig, udsaas Frøet i Foraaret 1902, hver Familie paa 5—6 Fællesparceller à $^1/_{500}$ Tdr. Land, til Efteraaret bestemmes Avlsværdien*) for hver af de 100 Familier, og kun af de 8 bedste Familier udtages de Roer, der skal bruges til Elitefrøavlens Fortsættelse — gennemsnitlig c. 10 af hver Familie — medens Roerne af de 92 andre Familier udskydes. — I Modsætning til Hold A udsaas de 100 Roers Frø af Hold B blandet, og til Efteraaret udsøges Avlsroerne af hele Beholdningen uden nogen forudgaaende Undersøgelse af den enkelte Moderroes større eller mindre Nedarvningsevne. Hold A og B har altsaa fælles Ophav, Moderroerne udsøges om Efteraaret efter samme Regler for begge Hold, alle Forhold er derfor lige med Undtagelse af den derefter anvendte Avlsmaade, følgelig kan den Forskel, der maatte vise sig, naar Forsøget afsluttes, kun tilskrives Avlsmaaden. For yderligere at kunne paavise Fremgang eller Tilbagegang i Ydeevne, er der af den Frøbeholdning, hvormed Forsøget blev begyndt, opbevaret en Kontrolprøve, bestemt til Udsæd 1906 sammen med Frøet af Hold A og B.

2den Forsøgsrække. De blandt 200000 Roer i Efteraaret 1901 udsøgte 200 Moderroer udplantes i Foraaret 1902 til Frøavl. Tanken er, at denne Forsøgsrække skal gennemføres efter samme Plan som den under 1ste Forsøgsrække omtalte og skal tjene til at kontrollere de gennem sidstnævnte indvundne Resultater, ligesom den skal sikre mod, at Forsøget mislykkes, hvis Frøavlen muligvis et enkelt Aar skulde slaa fejl.

*) Ved Bestemmelse af Familiernes Avlsværdi lægges Hovedvægten paa Tørstofudbyttet, men tillige tages Hensyn til Roernes Ensartethed, Præg, Grenethed o. l.

2. Forsøg for at belyse, om stor eller lille Top har Indflydelse paa Udbyttet hos Runkelroer. Af de ovenfor nævnte Familier (Hold A) udtages til Efteraaret Moderroer af to Familier, hvoraf den ene har stor, den anden lille Top, men som forøvrigt i Henseende til Tørstofudbytte og andre Egenskaber er hinanden lige. Hensigten er, ved fortsat Frøavl af disse to Familier, at udvikle Toppens Ejendommeligheder og iagttage Indvirkningen heraf paa Fremgang eller Tilbagegang i Tørstofudbytte. Forsøget, som begyndes 1902, ventes afsluttet i 1906.

3. Forsøg for at undersøge, om stort eller lille Frøudbytte hos Runkelroer er en arvelig Egenskab. Af de Roer i Forsøg b 1, der i 1900 har givet henholdsvis mindst og mest Frø, er der i 1901 udtaget Frøroer, som udplantes i Foraaret 1902, og den gennemsnitlige Frømængde pr. Roe bestemmes til Efteraaret for hvert af de to Hold. Forsøget, der begyndes i 1902, gentages nogle Aar.

4. Forsøg med Fynsk Bortfelder, Bangholm og Champion Gulerod. Der indledes Forundersøgelser af, hvorledes en Familieavl, udført efter samme Principper som under b 1 angivet, i Praksis lader sig gennemføre for nævnte Arter, og hvilke Resultater der kan ventes.

Den 31. Januar 1902.

A. J. Hansen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Vester-Hassing.

Fr. Hansen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Askov.

K. Hansen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Lyngby.

L. Helweg,
Bestyrer af de bevægelige Rodfrugtforsøg.

N. P. Nielsen,
Bestyrer af Forsøgsstationen ved Tystofte.

Approberet i Februar 1902.

Statens Planteavlsudvalg.

De botaniske Navne for de i foranstaaende Plan omtalte Kulturplanter.

Agerhejre, *Bromus arvensis.*
Agerkaal, *Brassica campestris.*
Agersennep, *Sinapis arvensis.*
Alsikekløver, *Trifolium hybridum.*
Blodkløver, *Trifolium incarnatum.*
Boghvede, *Fagopyrum esculentum.*
Byg, *Hordeum.*
  Seksradet B., *H. vulgare.*
  Toradet B., *H. distichum.*
Draphavre, *Avena elatior.*
Engsvingel, *Festuca pratensis.*
Esparsette, *Onobrychis sativa.*
Fioringræs, *Agrostis alba.*
Fløjlsgræs, *Holcus lanatus.*
Foderbede, *Beta vulgaris.*
Fodervikke, *Vicia sativa.*
Gulerod, *Daucus Carota.*
Havebønne, *Phaseolus vulgaris.*
Havre, *Avena sativa.*
Hestebønne, *Vicia Faba.*
Hundegræs, *Dactylis glomerata.*
Hvede, *Triticum vulgare.*
Hvidkløver, *Trifolium repens.*
Hør, *Linum usitatissimum.*
Kaalroe, *Brassica Napus rapifera.*
Kartoffel, *Solanum tuberosum.*
Kløver, *Trifolium.*
Knudekaal, *Brassica oleracea gongylodes.*
Kulsukker, *Symphytum.*
  Ru K., *S. asperrimum.*
Kællingetand, *Lotus.*
  Smalbladet K., *L. tenuifolius.*
Lucerne, *Medicago sativa.*
Lupin, *Lupinus.*
  Gul L., *L. luteus.*
  Blaa L., *L. angustifolius.*
Majs, *Zea Mays.*
Rajgræs, *Lolium.*
  Alm. R., *L. perenne.*
  Italiensk R., *L. multiflorum.*
Rapgræs, *Poa.*
  Alm. R., *P. trivialis.*
  Eng-R., *P. pratensis.*
  Stortoppet R., *P. fertilis.*
Raps, *Brassica Napus.*
Rug, *Secale cereale.*
Rundbælg, *Anthyllis vulneraria.*
Runkelroe, *Beta vulgaris.*
Rybs, *Brassica campestris oleifera.*
Rævehale, *Alopecurus.*
  Eng-R., *A. pratensis.*
Rødkløver, *Trifolium pratense.*
Sennep, *Sinapis.*
  Gul S., *S. alba.*
Serradela, *Ornithopus sativus.*
Skovfladbælg, *Lathyrus silvester.*
Sneglebælg, *Medicago.*
  Humle-S., *M. lupulina.*
Sommerraps, *Brassica Napus annua.*
Spergel, *Spergula sativa.*
Stregbælg, *Galega officinalis.*
Sukkerroe, *Beta vulgaris saccharifera.*
Sværdhavre, *Avena orientalis.*
Timothe, *Phleum pratense.*
Turnips, *Brassica campestris rapifera.*
Vikke, *Vicia.*
Ært, *Pisum sativum.*

Meddelelser

om de af det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maltbyg- og Hvedeudvalg udførte Dyrkningsforsøg med Byg i Sommeren 1901 samt Oversigt over 19. Udstilling af de ved Forsøgene indvundne Bygprøver

ved Forsøgsleder **Chr. Sonne**.

Maltbygudvalgets Bygdyrkningsforsøg har i Sommeren 1901 omfattet

A. Forsøg paa Udvalgets 5 faste Forsøgsstationer: *Brattingsborg*, Samsø; *Wedellsborg*, Fyn; *Kristiansminde*, Østjylland; *Gjorsløv*, Sjælland, og *Knuthenborg Avlsgaard*, Lolland.

Paa hver af disse Stationer omfattede Forsøgene et ca. 2 Tdr. Ld. stort Areal, som Aaret forud havde baaret Hvede, og hvori udsaaedes 34 Prøver 2radet og 4 Prøver 6radet Byg.

De 2radede Bygprøver vare følgende:

1. Prenticebyg, Skånska Frøkontoret
2. — Markfrøkontoret
3. — Svalöf
4. Prinsessebyg, Svaløf
5. Prenticebyg, Lyngby
6. Nislevgaardsbyg
7. Chevalierbyg, Svalöf
8. — Skånska Frøkontoret
9. — Jarman's golden
10. Hallettsbyg
11. Kinverbyg
12. Steensgaardsbyg
13. Lyngebækgaardsbyg
14. Lerchenborgbyg, Elsass
15. Gml. Lerchenborgbyg
16. Holstensk Byg
17. Wrinch' premier Byg
18. Webb's golden grain
19. — — melon
20. — new universal
21. Heine's Challenge
22. — gold foil
23. Golden drops
24. Montanabyg
25. Glorupbyg.
26. Juvelbyg
27. Golden melon
28. Webb's burton malting
29. Bestehorn's Kejserbyg
30. Webb's beardless
31. Gold thorpe Byg
32. Garton's stand well
33. Svalöfs Svanhalsbyg
34. Erh. Frederiksens Krysningsbyg A.

Saasæden af Nr. 6, der for første Gang var medtaget i Forsøget, var leveret fra Nislevgaard, Fyn, og af Nr. 34 af Redaktør Erh. Frederiksen. Saasæden af samtlige øvrige 32

Prøver 2rad. Byg saavelsom af de 4 Prøver 6rad. Byg var derimod leveret af Lærer *Rasm. Teglbjærg*, som paa sin Skolelod i Vejenbrød pr. Hørsholm havde dyrket de paagældende Bygsorter under ensartede Vilkaar.

Ligesom i de 2 nærmest forudgaaende Aar nødvendiggjorde Vejrforholdene i April Maaneds første Halvdel, at Forsøgsarealernes Besaaning udsattes til Maanedens 3die Uge, medens den var planlagt til 2den Uge af April.

De enkelte Bygprøver radsaaedes som sædvanlig paa hver Station i 4 Parallelparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld. — 28 Alens Længde og 5 Alens Bredde. Rækkeafstanden var ca. 6" og Saamængden 175 pr. Td. Ld., idet der dog af Prøve Nr. 34 udsaaedes 200 Pd. pr. Td. Ld.

De 6rad. Bygprøver vare følgende:

1. 6rad. Byg, Erh. Frederiksen
2. — — Tystofte
3. — — Svalöf
4. — — Kæmpebyg.

Ogsaa dette Byg radsaaedes med en Saamængde af 175 Pd. pr. Td. Ld. og i Forsøgsparceller af samme Dimensioner som det 2rad. Byg. Den af Praxis normerede Foraarspløjning til 6rad. Byg erstattedes her — af Hensyn til Pløjningens vanskelige Praktisering paa de paagældende smaa Arealer — af en Foraarsgravning af den vinterpløjede Jord. Som sædvanlig tildeltes der det 6rad. Byg et Tilskud af 50 Pd. Fosforsyre, 50 Pd. Kali og 50 Pd. Kvælstof pr. Td. Ld., henholdsvis som 18 pCt. Superfosfat, 37 pCt. svovlsur Kali og Chilisalpeter. De to Trediedele af Chilisalpeteret gaves som Overgødning, udsaaet 2 Gange med 14 Dages Mellemrum. Iøvrigt udsaaedes det 6rad. Byg til 3 forskellige Saatider med 12 Dages Mellemrum, og saaledes at den første Udsæd foretoges umiddelbart efter Udsæden af det 2rad. Byg. Da denne Del af Bygforsøget var anlagt som Dobbeltforsøg, forefandtes paa hver af de 5 Forsøgsstationer 24 Enkeltparceller med 6rad. Byg samt 136 Enkeltparceller med 2rad. Byg, eller ialt paa de 5 Stationer 800 Enkeltparceller.

B. Sammenlignende Dyrkning i et større Antal mindre Jordbrug mellem Lyngby Prenticebyg og det stedlige Byg.

Efter forudgaaet Udbud i Landbrugspressen fordelte Udvalget Lyngby Prenticebyg i Portioner à 50 Pd. til 400 Jordbrugere, som derom havde indsendt Begæring. Modtagerne forpligtede sig til at dyrke det saaledes modtagne og det lokale Byg under aldeles ensartede Vilkaar og efter den af Udvalget givne Anvisning, samt at indsende efter Høst 5 Pd. af Avlen efter hver af de 2 Bygprøver, ledsaget af udfyldt Skema vedrørende Dyrkningsvilkaarene, og indeholdende Opgivelse af Høstudbyttet af hver af de 2 Sorter. Som sædvanlig er det fra Aarets Bygforsøg hidrørende Materiale bleven underkastet en faglig Bedømmelse. Denne har omfattet en Gennemsnitsprøve fra hver Forsøgsstations analoge Parallelparcellers Afgrøde, eller 46 Prøver fra hver af de 5 under Afdeling A. nævnte faste Forsøgsstationer. Fra de under Afdeling B. omtalte Forsøg med Sammenligning af Lyngby Prenticebyg og det stedlige Byg forelaa til Bedømmelse Dobbeltprøver fra ca. 275 Avlssteder.

Den paagældende Bedømmelse er velvillig foretaget af d'Hrr. Grosserer S. Plum, Lektor W. Johannsen og Købmand C. Thousig, Maribo.

Ved Bedømmelsen er som sædvanlig benyttet følgende Pointssystem:

Klasse	1.	Extrafint Maltbyg,	Minimum	20	Points
—	2.	Fint —	—	16	—
—	3.	Smukt —	—	12	—
—	4.	Godt —	—	10	—
—	5.	Maltbyg	—	8	—
—	6.	Alm. Handelsvare	—	5	—
—	7.	Simplere —	—	3	—

Omstaaende tabellariske Oversigt viser Resultatet af Forsøgene med 2rad. Byg paa de faste Forsøgsstationer, saavel for den enkelte Station som gennemsnitlig for samtlige disse.

Forsøg paa de 5 faste Forsøgsstationer med 2radet Byg.
af April 1901 paa 4 Parceller à $^{1}/_{100}$ Td. Ld. Saamængden

Løbe-Nr.	Bygsort	Gmnsnit. af de 5 Forsøgsst.'s Afgr.						
		Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet				
				Points				
		Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.
1	Prenticebyg, Skånska Frøkontoret	2594	3772	4·4	4 2	4·4	13·0	109·9
2	— Markfrøkontoret...........	2762	4039	4·2	4·2	4·4	12·8	109·7
3	— Svalöf.....................	2710	3881	4·4	4 2	4·6	13·2	110·2
4	Prinsessebyg, Svalöf....................	2802	3715	4·6	4·4	4·4	13·4	110·2
5	Prenticebyg, Lyngby	2727	3553	4 6	4·4	4·6	13·6	110·3
6	Nislevgaardsbyg.........................	2240	3803	5·2	4·2	4·6	14·0	112·5
7	Chevalierbyg, Svalöf	2290	3613	4·8	5·2	4·8	14·8	110·3
8	— Skånska Frøkontoret	2297	3630	5·0	5·6	5·2	15·8	110·9
9	— Jarman's, Golden.........	2343	3516	4·8	5·2	4·8	14·8	110·5
10	Hallettsbyg.............................	2372	3540	4·8	5·2	5·0	15·0	110·7
11	Kinverbyg...............................	2315	3555	4·8	5·2	4·8	14·8	110·7
12	Steensgaardsbyg	2339	3539	5.0	5·2	5·2	15·4	111·6
13	Lyngebækgaardsbyg	2323	3571	4·8	5·2	4·6	14·6	111·7
14	Lerchenborgbyg, Elsass	2378	3499	4·8	5·0	4·8	14·6	111·1
15	— gml.................	2297	3578	5·0	5·2	5·2	15·4	111·6
16	Holstensk Byg	2383	3557	5·0	5·0	5·0	15·0	111·6
17	Wrinch premier Byg	2264	3432	4·8	5·2	5·2	15·2	110·9
18	Webbs golden grain	2237	3462	4·6	5·0	4·8	14·4	110·4
19	— — melon	2365	3463	4·6	5·0	4·8	14 4	110·2
20	— new universal	2387	3548	4·8	5·0	4·8	14·6	111·1
21	Heines Challenge.........................	2346	3458	4 8	5·2	4·8	14·8	109·9
22	— gold foil	2544	3505	5·0	5·2	4·8	15·0	112·0
23	Golden drops.............................	2324	3543	5·0	5·0	5·0	15·0	111·0
24	Montanabyg............................ ..	2392	3395	5·0	5·2	5.0	15·2	110·3
25	Glorup Byg	2386	3700	5·0	4·2	4·6	13·8	113 5
26	Juvelbyg	2313	3529	5·2	5·4	5 0	15·6	109·7
27	Golden melon	2227	3452	4·6	5·2	5·2	15·0	109·9
28	Webb's burton malting................	2351	3485	5·2	5·4	5·8	16·4	110·3
29	Bestehorns Kejserbyg...................	2487	3632	5·2	5·0	5·2	15·4	110·3
30	Webbs beardless Byg	2448	3524	5·2	5·4	5·4	16·0	108·6
31	Goldthorpe Byg	2415	3637	5·4	6·2	5·8	17·4	111·0
32	Gartons Standwell.......................	2459	3597	5·2	5·2	5·4	15 8	109·9
33	Svalöfs Svanhalsbyg....................	2185	3237	5·6	5·0	4·4	15·0	109·2
34	Erh. Frederiksens Krydsningsbyg A.....	2421	3971	5·8	4·8	4·2	14·8	111·8

Gennemsnitstallene for Kornudbyttet og den hollandske Vægt (se Tabellens forreste Talkolonner) er gennemgaaende forholdsvis lave og godtgøre saaledes, at Aaret 1901 ligesom dets nærmeste Forgængere var ugunstigt for Byggets Kærneudvikling.

Hver Bygprøve er paa hver Forsøgsstation radsaaet i 3dje Uge
er 175 Pd. — for Nr. 34 dog 200 Pd. — pr. Td. Land.

Brattingsborg, Samsø							Wedellsborg, Fyn							Løbe-Nr.
Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					
		Points							Points					
Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	
2805	3445	5	4	5	14	112·1	2663	3563	5	4	5	14	113	1
3140	3760	5	4	5	14	112·8	2800	3688	4	4	4	12	113	2
2815	4010	5	4	5	14	112	2693	3730	5	4	5	14	112	3
3132	3793	5	5	5	15	111·9	2738	3318	5	4	5	14	113	4
2985	3602	5	5	5	15	112	2483	3513	5	4	5	14	113	5
2310	4015	5	5	5	15	113·8	2358	3718	5	4	5	14	112·5	6
2404	3734	5	5	5	15	110·5	2233	3762	5	5	4	14	112·5	7
2477	3835	5	5	5	15	111·8	2308	3765	5	5	4	14	112·8	8
2452	3473	5	5	5	15	113	2358	3583	5	5	4	14	112·8	9
2936	3714	5	6	5	16	111·9	2173	3783	5	5	4	14	112·9	10
2578	3873	5	5	5	15	111·8	2367	3668	5	5	4	14	112·9	11
2476	3449	5	5	6	16	114·6	2408	3725	5	5	4	14	112·8	12
2510	3452	5	6	5	16	115·8	2340	3682	5	5	4	14	112·6	13
2805	3412	5	5	5	15	114·6	2263	3688	5	5	4	14	112·9	14
2498	3315	6	5	6	17	115	2235	3725	5	6	5	16	112·6	15
2585	3427	5	5	5	15	116	2255	3763	5	5	5	15	112·4	16
2435	3390	5	4	6	16	112·3	2330	3465	5	5	4	14	113	17
2464	3661	5	5	5	15	112·8	2193	3695	5	5	4	14	112·8	18
2609	3616	5	5	5	15	112·1	2415	3723	4	5	4	13	112·5	19
2693	3845	5	5	5	15	113·8	2635	3543	5	5	4	14	113	20
2568	3520	5	5	5	15	111·9	2323	3335	5	5	4	14	112·8	21
2847	3590	5	5	5	15	113·1	2725	3848	5	5	4	14	113·1	22
2450	3713	6	5	6	17	112	2495	3603	5	5	4	14	112·8	23
2575	3775	6	5	5	16	111·5	2513	3345	5	5	5	15	113·5	24
2580	3870	5	4	5	14	117	2453	3323	5	4	5	14	113·1	25
2670	3480	6	6	5	17	111	2168	3707	5	5	5	15	113·4	26
2475	3813	6	5	6	17	111·5	2358	3105	4	5	5	14	113	27
2605	3545	5	5	6	16	113·1	2425	3088	6	5	5	16	113·3	28
2548	3790	5	5	5	15	111·6	2845	3693	6	5	6	17	113·9	29
2708	3805	6	6	6	18	111	2490	2698	6	6	5	17	112·8	30
2480	3795	6	6	6	18	111·3	2728	4035	6	7	6	19	113·4	31
2708	3705	5	5	5	15	112·1	2793	3183	6	5	5	16	114·5	32
2220	3268	5	5	4	14	109·8	2303	2673	6	5	5	16	117·9	33
2548	4090	6	5	4	15	110·9	2640	4098	6	4	4	14	118·4	34

Navnlig var iaar Udbyttet af de forskellige Stammer af Chevalierbyg (de 18 Bygstammer Nr. 7—24) tarveligere end sædvanligt. De foregaaende Aars tilsvarende Forsøg have nemlig i al Almindelighed givet det Resultat, at Bygstammerne

Forsøg paa de 5 faste Forsøgsstationer med 2radet Byg.
af April 1901 paa 4 Parceller à $^{1}/_{100}$ Td. Ld. Saamængden

Løbe-Nr.	Bygsort	Gjorsløv, Sjælland						
		Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet				
				Points				
		Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.
1	Prenticebyg, Skånska Frøkontoret	1933	4192	4	5	4	13	104
2	— Markfrøkontoret	2063	4588	4	5	4	13	104·5
3	— Svalöf	2225	4013	4	5	4	13	106
4	Prinsessebyg, Svalöf	2225	4225	4	5	4	13	104
5	Prenticebyg, Lyngby	2338	3825	4	5	4	13	104
6	Nislevgaardsbyg	1888	4128	5	4	4	13	107
7	Chevalierbyg, Svalöf	1913	3700	4	6	5	15	106
8	— Skånska Frøkontoret	1794	3656	4	6	5	15	106
9	— Jarman's, Golden	1919	3481	4	6	5	15	105
10	Hallettsbyg	1900	3313	4	5	5	14	106
11	Kinverbyg	1956	3381	4	6	5	15	106
12	Steensgaardsbyg	1981	3394	4	5	5	14	106·5
13	Lyngebækgaardsbyg	1863	3513	4	5	4	13	106
14	Lerchenborgbyg, Elsass	2000	3175	4	5	5	14	106
15	— gml	1925	3450	4	5	4	13	107
16	Holstensk Byg	1937	3313	4	5	5	14	106
17	Wrinch premier Byg	1819	3531	4	6	6	16	106
18	Webbs golden grain	1869	3444	4	5	5	14	105
19	— — melon	2000	3150	4	5	5	14	105
20	— new universal	1931	3844	4	5	5	14	106
21	Heines Challenge	2144	3584	4	6	5	15	105·5
22	— gold foil	2194	3281	5	6	5	16	109
23	Golden drops	1975	3563	4	5	5	14	106·5
24	Montanabyg	1888	3488	4	6	5	15	107
25	Glorup Byg	2106	3969	5	4	3	12	111
26	Juvelbyg	1931	3481	5	5	5	15	106
27	Golden melon	1556	3044	3	6	5	14	103
28	Webb's burton malting	1556	3219	4	6	5	15	103
29	Bestehorns Kejserbyg	1906	3544	5	5	5	15	104
30	Webbs beardless Byg	1781	3731	4	5	5	14	101·5
31	Goldthorpe Byg	1863	3463	4	6	6	16	106
32	Gartons Standwell	2044	3731	4	5	5	14	104
33	Svalöfs Svanhalsbyg	2000	3637	5	5	4	14	106
34	Erh. Frederiksens Krydsningsbyg A	1837	3987	5	5	5	15	107·5

af Prenticetypen have givet ca. 1 Fold mere end Bygget af Chevaliertypen, og dette sidste atter ca. 1 Fold mere end Mellemformerne mellem Chevalier- og Imperialbyg (Goldthorpetypen). Samles imidlertid i Henhold til omstaaende Tabel de

Hver Bygprøve er paa hver Forsøgsstation radsaaet i 3dje Uge
er 175 Pd. — for Nr. 34 dog 200 Pd. — pr. Td. Land.

Kristiansminde, Jylland							Knuthenborg Avlsgaard, Lolland							Løbe-Nr.
Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					Udbytte pr. Td. Ld.		Kvalitet					
		Points							Points					
Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	Korn. Pd.	Halm. Pd.	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Hollandsk Vægt. Pd.	
2585	3491	3	4	4	11	111·5	2983	4168	5	4	4	13	109	1
2619	3996	3	4	4	11	109	3188	4163	5	4	5	14	109	2
2744	3852	3	4	4	11	112	3075	3800	5	4	5	14	109	3
2767	3562	4	4	4	12	111	3150	3675	5	4	4	13	111	4
2680	3145	4	4	4	12	112·5	3148	3378	5	4	5	14	110	5
2064	3426	5	4	4	13	114	2580	3720	6	4	5	15	115	6
2227	3414	5	5	5	15	111·5	2671	3454	5	5	5	15	111	7
2300	3511	6	6	6	18	112	2604	3384	5	6	6	17	112	8
2352	3599	5	5	5	15	111·5	2633	3443	5	5	5	15	110	9
2212	3304	5	5	5	15	111·5	2640	3585	5	5	6	16	111	10
2119	3257	5	5	5	15	112	2555	3595	5	5	5	15	111	11
2290	3492	6	6	5	17	111	2540	3635	5	5	6	16	113	12
2184	3355	5	5	5	15	111	2720	3855	5	5	5	15	113	13
2222	3495	5	5	5	15	111	2600	3725	5	5	5	15	111	14
2124	3629	5	5	6	16	111·5	2703	3773	5	5	5	15	112	15
2366	3629	6	5	5	16	110·5	2770	3655	5	5	5	15	113	16
2214	3296	5	5	5	15	111	2523	3478	5	5	5	15	112	17
2135	3209	4	5	5	14	110·5	2523	3303	5	5	5	15	111	18
2245	3407	5	5	5	15	110·5	2555	3420	5	5	5	15	111	19
2171	3287	5	5	5	15	110·5	2505	3220	5	5	5	15	112	20
2196	3401	5	5	5	15	109·5	2500	3450	5	5	5	15	110	21
2277	3060	5	5	5	15	113	2678	3748	5	5	5	15	112	22
2181	3104	5	5	5	15	110·5	2520	3730	5	5	5	15	113	23
2227	3225	5	5	5	15	109·5	2758	3143	5	5	5	15	110	24
2206	3579	5	4	5	14	113·5	2585	3765	5	5	5	15	113	25
2246	3306	5	5	5	15	110	2552	3673	5	6	5	16	108	26
2189	3454	5	5	5	15	111	2558	3843	5	5	5	15	111	27
2342	3303	6	6	7	19	112	2828	4272	5	5	6	16	110	28
2435	3185	5	5	5	15	112	2700	3950	5	5	5	15	110	29
2351	3421	5	5	6	16	109·5	2910	3965	5	5	5	15	108	30
2208	3389	6	6	6	18	114·5	2798	3503	5	6	5	16	110	31
1895	3047	6	6	7	19	110	2855	4320	5	5	5	15	109	32
1866	2971	6	5	5	16	107·5	2538	3638	6	5	4	15	105	33
2157	3578	6	5	4	15	113	2925	4100	6	5	4	15	109	34

sammenlignede Bygstammer i 4 Hovedgrupper efter deres Type, vil det af hosstaaende Oversigt over de derved fremkomne Gennemsnitstal fremgaa, at Chevalierbygget iaar staar ca. 2 Fold lavere end Prenticebygget og endog lavere end Goldthorpestammerne.

	Antal Bygstammer.	Pr. Td. Ld. Pd. Korn.	Pr. Td. Ld. Pd. Halm.	Antal Points.
1.	Prenticeformer. (5 — Nr. 1—5).	2719	3792	13·2
2.	Chevalierformer (18 — Nr. 7—24)	2344	3522	14·9
3.	Goldthorpeformer (8— Nr. 26—32 og Nr. 34)	2390	3603	15·8
4.	Tidlig modent storkornet, grovt Byg (3 — Nr. 6—25 og 33).......	2270	3580	14·3

Nedbørsforholdene i 1901.

	Regnmængde maalt paa				
	Wedellsborg	Brattingsborg	Kristiansminde	Gjorsløv	Knuthenborg Avlsgaard
	mm.	mm.	mm.	mm.	mm.
Ugen 1. April til 8. April	37·0	10·6	16·4	16·2	12·9
— 9. — 15. —	21·2	20·3	21·3	11·8	11·6
— 16. — 22. —	17·0	14·1	24 7	14·2	2·7
— 23. — 29. —	—	—	—	—	10·4
— 30. — 6. Maj	8·4	5·3	—	—	3·1
— 7. Maj til 13. —	9·2	26·5	20·9	29·2	17·9
— 14. — 20. —	—	—	4·3	0·2	2·6
— 21. — 27. —	20·3	29·0	—	0·4	3·1
— 28. — 3. Juni	27·9	23·7	44·5	16·4	19·5
— 4. Juni til 10. —	37·8	18·9	10·8	28·8	40·2
— 11. — 17. —	19·0	10·5	20·1	35·4	30·2
— 18. — 24. —	8·1	8·0	—	0·5	—
— 25. — 1. Juli	19·6	17·2	17·3	9·0	19·3
— 2. Juli til 8. —	—	—	—	9·8	1·1
— 9. — 15. —	—	6·9	—	—	—
— 16. — 22. —	8·6	2·7	6·4	—	10·4
— 23. — 29. —	7·9	23·0	17·1	26·8	28·1
— 30. — 5. Aug.	—	—	1.5	—	0·4
Ialt fra 16. April til 30. Juli 1901	183·8	185·8	166·1	170·7	188·6
I samme Periode 1900	179·2	151·8	144·3	123·1	176·4
— — 1899	76·5	87·0	95·6	91·7	80·5
— — 1898	203·0	188·0	263·0	279·7	266·4
— — 1897	146·1	159·4	167·9	166·1	213·3
— — 1896	128·4	100·1	112·7	—	98·6

Som Bidrag til Belysning af Aargangens Væxtbetingelser hidsættes hosstaaende Oversigt over Regnmængden i Byggets Væxtperiode paa de omhandlede 5 Forsøgsstationer i afvigte Sommer.

Medens Oversigten godtgør, at den samlede Regnmængde i Byggets Væxtperiode snarest har været større end normalt og altsaa forholdsvis rigelig, er det dog utvivlsomt, at Perioden fra den sidste Del af Juni og indtil Høst har været for tør, og at dette Forhold væsentligst har bidraget til, at Byggets Kærneudvikling og Foldudbytte lod en Del tilbage at ønske. Navnlig i sidste Halvdel af Juli var Regnmangelen gennemgaaende meget følelig, hvortil Periodens stærke Varme yderligere bidrog, og den Regn, der faldt d. 28. Juli, og som i flere Egne var ret rigelig, kunde ikke raade Bod herpaa, idet Byggets Væxt allerede da gennemgaaende var stanset.

Hosstaaende Oversigt viser det 6aarige gennemsnitlige Kornudbytte og Pointstal for Kvaliteten af 16 Bygsorter, dyrkede i Udvalgets Forsøgsmarker i de sidst forløbne 6 Aar. Da hver Sort aarlig er dyrket paa 20 Parceller, repræsenterer hvert af de hosstaaende Tal Gennemsnittet af 120 Parcellers Afgrøde.

		Pd. Korn pr. Td. Ld.	Kvalitet Points
1.	Prenticebyg, alm. dansk	2923	14·1
2.	Lerchenborgbyg, Elsass	2725	15·1
3.	Lyngebækgaardsbyg	2707	14·9
4.	Lerchenborgbyg, gml.	2697	15·3
5.	Kinverbyg	2679	15·5
6.	Steensgaardsbyg	2669	15·8
7.	Holstensk Byg	2667	15·2
8.	Wrinch's premier Byg	2660	15·8
9.	Golden drops	2641	15.8
10.	Chevalier, Svalöf	2636	15·6
11.	Halletts Byg	2621	15·1
12.	Juvelbyg	2550	15·7
13.	Bestehorn's Kejserbyg	2505	15·6
14.	Goldthorpebyg	2500	17·8
15.	Erh. Frederiksens Krysningsbyg	2447	15·0
16.	Golden melon	2374	15·1

Oversigtens Bygstammer Nr. 2—11 ere alle at henføre til Chevaliertypen, og staa, som det vil ses, hinanden nær m. H. t. Foldydelse og Kvalitet, idet Ydergrænserne for Kornudbyttet er henholdsvis 2725 og 2621 Pd. pr. Td. Ld. og for Kvaliteten henholdsvis 14·9 og 15·8 Points. Gennemsnitstallet for disse 10 Chevalierbygstammer bliver 2670 Pd. Korn pr. Td. Ld., med 15·4 som Pointstallet for Kvaliteten.

De forskellige Bygtyper indenfor den omhandlede Oversigt opvise følgelig hosstaaende Tal for Udbytte og Kvalitet som Gennemsnit af de sidste 6 Aars Dyrkningsforsøg.

	Pd. Korn pr. Td. Ld.	Kvalitet Points
Prenticebyg	2923	14·1
Chevalierbyg (10 Stammer)	2670	15·4
Goldthorpebyg	2500	17·8
Krysningsbyg	2447	15·0

Prenticebygget har altsaa givet 253 Pd. Korn pr. Td. Ld. mere end Gennemsnittet af de 10 Chevalierbygstammer, medens Kvaliteten af disse sidste er Prenticebyggets overlegen (15·4 Points mod 14·1.)

Det Spørgsmaal turde da ligge nær, hvorvidt Chevalierbyggets bedre Kvalitet er af saa stor økonomisk Betydning for vor hjemlige Bygavl, at dette Byg, trods dets ringere Kornudbytte, kan i Dyrkningsværdi stilles ved Siden af, eller maaske endog foran Prenticebygget?

Hvor Talen er om Anvendelse af Bygavlen til Opfodring kan man ganske se bort fra den noget ringere Kvalitet, som Prenticebyg — navnlig i Henseende til Farven — ordinært yder i Sammenligning med de øvrige i Oversigten nævnte Bygsorter. Mængdeudbyttet bliver nemlig i saa Fald den afgørende Maalestok for Dyrkningsværdien, og i saa Henseende staar jo Prenticebygget afgjort højest.

Hvor det derimod drejer sig om Produktion af Maltbyg til Salg vil Momenter til Besvarelse af det foran fremdragne Spørgsmaal bedst kunne faaes ved Opstillingen af følgende lille Regnestykke:

Regne vi, at der ved Rensning af Bygavlen til Salgsvare

fragaar 10 % Foderkorn, samt at der af hver Td. Ld.'s Afgrøde tilbageholdes til Saasæd 175 Pd., giver de forannævnte
2923 Pd. Prenticebyg: 292 Pd. Smaasæd, 175 Pd. Saasæd og 2456 Pd. Salgsvare
2670 „ Chevalierbyg: 267 „ — 175 „ — og 2228 „ —

Prenticebygget er altsaa regnet at give 25 Pd. Smaasæd mere end Chevalierbygget. Sættes denne til 4 Ø. pr. Pd., giver dette først 1 Kr. i Prenticebyggets Favør. Regne vi dernæst Salgsværdien af de 2456 Pd. Salgsvare af Prenticebygget til Kr. 5.20 pr. 100 Pd., faaes Kr. 127.71.

For at give samme Pengeværdi som Prenticebygget, skulde da de 2228 Pd. Salgsvare af Chevalierbygget udbringes til Kr. 127.71 + 1 Kr. = Kr. 128.71 — altsaa kunne sælges til Kr. 5.78 pr. 100 Pd., eller til 58 Øre mere pr. Cntr. end Prenticebygget. Og i al Almindelighed kan der ikke være Tale om, at vort nuværende Bygmarked anlægger en saadan Overpris for Chevalierbyg i Sammenligning med Prenticebyg. Lægger man derfor de ovennævnte Tal for Kornudbyttet til Grund for Beregningen — hvilket formentlig er berettiget, da Talen her er om Gennemsnittet af 6 Aars Dyrkningsforsøg med et stort Antal Forsøgsparceller — fremkommer et Resultat, der fuldt ud stadfæster den af Praxis hævdede Opfattelse, at Prenticebygget i den store Almindelighed er at anse for vort værdifuldeste Bygdyrkningsmateriale.

Resultatet af Aarets Dyrkningsforsøg med 6 rad. Byg paa de før nævnte 5 faste Forsøgsstationer fremgaar af omstaaende skematiske Oversigt.

Som sædvanligt er det den tidligste Udsæd, der for det 6rad. Bygs Vedkommende har betinget saavel det største Kærneudbytte som Udviklingen af den fyldigste og vægtigste Kærne. Selve Mængdeudbyttet ere ganske vist ved 2. Udsæd ikke meget ringere end ved 1. Udsæd og viser i hvert Fald ikke en tilnærmelsesvis saa stor Nedgang som fra 2. til 3. Udsæd. Men Tallene for saavel den hollandske Vægt som for Formen godtgøre, at allerede ved 2. Udsæd er Kærnens Fylde og Udvikling væsentlig ringere end ved den tidligste Udsæd, og dette Forhold gør sig i end stærkere Grad gældende for 3. Udsæds Vedkommende.

Forsøget med

Avlssted	Bygsort	1. Udsæd 26/4 Pd. pr. Td. Ld. Korn	Halm	Holl. Vægt	Kvalitet Points Form	Farve	Kval.	Ialt:
Brattingsborg...........	Nordslesv. Kæmpebyg	3480	4720	109·3	4	4	5	13
Wedellsborg............		2600	3350	—	5	5	5	15
Kristiansminde		2668	4133	110·5	5	5	4	14
Gjorsløv................		2075	5700	109	4	4	4	12
Knuthenborg		3325	4975	111	4	5	5	14
Gennemsnit:...		2830	4676	110·0	4·4	4·6	4·6	13·6
Brattingsborg...........	Erh. Frederiksens 6 r. Byg	3310	4940	106·5	4	5	5	14
Wedellsborg............		2625	3795	—	5	5	5	15
Kristiansminde		2693	4370	108	5	4	4	13
Gjorsløv................		1938	5563	106	4	4	4	12
Knuthenborg		3075	4475	112	5	5	5	15
Gennemsnit:...		2728	4629	108·1	4·6	4·6	4·6	13·8
Brattingsborg...........	Tystoftes 6 r. Byg	3265	5285	106·8	4	4	5	13
Wedellsborg............		2505	3920	—	5	5	5	15
Kristiansminde		2869	4314	111	5	5	4	14
Gjorsløv................		2263	5788	108	4	4	4	12
Knuthenborg		3315	4785	112	5	5	5	15
Gennemsnit:...		2843	4818	109·5	4·6	4·6	4·6	13·8
Brattingsborg...........	Svalöfs 6 r. Byg	3150	4350	110·8	5	5	5	15
Wedellsborg............		2580	3930	—	5	5	5	15
Kristiansminde		2565	3998	110	5	5	4	14
Gjorsløv......		1450	6175	106	4	4	4	12
Knuthenborg		2560	4040	108	5	6	5	16
Gennemsnit:...		2461	4499	108·7	4·8	5·0	4·6	14·4
do. af alle 4 Stammer:		2716	4655	109·1	4·6	4·7	4·6	13·9

6 rad. Byg.

2. Udsæd ⁸/₅							3. Udsæd ²⁰/₅						
Pd. pr. Td. Ld.		Holl. Vægt	Kvalitet Points				Pd. pr. Td. Ld.		Holl. Vægt	Kvalitet Points			
Korn	Halm		Form	Farve	Kval.	Ialt:	Korn	Halm		Form	Farve	Kval.	Ialt:
3060	5340	109·3	3	4	4	11	2170	4880	98	3	4	4	11
2575	3760	—	4	5	5	14	2055	3095	—	3	4	4	11
3040	3963	107·5	4	5	4	13	1908	3568	102	4	4	3	11
1750	5250	101	3	4	3	10	1675	3875	100	3	3	3	9
2920	4580	106	4	5	5	14	2235	4515	103	4	5	5	14
2669	4579	106·0	3·6	4·6	4·2	12·4	2009	3987	100·8	3·4	4·0	3·8	11·2
2825	5325	104·5	3	5	4	12	2370	4930	99	3	4	3	10
2570	3855	—	4	5	4	13	1800	2425	—	3	4	4	11
2928	4098	103	4	4	4	12	2245	3705	97·5	3	4	3	10
1500	6175	97	3	4	4	11	975	2700	91	3	3	3	9
2885	4165	104	4	5	5	14	2270	4330	92	3	4	3	10
2542	4724	102·1	3·6	4·6	4·2	12·4	1932	3618	94·9	3·0	3 8	3·2	10·0
3035	5265	107	4	4	4	12	2330	5320	99	3	4	4	11
3250	4500	—	4	5	5	14	1815	3085	—	4	4	4	12
2850	4435	108	4	4	4	12	2013	3545	99	3	4	3	10
1400	5625	98	3	4	4	11	1500	4625	93	3	3	3	9
2740	4310	107	4	5	5	14	2125	3975	100	4	4	4	12
2655	4827	105·0	3·8	4·4	4·4	12·6	2453	4110	97·8	3.4	3·8	3·6	10·8
3075	4925	107	4	5	5	14	2350	4475	101	3	4	4	11
2485	4565	—	4	5	5	14	2325	3625	—	4	5	4	13
2503	4058	105	4	4	4	12	2125	3368	104·5	3	4	3	10
1075	5425	93	3	4	4	11	1400	4175	92	2	3	3	8
2570	4280	106	5	5	5	15	1960	3940	100	4	4	4	12
2342	4651	102·8	4·0	4·6	4·6	13·2	2032	3917	99·4	3.2	4·0	3·6	10·8
2552	4695	104·0	3·7	4·6	4·4	12·6	2107	3908	98·2	3·3	3·9	3·5	10·7

Som foran omtalt under Forsøgsafdeling B fordelte Udvalget i afvigte Foraar Portioner à 50 Pd. Lyngby Prenticebyg til Sammenligning med det stedegne Byg. En Del af de 400 Jordbrugere, som modtoge nævnte Saabyg, have undladt at indsende Prøver samt Meddelelse om Dyrkningsresultatet — for Adskilliges Vedkommende med den Motivering, at Eftersommerens Tørke virkede i den Grad ødelæggende paa deres Bygafgrøde, at det sammenlignende Dyrkningsforsøg maatte betragtes som ganske mislykket. Endvidere røber — som sædvanligt — en ikke ringe Procent af de indkomne udfyldte Skemaer vedrørende det her omhandlede Forsøg saadanne Mangler, som gøre dem uskikkede til Udledning af Resultater. Brugbart Materiale vedrørende dette Forsøg foreligger derfor kun fra 230 Jordbrug, og de heraf fremgaaende Gennemsnitstal stille sig saaledes:

Forsøgsstedernes Antal og Beliggenhed	Lyngby Prenticebyg						Eget Byg					
	Pd. pr. Td. Ld.		Kvalitet Points				Pd. pr. Td. Ld.		Kvalitet Points			
	Korn	Halm	Form	Farve	Kvalitet	Ialt	Korn	Halm	Form	Farve	Kvalitet	Ialt
Jylland 115	2194	3091[1])	3·6	3·7	3·8	11·1[5])	2177	3008[1])	3·7	3·9	3·9	11·5[5])
Sjælland 39	2448	3586[2])	3·5	3·9	3·8	12·2[6])	2498	3576[2])	3·9	4·5	4·1	12·5[6])
Fyn 27	2515	3417[3])	4·1	4·1	4·2	12·4[7])	2500	3355[3])	4·1	4·6	4.5	13·2[7])
Smaaøerne 49	2670	4003[4])	4·5	4·4	4·5	13·4)[8]	2620	4139[4])	4·7	4·9	4·8	14·4[8])
I Gennemsn. ialt 230	2376	3371	3·9	3·9	4·0	11·8	2364	3339	4·0	4·3	4·2	12·5

Der foreligger ikke nøjagtig Oplysning om Halmudbyttet fra alle de Jordbrug, hvis Opgivende af Kornudbyttet er medtaget i efterstaaende Gennemsnitstal, og hvis Antal er angivet ved Tallene i forreste Rubrik. Ikke heller falder Antallet af de til Bedømmelse indsendte Bygprøver nøjagtig sammen med Antallet af de Gaarde, hvis Opgivelse af Kornudbyttet er benyttet. Antallet af de Jordbrug, der henholdsvis har givet fornøden Oplysning om Halmudbyttet og indsendt Prøver til Be-

Antallet af de Gaarde, hvis Opgivelse af Kornudbyttet er benyttet. Antallet af de Jordbrug, der henholdsvis har givet fornøden Oplysning om Halmudbyttet og indsendt Prøver til Bedømmelse, er følgende (se de tilsvarende Anmærkningstal i Oversigten):

[1]) 101 Forsøgssteder; [2]) 35 do.; [3]) 24 do.; [4]) 31 do.; [5]) 118 do.; [6]) 43 do.; [7]) 26 do. og [8]) 51 do.

Medens det af Udvalget i tidligere Aar paa tilsvarende Maade fordelte Saabyg sædvanlig har givet gennemsnitlig omkring 1 Fold Kærne mere end det dermed sammenlignede stedlige Byg, vil det af Gennemsnitstallene ses, at der i Aar ikke er nævneværdig Forskel paa Kærneudbyttet til Gunst for det af Udvalget leverede Lyngby Prenticebyg, nemlig kun 12 Pd., idet Gennemsnitstallene ere henholdsvis 2376 og 2364 Pd. Kærne pr. Td. Ld.

I og for sig maa dette vække nogen Forundring, da Lyngby Prenticebyg er den Bygstamme, som ved tidligere Forsøg paa Udvalgets faste Forsøgsstationer har givet det største Kærneudbytte blandt samtlige sammenlignede Bygsorter og Bygstammer. Desværre savnes brugbar Oplysning om det stedlige Bygs rette Sortbetegnelse i en stor Del af de modtagne Forsøgsskemaer, saaledes at det har været umuligt at tilvejebringe et paalideligt Helhedsbillede i saa Henseende. Imidlertid ligger det nærmest at antage, at i det overvejende Flertal af Tilfælde har det stedlige Byg, hvormed Udvalgets Lyngby Prenticebyg er bleven sammenlignet, været Prenticebyg, saaledes at der alene af den Grund ikke kunde ventes noget stort Merudbytte af Udvalgets Lyngby Prenticebyg. Hertil kommer endvidere, at i mange af de Tilfælde, hvor det stedlige Byg ikke var Prenticebyg, vil dette paa Grund af Aargangens særlige Karakter have givet et bedre Resultat end Lyngby Prenticebyg.

Aargangen tør nemlig karakteriseres som særlig ugunstig for Prenticebyg i Almindelighed — ogsaa for Lyngby Prenticebyg — i Henseende til de Vilkaar, under hvilke Prøvelse af Byggets Dyrkningsværdi er foregaaet i de her omhandlede 400 Jordbrug. Denne Udtalelse synes at staa i Modstrid med de foran under Omtalen af Forsøgsafdeling A. fremdragne Forsøgsresultater, ifølge hvilke Prenticebygget netop i Aar har haft et usædvanlig stort Forspring for alle Chevalierstammer i Henseende til Kærneudbytte. Modsigelsen er imidlertid kun

tilsyneladende! Thi i Afdeling A. er Talen om Forsøg, hvor Udsæden af Bygget er foregaaet i 3. Uge af April — altsaa saa tidligt som Aargangen tillod det, hvorved Prenticebyggets Udvikling indtil den sidste Del af Væxtperioden er foregaaet ganske normalt. I mange af de omhandlede 400 Jordbrug har man derimod saaet Forsøgsbygget saa sent, at Lyngby Prenticebygget ikke engang naaede at skride ordentlig igennem, hvorfor det i et stort Antal af de modtagne Forsøgsskemaer fremhæves, at Skridningsvanskeligheder i væsentlig Grad forringede Udbyttet efter det fra Udvalget modtagne Byg.

Det er imidlertid en Erfaring, som paa dette Sted bør fremhæves, at Prenticebyg i Almindelighed er noget langsommere til at skride igennem end andet Byg, og at det kan hænde for sent saaet Prenticebyg, at det, især hvis Perioden ved Skridningstiden er meget tør, slet ikke naar at faa Axene helt frem.

Rettidig — d. v. s. tidlig — Saaning er imidlertid ubetinget det bedste Middel til at sikre Prenticebygget mod de nævnte Skridningsvanskeligheder, medens omvendt Faren for ufuldstændig Skridning med tilsvarende betydelig Forringelse af Kærneudbyttet voxer med den sene Udsæd.

Skøndt det i de senere Aar atter og atter er fremhævet, at den tidlige Udsæd er blandt de allervigtigste Vilkaar for at opnaa en vel foldende Bygafgrøde af god Kvalitet, er der dog næppe Tvivl om, at man endnu i mangfoldige Jordbrug staar sig selv i Lyset ved at undlade at tage behørigt Hensyn hertil. Og ikke mindst, hvor den dyrkede Bygsort er Prenticebyg, vil man se sin Fordel ved at foretage Udsæden af dette tidligst muligt.

Oversigt over Landbrugsplanternes Sygdomme 1901.

Af **E. Rostrup.**

I Aaret 1901 modtog jeg 232 Henvendelser angaaende Plantesygdomme, nemlig 84 + 87 + 61, henholdsvis fra Landbrugere, Havebrugere og Skovbrugere. Det er navnlig for Landbrugets Vedkommende et betydeligt større Antal end det forudgaaende Aar, da jeg desangaaende kun fik 50 Forespørgsler.

Sygdomsaarsagerne kan henføres til følgende Grupper:

	Landbrug	Havebrug	Skovbrug	Ialt
Angreb af Snyltesvampe . .	38	46	51	135
„ Insekter o. lign. .	26	25	6	57
Forskellige fysiske Aarsager	2	11	3	16
Ukrudtsplanter og Variet. af Avlsplanter	18	5	1	24
Tilsammen. . .	84	87	61	232

Fordelingen efter Landsdelene vare følgende:

	Landbrug	Havebrug	Skovbrug	Ialt
Sjælland.	24	46	30	100
Fyn.	16	7	7	30
Smaaøerne.	10	5	4	19
Jylland	29	25	16	70
Udlandet	5	4	4	13
Tilsammen. . .	84	87	61	232

Foruden de her optalte Henvendelser, der alene vedkom sygelige eller skadelige Forhold hos dyrkede Planter og Nytte-

planter, har jeg modtaget talrige Planter, navnlig Svampe, til Bestemmelse i videnskabeligt Øjemed, baade fra Indland og Udland.

Af Publikationer vedkommende Plantesygdomme har jeg i 1901 til Landbrugspressen udsendt en Meddelelse om „Bedens Bakteriose“ for at henlede Opmærksomheden paa denne farlige Sygdom, saa at der i Tide kunde tages Forholdsregler mod samme. I „Gartner-Tidende“ har jeg besvaret en Række indsendte Spørgsmaal angaaende syge Planter. I „Tidsskrift for Skovvæsen“ har jeg givet en Oversigt over en Række Sygdomme hos forskellige Træer, foraarsagede af Snyltesvampe, henhørende til Slægten Myxosporium.

I Præstø Amts Udstilling i Vordingborg deltog jeg med en Række Tegninger og Præparater, dels i Landbrugs- og dels i Havebrugs-Afdelingen.

Hvad angaar Henvendelserne fra Udlandet, har de blandt andet gaaet ud paa at faa Underretning om, hvad der i Danmark udrettes mod Spredning af Plantesygdomme og til Bekæmpelse af Ukrudt, endvidere flere Spørgsmaal angaaende Hussvampen (Merulius lacrymans) samt nogle Sygdomme hos Kløver og Fyrretræer.

I enkelte Tilfælde, hvor Angrebene har havt større Betydning, har jeg foretaget Rejser til Aastedet, for med Selvsyn bedre at bedømme Sagen.

I December 1901 udsendtes som sædvanlig en Række Spørgsmaal paa trykte Skemaer til Landbrugere i Landets forskellige Egne. De af disse Spørgsmaal, som nærmest vedkommer Sygdomme og andre skadelige Forhold hos Landbrugets Avlsplanter var følgende:

1. Hvad anser De for at være Aarsagen til at Hveden mislykkedes? — 2. Hvilke Ukrudtsplanter vare afvigte Sommer mest fremtrædende: a. i Vintersæden, b. i Vaarsæden, c. i Græsmarken? — 3. Har der i det sidste Aar været prøvet nye eller særlige Midler til Ukrudtets Bekæmpelse, og da hvilke og med hvilket Udfald? — 4. Har der i Aaret 1901 vist sig nogen Sygelighed, foraarsaget af Snyltesvampe, Insekter eller andre Forhold hos: a. Kornarterne? — b. Foderbeder (Runkelroer)? — c. Turnips? — d. Kaalroer (Rutabager)? — e. Kartofler? — f. Kløver? — g. Græs? — h. Andre Landbrugsplanter? — 5. Er det Dem bekendt, at der i det sidste

Aar er ryddet Berberisbuske i offentlige eller private Anlæg paa Deres Egn?

Af de udsendte 325 Skemaer modtoges tilbage i mere eller mindre udfyldt Stand ialt 225, af hvilke 87 hidrører fra Jylland, 128 fra Øerne, nemlig 55 fra Sjælland, 35 fra Fyn, 16 fra Lolland, 6 fra Falster, 4 fra Langeland, 4 fra Bornholm, 2 fra Møen, 2 fra Amager, 1 fra hver af følgende Øer: Læsø, Samsø, Ærø, Avernakø.

Som Resultat af egne Iagttagelser, indsendte Forespørgsler og Besvarelser i de udsendte Skemaer meddeles her følgende Oversigt over Sygdomsforholdene, ordnede efter de forskellige Grupper af Landbrugets Avlsplanter.

Kornarter.

I Anledning af den næsten overalt her i Landet mere eller mindre mislykkede Hvede har der været fremsat mange forskellige Meninger, men man har dog været temmelig enig om som Aarsag at udelukke Svampe- eller Insektangreb, og alene at tilskrive ydre fysiske Aarsager, særlig Temperaturforhold, hele Ødelæggelsen, hvad der sikkert ogsaa er rigtig. Der er dog to saadanne Forhold, som Landmændene vakler imellem at give Hovedskylden. Det ene Forhold er den Omstændighed, at det milde Efteraar og Forvinter og vaade Vejrlig havde fremskyndet Hvedens Vækst, og den stod i fuld Groning, da der ved Nytaar indtraf en brat og stærk Frost med skarp Blæst, og uden Snedække. Den anden Aarsag var den vedvarende Rimtaage i Midten af Januar, der indkapslede Hvedeplanterne med et Ishylster. 28 Meddelere have udtalt sig for at anse Nytaarsfrosten som eneste Aarsag, 45 holder paa Rimfrosten, medens 15 mener at begge Aarsager har været medvirkende og 7 anser Sagen for tvivlsom, „en Gaade man ikke kan løse“. Alle disse Udtalelser er nogenlunde spredte over alle hvededyrkende Egne, dog gaar Meddelelserne fra Lolland-Falster næsten alle i Retning af at skyde Skylden paa Rimfrosten. Jeg skal dog her indskyde den Bemærkning, at almindelig Rim i Regelen næppe gør nogen Skade for Plantevæxten, men at den Rimfrost her er Tale om, i Følge de givne Beskrivelser nærmere maa anses for et af Frosttaage fremkaldt

Isslag. Fra et enkelt Sted (Bornholm) hedder det om Aarsagen til at Hveden mislykkedes: „Dels Svampeangreb, dels et Snelag under hvilket Jorden ikke var tilstrækkelig frossen". Jeg antager at dette Svampeangreb har været Sneskimmel, som rimeligvis i en Del Tilfælde har spillet en medvirkende Rolle til Hvedens Ødelæggelse, hvor det hedder at Hveden raadnede under Sneen, naar Jorden ikke var frossen før Sneen faldt. Kun fra meget faa Egne meddeles det at Hveden intet fejlede; saaledes fra Avernakø: „Hveden stod overalt her paa Øen særlig godt; Aaret 1901 var i alle Maader et frugtbart Aar, gennemgaaende har der næppe i Mands Minde været saa god en Avl her paa Øen". Af Udtalelser som bringer et og andet nyt Moment til Forstaaelse af Spørgsmaalet, kan anføres følgende, som alle stammer fra Fyn: „Barfrost med stærk Blæst fra Nord i Januar; de Hvedemarker, som laa i Læ af Skove og Bakker for Nordvinden stod sig bedst" (Klingstrup). „Hvor Egnens gamle Hvede blev benyttet, holdt den sig ret godt, hvor Saasæden var fornyet i de sidste 4—5 Aar holdt den sig sjelden" (Tybrind). „Den strenge Vinter, der begyndte 30. Decbr. 1900 og varede til 27. Febr. næste Aar, og en Rimtaage der var saa stærk og varig at den knækkede Telegrafstænger og anrettede Skade i Skove og Haver, lagde sig som et fast Dække over Vintersædmarkerne; alle ny indførte Hvedesorter gik bort, den akklimatiserede holdt sig nogenlunde" (Mariendal). „Stærk Barfrost med Rim i Januar for den stærke Hvedes Vedkommende; svagere Hvede taalte denne Barfrost bedre, men led af senere afvexlende Frost og Tø" (Klarskov). Endelig skal nævnes, at fra 5 forskellige Egne erklæres at Hveden der først led Skade af Foraarsfrosten i Slutningen af Marts*).

*) Fra mange Egne af Tyskland lyder lignende Klager over Vintersædens Ødelæggelse af Frost i forrige Vinter (1900—1901). Der foreligger bl. a. en Beretning herom i Sorauer's Zeitschr. f. Pflanzenkrankh. XI Bd. S. 355, hvori det hedder at det tyske Landhusholdnings-Selskab havde udsendt Spørgsmaal til Landmænd trindt omkring i Tyskland, for at erfare hvilke Sorter af Vintersæd der havde staaet sig bedst og under hvilke Forhold der var sket størst Skade. Hvor der ikke laa Sne led Hveden især af den pludselige, strenge Frost fra 1. til 20. Januar 1901, medens Rugen især led Skade af Martsfrosten og udtørrende Østenvind. Vinterbyg gik mange Steder fuldstændig til Grunde. Af Hvede led de engelske Sorter mest; de frøs bort over-

Om andre ydre fysiske Forhold, som har foraarsaget Skade paa Sæden, er der kun meget lidt at meddele. Da der i betimelig Tid faldt megen Regn gjorde den langvarige varme og tørre Sommmer næppe Skade for Kornarternes Vedkommende. Fra et Hagelskadeselskab modtog jeg Rugaks for at undersøge om Skaden paa disse hidrørte fra Hagel; det viste sig dog tydeligt at det var Insektskade.

Af indsendte Forespørgsler angaaende Svampeangreb paa Kornarterne har jeg kun modtaget en halv Snes. Fra tre Egne i Jylland har jeg modtaget Havreprøver, som var stærkt angreben af Sortrust, et enkelt Sted tillige af Kronrust paa Bladene. Fra et af disse Steder hedder det at der findes en Berberisbusk i Meddelerens Have — det undrer mig at en Landmand vil dyrke Berberis. Fra en anden Meddeler hedder det at der absolut ikke finder Berberisbuske nærmere end en halv Mil, og at alle de smaa opdyrkede Pletter paa Heden mellem Viborg og Herning midt i August var befængte med Sortrust, skønt der ikke fandtes nogensomhelst Buskvæxter i Nærheden. — Fra 4 Egne modtog jeg i Juni og Begyndelsen af Juli Byg- og Havreplanter, som var angreben af Bladpletsyge (*Helminthosporiose)*. Fra et enkelt Sted modtog jeg Prøver af Chevalier-Byg, hvoraf „en uhyggelig Mængde var bleven tvangsmodnet"; der fandtes Sortprik (*Leptosphaeria Tritici)* i Bladene.

De Meddelelser om Svampeangreb paa Kornarterne, der findes i de tilbagesendte Spørgeskemaer, angaar næsten alene Brand og Rust. Angaaende Brand i Havre findes Meddelelser fra 33 Egne i alle Landsdele, fra Lolland dog kun fra ét Sted, hvor det hedder: „Lidt Brand i Havren". Af de enkelte Udtalelser skal nævnes fra Viborg: „Den graa Havre i høj Grad angrebet af Brand". Ullerslev: „Brand i Havren hvor den ikke har været behandlet med varmt Vand eller Bejse". Malling:

alt, hvor der ikke var tilstrækkelig Sne. Som de mest vinterfaste Sorter angives: Kostrømer, Sandhvede, Dividende, Altmärker og Mecklenburger Landhvede. Af engelske Sorter har Topp-Squarehead tildels overvintret godt, og man haaber i denne Hvedesort at have et yderst værdifuldt Grundlag for Udviklingen af en for tyske Forhold passende, yderig og tillige vinterfast Hvede. J. Kühn nævne endvidere som anbefalelige: Beselers og Cimbals Squarehead samt Rimpaus „Eppweizen".

„Hvor Sædekornet ikke var bejset var der megen Brand i Havren“. Struer: „Hvor Sæden ikke var bejset, var der megen Brand, særlig i Ligowo-Havren“. — Om Brand i Byg er der indløbet flere Meddelelser end sædvanlig, nemlig fra tyve Egne, i Regelen uden at gøre Forskel paa Nøgen og Dækket Brand. Paa de fleste Steder synes dog Brand i Byg ikke at være optraadt synderlig anderledes end den plejer, men fra et Par Steder hedder dog at der fandtes „meget betydelig Brand i Bygget“. — Brand i Hvede (Sommerhvede) nævnes kun fra 2 Steder, og Brand i Rug, der som bekendt sædvanlig overses af Landmanden, skønt den findes alle Vegne, omtales kun fra et eneste Sted i Vendsyssel. — Det værste Svampeangreb paa Sæden var i 1901 sikkert Rust paa Havre, hvormed i de allerfleste Tilfælde menes Sortrust (Berberisrust, *Puccinia graminis)*; kun fra et Par Steder nævnes udtrykkelig Kronrust (Vrietornsrust, *Puccinia coronifera)*. I ikke mindre end 49 af de modtagne Skemaer findes mere eller mindre stærke Klager over Havrerusten, medens der i Aaret 1900 kun indløb 13 Meddelelser om tilmed svagere Angreb. De allerfleste Angivelser om Rust paa Havre hidrører fra Jylland, nemlig 38, medens 7 stammer fra Sjælland og 1 fra hver af følgende Landsdele: Fyn, Lolland, Falster, Bornholm. Forsaavidt der i de indløbne Meddelelser er føjet nogen nærmere Forklaring til selve Kendsgerningen, er det næsten altid den, at det er den sildig saaede Havre og den i Kærjord og Grønjord saaede Havre, der særlig led af Sortrust. Af Udtalelserne skal nævnes følgende: Skals „Den paa fugtige Jorder sildig saaede Havre led en Del af Rust“. Mors „Havre led meget af Rust, særlig den sidst saaede“. Skive „Havren ualmindelig stærkt rustbefængt paa hele Egnen og særlig paa lavt liggende Jorder“. Holstebro „Havren blev helt ødelagt af Rust“. Viborg „Havren var fuld af Rust, baade Kærne og Straa“. Duelund „Stærke Angreb af Berberisrust paa Havre; Angrebet kom pludselig frem i Løbet af et Par Dage; en Mark, som var omtrent ren for Rust den 11. August, var bleven sort den 14. August“. Ormstrup „Baade Sortrust og Kronrust paa Havren; Rustsvampe er Havrens værste Fjende, der har hærget Egnen her og mange Steder i Jylland forfærdeligt; Oplysning om denne Rust's Bekæmpelse er den vigtigste for Landbruget, vigtigere end alle Skattelove“. Hammel

„Havren var her meget stærkt angreben at Rust, jeg tror ikke at der fandtes et Stykke der var helt fri". Grenaa „Havren har lidt ganske overordentlig af Rust og er af den Grund modnet for tidlig; den blev i Løbet af nogle Dage helt hvid, som om den havde faaet Frost, og Kærnen blev lys, tynd og let; silde saaet Havre led mest". Skjern „Havren led overordentlig af Rust". Give „Stærk Rustangreb paa den senest saaede Sæd; i Løbet af faa Dage sank Straaene helt til Jorden". Kun fra Hessel omtales Vrietornsrust som ret stærkt optrædende paa Havre. For Øernes Vedkommende skal kun nævnes en Udtalelse fra Stevns „Her er Havren altid stærkt plaget af Rust, som forringer det aarlige Udbytte med 2—8 Fold. — For de andre Kornarters Vedkommende nævnes Rust kun rent lejlighedsvis, som et ganske underordnet Onde, saaledes paa Byg og Rug fra 3 Steder.

I Anledning af de stærke Klager over Rust, særlig Sortrust, paa Sæden blev der paa de uddelte Skemaer stillet et Spørgsmaal om, hvorvidt der i det sidste Aar var bleven ryddet Berberisbuske paa Egnen. Som Svar herpaa kom et kategorisk „Nej" fra 168 Indsendere, uden nærmere Tilføjelse om hvorvidt der fandtes Berberisser; 30 lod Spørgsmaalet ubesvaret. Fra 15 Egne hedder det dog at der findes Berberisser, om end sjeldent eller „nogle faa Buske", dog meddeles fra et enkelt Sted „Der findes sikkert mange af dem heromkring", og fra et andet Sted „Et lille Stykke Land led megen Skade af Rust fra en Berberisbusk, som en Nabo havde plantet i sin Have". Fra 5 Steder angives at Berberisser i de senere Aar er udryddede der i Egnen. Fra 7 Steder hedder det at der paa Egnen findes ingen Berberisser, dog sædvanlig med Tilføjelse „saa vidt vides". At Landmanden ikke alle Vegne kender Berberissen synes ogsaa at fremgaa af forskellige Svar, f. Ex. „Her paa Egnen findes næppe i Havren nogen Berberisbuske", ligesom ogsaa af den Omstændighed, at i flere af de Egne, hvor det udtrykkelig hedder at der ingen Berberisser findes, har jeg selv set adskillige af dem, og det er vist faa Egne af Landet, hvor der ikke i Haver, paa Kirkegaarde, Jæsnbanestationer o. lign. St. findes plantet Berberisbuske. Det er en almindelig Tro at de rødbladede Berberisser er uskadelige for Sæden; men det er fuldstændig Vildfarelse, idet de lige saa hyppigt som den almindelige Berberis er forsynet

med Skaalrust, og det samme er Tilfældet med alle andre Arter Berberis, som plantes i Haver, i alt Fald med Undtagelse af af nogle med læderagtige Blade forsynede. At Udryddelsen af Berberis ligefrem modarbejdes haves ogsaa Exempler paa; det meddeles saaledes fra en Egn i Jylland, at en Mand, hvis Ord i denne Sag tillægges Betydning „ved enhver given Lejlighed fortæller at Berberissen er uden Betydning for Rusten“. Det kan jo ganske vist synes underlig, at Sortrusten kan optræde saa heftigt paa Havren, som iaar har været Tilfældet i Jylland, paa Steder hvor der efter Sigende ikke findes nogen Berberis i en halv Mils Afstand, hvad der maaske ogsaa er rigtigt; men man maa huske paa, at selv om Berberis-Skaalrustsporer ikke føres ret langt bort af Vinden, vil der dog altid findes en Havremark eller anden Kornmark eller Græsmark i Nærheden, hvor Svampens første Generation af Uredo eller Sommersporer udvikler sig i mangfoldig Gange større Mængde og spreder sig videre over store Strækninger; efter en halv Snes Dages Forløb er der opstaaet en anden Generation af Uredo paa Tusinder Gange saa mange Planter, hvilket kan gentage sig flere Gange, saa at Svampen til den Tid, hvor den viser sig farligst, i Begyndelsen af August, let kan være naaet en halv Milsvej eller længer, navnlig i den fremherskende Vindretning. At to Havremarker ved Siden af hinanden kan vise sig meget forskellig angrebne af Sortrusten ved samme Tidspunkt forklares dels ved at en lavere og fugtigere Beliggenhed yder bedre Betingelser for Rustens Trivsel, dels ved den Omstændighed at jo sildigere Havren er saaet eller i alt Fald kommen frem, des lettere bliver den angreben, endelig paa Grund af at de forskellige Havresorter yder forskellig Modstandsevne mod Rustangreb; nogle angribes let og hurtigt, andre først paa et senere Udviklingstrin, muligvis hidrørende fra at der skal være opnaaet en vis Svækkelsestilstand før Snyltesvampen kan faa Fodfæste. Da det er sandsynligt, at Modtageligheden for Rusten er arvelig, maa det ubetinget tilraades at erhverve Saasæd af ikke rustangrebne Havremarker, endvidere at foretage Udsæden saa tidlig som mulig og fremdeles staa paa Krigsfod lige over for Berberissen.

De øvrige Sygdomme hos Kornarterne, foraarsagede af Snyltesvampe, hvorom der gives Meddelelser i Skemaerne, er

ganske forsvindende mod Brand og Rust. Saaledes er Stribesyge hos Byg og Helminthosporiose hos Byg kun nævnte hver af to Indsendere, Meldröjer i Rug, Sortprik hos Byg og Helminthosporiose hos Havre kun hver fra 1 Indsender af Skemaer. Men de Sygdomme, som fremkaldes af flere af disse Svampe, undgaar ogsaa langt lettere Landmandens Opmærksomhed end Brand og Rust; jeg kan saaledes af egen Erfaring sige, at Stribesyge og Helminthosporiose optraadte mange Steder i forrige Aar.

Fodergræsser og Bælgplanter.

Angaaende Sygdomme hos disse Planter har jeg i det forløbne Aar kun faaet meget faa Henvendelser. Jeg har modtaget sygt Materiale af Græs og Kløver, som var angreben af Sneskimmel. Af Rundbælg har jeg fra et Par Steder (Vendsyssel og Fyn) modtaget Prøver, som var angrebne, det ene Sted af Rust og *Sphaerella Vulnerariae*, det andet af Rust og Knoldbægersvamp. Ogsaa syge Rødkløverplanter, har jeg faaet tilsendt fra flere Steder, dels angrebne af Rust og Meldug, dels af Knoldbægersvamp; amerikansk Rødkløver besat med Meldug og Alsikekløver med Rust.

En Snyltesvamp paa Hvidkløver, som jeg omtalte i min Beretning om Sygdomme i 1898 og kaldte *Sphaerulina Trifolii*, optræder som man kunde vente det ogsaa i Udlandet; jeg modtog saaledes fra Hr. Diedicke i Erfurt nogle syge Hvidkløverplanter, der viste sig at være angreben af den samme Svamp. Ogsaa den af mig i Beretninger for 1896 og 1899 omtalte *Gloeosporium Trifolii*, som tidligere kun har været kendt fra N.-Amerika, viser sig nu ogsaa at optræde andensteds i Europa, i alt Fald i Tyskland*).

*) I et nylig udkommen Hefte af „Zeitsch. f. Pflanzenkrankheiten“ XI. Bd. S. 193 findes en Artikel „Der Stengelbrenner (Anthrocose) des Klees“ af Prof. Dr. Mehner, hvori omtales en ny Sygdom, som i Sommer 1901 er optraadt mange Steder i Tyskland og har anrettet betydelig Skade for Kløverdyrkningen, i nogle Tilfælde dræbt 25—30 pCt. af Planterne. Sygdommen siges at skyldes Gloeosporium Trifolii, hvad jeg ogsaa kan bekræfte af modtagne Exemplarer; men naar det hedder at den hidtil kun har været kendt i Amerika, da er dette ikke rigtigt, da jeg allerede i 1895 konstaterede dens Forekomst her i Landet og udtalte den samme Formodning som Dr. Mehner nu nævner, at den er indført til os med Frø af Amerikansk Kløver.

Heller ikke de udsendte Spørgsmaal om Sygdomme hos Kløver og Græs gav synderlig Resultat i de indløbne Besvarelser. Meldug paa Kløver i den tørre Tid, dog uden større Betydning, angives fra 4 Egne. — Kløverens Bægersvamp nævnes fra en halv Snes Egne som optrædende i Kløvermarken, fra et Par Steder meget stærkt, nemlig Taastrup „Min Kløvermark ødelagt af Bægersvamp, hvilket har været Tilfældet i mange Aar,“ Holte „Kløverens Bægersvamp hærgede flere Marker meget stærkt“; fra Sæby hedder det „Jeg fik Frø fra 2 Forretninger f. A.; Kløveren fra den ene var lovet som udmærket og var meget dyrere; den stod ogsaa langt bedre om Efteraaret, men det viste sig at der var 50 pCt. amerikansk Frø deri, og hver eneste Plante af disse gik bort om Vinteren af Bægersvamp“. Kløversilke er kun angivet som optrædende fra en enkelt Egn (Næstved). — Som beroende paa en Misforstaaelse skal nævnes at en Indsender skriver: „Rødkløver gik helt bort i Vinteren 1900—1901; nu i Foraaret 1902 agter jeg at saa den halve Udlægsmark med amerikansk (kanadisk) Rødkløverfrø, da den jo er mere haardfør“.

Fra tre Egne (Lolland og Fyn) meddeles at Italiensk Rajgræs frøs bort forrige Vinter ligesom Hveden. Fra Slangerup-Egnen klages over Brand i Græsfrø, som formodentlig har været Hejrebrand.

Den i de senere Aar, efter at man har begyndt at udrydde eller ophøre med at dyrke Cypres-Vortemælk, sjældnere Ærterust *(Uromyces Pisi)* fandt jeg et Par Steder optrædende i Mængde paa Markærter paa Møen; i Nærheden fandtes ogsaa Exemplarer, som det synes vildtvoxende, af Cypres-Vortemælk, uden at der dog paa disse saas Spor af Skaalrust. Esparsette, der trives saa godt paa de kridtholdige Jorder i den sydlige Del af Høje-Møen, at den flere Steder har forvildet sig i større Mængde ind paa udyrkede Partier, fandt jeg flere Steder angreben paa Stængelen af en hidtil ukendt Snyltesvamp: *Ascochyta Onobrychidis*, som foraarsagede, at alle Bladene paa de angrebne Skud visnede. Paa Lyngby Forsøgsstation bemærkede jeg en anden Sygdom hos Esparsette, foraarsaget af Snyltesvampen *Ramularia Onobrychidis.*

Rodfrugter.

De til Undersøgelse indsendte syge Rodfrugter har i flere

Tilfælde ved Modtagelsen været saa skimlede (af Raadsvampe) og henraadnende, at det har været aldeles umuligt at bedømme Aarsagen til Sygdommen. I Anledning af den i forrige Beretning omtalte farlige Bakteriose hos Beder, som havde vist sig et enkelt Sted i Nordsjælland, udsendtes gennem Landbrugspressen en Opfordring til at indsende Meddelelse om, hvorvidt en saadan Sygdom var bemærket andre Steder her i Landet. Heldigvis synes den hidtil ikke at være videre udbredt, idet jeg kun fra en Gaard i Grenaa-Egnen har faaet Meddelelse om en Sygdom i Roemarken, særlig paa Barresroer, som menes at være Bedens Bakteriose, da den stemmer med den givne Beskrivelse. „Sygdommen begyndte i første Halvdel af Juni, men optraadte kun paa højere liggende, sandmuldede Jorder, ikke paa Mosejorder; der har trods energiske Undersøgelse ikke været Spor af Sygdommen at opdage andre Steder i hele Egnen". — Af Foderbeder (Runkelroer) har jeg iøvrigt fra enkelte Steder faaet sendt Materiale angrebet af Rust *(Uromyces Betae)*, med Spørgsmaal om den havde at gøre med Berberis; af Rodfiltsvamp *(Rhizoctonia violacea)* paa unge Kimplanter og af *Ramularia Betae*, som jeg ogsaa selv har set optræde mange Steder paa Runkelroemarker. Fra 3 Egne paa Fyn og Lolland har jeg modtaget Prøver af Sukkerroer og Foderroer, som var stærkt angrebne af Bedens Branddug *(Sporidesmium putrefaciens)*; navnlig fra Ebberup i Fyn fik jeg en meget udførlig Beskrivelse af Sygdommens Optræden, der i de sidste 3 Aar havde voldt store Tab for Meddeleren, der kun fik under halvt Udbytte af Roemarken af denne Grund; det var særlig paa hans gode, skøre, sandmuldede og gødningsrige Jord at Roerne led af Sygdommen, medens denne ellers kun optraadte sporadisk paa Roemarker i Omegnen; paa stærkt lerede Jorder optraadte Sygdommen ikke eller kun svagt. — Fra Djursland modtog jeg nogle Turnips, som var angrebne af Slimskimmel *(Fusarium Brassicae)*, der kun optraadte paa et Parti af Marken, der blev tilsaaet med Frø fra en anden Leverandør end den sædvanlige; det er sandsynligt at denne Skimmel ofte føres med Frøet. — Af Kaalroer fik jeg fra Laven i Jylland tilsendt Exemplarer, som var angrebne af Kaalbrok, og fra tre andre jydske Egne misdannede, værdiløse Roer, som maatte henføres til Begrebet „Bastardknolde".

Flere af de Sygdomme hos Runkelroer, som er beskrevne i de modtagne Skemaer, er det ikke muligt at tyde med Sikkerhed; nogle af dem skyldes dog sandsynligvis Bedens Branddug. Fra et Par Egne angives Bladskimmel og fra et Par andre Steder Rust som optrædende ret skadeligt. Fra V. Hassing hedder det at Rodfiltsvampen umuliggør Runkelroedyrkningen der paa Egnen, og fra Asdal at der fandtes ualmindelig mange Stokløbere. — Kaalbroksvampen *(Plasmodiophora Brassicae)* raser fremdeles i Jylland paa Turnips og Kaalroer. Paa Turnips er den angivet fra 11 og paa Kaalroer fra 9 Egne. Af særlige Udtalelser skal nævnes: Asdal „Kaalbrok i højere Grad paa Turnips end sædvanlig; tørre Perioder med Standsning i Væxten synes at begunstige denne Sygdom, saaledes i 1899 og 1901“. Lemvig „Kaalbrok er ved at umuliggøre Dyrkningen baade af Turnips og af Kaalroer, hvor et stort Areal har været dyrket en Del Aar“. Varde „Kaalbroksvampen har nu naaet næsten alle Turnips- og Kaalroemarker; de runde og faste Former af Turnips synes mest modstandsdygtige“. De Midler der bør anvendes mod denne farlige Sygdom har jeg oftere havt Lejlighed til at omtale; jeg skal dog atter navnlig erindre om det Middel, der andre Steder har vist saa god Virkning, men som jeg ikke ved af er prøvet her, nemlig at udsaa brændt Kalk (mindst 10 Tdr. pr. Pd. Land) paa Jord der har været angrebet af Sygdommen og hvor man vil dyrke Turnips eller Kaalroer. — Som man kunde vente i et varmt og tørt Aar optraadte Meldug stærkt paa Turnips og Kaalroer, selvfølgelig især i Jylland, hvor disse Planter dyrkes i størst Mængde. — Nogle Svampeangreb paa Turnips og Kaalroer, hvoraf der er givet Beskrivelse i de modtagne Skemaer, synes at tyde paa Kaalbakteriose, idet Roerne tilsidst blev hule.

Hvad angaar Sygdomme hos Kartofler foreligger ikke meget Materiale. Jeg har fra Jylland faaet sendt Knolde som var angrebne af Knoldbakteriose, saa at omtrent 50 pCt. af Avlen efter indførte skotske Læggekartofler var syge. Fra Holstebroegnen modtog jeg Kartoffeltoppe, som viste sig ødelagte af Stængelbakteriose; Angrebet var begyndt strax efter at Kartoffeltoppen var skudt frem og vedblev at brede sig, saa at Toppen visnede pletvis over Marken; det var især

Richters Imperator der angrebes. Fra Sjælland har jeg modtaget Kartofler, som var angrebne af *Rhizoctonia Solani.* Af de 225 modtagne Skemaer er Sygdomme hos Kartofler (bortset fra Insektskade) kun nævnt i 21, i Resten staar paagældende Rubrik blank eller udfyldt med et „nej“. Der synes saaledes ikke at have været megen Sygdom hos Kartoflerne i 1901, og i adskillige af de 21 Tilfælde, hvor Sygdom overhovedet er omtalt, hedder det „Ikke megen Sygdom“ eller „noget syge“ eller „enkelte syge“, sædvanlig med Tilføjelse „undtagen Magnum bonum“. Fra nogle Egne hedder det, at der ved Optagningen viste sig enkelte syge, men om det hidhørte fra Kartoffelskimmel eller Knoldbakteriose er det ikke mulig at afgøre. Flere Meddelelser om Kartoffelsygdom i Holstebro-Egnen tyder paa at det var Stængelbakteriose der her huserede. Fra et Par Steder klages over at Kartoflerne var skurvede ved Optagningen. Naar det fra et Sted i Jylland hedder at „der viste sig Rust baade paa Top og Knolde af Kartofler“, da er det ikke mulig at tyde hvad hermed menes. Kun fra Rosvang hedder det at den almindelige Kartoffelsygdom optraadte i høj Grad.

Insektangreb o. lign.

En Del af det Materiale af syge Planter, som har været indsendt til Undersøgelse, viste sig at være angreben af Insekter*). Hyppigst har jeg modtaget Havreplanter angreben af Fritfluer, nemlig fra 9 Steder (Fyn 3, Sjælland 2, Lolland 2, Falster 1, Jylland 1); paa et Par af disse Steder fik jeg Lejlighed til selv at besøge Markerne og undersøge Forholdene. Fra flere Steder hedder det at den tidligst saaede Havre har været fri for Angreb, medens en senere tilsaaet Mark paa samme Gaard har været fuld af Fritflueangreb paa den unge Sæd. Paa en af disse Gaarde vilde Ejeren ophøre at dyrke Havre i en hel Rotation. Desværre angriber Fritfluen ogsaa, om end i ringere Grad, andre Kornarter; jeg fik sidste Sommer fra to Steder tilsendt Bygax, som var stærkt medtagen af Fritfluer, saa at der fandtes indtil 17 ødelagte Korn i samme Ax.

*) For Bestemmelsen af nogle af disse skylder jeg Tak til Lektor, Dr. J. E. V. Boas og Fru Magister Sofie Rostrup.

Endvidere har jeg modtaget Havreplanter, hvis Rodtrævler var besatte med Roeaal *(Heterodera Schachtii)*, Bygplanter angrebne af Hvedemyg i Axene, Hvedeax med Larver af Kvikuglen *(Hadena brasilinea)*, Knoporme fra flere Roemarker, Turnips og Kaalroer angrebne af Kaalmøl *(Plutella cruciferarum))*, Fløjlsorme *(Athalia spinarum)*, Smælderlarver, Kaalfluelarver *(Anthomyia Brassicae)*, Glimmerbøssen *(Meligethes aeneus)*, Gulerødder angrebne af Gulerodsfluen. Fra Gaardbogaard fik jeg tilsendt Gaasebiller *(Phyllopertha horticola)*, som havde forvoldt en Del Skade paa Græs- og Udlægsmarkerne.

I de Meddelelser som findes i de modtagne Skemaer angives ogsaa en Del Insektangreb eller hvad der regnes herhen. I mange Tilfælde nævnes kun i Almindelighed at der er sket Ødelæggelser af „Orme“ eller Larver, uden at det er mulig at slutte sig til, hvad der hermed er ment.

For Kornarternes Vedkommende er det næsten udelukkende Havre der er omtalt som Genstand for saadanne Angreb. Ikke mindre end 29 Indsendere (Fyn 10, Jylland, Lolland, Falster hver 5, Sjælland 3, Møen 1) klager over mere eller mindre stærke Angreb af Fritfluen, nogle dog med Tilføjelse af at det „antagelig“ var denne der havde forvoldt Skaden. Af disse Udtalelser skal anføres nogle Exempler, saaledes fra Sydfyn: „Fritfluen har mange Steder tyndet Havren meget slemt; sidst i September fandtes den ogsaa i de unge Hvede- og Rugspirer“; fra Midtfyn: „Fritfluen har her foraarsaget en temmelig værdiløs Havremark, som gav 7 Fold i Stedet for 20 Fold meget let Havre af ringe Værdi; nogle Td. Ld. som blev saaet 3 Uger tidligere gav 18 Fold“; fra Nordfyn: „Blandsæd var hjemsøgt af et meget stærkt Anfald af Fritfluen“; Lolland: „Stærkt Angreb af Fritfluen i Havren, som i høj Grad forringede Udbyttet“; Falster: „Fritfluen gjorde megen Skade i Havremarker, især de silde saaede“; Nordsjælland: „Temmelig stærke Fritflueangreb paa sildig saaet Havre“. — Næst efter Fritfluen er det „Havreaal“ som hyppigst omtales, nemlig fra 20 Steder (Sjælland 7, Fyn 5, Lolland 4, Jylland 3, Samsø 1), men dog ret hyppigt kun som en Formodning om, at det er denne der har været paa Færde. Med „Havreaal“ menes jo vistnok altid den under Navnet *Heterodera Schachtii* bekendte Nematode, der tydeligst viser sig som smaa hvide, sandkornlignende Legemer paa Rodtrævlerne.

Det hedder fra Stevns: „Jeg kan ikke saa Havre efter Byg for Nematodernes Skyld, derimod optræder de ikke i Grønjordshavre; jeg har tabt mange tusinde Kroner paa min Havremark de første Aar de meldte sig og vi ikke vidste Grunden". — Endvidere er Smælderlarver nævnt som optrædende skadelig i Havren fra 6 Egne paa Sjælland og i Jylland, f. Ex. fra Lemvig „Smælderlarver er i Tiltagende og en ret alvorlig Plage". Fra Troldhede i Jylland nævnes et meget stærkt Angreb af Stankelbenlarver i Vaarsæden.

Beder (Runkelroer og Sukkerroer) nævnes som angrebne af Oldenborrelarver fra 18 Egne (Fyn 12, Sjælland, Lolland, Jylland hver 2); fra flere af disse og enkelte andre Steder angives ogsaa Oldenborreskade paa Korn, især Havre, og andre Kulturplanter; fra en Egn i Sjælland meddeles at de flere Steder har ødelagt Trediedelen til Halvdelen af Runkelroerne. Fra nogle faa Egne fremhæves den Skade som Gaasebiller, Knoporme, Smælderlarver og Bladlus har forvoldt Runkelroer. Fra Bellinge paa Falster hedder det: „Af 16 Td. Ld. Sukkerroer var de 10 Td. Ld. i høj Grad ødelagte af Smælderlarver og til Dels af Knoporme; Arealer paa indtil $^1/_2$ Td. Ld. fuldstændig raserede". Marienborg paa Møen: „Sukkerroer blev afbidt i Jordskorpen, lige efter Udtyndingen, af Smælderlarver; i en Mark paa 32 Td. Ld. blev 8 Td. Ld. fuldstændig raseret for Roer og andre Planter".

Angaaende Turnips og Kaalroer hedder det fra mange Egne at Bladene bleve afribbede af Orme og at Roerne blev gennemhullede af Larver; kun fra enkelte Steder nævnes det at være Kaalorme paa Bladene og Knoporme eller Smælderlarver i Roerne. Fra et enkelt Sted nævnes „Turnipshvepsen" (formodentlig *Athalia spinarum)* og et andet Sted Kaaltægen *(Strachia oleracea)* som optrædende i større Mængde. Jordlopper optraadte i Mængde baade paa Turnips og Kaalroer, saaledes angivet fra 11 Egne i Jylland og 9 Egne fra Øerne, f. Ex. fra Sæbyegnen „Jordlopper ødelagde flere Steder første Sæd, saa at der maatte saas om"; Svendborgegnen „Jordlopper var haarde Gæster en Tid baade paa Turnips og Kaalroer"; Slagelsesegnen „Sent saaede Turnips angrebes stærkt af Jordlopper, saa at de den 1. August var usædvanlig smaa, men det varme og solrige Efteraar og den lange Voxetid bevirkede at Turnipshøsten endda blev god".

Endnu skal anføres følgende Meddelelse: „Paa Aamoseengene (Sjælland), der udgør et stort sammenhængende Engareal af 700—800 Td. Ld. af meget forskellig Kvalitet, er der forefundet stærke Angreb af Insektlarver, som formenes at være *Dascillus cervinus.*

Ukrudtsplanternes Optræden i 1901.

Af modtagne Henvendelser angaaende Ukrudtets Bekæmpelse samt af de til Bestemmelse indsendte Ukrudtsplanter er der kun et Par som giver Anledning til Omtale her. Jeg modtog saaledes fra 3 forskellige Indsendere i Sydfyn Exemplarer af en amerikansk Ukrudtsplante af Natskadefamilien: *Solanum rostratum*, som bliver 1 à 2′ høj, har fjerlappede Blade, livlig gule Blomster og er overalt beklædt med lange, spidse, gule Torne. Den har i de sidste Aar bredt sig en Del som Ukrudt i Svendborgegnen paa dyrket Mark, bl. a. i Kartoffelagre, og da den i Tyskland paa sine Steder skal være bleven et besværligt Ukrudt i de senere Aar, er der Grund til at søge dens Udbredelse standset. Den har hjemme i Nord-Amerika, hvor den blandt andet er bleven en Del omtalt paa Grund af, at den skal være den oprindelige Næringsplante for den berygtede Koloradobille, som derefter har kastet sig over Kartoffelplanten. En anden Amerikaner, *Ambrosia trifida*, optraadte sidste Sommer i større Antal i en Hvedemark paa Lolland. I Decbr. fik jeg fra Kbhvn.s Frihavns-Aktieselskab tilsendt nogle Brudstykker af Plantedele, som fandtes i nordamerikansk Hvede, særlig i Afskibningerne fra Baltimore, og som gav Melet en meget stærk, gennemtrængende Lugt, „hvorfor Hvede inficeret men dette Ukrudtsfrø, skyes af Møllerne". Det viste sig at være Bulbiller af Smaaløg, som findes i Hovedet af flere Arter *Allium*, og lignede meget de som findes hos vor indenlandske Vild Løg.

Af de 225 modtagne Meddelelser fra Landmænd angaaende Ukrudtets Optræden i 1901 er der nævnt bestemte Arter af Ukrudtsplanter i Vintersæden fra 81 Egne, i Vaarsæden fra 191 Egne og i Græsmarken fra 134 Egne.

Vintersæden var som sædvanlig mindst besværet med Ukrudt. Hyppigst angives Klinte, nemlig fra 27 Egne (Jyl-

land 12, Fyn 8, Sjælland 5, Lolland 2); Kornblomst fra 15 Egne (Sjælland 5, Fyn 5, Bornholm 2, Lolland, Falster, Læsø hver 1); Hejre fra 15 Egne (Jylland 14, Sjælland 1); Tidsel fra 11 Egne (Jylland 7, Sjælland 2, Fyn 1, Lolland 1); Valmue fra 7 Egne (Fyn 3, Lolland 2, Falster 1, Jylland 1); Lugtløs Kamille fra 7 Fgne (Fyn 3, Jylland 3, Lolland 1); Snerle fra 6 Egne (Sjælland 5, Fyn 1); følgende er kun nævnt fra en eller to Egne: Agerrævehale, Kvik og Margeritter (Lolland), Følfod og Agerkaal (Sjælland), Agermynte, Hønsetarm (Fyn), Fuglegræs, Skjaller, Rødtop, Røllike, Brandbæger (Jylland); med sidstnævnte menes formodentlig *Senecio vernalis*.

Vaarsæden var som sædvanlig mest plaget af Ukrudt. De gule Korsblomster (Agerkaal, Agersennep og Kiddike) angives stærkt fremherskende fra 118 Egne (Jylland 49, Sjælland 30, Fyn 14, Lolland 13, Falster 5, Møen og Bornholm 2, Samsø, Ærø, Avernakø 1); Tidsler fra 110 Egne (Sjælland 39, Jylland 32, Fyn 22, Lolland 6, Falster 3, Langeland og Møen 2, Bornholm, Samsø, Ærø, Avernakø 1); Følfod fra 21 Egne (Jylland 12, Sjælland 5, Fyn 2, Lolland og Falster 1): Pileurt 12 (alle fra Jylland); Gaasefod (Melde) 11 (Jylland 10, Fyn 1); Svinemælk 8 (Jylland 4, Sjælland 3, Fyn 1); Spergel 6 (alle fra Jylland); Snerle 5 (Sjælland 3, Fyn og Lolland 1); Gul Oxeøje 5 (Fyn 2, Sjælland, Lolland, Bornholm 1); Skræppe (indbefattet Rødknæ) 5 (Jylland 4, Sjælland 1); Kamille 4 (Fyn 3, Jylland 1); Kvik 4 (Jylland 3, Sjælland 1); følgende kun nævnt fra en enkelt Egn: Padderokke (Fyn), Knavel (Jylland), Hønsetarm (Jylland), Mynte (Jylland), Skabiose (Jylland), Brandbæger (Jylland), Knopurt (Sjælland), Bynke (Sjælland).

Græsmarken var i Hovedsagen plaget af de sædvanlige Ukrudtsplanter, nemlig Tidsler (Marktidslen) fra 41 Egne (Sjælland og Jylland hver 14, Fyn 8, Lolland 3, Falster og Ærø 1); Gulerod er nærved at komme paa Højde med Tidslen, hvad Hyppigheden af dens Optræden angaar, idet den er angivet fra 39 Egne (Sjælland 15, Jylland 9, Lolland 7, Fyn 4, Falster 2, Langeland og Samsø 1); Lugtløs Kamille og Gaaseurt tilsammen angivet fra 33 Egne (Jylland 16, Fyn 11,

Sjælland 3, Lolland, Møen, Bornholm 1); Følfod nævnes fra 22 Egne (Jylland 9, Sjælland 8, Fyn og Lolland 2, Falster 1); Hvid Oxeøje (Margeritter) i 21 Egne (Jylland 13, Sjælland 4, Lolland, Bornholm, Læsø, Avernakø 1); Skræpper (indbefattet Rødknæ) i 15 Egne (Jylland 11, Sjælland 2, Fyn og Lolland 1); Kvik i 9 Egne (Jylland 5, Sjælland og Fyn 2); Stifmoderblomst i 6 Egne (Jylland 5, Sjælland 1); Vandgrenet Ranunkel i 3 Egne (Sjælland, Møen, Falster); Padderokke i 3 Egne (Jylland 2, Fyn 1); endelig er følgende nævnte hver især fra en enkelt Egn i Jylland: Blød Hestegræs, Fuglegræs-Fladstjerne, Vinterkarse, Rødtop, Slangehoved, Oxetunge, Lancetbladet Vejbred, Mælkebøtte, Kornblomst, Tusindfryd („Hvidgæs").

Som Resultat af Meddelelserne fra de forskellige Egne synes at fremgaa, at Aaret 1901 ikke har været et særligt Ukrudtsaar. Det hedder endog fra Bornholm: „Der har aldrig i min Tid været saa lidt Ukrudt som iaar, Sæden tog strax Overhaand". Paa de smaa Hvedearealer, som ikke blev nedpløjede, men dog var tynde, optraadte paa Steder en Mængde Ukrudt, særlig Valmuer. Fra et Sted i Jylland meddeles at Følfod viste sig hvor der blev pløjet for dybt med de nye amerikanske Plove.

Paa Spørgsmaalet „Har der i det sidste Aar været prøvet nye eller særlige Midler til Ukrudtets Bekæmpelse og da hvilke og med hvilket Udfald?" — er der indløbet ret fyldige Besvarelser. Som det hyppigst anvendte og efter de flestes Mening vigtigste Middel til at bekæmpe Frøukrudt, og da særlig Agerkaal og beslægtede gule Korsblomster, er Harvning med Letharve af den spirende Vaarsæd, især naar den er dybt radsaaet og i tørt Vejr. Meddelelser om en saadan Behandling af Vaarsæden er indløbet fra 57 Egne (Jylland 18, Sjælland 15, Fyn 14, Lolland 4, Falster 3, Møen 2, Langeland 1). I de allerfleste Tilfælde erklæres Resultatet at være godt, „et aldeles fortrinligt Middel til Udryddelse af Agerkaal, absolut det bedste der til Dato findes", „en Letharvning 5 à 6 Dage efter Saaningen har vist et glimrende Resultat til Bekæmpelse af Frøukrudt". Nogle anvender to Harvninger, før og efter at Spiren er kommen op, før Agerkaalen har kastet

sine Frøblade. Fra flere Steder meddeles at man med godt Resultat har anvendt at skrællepløje Sæden ned; Anvendelsen heraf maa dog formentligt være meget afhængig af Fugtighedsforholdene. Der er dog ikke fuld Enstemmighed om Foraarsbehandlingen af Vaarsæden til Bekæmpelse af Frøukrudt. Det hedder f. Ex. fra Fyn „Overharvning ikke saa virksom som Aaret forud, paa Grund af Kornets hurtige Spiring“ og fra Jylland: Lemvig „Ukrudtsharvning er lidt anvendt, med vexlende Resultat“, Skørping „Harvning af den spirende Sæd er jeg bange for, den blev prøvet for flere Aar siden, men Sæden tog Skade“, Skjern „Anvendt den saakaldte Ukrudtshavre uden store Resultater“.

Et andet meget anvendt Middel, som især gaar ud paa Bekæmpelse af Rodukrudt, er tidlig Skrælpløjning af Stubmarken efter Høst, med efterfølgende Harvning og Tromling. Meddelelserne herom stammer fra 20 Egne (Jylland 10, Fyn 5, Sjælland 3, Lolland 2) og i de fleste Tilfælde erklærer man sig tilfreds med Udfaldet. Enkelte foretrækker Harvning af Stubmarken fremfor Skrælpløjning, andre erklærer at begge Metoder giver tilfredsstillende Resultat. For at fremskynde Skrælpløjningen foreslaas endog at foretage særlig tidlig Afhugning af Kornet. Enkelte misfornøjede Røster lader sig dog høre, saaledes fra Laven „Skrælplov anvendes, men synes ikke at hjælpe, snarere at forøge Agerkaal, Knop og Tidsler“, og fra Avernakø „Man mente en Tid at Skrælpløjning skulde være særlig probat, men Ukrudtet florerede værre end nogensinde; udstrakt Roedyrkning har god Virkning, men enkelte Steder bliver man nødt til at ty til Helbrakken igen, hvad man ogsaa gerne gør, naar Hvedepriserne holder sig“.

Af andre Midler til at ødelægge Ukrudt nævnes fra flere Steder, med godt Udfald, især paa Lolland-Falster, Overbrusning med Jærnvitriolopløsning for at dræbe Agerkaalen; Lugemaskinen anvendes kun sjælden; fra enkelte Egne meddeles om Stikning, Afhugning og Oprykning af Tidsler; det hedder f. Ex. fra Havdrup „Enkelte Landmænd har begyndt Afhugning af Agertidslens Hoveder paa det Tidspunkt, da den rager op over Sæden; Resultatet har været at Tidslerne svækkes ganske betydeligt i Udvikling herved“; fra Lolland hedder det at Oprykning af Tidsler foretrækkes for Afstikning; fra Sæby

„Enkelte Steder Tophugning af Tidsler, der især hjælper naar der kommer lidt Regn til at fylde den hule Stængel, der derved raadner"; fra Taastrup „Jeg har prøvet forskellige Opløsninger, som Kobbervitriol, Jærnvitriol, stærk Salpeteropløsning m. m. for at ødelægge Agertidslen, men uden videre Resultat; jeg anser Tidslen for det besværligste Ukrudt at udrydde, hvor man ikke bruger Helbrak". Fra Fyn „Toppen af Tidsler blev afhugget med Le sidst i Maj, da jeg anser dette for mere heldig end at afstikke dem i Jordoverfladen, da de i sidste Tilfælde fremskyder flere Planter og tillige udvikler Rodnettet mere". Hvidbjærg „Mod Tidsler og Følfod har grund Pløjning, ca. 4″ to Gange om Foraaret vist gode Resultater; en Gang Pløjning hemmer nok Rodukrudtet, men fremmer i langt højere Grad Frøukrudtet, saa at dette meget let helt tager Overhaand".

Af særlige Midler, som har været anvendte mod andre Ukrudtsplanter, skal nævnes følgende: Falster „Her paa Gaarden blev kort før Høst slaaet ca. 50 Td. Ld. 1. Aars Græsmark, hvor Vild Gulerod aldeles havde taget Magten, og Afgrøden blev kørt hjem i en særlig Kampostmødding af Frygt for Frøkastning". Fra Sæbyegnen „Lugning af Vinterkarse er den eneste Maade at udrydde den paa"; Støvring „Afhugning af Hvid Oxeøje, Bortlugning af Klinte og Harvning af den opløbne Sæd som Middel til Udryddelse af den i de senere Aar saa overhaandtagende Knavel, som iøvrigt altid er mest generende efter tørre Forsomre". Bjerringbro „Jeg har gjort den Erfaring, at Frøukrudt tager meget af naar man ikke bruger animalsk, men Kunstgødning". Morsø „Ved Præmiering af Huslodder sættes megen Pris paa at Ejendommens Jord er fri for Ukrudt". Aarslev „Rødbynken blev afhugget og bortført før Frøet var modnet". Som trøstesløse Bemærkninger skal endnu anføres følgende Udtalelser fra Faaborgegnen som Svar paa det stillede Spørgsmaal „Nej, ikke engang Ukrudtets Slaaning ved Grøfter og Veje gennemføres", og fra Gjelsted i Fyn: „Nej, vi lader det gro".

Diskussion

i det kgl. danske Landhusholdningsselskab i Anledning af det ovenfor refererede Foredrag.

Direktør J. L. Jensen vilde tillade sig nogle Bemærkninger med Hensyn til Rustens Optræden paa Havren i Jylland, navnlig for at høre, hvad Dr. Rostrup mener om det, som han vil fremdrage. Saavidt Taleren erindrede, har Dr. Rostrup i de tilsvarende Foredrag, som han har holdt i tidligere Aar, meddelt, at Berberisrusten er langt mere fremtrædende i Jylland end paa Øerne, og det er vistnok ogsaa en Kendsgerning, noget, der kan betragtes som fastslaaet, men Spørgsmaalet er, hvad er Grunden dertil? Efter de ikke meget omfattende, men dog heller ikke betydningsløse Undersøgelser, som Taleren havde anstillet med Hensyn til Berberissen, troede han ikke, at Berberissen var mere udbredt i Jylland end paa Øerne, og Grunden til Berberisrustens stærke Optræden paa den jydske Havre kunde derfor ikke søges deri. Derimod havde Taleren den Opfattelse af dette Forhold, at Havren er senere paa Færde i Jylland ligesom overhovedet Kornsorternes Udvikling og Høsten er senere der end paa Øerne, og at altsaa den Tid, i hvilken Planterne er modtagelige for Rustangreb varer noget længere derovre end her paa Øerne. Ser man dernæst hen til, at medens der her paa Øerne kun fremkommer 8 Generationer af Sporer, medens der i Jylland kan fremkomme 9 à 10 Generationer, samt at den sidste Generation indeholder et langt større Antal Sporeindivider end de foregaaende — thi Sporeindividernes Antal tiltager selvfølgelig for hver Generation — vil altsaa det sent udviklede Korn blive udsat for et langt kraftigere Angreb end det tidligere modne Korn. Paa den anden Side har det ogsaa Virkning, maa man tro, med Hensyn til Skaalrustens Optræden, idet den stammer fra Slutningsresultaterne af Kornrusten. Med andre Ord: den jydske Berberis maa blive fyldig og stærkt inficeret med Skaalrust, saaledes at begge Forhold vil komme til at støtte hinanden. At der fremkommer meget mere Skaalrust, hvor Berberissen er udsat for

Kontrasmitte end ellers, kan der ikke være Tvivl om. Taleren har haft Lejlighed til at sammenligne Antallet af Skaalrusthobene paa Berberisser i sin Have og paa Berberisser paa et Dige paa Strandvejen. Det viste sig, at der, efter hvad Taleren erindrede, var flere hundrede Gange flere Skaalrusthobe paa Berberisser, der stod paa Strandvejen end paa Berberisser i hans Have. Taleren vilde nu gerne spørge Dr. Rostrup, om der kunde være noget i de fremdragne Forhold, der kunde forklare Grunden til, at Havren i Jylland saa at sige konstant er mere udsat for Rustangreb end Havren paa Øerne.

Med Hensyn til Ukrudtet vilde Taleren ogsaa gerne gøre et Par Bemærkninger. Det havde til en vis Grad undret Taleren, da der var indkommet Svar fra saamange Landbrugere paa de Spørgsmaal, Dr. Rostrup havde stillet til dem, at slet ingen i deres Besvarelser tillige havde fremdraget det Forhold, at forkultiveret Saasæd undertrykker i betydelig større Grad Ukrudtet end ikke forkultiveret Saasæd, et Forhold, der jo ogsaa har Betydning, og med Hensyn til hvilket der jo har været anstillet sammenlignende Forsøg. Endvidere er der et andet Moment, som heller ikke synes at være fremdraget i de indkomne Svarskrivelser fra Landmændene, nemlig at det er utvivlsomt, at Agerkaalen i ikke ringe Grad undertrykkes ved Hjælp af stærk kvælstofholdig Gødning, i alt Fald af Chilisalpeter. Det synes som om Kornet begunstiges langt stærkere deraf end de Korsblomstrede og altsaa faar et betydeligt Overtag, saa at de trykker Agerkaalen.

Forpagter Abel vilde spørge, om Fritfluen kan forplante sig gennem Sædekornet, og han tænkte herved nærmest paa Havren. Sidste Aar indsendte Taleren nogle Prøver af Byg, som var stærkt befængte med Fritfluer, men Taleren synes ikke, at Dr. Rostrup havde omtalt, at Fritfluen skader Bygget.

Langbrugskandidat Dorph-Petersen bemærkede, at med Hensyn til Fritfluen gaar det ligesom med Brand i Rug, at man ikke lægger Mærke til den, i alt Fald ikke i første Generation, og gjorde dernæst nogle Bemærkninger med Hensyn til enkelte andre af Dr. Rostrup fremdragne Forhold.

Dr. Rostrup kunde slutte sig til adskilligt af, hvad Direktør Jensen havde fremsat med Hensyn til de Aarsager der foranlediger, at Rust optræder saa stærkt i Jylland. Naar en Havremark er slaaet, men nogle enkelte Planter er

bleven staaende længe efter Høsten, bliver de i Regelen stærkt befængte med Sortrust — Straaene bliver kulsorte — og det hidrører fra, at de have været langt tilbage i Udvikling. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Ukrudtets Afhængighed af, om Sædekornet har været under Forkultur eller ikke, da kunde Taleren hertil svare, at Grunden til, at der ikke er kommet Oplysninger derom var, at der ikke var opstillet Spørgsmaal derom i Spørgeskemaet. En anden Gang kan der maaske være Anledning til at opstille hertil sigtende Spørgsmaal. Hvad Spørgsmaalet om Fritfluen angaar, da skulde Taleren ikke indlade sig paa nogen indgaaende Besvarelse deraf; det laa ikke nær for ham at studere dens Forhold, idet der var andre Konsulenter, der beskæftiger sig med Insektangreb; men han tvivlede ikke om, at Fritfluen kunde brede sig ved Hjælp af Udsæden, idet der i Kornet kan findes baade Larver og Pupper. Fritfluen angriber ikke alene Havren, men ogsaa Bygget. Landbrugskandidat Dorph-Petersen talte om Kløveraalen og dens Forhold til Havreaalen, men det er to forskellige Arter, der ikke have noget med hinanden at gøre. Den Art, der optræder paa Havren, er den samme som optræder paa Sukkerroen; man mener, den er bleven udbredt herhjemme ved Dyrkningen af Sukkerroen og er derfra gaaet over paa Havren, paa hvis Rodtrævler der dannes smaa kridhvide Korn. Dybsaaning af Havre kan være meget god, naar man ser hen til Ukrudtet, men den har den skadelige Indflydelse, at den forsinker Havrens Spiring, og derved fremkommer de forskellige Ulemper, som allerede ere omtalte.

Statskonsulent Kr. Hansen. En væsentlig Grund til, at Havren i Jylland bliver stærkere angreben af Rust end Havren paa Øerne er sikkert, hvad Direktør Jensen ogsaa anførte, at den derovre saas senere og i det hele taget er senere paa Veje der end her, hvad jo i øvrigt ogsaa ligger i, at en meget stor Del af den jydske Havrejord er af den Beskaffenhed, at den ikke kan tilsaas tidlig. Der er imidlertid et Par andre Grunde, der ogsaa bidrager til, at Havren i Jylland angribes stærkt af Rust. Den ene er den, at man i Jylland væsentlig dyrker den saakaldte Graa Havre, og saa vidt Taleren kendte det Materiale, som Dr. Rostrup havde indsamlet gennem de udsendte Skemaer, hidrører en meget væsentligt Del af Klagerne over stærke Rustangreb netop fra de Egne, hvor Graa Havre

er den fremherskende. Det var en Erfaring, Taleren havde Lejlighed til at gøre hvert Aar ogsaa paa Forsøgsmarken, at ingen anden Havresort er nær saa modtagelig for Rustangreb som netop Graa Havre. Den er altid den stærkest angrebne, maaske ogsaa af den Grund, at den saas sildigst. En anden Aarsag er, at der i Jylland saas en langt større Procentmængde af Havre paa kvælstofrig Jord end andre Steder i Landet, hvad ogsaa giver mere Rust. Dr. Rostrup anfører i sin fortrinlige Haandbog i Plantepatologi, hvad Taleren ikke mindes, at Dr. Rostrup tidligere har gjort opmærksom paa, at de Sporer, der overvintrer paa Halm under Tag eller i Stakke, ikke er særlig ondartede, idet de ikke har nogen synderlig Spireevne om Foraaret, medens derimod de Sporer, der overvintrer paa fri Mark, er de skadeligste og dem, som væsentlig foranlediger Skaalrust paa Berberisser. Dr. Rostrup anfører ogsaa, at Kvik er en væsentlig Befordrer af Sortrust. Det er noget, man har Lejlighed til at iagttage hvert Efteraar, Vinter og Foraar, at hvert Kvikstraa er tykt belagt med Sortrust. Naar Taleren nævnte dette i Forbindelse med Rust i Jylland, var det, fordi han var sikker paa, at Kvik er betydelig mere udbredt i Jylland end paa Øerne, og saa vidt Taleren vidste, hidrørte de stærke Klager fra Jylland over Rustangreb ogsaa fortrinsvis fra de Egne, hvor Kvik optræder.

Dr. Rostrup kunde være enig med Statskonsulent Hansen i dennes Anskuelse om Aarsagerne til, at Rusten optræder stærkere i Jylland end paa Øerne. Taleren havde gennem flere Aar omtalt, at Havren var den Kornsort, der i Jylland var mest plaget af Sortrust, og fremhævet, at det maaske stod i Forbindelse med den senere Saatid og altsaa dermed paafølgende senere Udvikling. Det er imidlertid aabenbart, at der er meget stor Forskel paa de forskellige Havrevarieteters Modstandskraft mod Rust, og det vilde derfor være af megen Betydning, om der kunde blive anstillet sammenlignende Forsøg mellem de forskellige Havresorter, udsaaet til samme Tid, for at komme til et Resultat med Hensyn til, hvilke Sorter der af Hensyn til den nævnte Modstandskraft fortrinsvis burde dyrkes, naar de overhovedet af andre Grunde egnede sig til Dyrkning. Det er ganske rigtigt, at de Rustsporer, der findes paa Straa, der om Vinteren er gemt i et tørt Lokale, i Regelen er golde; de har tabt Spireevnen i de tørre Omgivelser, medens derimod de Rustsporer, der findes paa Halm, som har henligget paa fri

Mark Vinteren igennem, vedblivende er spiredygtige. Hvad Kvik angaar, da er det givet, at ingen Græsart er mere modtagelig for Rust end den. Hvor der er megen Kvik, bidrager det til at udbrede Sortrusten, og hvad der derfor kan gøres for at udrydde Kvik hjælper til at udrydde Sortrusten paa Havren.

Forpagter Abel vilde henstille til Præsidiet, om der ikke kunde gøres noget for at blive befriet for Fritfluen, thi efter de faldne Udtalelser er den skadelig baade for Havre og for Byg, og man staar for Tiden magtesløs over for denne Plage. Talerens Havremark havde været voldsomt angrebet af Fritfluen, og han havde hørt flere Landmænd udtale, at det var Fritfluen, der i Aar havde bortædt 5 à 6 Fold af Kornet. Det forekom derfor Taleren, det var nødvendigt at gøre opmærksom paa denne Plages Tilstedeværelse og at henstille, at der gøres noget for at faa denne Plage udryddet. Hvor vidt Fritfluen kan dræbes ved Bejsning, eller om der gives noget andet Middel i Henseende til at faa den udryddet, vidste Taleren ikke. Han havde forandret Driftsmaade for at udsulte Fritfluen, idet han havde nedlagt Havremarken; men efter at denne slemme Gæst nu ogsaa havde ædt Byg, vidste han ikke noget Middel til at fri sig for den.

Præsidenten (Kammerherre K. Sehested). Der er ikke Tvivl om, at det vilde være overordentlig nyttigt, om der kunde findes et Middel til at hemme Fritfluens skadelige Indvirkning paa Markerne, og Præsidiet har ogsaa haft Opmærksomheden henvendt derpaa, men Spørgsmaalet er saa vanskeligt at besvare, at man ikke i Øjeblikket ser sig i Stand til at angive, i hvilken Retning Bestræbelserne skulle gaa, Der er her angivet et Middel, nemlig tidlig Saaning, og havde Hr. Abel forsøgt det? (Abel: „Ja, og den Havre, der var meget tidlig saaet, var heller ikke meget befængt med Fritfluer;" derimod var den sent saaede Havre aldeles værdiløs). Der ligger altsaa deri et Fingerpeg med Hensyn til, hvorledes man i alt Fald paa nogen Maade kan værge sig mod denne Plage.

Statskonsulent K. Hansen. Det er sikkert, at Fritfluen er optraadt meget ondartet sidste Aar ogsaa paa Øerne, og Taleren var tilbøjelig til at tro, at det i Aar væsentlig hang sammen med, at man blev nødt til at saa store Mængder af Havre sent. Der er vistnok ikke Tvivl om, at det er det, der

har bidraget til, at Fritfluens Angreb paa Kornet har været særdeles ondartet. I almindelige Aar og under almindelige Forhold, — det var i det mindste det Indtryk, Taleren havde faaet — var Fritflueangrebene langt mindre ondartede og af mindre Betydning paa Øerne end i Jylland. Derimod er der her paa Øerne en anden Plage for Havre, hvad Dr. Rostrup ogsaa omtalte, nemlig Havreaalen. Den lides der meget mere af her paa Øerne end i Jylland, og Taleren støttede denne Anskuelse paa egne Iagttagelser dels paa Rejser og dels ved Undersøgelse af det Materiale, som paa hans Foranledning var indsendt til ham. Det overvejende Antal af de indsendte Prøver fra Jylland vare fra Havremarker; da fleste vare stærkt angrebne af Fritfluen, og forholdsvis kun faa af Havreaalen, medens det omvendte var Tilfældet med de Prøver, der vare indsendte fra Øerne, og ved Undersøgelse, som Taleren i afvigte Sommer foretog paa en stor Mængde Havremarker paa Øerne, fik han yderligere Bekræftelse paa sin Anskuelses Rigtighed. Roeaalen og Havreaalen er i zoologisk Forstand vistnok samme Art, men de ere i biologisk Henseende forskellige. Det er en Kendsgerning hertillands, at i hvor stærkt Havreaalen end er optraadt, har man dog aldrig set en eneste Roe angreben af denne Nematode. Disse to Nematoder have sikkert tilpasset sig hver til sin Værtplante.

Dr. Rostrup tror, at det er den samme Art, der optræder paa Roer og paa Havre, men at de har udviklet sig til to biologiske Varieteter; den Form, der har begyndt at leve paa Havren, er vedbleven dermed, fordi den har befundet sig vel derved, og der har saa udviklet sig en Race, som alene lever paa Havren, medens den anden Varietet vedbliver at leve paa Roerne.

Præsidenten (Kammerherre K. Sehested) vilde udtale Forsamlingens Tak til Dr. Rostrup for hans interessante Meddelelser og Anvisninger, som er i høj Grad umiddelbart anvendelige i Praksis, og som ville have stor Betydning for dem, der lægge sig dem paa Sinde og følge Anvisningerne.

Beretning fra Forsøgsstationen ved Askov

for Aaret 1901.

Ved Statskonsulent **Fr. Hansen**.

Med Hensyn til Forsøgsstationens Areal og ydre Omstændigheder henvises til dette Tidsskrifts 6. Bind Side 82—96 og med Hensyn til Arbejdets Art og Omfang i det forløbne Aar henvises til 8. Bind Side 1—48, hvor Forsøgsplanen, der i alt væsentligt er fulgt, er meddelt.

Varme- og Nedbørsforholdene har været følgende:

Middelvarmen angivet i C°.

Aar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.	Jan.	Febr.	Foraar	Sommer	Efteraar	Vinter	Hele Aaret
1901	1·3	6·2	11·5	13·5	17·8	16·0	13·4	10·1	3·4	0·9	2·9	÷2·9	6·3	15·8	9·0	0·3	7·9
1900	0·2	4·5	9·4	14·5	16·5	15·3	12·5	7·6	4·5	3·9	÷2·0	÷3·0	4·7	15·4	8·3	0·4	7·0
1886—99	0·7	5·4	10·7	14·3	15·2	14·9	11·9	7·4	3·8	0·4	÷1·0	÷1·2	5·6	14·8	7·7	÷0·6	6·9

Nedbøren angivet i Millimetre.

Aar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.	Jan.	Febr.	Foraar	Sommer	Efteraar	Vinter	Hele Aaret
1901	27·2	53·5	35·4	58·1	37·4	33·0	10·8	55·8	65·8	39·7	59·3	7·8	116·1	128·5	132·4	106·8	483·8
1900	20·4	78·7	39·9	58·2	38·1	64·5	74·7	99·3	26·6	79·0	28·0	—	134·0	160·8	200·6	107·0	602·4
1886—99	51·3	38·1	48·4	50·2	81·2	99·4	79·3	81·8	53·3	57·8	40·8	29·5	137·8	230·8	214·4	128·1	711·1

Den forløbne Sommer har atter afveget stærkt fra det gennemsnitlige med Hensyn til Varme og Nedbør og øvet sin stærke Indflydelse paa Forsøgsafgrøderne. Den forholdsvis

høje Varme i Forbindelse med passende Nedbør i April og Maj tillod en passende Saaning i bekvem Jord, og en ualmindelig hurtig Spiring af Frøet. Det kølige Vejr i Juni hemmede Plantevæksten stærkt og Fritfluelarveangrebet paa Havre og Byg blev saa stærkt fremtrædende, at det til en Tid endogsaa truede med at lægge Havren helt øde. Varmen i Slutningen af denne Maaned og i Begyndelsen af Juli bragte dog hurtig Forandring heri, og Kornet fik en ret kraftig Vækst indtil hen i Juli og August, da den vedvarende Tørke i Forbindelse med den høje Varme fremkaldte en altfor hurtig Afslutning af dets Vækst. Ikke blot paa Sandmarken, men ogsaa paa Lermarken, ja selv paa Mosen, modnede det „hvidt" i Løbet af kort Tid. Kornudbyttet har derfor som Helhed været under det normale, baade med Hensyn til Mængde og Godhed. Et ualmindelig stærkt Rustangreb faldt paa Havren paa samtlige Marker sidst i Juli og først i August, midt i den allertørreste Tid, uden synderlig Hensyn til Saatiden. Noget lignende har aldrig været set her paa Stationen før. Det plejer altid at være i vaade Perioder og paa det sildigsaaede Korn, at dette Angreb kommer. Fritfluelarveangrebet fortsattes paa de sildigsaaede Prøver af Vikkehavre saa stærkt, at disse maatte pløjes om.

Baade Kløver og Græs var overvintret ret godt paa samtlige Marker, medens det her paa Egnen ellers var ret hyppigt at se baade Rødkløver og Rajgræs gaaet bort om Vinteren. Høafgrøderne var derfor meget gode i 1ste Slet, medens 2den Slet paa Grund af Tørken og Varmen blev til næsten ingen Ting. Selv paa Mosearealerne blev det kun daarligt.

Den ualmindelig tørre Eftersommer indvirkede i meget høj Grad paa Rodfrugterne. Lige saa frodigt som de havde udviklet sig først paa Sommeren lige saa eftertrykkeligt blev de sat i Stampe i Juli og August Maaneder. Og Septbr. med sin 10 Millimeters Nedbør kunde jo næsten ikke give Vækst. Selv Gulerødder og Kartofler kunde ikke modstaa Tørken i Aar. Udbyttet blev derfor langt under det normale, med Hensyn til Mængden, men Tørstof pr. Ctnr. usædvanlig høj. Mærkelig nok var Angrebet af Meldug og Bladlus paa Rodfrugter og Bælgplanter ikke nær saa stort, som det i lignende tørre Somre plejer at være. Jordlopperne, som ellers var slemme her i Omegnen, viste sig næsten ikke i Forsøgsmarken.

Nogle Forsøg, som var anlagt for at prøve et Middel imod disse Plagedyr, gav derfor intet Resultat.

Stationens Medvirken ved lokale Gødningsforsøg har været omtrent i samme Udstrækning, som sidste Aar. Assistentarbejdet, som er ydet dertil, er ligesom forrige Aar betalt af Landboforeningerne.

I Aarets Løb er afgivet c. 132 Prøver af Sædekorn, Kartofler og Frø, dels til Forevisningsmarker og dels til Landmænd.

Ved en lokal Planteavlsudstilling, som Kolding Omegns Landboforening afholdt paa Ladelundgaards Landbrugsskole, deltog Stationen med en Del Demonstrationsprøver af Korn og Rodfrugter.

Fremmedbesøget her ved Stationen har været c. 1900, deraf godt 500 Besøgende ved Mosestationen, mest i Juni, Juli og August Maaneder. Som sædvanlig er deri flere Rejseselskaber især af Husmænd og mindre Jordbrugere, dels fra Omegnen og dels længere Vejs fra. Blandt disse var i Aar et Selskab af bømiske Landmænd under Ledelse af Dr. Krause, og 3 Selskaber fra Sverige. Enkeltmandsbesøgene har dog ogsaa været ret talrige.

Stationen har i Aar faaet flyttet og udvidet Ladebygningen paa Lermarken, hvorved Forholdene for en god og hensigtsmæssig Bearbejdning og Opbevaring af Forsøgsafgrøderne fra denne Mark er blevne i høj Grad forbedrede.

Grundforbedringsarbejderne (Jordkørsel m. m.), som efter Planen skulde været udført paa Mosearealet i Efteraaret er, paa Grund af flere Omstændigheder, med Statens Planteavlsudvalgs Billigelse udsat til næste Aar.

Assistenterne og Medhjælperne har været de samme som foregaaende Aar, nemlig: Landbrugskandidat N. J. Nielsen, Kr. Stenbæk, Jørg. Jørgensen og A. Andersen, foruden Daglejere og faste Folk.

Stationens samlede Budget har været 12 324 Kr. foruden Bestyrerens Løn og Indtægten af Afgrøderne. Deraf var dog ekstraordinært 2 515 Kr. til Ladebygningen og 1 310 Kr. til Grundforbedringsarbejde paa Mosearealet.

Beretning fra Forsøgsstationen ved Lyngby

for Aaret 1901.

Af Statskonsulent **K. Hansen.**

Ligesom i de foregaaende Aar meddeles en Tabel over Nedbørsmængde og Middelvarme i Beretningsaaret. Det fremgaar af denne, at Foraarsmaanedernes Nedbørsmængde omtrent svarede til det for Stedet almindelige, idet dog April gav 20 Mm. mere Regn end gennemsnitlig for de sidste 10 Aar. De 3 Sommermaaneder tilsammen gav ligeledes i Nærheden af det normale, men saaledes fordelt, at Juni Maaned gav mellem det 2- og 3-dobbelte af det sædvanlige og saaledes maa betegnes som meget regnfuld, medens Juli kun gav Halvdelen og August endog kun en Trediedel af det normale. Efteraaret gav betydelig under det for Efteraarsmaanederne gennemsnitlige, Oktober endog kun en Fjerdedel af denne Maaneds Gennemsnit, medens November gav noget over det sædvanlige. Vinterkvartalets Nedbørsmængde svarede til det sædvanlige, og Aarets samlede Nedbørssum blev 15 Mm. under 10 Aars Gennemsnit.

Foraarets Middelvarme var ubetydelig højere end normalt, for Marts Maaned dog kendelig lavere, medens Maj var betydelig over denne Maaneds Middelvarme. Sommermaanedernes Middelvarme var omtrent 1° over det normale, Juni dog 1° under, Juli var næsten 3° over og maa betegnes som en usædvanlig varm Maaned. Efteraarsmaanedernes Middelvarme var $^1/_2$° over det sædvanlige, Oktober endog 2° højere, November betydelig lavere. Vintermaanederne var 1° koldere end normalt, og Aarets Middelvarme blev 0.3 over Stedets 10-aarige Gennemsnit.

Tabel I. Nedbørsmængde og Middelvarme ved Forsøgsstationen ved Lyngby i 1901, sammenlignet med Gennemsnitstallene for 1891—1900 angivet i Millimeter og °C.

Aar	Marts	April	Maj	Foraaret	Juni	Juli	August	Sommeren	Septbr.	Oktober	November	Efteraaret	Vinteren	Aaret
Nedbør i Aaret 1901	47·5	57·4	36·4	141·3	127·6	37·9	53 6	219·1	38·5	17·3	59·5	115·3	109·4	585·1
Gennemsnit af Nedbør i 1891—1900	46·0	36·9	40·3	123·2	48·8	73·6	78·9	201·3	59 9	66·8	37·1	163·7	112·0	600·2
Mere i 1901	1·5	20·5	— 3·9	18·1	78·8	— 35·7	— 25·3	17·8	— 21·4	— 49·5	22·4	— 48·4	— 2·6	— 15·1
Middelvarme i Aaret 1901	0·5	6·0	12·0	6·2	14·4	19·6	17·3	17·1	13·4	9·9	2·9	8·7	— 2·0	7·5
Gennemsnit af Middelvarme 1891-1900	1·2	5·7	10·7	5·9	15·4	16·7	16·1	16·0	12·6	7·9	4·3	S·2	— 1·0	7·2
Højere i 1901	— 0·7	0·3	1·3	0·3	— 1·0	2·9	1·2	0·9	0·8	2·0	— 1·4	0·5	— 1·0	0·3

I. *Forsøg, der udførtes ved alle Stationer.*

A. Arts-, Varietets- og Stammeforsøg.

a. *Kornarterne.* 1. Sammenligning mellem Rug og Hvede. Udført paa 3 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Saaet 17. September i Rugmarken. Hveden svækkedes stærkt i Vinterens Løb men gik dog ikke bort.

2. Forsøg med Rugsorter. Foruden de i Planen anførte 9 Rugsorter omfattede Forsøget endvidere Zeelænder-Rug, Brun Rug, Sandrug, Bestehorns Kæmperug, Schlanstedter-Rug samt Lyngby kortaxede og langaxede Rug. Der udsaaedes af Provsti-Rug 2 Aargange, Bretagne-Rug 3, Zeelænder-Rug 2, Heinrichs Rug 3, Campine-Rug 2 og Schlanstedter-Rug 2 Aargange. Ialt var der i Forsøget udsaaet 24 Rugprøver paa tilsammen 72 Parceller (3 Fællesparceller). Disse havde en Størrelse af $^1/_{200}$ Td. Ld. Forfrugten var 2det Aars Kløver med Halvbrak. Der gødes med 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat pr. Td. Ld. Rugen saaedes i bekvem Jord den 17. September. Den overvintrede godt, men paa Grund af Juni Maaneds ualmindelig store Regnmængde gik den for tidligt i Leje, hvorved Afgrøden formindskedes noget. De mest stivstraaede Sorter klarede sig under disse Forhold bedst. Af Sygdomsangreb led Rugen navnlig i ret betydelig Grad af Sortrust. Høstvejret var tilfredsstillende.

3. Forsøg med Bygsorter. Foruden de 10 Bygsorter, som dette Forsøg skulde omfatte, var endvidere følgende Prøver inddragne under Forsøget, ligesom de foregaaende Aar: 19 af Prentice-Byg udskilte Former, „dansk Byg“ fra Skanderborg Egnen (en meget tidlig Stamme af 2rd. Byg), tidlig og sildig Hannah-Byg, en paa Toruplund ved Odense fremkommen Stamme, Halletts, Lerchenborgs- og Steensgaards Byg, sidstnævnte med 2 Prøver, samt „Hvid storavnet Byg“ („Kongebyg“); af Erh. Frederiksens „Krydsningsbyg“ var udsaaet 2 Stammer (A og B). Ialt omfattede Bygforsøget 39 „Prøver“. udsaaet hver især paa 4 Parceller, ialt 156 Parceller. Disses Størrelse var $^1/_{200}$ Td. Ld. (5 × 14 Alen). Forfrugten for Byg var Runkelroer, hvortil der gødedes med 4000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Til Byg gødedes ikke. Saaningen fandt Sted i

bekvem Jord den 30. April. Fremtrædende Sygdomsangreb optraadte ikke. Indhøstningen foregik under gunstige Vejrforhold.

4. Forsøg med Havresorter. De i Planen nævnte 15 Havresorter vare udsaaede. Endvidere indgik følgende Sorter i Forsøget: Ny Gøttinger-Havre, Nyzeelandsk Havre, Skotsk H., Coulommiers H., Hvid Sværdh., Sort Sværdh., Goldfinder og Pioner Black. Af den nordamerikanske White Banner Oat dyrkedes 4 Prøver, af Øhavre 2, af Grenaa-Havre 2, Provsti-H. 2 og Beseler-H. 2 Prøver. I Forsøget indgik ialt 27 Prøver. Da de udsaaedes paa 4 Fællesparceller, var det samlede Antal Parceller 108. Parcelstørrelse $^1/_{200}$ Td. Ld. Forfrugt Kartofler, hvortil gødet med 30 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Havren ugødet. Saaning 25de April i bekvem Jord. Af Sygdomme optraadte Sortrust og Brand i kendelig Mængde men i forskellig Grad paa de forskellige Sorter.

b. *Rodfrugter.* 1. Sammenligning mellem Rodfrugtarter. Efter Planen sammenlignedes Runkelroer, Kaalroer, Turnips, Gulerødder og Kartofler paa 4 Fællesparceller a $^3/_{500}$ Td. Ld., hvoraf $^1/_3$ benyttedes til Vejning, Resten som Isolation. Forsøget omfattede ialt 20 Parceller. Gødning, Forfrugt, Saatid m. v. som før den følgende Forsøgsrække. Som sædvanlig her paa Stedet mislykkedes Gulerødderne fuldstændigt paa Grund af Angreb af Gulerodfluens Larve.

2. Forsøg med Rodfrugtstammer. Der udførtes Forsøg med 55 Runkelroeprøver, deraf 44 danske Stammer af Barres, og 13 Prøver af Kaalroer, ialt 68 Roeprøver. Hver Prøve var udsaaet paa 8 Fællesparceller; det samlede Antal Parceller var altsaa 544. Parcellernes Størrelse var $^1/_{500}$ Td. Ld. foruden fornøden Isolation. Forfrugten var Havre uden Gødning, der fulgte efter staldgødede Kartofler. Til Roerne gødedes med 40 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Jorden var ved Saaningen, der fandt Sted den 6. og 7. Maj, bekvem og stærkt findelt i Overfladen. 2 Dage efter Saaningen faldt der 30 Mm. Regn, der pidskede Jorden stærkt sammen, og da der strax derefter indtraadte stærkt tørrende Vejr med klart Solskin, dannedes der en temmelig haard Skorpe, der vanskeliggjorde Roefrøets Spiring. En Overharvning af Marken hjalp dog en Del. I Løbet af Sommermaanederne var Roernes Vækst temmelig svag. — Juni Maaned kold og meget regnfuld, senere

stærk Tørke og Hede. Først i September og Oktober kom der stærkere Fart i Væxten, og Afgrøden blev ganske god.

c. *Kartofler.* Alle de i Planen nævnte 50 Kartoffelsorter medtoges i Forsøget og desuden følgende, der efterhaanden er udvalgte som de bedste af et meget stort Antal ved den herværende Station til Orientering dyrkede Sorter: Freeman, Reading giant, Hortensia, Lord Beaconsfield, Jumbo, Major Wissmann, Alkohol, Andersen, Brinckworths Beauty, Late white Rose, Marius, Lydia, Oxford, Polaris, le Roi, Premierminister, Irish Daisy, Richters Snerose, Joseph Rigault, Prolific tardive, Nonine, Lesseps, Urania, Prof. Wittmack, Hertha, Suttons Flourball, Domin, Grosser Kurfürst, Karl den store, Cæsar, Zagloba, Piast, Dolega, Cimbals Zwiebel, Amor, Gratia, Wilhelm Korn, Eiffel tardive, Grev Pückler, Herbst, Krupp, Garnet Chile, Thor. Det samlede Antal i Forsøget prøvede Sorter var 95. Fællesparcellernes Antal var 4, det samlede Antal Parceller altsaa 380. Parcellernes Størrelse var $^1/_{500}$ Td. Ld. Forfrugten var Rug. Til Kartoflerne gaves 30 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Spiring og Væxt var normal. Sygdomsangreb optraadte omtrent som almindeligt.

B. Saatids- og Saamængdeforsøg.

a. *Rug.* 1) Saatidsforsøg. Provsti-Rug, gammel dansk Rug, Zeelænder- og Bretagnerug udsaaedes til de i Planen fastsatte Tider paa 2 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. Kombineret hermed var 2) Forsøg med forskellige Saamængder, idet de nævnte Sorter ved hver Tid udsaaedes med 3 forskellige Saamængder, ligeledes paa 2 Fællesparceller. Det samlede Parcelantal i begge Forsøg var 115. Forsøget udførtes i samme Skifte og under samme Forhold som Varietetsforsøget med Rug (A a 2). Den tidligst saaede Rug led i Efteraaret kendeligt af Angreb af Fritfluelarver*) og svækkedes yderligere af det ugunstige Vintervejr. Den saaledes stærkt udtyndede Rug udviklede sig til Gengæld særdeles kraftigt og holdt sig bedre oppe end den mere tætstaaende og gav derfor større Afgrøde

*) Angreb af Fritfluelarver forekom temmelig almindelig paa tidlig saaet Rug i Efteraaret 1901, i alt Fald paa Sjælland. Ogsaa Hveden led paa sine Steder lidt.

end man skulde have ventet, men blev, som saa ofte er Tilfældet med tyndt staaende og stærkt udviklet Sæd, stærkt rustbefængt.

b. *Havre.* 1) Saatidsforsøg. Forsøget, der var indlagt i samme Skifte som Varietetsforsøget med Havre, udførtes, overensstemmende med Planen, med „Dansk Havre", udsaaet til 5 forskellige Tider paa 2 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. og var kombineret med 2) Saamængdeforsøg, idet der af nævnte Havre ved hver Saatid udsaaedes 4 Saamængder, ligeledes paa 2 Fællesparceller. Det samlede Antal Parceller i begge Forsøgene var 40. Som sædvanlig blev Havren efter den sene Saaning stærkt medtaget af Fritfluelarver og Rust, medens den tidligst saaede næsten helt undgik disse Angreb.

C. Forsøg med Blandsæd.

Forsøget med Blandinger af Byg og Havre var indlagt i samme Skifte som Varietetsforsøget med Byg. Den anden Række Blandinger, hvori der indgaar Bælgsæd (se Planen), gør Jorden temmelig uensartet og uskikket til Forsøg i det paafølgende Aar, hvorfor denne Forsøgsrække er indlagt i en anden Drift (Virummarken), hvor den efterfølges af en udjævnende Afgrøde. Forsøgene omfattede 4 Fællesparceller af Størrelse henholdsvis $^1/_{200}$ og $^1/_{100}$ Td. Ld. og udførtes ganske overensstemmende med Planen.

D. Forsøg med fleraarige Foderplanter.

a. *Kløver og andre Bælgplanter.* Denne Forsøgsrække, der fortrinsvis omfatter Rødkløver fra forskellige Avlssteder, var anlagt med Byg som Dæksæd i Foraaret 1900 efter Roer, hvortil der var givet 40 000 Pd. Staldgødning, medens der ikke var gødet direkte til Udlæg. Forsøget omfattede 61 Prøver af Rødkløver fra Danmark, Sverige, Norge, Rusland, Tyskland, Østerrig, Frankrig, Belgien, Holland, England, Nordamerika o. fl. Steder, 4 Prøver af Alsike, 3 Prøver af Hvidkløver, 1 Sneglebælg, 1 Rundbælg og 1 Kællingtand. Frøet spirede godt i Foraaret 1900, og Plantebestanden var passende tæt og kraftig samme Efteraar. Den strenge Vinter tyndede delvis Kløveren stærkt ud og gav et værdifuldt Bidrag til Vurdering

af Rødkløveren efter Avlsstedet. Prøverne var som Regel udsaaede paa 6 Fællesparceller à $^{1}/_{400}$ Td. Ld. Vejrforholdene var gunstige i Indbjergningstiden. Det samlede Antal Parceller var 368.

Paa Grund af, at den i Foraaret 1899 anlagte Kløvermark mislykkedes som Følge af samme Sommers stærke Tørke, fandtes i 1901 ingen 2det Aars Kløvermark. Det paagældende Skifte pløjedes op i Efteraaret 1900 og besaaedes i det paafølgende Foraar med Ærter*).

b. *Blandinger af Kløver og Græs.* I et 6 Skpr. Ld. stort Skifte anlagdes for første Gang i Foraaret 1900 det i Planen nærmere angivne Forsøg med forskellige Frøblandinger. Forsøget omfattede 43 Numre, heraf 31 Blandinger af Kløver, Sneglebælg, Rundbælg, Kællingtand, Lucerne og Græsser, medens de 12 Numre udgjorde Blandingernes enkelte Bestanddele i Renudsæd. Der benyttedes 6 Fællesparceller à $^{1}/_{400}$ Td. Ld. Det samlede Antal Forsøgsrækker var 258. Plantebestanden overvintrede godt, naar undtages Italiensk Rajgræs, og Høsten foregik under gunstige Vejrforhold. Af Afgrøderne foretoges botanisk Analyse.

E. **Forsøg med Staldfoderblandinger.**

Det i 1899 paabegyndte Forsøg med Blandinger af etaarige Planter til Staldfoder (tidlige, middeltidlige og sildige Ærter, tidlig, middeltidlig og sildig Havre samt Byg, Vikker og Hestebønner) udførtes i Overensstemmelse med Planen. Ved hver af de 3 Saatider udsaaedes hver af de 11 Blandinger paa 3 Fællesparceller à 100 □ Alen. Hele Forsøget omfattede 99 Parceller.

---

*) Skiftet, der har en Tønde Lands Størrelse, var i Sommeren 1900 bleven temmelig uren paa Grund af, at Kløveren var halvt mislykket. Jorden reolpløjedes samme Efteraar til 9 Tommers Dybde, harvedes overfladelig i det tidlige Foraar 1901, og først i April radsaaedes 300 Pd. Glænø-Ærter med 9 Tom. Afstand mellem Rækkerne. Marken hakkedes en Gang med Haandhakke. Afgrøden var ca. 3000 Pd. Ærter og 6000 Pd. Halm. Ærterne solgtes som Sædevarer til 8 Øre pr. Pd. og indbragte 240 Kr. Halmen kan vurderes til mindst 60 Kr. Jorden var efter Høsten fuldstændig ren og i en ganske fortrinlig Forfatning til Besaaning med den paafølgende Rug.

F. Forsøg med Udtynding af Rodfrugter til forskellig Tid.

Dette i 1901 begyndte Forsøg omfattede Runkelroer og Turnips. Udtyndingen foretoges d. 18. Juni, 1. Juli og 18. Juli. Der anlagdes 5 Fællesparceller à $^1/_{400}$ Td. Ld. foruden fornøden Isolation. Behandling af Jorden samt Gødskning var omtrent som ved det foran omtalte Forsøg med Rodfrugtstammer. Antal Parceller ialt 30.

II. *Forsøg, der alene udførtes ved Lyngby.*

a. *Forædling o. l.* De i Planen omtalte Udvalg af Rug og Havre udførtes. Det store Antal Kulturformer af Byg blev gennemgaaet gentagne Gange i Voxetiden for at faa udpeget de tilsyneladende værdifuldeste. Af de 600 Former, som denne Samling omfatter, udskødes omtrent 500, medens Resten udsaas i kommende Aar til fortsat Iagttagelse og til Formering. I Efteraaret 1900 anlagdes for første Gang et Forsøg til Sammenligning mellem en Del af de her tiltrukne nye Former af Vinterbyg. 9 Prøver udsaaedes paa 3 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld., medens ca. 30 Prøver, hvoraf der kun havdes et mindre Kvantum Sædekorn, saaedes paa enkelte, tildels mindre Parceller. De fleste Prøver udtyndedes stærkt i Vinterens Løb, og adskillige gik fuldstændig bort. Heraf kan der dog ikke drages Slutninger om manglende Haardførhed under normale Forhold, da som bekendt omtrent alt det her i Landet saaede Vinterbyg saavel som største Parten af Hveden gik bort samme Vinter. Det synes tværtimod, at mange af de paagældende Vinterbygprøver nu ere saaledes hærdede, at de under almindelige Forhold vil kunne overvintre ligesaa godt som anden Vintersæd. En anden Side af Sagen er Ydeevnen; til dennes Vurdering gav Aarets Forsøg saaledes intet Bidrag. De udsaaede Hvedeprøver udtyndedes ligeledes saa stærkt, at der intet nærmere Vink kunne erholdes om disses Værdi.

Af det store Antal (ca. 400) Vikkeprøver udsaaedes omtrent Halvdelen paa større Parceller til Iagttagelse af yderligere Udvalg. Resten udsaaedes paa Smaabede. De efterhaanden tiltrukne nye Former af Vintervikker overvintrede imod Forventning forholdsvis godt og synes nu delvis at være

temmelig haardføre. Til egentlige Forsøg over Ydeevnen har der dog endnu ikke været tilstrækkeligt Materiale. Vinterærterne har derimod maattet opgives, navnlig fordi de om Efteraaret angribes i meget høj Grad af Knoldbægersvamp.

b. Andre Arbejder. 1. Forsøg til Bekæmpelse af Sygdomme hos Bygget. Dette ved det bekendte „Sortprik"-Angreb paa Bygget foranledigede Forsøg, der i nogle Aar er udført for Københavns Amts Landboforening under Ledelse fra den herværende Station, er nu inddraget under Stationens eget Arbejde og udføres efter Planen paa et fra en Nabogaard lejet Areal. Forsøget omfatter 10 Numre og 3 Saatider (20. April, 3. og 16. Maj). Der benyttedes 4 Fællesceller à $^1/_{100}$ Td. Ld., hvoraf Halvdelen frahuggedes som Isolation. Det samlede Antal Parceller var 120.

2. Forsøg med forskellig Sommerbehandling af Roemarken. Dette Forsøg begyndtes 1901 og omfattede Runkelroer og Turnips. Sommerbehandlingen varieredes i Overensstemmelse med Planen paa 6 forskellige Maader, hvorved der særlig lagdes Vægt paa Tidspunktet for Behandlingen og dennes Dybde. Forsøget anlagdes med 4 Fællesparceller à $^1/_{100}$ Td. Ld., hvoraf Halvdelen Isolation. Det samlede Antal Parceller var 60. Ved Behandlingen benyttedes Hestekraft.

3. Forsøg med forskellig Sommerbehandling af Kartoffelmarken begyndtes ligeledes 1901, idet der dog tidligere havde været foretaget nogle foreløbige Prøver. Der foretoges efter Planen 8 forskellige Behandlinger, til forskellig Tid og Dybde samt med og uden Hypning. 3 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld., hvoraf Halvdelen Isolation. Ialt 24 Parceller.

4. Forsøg med Ærtesorter. De i Aarsberetningen for 1900 omtalte Forsøg med Ærtesorter er fortsatte efter samme Plan og med omtrent de samme Sorter, ialt 25. De radsaaedes den 22. April paa 3 Fællesparceller à 100 □ Alen. Det samlede Antal Parceller var 75. Trods den mindre gunstige Sommer høstedes der dog af de bedste Sorter indtil ca. 3000 Pd. pr. Td. Ld.

5. Saamængdeforsøg med Ærter. Af 3 typiske Sorter: Marmoreret Glænø-, Tidlig gul Snedinge- og Victoriaært udsaaedes ved samme Saatid 4 forskellige Udsædsmængder. Hertil benyttedes ialt 27 Parceller à 100 □ Alen.

Til Iagttagelse og Udvalg var udsaaet ca. 150 Ærteprøver paa enkelte, mindre Parceller.

6. Forsøg med Hestebønnesorter. 20 forskellige Kulturformer af *Vicia Faba* sammenlignedes paa 3 Fællesparceller à 100 □ Alen, ialt 60 Parceller. Et lignende Antal var udsaaet paa enkelte Parceller udenfor Forsøget.

Af andre Arbejder, der ligeledes nærmest maa betragtes som hørende under Forsøgsstationens Virksomhed, skal nævnes, at der foretoges en Del Prøver over Virkningen af Jærnvitriol paa forskellige Ukrudts- og Kulturplanter, talrige Undersøgelser paa Hvedemarker, hovedsagelig paa Sjælland, for om muligt at finde Aarsager til Hvedens Ødelæggelse, Undersøgelser af et meget stort Antal (ca. 1600) Havremarker med Hensyn til Nematodeangreb, samt at Forsøgsstationen efter Opfordring demonstrerede forskellige Forsøg i Væxtkar (ca. 100) ved Amtsudstillingen i Vordingborg.

Det i 1901 til Forsøg anvendte Areal udgjorde ca. 19 Tdr. Ld. — Stationens faste Assistent, Landbrugskandidat H. T. Christiansen, fratraadte i Foraaret sin Stilling for at overtage en Ejendom i Jylland. I hans Sted antoges Landbrugskand. J. C. Larsen, der tidligere har været Medhjælper ved Stationen.

Stationens Indtægter var i Finansaaret 1901—1902 følgende:

Bevilling paa Finansloven ialt..................	10 900 Kr.
Ved Salg af Afgrøder fra Forsøgsmarken ca......	2 000 —
Ialt...	12 900 Kr.

Beretning fra Forsøgsstationen ved V. Hassing

for Aaret 1901.

Ved Forsøgsbestyrer **A. J. Hansen.**

Ved Forsommerens gunstige Vejrforhold udviklede alle Afgrøder sig stærkt og gav Haab om en rigelig Høst. Dette forandredes dog ret pludseligt da den stærke og vedholdende Varme og Tørke indtraadte, hvorved alle Kornarter modnede for tidlig. Af Rodfrugterne var det særlig Turnips som hemmedes i Væksten i den lange tørre Periode. De gik af Grøde og angrebes samtidig stærkt af Meldug paa Bladene og Larver i Roden. Kartofler og Gulerødder havde Tørken mindre Indflydelse paa. De opnaaede at give normale Afgrøder m. H. t. Kvantiteten, men Kvaliteten var mindre god, idet Kartoflerne satte nye Skud og Gulerødderne blev ualmindelig stærkt grenede.

Nedenstaaende er gengivet en Oversigt over Varme og Nedbør, som de er maalt her ved Stationen de sidste 7 Aar.

Middelvarme i C⁰.

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	December	Foraar	Sommer	Efteraar	Aaret
1895 —1900	— 0·5	÷ 1·4	0·8	5·8	10·3	15·1	15·9	15·5	12 0	7·3	4·2	1·3	5·4	15·5	7·8	7·1
1901	— 1·1	— 3·2	1·2	6·8	12·7	14·3	19·9	17·3	13·7	10·1	2·6	0·8	6·9	17·2	8·8	7·9

Nedbør i Millimeter.

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	December	Foraar	Sommer	Efteraar	Aaret
1895 —1900	26·4	13·8	40·8	40·0	52·6	38·8	56·6	76·2	49·7	52·1	42·1	58·8	133·4	171·6	143·9	547·9
1901	41·7	10·8	28·8	35·6	57·0	68·0	12·3	51·6	32·6	19·0	27·3	68·6	121·4	131·9	78·9	453·3

Forsøgene har i Aar som de foregaaende Aar været udførte paa sandmuldet Jord, lermuldet Jord og Lavmose.

Sandmarken.

I Mark A har Forsøgenes Fordeling paa de enkelte Skifter været følgende:

Skifte I er benyttet til Forsøg med Kartofler og Gulerødder. Ialt 96 Kartoffelsorter og 20 Stammer af Gulerødder paa 350 Forsøgsstykker.

Skifte II har været besaaet med 30 Havrevarieteter paa 110 Forsøgsstykker.

Skifte III. Græsmark, bestaaende af Humleagtig Sneglebælg og Rajgræsser.

Skifte IV har været besaaet med 14 Rugsorter. Ialt 60 Forsøgsstykker.

Skifte V. Her er udført Forsøg med Blandinger af Havre og Byg med Ærter, Vikker og Hestebønner. Disse Blandinger saas til forskellig Tid og afhugges i grøn Tilstand. Forsøgsstykkernes Antal 64.

I Skifte VI er Saatids- og Saamængdeforsøgene med Bretagne-, Dansk-, Zeelænder- og Provsti-Rug fortsatte og afsluttede.

Disse fire Rugsorter er saaet til følgende 5 forskellige Tider: 1., 10., 20., 30. September og 10. Oktober. De er saaet med tre forskellige Mængder, nemlig 150 Pd., 190 Pd. og 230 Pd. pr. Td. Ld. Ialt 126 Forsøgsstykker.

Skifte VII blev i Fjor udlagt med en Blanding af tidlig Rødkløver og kortvarige Græsser, men Udlægget mislykkedes og maatte ompløjes, hvorefter Skiftet i Foraaret blev tilsaaet med en Blanding af Byg, Havre, Ærter og Vikker, som høstedes i grøn Tilstand.

I Skifte VIII er udført Forsøg med 18 Bygsorter og 5 Blandinger af Byg og Havre. Ialt 92 Forsøgsstykker.

I Mark B har

Skifte I været besaaet med Bretagnerug.

Skifte II med 17 Ærtevarieteter, 6 Hestebønnevarieteter, Alm. Fodervikke samt 12 Blandinger af Byg, Havre, Ærter, Vikker og Hestebønner, som alle er høstet modne. Antal Forsøgsstykker: 72.

Skifte III. Her har Saatids- og Saamængdeforsøgene med Dansk og Graa Havre havt Plads. Saatiderne vare: 12. og 22. April samt 3., 12. og 22. Maj. Saamængderne vare for

Dansk Havre: 140, 175, 210 og 245 Pd. pr. Td. Ld.
Graa — 120, 150, 180 og 210 - - - -

Antal Forsøgstykker: 80.

De planmæssige Saatider 1., 10., 20. og 30. April samt 10. Maj kunde ikke følges, da det var umuligt at færdes med Trækdyr paa Jorden først i April Maaned.

Skifte IV har været besaaet med de samme Stammer af Gulerødder som Skifte I i Mark A og

Skifte V med Dansk Havre som Dækfrugt for Udlæg af Kløver og Græsblandinger. Udlægsparcellernes Antal: 150.

Skifterne VI, VII og VIII er Græsmarker, som hver er inddelt i 150 Parceller. Disse ere besaaet med forskellige Blandinger af Kløver og Græsser. Ialt 450 Forsøgsstykker.

I Mark C, hvor Formaalet er at prøve forskellige Grøngødningsplanter som Forfrugt for Rug, Kartofler og Havre samt at undersøge forskellige Gødningers Virkning til disse Afgrøder har

Skifte IV været besaaet med Lupiner, Boghvede og Vikkehavre, 48 Forsøgsstykker.

Skifte I med Bretagne-Rug, 48 Forsøgsstykker,

Skifte II med Kartofler (Richters Imperator), 48 Forsøgsstykker og

Skifte III med Graa Havre. 48 Forsøgsstykker. Ialt 192 Forsøgsstykker.

I Mark E, hvor Forsøgene har til Hensigt at belyse Virkningen af almindelig god Lermergel sammenlignet med Nørre Flødals Kalk, er alle Skifter nu besaaet med en Blanding af Kløver og Græsser. Antal Forsøgsstykker: 81.

Lermarken.

I Skifte I mislykkedes Udlægget af rene Kløverprøver i Udlægsaaret. Marken blev derfor ompløjet og atter besaaet med tidlig Rødkløver i Fjor. I Aar har denne Kløvermark været usædvanlig god. Den har ikke alene givet en god 1. Slæt,

men Eftergrøden, som fik Lov at bære modent Frø, gav c. 200 Pd. Frø pr. Td. Ld.

Skifte II. Helbrak.

Skifte III har været besaaet med 7 Hvedesorter dels af egen Avl dels med Saasæd fra andre Avlssteder samt 1 Prøve Bretagnerug. Ialt 48 Forsøgsstykker. Hvedesorterne af egen Avl overvintrede ganske godt og gav gode Afgrøder, hvorimod de samme Sorter af fremmed Saasæd tog mer eller mindre Skade af Vinteren og enkelte Prøver gik helt bort.

I Skifte IV er udført Forsøg med de samme Bælgsædvarieteter og Blandinger som i Mark B Skifte II. Antal Forsøgsstykker: 68.

Skifte V. Her er de samme 18 Bygsorter prøvede, som er nævnt ved Mark A Skifte VIII. Forsøgsstykker ialt: 72.

Skifte VI blev besaaet med 13 Prøver Kaalroer, 4 Prøver af Runkelroer, 1 Gulerodsprøve samt en Prøve Turnips, ialt 120 Forsøgsstykker. Kaalroerne blev dog angrebne i den Grad af Rodsvamp at de ikke godt kunde bruges til Forsøg.

Skifte VIII var besaaet med Havre som Dækfrugt for Udlæg af Kløverprøver. Udlægsparcellernes Antal: 84.

I et Stykke af Lermarken, som ikke er medtaget i ovennævnte Sædskifte, blev udført et Forsøg med animalsk Blandingsgødning til Sammenligning med Superfosfat og Chilisalpeter. Antal Forsøgsstykker: 12.

Mosen.

I Varietetsdriften har

Skifte I været besaaet med 5 Prøver Hestebønner, 18 Prøver Gulerødder, 5 Prøver Runkelroer, 1 Prøve Turnips og 2 Kartoffelprøver. Ialt 88 Forsøgsstykker.

I Skifte II er gjort Forsøg med 4 Havre- og 4 Bygsorter.

Skifte III var besaaet med en tynd Havreudsæd som Dækfrugt for Udlæg dels af rene Græsser, dels af Blandinger af disse med Kløverarter. Udlægsparcellernes Antal: 18.

Skifterne IV, V, VI og VII henligger henholdsvis som 1. 2. 3. og 4. Aars Græsmark, hvori udføres Forsøg med forskellige Græsser i Renudsæd samt 8 Blandinger af Kløverarter og Græsser. Forsøgsstykkernes Antal er 288.

Skifte VIII er helbrakket og

Skifte IX har tjent til Forsøg med 4 Rugsorter. 24 Forsøgsstykker.

I Gødningsdriften var

Skifte I besaaet med Bretagne-Rug og

Skifte II med Turnips (Yellow Tankard). Til disse blev der gødet med forskellige Kunstgødninger og en Del af Parcellerne tilførtes Mergel og Nørre Flødalskalk. Forsøgsstykkernes Antal: 36.

Skifte IV og V. er udlagt med en Blanding af Kløver og Græsser. Her udføres Forsøg med stigende Mængder af Thomasslagge og Kainit. Antal Forsøgsstykker 48.

De øvrige Skifter er udlagte med Græs.

Sandkulturforsøgene.

Dette Stykke, hvoraf $^1/_3$ er belagt med 4″ Sand, $^1/_3$ med 2″ Sand og $^1/_3$ uden Sand, blev, med en tynd Havreudsæd som Dækfrugt, besaaet med 8 Græsblandinger saaledes at disse 8 Blandinger udsaaedes med 2 Fællesparceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. paa hver Trediedel. Antal Parceller: 48.

Beretning fra Forsøgsstationen ved Tystofte

for Aaret 1901.

Ved konst. Forsøgsbestyrer **N. P. Nielsen.**

Afvigte Aar 1901 har i flere Henseender været et noget uregelmæssigt Forsøgsaar. Dette ligger i, at Vinteren 1900—1901 var særlig haardtvirkende paa mere ømtaalige Kulturplanter, som forskellige Hvedesorter, Italiensk Rajgræs og paa Rødkløver fra England, Holland, Ungarn o. fl. Steder, at Foraaret indtraf saa sent, og især at Forsøgsstationens daarligt drænede Marker var saa overfugtige i Foraarstiden, at Saaningen maatte blive sen og vanskelig, og endelig, at Juli Maaneds Tørke fremkaldte en for stærk Standsning, f. Ex. i Roernes Væxt, og en for brat Modning hos Foraarskornet, navnlig det for sent saaede. Exempelvis kan nævnes, at samme Skiftes højere liggende Trediedel, som blev først tjenlig og tilsaaedes 1. Maj. gav 34·6 Centner Kærne pr. Td. Ld., medens de lavere liggende to Trediedele, som det endnu ikke den Gang lod sig gøre at komme med Heste og Redskaber paa og som først kunde tilsaas d. 15. Maj ikke gav mere end 27·5 Centner Kærne pr. Td. Ld. af den selv samme Bygsort, skønt der paa denne Del af Skiftet ellers under normale Forhold høstes mere end paa den højere liggende Del.

Aarets Nedbør paa Forsøgsstationen har sammenlignet med de 14 foregaaende Aars Gennemsnitsnedbør udtrykt i Millimeter været følgende:

	Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.	Hele Aaret
Gennemsnit af de 14 Aar 1887—1900	29·4	26·2	37·9	30·5	41·0	46·4	64·5	66·4	47·3	57·4	31·5	33·9	512·4
Aaret 1901	24·8	12·1	46·2	48·9	19·8	88·5	35·5	47·6	19·9	39·8	53·0	46·4	482·5

Oversigt over Forsøgenes Art og Omfang

Løbe-Nr.	Forsøgenes Art	Mark Nr.	Antal Arter, Sorter ell. Stammer	Antal Saaprøver
	a. Korn.			
1	Varietetsforsøg med Hvede	6 B	11	11
2	Artsforsøg med Rug og Hvede	6 B	2	2
3	Varietetsforsøg med Rug	5 A	20	20
4	Artsforsøg med Rug og Hvede	5 A	2	2
5	Saatids- og Saamængdeforsøg med Rug	7 A	3	45
6	Varietetsforsøg med 2r. Byg	1 A	16	16
7	Forsøg med Familiestammer af 2r. Byg	1 A	24	24
8	Varietetsforsøg med 6r. Byg	7 B	8	8
9	Forsøg med Familiestammer af 6r. Byg	7 B	16	16
10	Varietetsforsøg med Havre	3 A	26	26
11	Saatids- og Saamængdeforsøg med Havre	5 D	1	12
12	Forsøg med Familiestammer af Havre	6 B	26	26
13	Bælgsædsblandinger og alm. Blandsæd til Modenhed	1 B	6	22
14	Etaarige Staldfoderplanter	4 A	10	11×3
	b. Rodfrugter.			
15	Forsøg med Kartoffelsorter	7 E	47	47
16	Stammeforsøg med Runkelroer	8 A og 8 B	53	53
17	— — Kaalroer	8 A	13	13
18	— — Gulerødder	8 A	17	17
19	Artsforsøg med Rodfrugter	8 A og 8 B	5	5
20	Afstandsforsøg med Runkelroer	7 E	3	18
21	Udtyndingsforsøg med Runkelroer	7 E	1	
22	— — Turnips	8 D	1	
23	Forsøg med Frø fra 93 enkelte Roer	7 E	93	93
	c. Kløver og Græs.			
24	Fors. med Græsarter fra forsk. Avlssteder anl. 1898	3 C	35	35
25	— — — - — — - 1899	2 C	39	39
26	— — Kløver - — — - 1900	3 B	76	76
27	— — — - — — - 1901	2 B	58	58
28	— — Kløver og Græs i Bland. og Renuds. - 1900	1 D	56	84
29	— — — - — - — - — - 1901	4 E	27	49
30	— — Lucerne fra forskellige Avlssteder - 1898	Vænget	21	21

Samlet Antal For-

i 1901 paa Forsøgsstationen ved Tystofte.

Forsøgsstykkerne			Sum	Anmærkninger
Størrelse i Td. Ld.	Antal Gentagelser	Antal ialt		
1/200	6	66		Hveden udgaaet om Vinteren
1/100	3	6		— — og erstattet med 6r. Byg
1/200	6	120		
1/100	4	8		Hveden udgaaet og erstattet med 6r. Byg
1/300	4	180	380	
1/200	4	64		
1/200	4	64		Nogle Prøver hver 1 Forsøgsstykke
1/300	5	40		
1/300	2—5	56		
1/200	4	92		Nogle nye Sorter 2 Forsøgsstykker
1/200	4	48		
1/200	2—3	63		
1/200	4	88		
1/200	3	99	614	
1/700	ca. 4	184	184	
1/500	6	307		Nogle Handelsprøver hver 3 Forsøgsstykker
1/500	5	65		
1/500	5	85		
1/500	5	25		
1/500	4	72		
1/500	5	15		
1/500	8	24		
1/500	4	372	965	
1/400	3—4	112		
1/400	2—3	92		
1/500	3	228		
1/500	ca. 4	228		
1/500	3	252		
1/500	3—4	166		
1/386	ca. 2	40	1118	

søgsstykker............... 3261

Det er dog ikke saa meget Nedbøren som karaktiserer Sommeren 1901, men mere de ovenfor nævnte Ting.

Hvad specielt Hveden angaar, saa blev Forsøget hermed komplet ødelagt. Efter den milde December Maaned (1900), i hvis sidste Halvdel det regnede de 11 af Dagene, indtraadte pludselig en ret stærk Frost, som først ophørte den 20. Januar 1901, og Dagen efter var det allerede synligt, at største Parten af Planterne var dødsdømte. Maaske har de 10—11 Dages Rimfrost været særlig haardtvirkende; men det er dog nok mere den bratte Overgang fra det milde, fugtige Vejr i December, hvor Planterne endnu stod med saftspændte Celler og skød nye Skud, til den haarde Kulde i Januar der dræbte dem. Faktum er, at da Foraaret endelig meldte sig, viste en Tælling af de yderst faa tilbageblevne Hvedeplanter paa Hvede-Forsøgsmarken, at kun ca. 1 af hvert 1000 Planter havde overlevet Vinteren. Og dette Resultat gjaldt paa én nær alle de prøvede Hvede-Sorter og Stammer nemlig: hvid Stand up, Urtoba, Ruvetts bearded og alle de prøvede Square-head-Stammer. Den eneste Hvedesort som holdt sig og forresten ikke led det mindste af Vinteren var mærkværdig nok en fransk Hvedesort: Storkornet, stakket Hvede fra Vilmorin.

Ved paa de vinterhærgede Forsøgsstykker at opgrave alle de i Live værende Planter og udplante disse andensteds i Bede, kom vi forøvrigt til Kundskab om, at kun ca. $^1/_{10}$ af disse havde den for Sorten karakteristiske Type, og ved at høste og udsaa disse i afvigte Efteraar tegner det til, at her muligen er et brugbart Materiale som Udgangspunkt for Dannelse af mere haardføre Square-head-Stammer. Foraarets Vekslen mellem Solskin og Frost — navnlig sidst i Febr. og først i Marts — har i det mindste paavirket disse Prøver langt mindre, end de Hvedeplanter, som er fremgaaet af almindelig Square-head-Hvede, fjorgammel Avl.

Den almindelige Antagelse, at Square-head-Hveden, ved at være dyrket her i Landet nu omtrent en Menneskealder, var akklimatiseret saa vel, at den kunde taale vore Vintre, har hermed pludselig lidt et Knæk. Hvis man i denne Square-head-Hvedens triste Skæbne, kunde se et Eksempel paa, at Sort og Stamme som Helhed kun ændrer sig yderst lidt ved „ydre Paavirkning", saa var maaske noget lært, og skulde det vise sig, at der netop ved den haarde Vinter er foretaget et

skarpt Udvalg af Hvedeplanter efter Haardførhed, var maaske ogsaa noget vundet. Imidlertid, Landmændene maatte bære Savnet af deres Hvedeavl, og Forsøgsstationen fik et Aars Hvedeforsøg mindre. Disse sidste havde dog ikke saa meget at sige, da Forsøget atter i Efteraaret 1901 kunde fortsættes i samme Spor som tidligere, kun paa Grundlag af overgemte Hvedeprøver (fjorgl. Avl).

Eksempler paa, hvilken Betydning Udvalg kan have, har vi i afvigte Forsøgsaar faaet mange Vidnesbyrd om; her skal kun nævnes ét, der er taget fra Forsøget med nogle i de sidste Aar paa Forsøgsstationen opelskede Bygstammer.

A og H er to Bygstammer, dannet paa Grundlag af to store, vægtige, smukke Aks a og h fra samme Kornmark, samme Bygsort. I Forsøgene afvigte Sommer har A- og H-Stammen været saaet Side om Side, hver paa 4 Parceller à $^1/_{200}$ Td. Ld. og Kærneudbyttet har været som anført nedenfor.

					i Gennemsnit
A-Stammen...	36·2	38·6	37·0	37·2	37·3 Ctn. Kærne pr. Td. Ld.
H-Stammen...	27·8	33·2	31·0	30·6	30·7 — — — —

Tilfældet her demonstrerer godt de to Ting: 1) at Udvalget kan have en meget stor Betydning for Stammens Ydeevne og 2) at Landmændene førend de køber nye Sorter og Stammer først bør spørge, hvad Forsøgene siger om deres Ydeevne. Ved blot at se de to Stammer Side om Side vilde flere have holdt paa, at H-Stammen gav størst Udbytte; men den er netop, og mange med den, hvad Forpagter Sonne har udtrykt, en Distanceblænder.

Art og Omfang af Forsøgene 1901 paa Forsøgsstationen ved Tystofte fremgaar af hosstaaende Oversigt, og den Plan, hvorefter de er udførte findes meddelt i „Tidsskrift for Landbrugets Planteavl“ 1901 Side 61. Forsøgene med Kløver, Græsser, Græs- og Staldfoderblandinger har været gode og lærerige. Dette kan ogsaa siges om Saatidsforsøget med Rug, Forsøg med forskellige Familiestammer af Byg og til Dels Forsøgene med Rodfrugter, hvorimod nogle af de Forsøg som kræver en tidlig Foraarssaaning har været uheldig stillede.

Ved Siden af det egentlige Forsøgsarbejde er paa flere Omraader optaget et Arbejde for Dannelsen af bedre, navnlig

mere yderige Stammer af vore Kulturplanter, saaledes ogsaa Runkelroen.

Forsøgsstationen har i Aarets Løb faaet drænet noget over 20 Tdr. Ld. og staar nu bedre rustet til at møde et fugtigt Foraar som det foregaaende. Endnu staar tilbage at dræne ca. 15 Tdr. Ld. der tænkes drænet efterhaanden som Hensynet til Forsøgene tillader det.

Som fast Medhjælper i 1901 har Assistent, Havebrugskandidat P. Hansen Petersen virket.

Beretning om de bevægelige Rodfrugtforsøg samt Rodfrugtforsøgene i Almindelighed

for Aaret 1901.

Ved L. Helweg.

I. Forsøg i Vest- og Nordjylland til Undersøgelse af Rodfrugtarternes forholdsvise Brugbarhed.

Formaalet og Planen for disse i 1893 begyndte Forsøg er der tidligere gjort Rede i Bind 6, Side 110.

Forsøgene har i 1901 været anstillet hos følgende Jordbrugere:

1. Kroejer Lars Larsen, Blaksmark, Varde.
2. Gaardejer Kr. Hansen, Ansager, Varde.
3. — Jepsen, Ansager, Varde.
4. — Skaarup, Strømmesbøl, Tarm.
5. Proprietær Okholm, Bøllinglide, Skern.
6. Husmand Niels Bank Rindum, Ringkøbing.
7. Gaardejer Jens Korsholm, Stadil, Tim.
8. — Lars Larsen, Bovbjerg, Faartoft pr. Mors.
9. — M. Madsen, Jebjerg.
10. Lærer Fredskilde, Hvidbjerg pr. Mors.
11. Gaardejer K. Hansen, Johnstrup, Hjørring.
12. — Thomas Steffensen, N. Harridslev, Hjørring.
13. Proprietær Rodskær, Odden, Hjørring.
14. Forpagter Skov, Tybrind, Ejby paa Fyn.

Paa Forsøgsgaardene Nr. 2, 4, 5, 12 og 14 har der kun været saaet Barres, Bangholm, Yellow Tankard og Champion, medens der paa de andre Gaarde er saaet samme Sorter som i 1900. Af Kartofler er paa alle Gaarde lagt Richters imperator.

Den tørre, varme Sommer var særlig gunstig for Runkelroer, medens den har været uheldig for Kaalroer. Sidstnævnte led meget af Meldug, og Udbyttet pr. Td. Ld. var gennemgaaende ikke større end for Turnips og Gulerødder, som gav over 20 Ctr. Tørstof mindre pr. Td. Ld. end Runkelroer. Kartoflerne har, ligesom sidste Aar, givet et stort Udbytte, paa en enkelt Gaard endogsaa større end Runkelroer.

Sammenholder man Resultaterne i Aar med Tallene fra den kolde og vaade Sommer 1898, hvor Runkelroer og Turnips var hinanden jævnbyrdige, medens Kaalroer gav over 20 Ctr. Tørstof mere pr. Td. Ld. end hine, altsaa et Resultat, der er ganske modsat, hvad Forsøget i Aar har vist, vil man indse, hvor misvisende det vilde være, hvis man kun havde et enkelt eller nogle faa Aars Forsøg at bygge paa. Sommerens Vejrlig har en langt mere gennemgribende Indvirkning paa Forholdet mellem Udbyttet efter Rodfrugtarterne end paa Udbyttet af de til samme Art henhørende Sorter eller Stammer. Medens der derfor, naar Talen er om Bedømmelse af Rodfrugtstammernes relative Brugsværdi, kan fastslaas Resultater allerede efter et Aars Dyrkningsforsøg, gælder det derimod om de 5 Rodfrugtarter, at ét Aars Forsøg er intet værd; kun ved Forsøg gennem en lang Aarrække kan man danne sig en Mening om disses relative Brugsværdi.

Som angivet i Forsøgsplanen har dette Forsøg paa nogle af Gaardene i Aar været forbundet med en Undersøgelse af, hvor stort Merudbytte der kunde ventes ved en særlig omhyggelig Behandling af Roemarken. Hertil blev valgt Forsøgsgaardene Nr. 1, 5 og 14, og for alle fire Rodfrugtarter har der vist sig et lille Merudbytte ved den forbedrede Pasning af Roemarken.

II. Forædlingsforsøg med Runkelroer.

Paa Annebjerggaard ved Skelskør, hvor Barres af Hyllested Stammen blev udsaaet i Foraaret er der i Efteraaret udtaget 230 Eliteroer, efter samme Regler som i sidste Beretning omtalt.

Af de paa Annebjerggaard og Næsgaard ved Stubbekøbing i Efteraaret 1900 udtagne Eliteroer, er der i Aar avlet Frø, som er høstet af hver Roe for sig.

Det i 1900 paa Næsgaards Eliteroer avlede Frø blev delt i to Hold. Frøet af Hold B blev udsaaet blandet, og om Efteraaret udtoges Eliteroerne efter samme Regler som i sidste Beretning omtalt. I Modsætning hertil er Frøet af Hold A udsaaet hver Familie for sig, Tørstofudbyttet pr. Td. Ld., Ensartethed og andre Egenskaber er bestemt for hver Familie, og af de 8 bedste Familier er der udsøgt Eliteroer paa sædvanlig Maade. Der er udtaget af

Familie	Nr.	3	10	Eliteroer
—	-	53	32	—
—	-	56	10	—
—	-	72	8	—
—	-	73	27	—
—	-	77	15	—
—	-	98	9	—
—	-	101	13	—

Af de mest lovende Familier er udtaget flest. De Roer af de 8 ovenfor nævnte Familier, der ved Vægtfyldebestemmelse af Saften er kasserede som Eliteroer, bliver tilligemed de største og mest velformede Roer af de 20 næstbedste Familier i Foraaret 1902 udplantet til Avl af Stamfrø, og i Foraaret 1904 vil der altsaa for første Gang fra Næsgaard blive forhandlet Brugsfrø avlet paa Grundlag af Familieavl*).

III. Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer.

Angaaende den første Række Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer, anstillet paa de faste Forsøgsstationer i 1900, er der i det forløbne Aar afgivet Beretning (Jvfr. 8. Bind, Side 137). I Juni blev der sendt samtlige Frøavlere et Dyrkningsbevis med Redegørelse for Resultaterne af Forsøget. Det blev henstillet til de Frøavlere, hvis Stammer var i 3. Klasse eller stod som de ringeste i 2. Klasse at kassere deres Stamme, og til Afløsning af denne at anskaffe Frø af den 1. Klasses Stamme, som efter Forsøgstabellens Tal var den til Fremavl bedst egnede. Det vides, at mange har fulgt denne Henstilling og dermed har altsaa det taget sin Begyndelse,

*) I sidste Aarsberetning, Tidsskriftets Bd. 8, S. 192, L. 11 f. o. rettes „5 pCt. lavere“ til 0,5 pCt. lavere.

der skulde være et af Hovedformaalene med disse Forsøg, nemlig en successiv Udrensning af Frømarkedets daarlige Stammer. Den Frømængde, som de paagældende i Forsøgene deltagende Frøavlere med 3. Klasses og daarlige 2. Klasses Stammer aarligt bringer i Handelen beløber sig til omkring ved 60 000 Pd., og det er indlysende, at det vil være af Betydning for Landets roedyrkende Landmænd, naar disse 60 000 Pd. af daarlig Stamme ombyttes med Stammer, der giver en Afgrøde, som kan anslaas til mindst 20 Kr. mere værd pr. Td. Ld.

Efter Opfordring af de sjællandske Landboforeninger og Fyns Stifts patriotiske Selskab har der ved Delegeretmøderne henholdsvis i København og Odense været udstillet Roer af de 8 Stammer der i 1900 kom i 1. Klasse, og hvoraf Frøavlerne altsaa i Foraaret 1902 udbyder Frø til Salg.

I Sommer afsluttedes den 2. Række Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer og Resultatet af disse Forsøg vil blive offentliggjort i Juni.

Medens der de to foregaaende Aar har været anstillet Forsøg med Barres, Kaalroer og Gulerødder skal der efter Planen i Aar prøves Stammer af Elvetham, Eckendorfer og Turnips. Der er i Efteraaret anmeldt 15 Stammer af Elvetham, 15 Stammer af Eckendorfer, 11 Stammer af Yellow Tankard, 10 Stammer af Fynsk Bortfelder og 2 Stammer af New Bronzetop; deraf er 20 Stammer fra Jylland, 9 fra Fyn, 16 fra Sjælland, ingen fra Lolland-Falster og 2 fra Bornholm. De Frøpartier, der paa den Maade undergives Statens Kontrol udgør for

Runkelroer	171 193
Turnips	85 773

De mange indenlandske Stammer, der ligesom tidligere atter i Aar er bleven anmeldt, er et Vidnesbyrd om den Paaskønnelse, hvormed disse Forsøg omfattes fra Frøavlernes Side, ligesom ogsaa at der har været Trang til, at en saadan Konkurrence mellem Stammerne skulde iværksættes.

Beretning om Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugtstammer ved Statens Forsøgsstationer i 1901.

Ved L. Helweg.

Formaalet med disse Forsøg er at udpege de værdifuldeste blandt vore indenlandske Rodfrugtstammer, og ligesom i 1900 har Forsøget atter i 1901 omfattet Stammer af Runkelroesorten Barres, af Kaalroesorten Bangholm og af Gulerodssorterne Champion og Stenshalle. Forsøget er udført efter samme Plan og Regler som i 1900, (jvnf. Beretning, Bd. 8, S. 137). Atter i Aar har Dansk Frøkontrol ydet Forsøgene sin værdifulde Støtte ved Udførelse af Spiringsbestemmelser for samtlige Frøprøver.

Til Forsøgene i 1901 var der af Barres anmeldt 40 Stammer, nemlig fra Frøavlere boende i

Københavns Amt..	3 Stammer.		Odense Amt..	3 Stammer.	
Holbæk — ..	2	—	Svendborg — ..	7	—
Præstø — ...	2	—	Aarhus — ..	4	—
Sorø — ..	10	—	Ribe — ..	1	—
Maribo — ..	7	—			

Desuden var der anmeldt 1 Stamme af Ørslev Flaske og 1 Stamme af Foder-Sukkerroer. Der blev endvidere underhaanden indkøbt Barresfrø hos tre Frøhandlere i Indlandet og tre i Udlandet.

Af Gulerødder var der anmeldt af Champion 4 Stammer og af Stensballe 6; af førstnævnte Sort blev der indkøbt Prøver hos tre indenlandske og tre udenlandske Frøhandlere, af Stensballe kun hos tre indenlandske Frøhandlere, da denne Sort ikke er kendt udenfor Danmark. Gulerodsfrøavlernes Stammer fordeler sig saaledes:

Maribo	Amt...	1	Stamme.	Aarhus	Amt...	2	Stammer
Københavns	— ...	1	—	Ringkøbing	— ...	4	—
Sorø	— ...	1	—	Aalborg	— ...	1	—

Af Kaalroer var der anmeldt 1 Stamme fra Ringkøbing Amt og 1 Stamme fra Københavns Amt. Fra tre danske og seks udenlandske Frøhandlere var der indkøbt Prøver til Sammenligning.

Som man kunde forudse, har alle de Frøavlere, der havde anmeldt Frø til Forsøgene i 1900, paa en enkelt Undtagelse nær, ogsaa anmeldt deres Frø til Forsøgene i 1901. Da Rodfrugterne er toaarige, arbejder nemlig i Regelen enhver Frøavler med én Stamme i de lige Aarstal og en anden Stamme i de ulige Aarstal; og selvfølgelig kan Frøavleren ikke være tjent med kun at faa den ene af sine to Stammer bedømt. (Jvf. Bind 7, S. 170—175 og Bd. 8, S. 163). Det vil altsaa heraf let forstaas, at til Trods for at det er de samme Frøavlere, der har anmeldt Frø til Forsøgene baade i 1900 og i 1901, er det, for saa vidt der ikke er arbejdet med overgemt Frø, ikke givet, at det er de samme Stammer, der har deltaget i de to Aars Forsøg. Som det var at vente, er det derfor kun undtagelsesvis, at de Frøavlere, som i 1900 fik deres Stamme i 1. Klasse, tillige har faaet deres anden, i Forsøget 1901 deltagende Stamme i 1. Klasse.

Hosstaaende Tabel viser Nedbørens Størrelse og Varmegraden i 1901. Sammenligner man denne med den tilsvarende Tabel for Sommeren 1900 (jvf. B. 8, S. 141) ses det, at i 1901 har Middelvarmegraden været omtrent 1° højere end i 1900, og for Askov og Tystofte har Nedbøren været over 100 Mm. mindre, medens den for Lyngby har indskrænket sig til at være 50 Mm. mindre end i 1900. Navnlig har det utvivlsomt skadet Roerne meget, at September, som er Roernes bedste Voksetid, var ualmindelig tør, særlig paa Askov og Tystofte.

Som Følge af disse mindre gunstige Vejrforhold har Roerne gennemgaaende ikke naaet fuldt saa god Udvikling som i et normalt Aar, og navnlig for Kaalroerne, som aabenbart er dem der har lidt mest af den tørre, varme Sommer, har dette medført at der kun er temmelig lille Forskel mellem den bedste og den ringeste Stamme. Der skal en nogenlunde kraftig Udvikling til, for at de gode Egenskaber, som er nedlagt i de bedste

Tab. A.

Maaned	Nedbør i Millim.				Varme i Celsius											
					Minimum				Maximum				Middel			
	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
Maj	35·4	36·4	20·0	57·0	6·3	6·2	7·3	5·2	17·7	17·4	16·9	16·8	11·5	12·0	11·9	11·1
Juni	58·1	128·6	88·5	68·0	9·4	9·5	10·8	8·7	17·9	19·8	18·6	18·5	13·5	14·4	14·6	13·6
Juli	37·4	37·9	35·3	12·3	13·4	13 4	14·7	12·8	24·5	26·9	23 9	24·4	17·8	19·6	19·3	18·6
August ...	33·0	53·6	47·6	51·6	12·2	11·8	13·8	11·1	21·6	—	21·4	21·1	16·0	17·3	17·5	16·1
Septbr. ...	10·8	38·5	19·9	32·6	9·6	9·1	10·0	8·6	17·8	19·1	17·2	16·6	13·4	13·4	13·5	12·6
Oktober ..	55·8	17·3	39·8	19·0	6·6	6·8	7·5	5·8	—	13·8	12·8	13·0	10·1	9·9	9·9	9·4
Saml. Nedbør og Middelv. i de 6 Maaneder	230·5	312·3	251·1	240·5									13·7	14·4	14·5	13·6

Stammer, skal kunne give sig klart og bestemt Udslag. For Runkelroer er der ligesom i 1900 en Forskel mellem de ringeste og bedste Stammer af omtrent 12 Centner Tørstof pr. Td. Ld.; i Fjor var der en lignende Forskel for Kaalroestammerne, men i Aar er Forskellen mellem den bedste og ringeste Kaalroestamme kun halvt saa stor. Første, anden og tredie Klasse af Kaalroer kommer derved til at flyde saa meget over i hverandre, at Klassificeringen ikke kan blive paalidelig.

Til yderligere Belysning af det Særpræg, som den tørre og varme Sommer har sat paa Aarets Roeavl, skal endvidere fremhæves følgende: Tørstofudbyttet er for Runkelroer omtrent 20 Centner, for Gulerødder c. 10 Centner mindre end i Fjor, og dette Mindreudbytte skyldes alene en betydelig Forringelse af Masseudbyttet; Tørstofprocenten er baade hos Runkelroer og Gulerødder over 1 pCt. højere end i Fjor. Endvidere kendetegnes Aaret ved, at Toppen er betydelig mindre end i Fjor, og at der for Runkelroernes Vedkommende (ikke for Gulerøddernes) findes adskilligt flere grenede Roer end Aaret forud.

Man vil altsaa se, at Sommerens Vejrlig kan have stor Indflydelse paa Roernes Udvikling i forskellig Retning, og noget tilsvarende gælder Jordbunden. Roedyrkeren maa derfor være

klar over, at hvorledes hans Roer bliver, er afhængig dels af de ydre Voksevilkaar og dels af de i Stammen nedlagte Ejendommeligheder. De enkelte Stammers Egenskaber tilvejebringe, Dyrkningsforsøgene Oplysning om; ved at dyrke Stammerne Side om Side paa samme Mark neutraliseres nemlig den førstnævnte Faktor — de ydre Voksevilkaar — idet dennes Indflydelse bliver ens for alle Stammerne, og det Udslag, Forsøgene giver, kan man derfor med Sikkerhed vide, alene skyldes den anden Faktor: Stammens Egenskaber. Anderledes stiller Forholdet sig for Roedyrkeren, som maa advares imod at fælde en forhastet Dom, hvis hans Roemark kun giver et lille Udbytte, eller hans Roer er stærkt grenede, giver mange Stokløbere eller har andre Fejl, thi det er i Regelen umuligt for ham at afgøre, om de paaklagede Fejl skyldes de ydre Voksevilkaar eller Frøet, han har saaet. Derimod kan han trygt stole paa, at har han saaet Frø af en god 1ste Klasses Stamme med ringe Tilbøjelighed til Grenethed og Stokløbning, saa vil, hvad enten Voksevilkaarene er gunstige eller ugunstige, Udbyttet blive større og Roemarken giver færre Stokløbere og grenede Roer, end hvis han havde købt Frø af en almindelig Stamme. Vejrlig og Jordbund staar det ikke i Roedyrkerens Magt at ændre, men om han skal tilsaa sin Mark med en god eller en daarlig Stamme er noget, han selv bestemmer, idet han gennem Resultaterne af Dyrkningsforsøgene med indenlandske Rodfrugtstammer stedse kan holde sig bekendt med, hvor de bedste Stammer findes.

I. Runkelroestammer.

Dyrkningsforsøgene med disse har ligesom sidste Aar været anbragte paa Forsøgsstationerne ved Askov, Lyngby og Tystofte.

Paa Askov var Forfrugten Rug, hvortil var gødet med 20000 Pd. Staldgødning og 200 Pd. 18 pCt.-holdig Superfosfat, 100 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld. Jorden, som var let lermuldet, blev midt i August pløjet 6 Tommer dybt, umiddelbart derefter fik den to Træk med Siksakharven og endelig blev den ringtromlet. Midt i Septbr. blev Jorden grundig gennemharvet med Foghs Patentharve og ringtromlet. Først i Decbr. blev den pløjet 9—10 Tom. dybt. Om Foraaret, saa snart Jorden var tjenlig dertil, blev den letharvet og slæbt med Fjæl. Der blev gødet med 200 Pd. 18 pCt.-holdig Superfosfat

pr. Td. Ld. den 8. Maj; den 8.—9. Maj blev udkørt 15 Læs Staldgødning à 2000 Pd. pr. Td. Ld. og den 13. Maj 10 000 Pd. Ajle pr. Td. Ld. Naar hertil kommer, at der den 9. Juli blev givet 133 Pd. Chilisalpeter som Overgødning, har Marken i alt pr. Td. Ld. faaet:

	Kvælstof	Fosforsyre	Kali
i Staldgødning . .	113·4 Pd.	93·0 Pd.	105·6 Pd.
i Ajle	29 Pd.	1·0 Pd.	21·0 Pd.
i Superfosfat . . .		36·0 Pd.	
i Chilisalpeter . .	19·4 Pd.		

Jorden blev pløjet den 13. og 14. Maj ca. 8 Tom. dybt og derefter harvet og tromlet. Roerne blev saaet den 15. Maj med 18 Tom. mellem Rækkerne og senere udtyndet til 10 Tom. mellem Planterne. Antallet af Fællesparceller var seks à 28 □ Alen i 2 Rækker à $37^1/_3$ Fod. Jorden var meget bekvem baade under og efter Saaningen. Otte Dage efter Saaningen blev der givet Marken to Træk med Ukrudsharven, umiddelbart før Roerne var ved at bryde frem. Jorden blev derved ren, og Jordoverfladen passende løs. Roerne kom særdeles hurtigt, godt og ensartet op. Rækkerne blev blokhakket den 10. og 11. Juni, og Roerne udtyndet den 18.—19. Juni. Planterne led en Del af Hagelbyger i Dagene før Udtyndingen. I første Halvdel af August led Planterne meget af Tørken, og ligeledes sidst i September.

Lyngby: Forfrugten var Havre uden Gødning. I August blev Jorden skrællepløjet, harvet og ringtromlet, i Oktober pløjet 9 Tom. dybt. Staldgødningen, hvoraf der er givet 20 Læs à 2000 Pd. pr. Td. Ld., blev udkørt i Marts og nedpløjedes først i April 7 Tom. dybt. Derefter gaves Jorden almindelig god Foraarsbehandling med Harve, Tromle og Slæber. Staldgødningens Indhold var paafaldende lavt, i 40 000 Pd. indeholdtes 120 Pd. Kvælstof, 83 Pd. Fosforsyre og 152 Pd. Kali. Saaningen udførtes den 7.—8. Maj, og Jorden var særdeles bekvem og stærkt findelt i Overfladen. Frøet blev udsaaet med 24 Tom. mellem Rækkerne, og Roerne udtyndedes senere til 10 Tommers indbyrdes Afstand. Hver Parcel udgjorde 2 Rækker à 14 Alens Længde, og der var 8 Fællesparceller. Da der den 9.—10. Maj faldt en stærk Regn (31 Mm.), blev

den findelte Jordoverflade, som det var at vente, stærkt skorpet, men efter en let Overharvning spirede Frøet dog tilstrækkelig tæt, saa der kun blev faa Spring i Rækkerne. Roerne udviklede sig langsomt og tegnede til at give en ringe Høst, men efter en god Regn i det andet Tidøgn af September voksede de usædvanlig stærkt til.

Tystofte: Forfrugt: Byg uden Gødning. Den 6. September blev Stubben skrællepløjet og tromlet, og den 8. Oktober vinterpløjet ca. 8 Tom. dybt. Staldgødningen blev udkørt i Februar, 20 Læs à 200 Pd. pr. Td. Ld. og indeholdt 157·6 Pd. Kvælstof, 126·8 Pd. Fosforsyre og 155·6 Pd. Kali. Den 20. Maj fik Jorden 2 Træk af Foghs Patentharve, derefter blev den ringtromlet, harvet med Letharve og slæbt med Muldfjæl. Den 21. blev den pløjet 6 Tom. dybt, harvet med Letharve og slæbt med Muldfjæl. Jorden var ved Saaningen, som udførtes 21. og 22. Maj, meget fin, løs og udmærket bekvem. Der blev saaet med 21 Tommer mellem Rækkerne, og Planterne udtyndedes til $10^2/_3$ Tomme mellem Planterne. Hver Parcel var 28 □ Alen, 2 Rækker à 16 Alens Længde, og 6 Fællesparceller blev benyttet. Spiringen var god, og Jorden var hele Væksttiden ualmindelig løs og bekvem. Væksten var baade før og den første Tid efter Udtyndingen kraftig og jævn, men Juli Maaneds stærke Tørke medførte baade Standsning og Uensartethed i Væksten, idet Undergrundens Forskellighed paa vedkommende Forsøgsmark under disse Vejrforhold gjorde sig stærkt gældende. Roerne var i den Grad sat i Stampe, at da Regnen kom sidst i Juli og sidst i August, formaaede den alligevel ikke at fremkalde frodig Vækst paany.

Hosstaaende Tabel I giver et Overblik over Roernes Udvikling paa de tre Stationer; til Sammenligning er i de to øverste Linier angivet Middeltallene fra Stammeforsøget i 1900 og de forberedende Stammeforsøg i 1894—99. Medens det i 1900 var Askov, der gav det største Udbytte i Centner Roer pr. Td. Ld., er det i Aar Lyngby, men ligesom i de foregaaende Aar staar Tystofte atter i Aar med det mindste Masseudbytte. Hvad Tørstofprocenten angaar, da viser Roerne fra Tystofte i Aar omtrent 1 pCt. højere Tørstofindhold end i Fjor, men ligesom i de foregaaende Aar er Tørstofprocenten paa Tystofte meget under Tørstofprocenten paa Askov og Lyngby. Roernes Tørstofindhold er paa Lyngby i 1901 det samme som i 1900, men paa Askov, hvor Roerne ellers i de foregaaende

Tabel I.

Middeltal	Ctnr. Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i pCt. af Roen		
	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte
For 1894—99	573·3	605·8	503·0	13·91	14·27	13·24
„ 1900...............	731·3	674·8	651·4	13·13	13·72	11·81
„ 1901...............	508·8	579·9	481·4	14·76	13·71	12·82

Aar har haft omtrent $1^1/_2$ pCt. mindre Tørstof end paa Lyngby, er Tørstofprocenten i Aar omtrent 1 pCt. over Lyngbys. Det mærkelig høje Tørstofindhold i Roerne paa Askov i 1901, — c. $1^1/_2$ pCt. højere end i Fjor — staar rimeligvis i Forbindelse med den ringe Nedbør i September og Oktober; ganske vist har Analyseroernes Gennemsnitsstørrelse i Aar været omtrent $1^1/_3$ Pd. mod $1^2/_3$ Pd. i Fjor, men en saadan Forringelse i Analyseroernes Gennemsnitsvægt kan i Henhold til tidligere Forsøg næppe forøge Tørstofprocenten med mere end højest $^1/_4$ pCt. Af Hovedtabel 1 (S. 32) vil det ses, at ligesom i 1900 har Roerne paa Askov kraftigere Top end paa de to andre Stationer. Medens der er nogle Stokløbere paa Askov, er der i Aar saa godt som ingen paa Lyngby og Tystofte.

Efter disse indledende Bemærkninger skal vi gaa over til Omtalen af Resultaterne for Runkelroestammerne. I Tabel II er Middeltallene for de 3 Stationer angivne; ligesom sidste Aar er dog i Rubrik 11, 12, 13 opført Klassificeringen efter Centner Tørstof pr. Td. Ld. paa hver af Stationerne. Stammerne er ordnet efter Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. 9 Stammer er kommen i 1. Klasse (mod 8 i Fjor), 30 Stammer i 2. Klasse (mod 17 i Fjor) og 8 Stammer i 3. Klasse (mod 6 i Fjor). Som det vil erindres fra sidste Aarsberetning, udtrykkes Karakteren for Roernes Ensartethed med Tal, saaledes at 1 betegner meget ensartet, 2 middelgod i Retning af Ensartethed og 3 meget uensartet.

Ligesom i Fjor skal 1. Klasses Stammer gøres til Genstand for en mere indgaaaende Omtale.

Tabel II. **Barres 1901.**

Løbe Nr.		Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Centner Roer pr. Td. Ld.	Tørstof i pCt. af Roen	Top i pCt. af Roen	pCt. Grenede	pCt. Stokløbere	pCt. Halsroer	% Roer med uægte Form	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed	Klassificering efter Tørst. Udbytte Askov	Lyngby	Tystofte
	Første Klasses Stammer.													
2	Ladelund*)	78·61	538·2	14·55	26·9	3·0	0·2	4·4	4·3	3·5	2·2	1	1	2
3	Olsgaard*)	77·52	558·7	13·82	21·6	2·6	0·1	5·2	3·0	3·4	1·8	1	1	2
18	Arløsetorp*)	76·76	545·4	14·10	27·0	3·8	0·1	6·2	3·4	3·2	2·2	1	2	1
4	Bakkegaard*)	76·28	540·8	14·03	24·3	3·0	0·2	8·2	2·3	2·9	1·8	1	1	2
17	Sludstrup*)	75·27	572·1	13·18	22·5	4·0	0·3	7·1	2·9	2·5	1·3	1	2	1
20	Ottelundsgd.*)	75·21	582·5	12·93	23·3	3·3	0·0	6·2	3·3	3·3	1·8	2	1	1
5	Norskovgd.*)	75·01	530·7	14·10	27·3	5·2	0·2	7·5	3·2	3·9	2·6	1	1	2
9	Ringe*)	74·65	551·8	13·54	25·6	6·3	0·5	9·5	3·7	3·8	2·1	1	2	1
21	Hyllested*)	74·62	554·3	13·46	20·5	3·7	0·2	4·5	2·6	4·2	1·7	1	2	1
	Anden Klasses Stammer.													
25		74·44	531·5	14·05	28·5	5·3	0.1	4·7	4·2	4·8	2·6	2	2	1
23 A		74·12	527·3	14·03	24·8	5·0	0·2	8·6	1·7	1·5	1·3	1	2	2
29		74·06	546·4	13·58	26·6	3·1	0·2	5·5	3·1	2·3	1·5	2	2	1
27		73·72	538·9	13·69	25·5	4·5	0·1	4·7	2·7	3·1	2·3	2	2	1
16		73·71	557·1	13·23	20·3	1·6	0·0	7·4	2·8	2·7	1·3	1	2	2
23 B		73·34	533·9	13·73	23·7	3·7	0·1	8·4	2·3	2·2	1·5	1	2	2
14		73·28	533·3	13·71	24·7	3·9	0·3	5·3	3·0	5·8	2·3	1	2	2
12		73·26	540·5	13·54	23·5	2·7	0·1	5·2	3·6	3·1	2·0	1	2	2
22		73·07	550·7	13·28	20·3	3·6	0·1	2·3	2·3	2·2	1·6	2	2	2
40		72·90	503·2	14·47	26·5	3·9	0·1	6·2	3·9	4·5	2·0	2	2	2
11		72·85	555·2	13·11	24·5	2·1	0·1	5·2	3·9	2·2	1·9	2	2	1
34		72·81	513·6	14·17	26·1	7·0	0·2	7·1	4·6	6·5	2·8	2	2	2
41		72·80	516·4	14.09	26·0	4·4	0·1	11·5	3·4	4·2	1·9	2	2	1
13		72·74	528·3	13·76	21·9	3·5	0·2	2·5	2·8	1·0	1·2	1	2	2
38		72·35	515·1	14·02	25·9	5·6	0·2	7·6	2·5	2·8	2·0	2	2	2
15		71·99	482·8	14·90	29·4	5·4	0·7	6·2	4·1	3·6	2·5	1	2	2
10		71·96	529·0	13·61	23·0	3·5	0·5	7·7	2·6	2·9	2·1	2	2	1
44		71·93	504·2	14·24	26·9	5·1	0·1	7·9	3·9	4·6	2·0	2	2	3
7		71·34	537·7	13·24	25·6	2·6	0·1	4·6	2·4	1·9	1·5	2	2	3
24		70·98	507·7	13·97	27·2	4·5	0·1	6·4	3·5	6·8	2·3	2	2	3
31		70·97	523·3	13·58	28·5	3·1	0·2	7·3	4·3	2·8	2·0	3	2	2
37		70·94	507·8	13·93	26·8	3·3	0·1	4·0	2·1	1·5	1·2	2	2	2
42		70·88	520·6	13·60	24·8	4·8	0·0	6·1	3·3	3·0	2·0	2	2	2
6 A		70·75	510·3	13·86	26·4	3·9	0·1	6·8	3·6	3·3	1·7	2	2	3
26		70·71	530·4	13·34	27·0	4·6	0·2	3·2	2·4	1·4	1·7	3	2	2
35		70·54	486·4	14·49	28·0	5·1	0·3	4·6	5·2	3·6	2·4	2	2	2
28		70·21	522·9	13·47	23·9	3·6	0·1	6·1	2·7	3·3	1·9	3	2	2
6 B		69·87	512·0	13·61	29·2	2·3	0·0	6·0	2·9	3·4	1·8	2	2	3
39		69·53	486·4	14·28	27·6	7·3	0·3	8·9	4·3	6·2	2·6	3	2	2
33		69·32	499·1	13·86	21·4	2·0	0·2	3·3	3·0	3·7	1·9	3	2	2
	Tredie Klasses Stammer.													
30		69·29	504·8	13·70	26·9	1·9	0·1	5·2	2·4	2·9	1·9	3	2	3
36		69·20	497·7	13·89	30·2	4·2	0·0	5·3	3·2	5·1	2·1	3	2	3
8		68·98	526·5	13·11	26·2	3·3	0·0	4·1	3·9	2·3	2·2	2	3	3
19		68·51	520·2	13·16	22·0	1·6	0·0	5·4	2·6	1·7	1·9	2	3	3
43		68·29	470·2	14·52	27·7	6·3	0·9	8·2	3·6	5·3	2·7	3	2	3
48		68·09	555·2	12·25	16·2	3·7	1·3	20·6	2·4	1·6	1·7	3	2	3
46		66·04	485·0	13·57	16·4	3·9	0·4	8·3	5·7	4·8	2·1	3	3	3
45		61·21	467·3	13·04	14·8	2·3	0·4	8·3	3·5	1·6	1·6	2	3	3

*) Stammen af Aarg. 1901

1. *Ladelund-Stammen af Aargang 1901.*

Ejer: Forstander N. Pedersen, Ladelund Landboskole, Brørup.

Afstamning: Stammen er i 1891 modtaget fra Centralkompagniet i København, som har købt Frøet hos Forstander Svendsen, Tune Landboskole, hvor der har været drevet Frøavl af denne Stamme siden 1886. Det formodes, at Tune Landboskole har modtaget Stammen direkte fra Landbohøjskolen, men med Sikkerhed vides det ikke.

Avlsmaade: Der drives ikke nogen særskilt Stamfrøavl, men til Brugsfrøavlen udsøges typiske Roer af Middelstørrelse (c. 1 Pd.). Formaalet har fra først af kun været at skaffe Frø til egen Udsæd, men senere er man begyndt at avle noget mere, saaledes at der kunde sælges, hvad Skolen ikke havde Brug for. Der er paa $1^1/_2$ Skp. Ld. i 1898 avlet 300 Pd., i 1899 325 Pd. og i 1900 350 Pd. Frø.

Beskrivelse: Det store Tørstofudbytte, Stammen har givet, skyldes særlig dens høje Tørstofindhold; af Tabellen fremgaar, at den har den næsthøjeste Tørstofindhold af samtlige prøvede Barresstammer. Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. er ret godt, men dog er der adskillige andre Stammer, der er betydelig bedre i denne Henseende. Toppen er kraftig, men noget uensartet. Hvad Roernes Form angaar, da er den korte Kegleform langt den hyppigst forekommende, og det bliver derfor denne, der giver Stammen sit Præg; desforuden findes nogle af Flasketypen og enkelte af kort Olivenform, hvorimod Roer af den lange, magre Type ikke forekommer. Hvad Ensartethed angaar, e Stammen ringe, og i det hele taget er den af et raat, uforædlet Præg. I Henseende til Grenethed og Stokløbertilbøjelighed er Stammen ret upaaklagelig. Der findes nogle Roer af lysegul Farve.

2. *Olsgaard-Stammen af Aargang 1901.*

Ejer: Gaardejer K. Rasmussen, Olsgaard, Storehedinge.

Afstamning: Frøet er i 1885 modtaget gennem Sogneforeningernes Frøhandel, men hvorfra denne Stamme iøvrigt hidrører, har man ikke kunnet skaffe nærmere Oplysning om.

Avlsmaade: Der drives særskilt Stamfrøavl, og det avlede Stamfrø bruges kun til Udsæd paa Gaardens egen Mark. Brugsfrøet avles paa gennemsnitlig 2—3 Punds Roer, og Stamfrøet paa saa store Roer, som der kan skaffes. Fra 1895 er Stamroerne inden Udplantningen undersøgte ved Hjælp af Saltvandsprøven. I 1898 blev der paa 7 Skpr. Ld. avlet 1025 Pd., i 1899 paa 8 Skpr. Ld. 1268 Pd. og i 1900 paa 6 Skpr. Ld. 2300 Pd.

Beskrivelse: I Modsætning til foregaaende Stamme maa det store Tørstofudbytte her væsenligst tilskrives, at Udbyttet i Centner Roer er stort, idet Tørstofprocenten hos denne Stamme kun er lidt over Middel. Toppen er noget vel lille, men ret ensartet. Roerne er i Modsætning til foregaaende gennemgaaende af en ganske smuk, olivenformet Type, og det er denne Form, som karakteriserer Stammen. Roer af kort Kegleform forekommer, men sjældent; ligesom hos Nr. 1 findes nogle flaskeformede, men af den lange, magre Type ingen. I Henseende til Ensartethed er denne ikke saa lidt bedre end foregaaende, om den end lader en Del tilbage at ønske i denne Retning. Stammen udmærker sig ved kun at give faa grenede Roer, og af Stokløbere er der kun faa. Af lysegule Roer findes der lige saa mange som hos foregaaende.

3. *Arløsetorp-Stammen af Aargang 1901.*

Ejer: Gaardejer H. P. Madsen, Arløsetorp, Sandved.

Afstamning: Frøet er i 1897 modtaget fra Tune Landboskole og har altsaa Ophav fælles med Stamme 1.

Avlsmaade: Der drives ikke særskilt Stamfrøavl. Ejeren oplyser, at han har plejet at tage det største Frø fra, udsaa dette for sig selv, og fra dette Stykke i Marken har han udtaget 3—4 Punds Roer til Avl af Brugsfrø. I 1898 er avlet paa $^3/_4$ Skp. Ld. 200 Pd., i 1899 paa 2 Skpr. Ld. 400 Pd. og i 1900 paa 3 Skpr. Ld. 1200 Pd.

Beskrivelse: Stammen giver omtrent samme Udbytte i Centner Roer pr. Td. Ld. som Ladelund-Stammen, men Tørstofprocenten, der er forholdsvis høj, staar dog noget tilbage for hin Stammes, hvad der har til Følge, at Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. bliver lidt mindre. I Modsætning til Ladelund-

Stammen er det her Flaskeformen, der præger Stammen, men der er iblandet nogle af den lange, magre Type og nogle af den korte, kegleformede Type. Hovedet — ɔ: Topenden af Roen — er groft og af mere uædelt Præg end hos de fleste andre Stammer. Toppen er stor og kraftig, men noget uensartet. Stammens Ensartethed er ringe, og den trænger til Forædling ligesom dens Slægtning, Ladelund-Stammen. Den giver noglegrenede Roer og en enkelt Stokløber. Der findes enkelte Roer af lysegul Farve.

4. *Bakkegaard-Stammen af Aargang 1901.*

Ejer: Gaardejer Anders Kristensen, Bakkegaard, Haslev.

Afstamning: Denne Frøavlers Stamme af Aargang 1900 var ligesom nærværende en 1. Klasses Stamme, og hvad der i Beretningen for Dyrkningsforsøgene 1900 er oplyst med Hensyn til Afstamningen gælder ogsaa denne Stamme.

Avlsmaade: Under Henvisning til Beretningen for 1900 skal her kun anføres, at i 1900 er der paa 4 Skpr. Ld. avlet 4000 Pd. Frø.

Beskrivelse: Hos Stammen af Aargang 1900 var det Udbyttet i Centner Roer, der var stort og Tørstofindholdet i Roerne forholdsvis lavt, derimod er det hos nærværende Stamme mere den ret høje Tørstofprocent, end Udbyttet i Centner Roer, som Stammen skylder sin Plads i 1. Klasse. I begge Stammer findes nogle af den lange, magre Type, men medens der i Stammen af Aargang 1900 fandtes mange kort kegleformede, findes der i nærværende Stamme kun faa af denne Type, derimod mange flaskeformede. Toppen er middelkraftig, men noget uensartet. I Henseende til Roernes Ensartethed er der ligeledes kendelig Forskel paa de to Stammer, idet nærværende er betydelig mere ensartet end Stammen for 1900, fra hvilken den ogsaa adskiller sig ved at give færre Stokløbere. Af grenede Roer og Roer af lysegul Farve findes kun nogle faa.

Man ser altsaa, at der er ret væsentlig Forskel paa de to Stammer, hvormed der arbejdes paa Bakkegaard, og paa Grund af nærværende Stammes større Ensartethed og mindre Stokløbertilbøjelighed bør denne foretrækkes for Stammen af Aarg. 1900.

5. Sludstrup-Stammen af Aargang 1901.

Ejer: Lærer Michelsen, Sludstrup, Slagelse.

Afstamning: Der skal for denne Stammes Vedkommende kun henvises til Beretningen om Forsøgene i 1900.

Avlsmaade: Der henvises til Beretningen for Forsøgene 1900. Af Frø er der i 1900 avlet 2200 Pd.

Beskrivelse: I Modsætning til Bakkegaard Stammen er hos denne Stammen af Aargang 1901 og Stammen af Aargang 1900 omtrent ens. Roernes Tørstofindhold er lavt, men Stammen giver et stort Masseudbytte. Toppen er kraftig og ret ensartet. Af den lange, magre Type findes nogle og af den kort kegleformede saa godt som ingen, faa af de flaskeformede, og Hovedbestanden er af en smuk, langstrakt Olivenform. Hovedet er af mere fint Præg end hos de fleste andre Stammer. I Henseende til Ensartethed er den bedre end nogen anden 1. Klasses Stamme, men Roerne synes knapt at være saa velformede og af saa ædelt Præg som hos Stammen af Aargang 1900. Tillige er maaske Tilbøjeligheden til Stokløbning og Grenethed lidt større hos denne end i Stammen af Aarg. 1900. Af lysegule er der enkelte ligesom i sidste Aars Stamme.

6. Ottelundsgaard-Stammen af Aargang 1901.

Ejer: Proprietær Justesen, Ottelundsgaard, Rødby.

Afstamning: Frøet er i 1899 modtaget fra Forpagter Petersen, Bjernæsgaard, Rødby, og denne har begyndt sin Frøavl i 1894 efter Frø af Næsgaard-Stammen. Denne Stammes Afstamning er der gjort Rede for i Beretningen om Dyrkningsforsøgene i 1900 S. 147 under Omtalen af Borregaard-Stammen, hvorfor der her kun skal henvises dertil.

Avlsmaade: Der drives ingen særskilt Stamfrøavl. Til Frøavl udsøges de mest velformede Roer uden Rodgrene eller Halsdannelse. I 1899 blev der avlet paa 6 Skpr. Ld. 1400 Pd. i 1900 paa 4 Skpr. Ld. 1000 Pd.

Beskrivelse: Det store Tørstofudbytte skyldes, at Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. er stort, medens Tørstofindholdet er lavt, og den ligner altsaa i denne Henseende den nær beslægtede Borregaard-Stamme af Aarg.

1900, der havde samme Afstamning som denne. Toppen er ret kraftig, men noget uensartet. Der findes enkelte af den lange magre Type og enkelte kort kegleformede, men Hovedmassen bestaar af en tyk, noget langstrakt Kegleform, som ogsaa almindelig forekommer baade i Næsgaard- og Borregaard-Stammen, men dog ikke saa hyppig som her, hvor denne Type præger Stammen. Ensartetheden er upaaklagelig, og Stammen er i denne Henseende bedre end Borregaard-Stammen, men dog ringere end Næsgaard-Stammen. Den giver ingen Stokløbere, og hvad Grenethed angaar er den bedre end Borregaard-Stammen. Der forekommer enkelte af lysegul Farve, men ellers har den bibeholdt Næsgaard-Stammens ejendommelige mørk orangegule Farve.

7. *Nordskovgaard-Stammen af Aargang 1901.*

Ejer: Handelsgartner E. Ulrik, Nordskovgaard, Haslev.

Afstamning: Fra 1890 til 1897 er der aarlig købt c. 35 Pd. Stamfrø fra Markfrøkontoret i København, men fra 1897 har Ejeren selv avlet Stamfrø og har gentagne Gange blandet dette med overgemt Frø af en anden Stamme. Den paagældende Stamme er altsaa ikke Markfrøkontorets og har i hvert Fald intet at gøre med de ligeledes fra Markfrøkontorets Stamme hidrørende Sludstrup- og Hyllested-Stammer, hvad ogsaa viser sig ved, at denne Stamme i ingen Henseende ligner de to nævnte.

Avlsmaade: Der drives særskilt Stamfrøavl, men uden Anvendelse af Saltvandsprøve eller Vægtfyldebestemmelse i Saften. Til Avl af Brugsfrø saas Roerne sidst i Maj eller først i Juni, de udtyndes til 6—8 Tom. mellem Planterne, og Brugsfrøroerne opnaar derfor kun temmelig ringe Størrelse. De udplantes med 1 Alen i Kvadrat. I 1898 avledes paa 3 Td. Ld. 4000 Pd., i 1899 paa 5 Td. Ld. 5000 Pd. og i 1900 paa 5 Td. Ld. 13 000 Pd.

Beskrivelse: Roerne har temmelig højt Tørstofindhold, men Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. er kun lidt over Middel. Toppen er kraftig og ret ensartet. Roerne er en Blanding af mange Former, der findes nogle af den lange, magre Type, nogle af den kort kegleformede, og mange flaskeformede, og Stammen gør derfor i

det hele taget et raat og uforædlet Indtryk. Mærkværdig nok er Hovedet af forholdsvis fint Præg. I Henseende til Ensartethed staar Stammen som en af de ringeste blandt de prøvede Stammer, og den trænger til en grundig Udrensning af de mest afvigende Former, for at bringe mere Ro ind i Stammens Præg. Stammen giver mange grenede Roer, enkelte Stokløbere og en Del af lysegul Farve.

8. Ringe-Stammen af Aargang 1901.

Ejer: Handelsgartner D. Eltzholtz, Ringe.

Afstamning: Frøet er i 1887 modtaget fra et tysk Frøfirma, men Stammens Oprindelse kan der ellers ikke gives nogen Oplysning om.

Avlsmaade: Der drives særskilt Stamfrøavl, men der har ikke været anvendt Saltvandsprøve eller Tørstofbestemmelse i Saften. Brugsfrøet avles paa mellemstore Roer. Paa 15 Skpr. Ld. er 1898 avlet 2450 Pd., i 1899 2300 Pd. og i 1900 2600 Pd.

Beskrivelse: Det gode Tørstofudbytte pr. Td. Ld., som denne Stamme har givet, skyldes noget mere det store Udbytte i Centner Roer pr. Td. Ld. end Tørstofindholdet. Toppen er kraftig og forholdsvis ensartet. Hovedmassen af Roerne er en uensartet Blanding af Mellemformer mellem den lange magre og den kort kegleformede Type, men udprægede Eksemplarer af disse to Typer er kun til Stede i ringe Antal. Hovedet har et mere groft Præg end hos de fleste andre Stammer. I Henseende til Ensartethed er Stammen ringe, den giver flere grenede Roer og Stokløbere end nogen af de andre første Klasses Stammer; Stammen trænger i det hele taget til Forædling.

9. Hyllested-Stammen af Aargang 1901.

Ejer: Gaardejer Fr. Jensen, Hyllested pr. Dalmose.

Afstamning: Denne Frøavlers Stamme af Aargang 1900 kom ogsaa i 1. Klasse, og med Hensyn til Afstamningen henvises til, hvad der er oplyst i Beretningen fra 1900.

Avlsmaade: Under Henvisning til Beretningen fra 1900

skal her kun tilføjes, at i 1900 er der paa 6 Skpr. Ld. avlet 1000 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen ligner i alt væsentlig den i Beretningen fra 1900 omtalte Stamme. Skulde der anføres noget, hvorved nærværende Stamme synes at afvige lidt fra hin, kan følgende nævnes. Toppen er vistnok lidt mindre kraftig, Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. er maaske knapt saa højt, og endelig findes der en Del flere af lysegul Farve end i Stammen af Aargang 1900.

Af ovenstaaende Beskrivelse af 1. Klasses Stammer vil man have lagt Mærke til, at det kun er Bakkegaard-Stammen, Sludstrup-Stammen og Hyllested-Stammen, hvor baade Stammen af Aargang 1900 og 1901 er i 1. Klasse. Det vil altsaa heraf forstaas, at i nogle Tilfælde er de to Stammer, hvormed Frøavleren arbejder — skiftevis i de lige og ulige Aarstal — lige gode, i andre ikke. Til yderligere Belysning af dette Forhold kan en Sammenstilling af Klassificeringen for de Stammer, som to Aar i Træk er modtaget fra samme Frøavler, paaregne Interesse. Der er i alt 23 Frøavlere, der har anmeldt deres Barresfrø til Forsøgene baade i 1900 og 1901, og sammenstiller man disse Frøavleres to Stammer er der

<table>
<tr><td>2, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i 1. Klasse, Stamme af Aarg. 1900 er i 3. Klasse.</td><td rowspan="3">Stor Forskel.</td></tr>
<tr><td>2, hvis Stamme af Aargang 1901 er i 1. Klasse, Stamme af Aarg. 1900 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse.</td></tr>
<tr><td>3, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse, Stamme af Aarg. 1900 er i 1. Klasse.</td></tr>
<tr><td>2, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i bedste Halvdel af 2. Klasse, Stammen af Aarg. 1900 er i 1. Klasse.</td><td rowspan="5">Ringe Forskel.</td></tr>
<tr><td>1, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i bedste Halvdel af 2. Klasse, Stammen af Aarg. 1900 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse.</td></tr>
<tr><td>4, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse, Stammen af Aarg. 1900 er i bedste Halvdel af 2. Klasse.</td></tr>
<tr><td>2, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse, Stammen af Aarg. 1900 er i 3. Klasse.</td></tr>
<tr><td>1, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i 3. Klasse, Stammen af Aarg. 1900 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse.</td></tr>
</table>

3, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i 1. Klasse, Stamme af Aarg. 1900 ligeledes er i 1. Klasse. 2, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i bedste Halvdel af 2. Klasse, Stamme af Aarg. 1900 ligeledes i bedste Halvdel af 2. Klasse. 1, hvis Stamme af Aarg. 1901 er i ringeste Halvdel af 2. Klasse, Stamme af Aarg. 1900 ligeledes er i ringeste Halvdel af 2. Klasse.	Ingen Forskel.

Blandt disse 23 Frøavlere er der altsaa 6, hvor der ingen Forskel er i Klassificeringen af Stammen for de ulige og lige Aarstal, 10, hvor Forskellen er ret uvæsentlig, og 7, hvor der er stor Forskel mellem de to Stammer. Tænkte man sig, at disse 23 Frøavlere var en Norm for Landets samtlige Frøavlere, vilde det altsaa blive omtrent hver tredie Frøavler i Landet, som arbejder med to saa forskellige Stammer, at han skiftevis det ene Aar har Frø af en 1. Klasses Stamme, det andet Aar af en 3. Klasses eller en ringeste Halvdel af 2. Klasses Stamme*). For at kunne sikre sig hvert Aar bedste Frø til Udsæden maa altsaa Roedyrkeren nødvendigvis gøre sig det klart, at **Frøavleren sædvanlig arbejder med to Stammer.** Da Elvetham- og Eckendorfer-Stammerne skal undersøges i 1902 og 1903, vil Barres-Stammerne følgelig først blive genoptaget til fornyet Undersøgelse i 1904 og 1905, og der kunde derfor være Anledning til her at give en samlet Oversigt over de 1. Klasses Barres-Stammer, som staar til Raadighed i Aarene fra 1902 til 1905:

Til Udsæd i 1902 og 1904.	Til Udsæd i 1903 og 1905.
Svingelgaard-Stammen,	Ladelund - Stammen,
Borregaard- —	Olsgaard- —
Sludstrup- —	Arløsetorp- —
Hyllested- —	Bakkegaard- —
Hollufgaard- —	Sludstrup- —
Bakkegaard- —	Ottelundsgaard- —
Karleby- —	Nordskovgaard- —
Skovly- —	Ringe- —
	Hyllested- —

*) Der er adskillige, der har staaet uforstaaende overfor, og enkelte der har kritiseret den Bestemmelse, at Forsøgene i Følge Planen anstilles to Aar i Træk henholdsvis med Barres og Elvetham & Eckendorfer. Havde man i Stedet herfor hvert andet Aar anstillet Forsøg med

Disse 17 Stammer forbliver altsaa staaende som de bedste til almindelig Dyrkning, indtil Resultatet af Bedømmelsen paa Grundlag af nye Forsøg kan foreligge inden Foraarene 1906 og 1907. Hvormange af disse Stammer der til den Tid kan holde Stillingen i 1. Klasse, ved man ikke, da der sikkert fra flere Frøavleres Side i de mellemliggende Aar vil blive sat et energisk Arbejde ind paa Forbedring af Ydeevnen hos de til Frøavl bedst egnede Stammer af Aarg. 1900 og 1901. Roedyrkeren maa altsaa til den Tid sørge for at gøre sig bekendt med, hvilke Stammer der kommer i 1. Klasse, for at han ved sit Indkøb af Frø i de fire følgende Aar atter kan sikre sig at faa de bedste Stammer til Udsæd. I denne Forbindelse skal endnu kun indskydes den Bemærkning, at antagelig vil de Frøavlere, hvis ene Stamme er i 1. Klasse, den anden i 2. eller 3. Klasse kassere sidstnævnte snarest mulig, og ved at overgemme Frø sørge for at faa den bedste Stamme baade i de lige og ulige Aarstal.

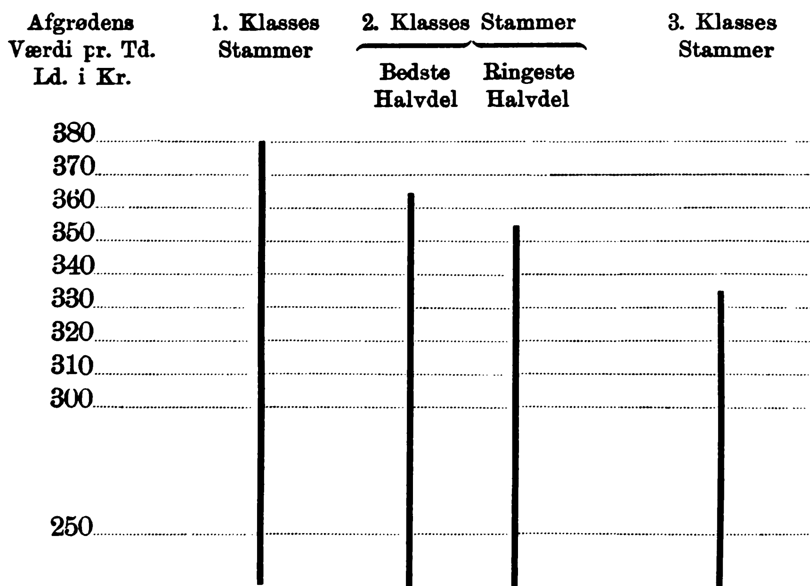
I Beretningen om sidste Aars Forsøg blev der gjort opmærksom paa, at Forskellen i Afgrødens Værdi efter 1. og 3. Klasses Stamme gennemsnitlig var 50 Kr. pr. Td. Ld. I Aar er Forskellen noget mindre; som hosstaaende grafiske Fremstilling viser, har 1. Klasses Stammer gennemsnitlig givet en Afgrøde, der var c. 43 Kr. mere værd pr. Td. Ld. end 3. Klasses Stammer. Heraf maa man dog ikke lade sig forlede til at slutte, at de 1. Klasses Stammer i Aar har været ringere end i 1900, lige saa lidt som at 3. Klasses Stammer har været bedre i Aar end i 1900, det er utvivlsomt ikke dette, der er Grunden, men at Roerne ikke har opnaaet den kraftige Udvikling som i 1900, hvoraf Følgen er bleven, at den større Ydeevne i Retning af Masseudbytte i de 1. Klasses Stammer ikke i den Grad er kommen til sin Ret som i 1900, jfr. ovenfor S. 170.

Barres og i de mellemliggende Aar med Elvetham og Eckendorfer, viser det fremlagte Materiale, at i de to af tre Tilfælde vilde der ikke være nogen større Skade sket, men i hvert tredie Tilfælde vilde Forsøgsresultaterne føre saavel Roedyrker som Frøavler bag Lyset med Hensyn til Værdien af den ikke prøvede Stamme fra de mellemliggende Aar.

Tab. B.

Afgrødens Værdi beregnet i Kroner og Øre.

(1 Pd. Tørstof ansat til 5 Øre.)

Den Frømængde, som 1., 2. og 3. Klasse repræsenterer, er i Aar ikke saa lidt større end i 1900. Efter Frøavlernes Opgivelse paa Erklæringerne forelaa der af:

1. Klasse		27650 Pd. Frø	(mod 25000 Pd. Frø i Fjor).
2. —	bedste Halvdel	44340 — —	(mod 37000 — — —)
„ —	ringeste —	71300 — —	(mod 23000 — — —)
3. —		6800 — —	(mod 37000 — — —)

Naar 3. Klasses Stamme kun staar opført med 6800 Pd. Frø, maa der gøres opmærksom paa, at Halvdelen af de Stammer, der er kommen i 3. Klasse i Aar, er indkøbte Handelsprøver fra store Frøfirmaer. Skønt der ikke vides noget om, hvor store de Frøpartier er, som disse Handelsprøver repræsenterer,

er det dog i hvert Fald saa meget, at hvis dette var medtaget, vilde 3. Klasses Frømængde rimeligvis langt overgaa de tre andre Grupper. — Det er et uberegneligt Tab, som Roedyrkerne lider ved den store Mængde 3. Klasse og daarligt 2. Klasses Frø, der gaar i Handelen. Forsøgene vil bidrage en Del til at bedre Tilstanden, idet man sikkert kan gaa ud fra, at de Frøavlere, hvis Stamme er kommen i 3. Klasse eller i ringeste Halvdel af 2. Klasse, vil kassere denne, naar de bliver bekendt med Resultatet af Bedømmelsen, og erstatte den med en god 1. Klasses Stamme. Derimod formaar Forsøgene ikke at udrette noget overfor det meget daarlige Roefrø fra udenlandske og indenlandske Frøhandlere, hvormed nu aarlig store Arealer tilsaas. At sætte en Stopper herfor vil være en let Sag for Roedyrkeren, og da det i saa høj Grad er i Roedyrkerens Interesse, vil det utvivlsomt heller ikke vare længe, før der bliver begyndt herpaa. Ligesom man ved Købet af Kløverfrø sørger for at skaffe sig Sikkerhed for Avlsstedet, saaledes burde Roedyrkeren stille bestemt Fordring om, at det Roefrø, han køber, er ledsaget af Afstamningsbevis. Bliver først dette Krav almindeligt, vil efterhaanden det daarlige Roefrø blive usælgeligt og derfor af sig selv forsvinde af Frømarkedet, og da det for den solide Frøforretning vil være langt lettere at garantere Roefrøets Afstamning end Kløverfrøets Avlssted, kan man sikkert vente, at Frøforretningerne villigt gaar ind paa at imødekomme Krav fra Roedyrkernes Side i denne Retning.

Ved Valget mellem 1. Klasses Stammer maa Roedyrkeren lægge særlig Vægt paa, at Stammen udmærker sig ved at give stort Tørstofudbytte pr. Td. Ld. og ikke for mange grenede Roer. Frøavleren, som har til Hensigt at benytte Stammen til Fremavl, bør tillige og ganske særlig lægge Vægt paa Ensartetheden. Grunden hertil er, som nævnt i sidste Aarsberetning, at den større eller mindre Ensartethed hos Stammerne kan betragtes som Maalestok for Avlssoliditeten, idet man maa antage, at Stammer med en fast og sikker Type er ganske anderledes paalidelige til Avl, end Stammer, der viser sig som en broget Blanding af en Mængde forskellige Typer.

Hermed kan Omtalen af de prøvede Barresstammer sluttes, og der staar kun endnu tilbage at nævne nogle Stammer af andre Sorter, som man er blevet anmodet om at medtage i Forsøget. En Stamme af Ørslev Flaske og en Stamme af

Model var modtaget fra to fynske Frøavlere. Som Tabel III viser, var de begge udpræget 3. Klasses Stammer og saa ringe, sammenlignet med de bedre Barresstammer, at de ikke fortjener at dyrkes. Model er en ualmindelig glat, smuk og vel-

Tabel III.

Stammens Løbenummer		Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Centner Roer pr. Td. Ld.	Tørstof i pCt. af Roen	Top i pCt. af Roen	pCt. Grenede	pCt. Stokløbere	pCt. Halsroer	% Roer med uægte Form	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed
49	Ørslev Flaske 3. Klasse..........	67·49	494·0	13·63	18·0	3·6	0·0	3·9	2·4	0·0	1·4
52	Erfurter Model 3. Klasse..........	63·15	507·2	12·41	20·4	0·5	0·0	6·5	1·4	1·5	1·3

formet Roe, hvad ogsaa Karakteren for Ensartethed viser. I Form minder den om Eckendorfer, og dens lille Top og lave Tørstofprocent forraader ogsaa dens nære Slægtskab med denne, men Masseudbyttet er mindre, end det plejer at være hos Eckendorfer. Da den vides at have vundet en Del Udbredelse paa Fyn, maa det betones, at saafremt der ikke findes Stammer, som langt overgaar den til Forsøget indsendte, fortjener Sorten ikke den rosende Omtale, der er bleven den til Del, og gode danske Stammer af Barres maa langt foretrækkes for denne.

Endelig har der efter Anmodning fra Hr. Redaktør Erh. Frederiksen, Svingelgaarden, Nakskov, været anstillet Forsøg med hans Foder-Sukkerroe. Allerede i 1900 blev den ene Stamme dyrket paa Stationerne, men da den paa Tystofte kom i 1. Klasse og paa Askov i 3. Klasse blev Forsøget gentaget i 1901, hvor den da blev dyrket sammen med Stammen af Aargang 1901. Som Tabel IV viser, bekræftes Resultatet fra Dyrkningsforsøget i 1900; sammenlignet med Barres er Foder-Sukkerroen paa Askov i 3. Klasse og paa de to sjællandske Stationer i 1. Klasse. I Anmeldelsen af „Dyrkningsforsøg med Rodfrugtvarieteter og Rodfrugtstammer" i „Ugeskrift for Landmænd" 1901 Side 249

Tabel IV.

	Centner Tørstof pr. Td. Ld.			Klassificering af Stammen			Centner Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i % af Roen			Middeltal for de tre Stationer						
1900	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Top i pCt. af Roen	pCt. Grenede	pCt. Stokløbere	pCt. Halsroer	pCt. Roer med uægte Form	pCt. Roer med uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed
Foder-Sukkerroe af Aargang 1900...	88·23	93·97	87·89	3	2	1	488	513·5	511·3	18·08	18·30	17·19	34·2	12·3	0·5	0·0	0·2	3·5	1·4
Middeltal for Barres							731·3	674·8	651·4	13·13	13·72	11·81	28·3	2·8	0·3	3·7	1·0	1·6	
1901																			
Foder-Sukkerroe af Aargang 1900...	68·83	82·7	67·76	3	1	1	358·5	456	375·8	19·20	18·14	18·03	31·0	12·2	0·6	1·2	0·4	0·8	1·1
Foder-Sukkerroe af Aargang 1901...	70·63	84·4	65·09	3	1	1	370·0	455	369·6	19·09	18·55	17·61	29·9	11·3	0·4	2 6	0·0	0·8	1·1
Middeltal for Barres							508·8	579·9	481·4	14·76	13·71	12·82	24·5	3·9	0·2	6·5	3 2	3·3	

gøres der opmærksom paa, at det ved de forberedende Forsøg fra 1894 til 1899 viste sig, at paa Tystofte gav Foder-Sukkerroerne størst Udbytte, paa Askov mindst. Det synes altsaa at være en Særegenhed for denne Sort, at den paa Askov ikke kan naa højere end i 3. Klasse, medens den paa Tystofte er i 1. Klasse. Forøvrigt ligner de to Stammer af Foder-Sukkerroer meget hinanden; de har et meget højt Tørstofindhold — Tørstofprocenten er omtrent en Trediedel højere end hos Barres — Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. er lille, af grenede Roer giver den mellem tre til fire Gange saa mange som Barres, og i Henseende til Ensartethed staar den fuldt paa Højde med de bedste Barresstammer. De prøvede Stammer af Foder-Sukkerroer giver altsaa paa Jorder, der egner sig for denne Sort, et lige saa stort Udbytte som 1. Klasses Barres, Udbyttet i Centner Roer er lille, hvad maaske nogle Roedyrkere vil sætte særlig Pris paa, men de mange grenede Roer besværliggør Optagningen.

II. Gulerodsstammer.

Dyrkningsforsøg med Gulerodsstammerne er udført paa Forsøgsstationerne Askov, Tystofte og Vester Hassing.

Askov Sandmark: Forfrugten Rug, hvortil var gødet med 200 Pd. 11$^1/_2$ pCt. Superfosfat pr. Td. Ld. Jorden, som var sandmuldet, blev efteraarspløjet ca. 7 Tom. i November, i April fik Marken et Træk med Letharven og senere med Foghs Patentharve, midt i Maj blev den gødet med tolv Læs Gødning à 1500 Pd. pr. Td. Ld. og derefter harvet med Letharve og tromlet til. Jorden var, da Saaningen umiddelbart efter — den 18de Maj — blev udført, passende fugtig, men saa stærkt gennemvævet af Krybende Hvene, at det var vanskeligt at saa Frøet, uden at Maskinen blev stoppet af Rødderne. Afstanden mellem Rækkerne var 18 Tom. og mellem Planterne i Rækken 3—4 Tom. Der var tilsaaet 6 Parceller à 28 □ Alen i 2 Rækker hver paa 18$^2/_3$ Alens Længde. Ved tidlig og omhyggelig Rensning lykkedes det at holde den krybende Hvene i Ave, og den har derfor ikke skadet Gulerødderne nævneværdigt. Derimod led de meget af Tørken og Varmen i August og September, hvorfor Tørstofudbyttet pr. Td. Ld., som i Indledningen

bemærket, er betydelig mindre i Aar end i 1900. Bestanden var jævn og tæt. Gulerodfluens Larver tog ganske enkelte Planter hist og her, men dette Angreb var saa ubetydeligt, at der kan ses bort derfra.

Tystofte. Gulerødderne var saaet i samme Mark som Runkelroerne, og her skal derfor kun henvises til, hvad ovenfor er sagt med Hensyn til Jordens Beskaffenhed og Behandling samt Saaningen. Fællesparcellernes Antal var fem, og Planterne udtyndedes til 3 Tommers Afstand. Gulerødderne spirede godt. Væksten var i den første Tid jævn og kraftig. Tilsyneladende led de ikke saa meget af Tørken som Runkelroerne.

Vester Hassing: Jorden var sandmuldet og Forfrugten Byg uden Gødning. Straks efter Høst blev Jorden skrællepløjet, ringtromlet og senere pløjet 8 Tom. dybt med Albionsplov. Først i April fik Jorden 20 Læs Staldgødning à 2000 Pd. pr. Td. Ld., hvilket giver

234	Pd.	Kvælstof	pr. Td. Ld.
134	—	Fosforsyre	— — —
204	—	Kali	— — —

Staldgødningen blev straks nedpløjet i 4 Tommers Dybde, og Jorden ringtromlet. Umiddelbart før Saaningen den 11. Maj blev Jorden harvet og tromlet. Frøet blev saaet paa flad Jord med 18 Tom. mellem Rækkerne og i to Rækker, saaledes at hver Parcel blev $^1/_{500}$ Td. Ld.; der var saaet 4 Fællesparceller, men da den ene mislykkedes, blev der til Vejning kun 3 Fællesparceller.

Tabel V.

Champion	Centner Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i pCt. af Roen		
	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing
1898	303	556	450	12·79	12·01	10·33
1899	300	506	428	12·74	10·02	11·37
1901	466	596·5	565	13·51	12·03	12·86
Middeltal	356	552	481	13.01	11·35	11·52

Tabel VI.

Stammens Løbenummer	Stammens Navn	Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Stammens Klasse	Centner Roer pr. Td. Ld.	Tørstof % af Roen	Top i % af Roen	pCt. Grenede	pCt. Stokløbere	% Roer med uægte Farve	Karakter for Roenes Ensartethed
			Champion.							
69	Udenlandsk Stamme..	76·70	1ste Klasse	574·19	13·38	21·2	13·5	2·2	1·5	2·4
64	Pajbjerg Stammen....	72·26	„ —	566·41	12·78	21·7	9·2	0·5	5·8	1·9
60	Indenlandsk Stamme .	71·94	„ —	554·70	13·05	24·3	11·4	0·4	5·6	2·7
61	Udenlandsk Stamme..	70·89	„ —	559·72	12·72	24·6	13·7	0·4	1·3	1·9
67		68·97	2den Klasse	520·02	13·32	23·1	18·3	0·3	1·7	2·3
65		68·19	— —	550·90	12·46	23·3	22·[illegible]	0·2	1·6	2·8
62		67·51	3die Klasse	575·92	11·81	19·1	14·5	0·3	1·7	2·2
63		67·23	„ —	568·89	11·88	18·8	13·5	0·2	1·5	1·2
66		65·76	„ —	512·99	12·89	25·2	18·0	0·8	5·3	2·5
70		65·19	„ —	501·60	13·03	20·6	13·2	2·3	1·3	2·4
			Stensballe.							
74	Indenl. Handelsprøve .	68·45	1ste Klasse	551·08	12·47	22·0	10·9	0·5	1·2	1·1
72	Stensballe Stammen ..	68·41	„ —	543·11	12·61	22·8	12·4	1·1	1·4	1·3
77	Indenl. Handelsprøve .	67·91	„ —	550·44	12·40	23·6	14·1	1·0	1·8	2·0
75		67·75	2den Klasse	539·36	12·62	18·3	10·4	0·2	0·7	1·5
73		63·81	- —	513·99	12·46	18·0	11·0	0·3	0·4	1·8
71		63·07	- —	504·44	12·52	18·7	11·3	0·3	0·3	1·3
78		62·53	3die Klasse	524·46	11·95	21·7	18·5	0·5	0·6	2·3
76		57·44	- —	482·06	11·93	15·4	10·2	0·5	0·3	1·4
79		44·98	- —	397·03	11·37	12·4	12·6	0·5	0·5	1·6

I denne Forbindelse kan der være Anledning til at give en Oversigt over Gulerøddernes Udvikling paa hver af de 3 ovennævnte Stationer. Hertil er kun benyttet Middeltallene for Champion, fordi denne Sort i Modsætning til Stensballe ogsaa har deltaget i de forberedende Stammeforsøg fra 1894—99. Resultater foreligger imidlertid kun for de 3 nævnte Stationer fra Aarene 1898 og 1899, i 1900 var, som det vil erindres,

Forsøgene fejlslaaede undtagen paa Askov, og det bliver saaledes kun Resultaterne fra 1898, 1899 og 1901, der er anvendelige til at vise det Særpræg, som hver af de 3 Stationer sætter paa Gulerødderne. Hvad for det første Centner Gulerødder pr. Td. Ld. angaar, da er Tystofte de to jydske udprægede Sandmarker langt overlegen, men dette er ikke andet, end hvad man maatte vente; snarere vil det maaske undre flere Læsere, at Forskellen mellem Afgrøderne paa Vester Hassing og Tystofte ikke er større. Som det vil erindres var Runkelroernes Tørstofprocent paa Askov Lermark betydelig over Tystofte, og som Tabellen viser, gælder det samme for Gulerødder paa Askov Sandmark, i alt Fald har det været saaledes i de 3 Forsøgsaar. Vester Hassings Tørstofprocent staar tilbage for Askovs, men som oftest over Tystoftes. Endelig skal som yderligere Bidrag til Karakteristikken af sidste Aars Indvirkning paa de enkelte Stationers Gulerodsavl fremhæves, at Toppen paa Askov og Vester Hassing var meget lille, medens den paa Tystofte var omtrent normalt udviklet, og endvidere, at der paa Vester Hassing i Aar var en forbavsende Mængde grenede Rødder, medens Grenetheden paa Askov snarere var lidt under end over i Fjor.

Af Tabel VI fremgaar, at af Champion er i Aar fire Stammer kommen i 1. Klasse, to i 2. og fire i 3. Klasse. Af Stensballe er tre kommen i 1. Klasse, tre i 2. Klasse og tre i 3. Klasse.

Champion.

Pajbjerg-Stammen af Aargang 1901.

Ejer: Frøavler J. Hvidberg, Pajbjerg, Holstebro.

Afstamning: Her skal med Hensyn til Afstamningen kun henvises til Stammerne for 1900. Der har ofte været gemt Stamfrø over, og Stammerne for de to Aargange er altsaa blandede.

Avlsmaade: Idet der henvises til, hvad herom er skrevet i Beretningen for 1900, skal her kun tilføjes, at der i 1900 paa $3^1/_4$ Td. Ld. er avlet 2300 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen ligner i mange Retninger den sidste Aar prøvede Stamme. Udbyttet i Centner Roer er ligeledes hos denne Stamme stort; Tørstofindholdet er maaske lidt højere i denne Stamme end i Stammen af Aarg. 1900. Det er en smuk, glat og velformet Gulerod, som

i Henseende til Ensartethed kun overgaas af én Stamme. I Modsætning til Stammen for 1900 giver den næsten ingen forvoksede Rødder, og er altsaa saa godt som fri for denne Fejl, som vansyner og meget forringer Centnerudbyttet hos Stammer som 62, 65 og 66. Toppen er forholdsvis lille, og i Henseende til Grenethed staar Stammen ikke saa lidt over alle de andre prøvede Stammer.

Stensballe.

Stensballe-Stammen af Aargang 1901.

Ejer: Frøavler Østergaard, Stensballe, Horsens.

Afstamning: Sorten har sin Oprindelse fra og har faaet sit Navn efter den Landsby, hvor Ejeren bor. Det formodes, at Ejerens Fader har avlet Frø af Stammen fra 1876, og den er derefter gaaet i Arv til Sønnen.

Avlsmaade: Til Frøavl benyttes kun de smukkeste og mest typiske Rødder. I 1898 er der paa 4 Skpr. Ld. avlet 200 Pd., i 1899 paa $5^{1}/_{2}$ Skpr. Ld. 550 Pd. og i 1900 paa 13 Skpr. Ld. 1000 Pd.

Beskrivelse: I Tørstofudbytte kan Sorten Stensballe i Regelen ikke maale sig med Champion, og det kan nærværende Stamme heller ikke, skønt den — af en Stensballe at være — er ualmindelig god. Udbyttet i Centner Gulerødder er forholdsvis stort og Tørstofprocenten høj. Toppen er kraftig, men noget uensartet. Roden er velformet, smuk og glat af udpræget Stensballeform. Af forvoksede Rødder findes der ingen, men derimod vansynes den noget ved at vise tydelige Tegn paa at være krydset lidt med Vild Gulerod. Naar der ses bort herfra er den fortrinlig i Retning af Ensartethed. Stammen er noget grenet, og den giver vel mange Stokløbere, hvad der sandsynligvis for en Del har sin Grund i den nysnævnte Krydsning med Vild Gulerod.

Af Tabellen fremgaar, at Middeltallene for Tørstofudbyttet er af:

Champion:

1. Klasses	Stammer	72·95	Centner	pr.	Td.	Ld.
2. —	—	68·58	—	—	—	—
3. —	—	66·42	—	—	—	—

Stensballe:

1. Klasses	Stammer	68·26	Centner	pr.	Td.	Ld.
2. —	—	64·88	—	—	—	—
3. —	—	54·98	—	—	—	—

Forskellen i Afgrødens Pengeværdi mellem 1. og 3. Klasses Stammer er altsaa for Champion 32 Kr. pr. Td. Ld., for Stensballe 66 Kr. Herved er dog at bemærke, at Stensballeprøven Nr. 79, der var indkøbt hos et indenlandsk Frøfirma, viste sig at være Randers Karotte, en Sort, der ligner Stensballe en Del, men er stærkere rød og giver betydelig mindre Udbytte. Havde denne Prøve ikke været medregnet, vilde Forskellen mellem 1. og 3. Klasses Stensballe ikke være bleven saa stor. I denne Forbindelse skal endvidere oplyses, at den bedste og ringeste Champion var indkøbt fra to tyske Frøfirmaer under Navn af Saalfelder, en Sort, der er noget kortere end Champion og lidt mørkere i Farven. Den indenlandske Stamme Nr. 60, der staar som den tredie i 1. Klasse, hidrører fra en Frøavler, men naar Navnet paa Stammen og Ejeren mod Sædvane alligevel er udeladt, er Grunden hertil den, at det ikke var Champion, men en Blanding af forskellige Sorter. Omtrent Halvdelen var Champion, men Resten var orangegul Kæmpe og lang, hvid Kæmpe-Gulerod. Stammen viste sig altsaa at være noget andet, end hvad den var udgivet for, og det vilde derfor være ukorrekt at gøre den til Genstand for en lignende udførlig Omtale som de andre 1. Klasses Stammer.

Endelig skal oplyses, at de to bedste Stensballeprøver er samme Stamme, hvad man først bragte i Erfaring, efter at Forsøget var afsluttet. Det paagældende Frøfirma, paa hvis Loft Prøven Løbenr. 74 blev udtaget, havde nemlig købt Frøet hos Frøhandler Østergaard i Stensballe, men dette blev ikke opgivet ved Prøveudtagningen. Først da Forsøgsresultaterne var bearbejdet, og man saa den paafaldende Lighed, der i alle Henseender var mellem de to Prøver, blev vedkommende Frøfirma spurgt om, hvor det paagældende Frø var købt, og først da blev det oplyst, at Prøverne Nr. 72 og 74 var taget af samme Frøparti. Man er saaledes — sig selv uafvidende — kommen til at kontrollere den Nøjagtighed, hvormed der kan arbejdes gennem Forsøgene, og som det vil ses, er Resultatet falden særdeles heldigt ud.

III. Kaalroestammer.

I Indledningen har det været nævnt, at Forsøget med Kaalroestammerne i Aar maa betragtes som mislykket. Paa Vester Hassing, hvor Kaalroerne var saaet i Lermarken, blev Planterne allerede tidligt paa Sommeren stærkt angrebne af Rodfiltsvamp. Denne anrettede en saadan Ødelæggelse paa den ene Halvdel af Stykket, at der kun fandtes en enkelt Plante hist og her, hele Resten var gaaet til Grunde; paa den anden Halvdel af Stykket havde Angrebet ganske vist været mindre stærkt, men der var dog saa mange Spring i Rækkerne, at Forsøget maatte kasseres, da det tilmed kun omfattede to Fællesparceller. Paa Lyngby og Tystofte var Plantebestandens Tæthed upaaklagelig, men Roerne var hemmet meget i deres Udvikling af Varmen og Tørken. Udbyttet i Centner Roer sammenlignet med i Fjor er for Lyngby ca. 200 Centner, for Tystofte ca. 100 Centner mindre. Den ringe Udvikling, Kaalroerne opnaaede paa Lyngby og Tystofte, medførte, at Stammeejendommmelighederne ikke har givet sig tydeligt Udslag, hvad blandt andet giver sig til Kende gennem Tallene for Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. Navnlig naar Stamme Nr. 4 (jvnf. Hovedtabel 3) fraregnes, er der ikke synderlig Forskel i Udbyttet efter de enkelte Stammer, og at lade den nævnte Stamme ude af Betragtning er berettiget, idet den ikke er nogen Bangholm, men en ved lysegrønt Hoved og mærkelig lav Tørstofprocent let kendelig Sort. Ganske vist er det beklageligt at maatte kassere Forsøget, men heldigvis var der, paa Grund af den mislykkede Kaalroefrøavl i 1900, kun to Frøavlere, der havde anmeldt Stammer til Forsøget; havde man haft lige saa ugunstigt Vejrlig i det første Forsøgsaar, vilde der have været adskilligt flere Frøavlere, som var bleven skuffet ved ikke at faa den ønskede Oplysning om deres Stammer.

Uagtet Forsøgsresultaterne altsaa ikke kan benyttes til Bedømmelse af Stammerne, er der dog intet til Hinder for, at man kan faa en Antydning af, hvorledes Kaalroeavlen i det hele taget stiller sig paa de enkelte Stationer. I Modsætning til, hvad der var Tilfældet for Runkelroer og Gulerødder, kan man ikke for Kaalroer hente brugbart Materiale fra de forberedende Forsøg til Belysning af dette Spørgsmaal, og man maa derfor nøjes med Middeltallene for Forsøgene i 1900 og 1901.

Tabel VII.

	Centner Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i % af Roen		
	Tystofte	Lyngby	V. Hassing	Tystofte	Lyngby	V. Hassing
Kaalroer 1900 ...	463	676		12·66	12·75	
— 1901 ...	395	487	416	12·68	13·27	12·86
Middeltal.......	429	582		12·67	13·01	

Af Tabel VII fremgaar, at ligesom for Runkelroer er Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. paa Tystofte betydelig ringere end paa Lyngby, og ligeledes er Tørstofprocenten lavere, men dog synes Forskellen i sidste Henseende ikke at være saa stor som for Runkelroer. Vester Hassing, som ikke deltog i Forsøgene 1900, viser baade større Masseudbytte og Tørstofprocent end Tystofte.

Naar nu hermed Forsøgene med Stammer af Barres, Gulerødder og Kaalroer foreløbig afsluttes for først i 1904 at genoptages, kunde der være Anledning til at slutte denne Beretning med en kort Oversigt over, hvad man for de paagældende Sorters Vedkommende lærer af disse Forsøg med Hensyn til den danske Frøavls Standpunkt, sammenlignet med Udlandets.

Man vil da for det første lægge Mærke til, at de danske Barres-Stammer klart og bestemt gennem begge Aar har hævdet deres Eneret til Stillingen i 1. Klasse. Ikke en eneste af Udlandets Stammer har gjort dem Rangen stridig, tværtimod har disse vist sig at være hine saa underlegne, at de i Aar alle kom i 3. Klasse; i Fjor var ganske vist en i 2. Klasse, men Resten i 3. Klasse. Vender vi os dernæst til Champion-Guleroden*) og Kaalroer viser de to Aars Resultater, at her er Frøavlernes Stammer saa langt fra at være ene om Stillingen i 1. Klasse, at de endog er i Mindretal, sammenlignet med de i Indland

*) Naar Stensballe i denne Forbindelse lades uomtalt, er Grunden hertil simpelt hen den, at denne Sort ikke dyrkes i Udlandet.

Hovedtabel 1. **Barres-**

Stammens Løbenummer	Ctnr. Tørstof pr. Td. Ld.			Ctnr. Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i pCt. af Roen			Top i pCt. af Roen		
	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte
1	81·91	87·2	62·09	545·0	602	475·4	15·03	14·49	13·06	27·5	19·5	19·4
2	82·45	90·0	63·39	528·5	601	485·0	15·60	14·97	13·07	33·5	23·1	24·0
3	81·49	87·7	63·37	553·5	615	502·5	14·59	14·26	12·61	26·7	18·6	19·6
4	81·20	87·6	60·05	550·5	601	471·0	14·75	14·58	12·75	30·4	21·1	21·3
5	80·53	82·5	62·00	536·5	590	465·5	15·01	13·98	13·32	32·8	24·0	25·0
6 A	74·82	80·6	56·83	501·5	599	430·5	14·92	13·45	13·20	32·5	21·8	25·0
6 B	75·96	76·6	57·06	518·5	571	446·5	14·65	13·41	12·78	36·1	24·3	27·3
7	76·79	78·8	58·42	540·0	606	467·0	14·22	13·00	12·51	31·3	21·9	23·5
8	72·78	74·2	59·97	514·0	583	482·5	14·16	12·73	12·43	32·9	22·0	23·7
9	80·02	79·2	64·72	542·5	612	501·0	14·75	12·95	12·92	32·1	21·8	22·9
10	72·89	78·3	64·68	505·5	584	497·5	14·42	13·41	13·00	29·9	19·1	19·9
11	76·20	78·0	64·35	543·5	588	534·0	14·02	13·26	12·05	31·1	20·5	22·0
12	77·88	78·4	63·49	532·0	586	503·5	14·64	13·38	12·61	28·6	20·0	22·0
13	79·04	76·1	63·08	525·5	564	495·5	15·04	13·50	12·73	27·6	18·0	20·0
14	80·30	77·3	62·25	540·0	571	489·0	14·87	13·53	12·73	31·1	19·9	23·1
15	77·50	78·3	60·18	479·0	541	428·3	16·18	14·48	14·05	38·0	22·2	27·9
16	79·67	79·1	62·37	542·7	616	512·5	14·68	12·84	12·17	24·6	18·1	18·2
17	77·02	80·3	68·50	539·0	624	553·3	14·29	12·87	12·28	30·1	18·0	19·4
18	79·74	81·6	68·93	520·5	599	516·7	15·32	13·63	13·34	34·0	22·6	24·3
19	73·54	73·5	58·49	515·0	574	471·7	14·28	12·80	12·40	27·4	19·9	18·6
20	76·65	82·7	66·27	544·0	649	554·6	14·09	12·75	11·95	28·7	20·3	20·9
21	77·88	80·4	65·58	536·0	608	518·8	14·53	13·22	12·64	26·3	17·8	17·3
22	75·15	80·4	63·65	527·0	626	499·2	14·26	12·84	12·75	25·6	17·5	17·8
23 A	77·39	81·6	63·36	518·0	581	482·9	14·94	14·04	13·12	30·3	21·5	22·5
23 B	78·10	79·1	62·82	521·0	590	490·8	14·99	13·40	12·80	28·4	20·6	22·1
24	73·94	80·1	58·89	482·0	571	470·0	15·34	14·03	12·53	33·0	24·5	24·1
25	75·32	81·9	66·09	485·0	589	520·4	15·53	13·91	12·70	34·8	24·5	26·1
26	71·10	80·3	60·74	486·0	594	511·8	14·63	13·52	11·88	33·1	23·8	24·1
27	76·19	79·7	65·26	510·0	586	520·8	14·94	13·61	12·53	29·7	23·0	23·8
28	69·65	77·8	63·18	472·5	588	508·3	14·74	13·23	12·43	30·9	21·5	19·3
29	75·85	80·9	65·43	505·0	600	534·2	15·02	13·48	12·25	33·1	23·1	23·5
30	71·93	76·7	59·24	494·0	549	471·3	14·56	13·97	12·57	33·4	24·0	23·2
31	69·41	80·1	63·40	478·0	591	500·8	14·52	13·55	12·66	34·7	24·6	26·1
33	69·41	78·1	60·45	480·0	547	470·4	14·46	14·28	12·85	26·4	19·4	18·5
34	73·11	81·6	63·73	491·0	576	473·8	14·89	14·17	13·45	31·7	21·8	24·8
35	72·61	78·5	60·51	473·0	543	443·3	15·35	14·46	13·65	33·0	23·8	27·2
36	71·22	76·8	59·59	477·0	547	469·2	14·93	14·04	12·70	36·1	25·9	28·6
37	72·50	80·2	60·11	503·5	556	463·8	14·40	13·43	12·96	34·6	22·1	23·7
38	73·94	81·2	61·90	502·0	568	475·4	14·73	14·30	13·02	30·9	22·2	24·7
39	68·57	79·0	61·02	456·5	546	456·7	15·02	14·46	13·36	33·7	23·2	25·8
40	75·08	80·6	63·03	488·5	559	462·1	15·37	14·41	13·64	31·9	21·6	26·1
41	72·47	80·7	65·24	488·0	570	491·3	14·85	14·15	13·28	30·3	22·6	25·0
42	72·75	79·2	60·68	500·0	581	480·8	14·55	13·63	12·62	29·8	20·5	24·2
43	69·54	79·5	55·83	453·0	555	402·5	15·35	14·33	13·87	33·8	22·4	26·9
44	76·75	80·7	58·34	500·0	576	436·7	15·35	14·01	13·36	31·0	22·3	27·5
45	73·32	63·3	47·00	541·5	487	373·3	15·54	12·99	12·59	17·9	13·3	13·2
46	69·49	73·4	55·22	487·0	530	437·9	14·27	13·84	12·61	20·1	14·1	14·9
48	70·70	76·4	57·17	536·0	626	503·7	13·19	12·20	11·35	21·6	14·5	12·4

stammer 1901.

pCt. Grenede			pCt. Stokløbere			pCt. Halsroer			pCt. Roer m. uægte Form			pCt. Roer m. uægte Farve			Karakter for Roernes Ensartethed		
Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte
2·7	3·9	2·3	0·5	0·0	0·2	19·0	7·2	0·7	5·8	2·2	0·3	4·9	3·1	0·7	2·0	1·5	1·8
2·0	4·2	2·7	0·5	0·0	0·0	9·0	3·9	0·2	9·5	3·2	0·3	6·1	3·3	1·1	2·0	1·7	2·8
1·5	3·9	2·5	0·3	0·0	0·0	11·0	4·0	0·6	7·0	1·9	0·0	4·9	3·3	2·0	2·0	1·5	2·0
1·7	4·6	2·8	0·7	0·0	0·0	14·0	7·1	3·4	3·6	3·2	0·0	5·0	3·3	0·3	2·0	1·8	1·6
4·3	5·6	5·7	0·7	0·0	0·0	12·0	8·4	2·2	6·7	2·8	0·0	6 3	4·9	0·6	3·0	2·1	2·6
2·5	4·8	4·5	0·2	0·0	0·0	12·0	6·2	2·2	7·9	2·2	0·3	6·1	2·8	1·1	1·8	1·5	1·8
1·8	3·3	1·8	0 0	0·0	0·0	10·0	7·5	0·4	6·9	1·9	0·0	6·2	3·0	1·1	2·2	1·5	1·8
1·0	3·1	3·8	0·2	0·0	0·0	10·0	3·5	0·4	4·3	2·8	0·0	2·7	2·4	0·6	1·0	1·4	2·0
2·5	3·1	4·2	0·0	0·0	0·0	8·0	4·2	0·0	6·4	5·4	0·0	4·9	1·5	0·6	2·0	1·7	3·0
4·7	7·0	7·2	1·5	0·0	0·0	17.0	8·2	3·3	7·4	3·2	0·6	5·2	4·1	2·0	2·0	2·0	2·2
2·0	4·6	3·9	1·5	0·0	0·0	15·0	6·9	1·1	5·1	2·8	0·0	5·1	3·0	0·6	2·0	1·8	2·4
1·5	2·2	2·7	0·3	0·0	0·0	12·0	3·5	0·2	7·1	4·1	0·6	3·5	2·4	0·8	2·3	1·9	1·6
1·2	2·7	4·1	0·2	0·0	0·0	11·0	4·2	0·3	8·0	2·8	0·0	4·9	3·4	1·1	2·0	1·7	2·4
2·7	4·0	3·8	0·7	0·0	0·0	6·0	0·8	0·6	6·0	2·3	0·0	2·2	0·6	0·3	1·0	1·7	1·0
4·3	2·3	5·0	0·8	0·0	0·2	11·0	3·9	1·1	5·3	2·8	0·8	8·8	4·0	4·7	2·0	1·8	3·0
4·8	4·6	6·9	2·0	0·0	0·0	12·7	4·6	1·4	8·9	3·0	0·4	5·6	3·6	1·7	3·0	2·0	2·5
0·0	2·9	2·0	0·0	0·0	0·0	15·0	5·7	1·4	7·3	1·1	0·1	2·7	5·2	2·1	1·0	1·5	1·5
1·3	5·4	5·3	0·7	0.2	0·0	12·0	6·5	2·9	5·8	2·8	0·0	2·2	4·0	1·4	1·0	1·8	1·0
2·8	3·8	4·8	0·2	0·0	0·0	12·5	4·6	1·4	6·2	3·0	1·0	3·5	3·0	3·1	2·3	1·8	2·6
1·2	2·1	1·4	0·0	0·0	0·0	10·0	5·2	0·9	4·7	3·0	0·0	3·3	1·5	0·3	2·0	1·8	2·0
2·5	2·9	4·4	0·0	0·0	0·0	12·5	5·2	0·8	6·3	3·2	0·3	6·8	2·3	0·7	2·0	1·5	2 0
1·7	5·4	3·9	0·7	0·0	0·0	10·0	2·7	0·7	5·5	2·3	0·0	7·7	3·2	1·7	2·0	1·7	1·3
1·2	4·8	4·9	0·3	0·0	0·0	4·3	2·1	0·5	4·4	2·3	0·3	3·8	2·1	0·7	1·7	1·4	1·8
4·2	5·2	5·5	0·5	0·0	0·0	18·0	6·1	1·6	2·9	2·1	0·0	1·6	2·4	0·4	1·0	1·9	1·0
3·7	4·0	3·4	0·2	0·0	0·0	15·0	8·6	1·6	5·1	1·7	0·0	4·2	1·7	0·7	2·0	1·6	1·0
2·8	6·4	4·2	0·2	0·0	0·0	12·0	5·5	1·6	6·3	3·4	0.7	12·0	4·0	4·3	2·0	2·0	3·0
2·3	4·4	9·2	0·3	0·0	0·0	10·5	3·6	0·0	8·7	2·8	1·1	7·6	3·2	3·5	3·0	1·8	3·0
3·5	5·3	5·1	0·5	0·0	0·0	6·7	2·5	0·5	5·5	1·7	0·1	1·8	1·3	1·0	2·0	1·5	1·7
3·2	5·6	4·8	0·2	0 0	0·0	9·7	3·4	1·1	5·4	2·8	0·0	5·9	2·3	1·1	3·0	1·8	2·0
2·0	5·5	3·2	0·0	0·2	0·0	12·0	5·5	0·9	5·0	2·8	0·3	6·8	1·7	1·4	2·0	1·6	2·1
2·2	4·6	2·5	0·5	0·0	0·0	11·5	4·4	0·7	7·1	2·3	0·0	4·0	1·7	1·4	2·0	1·5	1·0
1·5	2 5	1·8	0·2	0·0	0·0	11·0	4·2	0·5	5·0	2·1	0·0	5·0	3·5	0·3	2·0	1·9	1·8
2·3	3·1	3·9	0·7	0·0	0·0	12·0	8·4	1·6	8·4	3·6	1·0	5·2	2·1	1·1	2·0	2·0	2·1
2·0	2·7	1·4	0·2	0·2	0·2	7·0	1·9	0·9	5·5	3·2	0·3	6·6	3·2	1·4	1·8	1·8	2·0
3·8	6·7	10·4	0·5	0·0	0·2	14·0	5·1	2·1	7·1	5·7	1·0	7·3	6·5	5·6	3·0	2·4	3·0
2·8	6·6	5·8	1·0	0·0	0·0	9·0	4·2	0·7	11·5	3·8	0·3	6·2	3·5	1·1	2·0	2·3	3·0
3·2	6·7	2·8	0·0	0·0	0·0	9·0	5·5	1·4	6·5	2·8	0·2	8·1	4·8	2·5	2·3	2·0	2·0
0·3	5·9	3·7	0·3	0·0	0·0	7·7	3·5	0·7	3·6	2·8	0·0	0·7	2·1	1·7	1·0	1·5	1·0
2·3	7·4	7·2	0·5	0·0	0 0	14·0	6·4	2·3	4·5	3·0	0·0	2·3	5·1	1·0	2·0	1·8	2·3
5·8	9·5	6·7	1·0	0·0	0·0	15·3	8 8	2·5	8·1	3·3	1·4	7·9	5·5	5·3	2·7	2·2	3·0
3·2	4·5	4·1	0·2	0·0	0·2	12·0	5·7	0·8	8·2	3·2	0·3	8·4	3·2	1·8	2·0	1·9	2·1
2·2	5·9	5·1	0·3	0·0	0·0	17·7	11·5	5·3	5·6	4·6	0·0	5·8	4·2	2·5	1·7	2·1	2·0
2·8	3·3	8·2	0·0	0·0	0·0	11·0	5·6	1·6	4·9	4·8	0·3	4·0	3·9	1·0	2·0	2·0	2·0
6·3	7·9	4·6	2·8	0·0	0·0	15·0	8·3	1·3	6·5	4·4	0·0	7·4	5·7	2·8	3·0	2·2	3·0
3·7	8·4	3·2	0·3	0·0	0·0	13·7	5·9	4·2	8·8	3·0	0·0	8·1	4·4	1·4	2·0	2·0	2·0
1·0	3·6	2·3	1·0	0·0	0·2	17·0	4·6	3·2	7·7	2·8	0·0	3·2	1·1	0·4	2·3	1·6	1·0
2·8	5·5	3·4	1·0	0·2	0·0	19·0	3·7	2·3	9·2	5·0	2·8	5·8	4·2	4·3	3·0	2·1	1·1
3·0	5·9	2·1	3·5	0·2	0·2	31·0	13·4	17·4	6·0	1·3	0·0	4·3	0·4	0·0	2·3	1·3	1·5

Hovedtabel 2.

Gulerodstammer 1901.

Stammens Løbenummer	Centner Tørstof pr. Td. Ld.			Centner Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i pCt. af Roen			Top i pCt. af Roen			pCt. Grenede			pCt. Stok-løbere			pCt. Roer m. uægte Farve			Karakter for Roernes Ensartethed		
	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing	Askov	Tystofte	V. Hassing
60	64·10	75·89	75·83	460·2	621·5	582·40	13·93	12·21	13·02	21·2	31·4	20·4	9·2	6·3	18·8	0·5	0·2	0·5	—	6·8	4·4	3·0	2·0	3·0
61	66·29	73·07	73·32	491·0	614·0	574·16	13·50	11·90	12·77	22·1	32·3	19·5	9·8	5·6	25·6	0·5	0·8	0·0	—	1·4	1·2	1·3	1·5	3·0
62	61·37	71·43	69·74	489·4	662·0	576·36	12·54	10.79	12·10	18·7	24·2	14·3	10·5	6·2	26·9	0·3	0·5	0·2	—	1·3	2·1	2·7	2·0	2·0
63	59·92	71·75	70·03	485·2	647·0	574·47	12·35	11·09	12·19	16·6	24·9	14·9	11·2	4·6	24·6	0·4	0·3	0·0	—	1·1	1·8	1·5	1·0	1·0
64	62·62	72·75	81·42	485·4	616·5	597·33	12·90	11·80	13·63	18·4	29·3	17·3	7·0	4·9	15·8	0·3	0·5	0·6	—	6·1	5·5	1·2	2·4	2·0
65	60·85	71·12	72·61	460·6	619·5	572·60	13·21	11·48	12·68	20·8	31·1	18·1	19·2	7·5	40·3	0·3	0·3	0·0	—	2·6	0·6	3·0	2·4	3·0
66	60·71	70·01	66·56	447·4	581·5	510·07	13·57	12·04	13·05	22·6	33·2	19·9	16·5	5·4	32·1	0·8	1·2	0·3	—	4·8	5·7	3·0	2·6	2·0
67	63·36	69·86	73·69	452·6	568·0	539·47	14·00	12·30	13·66	20·5	30·8	18·0	15·5	6·4	33·0	0·0	0·1	0·7	—	1·6	1·7	2·8	2·0	2·0
69	66·16	76·70	87·23	477·0	595·0	651·47	13·87	12·89	13·39	15·9	32·0	15·8	11·3	9·9	19·3	1·9	1·5	3·2	—	0·6	2·3	2·3	1·8	3·0
70	60·76	64·54	70·27	445·8	513·0	546·00	13·63	12·58	12·87	17·0	29·5	15·3	14·5	10·7	14·4	2·8	1·4	2·6	—	1·9	0·6	2·7	2·6	2·0
71	61·38	57·76	70·08	462·2	495·8	555·33	13·28	11·65	12·62	15·4	25·6	15·1	9·3	4·6	20·0	0·3	0·7	0·0	—	0·4	0·2	1·0	1·0	2·0
72	65·26	60·77	79·19	483·8	523·0	622·53	13·49	11·62	12·72	19·2	30·8	18·3	8·5	8·3	20·4	1·3	1·4	0·7	—	0·9	1·9	1·0	1·0	2·0
73	58·49	59·78	73·16	440·8	501·5	599·67	13·27	11·92	12·20	15·1	23·6	15·4	12·3	5·3	15·3	0·1	0·7	0·0	—	0·4	0·3	1·3	1·0	3·0
74	61·85	62·65	80·86	465·0	526·5	661·73	13·30	11·90	12·22	19·1	28·2	18·8	11·7	6·6	14·3	0·8	0·7	0·0	—	1·2	1·2	1·0	1·4	1·0
75	67·94	58·38	76·94	489·5	486·9	641·67	13·88	11·99	11·99	14·6	24·6	15·7	8·5	4·7	17·9	0·3	0·1	0·3	—	1·3	0·1	1·0	1·6	2·0
76	58·89	56·09	57·34	470·0	495·5	480·67	12·53	11·32	11·93	12·5	21·1	12·7	8·7	4·2	17·8	0·0	1·5	0·0	—	0·5	0·1	1·0	1·2	2·0
77	62·68	60·06	80·99	470·2	506·8	674·33	13·33	11·85	12·01	19·4	30·9	20·5	11·7	5·9	24·6	0·7	1·9	0·4	—	2·4	1·2	1·8	2·1	2·0
78	58·27	55·82	73·51	459·2	494·9	619·27	12·69	11·28	11·87	18·2	29·0	17·8	17·7	8·9	28·8	0·2	0·5	0·9	—	0·8	0·4	2·3	2·7	2·0
79	50·38	48·25	36·31	422·3	455·2	313·60	11·93	10·60	11·58	10·9	17·4	8·9	10·8	5·4	21·6	0·3	0·8	0·5	—	0·6	0·3	1·8	2·1	1·0

Kaalroestammer 1901.

Hovedtabel 3.

Stammens Løbenummer	Centner Tørstof pr. Td. Ld.		Centner Roer pr. Td. Ld.		Tørstof i % af Roen		Top i % af Roen		Karakter for Grenethed		Karakter for Halsdannelse		Karakter for Ensartethed	
	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte	Lyngby	Tystofte
85	70·65	51·21	499	390·0	14·16	13·13	16·2	15·2	2·7	2·6	2·2	2·2	2·1	2·3
86	64·58	51·71	459	375·0	14·07	13·79	16·5	14·9	2·7	2·6	2·0	2·0	1·8	2·3
87	63·42	50·62	465	385·5	13·64	13·13	14·8	14·2	2·6	2·4	2·0	2·0	1.8	2·0
88	64·98	47·19	474	365·5	13·71	12·91	17·5	15·2	2·3	2·4	2·7	2·2	1·8	2·7
89	62·42	48·35	452	370·5	13·81	13·05	15·9	14·9	2·6	2·8	2·0	2·0	1·8	2·7
90	63·05	50·05	477	395·0	13·22	12·67	17·5	15·0	2·6	3·0	3·0	2·0	1·5	2·3
91	63·70	49·02	459	376·5	13·88	13·02	16·9	15.2	2·9	2·6	3·0	2·6	2·3	3·0
92	64·70	56·07	537	478·0	12·05	11·73	10·3	10·1	1·8	1·8	1·0	1·0	2·3	2·3
93	68·24	50·66	519	404·0	13·15	12·54	17·1	15·3	2·5	2·4	3·0	3·0	1·5	2·7
94	58·16	45·37	517	422·0	11·25	10·75	13·0	8·9	1·3	1·0	1·0	1·0	0·3	1·0
95	61·98	49·40	490	399·0	12·65	12·38	17·3	18·7	2·3	2·4	2·0	2·0	1·9	1·7
96	66·13	47·82	495	376·5	13·36	12·70	17·8	17·5	2·3	2·6	3·0	3·0	1·5	2·7
97	66·94	51·74	493	398·0	13·58	13·00	15·1	12·9	2·3	2·4	2·2	2·2	1·9	2·7

og Udland indkøbte Handelsprøver. Medens altsaa de danske Frøavlere har megen Ære af vore Barresstammer, kan det samme ikke siges at være Tilfældet med Champion-Guleroden og Kaalroer. Hvad der er forsømt paa disse Omraader, bør søges oprettet. Vore klimatiske Forhold lægger ikke større Hindringer i Vejen for Frøavlen af disse end af Barres, og man tør derfor ogsaa vente, at det ikke vil vare mange Aar, før det lykkes de danske Frøavlere at forøge deres Champion- og Kaalroe-Stammers Ydeevne saa meget, at de danske Stammer kan fortrænge Handelsprøverne fra 1. Klasse og tilkæmpe sig Eneretten til denne Plads. Dette er Maalet, og i det Kapløb, som Dyrkningsforsøgene med Rodfrugtstammer giver Anled-

ning til, har man en Borgen for, at Maalet sandsynligvis ad Aare vil naas. De danske Barres har slaaet Udlandets i Konkurrencen, det samme kan og bør de danske Champion- og Kaalroestammer gøre.

Beretning om Dyrkningsforsøg med forskellige Havresorter, foretagne ved Statens Forsøgsstationer.

Ved Statskonsulent **K. Hansen**.

Havren er som bekendt den af de 4 Kornarter, der dyrkes i størst Udstrækning her i Landet. I Følge Arealopgørelsen fra 1896 fandtes et Areal af 2 110 144 Tdr. Ld. besaaet med Kornafgrøder til Modenhed. Heraf var 796 660 Tdr. Ld. eller 37.7 pCt. besaaet med Havre, 526 947 Tdr. Ld. eller 24.9 pCt. med Rug, 507 103 Tdr. Ld. eller 24.0 pCt. med Byg, 217 071 Td. Ld. eller 10.3 pCt. med Blandsæd (til Modenhed) og 62 363 Tdr. Ld. eller 3.0 pCt. med Hvede. Da „Blandsæd“ næsten udelukkende er en Blanding af Byg og Havre, hvori Havren udgør mindst Halvdelen, vil det være berettiget at lægge Halvdelen af Blandsædarealet til Havrearealet, der herved kommer op til 905 195 Tdr. Ld. eller 42.9 pCt. af Kornarealet. Havren spiller dog langtfra lige stor Rolle hele Landet over, idet den, naar Landet tages amtsvis, udgør fra 26.5 til 59.1 pCt. af Kornarealet. Hosstaaende Tabel I viser paa Grundlag af Arealopgørelsen 1896, hvor store Arealer der dyrkes med Korn i alt og med Havre, samt hvor stor en Del af det samlede Kornareal, der er besaaet med Havre i de forskellige Amter. Det i Tabellen opførte Havreareal er = Areal besaaet med ren Havre + Halvdelen af det med Blandsæd til Modenhed besaaede Areal.

Som Tabel 1 viser, udgør paa Sjælland og Fyn Havrearealet overalt (amtsvis) henved en Trediedel af hele Kornarealet. Paa Lolland og Falster gaar det ned til ca. en Fjerdedel, paa Bornholm op til to Femtedele, medens det i Jylland næsten overalt er meget nær Halvdelen af hele Kornarealet, i Thisted Amt endog tre Femtedele deraf. Som Helhed spiller altsaa Havredyrkningen en langt større Rolle i

Tabel I. Amtsvis Oversigt over Havrearealet i Sammenligning med samlet Kornareal.

Amt	Samlet Kornareal	Havreareal	
	Tdr. Ld.	Tdr. Ld.	pCt. af Kornarealet.
Københavns	83 869	26 265	31·3
Frederiksberg	81 351	30 368	37·3
Holbæk	118 296	36 034	30·5
Sorø	103 886	34 184	32·9
Præstø	115 149	37 540	32·6
Bornholm	35 333	14 237	41·7
Maribo	119 048	31 531	26·5
Svendborg	115 775	40 182	34·7
Odense	128 340	46 314	36·1
Vejle	142 967	69 709	48·8
Aarhus	154 563	75 858	49·1
Randers	140 097	67 060	47·9
Aalborg	140 016	70 908	50·6
Hjørring	141 575	68 251	48·2
Thisted	77 438	45 084	59·1
Viborg	155 477	83 231	53·5
Ringkøbing	145 122	72 773	50·2
Ribe	111 820	55 661	49·4

Jylland end paa Øerne men er i alle Landsdele en meget vigtig Afgrøde.

Havrens Andel i Kornhøstens Pengeværdi svarer i Henhold til de fra Statens statistiske Bureau aarlig udkommende Høstberetninger meget nær til dens Andel i det med Kornafgrøder besaaede Areal. I Gennemsnit for Treaaret 1898—1900 havde Kornhøsten efter de af Bureauet benyttede Vurderinger en Pengeværdi af 202 Mill. Kr. (Halmen ikke medregnet); heraf udgjorde Værdien af Havren (+ $^1/_2$ Blandsæd) $80^1/_2$ Mill. Kr. eller 40 pCt.

Hvilke Kulturformer („Sorter") af Havre der dyrkes her i Landet, haves der ingen tilfredsstillende Oplysninger om. I de senere Aar har Statistisk Bureau i Areal- og Høststatistiken skelnet mellem „Hvid Havre" og „Graa Havre". Denne Tve-

deling er af betydelig Interesse ved at vise, i hvilken Udstrækning den ejendommelige „Graa (eller brogede) Havre“ dyrkes i Jylland. Der er ikke Tvivl om, at den aldeles overvejende Mængde af Statistikens „Graa Havre“ er den fra gammel Tid i Jylland dyrkede Havre af dette Navn. Noget mere kommer der dog sikkert her ind under, særlig paa Øerne, hvor Arealstatistiken opfører 2400 Tdr. Ld. med „Graa Havre“, men hvor det er en stor Sjældenhed at finde denne. Derimod træffes der saavel i Jylland som paa Øerne lidt „sort Havre“ (rettere brun), og da denne i Arealtællingslisterne jo ikke kan komme i Rubriken „Hvid Havre“, maa den tages under „Graa Havre“.

Men navnlig under Benævnelsen „Hvid Havre“ skjuler der sig mange mer eller mindre vel adskilte Kulturformer. For at tilvejebringe nogen Oplysning om, hvilke Havresorter der dyrkes i Landets forskellige Egne, udsendtes ved Nytaarstid 1901 et saalydende Spørgsmaal til ca. 300 Landmænd i alle Egne af Landet: „Hvilken Havresort er for Tiden den almindeligst dyrkede paa Deres Egn, og hvilke andre dyrkes i mindre Udstrækning?“ Der indkom 201 Besvarelser. Disse gengives i Tabel 2 saaledes, at Egnen, hvorfra Svaret er indgaaet, angives ved nærmeste Jærnbane- eller Poststation, og at flere Svar fra samme „Egn“ er gengivne under et. Navnene er i Regelen gengivne saaledes, som de ere modtagne.

Tabel 2. Oversigt over de her i Landet dyrkede Havresorter.

Egnen	Almindeligt dyrket.	Mindre udbredt
Læsø	Almindelig gul Havre	Graa Havre
Frederikshavn	Graa H.	—
Sindal	Hvid H. (skotsk)	BrogetH., Salling-H., Sværd-H.
Hjørring	Blanding af Broget og Hvid H.	Salling-H., Pur-H., Grenaa-H.
Sæby	Broget H. og Hvid H.	—
Hørby	Hvid H.	Broget H.
Flauenskjold	Hvid H.	Broget H.
Ø.-Vraa	Hvid H.	Grenaa-H. og Broget H.
Hjallerup	Graa H. og hvid Salling-H.	Beseler-H.

Egnen	Almindeligt dyrket	Mindre udbredt
Brønderslev	Broget H.	Salling-, Beseler- og Grenaa-H.
V. Hassing	Alm. gul dansk H.	Broget H., blandet med Pur-H.
Sulsted	Hessel-H.	Graa H.
Brovst	Gul dansk H.	—
Bonderup	Alm. Hvid H.	Broget H.
Fjerritslev	Hvid H.	Graa H.
Snedsted	Dansk H.	Beseler-H. og Pur-H.
Sjørring	Beseler-H.	—
Hvidbjerg	Grenaa-H. og Graa H.	Beseler-H.
Nykøbing M.	Hvid H. og Graa H.	Beseler- og Provsti-H.
Karby	Hvid dansk H. og Broget H.	Beseler- og Grenaa-H.
Struer	Provsti- og Grenaa-H.	Graa og Broget H.
Lemvig	Alm. Gul H. og Grenaa-H.	Beseler- og Graa H.
Holstebro	Graa H.	Beseler- og Grenaa-H.
Ulfborg	Graa H.	Gul H., Ligowo- og svensk Kubb-H.
Ringkøbing	Graa H.	Beseler- og Skotsk H.
Lem	Alm. Graa H.	Gul H.
Skjern	Graa H. og Blandingshavre	Grenaa-H.
Tarm	Graa dansk H.	Beseler- og Grenaa-H.
Ølgod	Hvid dansk H. og Broget H.	—
N. Nebel	Graa H. og Gul H.	—
Varde	Hvid, Gul og Graa H.	—
Tjæreborg	Hvid H.	Sort Sværd-H.
Holsted	Alm. Hvid H.	Grenaa-, Sværd- og Pur-H.
Brørup	Alm. gul (Øhavre)	Grenaa- og Beseler-H.
Grindsted	Graa H.	—
Give	Alm. Gul H. og Graa H.	Beseler-H.
Ølholm	Beseler-H.	—
Tørring	Alm. Hvid H.	Grenaa-H.
N. Snede	Thybo H.	Hvid H.
Bryrup	Hvid H., Thybo-H. og Graa H.	Blaa H. (skotsk Sværd-H.)
Troldhede	Graa H., blandet med Hvid H.	Sort Sværd-H., Nyzeelandsk H.
Herning	Graa dansk H.	Beseler-, Provsti- og Grenaa-H.
Silkeborg	Gul østjydsk H. og Graa H.	Beseler- og Grenaa-H.
Hammel	Alm. Hvid H. og Beseler-H.	Provsti-, Grenaa- og Sværd-H.
Kjellerup	Grenaa-H.	—
Ulstrup	Gl. Hvid H.	Welcome-H.

Egnen	Almindelig dyrket	Mindre udbredt
Bjerringbro	Gl. Hvid H.	Ligowo-H.
Viborg	Graa H.	Hvid H.
Stoholm	Broget H.	—
Højslev	Broget H.	Beseler-H.
Skive	Graa H. og Gul H.	Beseler-H.
Jebjerg	Beseler-H.	Ligowo- og Pfiffelbacher-H.
Durup	Beseler-H.	Salling- og Fur-H.
Skals	Graa Salling-H.	Hvid H.
Aalestrup	Hvid H. og Graa H.	Beseler-H.
Aars	Hvid H.	—
Hornum	Hvid H. og Graa H.	Sværdhavre
Aalborg	Hvid dansk H.	Hvid Sværd-H., svensk H., Salling-H.
Svenstrup	Dansk Havre	—
Skjørping	Alm. dansk Hvid Havre	Graa Salling-H.
Arden	Alm. Hvid Havre	Graa H., Welcome-H.
Hadsund	Gammel Hvid H.	Graa H. og Beseler H.
Havndal	Graa H.	Hessel-H.
Faarup	Gammel Hvid H.	Beseler- og Ligowo-H.
Randers	Beseler- og Grenaa-H.	Graa, Provsti- og Skotsk H.
Allingaabro	Grenaa-H.	—
Grenaa	Grenaa-H.	Ligowo-H., Nyzeelandsk H.
Kolind	Grenaa-H.	—
Lystrup	Provsti-H.	Ligowo-H.
Hinnerup	Provsti-H.	Beseler-H.
Klank	Beseler-H., alm. dansk H.	Svensk H.
Hasselager	Hvid dansk H.	Beseler-H.
Malling	Gammel dansk Hvid H.	Beseler-H.
Skanderborg	Hvid H.	Beseler-H., Heines H.
Horsens	Beseler-, Grenaa- og Provsti-H.	Graa H.
Stenderup	Beseler- og Grenaa-H.	Ligowo-H.
Daugaard	Beseler-H.	—
Vejle	Alm. gammel Hvid H.	—
Børkop	Hvid H.	—
Kolding	Grenaa-H.	Beseler-H.
Ejby	Beseler-, Provsti- og gl. dansk H.	Sværd-H.
Gjelsted	Dansk H.	Beseler- og Sort Sværd-H.
Aarup	Beseler-H.	Ligowo-H., Berwick-H., Nyzeelandsk H.
Assens	Alm. dansk H.	Beseler-H.
Ebberup	Beseler-H.	—
Knarreborg	Ø-Havre	—

Egnen	Almindelig dyrket	Mindre udbredt
Bogense	Beseler og gul dansk H.	Provsti- og Dannebrogs-H.
Skamby	Beseler-H.	—
Otterup	Ø-Havre	Grenaa- og Beseler-H.
Odense	Dansk H.	Beseler-H.
Højby	Hessel- og Beseler-H.	—
Pederstrup	Grenaa- og Beseler-H.	Gammel Hvid H.
Højrup	Alm. dansk H. og Beseler-H.	—
Pejrup	Beseler-H.	—
Faaborg	Beseler-H.	—
Avernakø	Ø-Havre	—
Ærøskøbing	Alm. hvid og Beseler-H.	—
Humble	Beseler-H.	Grenaa- og Ligowo-H.
Tranekær	Beseler-H.	—
Lohals	Beseler-H.	—
Taasinge	Beseler- og alm. Hvid H.	—
V. Skjerninge	Beseler-H.	—
Vejstrup	Beseler- og Ø-H.	
Kværndrup	Beseler-H.	Grenaa-H.
Øxendrup	Beseler-H.	Dansk H.
Ullerslev	Grenaa- og Dannebrogs-H.	Beseler-H.
Skjelskør	Beseler-H.	Skaansk H.
Slagelse	Beseler- og gl. dansk H.	—
Ruds Vedby	Grenaa- og Førsløv-H.	—
Jerslev	Alm. dansk H.	Ligowo-H.
Kalundborg	Alm. dansk H.	Sværd-H.
Snertinge	Beseler-H.	Grenaa-H. og Ligowo-H.
Samsø	Alm. Hvid H.	Beseler- og Berwick-H.
Svinninge	Alm. Gul H.	—
Nykøbing S.	Alm. Hvid H.	Nyzeelandsk H., Purhavre.
Holbæk	Alm. Gul H.	Beseler- og Berwick-H.
Knabstrup	Alm. dansk H.	Ligowo-H.
Sorø	Beseler-H.	Grenaa-H.
Ringsted	Beseler- og alm. dansk H.	—
Tølløse	Beseler-, Provsti- og gl. dansk H.	—
Skibby	Alm. dansk H.	Hvid Sværd-H. og Dannebrogs-H.
Slangerup	Alm. dansk H.	—
Græsted	Alm. dansk H.	Hvid kanadisk H.
Hillerød	Alm. Hvid H.	—
Birkerød	Alm. gl. Hvid H.	—
Holte	Alm. Hvid H.	Beseler H.
Lyngby	Beseler- og Grenaa-H.	—
Glostrup	Beseler- og alm. Hvid H.	—

Egnen	Almindelig dyrket	Mindre udbredt
Havdrup	Alm. dansk H.	Grenaa-H.
Borup	Beseler- og dansk H.	—
Køge	Alm. gl. Hvid Havre	Førsløv-H.
Storehedinge	Beseler- og Grenaa-H.	—
Faxe	Ø.-Havre	—
Haslev	Beseler-H.	Ligowo-H.
Rønnede	Ø.-Havre	Beseler-H.
Herlufmagle	Beseler-H.	—
Næstved	Beseler- og gl. dansk H.	—
Karrebæksminde	Beseler- og Førsløv-H.	Gl. dansk H.
Præstø	Beseler-H.	Grenaa- og Ligowo-H.
Nakskov	Beseler-H.	Graa H.
Horslunde	Beseler-H.	Grenaa-H.
Maribo	Dansk H.	Ligowo-H.
Rødby	Beseler- og dansk H.	—
Saxkøbing	Beseler-H.	—
Nysted	Beseler-H.	—
N. Alslev	Beseler-H.	Ligowo- og Grenaa-H.
Stubbekøbing	Beseler- og gl. dansk H.	—
Møen	Beseler- og Grenaa-H.	Ligowo-H.
Bornholm	Grenaa- og alm. dansk H.	Beseler- og Graa H.

Herefter frembyder Landets Havreareal et temmelig broget Billede med Hensyn til Kulturformer; og Listen er i Virkeligheden endda langt fra at være fuldstændig.

I Betragtning af Havrens overordentlig store økonomiske Betydning og af den Famlen, der i Henhold til ovenstaaende Fremstilling aabenbart er til Stede ved Valget af Havresorter, maa der siges at være særlig god Grund til gennem sammenlignende Dyrkningsforsøg at faa sikker Rede paa, hvilke Havresorter der under forskellige Forhold giver størst Udbytte. Det væsentligste herhen hørende Materiale, der hidtil har foreligget her hjemme fra, er Resultaterne af de af „Forening til Kulturplanternes Forbedring" fra 1888 til 1892 udførte Dyrkningsforsøg med forskellige Havresorter*). Disse Forsøg var i alle Henseender for lidet omfattende til at være fyldestgørende som Vejledning i et saa vigtigt Spørgsmaal, men bidrog dog til at godtgøre, at der var Grund til at iværksætte et mere omfattende Arbejde paa dette Omraade.

*) Om Landbrugets Kulturplanter, 10. Bd. 1893, S. 7 og 171.

I 1888 paabegyndte Statskonsulent P. Nielsen Dyrkningsforsøg med Havresorter paa Forsøgsmarken i Tystofte. Aaret efter indlagdes de samme Forsøg paa let Sandjord paa Forsøgsmarken ved Askov, og i 1890 tillige paa lermuldet Jord ved samme Forsøgsstation. Paa Forsøgsmarken ved Lyngby paabegyndte „Forening til Kulturplanternes Forbedring“ i 1891 lignende Forsøg, der ved nævnte Forenings Opløsning og dens Forsøgsvirksomheds Overgang til Staten i 1893 bragtes i Overensstemmelse med Forsøgene i Tystofte. Endelig optoges den samme Forsøgsrække i Vester-Hassing efter den derværende Stations Oprettelse; de første Resultater derfra skriver sig fra 1895.

Jordbundsforholdene ved Forsøgsstationerne kan karakteriseres saaledes:

Tystofte. God lermuldet Jord med Lerunderlag.

Lyngby. Lettere lermuldet Jord med stenet, sandblandet Lerunderlag.

Askov. Lermarken: Middelgod, noget kold lermuldet Jord med stenet Lerunderlag. Sandmarken: Meget let og tør Sandmuld med Sandunderlag.

Vester-Hassing. Meget let og tør, stenfri Sandmuld (fint Sand) paa Sandunderlag.

Det kan i Henhold hertil siges, at Forsøgsmarkerne ved Tystofte og Lyngby repræsenterer Øernes og tildels Østjyllands Middeljorder; at Askov Lermark svarer til en meget betydelig Del af Jyllands gode Jorder — fraregnet de gode Strøg i Østjylland —; og at Sandmarkerne ved Askov og V. Hassing er et godt Udtryk for meget store Sandjordsarealer i Vest-, Midt- og Nordjylland. Derimod er de stærke Lerjorder, Vest- og Midtjyllands meget skarpe, albundne Blysandsjorder samt Kær- og Mosejorderne ikke repræsenterede ved de Jorbundsformer, paa hvilke Havreforsøgene hidtil ere udførte. Det Forbehold, som man paa Grund heraf maa tage overfor Anvendelsen af de ved Forsøgene indvundne Resultater, forstærkes ved den Omstændighed, at Resultaterne fra V. Hassing, der jo navnlig skulde være vejledende for den nordlige Del af Jylland, ikke er saa sikre som ønskeligt, da denne Station kun har bestaaet en kort Aarrække, og dens Jorder har været noget uensartede og i høj Grad urene. Forsøgene har derfor ofte været delvis ubrugelige, og et enkelt Aar (1896) mislykkedes de helt.

Driftsforholdene paa de Marker, hvor Forsøgene har været anstillede, har været noget vekslende saavel fra Sted til Sted som fra Aar til andet. I det store Hele kan de dog siges at have svaret til almindelig god Praksis.

Hvad Forsøgenes Udførelse angaar, har der herved været fulgt de ved Forsøgsstationerne, væsentlig af P. Nielsen oparbejdede, sædvanlig anvendte Metoder. Saatiden har indenfor samme Mark været ens for alle Sorter, medens Høstningen er foretaget efterhaanden som de forskellige Sorter har været modne. Udsædsmængden har i Regelen svaret til 200 Pd. pr. Td. Ld. Kun undtagelsesvis, f. Ex. ved mere smaakornede Sorter, har der været afveget herfra. Der har i de allerfleste Tilfælde været anvendt Bredsaaning og Dækning med Haandharver. I Askov har Udsæden været 10 Skæpper svarende til ca. 170 Pd. pr. Td. Ld,, og Dækningen er foretaget med Haandplov. Forsøgsstykkernes Størrelse har sædvanligvis været enten $^1/_{100}$ eller $^1/_{200}$ Td. Ld. Antallet af Fællesparceller har vexlet fra 2 til 6 eller flere, oftest 3 à 4, undtagelsesvis 1. Mellem Forsøgsstykkerne har der aldrig været Gange, men det ene Forsøgsstykke har grænset umiddelbart op til det andet, kun adskilt fra dette ved en Græsrække eller en smal Rille. Langs Hovedgangene har der været saaet et Par Isolationsrækker, der er borthuggede ved Høsten. De høstede Afgrøder kan saaledes forudsættes at være avlede nøjagtig paa de dertil bestemte Arealer, og i den i de følgende Tabeller foretagne Omregning til 1 Td. Ld. har man derfor et paalideligt Udtryk, ikke alene for de respektive Sorters forholdsvise men ogsaa for deres absolute Ydeevne under de givne Forhold.

I Vinteren 1896—97 foretog Statskonsulent P. Nielsen en foreløbig Opgørelse af de indtil da udførte Forsøg med Havre og meddelte Resultaterne heraf i et Foredag i det Kgl. danske Landhusholdningsselskab. P. Nielsen naaede dog ikke at faa Beretningen om Forsøgene udarbejdet til Trykning, og ved hans kort efter paafølgende Død udsattes dette Arbejde. Ved Forsøgenes Fortsættelse i de 4 paafølgende Aar har Materialet faaet en betydelig Tilvæxt. Som Resultaterne ved den nu foretagne Opgørelse fremtræder, adskiller de sig paa enkelte underordnede Punkter fra de i P. Nielsens Opgørelse meddelte Tal; men i alt væsentligt er der god Overensstemmelse.

Tabel 3. Afgrøder af 9 Havresorter i 13 Aar. Tys-

Nr.	Sorternes Navne	1888 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1888 Halm	1889 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1889 Halm	1890 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1890 Halm	1891 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1891 Halm	1892 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1892 Halm	1893 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1893 Halm
1	Øhavre.............	(2650)	(3820)	2307	2393	3797	5553	3185	4055	4020	5580	2530	2510
2	Grenaa-H...........	2702	3377	2349	2181	3794	5873	3135	3730	4445	6105	2154	2220
3	Heines rb. H.......	(2650)	(3975)	2455	2475	3701	5309	2976	4018	4340	5993	2355	2416
4	Provsti-H...........	2666	3834	2406	2469	3633	5582	2938	3712	4370	5701	2184	2182
5	Beseler-H...........	2621	4259	2471	2569	3639	5450	2850	3842	4355	6012	2220	2451
6	Duppauer H.........	(2450)	(3459)	2152	2348	3708	5042	2799	3421	3905	5395	1975	2105
7	Graa H. (Broget H.)	2363	5643	2106	3554	2915	5745	2688	4012	4160	6710	2070	3300
8	Hvid tat. Sværdh...	(1997)	(4033)	2072	3194	3007	6933	2238	3882	3328	7080	(1660)	(2409)
9	Nyzeelandsk H.....	1989	3272	2008	2608	2609	4617	2090	3093	3320	5980	1430	1910

Tabel 4. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 13

Nr.	Sorternes Navne	1888 Antal Parc.	1888 Danske Pd. pr. Td.	1888 1000 Korn vejer Gr.	1889 Antal Parc.	1889 Danske Pd. pr. Td.	1889 1000 Korn vejer Gr.	1890 Antal Parc.	1890 Danske Pd. pr. Td.	1890 1000 Korn vejer Gr.	1891 Antal Parc.	1891 Danske Pd. pr. Td.	1891 1000 Korn vejer Gr.	1892 Antal Parc.	1892 Danske Pd. pr. Td.	1892 1000 Korn vejer Gr.	1893 Antal Parc.	1893 Danske Pd. pr. Td.	1893 1000 Korn vejer Gr.
1	Øhavre.........	—	—	—	1	133	37·0	2	135	31·4	2	132	32·2	1	136	35·2	2	129	32·0
2	Grenaa-H.......	1	141	35·4	1	136	40·8	3	136	31·2	4	135	33·8	4	138	35 1	7	127	32·1
3	Heines rb. H...	—	—	—	1	136	39·1	2	136	31·0	6	133	32·8	6	136	35·7	8	129	32·1
4	Provsti-H.	4	140	33·9	4	137	37·6	9	134	29·6	16	136	31·3	14	137	34·6	17	127	32·9
5	Beseler-H.......	3	136	35·6	5	137·4	40·6	7	139	32·0	14	136	33·8	12	137	35·7	15	127	32·8
6	Duppauer-H. ...	—	—	—	1	142	32·9	2	141	30·1	4	134	29·8	4	141	28·7	4	135	27·8
7	Graa H. (Broget H.).........	2	118·8	31·2	6	117	30·6	3	103	27·4	2	109	29·4	3	115	26·8	2	101	28·3
8	Hvid tat. Sværdh.	—	—	—	2	125	30·2	2	119	20·0	3	125	23·1	5	121	22·5	—	—	—
9	Nyzeelandsk H..	2	154	35 9	3	149	[illegible]6·8	3	145	31·3	3	136	30·7	2	136	31·9	2	131	27·5

tofte. A-Marken. 1888—1900. 478 Forsøgsstykker.

1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1888—1900		Antal Parceller
Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Td.		Pd. pr. Td. Ld.		
Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
3640	4460	2000	2400	3000	3000	2870	3890	3636	5418	3071	4054	3663	4817	3105	3996	30
3453	4053	1960	2579	3043	2973	2900	4167	3552	5292	3060	4020	3593	4597	3088	3936	47
3530	4260	2145	2655	2850	2950	2770	3730	3492	5412	3056	4024	3707	4638	3079	3989	51
3400	4063	1964	2466	2743	2673	2920	3760	3710	5422	3115	4093	3669	4632	3055	3891	100
3400	4263	2140	2748	2748	2878	2845	4355	3663	6000	3005	4085	3652	4823	3047	4133	98
3240	3860	1880	2220	2400	2277	2750	3950	3582	5088	2985	3950	3653	4242	2883	3643	38
3300	4960	1675	3750	2383	2750	2845	4605	3738	5700	2959	3966	3370	5140	2813	4608	45
2590	4800	1740	3210	2500	3220	2460	4940	3420	6516	2893	4742	3311	5454	2554	4647	40
2870	3240	1670	2430	1760	2140	2405	3845	3456	5316	2418	4002	3105	4365	2395	3601	29

Aars Forsøg med 9 Havresorter. Tystofte. A-Marken. 1888—1900.

1894			1895			1896			1897			1898			1899			1900			1888—1900		
Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parc.	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	145	37·6	1	132	34·9	3	111	32·2	3	114	31·5	5	132	35·3	6	133	31·3	3	135	366	30	131	33·9
3	141	39·3	4	136	35·1	3	117	32·9	3	115	32·8	5	135	36·4	6	134	32·3	3	136	385	47	133	35·1
4	141	36·5	4	130	34·3	2	107	31·9	1	117	31·6	5	131	36·3	6	134	32·2	6	136	377	51	131	34·2
6	141	36·2	5	128	33·3	3	112	33·0	5	114	31·8	5	135	34·5	6	132	30·8	6	133	360	100	131	33·5
8	143	38·2	4	129	34·5	4	114	33·8	4	114	32·8	10	130	35·4	6	133	32·1	6	134	362	98	131	34·9
1	148	32·0	1	121	33·1	3	127	31·0	1	122	29·6	5	139	31·6	6	129	30·6	6	130	304	33	134	30·6
1	119	32·1	4	106	30·8	3	81	28·1	2	90	25·9	5	115	30·5	6	119	25·2	6	122	320	45	109	29·1
6	124	27·0	2	110	28·2	2	78	26·2	1	119	23·6	5	115	25·8	6	122	23·5	6	122	288	40	116	25·4
2	149	34·6	2	134	29·6	1	123	33·6	2	110	29·0	5	134	30·8	1	138	26·4	1	146	325	29	137	31·6

Den foreliggende Opgørelse har frembudt betydelige Vanskeligheder paa Grund af, at Forsøgene ikke i alle de paagældende Aar har været udførte paa de samme Stationer og med de samme Havresorter. Det har derfor været nødvendigt at foretage mange forskellige Sammenstillinger, hver især omfattende de fælles Aar og Sorter for hver enkelt af de 4 Forsøgsstationer. Materialet taber selvfølgeligt derved adskilligt i Overskuelighed; men af Hensyn til dets Paalidelighed har denne Fremgangsmaade været uundgaaelig nødvendig.

I det følgende meddeles Resultaterne fra hver enkelt Forsøgsstation for sig. Stationernes Rækkefølge er ordnet efter det Antal Aar, hvori de har deltaget i Forsøgene. Tabellerne under hver Station er ordnede efter det Antal Aar, de omfatter. Havresorterne paa hver enkelt Tabel er ordnede efter den paagældende Aarrækkes Gennemsnitshøst af Kærne. Hver Udbyttetabel er ledsaget af en Tabel over Antal Forsøgsstykker, Tøndevægt og Kornstørrelse. De i Parentes indsatte Tal er fremkomne ved Beregning. I Tabellerne findes saavel Tallene for de enkelte Aar som Gennemsnitstal for den Aarrække, hver Tabel omfatter.

1. Forsøgene ved Tystofte.

Det første Aar, fra hvilket der foreligger Resultater fra Tystofte, er 1888. Fra dette Aar indtil 1900, altsaa gennem 13 Aar, har de i Tabel 3 og 4 anførte 9 Sorter uafbrudt været sammenlignede.

Heldigvis omfatter denne Sammenligning netop de Sorter, der hovedsagelig dyrkes her i Landet. Som Tabel 3 viser, staar de 5 første Sorter, Øhavre, Grenaa-, Heines-, Provsti- og Beseler Havre gennemsnitlig meget nær lige højt med Hensyn til Kærneudbytte, Beseler-H. dog lavest men med en lidt større Halmmængde. Et nærmere Eftersyn af de enkelte Aars Resultater viser i Hovedsagen det samme Forhold, bortset fra enkelte Afvigelser, der synes at kunne forklares ved Mangel af Fællesparceller. Graa Havre staar ca. 300 Pd. Kærne lavere end de

to danske Stammer af Hvid Havre (Grenaa- og Øhavre) men har ligesom Hvid Sværdhavre givet betydeligt mere Halm. Tabel 4 viser en meget stærk Variation saavel i Tøndevægt — fra 111 til 145 Pd. for samme Sort — som i Kornvægt fra Aar til andet. (Vejrforholdene i Voxe- og Høsttiden).

Tabel 5 strækker sig over et Tidsrum af 7 Aar og omfatter de samme 9 Sorter som Tabel 3 foruden 24 andre Sorter. Det vil ses, at de 5 Sorter, der kom øverst i den 13aarige Periode (Tabel 3) ogsaa staar øverst i den i Tabel 5 sammenlignede Række, og at Forholdet mellem disses Ydeevne i alt væsentligt er det samme. Beseler-Havren staar fremdeles en Ubetydelighed under de to danske Stammer og har atter her lidt mere Halm. Af de mange Sorter, der fra 1889 inddroges i Forsøgene, kommer kun de to Sorter fra Bestehorn, der i enhver Henseende staar de ovennævnte 5 yderst nær, samt Waterloo-Havre i Nærheden af de 5 bedste. Flertallet af de nye Sorter viser derimod en saa ringe Ydeevne, at de i Sammenligning med de bedste Sorter kan siges at være uden Værdi for de Forhold, under hvilke de har været dyrkede. Dette gælder de 24 Sorter fra Nr. 10 til Tabellens Slutning. Det vil dog ses, at ikke faa af disse giver betydeligt mere Halm end de øverste 9; navnlig er dette Tilfældet med Graa H., Hvid Sværdhavre, Berlie- og Sandy-H. samt i ringere Grad med Purhavre, Early Angus, Graa Vinterhavre*), Triumph-H. o. fl. Som Sorter, der overhovedet synes at have en meget ringe Produktionsevne, kan nævnes Prolific Prize, Nyzeelandsk H., Welcome, Early Racehorse, Victoria, Hvid Kanada-H. o. fl. Det maa ganske vist indrømmes, at mange af Sorterne har været dyrket paa for faa Parceller; men en Sammenligning af Forholdet mellem Sorterne i de forskellige Aar berettiger til desuagtet at anse Resultaterne for i Hovedsagen at være rigtige. — Tabel 6 udviser i mange Tilfælde en højere Tøndevægt for de tarvelige Sorter end for de gode. Flertallet af disse lidet givtige Sorter har en 8 à 14 Dage kortere Voxetid end de foldrige Sorter. Særlig gælder dette for de Sorter, der foruden at give en lille Kærneafgrøde tillige giver lidt Halm, medens de halmrige Sorter i Regelen er sildig modne.

*) Denne har dog ikke været dyrket som Vinterhavre men har været saaet samtidig med de øvrige Sorter, idet den aldeles ikke har kunnet overvintre.

Tabel 5. Afgrøder af 33 Havresorter i 7 Aar. Tys-

Nr.	Sorternes Navne	1889 Pd. pr. Td. Ld.		1890 Pd. pr. Td. Ld.		1891 Pd. pr. Td. Ld.	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
1	Heines rb. H.	2455	2475	3701	5309	2976	4018
2	Øhavre	2307	2393	3797	5553	3185	4055
3	Grenaa-H.	2349	2181	3794	5873	3135	3730
4	Beseler-H.	2471	2569	3639	5450	2858	3842
5	Provsti-H.	2406	2469	3633	5582	2938	3712
6	Bestehorns Ameliorée	2400	2400	3866	5434	2890	3250
7	Waterloo-H.	2403	2697	3500	5600	2873	3540
8	Bestehorns Überflusz	2511	2489	3416	5821	2696	3904
9	Duppauer-H.	2152	2348	3708	5042	2799	3421
10	Gul H., Hjørring	2132	3338	3340	5800	2024	3636
11	Graa H. (Broget H.)	2106	3554	2915	5745	2688	4012
12	Emdener-H.	1974	2736	3010	5790	2644	4016
13	Sort tat. Sværdhavre	2058	2582	3452	5464	2244	3088
14	Coulommiers-H.	(2093)	(2313)	2606	6045	2568	3165
15	Sort Sædhavre	2264	3166	2926	5325	2743	3390
16	Shirreffs H.	1930	2420	3270	5510	2294	3686
17	Hvid Kanada-H.	1929	2555	3029	5291	2355	3250
18	Hvid tat. Sværdhavre	2072	3194	3007	6933	2238	3882
19	Flying Scotchman	2090	2590	2834	5456	2354	3779
20	Triumph H. (Carter)	2035	2999	2911	5868	2342	4070
21	Kartoffel-H.	1979	3092	2449	5666	2438	4188
22	Victoria-H.	2012	2358	2987	5244	2171	3235
23	Berlie-H.	2241	3689	2293	6507	2286	3496
24	Welcome-H.	1997	2553	3248	5599	2255	3031
25	Early Racehorse	1995	2725	3027	5393	2333	3133
26	Skotsk H.	2054	3246	2125	6025	2399	4061
27	Nyzeelandsk H.	2008	2608	2609	4617	2090	3093
28	Hamilton-H.	2033	3367	2258	6742	2348	4012
29	Prolific Prize	1738	2342	2723	4677	2254	3046
30	Sandy-H.	1705	3795	2128	5792	2269	4002
31	Purhavre	1572	2688	2348	6412	2558	4322
32	Early Angus	1675	3765	2368	6492	2122	3878
33	Graa Vinterhavre	806	3974	1299	5701	2368	3837

tofte. A-Marken. 1889—1895. 672 Forsøgsstykker.

1892		1893		1894		1895		1889—95		Antal Parceller
Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		
Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
4340	5993	2355	2416	3530	4260	2145	2655	3072	3875	29
4020	5580	2530	2510	3640	4460	2000	2400	3068	3850	10
4145	6105	2154	2220	3453	4053	1960	2579	3041	3820	26
4355	6012	2220	2450	3400	4263	2140	2748	3012	3905	65
4370	5701	2184	2182	3400	4063	1964	2466	2985	3739	71
4040	5360	2560	2540	3140	3780	1950	2825	2978	3656	8
4363	6237	2260	2240	3250	4045	2060	2515	2958	3839	14
4120	5640	2115	2155	3393	4383	2150	2650	2914	3863	25
3905	5395	1975	2105	3240	3860	1880	2220	2808	3484	17
4680	6520	1700	3000	(3015)	(4243)	2080	3170	2710	4244	7
4160	6710	2070	3300	3300	4960	1675	3750	2702	4576	21
3260	6740	2280	3220	2960	4240	1580	2520	2530	4180	7
3986	6415	1577	1887	2730	3890	1647	2570	2528	3699	48
3830	6620	1560	2040	3040	4220	1933	3300	2519	3958	14
3587	6580	1367	2013	3144	4404	1640	2735	2524	3945	22
3780	6520	(1815)	(2386)	2840	3880	1540	2510	2496	3845	6
3347	5770	2022	2450	2340	3310	1740	2510	2395	3591	37
3320	7080	(1660)	(2409)	2590	4810	1740	3210	2375	4703	16
3428	6392	1613	2827	2413	3900	1853	3513	2369	4065	20
3170	7290	1536	2328	3127	4927	1376	2616	2357	4300	33
3160	6115	1360	2270	3090	4050	1915	3110	2342	4070	29
3040	5705	1420	1580	2953	4160	1753	2647	2334	3561	16
3200	8450	1940	3300	2510	4330	1820	2980	2327	4679	10
3327	5607	1190	2000	2508	3220	1630	2270	2308	3469	19
3027	5107	1253	1627	(2532)	(3597)	1960	3265	2304	3592	14
3610	6890	1480	2520	2470	4060	1860	3140	2285	4277	12
3320	5980	1430	1910	2870	3240	1670	2430	2285	3411	17
3305	5995	1610	2460	2390	4160	1840	3510	2255	4321	12
2970	5630	1300	1860	2960	3920	1720	2730	2238	3458	7
2960	7840	1850	2290	2760	4440	1780	3445	2207	4515	12
3240	5760	1300	3120	2380	5360	1530	2920	2133	4369	9
2820	6080	1320	2160	2180	4260	1980	3670	2066	4329	7
3070	6330	1020	2680	2440	4160	1460	3140	1780	4260	12

Tabel 6. Antal Fællesparceller, Tøndevægt
Havresorter. Tystofte.

Nr.	Sorternes Navne	1889 Antal Parceller	1889 Danske Pd. pr. Td.	1889 Vægt af 1000 Korn i Gram	1890 Antal Parceller	1890 Danske Pd. pr. Td.	1890 Vægt af 1000 Korn i Gram	1891 Antal Parceller	1891 Danske Pd. pr. Td.	1891 Vægt af 1000 Korn i Gram
1	Heines rb. H.	1	136	39·1	2	136	31·1	6	133	32·8
2	Øhavre	1	133	37·0	2	135	31·4	2	132	32·2
3	Grenaa-H.	1	136	40·8	3	136	31·2	4	135	33·8
4	Beseler-H.	5	137	40·6	7	139	32·0	14	136	33·8
5	Provsti-H.	4	137	37·6	9	134	29·6	16	136	31·3
6	Bestehorns Ameliorée	1	136	39·4	1	139	31·2	1	133	30·0
7	Waterloo-H.	1	135	37·0	2	130	25·4	3	131	28·3
8	Bestehorns Überflusz	3	136	39·4	4	136	30·0	4	135	31·5
9	Duppauer-H.	1	142	32·9	2	141	30·1	4	134	29·8
10	Gul H., Hjørring	2	138	33·2	1	130	24·0	1	135	28·7
11	Graa H. (Broget H.)	6	117	30·6	3	103	27·4	2	109	29·4
12	Emdener-H.	1	137	33·8	1	127	26·8	1	130	29·6
13	Sort tat. Sværdhavre	7	135	31·8	9	136	26·2	10	126	27·5
14	Coulommiers-H.	—	—	—	2	137	26·4	3	131	26·7
15	Sort Sædhavre	2	133	28·1	2	129	23·9	3	134	24·7
16	Shirreffs H.	1	151	37·1	1	147	32·5	1	144	32·7
17	Hvid Kanada-H.	6	138	37·6	7	148	30·6	8	139	30·4
18	Hvid tat. Sværdhavre	2	125	30·2	2	119	20·0	3	125	23·1
19	Flying Scotchman	1	143	36·0	2	137	26·5	3	136	28·2
20	Triumph-H.	3	136	33·3	4	135	27·3	5	133	29·1
21	Kartoffel-H.	4	134	32·2	4	133	24·7	5	135	27·7
22	Victoria-H.	1	145	37·0	2	152	31·2	3	140	31·0
23	Berlie-H.	1	135	28·2	1	136	22·0	2	130	25·5
24	Welcome-H.	2	144	35·2	3	149	31·8	3	135	32·2
25	Early Racehorse	1	142	32·7	2	152	31·7	3	145	32·0
26	Skotsk H.	1	135	28·0	2	128	22·5	2	139	27·2
27	Nyzeelandsk H.	3	149	36·8	3	145	31·3	3	136	30·7
28	Hamilton-H.	1	135	27·9	1	129	21·8	2	140	26·2
29	Prolific Prize	1	147	37·0	1	145	33·5	1	145	33·3
30	Sandy-H.	1	133	26·4	1	137	21·5	2	135	23·8
31	Purhavre	1	98	16·8	1	66	13·8	1	81	14·3
32	Early Angus	1	131	23·4	1	136	19·5	1	137	22·9
33	Graa Vinterhavre	1	113	28·8	2	114	22·0	2	127	27·8

og Kornvægt ved 7 Aars Forsøg med 33 A-Marken. 1889—1895.

1892			1893			1894			1895			1889—95		
Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	Vægt af 1000 Korn i Gram	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	Vægt af 1000 Korn i Gram	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	Vægt af 1000 Korn i Gram	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	Vægt af 1000 Korn i Gram	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	Vægt af 1000 Korn i Gram
6	136	35·7	6	129	32·1	4	141	36·5	4	130	34·3	29	134	34·5
1	136	35·2	2	129	32·0	1	145	37·6	1	132	34·9	10	135	34·3
4	138	35·1	7	127	32·1	3	141	39·3	4	136	35·1	26	136	35·3
12	137	35·7	15	127	32·8	8	143	38·2	4	129	34·5	65	135	35·4
14	137	34·6	17	127	32·9	6	141	36·2	5	128	33·3	71	134	33·6
1	139	36·8	1	130	30·9	1	135	35·6	2	129	36·2	8	134	34·7
3	129	30·5	1	141	27·6	2	140	33·1	2	126	30·3	14	133	30·3
5	138	35·2	4	127	31·4	3	141	36·7	2	130	33·6	25	135	34·0
4	141	28·7	4	135	27·8	1	148	32·0	1	121	33·1	17	137	30·6
1	132	27·2	1	126	25·1	—	—	—	1	126	29·0	7	131	27·9
3	115	26·8	2	101	28·3	1	119	32·1	4	116	30·8	21	111	29·3
1	137	32·5	1	—	—	1	147	33·0	1	128	27·3	7	134	30·5
7	124	27·2	6	123	27·4	6	133	31·5	3	120	29·2	48	128	28·7
2	135	28·4	2	123	23·1	2	144	30·8	3	125	29·6	14	133	27·5
3	127	23·9	3	113	21·4	5	135	27·8	4	115	26·8	22	127	25·2
1	143	35·6	—	—	—	1	155	39·2	1	140	31·6	6	147	34·8
6	143	31·1	5	137	26·2	2	146	33·0	3	139	29·5	37	141	31·2
5	121	22·5	—	—	—	2	124	27·0	2	110	28·2	16	121	25·2
5	143	28·9	3	128	24·5	3	144	29·5	3	123	27·1	20	136	28·7
5	133	30·0	5	130	28·1	6	146	32·8	5	121	29·4	33	133	30·0
4	140	21·1	4	128	26·1	4	149	31·3	4	131	29·2	29	136	27·5
2	140	33·5	2	139	30·5	3	151	37·7	3	136	31·6	16	143	33·2
2	135	25·9	1	130	33·3	2	140	28·2	1	133	25·7	10	134	27·0
3	143	33·2	3	141	27·6	3	154	35·1	2	139	31·2	19	144	32·3
3	139	32·7	3	138	29·9	—	—	—	2	133	30·7	14	141	31·6
2	139	27·3	1	—	—	2	145	29·4	2	128	28·6	12	136	27·1
2	136	31·9	2	131	27·5	2	149	34 6	2	134	29·6	17	140	31·8
2	141	27·9	2	126	28·3	2	144	29·8	2	127	27·8	12	135	27·1
1	139	34·3	1	140	29·8	1	155	35·3	1	129	31·7	7	143	33·6
2	134	25·5	2	—	24·6	2	143	27·4	2	118	23·8	12	133	24·7
1	79	15·3	1	—	—	2	90	16·7	2	74	23·4	9	81	16·7
1	133	24·8	1	121	22·1	1	140	26·8	1	127	25·8	7	132	23·6
2	131	28·2	2	122	27·5	1	145	31·2	2	119	28·0	12	124	27·6

Tabel 7. Afgrøder af 46 Havresorter i 5 Aar. Tys-

Nr.	Sorternes Navne	1891 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1891 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1892 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1892 Pd. pr. Td. Ld. Halm
1	Øhavre	3185	4055	4020	5580
2	Heines rb. H.	2976	4018	4340	5993
3	Grenaa-H.	3135	3730	4445	6105
4	Beseler-H..	2858	3842	4355	6012
5	Provsti-H..	2938	3712	4370	5701
6	Waterloo-H..	2873	3540	4363	6237
7	Bestehorns Ameliorée	2890	3250	4040	5360
8	" Überflüss	2696	3904	4120	5640
9	Graa H. (Broget H.)	2688	4012	4160	6710
10	Duppauer-H.	2799	3421	3905	5395
11	Tidlig sort fransk H.	2738	3702	3680	6020
12	Gul H., Hjørring	2024	3636	4680	6520
13	Norsk H., Skøjen	2520	3280	4200	6200
14	Rousse Couronnée	(2634)	(3870)	3740	6960
15	Coulommiers-H.	2568	3165	3830	6620
16	Polsk H.	2950	4050	3760	7140
17	Emdener-H.	2644	4016	3260	6740
18	Sort Sædhavre	2743	3390	3587	6580
19	Shirreffs H.	2294	3086	3780	6520
20	Sort tat. Sværdhavre	2244	3088	3986	6414
21	Kartoffel-Havre	2438	4188	3160	6115
22	Skotsk H..	2399	4061	3610	6890
23	Hvid Kanada-H..	2355	3250	3347	5770
24	Berlie-H.	2286	3794	3200	8450
25	Flying Scotchman	2354	3779	3428	6392
26	Sandy-H.	2269	4002	2960	7840
27	Triumph-H.	2342	4070	3170	7190
28	Hvid tat. Sværdhavre	2238	3882	3320	7080
29	Graa fransk H.	2734	3286	3540	6260
30	Hamilton-H.	2348	4012	3305	5995
31	Nyzeelandsk H.	2030	3013	3320	5980
32	Alm. sort finsk H..	(2158)	(4279)	2820	6580
33	Victoria-H.	2171	3235	3010	5705
34	Ægyptisk H.	2272	3628	3340	5760
35	Prolific Prize	2254	3046	2970	5630
36	Early Racehorse	2333	3133	3027	5407
37	Purhavre	2558	4322	3240	5760
38	Welcome-H..	2255	3031	3327	5607
39	Bonanza-H.	1940	3220	3280	5420
40	Renniers Prize white	2198	3202	2920	5880
41	Early Angus	2122	3878	2820	6080
42	Prize Cluster	2017	3013	3170	5785
43	Graa Vinterhavre	2368	3837	3070	6330
44	Hvid ungarsk Sværdhavre	2213	3800	3228	6532
45	Kort H..	2178	3842	2760	6840
46	Nøgen H.	1354	4296	2080	6120

tofte. A-Marken. 1891—1895. 590 Forsøgsstykker.

1893		1894		1895		1891—96		Antal Parceller
Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		
Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
2530	2510	3640	4460	2000	2400	3075	3801	7
2355	2416	3530	4260	2145	2655	3069	3868	26
2154	2220	3453	4053	1960	2579	3029	3737	22
2220	2451	3400	4263	2140	2748	2995	3863	53
2184	2182	3400	4063	1964	2466	2971	3625	58
2260	2240	3250	4045	2060	2515	2961	3715	11
2560	2540	3140	3780	1950	2825	2916	3551	6
2115	2155	3393	4383	2150	2650	2895	3746	18
2070	3300	3300	4960	1675	3750	2779	4546	12
1975	2105	3240	3860	1880	2220	2760	3400	14
(1960)	(2293)	3380	3760	2000	2625	2752	3680	5
1700	3000	(3015)	(4243)	2080	3170	2700	4114	4
1400	2073	2800	3920	(1846)	(2507)	2613	3596	4
1680	2960	3140	4460	1840	3010	2607	4252	4
1560	2040	3040	4220	1930	3300	2586	3869	12
1860	2340	2760	3570	1440	2010	2554	3822	5
2280	3220	2960	4240	1580	2520	2545	4147	5
1367	2013	3144	4404	1640	2735	2496	3824	18
(1818)	(2386)	2840	3880	1540	2510	2454	3796	4
1577	1887	2730	3890	1647	2570	2437	3570	32
1360	2270	3090	4050	1915	3110	2393	3947	21
1480	2520	2470	4060	1860	3140	2364	4134	9
2022	2450	2340	3310	1740	2510	2361	3458	24
1940	3300	2510	4330	1820	2950	2351	4571	8
1613	2827	2413	3900	1853	3513	2332	4082	17
1850	2290	2760	4440	1780	3445	2324	4403	10
1536	2328	3127	4927	1376	2616	2310	4246	26
(1660)	(2409)	2590	4810	1740	3210	2309	4278	12
1300	1640	2040	4920	1900	2750	2303	3771	6
1610	2460	2390	4160	1840	3510	2299	4027	10
1430	1910	2870	3240	1670	2430	2276	3331	11
1760	2440	2800	4900	1800	3200	2268	4280	4
1420	1580	2953	4160	1753	2647	2267	3465	13
1640	2300	2600	3720	1460	2040	2262	3490	5
1300	1860	2960	3920	1720	2730	2241	3437	5
1253	1627	(2532)	(3597)	1960	3265	2211	3406	11
1300	3120	2380	5360	1530	2920	2202	4296	7
1190	2000	2508	3220	1630	2270	2182	3226	14
1240	1560	2640	3320	1480	2470	2116	3198	5
1320	1640	2280	3880	1800	2400	2104	3401	5
1320	2160	2180	4260	1980	3670	2084	4010	5
1160	1640	2590	3590	1480	2570	2083	3320	9
1020	2680	2440	4160	1460	3140	2072	4029	9
1480	2487	1650	3390	1705	2245	2055	3691	14
1000	2680	1950	5450	1260	3240	1829	4410	5
800	1760	1660	3400	1040	2910	1387	3697	5

Tabel 8. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Tystofte. A-Mar-

Nr.	Sorternes Navne	1891 Antal Parceller	1891 Danske Pd. pr. Td.	1891 1000 Korn vejer Gr.	1892 Antal Parceller	1892 Danske Pd. pr. Td.	1892 1000 Korn vejer Gr.
1	Øhavre	2	132	32·2	1	136	35·2
2	Heines rb. H.	6	133	32·8	6	136	35·7
3	Grenaa-H.	4	135	33·8	4	138	35·1
4	Beseler-H.	14	136	33·8	12	137	35·7
5	Provsti-H.	16	136	31·3	14	137	34·6
6	Waterloo-H.	3	131	28·3	3	129	30·5
7	Bestehorns Ameliorée	1	133	33·0	1	139	36·8
8	" Überflüsz	4	135	31·5	5	138	35·2
9	Graa H. (Broget H.)	2	109	29·4	3	115	26·8
10	Duppauer-H.	4	134	29·8	4	141	28·7
11	Tidlig sort fransk H.	1	132	22·4	1	122	25·3
12	Gul H., Hjørring	1	135	28·7	1	132	27·2
13	Norsk H., Skøjen	1	125	24·1	1	130	25·2
14	Rousse Couronnée	—	—	—	1	131	23·5
15	Coulommiers-H.	3	131	26·7	2	135	28·4
16	Polsk H.	1	138	28·2	1	137	30·2
17	Emdener-H.	1	130	29·6	1	137	32·5
18	Sort Sædhavre	3	134	24·7	3	127	23·9
19	Shirreffs H.	1	144	32·7	1	143	35·6
20	Sort tat. Sværdhavre	10	126	27·5	7	124	27·2
21	Kartoffel-Havre	5	135	27·7	4	140	21·1
22	Skotsk H.	2	139	27·2	2	139	27·3
23	Hvid Kanada-H.	8	139	30·4	6	143	31·1
24	Berlie-H.	2	130	25·5	2	135	25·9
25	Flying Scotchman	3	136	28·2	5	143	28·9
26	Sandy-H.	2	135	23·8	2	134	25·5
27	Triumph-H.	5	155	29·1	5	133	30·0
28	Hvid tat. Sværdhavre	3	125	23·1	5	121	22·5
29	Graa fransk H.	1	140	23·3	1	133	24·5
30	Hamilton-H.	2	140	26·2	2	141	27·9
31	Nyzeelandsk H.	3	136	30·7	2	136	31·9
32	Alm. sort finsk H.	—	—	—	1	122	18·5
33	Victoria-H.	3	140	31·0	2	140	33·5
34	Ægyptisk H.	1	138	32·2	1	140	32·6
35	Prolific Prize	1	145	33·3	1	139	34·3
36	Early Racehorse	3	145	32·0	3	139	32·7
37	Purhavre	1	81	14·3	1	79	15·3
38	Welcome-H.	3	135	32·2	3	143	33·2
39	Bonanza-H.	1	135	34·9	1	142	34·0
40	Renniers Prize white	1	140	29·9	1	139	32·3
41	Early Angus	1	137	22·9	1	133	24·8
42	Prize Cluster	2	138	34·0	2	143	31·3
43	Graa Vinterhavre	2	127	27·8	2	131	28·2
44	Hvid ungarsk Sværdhavre	3	129	25·6	5	124	25·4
45	Kort H.	1	118	10·2	1	115	10·9
46	Nøgen H.	1	160	15·3	1	167	18·8

Kornvægt ved 5 Aars Forsøg med 46 Havresorter.
ken. 1891—1895.

1893			1894			1895			1891—96		
Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
2	129	32·0	1	145	37·6	1	132	34·9	7	135	34·4
6	129	32·1	4	141	36·5	4	130	34·3	26	134	34·3
7	127	32·1	3	141	39·3	4	136	35·1	22	135	35·1
15	127	32·8	8	143	38·2	4	129	34·5	53	134	35·0
17	127	32·9	6	141	36·2	5	128	33·3	58	134	33·7
1	141	27·6	2	140	33·1	2	126	30·3	11	133	29·9
1	130	30·9	1	135	35·6	2	129	36·2	6	133	34·5
4	127	31·4	3	141	36·7	2	130	33·6	18	134	33·7
2	101	28·3	1	119	32·1	4	116	30·8	12	112	29·5
4	135	27·8	1	148	32·0	1	121	33·1	14	136	30·3
—	—	—	1	143	29·1	2	125	26·9	5	131	25·9
1	126	25·1	—	—	—	1	126	29·0	4	130	27·5
1	109	23·6	1	131	26·2	—	—	—	4	124	24·8
1	—	—	1	132	25·8	1	122	22·5	4	128	23·9
2	123	23·1	2	144	30·8	3	125	29·6	12	132	27·7
1	—	—	1	148	31·5	1	130	30·5	5	138	30·1
1	—	—	1	147	33·0	1	128	27·3	5	135	30·6
3	113	21·4	5	135	27·8	4	115	26·8	18	125	24·9
—	—	—	1	155	39·2	1	140	31·6	4	145	34·8
6	123	27·4	6	133	31·5	3	120	29·2	32	125	28·6
4	128	26·1	4	149	31·3	4	131	29·2	21	137	27·1
1	—	—	2	145	29·4	2	128	28·6	9	138	28·1
5	137	26·2	2	146	33·0	3	139	29·5	24	141	30·0
1	130	23·3	2	140	28·2	1	133	25·7	8	134	25·7
3	128	24·5	3	144	29·5	3	123	27·1	17	135	27·6
2	—	24·6	2	143	27·4	2	118	23·8	10	133	25·0
5	130	28·1	6	146	32·8	5	121	29·4	26	137	29·9
—	—	—	2	124	27·0	2	110	28·2	12	140	25·2
1	—	—	1	144	26·1	2	129	20·0	6	137	23·5
2	126	28·3	2	144	29·8	2	127	27·8	10	136	28·0
2	131	27·5	2	149	34·6	2	134	29·6	11	137	30·9
1	—	—	1	132	22·8	1	118	21·6	4	124	21·0
2	139	30·5	3	151	37·7	3	136	31·6	13	141	32·9
1	141	27·6	1	155	33·3	1	138	29·5	5	142	31·0
1	140	29·8	1	155	35·3	1	129	31·7	5	142	32·9
3	138	29·9	—	—	—	2	133	30·7	11	139	31·3
1	—	—	2	90	16·7	2	74	23·4	7	81	17·4
3	141	27·6	3	154	35·1	2	139	31·2	14	142	31·9
1	135	22·4	1	154	35·5	1	142	30·2	5	142	31·4
1	125	27·8	1	148	33·5	1	132	31·4	5	137	31·0
1	121	22·1	1	140	26·8	1	127	25·8	5	132	24·5
2	132	29·9	2	156	37·0	1	147	31·1	9	143	32·7
2	122	27·5	1	145	31·2	2	119	28·0	9	129	28·5
1	119	26·6	1	126	27·0	4	117	27·5	14	123	26·4
1	—	—	1	121	13·9	1	108	12·0	5	116	11·8
1	167	15·8	1	172	19·9	1	141	17·0	5	161	17·4

1891 inddroges atter en Del ikke tidligere prøvede Sorter i Forsøgene nemlig Nr. 11, 13, 14, 16, 21, 29, 32, 34, 39, 40, 42, 44, 45 og 46 paa Tabel 7. Forsøgene med de paa denne Tabel opførte 46 Sorter strakte sig over 5 Aar. Som Tabellen viser, var der ikke en eneste af de 14 nyindførte Sorter, der i Ydeevne nærmede sig de 5 før omtalte Hovedsorter (de 5 øverste paa Tabel 7), og disse stod saaledes ogsaa efter Afslutningen af denne Forsøgsrække uovertrufne. Enkelte af de nye Sorter udmærkede sig ved en betydelig Halmrigdom og, som Tabel 8 viser, ved en anselig Tøndevægt. De nye Sorter hidrørte iøvrigt fortrinsvis fra engelske, franske og amerikanske Opdrættere.

I et andet Sædskifte, den saakaldte E-Mark, anstilledes i Aarene 1894—97 Forsøg med et mindre Antal Sorter, nemlig de i Tabel 9 og 10 opførte. Denne Række omfatter dels de mest typiske fra de øvrige Forsøgsrækker, dels nogle nytilkomne Sorter, nemlig Nr. 2, 5, 8, 9, 10 og 18. Det vil ses, at de 5 af disse rykker op ved Siden af de bedste Sorter, 2 af dem, nemlig Gul Kanada-Havre og Gul flandersk Havre, kommer endog meget højt i Rækken. Den korte Aarrække denne Forsøgsrække strækker sig over i Forbindelse med de faa Fællesparceller, som nogle af Sorterne var udsaaede paa (se Tabel 10) gør det dog nødvendigt at tage et vist Forbehold med Hensyn til Rækkefølgen. Det skal iøvrigt bemærkes, at den som „Gul Kanada-Havre“ opførte Sort i botanisk Henseende og hele sit Udseende staar Grenaa- og Øhavren meget nær, og at Gul flandersk Havre kommer under samme Gruppe af Sorter („Provsti-Gruppen“), om den end afviger noget fra de sidstnævnte*).

De i Tabel 11 og 12 opførte 8 Sorter kan kun sammenlignes i de 4 Aar 1896—99. Nr. 3, 4 og 6 er nye for denne Forsøgsrække, medens de i Tabel 9 meddelte Resultater af Forsøgene med Nr. 2, 5 og 7 suppleres i denne Række. Det ses, at Grenaa-Havren, der er medtaget til Sammenligning, ogsaa her holder sig øverst, at Gul Kanada-H. meget nær har givet samme Afgrøde, at Heines Trauben-Havre kun staar lidet tilbage for hine, og at de 4 følgende Ny Gøttinger-, Ligowo,

*) Beskrivelse af de i Forsøgene prøvede Havresorter vil senere fremkomme her i Tidsskriftet.

Tabel 9. Afgrøder af 23 Havresorter i 4 Aar. Tystofte. E-Marken. 1894—1897. 284 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne	1894 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1895 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1895 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1896 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1896 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1897 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1897 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1894—1897 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894—1897 Pd. pr. Td. Ld. Halm	Antal Parceller
1	Grenaa-H.	2663	3745	2733	3855	2720	3880	2795	5805	2728	4321	18
2	Gul Kanada-H. . . .	2700	3850	2800	4400	2580	2620	2790	5310	2718	4045	5
3	Provsti-H.	2653	3626	2761	3955	2525	2686	2775	5413	2679	3920	54
4	Heines rb. H.	2664	3658	2626	4246	2468	3028	2845	5105	2651	4009	21
5	Gul flandersk H. . .	2760	3840	2700	3900	2235	2665	2873	5460	2642	3966	7
6	Besteh. Überflüss . .	2530	3540	2690	3810	2650	3000	2680	5770	2638	4030	11
7	Beseler-H.	2618	3788	2760	4212	2426	2841	2725	5475	2632	4079	32
8	Ny gul fransk H. . .	2440	4210	2580	5220	2680	3320	2660	6740	2590	4873	4
9	Gul Trekornet H. . .	2640	3980	2560	4500	2200	2950	2670	6030	2518	4365	4
10	Ligowo-H.	2540	3310	2647	3817	2053	2613	2830	5420	2518	3790	12
11	Graa H. (Broget H.).	2620	4130	2665	4723	2036	3430	2545	5955	2467	4560	13
12	Tidlig sort fransk H.	2820	3800	2240	3760	2130	2370	2490	5810	2420	3935	6
13	Duppauer-H.	2250	3375	2350	3610	2080	2520	2515	5785	2299	3823	7
14	Alm. sort finsk H. . .	2480	3720	2460	4465	1840	2360	2270	5530	2263	4019	5
15	Sort Sædhavre . . .	2352	4036	2086	4027	1985	2540	2590	4610	2253	3803	14
16	Hvid ungarsk Sværdhavre	2520	4147	2165	3735	2227	2990	2058	6593	2243	4366	13
17	Hvid tat. Sværdh. . .	2600	4340	2040	3560	2007	3127	2270	6430	2229	4364	6
18	Gul Sværdh.	2140	3850	2410	4590	1980	2720	2340	6660	2218	4455	6
19	Sort tat. Sværdh. . .	2386	3674	2168	3844	1835	2335	2345	5855	2184	3927	18
20	Hvid finsk Sværdh. .	2500	4540	1780	3340	2040	2860	2250	6350	2143	4273	4
21	Triumph-H.	2172	3660	1860	3407	1853	3013	2360	6940	2061	4255	12
22	Skotsk H.	2250	3725	2210	4290	1540	2660	1680	5720	1920	4099	6
23	Purhavre	2160	4040	1890	4260	1600	3100	2000	6100	1913	4375	6

Lüneburger Klay og Gul flandersk Havre nærmer sig de 3 første meget stærkt.

Endelig omfatter Tabel 13 og 14 en Del Sorter, for hvilke der kan gøres en særlig Sammenligning i Aarene 1894—96. Blandt disse findes Nr. 7, 9 og 15 ikke i nogen af de tidligere meddelte Forsøgsrækker, men det ses, at ingen af disse (svenske og norske) Sorter har givet saadanne Afgrøder, at de har

Tabel 10. Anta Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 4 Aars Forsøg med 23 Havresorter. Tystofte. E-Marken. 1894—1897.

Nr.	Sorternes Navne	1894			1895			1896			1897			1894—1897		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1500 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Grenaa-H.	8	144	36·4	6	129	36·1	2	102	34·6	2	110	30·9	18	123	34·5
2	Gul Kanada-H. . . .	1	143	35·7	1	127	35·3	2	114	34·3	1	114	33·0	5	125	34·6
3	Provsti-H.	19	144	35·3	19	129	35·2	8	113	35·0	8	114	31·7	54	125	34·3
4	Heines rb. H.	8	145	36·4	7	128	35·4	4	113	35·1	2	115	30·7	21	125	34·4
5	Gul flandersk H. . .	1	143	23·7	1	129	33·7	2	110	31·2	3	118	29·0	7	125	29·4
6	Besteh. Uberfl. H. . .	4	145	34·4	3	128	35·5	2	115	35·0	2	116	29·4	11	126	33·6
7	Beseler-H.	12	145	37·4	9	129	35·9	7	111	34·2	4	115	31·0	32	125	34·6
8	Ny gul fransk H. . .	1	133	30·8	1	130	26·8	1	109	—	1	110	26·5	4	121	21·0
9	Gul Trekornet H. . .	1	132	30·0	1	123	28·8	1	98	30·6	1	93	29·6	4	112	29·8
10	Ligowo-H.	4	148	39·9	3	136	41·4	3	120	37·4	2	118	32·5	12	131	37·8
11	Broget H.	2	127	32·7	4	113	28·8	5	92	29·2	2	90	27·7	13	106	29·6
12	Tidlig sort fransk H.	1	139	28·0	2	124	25·9	2	114	27·2	1	110	23·5	6	122	26·2
13	Duppauer-H.	2	147	31·2	2	133	31·4	1	132	32·3	2	119	30·5	7	133	31·4
14	Alm. sort finsk H. . .	1	140	23·9	2	125	22·5	1	103	22·3	1	100	20·4	5	117	22·3
15	Sort Sædhavre . . .	5	136	27·8	4	120	26·5	4	102	27·5	1	116	25·0	14	119	26·7
16	Hvid ung. Sværdh. .	3	137	29·8	4	117	27·1	4	108	25·2	2	108	24·6	13	118	26·7
17	Hvid tat. Sværdh. . .	1	132	27·5	1	113	27·1	3	91	25·9	1	90	24·6	6	107	26·3
18	Gul Sværdh.	2	132	30·7	2	111	27·3	1	103	26·3	1	100	23·4	6	112	26·9
19	Sort tat. Sværdh. . .	7	138	29·9	5	124	31·4	4	107	30·1	2	109	27·5	18	120	29·7
20	Hvid finsk Sværdh. .	1	143	32·3	1	126	30·3	1	115	30·4	1	114	28·5	4	125	30·4
21	Triumph-H.	5	148	31·5	3	124	28·5	3	108	30·5	1	112	27·5	12	123	29·5
22	Skotsk H.	2	145	29·0	2	113	27·6	1	107	28·0	1	118	27·5	6	121	28·0
23	Purhavre	1	83	17·0	2	77	15·2	2	65	14·3	1	58	14·2	6	71	15·2

kunnet friste til mere indgaaende Forsøg. Tabellen viser iøvrigt, at ogsaa ved denne Sammenligning staar Grenaa- og Øhavren øverst.

Hovedresultatet af samtlige ved Tystofte udførte Forsøg er simpelt og klart. Med al ønskelig Sikkerhed fremgaar det nemlig af Forsøgene, at u n d e r d e F o r h o l d, h v o r u n d e r

Tabel 11. Afgrøder af 8 Havresorter i 4 Aar. Tystofte. A-Marken. 1896—99. 116 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne	1896 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1896 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1897 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1897 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1898 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1898 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1899 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1899 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1896—1899 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1896—1899 Pd. pr. Td. Ld. Halm	Antal Parceller
1	Grenaa-H.	3043	2973	2900	4167	3552	5292	3060	4020	3139	4113	17
2	Gul Kanada-H. . . .	2780	2720	2830	3720	3552	5514	3075	4020	3059	3994	14
3	Heines Trauben-H. .	2610	2615	2740	3560	3660	5370	3118	4162	3032	3927	14
4	Ny Gøttinger-H.. . .	2420	2380	2960	3907	3531	5373	3022	4123	2983	3946	15
5	Ligowo-H.	2575	2663	2745	3455	3534	4932	3028	3967	2971	3754	17
6	Lüneburger Klay-H..	2500	2400	2780	4070	3678	6138	2878	4017	2959	4156	15
7	Gul flandersk H. . .	2500	2385	2773	4160	3498	5688	3054	4161	2956	4099	16
8	Sort ungarsk Sværdh.	1822	2303	2640	4460	3564	5604	2556	3734	2645	4025	8

Tabel 12. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 4 Aars Forsøg med 8 Havresorter. Tystofte. A-Marken. 1896—1899.

Nr.	Sorternes Navne	1896 Antal Parceller	1896 Danske Pd. pr. Td.	1896 1000 Korn vejer Gr.	1897 Antal Parceller	1897 Danske Pd. pr. Td.	1897 1000 Korn vejer Gr.	1898 Antal Parceller	1898 Danske Pd. pr. Td.	1898 1000 Korn vejer Gr.	1899 Antal Parceller	1899 Danske Pd. pr. Td.	1899 1000 Korn vejer Gr.	1896—1899 Antal Parceller	1896—1899 Danske Pd. pr. Td.	1896—1899 1000 Korn vejer Gr.
1	Grenaa-H..	3	117	32·9	3	115	32·8	5	135	36·4	6	134	32·3	17	125	33·6
2	Gul Kanada-H. . . .	1	133	34·6	2	118	32·5	5	134	33·3	6	137	30·6	14	131	32·8
3	Heines Trauben-H. .	2	123	29·6	1	115	29·8	5	130	31·7	6	131	28·4	14	125	29·9
4	Ny Gøttinger-H.. . .	1	116	24·2	3	118	33·1	5	135	37·8	6	134	32·2	15	126	31·8
5	Ligowo-H.	4	126	37·2	2	124	35·7	5	138	39·5	6	137	36·2	17	131	37·2
6	Lüneburger Klay-H..	2	121	31·5	2	120	30·3	5	128	33·4	6	136	29·2	15	126	31·5
7	Gul flandersk H. . .	2	123	30·6	3	116	30·5	5	129	32·0	6	131	27·5	16	125	30·2
8	Sort ungarsk Sværdh.	1	108	30·3	1	108	24·2	5	128	26·5	1	120	26·0	8	116	26·8

Tabel 13. Afgrøder af 15 Havresorter i 3 Aar. Tystofte. E-Marken. 1894—1896. 84 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne	1894 Pd. pr. Td. Ld.		1895 Pd. pr. Td. Ld.		1896 Pd. pr. Td. Ld.		1894—1896 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Grenaa-H.	2663	3745	2733	3855	2720	3880	2705	3823	15
2	Øhavre	2845	3635	2730	3920	2520	2980	2698	3512	7
3	Waterloo-H.	2640	3835	2780	4170	2440	2860	2620	3622	5
4	Gul Hjørring-H.	2280	3640	2820	2680	2300	3000	2467	3107	3
5	Berwick-H.	2090	3660	2780	3620	2260	2940	2377	3407	4
6	Rousse Couronné-H.	2500	3860	2220	4180	2180	2520	2300	3520	3
7	Malmhavre	2500	3700	2250	4150	1960	2240	2237	3363	4
8	Polsk H.	2340	3460	1940	3060	2060	2340	2113	2953	3
9	Grimstad-H.	2600	4000	2060	4040	1560	3140	2073	3727	3
10	Hvid Kanada-H.	2223	3497	2118	3486	1850	2450	2064	3144	13
11	Graa Vinterhavre	2510	4170	1960	4590	1700	2700	2057	3820	5
12	Nyzeelandsk H.	1920	3140	2160	3790	1920	2760	2000	3230	5
13	Kort H.	2180	4420	1690	4830	1760	3940	1877	4397	4
14	Welcome-H.	1773	3177	1880	3787	1780	2620	1811	3195	7
15	Norrlandsk H.	1840	3760	1700	3706	1740	2940	1760	3469	3

de er udførte, har Grenaa- og Øhavre givet størst *Kærneudbytte.* Det ses tillige, at nogle andre Sorter kommer disse meget nær, nemlig Heines rigtbærende Havre, Beseler-, Provsti-, Bestehorns-, Gul Kanada-, Waterloo-, Ny Göttinger- og Ligowo-Havre. Ingen af disse naar dog op i Højde med de to nævnte danske Stammer, med hvilke de iøvrigt alle er meget nær beslægtede.

Hvad *Halmmængden* angaar, staar denne Gruppe tilbage for adskillige andre. Stort Halmudbytte er navnlig høstet af Hvid Sværdhavre, Graa Havre, Berlie-, Sandy- og Triumph-Havre. Men da disse alle staar lavt i Kærneudbytte, vil der ikke være nogen Fristelse til at dyrke nogen af disse uden netop som Staldfoder, til hvilket Brug de indtil videre maa forudsættes at være af større Værdi end den forrige Gruppe.

Tabel 14. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 3 Aars Forsøg med 15 Havresorter. Tystofte. E-Marken. 1894—1896.

Nr.	Sorternes Navne	1894			1895			1896			1894—1896		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Grenaa-H..	8	144	36·4	6	129	36·1	1	112	34·6	15	128	35·7
2	Øhavre	4	143	36·8	2	123	36·0	1	110	30·7	7	125	34·5
3	Waterloo-H..	2	138	29·0	2	118	28·9	1	100	30·1	5	119	29·3
4	Gul Hjørring-H. . . .	1	149	31·0	1	128	28·6	1	128	29·0	3	135	29·5
5	Berwick-H.	2	141	26·8	1	125	35·4	1	117	33·0	4	128	31·7
6	Rousse Couronné-H..	1	139	25·5	1	124	34·6	1	113	24·3	3	125	28·1
7	Malmhavre	1	137	27·2	2	123	23·0	1	103	25·7	4	121	25·3
8	Polsk H.	1	150	29·5	1	124	26·6	1	123	29·2	3	132	28·4
9	Grimstad-H..	1	158	35·3	1	138	37·2	1	128	35·2	3	141	35·9
10	Hvid Kanada-H.. . .	6	151	31·1	5	131	30·0	2	127	31·4	13	136	30·8
11	Graa Vinterhavre . .	2	141	31·5	2	130	27·2	1	111	27·0	5	127	28·6
12	Nyzeelandsk H. . . .	2	152	31·0	2	127	30·9	1	117	30·3	5	132	30·7
13	Kort H..	1	123	13·3	2	112	11·3	1	100	11·0	4	112	11·9
14	Welcome-H..	3	152	31·6	3	138	31·1	1	125	33·2	7	138	32·0
15	Norrlandsk H.. . . .	1	122	29·9	1	98	28·7	1	99	30·5	3	106	29·7

Bedst vil i dette Øjemed vistnok Hvid Sværdhavre og Graa Havre være. *Tøndevægten* spiller som bekendt en ikke ringe Rolle for Havrens Værdi som Salgsvare. I denne Henseende staar Grenaa- og Øhavrens saavel som de øvrige nævnte foldrige Sorter kun middelhøjt og overgaaes betydeligt af Shirreffs Havre, Hvid Kanada-, Welcome-, Victoria-, Nyzeelandsk-, Prize Cluster-, Berlie-Havre og flere andre Sorter. Alle disse staar dog saa langt tilbage i Kærneudbytte og for de flestes Vedkommende tillige i Halmmængde, at de trods den høje Vægt og det smukke Udseende maa anses for at være uden praktisk Værdi.

Havresorternes *Tidlighed* fremgaar ikke af Tabellerne. I

Henseende til dette Forhold skal bemærkes, at Grenaa- og Øhavre og de med disse nærmest beslægtede Sorter kan karakteriseres som middeltidlige; Høsten af disse indtræder i Regelen umiddelbart efter Høsten af toradet Byg. Ligowo-Havren modnes nogle faa Dage tidligere. Som tidligmodne Sorter maa fremhæves Nyzeelandsk-, Velcome- og Victoria-Havre. Sildige Sorter er navnlig Graa Havre, Hvid Sværdhavre og Triumphavre.

Om Forsøgene i Tystofte skal endnu bemærkes, at disse fra Begyndelsen indtil Efteraaret 1897 udførtes under Statskonsulent P. Nielsens umiddelbare Ledelse. Efter P. Nielsens Død nævnte Aar er Forsøgene fortsatte under konst. Forsøgsbestyrer N. P. Nielsens Ledelse.

---

2. Forsøgene ved Askov.

a. *Lermarken.*

Paa Lermarken ved Askov begyndtes Forsøgene i 1887 og har stadig været fortsatte, dog i meget vekslende Omfang og med en Afbrydelse i 1895—96. Et mindre Antal Sorter, nemlig de i Tabel 15 og 16 anførte 6, har været sammenlignet i de 8 Aar 1887—94. Den i Tabellerne som „Dansk Havre“ anførte Sort er, saa vidt det har kunnet skaffes oplyst, identisk med Grenaa-Havre. Det ses af Tabel 15, at denne har været de øvrige Sorter langt overlegen i Ydeevne og har endog overgaaet de 3 ringeste Sorter med ca. 8 Centner Kærne. Derimod har Hvid Sværdhavre og Triumph-Havre givet betydeligt mere Halm end de øvrige. Paa Grund af indskrænkede Pladsforhold har Fællesparcellernes Antal været for ringe til at give fuldt betryggende Resultater; som det ses af Tabel 16, har der i mange Tilfælde endog kun været saaet enkelte Parceller. Det betydelige Antal Aar, i hvilke Forsøgene i det hele har været udført, bøder dog derpaa.

For Aarene 1890—1900, dog med Undtagelse af 1895—96, i hvilke Aar Havreforsøgene paa Lermarken ved Askov var

Tabel 15. Afgrøder af 6 Havresorter i 8 Aar. Askov Lermark. 1887—94.

Nr.	Sorternes Navne	1887 Pd. pr. Td. Ld.		1888 Pd. pr. Td. Ld.		1889 Pd. pr. Td. Ld.		1890 Pd. pr. Td. Ld.		1891 Pd. pr. Td. Ld.		1892 Pd. pr. Td. Ld.		1893 Pd. pr. Td. Ld.		1894 Pd. pr. Td. Ld.		1887—94 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Dansk Havre. . .	3230	3870	2940	5080	2100	2805	2480	5930	3120	4795	3990	6335	2350	4370	2360	—	2821	4741	11
2	Sort Sværdhavre.	2690	3710	3000	5720	2330	3560	2390	6420	1900	5550	3720	6410	1570	3190	2510	—	2514	4937	10
3	Hvid tatar. Sværdhavre	2620	3830	2050	6350	1860	3630	2100	6880	2230	6850	3450	8310	1770	3870	1630	—	2214	5674	8
4	Welcome-H. . . .	2110	3660	2540	4900	2270	2610	1770	5040	1790	4350	2910	5720	1410	2430	1740	—	2068	4101	12
5	Kanada-H.	2110	3660	2540	4900	2320	2790	1770	5030	1670	4230	2960	5720	1220	2620	1800	—	2049	4136	12
6	Triumph-H. . . .	2420	4320	2000	6140	1740	3130	1760	6940	1990	4340	2940	8130	1400	3640	1505	—	1969	5234	8

Tabel 16. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 7 Aars Forsøg med 6 Havresorter. Askov Lermark. 1887—93.

Nr.	Sorternes Navne	1887			1888			1889			1890			1891			1892			1893			1887—93		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Dansk Havre	1	128	33·5	1	114	31·0	2	126	33·5	2	106	32·5	2	118	32·9	2	132	36·9	1	122	37·2	11	121	33·9
2	Sort Sværdhavre . . .	1	123	28·9	1	110	25·3	1	124	28·5	2	102	31·1	1	107	27·8	2	131	28·9	2	119	31·0	10	119	28·6
3	Hvid tatar. Sværdh.. .	1	113	26·3	1	92	20·5	1	103	26·9	1	91	23·8	1	97	23·0	1	111	30·6	2	119	20·3	8	104	25·9
4	Welcome-H..	3	144	32·3	1	135	32·0	1	142	31·7	2	126	33·2	2	128	33·9	2	153	39·8	1	138	33·7	12	138	33·8
5	Kanada-H.	3	144	32·3	1	135	32·0	1	145	28·2	2	124	32·4	2	127	33·8	2	153	42·3	1	133	32·0	12	137	33·3
6	Triumph-H.	1	117	26·8	1	101	26·0	1	115	28·3	2	96	30·0	1	107	29·8	1	122	33·5	1	114	32·1	8	110	29·5

Tabel 17. Afgrøde af 8 Havresorter i 9 Aar. Askov Lermark 1890—1900 (undt. 1895—96).

Nr.	Sorternes Navne	1890 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1890 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1891 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1891 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1892 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1892 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1893 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1893 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1894 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1897 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1897 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1898 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1898 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1899 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1899 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1900 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1900 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1890—1900 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1890—1900 Pd. pr. Td. Ld. Halm	Antal Parceller
1	Dansk H.	2480	5930	3120	4795	3990	6335	2350	4370	2360	—	2350	2775	3100	3075	2710	3015	2995	4405	2828	4337	27
2	Provsti-H.	2500	5350	2820	4050	4150	5730	2030	4010	2173	—	2420	2870	3195	5070	2725	3125	2875	4300	2765	4313	28
3	Heines-H.	1780	5270	2880	4190	3770	5890	1890	3990	2200	—	2450	2850	3380	5220	2760	3190	3065	4110	2686	4338	26
4	Graa H. (Broget H.)	2140	6460	2360	5090	3970	7030	1970	4190	2480	—	2113	2940	3456	5808	2740	3810	2785	4415	2668	4968	23
5	Beseler-H.	1810	5140	2730	4030	3890	6150	1990	3880	2083	—	2340	2620	3245	5315	2750	3350	2860	4465	2633	4369	35
6	Duppauer-H. . . .	2590	5810	2660	4630	3730	5700	1350	2650	2380	—	2210	2590	2960	5035	2600	3050	2940	3485	2602	4119	24
7	Hvid tat. Sværdh.	2100	6880	2230	6850	3450	8310	1770	3720	1630	—	1840	2850	3305	6370	2060	3540	2410	4690	2311	5401	21
8	Triumph H.. . . .	1760	6940	1990	5340	2940	8130	1400	3640	1505	—	1700	2580	2400	5900	2160	3540	(2178)	(4655)	2004	5090	11

Tabel 18. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 9 Aars Forsøg med 8 Havresorter. Askov Lermark 1890—1900 (undt. 1895—96).

Nr.	Sorternes Navne	1890			1891			1892			1893			1894			1897			1898			1899			1900			1890—1900		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Dansk H.	2	106	32 5	2	118	32·9	2	132	36·9	1	122	37·2	3	—	—	5	—	—	4	132	35·6	4	129	31·9	4	122	33·6	27	123	34·4
2	Provsti-H.	2	94	27·5	2	115	29·3	2	127	31·2	1	122	31·0	6	—	—	3	—	—	4	136	38·0	4	133	33·3	4	123	37·5	28	121	32·5
3	Heines-H.	2	100	34·1	2	117	32·2	2	131	37·6	1	118	35·9	3	—	—	4	—	—	4	134	37·2	4	129	30·0	4	121	36·7	26	121	34·8
4	Graa H. (Broget H.)	2	69	31·5	1	90	30·5	1	106	36·7	1	103	32·5	2	—	—	3	—	—	5	119	34 2	4	108	30·5	4	99	33·1	23	99	32·7
5	Beseler-H.	5	99	33·3	1	118	35·0	1	132	39·0	3	122	37·8	3	—	—	6	—	—	8	133	38·3	4	127	35·6	4	124	38·6	35	122	36·8
6	Duppauer-H. . . .	3	119	31·8	2	118	32·8	2	139	36·7	1	125	29·9	1	—	—	3	—	—	4	139	32·5	4	136	31·2	4	129	32·9	24	129	32·4
7	Hvid tat. Sværdh.	1	91	23·8	1	97	23·0	1	111	30·6	2	119	30·3	3	—	—	3	—	—	4	105	28·1	2	99	26·6	4	105	31·0	21	104	27·5
8	Triumph-H. . . .	2	96	30·0	1	107	29·8	1	122	33·5	1	114	32·1	2	—	—	2	—	—	1	132	34·7	1	125	29·5	—	—	—	11	116	31·6

Tabel 19. Afgrøder af 14 Havresorter i 5 Aar. Askov Lermark. 1890—94.

Nr.	Sorternes Navne	1890 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1890 Halm	1891 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1891 Halm	1892 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1892 Halm	1893 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1893 Halm	1894 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894 Halm	1890—94 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1890—94 Halm	Antal Parceller
1	Dansk H.	2480	5930	3120	4795	3990	6335	2350	4370	2360	—	2860	5337	7
2	Provsti-H..	2500	5350	2820	4050	4150	5730	2030	4010	2173	—	2735	4785	7
3	Graa H. (Broget H.) .	2140	6460	2360	5090	3970	7030	1970	4190	2480	—	2584	5692	5
4	Besteh. Ameliorèe H.	1840	5960	2870	4160	4110	6040	1860	3900	2220	—	2580	5015	6
5	Duppauer-H.	2590	5810	2660	4630	3730	5700	1350	2650	2380	—	2542	4697	8
6	Heines rb. H.	1780	5270	2880	4190	3770	5890	1890	3990	2200	—	2504	4835	7
7	Beseler-H.	1810	5140	2730	4030	3890	6150	1990	3880	2083	—	2501	4800	10
8	Sort tat. Sværdh. . .	2390	6420	1900	5550	3720	6410	1570	3190	2510	—	2418	5392	7
9	Ny gul fransk H. . .	1690	5880	2480	4590	3630	6870	2080	5200	(2083)	—	2393	5635	6
10	Hvid tat. Sværdh.. .	2100	6880	2230	6850	3450	8310	1770	3720	1630	—	2236	6440	5
11	Welcome-H..	1770	5040	1790	4350	2910	5720	1410	2430	1740	—	1924	4385	7
12	Triumph-H.	1760	6940	1990	5340	2940	8130	1400	3640	1505	—	1919	6012	5
13	Kanada-H.	1770	5030	1670	4230	2960	5720	1220	2620	1800	—	1884	4400	7
14	Prolific-H..	1950	4950	1650	4280	2880	5810	960	2320	(1524)	—	1793	4340	7

indstillede paa Grund af Mangel paa Pengemidler, er i Tabel 17 og 18 samstillet 8 Sorter, der tildels er de samme som findes i Tabel 15 og 16. Ogsaa her har Dansk Havre (Grenaa-Havre) givet størst Kornafgrøde, medens' de med denne meget nær beslægtede Former Provsti-Havre, Heines Havre og Beseler-Havre nærmer sig til den, ligesom ogsaa Graa Havre og Duppauer-Havre har givet anselige Afgrøder. Det ses, at Graa Havre, Hvid Sværdhavre og Triumph-Havre har givet betydeligt større Halmmængde end de øvrige. Tabel 18 viser, at der siden 1894 har været benyttet fire Fællesparceller, hvorved Forsøgene selvfølgelig vinder i Sikkerhed.

For en kortere Aarrække, nemlig for de 5 Aar 1890—94 har de i Tabel 19 og 20 anførte 14 Sorter kunnet sammenlignes. Skøndt denne Række altsaa omfatter betydeligt flere Sorter end de forrige, ses det dog af Tabel 19, at Dansk Havre ogsaa

Tabel 20. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 4 Aars Forsøg med 14 Havresorter. Askov Lermark. 1890—93.

Nr.	Sorternes Navne	1890			1891			1892			1893			1890—93		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Dansk H.	2	106	32·5	2	118	32·9	2	132	36·9	1	122	37 2	7	120	34·9
2	Provsti-H.	2	94	27·5	2	115	29·3	2	127	31·2	1	122	31·0	7	115	29·8
3	Graa H. (Broget H.)	2	69	31·5	1	90	30·5	1	106	36·7	1	103	32·5	5	92	32·8
4	Besteh. Ameliorée H.	1	106	33·0	2	118	30·3	2	131	36·8	1	122	38·0	6	119	34·5
5	Duppauer-H.	3	119	31·8	2	118	32·8	2	139	36·7	1	125	29·9	8	125	32·8
6	Heines rb. H. . . .	2	100	34·1	2	117	32·2	2	131	37·6	1	118	35·9	7	117	35·0
7	Beseler-H.	5	99	33·3	1	118	35·0	1	132	39·0	3	122	37·8	10	118	36·3
8	Sort tat. Sværdh. .	2	102	31·1	1	107	27·8	2	131	28·9	2	119	31·0	7	115	29·7
9	Ny gul fransk H. .	3	93	29·2	1	106	26·8	1	127	32·2	1	107	32·2	6	108	30·1
10	Hvid tat. Sværdh. .	1	91	23·8	1	97	23·0	1	111	30·6	2	119	30·3	5	105	26·9
11	Welcome-H.	2	126	33·2	2	128	33·9	2	153	39·8	1	138	33·7	7	136	35·2
12	Triumph-H.	2	96	30·0	1	107	29·8	1	122	33·5	1	114	32·1	5	110	31·4
13	Kanada-H.	2	124	32·4	2	127	33·8	2	153	42·3	1	133	32·0	7	134	35·1
14	Prolific-H.	2	132	33·4	2	125	33·8	2	153	40·0	1	126	31·2	7	134	34·6

i denne Række ubetinget er Nr. 1. De 3 Sorter Welcome-, Kanada- og Prolific-Havre, der er meget tidligt modne, ses at have givet meget smaa Afgrøder baade af Kærne og Halm. Som Tabel 20 viser, frembyder disse en anseelig Rumvægt.

Tabellerne 21 og 22 omfatter 9 Havresorter for Aarene 1894 og 1897—1900. For første Gang har her Grenaa-Havren kunnet medtages (som foran nævnt maa den dog anses for at være den samme som den i de tidligere Tabeller opførte „Dansk Havre"), og det ses af Tabel 21, at denne har givet størst Udbytte. Øhavre og Heines Havre har dog givet saa godt som samme Afgrøder, og Graa Havre, Provsti-, Beseler- og Duppauer-Havre staar ikke langt tilbage for dem.

Tabel 21. Afgrøder af 9 Havresorter i 5 Aar. Askov Lermark 1894 og 1897—1900.

Nr.	Sorternes Navne	1894 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894 Halm	1897 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1897 Halm	1898 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1898 Halm	1899 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1899 Halm	1900 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1900 Halm	1894—1900*) Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894—1900*) Halm	Antal Parceller
1	Grenaa-H.	2215	—	2470	2880	3355	5135	2815	3235	3030	4245	2777	3874	15
2	Øhavre.	2320	—	2380	2830	3320	5255	2875	3300	2980	4695	2775	4020	15
3	Heines H.	2200	—	2450	2850	3380	5220	2760	3190	3065	4110	2771	3842	16
4	Graa H. (Broget H.)	2480	—	2113	2940	3456	5808	2740	3810	2785	4415	2715	4243	16
5	Provsti-H.	2173	—	2420	2870	3195	5070	2725	3125	2875	4300	2678	3866	15
6	Beseler-H.	2083	—	2340	2620	3245	5315	2750	3350	2860	4465	2656	3937	22
7	Duppauer H. . . .	2380	—	2210	2590	2960	5035	2600	3050	2940	3485	2618	3540	15
8	Hvid tat. Sværdh.	1630	—	1840	2850	3305	6370	2060	3540	2410	4690	2249	4362	13
9	Triumph-H. . . .	1505	—	1700	2580	2400	5900	2160	3540	(2178)	(4655)	1989	4169	4

Tabel 22. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 4 Aars Forsøg med 9 Havresorter. Askov Lermark 1897—1900.

Nr.	Sorternes Navne	1897 Antal Parceller	1897 Danske Pd. pr. Td.	1897 1000 Korn vejer Gr.	1898 Antal Parceller	1898 Danske Pd. pr. Td.	1898 1000 Korn vejer Gr.	1899 Antal Parceller	1899 Danske Pd. pr. Td.	1899 1000 Korn vejer Gr.	1900 Antal Parceller	1900 Danske Pd. pr. Td.	1900 1000 Korn vejer Gr.	1897—1900**) Antal Parceller	1897—1900**) Danske Pd. pr. Td.	1897—1900**) 1000 Korn vejer Gr.
1	Grenaa-H..	3	—	—	4	134	38·3	4	129	34·1	4	122	38·1	15	128	36·8
2	Øhavre	3	—	—	4	131	36·9	4	127	34·3	4	118	35·8	15	125	35·7
3	Heines H..	4	—	—	4	134	37·2	4	129	33·0	4	121	36·7	16	128	35·6
4	Graa H. (Broget H.)	3	—	—	5	119	34·2	4	108	30·5	4	99	33·1	16	109	32·6
5	Provsti-H..	3	—	—	4	136	38·0	4	133	33·3	4	123	37·5	15	131	36·3
6	Beseler-H..	6	—	—	8	133	38·3	4	127	35·6	4	124	38·6	22	128	36·5
7	Duppauer-H.	3	—	—	4	139	32·5	4	136	31·2	4	129	32·9	15	135	32·2
8	Hvid tat. Sværdh.. .	3	—	—	4	105	28·1	2	99	26·6	4	105	31.0	13	103	28·5
9	Triumph-H, (carter) .	2	—	--	1	132	34·7	1	125	29·5	—	—	—	4	129	32·1

*) Parcellernes Antal samt Halmen for 1897—1900.

**) Rumvægt og Kornvægt kun for 1898—1900.

Tabel 23. Afgrøder af 19 Havresorter i 3 Aar. Askov Lermark 1898—1900.

Nr.	Sorternes Navne	1898 Pd. pr. Td. Ld.		1899 Pd. pr. Td. Ld.		1900 Pd. pr. Td. Ld.		1898—1900 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Gul flandersk H. . .	3335	5265	2945	3305	2940	4285	3073	4285	12
2	Heines rb. H.	3380	5220	2760	3190	3065	4110	3068	4173	12
3	Grenaa-H.	3355	5135	2815	3235	3030	4245	3067	4205	12
4	Øhavre	3320	5255	2875	3300	2980	4695	3058	4417	12
5	Graa H. (Broget H.).	3456	5808	2740	3810	2785	4415	2994	4678	13
6	Gul Kanada H. . . .	3350	5025	2590	3110	2880	4025	2973	4053	12
7	Beseler-H.	3245	5315	2750	3350	2860	4465	2952	4377	16
8	Provsti-H.	3195	5070	2725	3125	2875	4300	2932	4165	12
9	Ligowo-H.	3090	4950	2650	3000	2955	3845	2898	3932	12
10	Duppauer-H.	2960	5035	2600	3050	2940	3485	2833	3857	12
11	Sort ung. Sværdh. . .	3065	5735	2480	3320	(2651)	(4478)	2732	4511	5
12	Hvid finsk H.	3090	5820	2400	3200	(2622)	(4469)	2704	4496	5
13	Hvid tat. Sværdh. . .	3305	6370	2060	3540	2410	4690	2592	4867	10
14	Nyzeelandsk H. . . .	2960	5290	1960	2840	(2350)	(4029)	2423	4053	5
15	Tidlig sort fransk H.	2590	5220	2100	2900	(2240)	(2024)	2310	3381	5
16	Coulommiers H. . . .	2590	5810	2080	3720	(2231)	(4724)	2300	4751	4
17	Triumph-H.	2400	5900	2160	3540	(2178)	(4655)	2246	4698	2
18	Skotsk H.	2860	6490	1520	3380	(2025)	(4890)	2135	4920	5
19	Purhavre	2640	6560	1500	2800	(1978)	(4638)	2039	4666	2

Endelig er der i Tabel 23 og 24 for Aarene 1898—1900 inddraget nogle Sorter, der ikke har kunnet medtages i nogen af de tidligere Oversigter. Dette gælder bl. a. Gul flandersk Havre, der har naaet op i Højde med Heines, Grenaa- og Øhavre. De øverste 9 Sorter i Tabel 23 staar jo iøvrigt temmelig nær lige højt, lavest blandt disse staar Ligowo-Havre, ca. 2 Centner Kærne under den højeste.

Hovedresultaterne af Forsøgene paa Lermarken ved Askov falder i det væsentlige sammen med de ved Tystofte indvundne Resultater. I saa godt som alle Tilfælde har Grenaa-Havre (= Dansk Havre) givet størst Kærneudbytte. Hvor

Tabel 24. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 3 Aars Forsøg med 19 Havresorter. Askov Lermark. 1898—1900.

Nr.	Sorternes Navne	1898			1899			1900			1898—1900		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Gul flandersk H.. .	4	133	35·3	4	127	31·6	4	120	32·7	12	127	33·2
2	Heines rb. H. . . .	4	134	37·2	4	129	33·0	4	121	36·7	12	128	35·6
3	Grenaa-H.	4	134	38·3	4	129	34·1	4	122	38·1	12	128	36·8
4	Øhavre	4	131	36·9	4	127	34·3	4	118	35·8	12	125	35·7
5	Graa H. (Broget H.)	5	119	34·2	4	108	30·5	4	99	33·1	13	109	32·6
6	Gul Kanada H. . .	4	135	37·7	4	129	33·5	4	123	35·6	12	129	35·6
7	Beseler-H.	8	133	38·3	4	127	35·6	4	124	38·6	16	128	37·5
8	Provsti-H.	4	136	38·0	4	133	33·3	4	123	37·5	12	131	36·3
9	Ligowo-H.	4	140	41·1	4	134	37·3	4	127	40·5	12	134	39·6
10	Duppauer-H.. . . .	4	139	32·5	4	136	31·2	4	129	32·9	12	135	32·2
11	Sort ung. Sværdh. .	4	130	29·7	1	125	30·0	0	—	—	5	127	29·8
12	Hvid finsk H. . . .	4	138	34·5	1	130	32·0	0	—	—	5	134	33·2
13	Hvid tat. Sværdh. .	4	105	28·1	2	99	26·6	4	105	31·0	10	103	28·6
14	Nyzeelandsk H. . .	4	138	36·2	1	123	30·2	0	—	—	5	130	33·2
15	Tidlig sort fransk H.	4	126	30·0	1	122	26·0	0	—	—	5	124	28·0
16	Coulommiers H. . .	3	128	30·1	1	—	27·0	0	—	—	4	128	28·5
17	Triumph-H.	1	132	34·7	1	125	29·5	0	—	—	2	128	32·1
18	Skotsk H.	4	142	30·4	1	122	27·0	0	—	—	5	132	28·7
19	Purhavre	1	74	15·0	1	67	25·0	0	—	—	2	70	20·0

Øhavren har kunnet medtages, har denne paa det nærmeste givet samme Afgrøder. Nærmest disse kommer, for saa vidt de har kunnet sammenlignes, Heines Havre, Provsti-, Graa Havre, Gul flandersk, Gul Kanada, Beseler-, Ligowo- og Duppauer-Havre. Lavest i Rækken staar Hvid Sværdhavre, Triumph-, Welcome-, Nyzeelandsk, Kanada-, Prolific-, Skotsk og Purhavre. Størst Halmudbytte er der naaet af Graa Havre, Hvid Sværdhavre og Triumph-Havre. Af disse

forener Graa Havre et anseligt Kærneudbytte med stor Halmmængde; dens Kærne er dog af tarvelig Beskaffenhed, og dens lange Voksetid gør det ofte vanskeligt at faa den rettidig og godt indhøstet.

b. *Sandmarken.*

Paa Askov Sandmark har Forsøgene været udførte siden 1889. I 1891 mislykkedes Forsøgene. Igennem hele Perioden 1889—1900 (undtagen 1891) har de i Tabellerne 25 og 26 anførte Sorter været prøvede. Paa Grund af indskrænket Plads og sparsomme Midler var Fællesparcellernes Antal, særlig i de første Aar, mindre end ønskeligt, som oftest kun 2. Af de 6 Sorter har, som Tabel 25 viser, de 3 første, nemlig Provsti-, Graa og Duppauer-Havre i Gennemsnit givet saa godt som lige store Kærneafgrøder, nemlig lidt over 14 Centner pr. Td. Ld., medens Graa Havre har givet en Del mere Halm end de øvrige. Mindst Kærneudbytte af alle 6 Sorter har Hvid tatarisk Sværdhavre givet, ca. 2 Centner mindre end de bedste og omtrent samme Halmmængde som Graa Havre. I det hele ses det, at der er langt mindre Afstand mellem de bedste og de daarligste Sorter end paa de gode Jorder, medens Forskellen fra Aar til Aar, procentvis taget, er langt større paa den magre Sandjord. Meget smaa Afgrøder er der navnlig høstet i de tørre Somre 1889 og 1897, medens særlig den frugtbare Sommer 1892 gav en forholdsvis ualmindelig rig Høst.

Det ses af Tabel 26, at Graa Havre og Hvid Sværdhavre i Rumvægt staar langt under de øvrige, medens Duppauer-Havre frembyder den højeste Rumvægt. Kornvægten er højest hos Beseler-Havre, lavest hos Hvid Sværdhavre. Tallene for de enkelte Aar ses iøvrigt at variere stærkt.

I Aarene 1889—1896 (undtagen 1891) omfattede Forsøgene de i Tabellerne 27 og 28 anførte 14 Sorter. Gennemsnitstallene viser, at Afgrøden i denne Aarrække meget nær har svaret til den 11-aarige Periode, og at det er de samme Sorter, der i begge Perioder staar øverst i Rækken. I den 7-aarige Periode er Dansk Havre (Grenaa Havre) kommen til, og denne har givet samme Afgrøde som Provsti-Havre og Graa Havre, hvilken sidste ogsaa i denne Række udviser den største Halm-

mængde. Af de karakteristiske tidlige Havresorter omfatter denne Periode bl. a. Welcome-Havre, der staar 4 Centner Kærne lavere end de bedste Sorter, ligesom den ogsaa har givet mindst Halm. De i Tabellerne sidst opførte 3 Sorter er tidlig modne.

Tabellerne 29—30 gengiver endelig Resultaterne af Forsøgene med 16 Sorter i Aarene 1893—1894 og 1897—1900. Disse Resultater stemmer for saa vidt ganske med de forrige, som det ogsaa i denne Aarrække er Provsti-Havren og de med denne nærbeslægtede Stammer samt Graa Havre, der kommer øverst. Forskellen mellem disse er kun ringe. Af kendte Havresorter, der ikke har været med i nogen af de foregaaende Tabeller, skal nævnes Ligowo-Havre. Det ses af Tabel 29, at denne i Ydeevne staar meget nær Sorterne af „Provstigruppen", medens Tabel 30 viser, at denne Sort har den største Rumvægt og de vægtigste Korn.

Hovedresultaterne af de paa Sandmarken ved Askov udførte Havreforsøg kan udtrykkes saaledes:

Dansk (Grenaa-)Havre og den dermed meget nær beslægtede Provstihavre samt den ejendommelige jydske Graa Havre har givet lige store Kærneafgrøder. De to førstnævnte frembyder den bedste Kvalitet og er tidligst modne, medens Graa Havre har givet en noget større Halmafgrøde.

De halmrigeste Sorter er her ligesom paa Lermarken Graa Havre, Hvid Sværdhavre og Triumph-Havre; de to sidstnævnte staar dog lavt i Kærneudbytte.

De tidligmodne Havresorter som Welcome-, Prolific- og Hvid Kanada-Havre har givet mindst Kærneafgrøde.

Omsættes Afgrøderne til Pengeværdi, og Halmen medregnes, kommer Graa Havre øverst, forudsat at denne tillægges samme Værdi pr. Vægtenhed som de øvrige Sorter.

I Følge den almindelige Opfattelse af Graa Havre skulde man vente, at denne i tørre Somre vilde vise sig de øvrige Sorter betydeligt overlegen i Ydeevne. Det foran gengivne Forsøgsmateriale er ikke tilstrækkeligt omfattende til at vise noget afgørende i denne Henseende. Materialet tyder dog ikke paa, at Graa Havre har nogen stærkt udpræget Modstandsevne mod Tørke fremfor andre Havresorter. I Tabel 31 er givet en Oversigt over Regnmængden ved Askov for hver af Maanederne April—August i Aarene 1889—1900. I Aarene

Tabel 25. Afgrøder af 6 Havresorter i 11 Aar.

Nr.	Sorternes Navne	1889 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1889 Halm	1890 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1890 Halm	1892 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1892 Halm	1893 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1893 Halm	1894 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894 Halm
1	Provsti-H.	690	1025	1382	3233	2190	2960	1066	1614	1600	5430
2	Graa H. (Broget H.)	455	1905	1925	4005	2090	3500	1623	2687	1865	4435
3	Duppauer-H.. . . .	585	1195	1527	2868	1915	2485	984	1621	1630	4560
4	Heines H.	780	1460	1400	3060	2075	3165	1119	1561	1420	4675
5	Beseler-H.	535	920	1316	3289	2280	3505	1022	1673	1435	4125
6	Hvid tat. Sværdh. .	415	1330	930	3890	1780	3620	1638	2592	1335	4785

Tabel 26. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 4

Nr.	Sorternes Navne	1889 Antal Parceller	1889 Danske Pd. pr. Td.	1889 1000 Korn vejer Gr.	1890 Antal Parceller	1890 Danske Pd. pr. Td.	1890 1000 Korn vejer Gr.	1892 Antal Parceller	1892 Danske Pd. pr. Td.	1892 1000 Korn vejer Gr.	1893 Antal Parceller	1893 Danske Pd. pr. Td.	1893 1000 Korn vejer Gr.	1894 Antal Parceller	1894 Danske Pd. pr. Td.	1894 1000 Korn vejer Gr.
1	Provsti-Havre . .	2	118	25·6	2	96	28·1	2	126	33·5	2	125	28·4	2	116	27·8
2	Graa H. (Broget H.)	2	73	25·7	2	88	33·2	2	106	35·8	2	105	32·2	2	97	31·7
3	Duppauer-H. . . .	2	122	27·0	2	118	30·9	2	130	33·8	2	136	28·1	2	133	30·8
4	Heines rb. H. . .	1	119	29·8	2	105	31·8	2	126	39·0	2	130	33·0	2	118	33·2
5	Beseler-H.	3	112	30·2	4	102	34·1	4	130	38·4	4	128	32·4	4	120	32·9
6	Hvid tat. Sværdh.	2	87	23·9	2	88	25·6	2	113	30·1	2	118	30·9	2	101	28·0

Askov. Sandmarken. 184 Forsøgsstykker.

1895		1896		1897		1898		1899		1900		1889—1900		Antal Parceller
Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		
Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1610	2650	1740	1907	675	1235	1600	2433	1747	2273	1455	2200	1432	2451	30
970	2360	1317	2270	777	1816	1810	3220	1540	2320	1310	2530	1426	2823	29
1510	2410	1710	1950	665	1135	2010	2940	1530	1780	1497	1890	1415	2258	23
1280	2500	1700	1870	707	1346	1407	2020	1793	2313	1365	1995	1368	2360	28
1285	2335	1608	1947	657	1391	1526	2386	1646	2263	1290	2250	1327	2370	50
1330	2470	1127	2446	630	1800	1535	2855	1439	2196	1229	2458	1217	2767	24

Aars Forsøg med 6 Havresorter. Askov Sandmark. 1889—1900.

1895			1896			1897			1898			1899			1900			1889—1900		
Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
3	120	28·7	3	95	25·4	4	96	26·9	3	123	35·5	3	118	32 5	4	115	32·1	30	113	29·5
3	97	30·2	3	76	27·1	3	66	26·1	3	102	29·1	3	102	29·3	4	97	29·5	29	92	30·0
2	133	33·0	2	109	26·7	2	105	25·6	2	129	31·3	2	126	30·0	3	129	30·0	23	124	29·7
3	126	34·2	3	100	29·4	3	90	26·6	3	124	33·2	3	117	32·8	4	115	32·0	28	115	32·3
4	125	34·6	4	97	29·7	7	96	28·7	6	124	34·5	6	116	33·3	4	109	34·1	50	114	33·0
3	114	25·7	3	71	22·9	2	75	21·9	2	106	24·9	2	99	27·3	2	—	—	24	97	26·1

Tabel 27. Afgrøder af 14 Havresorter i 7 Aar. Askov Sandmarken. 233 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne	1889 Pd. pr. Td. Ld.		1890 Pd. pr. Td. Ld.		1892 Pd. pr. Td. Ld.		1893 Pd. pr. Td. Ld.		1894 Pd. pr. Td. Ld.		1895 Pd. pr. Td. Ld.		1896 Pd. pr. Td. Ld.		1889—96 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Provsti-H..	690	1025	1382	3233	2190	2960	1066	1614	1600	5430	1610	2650	1740	1907	1468	2689	16
2	Dansk H.	737	1313	1370	4087	2195	3370	1340	1595	1710	3260	1350	2350	1540	1940	1467	2559	26
3	Graa H. (Broget H.).	455	1905	1925	4005	2090	3500	1623	2687	1865	4435	970	2360	1317	2270	1464	3023	16
4	Bestehorns H.. . . .	450	990	1590	3530	2275	3175	1177	1693	1460	5240	1180	2410	1760	1943	1413	2712	14
5	Duppauer-H.	585	1195	1527	2868	1915	2485	984	1621	1630	4560	1510	2410	1710	1950	1409	2441	14
6	Heines rb. H.	780	1460	1400	3060	2075	3165	1119	1561	1420	4675	1280	2500	1700	1870	1396	2613	15
7	Sort tat. Sværdh. . .	467	1333	1620	3150	1990	3160	898	1952	1555	4825	1510	3090	1563	2100	1372	2801	15
8	Ny gul fransk H. . . .	575	1350	1216	3294	1980	3800	1226	2394	1745	3525	1270	2580	1553	2140	1367	2726	16
9	Beseler-H.	535	902	1316	3289	2280	3505	1022	1673	1435	4125	1285	2335	1608	1947	1355	2539	27
10	Triumph-H.	510	1430	1294	3306	1695	4235	1315	2485	1515	3965	1040	2900	1337	2323	1244	2949	16
11	Hvid tat. Sværdh.. .	415	1330	930	3890	1780	3620	1638	2592	1335	4785	1330	2470	1127	2446	1222	3019	16
12	Hvid Kanada-H.. . .	385	891	1153	3940	1690	3200	856	1364	1025	3415	1320	2510	1490	1790	1131	2444	15
13	Prolific-H.	564	1116	965	2570	1860	3465	681	1129	975	3775	1270	2460	1410	1780	1104	2327	14
14	Welcome-H..	460	1100	890	3175	1835	3515	702	1378	1005	3535	1200	2160	1480	1920	1081	2398	13

Tabel 28. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 7 Aars Forsøg med 14 Havresorter. Askov Sandmark. 1889—1896.

Nr.	Sorternes Navne	1889			1890			1892			1893			1894			1895			1896			1889—1900		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Provsti-H.	2	118	25·6	2	96	28·1	2	126	33·5	2	125	28·4	2	116	27·8	3	120	28·7	3	95	25·4	16	114	28·2
2	Dansk H.	3	115	30·6	3	102	31·1	4	128	36·8	4	132	32·2	4	119	31·1	4	124	32·1	4	94	26·8	26	116	31·5
3	Graa H. (Broget H.)	2	73	25·7	2	88	33·2	2	106	35·8	2	105	32·2	2	97	31·7	3	97	30·2	3	76	27·1	16	92	30·8
4	Bestehorns H.	1	111	30·5	1	103	31·2	2	131	36·4	2	130	33·5	2	103	31·3	3	125	33·0	3	99	29·0	14	115	32·1
5	Duppauer-H.	2	122	27·0	2	118	30·9	2	130	33·8	2	136	28·1	2	133	30·8	2	133	33·0	2	109	26·7	14	126	30·0
6	Heines rb. H.	1	119	29·8	2	105	31·8	2	126	39·0	2	130	33·0	2	118	33·2	3	126	34·2	3	100	29·4	15	118	32·9
7	Sort tat. Sværdh.	2	105	29·9	2	103	29·8	2	122	31·3	2	123	50·8	2	112	26·8	2	124	30·5	3	90	23·3	15	111	28·9
8	Ny gul fransk H.	2	103	28·0	2	92	27·2	2	122	31·3	2	122	28·7	2	114	29·7	3	116	29·3	3	85	24·5	16	108	28·4
9	Beseler-H.	3	112	30·2	4	102	34·1	4	130	38·4	4	128	32·4	4	120	32·9	4	125	34·6	4	97	29·7	27	116	33·2
10	Triumph-H.	2	105	25·3	2	100	30·2	2	124	32·4	2	123	31·0	2	119	28·3	3	117	29·8	3	93	27·4	16	112	29·2
11	Hvid tat. Sværdh.	2	87	23·9	2	88	25·6	2	113	30·1	2	118	30·9	2	101	28.0	3	114	25·7	3	71	22·9	16	99	26·7
12	Hvid Kanada-H.	2	128	25·2	3	125	32·0	2	148	36·8	2	142	27·5	2	139	31·4	2	143	33·0	2	120	28·4	15	135	30·6
13	Prolific-H.	2	133	33·8	2	128	33·8	2	142	35·4	2	140	27·0	2	137	33·0	2	147	36·0	2	119	29·7	14	135	32·7
14	Welcome-H.	1	137	28·7	2	152	32·6	2	145	35·6	2	139	27·7	2	139	31·5	2	141	34·5	2	118	29·3	13	136	31·4

Tabel 29. Afgrøder af 16 Havresorter i 6 Aar. Askov Sandmark. 1893—94 og 1897—1900.

Nr.	Sorternes Navne	1893 Pd. pr. Td. Ld.		1894 Pd. pr. Td. Ld.		1897 Pd. pr. Td. Ld.		1898 Pd. pr. Td. Ld.		1899 Pd. pr. Td. Ld.		1900 Pd. pr. Td. Ld.		1893—1900 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Graa H. (Broget H.) . .	1623	2680	1530	2700	777	1816	1810	3220	1540	2320	1310	2530	1379	2465	18
2	Provsti-H.	1066	1614	1468	2310	675	1235	1600	2433	1747	2273	1455	2200	1367	2019	32
3	Heines rb. H.	1119	1561	1340	2217	707	1346	1407	2020	1793	2313	1365	1995	1340	1949	22
4	Gul Kanada-H.	1356	1604	1410	2320	603	1217	1593	2347	1640	2227	1355	1895	1326	1935	16
5	Øhavre	1306	1814	1430	2330	640	1480	1387	2113	1693	2287	1305	2020	1291	2007	16
6	Grenaa-H.	1293	1692	1460	2230	580	1133	1480	2160	1620	2113	1320	2005	1292	1889	25
7	Beseler-H.	1022	1673	1447	2563	657	1391	1526	2386	1646	2263	1290	2250	1287	2090	29
8	Ligowo-H.	960	1380	1460	2600	720	1333	1500	2213	1640	1973	1425	1890	1284	1893	16
9	Sort ungarsk Sværdhavre	952	1978	1080	1870	700	1380	1820	2740	1670	2480	(1428)	(2368)	1275	2136	8
10	Gul flandersk H.	1016	1464	1560	2120	480	1040	1707	2613	1533	2027	1350	2055	1274	1886	13
11	Hvid finsk Sværdhavre.	1008	1832	960	2680	740	1540	1640	2920	1640	2720	(1371)	(2577)	1227	2370	6
12	Hvid tat. —	1638	2592	1190	2610	630	1800	1535	2855	1439	2196	(1229)	(2458)	1226	2382	9
13	Tidlig sort fransk H. . .	1028	1572	1360	1720	670	1230	1400	2540	1480	2020	(1210)	(2436)	1191	1920	6
14	Coulommiers H.	1246	2174	1260	2180	500	1530	1530	3000	1330	2020	(1146)	(2350)	1169	2209	8
15	Purhavre.	884	2116	1090	2240	603	1437	1300	2650	1333	2520	1190	1890	1067	2142	16
16	Skotsk H.	828	1592	850	2130	280	1700	1460	3080	1300	2500	(1037)	(2613)	959	2269	5

Tabel 30. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 6 Aars Forsøg med 16 Havresorter. Askov Sandmark. 1893—94 og 1897—1900.

(Tøndevægt og Kornstørrelse kun for 1897—1900).

Nr.	Sorternes Navne	1897			1898			1899			1900			1893—1900	1897—1900	
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Graa H. (Broget H.)	3	66	26·1	3	102	29·1	3	102	29·3	4	97	29·5	19	92	28·5
2	Provsti-H.	4	96	26·9	3	123	35·5	3	117	32·5	4	115	32·1	32	113	31·8
3	Heines rb. H. . .	3	90	26·6	3	124	33·2	3	117	32·8	4	115	32·0	22	112	31·2
4	Gul Kanada-H.. .	3	94	27·0	3	123	34·9	3	120	32·4	4	116	31·3	16	114	31·4
5	Øhavre.	3	89	27·1	3	120	32·3	3	115	32·2	4	109	31·6	16	108	30·8
6	Grenaa-H.	3	90	26·7	3	121	33·8	3	121	31·6	4	112	32·7	25	111	31·2
7	Beseler-H.	7	96	28·7	6	126	34·5	6	116	33·3	4	109	34·1	29	112	32·7
8	Ligowo-H.	3	103	29·9	3	130	36·9	3	124	35·0	4	121	35·6	16	120	34·4
9	Sort ung. Sværdh.	1	91	26·3	1	118	26·0	2	110	27·4	0	—	—	8	106	26·6
10	Gul flandersk H. .	1	99	25·0	3	124	32·4	3	118	31·4	4	113	30·3	13	114	29·8
11	Hvid finsk Sværdh.	1	84	23·7	1	127	32·3	1	122	31·5	0	—	—	6	111	29·2
12	Hvid tat. —	2	75	21·9	2	106	24·9	2	99	27·2	0	—	—	9	93	24·7
13	Tidlig sort fransk H.	2	101	21·9	1	122	26·0	1	112	25·0	0	—	—	6	112	24·3
14	Coulommiers H. .	2	97	23·4	2	122	28·0	2	115	26·9	0	—	—	8	111	26·1
15	Purhavre.	3	53	12·8	3	67	14·6	3	66	14·8	4	83	14·1	16	67	14·1
16	Skotsk H.	1	93	22·0	1	132	28·3	1	118	27·8	4	—	—	5	114	26·0

1889, 1893, 1896, 1897 og 1899 maa Vækstperioden nærmest karakteriseres som tør; i de to sidstnævnte Aar gav April og Maj vel nogenlunde rigelig Regn, men Juni Maaned var begge Aar yderst regnfattig, og det er som bekendt ofte fortrinsvis Juni Maaneds Tørke, der standser Vaarsædens Vækst. I Modsætning til de nævnte 5 Aar gav 1890, 1892, 1894, 1895, 1898 og 1900 forholdsvis rigelig Regn i Foraaret og Forsommeren. Af de 5 tørre Aar er det kun 1893 — ganske vist det tørreste af dem alle —, at Graa Havre har givet væsentlig større Afgrøde end Provsti-Havre o. l. 1897 er der en mindre Forskel

Tabel 31. Regnmængden ved Askov April—Juni 1889—1900.

Aar	Regnmængde. Mm.				
	April	Maj	Juni	Juli	August
1889	25·0	23·9	18·7	57·4	152·6
1890	92·5	49·8	49·5	148·0	114·9
1891	29·2	80·8	9·4	176·4	204·2
1892	26·8	73·9	93·6	16·2	61·1
1893	6·0	31·4	15·9	64·2	53·9
1894	45·6	36·2	105·0	75·0	161·0
1895	31·4	54·8	76·6	127·6	130·3
1896	35·6	30·7	37·6	37·6	114·5
1897	35·4	72·3	17·2	97·3	145·4
1898	24·0	90·4	118·4	68·1	71·0
1899	65·2	50·5	5·4	70·5	23·6
1900	73·7	39·9	58·2	38·1	64·5

til Fordel for Graa Havre, medens denne i 1889, 1896 og 1899 gav betydeligt mindre end Provsti-Havre. I de mere fugtige Somre 1890, 1894 og 1898 gav Graa Havre kendelig større Afgrøde end Provsti, medens Forholdet i de ligeledes nogenlunde regnfulde Somre 1892, 1895 og 1900 var omvendt. Det synes forøvrigt fuldt saa meget at være Haardførhed overfor Kulde som Modstandsevne mod Tørke, at Graa Havre udmærker sig.

Forsøgene ved Askov har siden deres Paabegyndelse været udført under nuværende Statskonsulent Fr. Hansens Ledelse.

---

3. Forsøgene ved Lyngby.

I 1891 paabegyndte Forening til Kulturplanternes Forbedring Dyrkningsforsøg med forskellige Havresorter ved Lyngby. Da Forsøgene i Hovedsagen udførtes i Overensstemmelse med de i Tystofte og Askov iværksatte Forsøg, er Resultaterne af nævnte Forenings Forsøg medtagne i nærværende Beretning, idet der herved opnaas Gennemsnitstal for en længere Aarrække.

I de 10 Aar, Forsøgene har været udført, har de i Tabel 32 og 33 anførte Sorter været sammenlignede. Forsaavidt som disse falder sammen med den lange Aarrække i Tystofte (Tabel 3), er Rækkefølgen saa godt som ganske den samme. Den som Gul Kanada-Havre opførte Sort, der staar øverst i Rækken, er i alle Henseender meget nær beslægtet med de 5 næstefter følgende, med hvilke dens Ydeevne ogsaa meget nær falder sammen. Dens Kærne har en lidt stærkere gul Farve, den synes at være lidt tidligere moden, og dens Rumvægt ses af Tabel 33 at være lidt højere, Kornvægten derimod lidt mindre. I øvrigt er det Grenaa- og Øhavre, Heines rigtbærende Havre, Beseler- og Provsti-Havre, der har givet bedst. Ligowo-Duppauer-Havre samt Gul flandersk Havre har givet noget mindre, medens de paa Tabellen nederst opførte 5 Sorter har givet betydeligt mindre. Naar undtages Hvid Sværdhavre og Skotsk Havre, der har givet mest Halm, er Halmudbyttet temmelig nær ens. Tabel 33 udviser et nogenlnnde betryggende Antal Fællesparceller.

I Aarene 1891—97 har et noget større Antal Sorter kunnet sammenlignes, nemlig de i Tabel 34 og 35 anførte 21. De Sorter, der er fælles for denne og den i Tabel 32—33 indsluttede Aarrække, kommer nøjagtigt i samme Rækkefølge efter Kærneudbytte. Af de Sorter, der er tilføjede paa Tabel 34 og 35, er ingen af fremragende Værdi. Det ses dog, at Bestehorns Ameliorée, Waterloo- og Leutewitzer-Havre kommer mellem de bedste Sorter, med hvilke de iøvrigt ogsaa er nær beslægtede. Waterloo-Havre hører desuden til de halmrigeste Sorter.

I de 3 Aar 1893—95 dyrkedes et stort Antal Havresorter, nemlig de i Tabellerne 36 og 37 opførte 43 Sorter. Af de for denne Sammenstilling særegne Sorter vil det ses af Tabel 36, at kun en enkelt, nemlig Rügensk Havre, kommer op mellem de bedste. Denne stemmer imidlertid saa nøje overens med Grenaa-, Ø- og Provsti-Havre, at den rettelig er at betragte som en rügensk Stamme heraf og kan følgelig hverken ventes at være synderlig ringere eller bedre end de danske Stammer af denne Type. Et Par andre „Sorter“, nemlig Bestehorns Überflusz og Berwick-Havre, kommer ligeledes mellem de gode Sorter og er ligeledes meget nær beslægtet med disse. Af Interesse

Tabel 32. Afgrøder af 14 Havresorter i 10

Nr.	Sorternes Navne	1891 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1891 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1892 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1892 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1893 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1893 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1894 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1894 Pd. pr. Td. Ld. Halm
1	Gul Kanada-H.	3030	4670	3810	5490	2125	2600	3090	4860
2	Grenaa-H.	3040	4590	3870	5110	2183	2462	3048	4860
3	Øhavre.	2925	4288	3770	5010	2176	2438	3160	4924
4	Heines rb. H.	3030	4490	3850	5150	2100	2425	2958	4692
5	Beseler-H.	2950	4300	3730	4970	2069	2327	3064	4744
6	Provsti-H.	2810	4373	3660	5070	2038	2436	2926	4632
7	Ligowo-H.	2490	4360	3420	4900	2013	2387	3074	4860
8	Duppauer-H.	2735	4440	2990	4600	1913	2438	3020	4414
9	Gul flandersk H.	2170	3780	2670	4700	2450	3050	2940	4620
10	Sort tat. Sværdh.	2115	4210	2550	4950	1475	2525	2800	4200
11	Hvid tat. Sværdh.	2000	4652	2185	5153	1750	2950	2860	5540
12	Coulommiers-H.	2410	3990	2760	4140	1400	2600	2440	5560
13	Nyzeelandsk H.	2250	3825	2380	4100	1750	2425	2320	4480
14	Skotsk H.	(2185)	(4802)	(2791)	(5191)	1325	2375	2360	4740

Tabel 33. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt

Nr.	Sorternes Navne	1891 Antal Parceller	1892 Antal Parceller	1893 Antal Parceller	1893 Danske Pd. pr. Td.	1893 1000 Korn vejer Gr.	1894 Antal Parceller	1894 Danske Pd. pr. Td.	1894 1000 Korn vejer Gr.	1895 Antal Parceller	1895 Danske Pd. pr. Td.	1895 1000 Korn vejer Gr.
1	Gul Kanada-H.	3	3	2	129	33·5	4	134	35·0	4	132	32·5
2	Grenaa-H.	3	6	6	128	35·1	12	133	35·5	12	129	32·0
3	Øhavre.	3	6	4	128	35·0	12	133	35·0	12	128	32·0
4	Heines rb. H.	3	3	4	127	36·9	12	134	34·5	8	123	29·5
5	Beseler-H.	3	3	4	127	34·0	12	134	35·0	12	129	32·5
6	Provsti-H.	3	3	8	129	35·0	12	134	35·0	8	126	32·5
7	Ligowo-H.	3	2	2	134	38·2	3	140	37·5	4	134	34·5
8	Duppauer-H.	3	3	2	136	29·8	3	140	33·0	4	125	29·5
9	Gul flandersk H.	3	2	1	124	31·8	3	130	32·5	3	123	30·0
10	Sort tat. Sværdh.	6	1	1	120	27·3	1	126	29·5	3	127	23·0
11	Hvid tat. Sværdh.	7	5	1	117	29·5	1	—	—	3	105	20·5
12	Coulommiers-H.	3	3	2	129	27·8	1	130	29·5	3	120	27·0
13	Nyzeelandsk H.	3	6	2	141	33·8	2	145	33·5	4	135	27·0
14	Skotsk H.	0	0	1	126	27·2	1	128	26·5	3	127	22·5

Aar. Lyngby 1891—1900. 662 Forsøgsstykker.

1895		1896		1897		1898		1899		1900		1891—1900		Antal Parceller
Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		
Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
3494	5256	2880	3000	2626	3900	2780	4320	2155	2195	2750	3625	2874	3992	36
3283	5416	2857	3143	2603	4035	2810	4353	2155	2495	2800	4050	2865	4051	83
3327	5281	2870	3140	2519	3781	2788	4387	2025	2212	2642	3857	2820	3932	81
3357	5455	2810	3070	2506	4020	2800	4576	2090	2210	2640	3685	2815	3977	54
3265	5268	2710	2950	2613	4113	2758	4560	2062	2250	2770	4030	2799	3951	78
3302	5310	2600	2865	2640	3973	2873	4502	2065	2247	3002	4060	2792	3947	74
2954	5070	2680	2970	2624	3626	2720	4506	2040	2160	2705	3670	2672	3851	34
3060	4914	2780	2800	2246	4480	2880	5520	2105	2695	2855	4120	2658	4042	35
2900	4966	2940	3160	2245	3505	2790	4660	2105	2120	2705	3595	2591	3816	29
2720	5046	2480	3100	2388	4046	2960	5416	1905	2505	2555	3745	2395	3974	31
2394	5572	2500	3800	2252	4614	2926	5324	1880	2745	2480	4620	2323	4497	36
2374	5492	2320	3020	2172	3694	2400	4500	1750	2325	2525	4525	2255	3985	31
2626	4674	2560	2800	1676	4250	2176	4550	1845	2430	2190	3785	2177	3732	37
2294	5906	2120	3140	1460	3590	2520	6280	1685	2315	1960	4565	2070	4290	23

ved 10 Aars Forsøg med 14 Havresorter. Lyngby 1891—1900.

1896			1897			1898			1899			1900			1893—1900		
Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
4	131	34·6	4	123	31·1	4	137	37·7	4	136	32·5	4	127	32·4	36	131	33·7
12	132	35·4	8	118	31·9	8	134	39·4	8	135	32·8	8	123	34·5	83	129	34·6
12	130	35·2	8	121	31·9	8	134	37·6	8	133	31·8	8	120	32·9	81	130	33·9
8	129	34·4	4	118	31·2	4	135	38·2	4	134	31·6	4	122	33·6	54	128	33·7
12	132	35·2	8	117	33·3	8	131	38·1	8	130	31·8	8	122	33·5	78	128	34·2
8	132	34·1	8	119	31·9	8	136	38·3	8	135	31·5	8	123	33·6	74	129	33·9
4	142	38·4	4	129	35·1	4	137	41·0	4	140	35·4	4	131	36·3	34	136	37·1
4	142	31·7	4	130	29·1	4	143	36·8	4	138	27·8	4	131	30·3	35	136	31·0
4	132	33·3	1	110	27·6	4	133	35·5	4	134	29·4	4	123	31·2	29	126	31·4
4	123	29·4	3	116	28·5	4	127	32·2	4	126	28·5	4	117	28·5	31	123	28·4
4	110	28·0	3	105	25·3	4	118	30·1	4	116	25·2	4	115	28·0	36	112	26·7
4	130	28·1	3	118	27·0	4	128	31·2	4	127	25·7	4	122	28·1	31	126	28·1
4	139	34·1	4	132	29·6	4	149	36·5	4	147	33·0	4	141	33·3	37	141	32·6
4	135	27·0	2	117	25·3	4	133	31·2	4	134	24·3	4	126	27·6	23	128	26·4

Tabel 34. Afgrøder af 21 Havresorter i 7 Aar. Lyngby 1891—97. 553 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne.	1891 Pd. pr. Td. Ld.		1892 Pd. pr. Td. Ld.		1893 Pd. pr. Td. Ld.		1894 Pd. pr. Td. Ld.		1895 Pd. pr. Td. Ld.		1896 Pd. pr. Td. Ld.		1897 Pd. pr. Td. Ld.		1891—1897 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Gul Kanada-H.	3030	4670	3810	5490	2125	2600	3090	4860	3494	5256	2880	3000	2626	3900	3008	4254	24
2	Grenaa-H.	3040	4590	3870	5110	2183	2412	3048	4860	3283	5416	2857	3143	2603	4035	2983	4231	59
3	Øhavre.	2925	4288	3770	5010	2176	2438	3160	4924	3327	5281	2870	3140	2519	3781	2964	4123	57
4	Heines rb. H.	3030	4490	3850	5150	2100	2425	2958	4692	3357	5455	2810	3070	2506	4020	2944	4186	43
5	Bestehorns Ameliorée H.	2910	4650	(3701)	(5217)	2213	2650	2924	4776	3254	5146	2480	2920	2920	3880	2915	4177	15
6	Beseler-H.	2950	4300	3730	4970	2069	2327	3064	4744	3265	5268	2710	2950	2613	4113	2914	4096	54
7	Waterloo-H.	2680	4890	3520	5170	1975	2588	2760	5006	3320	5630	2800	3100	3060	4540	2874	4418	17
8	Leutewitzer-H.	(2831)	(4535)	3590	5060	2063	2537	2894	4906	3140	5284	2700	3000	2800	4300	2860	4232	14
9	Provsti-H.	2810	4373	3660	5070	2038	2436	2926	4632	3302	5310	2600	2865	2640	3973	2854	4094	50
10	Ligowo-H.	2490	4360	3420	4900	2013	2387	3074	4860	2954	5070	2680	2970	2624	3626	2751	4025	22
11	Duppauer-H.	2735	4440	2990	4600	1913	2438	3020	4414	3060	4914	2780	2800	2246	4480	2678	4012	23
12	Gul flandersk H.. . . .	2170	3780	2670	4700	2450	3050	2940	4620	2900	4966	2940	3160	2245	3505	2616	3969	20
13	Gul Sværdh.	2300	4555	2720	5220	1800	3300	3020	5470	2700	5100	2540	3260	2320	3980	2486	4412	12
14	Sort tat. Sværdh.. . . .	2115	4210	2550	4950	1475	2525	2800	4200	2720	5046	2480	3100	2388	4046	2361	4011	19
15	Tidlig sort fransk H.. .	1970	3955	2470	4530	1375	2325	2680	4320	(2578)	(4854)	2520	2540	2400	3300	2285	3689	14
16	Hvid tat. Sværdh. . . .	2000	4652	2185	5153	1750	2950	2860	5540	2394	5572	2500	3800	2252	4614	2277	4612	24
17	Coulommiers-H.	2410	3990	2760	4140	1400	2600	2440	5560	2374	5492	2320	3020	2172	3694	2268	4071	19
18	Nyzeelandsk-H.. . . .	2250	3825	2380	4100	1750	2425	2320	4480	2626	4674	2560	2800	1676	4250	2223	3793	25
19	Triumph-H.	1955	4085	(2903)	(5569)	950	2350	2620	5980	2354	5646	2360	3560	2000	4400	2163	4513	14
20	Kanada-H.	2470	4480	2720	4400	1400	1900	2110	4590	2346	4986	2180	2800	1720	4480	2135	3948	17
21	Skotsk H.	(2185)	(4802)	(2791)	(5191)	1325	2375	2360	4740	2294	5906	2120	3140	1460	3590	2076	4249	11

Tabel 35. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 7 Aars Forsøg med 21 Havresorter. Lyngby 1891—97.

Nr.	Sorternes Navne	1891	1892	1893			1894			1895			1896			1897			1891—1897		
		Antal Parceller	Antal Parceller	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1005 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Gul Kanada-H.	3	3	2	130	35·5	4	134	35·0	4	132	32·5	4	131	34·6	4	123	31·1	24	130	33·3
2	Grenaa-H.	3	6	7	128	35·1	12	133	35·5	12	129	32·0	12	132	35·4	8	119	31·9	59	128	34·0
3	Øhavre	3	6	4	128	35·0	12	134	35·0	12	128	32·0	12	130	35·2	8	121	31·9	57	128	33·8
4	Heines rb. H.	3	3	5	127	36·9	12	134	34·5	8	123	29·5	8	129	34·4	4	118	31·2	43	126	33·3
5	Bestehorns Ameliorée H.	3	0	2	128	34·0	4	135	34·0	4	127	32·0	1	127	33·4	1	123	30·6	15	128	32·8
6	Beseler-H.	3	3	4	127	34·0	12	134	35·0	12	129	32·5	12	132	35·2	8	119	32·4	54	128	33·8
7	Waterloo-H.	3	3	2	120	29·8	3	134	28·5	4	124	27·0	1	119	28·0	1	116	27·0	17	123	28·1
8	Leutewitzer-H.	0	3	2	126	28·9	3	134	31·0	4	128	28·0	1	126	29·6	1	119	30·6	14	127	29·6
9	Provsti-H.	3	3	8	129	35·0	12	134	35·0	8	126	32·5	8	132	34·1	8	119	31·9	50	128	33·7
10	Ligowo-H.	3	2	2	134	38·2	3	140	37·5	4	134	34·5	4	142	38·4	4	129	35·1	22	136	36·7
11	Duppauer-H.	3	3	2	136	29·8	3	140	33·0	4	125	29·5	4	142	31·7	4	130	29·1	23	135	30·6
12	Gul flandersk H.	3	2	1	124	31·8	3	130	32·5	3	123	30·0	4	132	33·3	4	110	27·6	20	124	35·0
13	Gul Sværdh.	3	1	1	118	28·6	2	123	27·5	3	113	23·0	1	119	27·8	1	112	24·8	12	117	26·3
14	Sort tat. Sværdh.	6	1	1	120	27·3	1	126	29·5	3	127	23·0	4	123	29·4	3	116	28·5	19	122	27·5
15	Tidlig sort fransk H.	3	2	2	123	25·9	1	130	27·5	0	—	—	4	128	28·1	2	122	25·2	14	126	26·7
16	Hvid tat. Sværdh.	7	5	1	117	29·5	1	—	—	3	105	20·5	4	110	28·0	3	105	25·3	24	109	25·8
17	Coulommiers-H.	3	3	2	129	27·8	1	120	29·5	3	120	27·0	4	130	28·1	3	118	27·0	19	125	27·9
18	Nyzeelandsk H.	3	6	2	141	33·8	2	145	33·5	4	135	27·0	4	139	34·1	4	132	29·6	25	138	31·6
19	Triumph-H.	4	0	1	124	27·0	1	125	28·5	3	118	23·5	4	125	28·0	1	—	—	14	123	26·8
20	Hvid Kanada H.	3	3	1	142	32·7	4	147	33·0	3	140	28·0	4	144	33·5	1	—	—	17	143	31·8
21	Skotsk H.	0	0	1	126	27·2	1	128	26·5	3	127	22·5	4	135	27·0	2	117	25·3	11	127	25·7

Tabel 36. Afgrøder af 43 Havresorter i 3 Aar. Lyngby 1893—95. 377 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne	1893 Pd. pr. Td. Ld.		1894 Pd. pr. Td. Ld.		1895 Pd. pr. Td. Ld.		1893—95 Pd. pr. Td. Ld.		Antal Parceller
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Gul Kanada-H.	2125	2600	3090	4860	3494	5256	2903	4239	10
2	Øhavre.	2176	2438	3160	4924	3327	5281	2888	4214	28
3	Grenaa-H.	2183	2462	3048	4860	3283	5416	2838	4246	31
4	Rügensk H.	2163	2737	2946	4820	(3340)	(5709)	2816	4422	5
5	Heines rb. H.	2100	2425	2958	4692	3357	5455	2805	4161	25
6	Beseler-H.	2069	2327	3064	4744	3265	5268	2799	4113	28
7	Bestehorns Ameliorée H.	2213	2650	2924	4776	3254	5146	2797	4191	10
8	Gul flandersk H.	2450	3050	2940	4620	2900	4966	2763	4213	7
9	Provsti-H.	2038	2436	2926	4632	3302	5310	2755	4126	28
10	Bestehorns Überflusz H.	1975	2350	2950	5050	3224	5276	2716	4225	7
11	Leutewitzer-H.	2063	2537	2894	4906	3140	5284	2699	4242	9
12	Waterloo-H.	1975	2588	2760	5006	3320	5630	2685	4408	9
13	Berwick-H..	1900	2100	2900	5800	3244	5430	2681	4443	6
14	Ligowo-H.	2013	2387	3074	4860	2954	5070	2680	4106	9
15	Duppauer-H.	1913	2438	3020	4414	3060	4914	2664	3922	9
16	Dannebrogs-H..	2050	2700	2610	4940	(2915)	(5772)	2525	4471	3
17	Gul Sværdhavre . . .	1800	3300	3020	5470	2700	5100	2507	4623	6
18	Karlslund-H.	1500	2600	2980	4320	2920	6280	2467	4400	4
19	Hvid finsk Sværdh. . .	1400	2800	2870	5280	2994	5656	2421	4579	7
20	Ny gul fransk H. . . .	1350	2750	2780	5120	3046	5120	2392	4330	5
21	Graa H. (Broget H.) . .	1475	2425	2774	4726	2807	5730	2352	4294	13
22	Gul Hjørring H.	1700	2350	2400	4300	2946	5586	2349	4079	5
23	Sort ungarsk Sværdh. .	1750	2650	2560	5340	2706	5260	2339	4417	5
24	Polsk H.	1625	2150	2380	4270	3006	5194	2337	3871	7
25	Hvid tat. Sværdh. . . .	1750	2950	2860	5540	2394	5572	2335	4687	5
26	Sort „ „ . . .	1475	2525	2800	4200	2720	5046	2332	3924	5
27	Gul Trekornet H. . . .	1350	2750	2940	5460	2686	5280	2325	4477	5
28	Grimstad-H.	1850	2050	2260	4690	2834	5560	2315	4102	6
29	Sort stakket Sædh. . . .	1325	2525	3000	4650	2574	5426	2300	4200	7
30	Nyzeelandsk H.	1750	2425	2320	4480	2626	4674	2232	3860	8
31	Tidlig sort fransk H.. .	1375	2325	2680	4320	(2578)	(4854)	2211	3833	3
32	Welcome-H.	1550	2525	2300	4350	2640	4860	2163	3912	8
33	Flying Scotsman H. . .	1550	2400	2360	4540	2534	5832	2148	4257	5
34	Sandy-H..	1650	2900	2300	5400	2360	5940	2103	4747	5
35	Coulommiers-H.	1400	2600	2400	5560	2374	5492	2071	4551	6
36	Early Racehorse-H. . .	1650	2450	2030	4420	2480	5420	2053	4097	4
37	Prize Cluster-H.	1700	2550	1850	4250	2600	5200	2050	4000	4
38	Norsk H. Skøjen	1205	1800	2580	4620	2234	5000	2005	3807	5
39	Skotsk H.	1320	2375	2360	4740	2294	5906	1993	4340	5
40	Triumph-H.	950	2350	2620	5980	2354	5646	1975	4659	5
41	Hvid Kanada-H.	1400	1900	2110	4590	2346	4986	1952	3825	6
42	Triumph-H. (Trondhjem)	1000	2400	2300	5300	2346	5554	1882	4418	5
43	Sort Malmhavre	1100	2275	2600	5100	(1523)	(2560)	1741	3312	4

Tabel 37. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 3 Aars Forsøg med 43 Havresorter. Lyngby 1893—95.

Nr.	Sorternes Navne	1893			1894			1895			1893—95		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Gul Kanada-H.	2	130	35·5	4	134	35·0	4	132	32·5	10	132	33·7
2	Øhavre.	4	128	35·0	12	134	35·0	12	128	32·0	28	130	34·0
3	Grenaa-H.	7	128	35·1	12	133	35·5	12	129	32·0	31	130	34·2
4	Rügensk H.	2	126	32·5	3	133	34·0	0	—	—	5	130	33·3
4	Heines rb. H.	5	127	36·9	12	134	34·5	8	123	29·5	25	128	33·6
6	Beseler-H.	4	127	34·0	12	134	35·0	12	129	32·5	28	130	33·8
7	Bestehorns Ameliorée H.	2	128	34·0	4	135	34·0	4	127	32·0	10	130	33·3
8	Gul flandersk H.	1	124	31·8	3	130	32·5	3	123	30·0	7	126	31·4
9	Provsti-H.	8	129	35·0	12	134	35·0	8	126	32·5	28	130	34·2
10	Bestehorns Überflusz H.	1	128	35·6	2	135	34·0	4	129	31·0	7	131	33·5
11	Leutewitzer-H.	2	126	28·9	3	134	31·0	4	128	28·0	9	129	29·3
12	Waterloo-H.	2	120	29·8	3	134	28·5	4	124	27·0	9	126	28·4
13	Berwick-H.	1	124	34·4	1	133	34·0	4	131	31·0	6	129	33·1
14	Ligowo-H.	2	134	38·2	3	140	37·5	4	134	34·5	9	136	36·7
15	Duppauer-H.	2	136	29·8	3	140	33·0	4	125	29·5	9	134	30·8
16	Dannebrogs-H.	1	125	32·4	2	134	34·0	0	—	—	3	129	33·2
17	Gul Sværdhavre	1	118	28·6	2	123	27·5	3	113	23·0	6	118	26·4
18	Karlslund-H.	2	122	26·4	1	131	27·0	1	125	24·0	4	126	25·8
19	Hvid finsk Sværdh.. . .	1	120	27.3	2	135	32·5	4	128	31·0	7	128	30·3
20	Ny gul fransk H.. . . .	1	117	26·8	1	130	30·5	3	116	26·0	5	121	27·8
21	Graa H. (Broget H.) . .	2	109	33·6	3	115	30·0	8	110	26·0	13	111	29·9
22	Gul Hjørring.	1	122	25·2	1	135	31·5	3	125	26·5	5	127	27·7
23	Sort ungarsk Sværdh. .	1	125	27·0	1	125	30·5	3	128	27·0	5	126	28·2
24	Polsk H..	2	132	27·9	2	142	30·0	3	134	26·5	7	136	28·1
25	Hvid tat. Sværdh. . . .	1	117	29·5	1	—	—	3	105	20·5	5	111	25·0
26	Sort „ „ . . .	1	120	27·3	1	126	29·5	3	127	23·0	5	124	26·6
27	Gul Trekornet H. . . .	1	117	35·6	1	115	29·0	3	114	26·0	5	115	30·2
28	Grimstad-H.	1	143	30·2	2	140	29·5	3	136	28·0	6	140	29·2
29	Sort stakket Sædh.. . .	2	123	26·1	2	130	29·5	3	123	23·0	7	125	26·2
30	Nyzeelandsk H.	2	141	33·8	2	145	33·5	4	135	27·0	8	140	31·4
31	Tidlig sort fransk H.. .	2	123	25·9	1	130	27·5	0	—	—	3	127	26·7
32	Welcome-H.	2	142	32·2	2	142	32·0	4	125	29·0	5	136	34·1
33	Flying Scotsman H. . .	1	126	23·4	1	128	26·5	3	128	23·0	5	127	24·3
34	Sandy-H..	1	129	26·2	1	135	26·5	3	123	25·0	5	129	25·9
35	Coulommiers-H.	2	129	27·8	1	130	29·5	3	120	27·0	6	126	28·1
36	Early Racehorse-H. . .	1	144	31·7	2	145	33·0	1	139	30·5	4	143	31·7
37	Prize Cluster-H.	1	147	32·1	2	147	35·0	1	140	30·5	4	145	32·5
38	Norsk H. Skøjen	1	115	27·6	1	125	24·5	3	114	26·0	5	118	26·0
39	Skotsk H.	1	126	27·2	1	128	26·5	3	127	22·5	5	127	25·4
40	Triumph-H.	1	124	27·0	1	125	28·5	3	118	23·5	5	122	26·0
41	Hvid Kanada-H.	1	142	32·7	4	147	33·0	3	140	28·0	8	143	31·2
42	Triumph-H. (Trondhjem)	1	120	29·6	1	127	29·5	3	117	22·0	5	121	27·0
43	Sort Malmhavre	2	121	28·9	1	130	29·5	0	—	—	3	125	29·2

er endnu Gul Sværdhavre og Sandy-Havre som et Par meget halmrige Sorter.

I 1897 modtoges gennem Redaktør J. P. Petersen, København, 4 Havreprøver fra Nordamerika under Navn af White Banner Oats — dog ikke Sværdhavre, som man efter Navnet maatte vente. Samme Sommer opnaaedes et saa stort Kvantum af disse, at de i det følgende Aar kunde inddrages i Forsøgene. I de 3 Aar 1898—1900, da de har været prøvede, har de givet meget anselige Afgrøder af særdeles smuk Kvalitet. I Tabellerne 38 og 39 er de sammenstillede med Grenaa-Havre, og det vil ses, at de gennemgaaende har overgaaet denne lidt i Ydeevne. De er derhos lidt tidligere modne og frembyder en lidt højere Rumvægt. I botanisk Henseende staar de iøvrigt Grenaa-Havren nær. I samme Tidsrum har en ny tysk Sort, Ny Gøttinger Havre, været prøvet. Den stemmer nøje med Grenaa-Havren men synes dog i Ydeevne at staa noget tilbage for denne.

Af samtlige ved Lyngby udførte Forsøg kan følgende Hovedresultater fremhæves:

Uden Undtagelse har Grenaa- og Øhavre og de hermed nærmest beslægtede Former („Provstigruppen") givet størst Kærneafgrøde.

Grenaa-Havre og Øhavre har givet lige store Afgrøder og i alle Henseender forholdt sig fuldstændig ens.

Den som Gul Kanada-Havre opførte Sort har gennemsnitlig været Nr. 1 med Hensyn til Kærneudbytte, men Merudbyttet i Sammenligning med de sidstnævnte er dog ganske ubetydeligt.

Den amerikanske White Banner Oat synes ligeledes at have fuldt saa stor Ydeevne som de forannævnte danske Prøver, men den har endnu været prøvet i for kort Tid til at der kan siges noget sikkert om dens Værdi.

Den meget udbredte Beseler-Havre har ligesom i Forsøgene ved Tystofte stadig været mellem de gode Sorter, men har dog altid staaet noget under de bedste.

Det samme gælder i lidt højere Grad om den i den senere Tid noget udbredte Ligowo-Havre.

Som de mest halmrige Sorter maa fremhæves Hvid Sværdhavre, Triumph-Havre, Gul Sværdhavre og

Tabel 38. Afgrøder af 6 Havresorter i 3 Aar. Lyngby 1898—1900. 84 Forsøgsstykker.

Nr.	Sorternes Navne	1898 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1898 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1899 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1899 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1900 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1900 Pd. pr. Td. Ld. Halm	1898—1900 Pd. pr. Td. Ld. Kærne	1898—1900 Pd. pr. Td. Ld. Halm	Antal Parceller
1	White Banner Oats, Bluart	3096	5180	2180	2170	2650	3725	2642	3692	12
2	„ „ „ Brown Indiana	2910	4966	2200	2250	2775	3825	2628	3680	12
3	White Banner Oats, Gibbs	2956	4944	2215	2310	2640	3810	2604	3688	12
4	Grenaa-H..	2810	4353	2155	2495	2800	4050	2588	3633	24
5	White Banner Oats, Brown Verden	2890	4886	2260	2315	2460	3740	2537	3647	12
6	Ny Gøttinger-H..	2686	4790	2060	2315	2595	3730	2447	3612	12

Tabel 39. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 3 Aars Forsøg med 6 Havresorter. Lyngby 1898—1900.

Nr.	Sorternes Navne	1898 Antal Parceller	1898 Danske Pd. pr. Td.	1898 1000 Korn vejer Gr.	1899 Antal Parceller	1899 Danske Pd. pr. Td.	1899 1000 Korn vejer Gr.	1900 Antal Parceller	1900 Danske Pd. pr. Td.	1900 1000 Korn vejer Gr.	1898—1900 Antal Parceller	1898—1900 Danske Pd. pr. Td.	1898—1900 1000 Korn vejer Gr.
1	White Banner Oats, Bluart	4	138	37·2	4	137	30·2	4	128	31·7	12	134	33·0
2	„ „ „ Brown Indiana	4	138	37·2	4	137	30·2	4	127	31·5	12	134	33·0
3	White Banner Oats, Gibbs	4	139	36·8	4	137	30·3	4	128	30·9	12	135	32·7
4	Grenaa-H..	8	134	39·4	8	135	32·8	8	123	34·6	24	131	35·6
5	White Banner Oats, Brown Verden	4	140	36·7	4	137	30·4	4	126	31·6	12	134	32·9
6	Ny Gøttinger-H..	4	135	39·1	4	137	32·7	4	125	32·5	12	132	34·8

Waterloo-Havre, hvilke derfor maa antages at have Fortrin som Staldfoder. De er alle temmelig sildige.

Af de tidligt modne Havresorter har ingen givet et tilfredsstillende Udbytte. Som halvtidlige Sorter, der har givet forholdsvis godt Udbytte, maa nævnes Ligowo- og Duppauerhavre. Den sidstnævnte er temmelig blødstraaet.

Forsøgene ved Lyngby har siden deres Begyndelse i 1891 været ledet af nærværende Beretnings Forfatter.

---

4. Forsøgene ved V. Hassing.

Forsøgsstationen ved Vester Hassing i Vendsyssel er grundlagt i 1894. Arbejdet i det første Aar var dog nærmest af forberedende Art, og først fra 1895 foreligger der brugbart Materiale. I det følgende Aar, 1896, maatte Forsøgene betragtes som mislykkede. Der foreligger saaledes kun 5 Aars Resultater. Paa Grund af forskellige uheldige Forhold — navnlig uensartet og meget uren Jord — kan der i det hele ikke tillægges disse Forsøg ret megen Betydning, og de medtages nærmest her for Fuldstændigheds Skyld. Resultaterne findes meddelte i Tabellerne 40 og 41. Størst Interesse har Tallene i Tabel 40 ved, at Graa Havre udviser et betydeligt Merudbytte mod Grenaa- og Øhavre. Udbyttetallene for de enkelte Aar viser, at Graa Havres Overlegenhed har været temmelig regelmæssig, idet Grenaa-Havren kun i et enkelt Aar, 1900, har været paa Højde med den. Paa Grund af Materialets Beskaffenhed gaar det neppe an heraf at drage afgørende Slutninger; men det nævnte Forhold opfordrer dog stærkt til en mere indgaaende Sammenligning mellem Graa Havre og Stammerne af Provsti-Typen. De følgende 9 Sorter har gennemsnitlig givet næsten lige store Kærneafgrøder, saaledes at Rækkefølgen maa antages at være temmelig tilfældig. Lavest i Rækken er Hvid Sværdhavre for Kærneudbyttets Vedkommende, medens denne og Graa Havre som sædvanlig har givet mest Halm.

Forsøgene ved V. Hassing er udførte under Forsøgsbestyrer A. J. Hansens Ledelse.

Tabel 40. Afgrøder af 11 Havresorter i 5 Aar. V. Hassing 1895—1900. 204 Forsøgsstykker. Sandmarken.

Nr.	Sorternes Navne	1895		1897		1898		1899		1900		1895—1900		Antal Parceller
		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		Pd. pr. Td. Ld.		
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	
1	Graa H. (Broget H.)	2857	4350	1442	2570	2747	3326	1718	2497	2723	4687	2297	3486	20
2	Gul flandersk H. .	2860	3740	1245	2140	2637	3106	1607	2137	2718	4040	2213	3033	14
3	Heines rb. H. . .	2543	3233	1205	2080	2560	3273	1728	2127	2913	4717	2190	2986	19
4	Provsti-H. . . .	2895	3617	918	2305	2610	2997	1582	2040	2855	4138	2172	3019	31
5	Ligowo-H.	2485	3230	1415	2170	2497	2880	1738	2107	2630	3790	2153	2835	17
6	Gul Kanada-H.. .	2570	3540	1110	2140	2493	2887	1647	2033	2860	4040	2136	2928	13
7	Duppauer-H. . . .	2730	3720	1095	1730	2343	2864	1373	1972	2893	4122	2087	2882	15
8	Grenaa-H.	2590	3388	1025	1860	2345	2650	1677	2113	2753	3845	2078	2771	19
9	Øhavre.	2480	3130	1090	1760	2607	3193	1633	2063	2553	4060	2073	2841	13
10	Beseler-H.	2797	3537	977	2255	2344	3218	1560	1988	2640	4640	2064	3128	28
11	Hvid tat. Sværdh.	2950	4890	1040	2155	1993	3054	1370	2308	2528	4312	1976	3344	15

Tabel 41. Antal Fællesparceller, Tøndevægt og Kornvægt ved 5 Aars Forsøg med 11 Havresorter. V. Hassing 1895—1900. Sandmarken.

Nr.	Sorternes Navne	1895			1897			1898			1899			1900			1895—1900		
		Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.	Antal Parceller	Danske Pd. pr. Td.	1000 Korn vejer Gr.
1	Graa H. (Broget H.)	6	106	31·0	3	92	28·1	3	112	32·3	4	81	28·0	4	112	30·6	20	101	30·0
2	Gul flandersk H. .	2	122	34·0	2	110	29·3	3	129	33·5	3	115	30·8	4	128	34·1	14	121	32·3
3	Heines rb. H. . .	6	126	36·0	2	110	30·1	3	129	35·6	4	117	32·4	4	130	35·8	19	122	34·0
4	Provsti-H.	12	127	35·0	4	105	28·0	3	126	33·6	4	119	32·6	8	138	34·8	31	121	32·8
5	Ligowo-H.	4	137	43·0	2	120	34·8	3	135	40·3	4	122	35·7	4	141	39·6	17	131	38·7
6	Gul Kanada-H.. .	2	126	37·0	1	105	28·6	3	129	36·1	3	117	33·0	4	131	34·9	13	122	33·9
7	Duppauer-H. . . .	2	129	32·0	2	120	28·4	3	132	32·2	4	125	29·0	4	140	33·7	15	129	31·1
8	Grenaa-H.	8	127	37·0	2	110	31·3	3	127	36·5	2	115	33·4	4	131	36·2	19	122	34·9
9	Øhavre.	2	126	36·0	1	110	30·8	3	127	36·5	3	113	31·3	4	127	35·2	13	121	34·0
10	Beseler-H.	6	126	37·0	8	107	32·3	6	126	38·9	4	109	32·1	4	129	38·7	28	119	35·8
11	Hvid tat. Sværdh.	2	97	27·0	2	90	25·9	3	100	28·7	4	84	23·2	4	118	28·2	15	98	26·6

Hovedresultater af Havreforsøgene.

Valget af Havresort er af væsentlig Betydning for Havredyrkningens Rentabilitet. Hver Centner Merudbytte pr. Td. Ld. betyder en Udbytteforøgelse af 900 000 Centner, svarende til en Pengeværdi af ca. 5 Millioner Kr. for hele Landet. Forsøgene udviser en Udbytteforskel mellem bedste og ringeste Sort, der gaar op til 10 Centner og derover pr. Td. Ld.

Der er Grund til at antage, at en meget stor Del af Landets Havreareal vilde kunne give et betydeligt større Udbytte pr. Td. Ld., hvis den hidtil dyrkede Havre ombyttedes med de bedste Sorter (se Oversigten S. 205—209).

De godt overensstemmende Resultater fra de omfattende Forsøg ved Tystofte og Lyngby gør det i høj Grad sandsynligt, at man overalt paa Øernes Middeljorder vil opnaa størst Kærneafgrøde af Øhavre eller Grenaa-Havre. Hvorvidt andre Sorter vil være at foretrække paa Øernes stærkeste Lerjorder og letteste Sandjorder kan endnu ikke afgøres; men indtil videre er der næppe Grund til at antage det.

Resultaterne fra Askov Lermark berettiger til at antage, at man paa Jyllands bedre Jorder ligeledes med størst Fordel vil kunne dyrke Grenaa- eller Øhavre.

Grenaa-Havre (ogsaa kaldet Hessel-Havre) og Øhavre (ogsaa kaldet Førslev-Havre) har overalt i Forsøgene givet praktisk taget nøjagtigt samme Afgrøder saavel af Kærne som af Halm. Da de ogsaa i alle andre Henseender — Tidlighed, Stivstraaethed, Form- og Farveforhold, Rumvægt, Kornstørrelse osv. — er fuldkommen ens, og da Undersøgelse over deres Udbredelseshistorie peger bestemt i Retning af fælles Udgangssted, er der næppe nogensomhelst Grund til fremtidig at betragte dem som 2 Sorter eller Stammer, men det vil formentlig være fuldt forsvarligt at slaa dem sammen under en fælles Betegnelse. Da de maa siges at have ubetinget Hjemstedsberettigelse her i Landet og repræsentere vor værdifuldeste Havretype, kan de formentlig passende under et benævnes *Dansk Havre,* ved hvilken Betegnelse der altsaa fremtidig maa forstaaes al Havre, der stammer fra den tidligere saakaldte Grenaa- eller Øhavre.

I Henhold hertil bør der paa hele Landets gode Jorder

og Middeljorder ligesom utvivlsomt ogsaa paa sandmuldede Jorder dyrkes Dansk Havre. Den i de sidste 10 Aar mest udbredte Havresort, Beseler-Havre, har i saa godt som alle Forsøgene givet ca. 1 Centner mindre pr. Td. Ld., og den i de seneste Aar en Del udbredte Ligowo-Havre har gennemgaaende givet 2 Centner mindre end Dansk Havre.

Paa de lette, tørre Sandjorder synes Graa Havre at kunne maale sig med Dansk Havre eller endog at overgaa denne lidt, navnlig naar Hensyn tages til den større Halmmængde. Til Gengæld frembyder Graa Havre en tarveligere Kvalitet, er senere moden, mere blødstraaet og lider (som Følge heraf) mere af Rustangreb. En bestemtere Afgørelse af Graa Havres Værdi i Forhold til Dansk Havre og en nærmere Paavisning af de Grænser i Henseende til Jordbundens Beskaffenhed og Kulturtilstand, indenfor hvilke den bør dyrkes, samt hvilken Rolle de klimatiske Forhold i denne Henseende spiller, bør være Genstand for fortsatte, mere omfattende Forsøg.

Alle de i Forsøgene prøvede tidligmodne Havresorter har givet saa smaa Afgrøder, at Dyrkning af disse maa fraraades. Af halvtidlige Sorter har Ligowo- og Duppauer-Havre givet størst Afgrøder.

Størst Halmafgrøde er ved alle Forsøgsstationerne opnaaet af Hvid Sværdhavre og Graa Havre, ligesom ogsaa Triumph-Havre, Sandy-, Berlie- og Ny gul fransk Havre har givet rigelig Halm. Blandt disse maa sandsynligvis de bedste Sorter til Staldfoder søges.

Hvilke Sorter der vil være at foretrække til Dyrkning paa Mose- og Kærjord kan de her refererede Forsøg intet oplyse om, da de kun har været udførte paa fast Mark.

Rettelse.

Side 196 L. 20: Stamme Nr. 4, læs Stamme Nr. 94.